

Jaarstukken 2025

gemeente
Haarlemmermeer

Colofon

Tekst, vormgeving en drukwerk
Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet haarlemmermeergemeente.nl

Deze rapportage is online te raadplegen via
planningencontrol.haarlemmermeer.nl/

Fotografie
Jur Engelchor, Marco Krijthe, Henk Roolvink, WV Productions, Kelly Knufman, Gemeente Haarlemmermeer
April 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord ... 3

Infographic ... 4

Algemeen ... 8

Leeswijzer ... 9
Financiële hoofdlijnen ... 10
Financiële weerbaarheid ... 22
Samenstelling van de gemeenteraad en het college van B&W ... 26

Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma ... 28

Bestuur, samenleving en publiekscontact ... 29
Veiligheid ... 45
Zorg en werk ... 55
Maatschappelijke ontwikkeling ... 73
Mobiliteit ... 99
Ruimtelijke ontwikkelingen ... 108
Wonen ... 126
Kwaliteit fysieke omgeving ... 134
Economische zaken ... 155
Overzicht algemene dekkingsmiddelen ... 167
Overzicht overhead ... 176

Paragrafen ... 185

Inleiding ... 186
Lokale heffingen ... 187
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 193
Onderhoud kapitaalgoederen ... 211
Vastgoed ... 222
Subsidies ... 231
Financiering ... 238
Bedrijfsvoering ... 241
Verbonden partijen ... 248
Grondbeleid ... 269
Openbaarheid Wet open overheid (Woo) ... 278
Toezichtinformatie ... 280

Jaarrekening ... 282

Algemene grondslagen opstellen jaarrekening ... 283
Overzicht van baten en lasten ... 287
Toelichting bij baten en lasten ... 289
Budgetoverhevelingen ... 289
Overzicht incidentele baten en lasten ... 292
Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen aan reserves ... 295
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen ... 296
Balans ... 298
Toelichting op de balans ... 300
Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken ... 320
Na balansdatum voorgedane ontwikkelingen ... 322

Rechtmatigheids-verantwoording....323
Begrotingsonrechtmatig-heden....325

Overige gegevens....329
Restantinvesteringen....330
Verklarende woordenlijst....332
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant....335

Bijlagen....350
Single information Single audit (SiSa-bijlage)....351
SiSa bijlage....352
Recapitulatie op taakveld....378

PDF....386

Voorwoord

Geachte gemeenteraadsleden,

Met deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over 2025. De stukken geven de raad inzicht in onze financiële huishouding en in de keuzes die we in 2025 hebben gemaakt. Het afgelopen jaar sluiten we af met een positief nettoresultaat van 11,9 miljoen. Daarmee blijft het beeld van een financieel gezonde en stabiele gemeente overeind, al vraagt het meerjarenbeeld blijvende aandacht.

In 2025 vielen enkele posten gunstig uit, maar er waren ook duidelijke tegenvallers, onder meer bij jeugdzorg en leges omgevingswet. Een aantal meevallers werd pas aan het eind van het jaar bekend. Zo maakte het Rijk pas in november de specifieke uitkering realisatiestimulans bekend en gaf de decembercirculaire van het gemeentefonds weer een onverwachts voordeel. Tegelijkertijd zien we dat de financiële weerbaarheid van Haarlemmermeer goed is. Dat geeft vertrouwen, maar we blijven alert op de ontwikkelingen vanaf 2028, wanneer de financiële ruimte opnieuw onder druk kan komen te staan.

We blijven als college graag samen met de raad werken aan een gezonde financiële toekomst.

Beryl van Straten, wethouder Financiën

Infographic

Inkomsten: waar kwam het geld vandaan?

€ 734 miljoen

Eigen inkomsten gemeente

Lokale heffingen (2)	**€ 180,0 miljoen**
OZB	**€ 105,7 miljoen**
Afvalstoffenheffing	**€ 26,9 miljoen**
Toeristenbelasting	**€ 15,9 miljoen**
Leges omgevingsvergunningen	**€ 5,7 miljoen**
Rioolheffing	**€ 13,8 miljoen**
Leges en retributies	**€ 7,2 miljoen**
Precariobelasting	**€ 0,1 miljoen**
Parkeergelden	**€ 3,8 miljoen**
Reclamebelasting	**€ 1,0 miljoen**

Andere inkomstenbronnen	**€ 248,7 miljoen**
Grondopbrengsten en winstnemingen (3)	**€ 5,4 miljoen**
Reserves (4)	**€ 55,6 miljoen**
Werk en inkomen (5)	**€ 51,2 miljoen**
Overige (6)	**€ 136,6 miljoen**

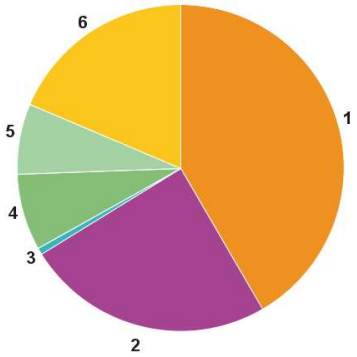
Inkomsten van het Rijk

Uitkeringen gemeentefonds (1)

€ 305,2 miljoen

Hoeveel betaalde ik gemiddeld in 2025 aan:

OZB	€ 404
Afvalstoffenheffing	€ 523
Rioolheffing	€ 199
Totale belastingdruk	**€ 1.127**
Gemiddelde belastingdruk in 2025	€ 1.067
Landelijk gemiddelde belastingdruk in 2025	€ 1.052

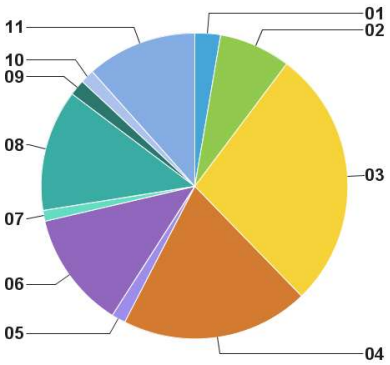

gemeente Haarlemmermeer

Uitgaven: waar ging het geld naar toe?

€ 713 miljoen

Bestuur, samenleving en publiekscontact (01)	**€ 19,7 miljoen**
Veiligheid (02)	**€ 53,7 miljoen**
Zorg en werk (03)	**€ 195,8 miljoen**
Maatschappelijke ontwikkeling (04)	**€ 140,8 miljoen**
Mobiliteit (05)	**€ 10,8 miljoen**
Ruimtelijke ontwikkelingen (06)	**€ 87,7 miljoen**
Wonen (07)	**€ 8,2 miljoen**
Kwaliteit fysieke omgeving (08)	**€ 91,6 miljoen**
Economische zaken (09)	**€ 12,0 miljoen**
Algemene dekkingsmiddelen (10)	**€ 10,4 miljoen**
Overhead (11)	**€ 82,5 miljoen**

Algemeen

Leeswijzer

De Jaarstukken 2025 zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2025-2028. De jaarstukken worden opgesteld conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit de volgende delen:

Algemeen
Dit onderdeel bestaat uit de inleiding, het resultaat van de programmarekening, de financiële hoofdlijnen, deze leeswijzer en de samenstelling van het bestuur.

Jaarverslag en jaarrekening per programma
Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de (verplichte) paragrafen. In dit onderdeel worden per programma de volgende vragen beantwoord:
- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' worden op beleidsdoelniveau de substantiële verschillen (≥ € 200.000) tussen de gewijzigde begroting en de jaarrekening toegelicht.

In de paragrafen geven we aanvullende informatie over programma overstijgende onderwerpen; lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, vastgoed, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, openbaarheid Wet open overheid en toezichtinformatie.

Jaarrekening
De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting (onder andere de rechtmatigheidsverantwoording en het overzicht Wet Normering Topinkomens (WNT)), de balans en de toelichting, de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa) en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (recapitulatie op taakveld).
Als apart hoofdstuk van de jaarrekening zijn tevens opgenomen de algemene grondslagen. Net als in voorgaande jaren is in de toelichting op de balans het verloop van de balansposten gedurende het verslagjaar weergegeven en worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Overige gegevens
In dit laatste deel treft u het overzicht van restantkredieten, de controleverklaring van de onafhankelijke accountant PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en een verklarende woordenlijst aan.

Beleidsindicatoren
Per programma zijn de zogenaamde beleidsindicatoren opgenomen. Deze indicatoren dragen bij aan het beleidsmatiger maken van begroting en jaarstukken. De raad kan zich op deze manier op belangrijke momenten in een beleidscyclus een beeld vormen over de behaalde en te behalen beleidsresultaten. Voor de onderlinge vergelijking tussen gemeenten is in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten een uniforme lijst van beleidsindicatoren vastgesteld. Hierbij wordt aangesloten bij reeds bestaande bronnen, zoals het CBS en DUO. De actuele lijst bestaat uit 34 verplichte indicatoren. Daarnaast heeft de raad besloten een aantal niet-verplichte lokale indicatoren op te nemen. In de tabellen bij de programma's is aangegeven waar het de verplichte (BBV) en niet-verplichte lokale indicatoren betreft. De website waarstaatjegemeente.nl biedt een overzicht van indicatoren per thema, waaronder de verplichte BBV indicatoren. Indien deze website als bron bij een BBV indicator wordt vermeld, betreft het de daarop vermelde informatie per 24 maart 2026. Indien er nog geen data bekend is, is dit met 'n/b' aangegeven. Aanvullend biedt de website onderzoek. haarlemmermeergemeente.nl kennis- en onderzoeksresultaten over de Haarlemmermeerse samenleving.

Financiële hoofdlijnen

Het financiële beeld

Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2025-2028 werd voor het begrotingsjaar 2025 een positief saldo geraamd van € 11,5 miljoen. Dit was inclusief de uitkomsten van de septembercirculaire 2024 gemeentefonds. Het werkelijke nettoresultaat (na budgetoverhevelingen) over 2025 is € 17,2 miljoen. Een verschil van € 5,7 miljoen. In de tussentijdse rapportages was sprake van een negatieve ontwikkeling van het resultaat over 2025. Bij de voorjaarsrapportage werd rekening gehouden met een resultaat van € 6,9 miljoen en bij de najaarsrapportage was het verwachte resultaat € 5,7 miljoen.

In de Najaarsrapportage 2025 is een aantal incidentele nadelen verwerkt. Dit betrof onder andere de schadevergoeding in verband met de schitteringsproblematiek zonnepanelen Schiphol (€ 4,6 miljoen) en hogere kosten voor jeugdzorg met en zonder verblijf (€ 5,0 miljoen). Daarnaast is er extra gedoteerd aan voorziening verlofsparen en bovenwettelijk verlof (€ 1,6 miljoen) en is er conform de motie 'Extra impuls voor duurzaam maatschappelijk vastgoed' € 3,5 miljoen in de reserve Maatschappelijke voorzieningen gestort. Dit kon grotendeels worden opgevangen uit voordelen uit de mei- en septembercirculaire, onroerendezaakbelastingen (OZB) en vrijval van de stelposten, waardoor het verwachte resultaat maar licht daalde ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2025.

Ten opzichte van de najaarsrapportage is het rekeningresultaat € 15,0 miljoen hoger. Dit is inclusief € 3,6 miljoen voordeel door werkzaamheden die in 2025 niet zijn uitgevoerd, maar die in 2026 alsnog opgepakt worden. Hiervoor zijn budgetoverhevelingen aangevraagd. Zonder deze budgetoverhevelingen is het rekeningresultaat € 11,5 miljoen hoger. Het rekeningresultaat wordt met name beïnvloed doordat de nog te ontvangen Specifieke uitkering realisatiestimulans voor woningbouw (€ 5,3 miljoen) in 2025 verantwoord moet worden Daarbij zijn er incidentele voordelen te duiden waarvan de top vijf is:

- Specifieke uitkering realisatiestimulans voor woningbouw (€ 5,3 miljoen);
- Vrijval voorziening pensioen (voormalig) wethouders (€ 3,4 miljoen);
- Lagere lasten Jeugdzorg zonder verblijf (€ 2,7 miljoen);
- Hogere algemene uitkering, decembercirculaire (€ 1,6 miljoen);
- Zonnepanelen, schitteringsproblematiek (€ 1,4 miljoen).

Verder is sprake van een groot nadeel bij de leges voor vergunningen die op basis van de Omgevingswet waren geraamd. De verantwoorde opbrengst is € 5,5 miljoen lager. Uit verkregen informatie, onder meer vanuit de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, blijkt dat de vergunningaanvragen van grootschalige projecten vorig jaar fors achter zijn gebleven bij de eerdere planningen.

De grote verschillen ten opzichte van de najaarsrapportage worden hierna toegelicht onder Verloop jaarrekeningresultaat.

Structurele voordelen die in de loop van 2025 in beeld kwamen zijn verwerkt in het meerjarenbeeld 2026-2029 waarvan de raad kennis heeft genomen in de Programmabegroting 2026-2029 en de Najaarsrapportage 2025. Desondanks blijft het meerjarenbeeld vanaf 2028 negatief. Dit wordt vooral veroorzaakt door lagere inkomsten van het Rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de Voorjaarsrapportage 2026 wordt het meerjarenbeeld geactualiseerd. Hoewel de kosten van jeugdzorg ten opzichte van de Najaarsrapportage 2025 niet verder zijn opgelopen, blijft de ontwikkeling van de kosten van de jeugdzorg een zorg. De structurele effecten worden, na de mogelijkheden te hebben verkend ter mitigering van de problematiek vanuit het handelingsperspectief, betrokken bij de Voorjaarsrapportage 2026. Om de ontwikkelingen van de transformatie van de jeugdzorg te ondersteunen is bij de Najaarsrapportage 2025 een reserve Transformatie jeugdhulp ingesteld.

Voor het beoordelen van de financiële weerbaarheid van de gemeente wordt verwezen naar het onderdeel Kengetallen financiële positie. Deze indicatoren worden getoond in grafieken, waardoor een trend is af te lezen. Het algemene beeld is dat op basis van deze jaarstukken de financiële weerbaarheid van de gemeente goed is. Dit wordt ook bevestigd door de benchmarks over de Jaarstukken 2024 die zijn uitgevoerd door

de VNG en BDO (zie de brief aan de raad van 11 februari 2026 XS-26020309.1961).

Verloop jaarrekeningresultaat

In onderstaande tabel is een verloopoverzicht opgenomen van het jaarrekeningresultaat. De berekening start met het saldo van het begrotingsjaar 2025 conform de Programmabegroting 2025-2028. Daarna volgen de begrotingsmutaties waartoe de raad tot en met ultimo december 2025 heeft besloten. In het voorliggende jaarverslag worden de afwijkingen van de rekeningcijfers ten opzichte van de vastgestelde begroting toegelicht. In Tabel 1 zijn de verschillen van afgerond € 0,5 miljoen en hoger opgenomen. Verschillen die budgettair neutraal zijn (hogere lasten die gedekt zijn door hogere baten) zijn niet in deze tabel opgenomen.

Tabel 1

Mutaties	Omschrijving	(bedragen x € 1.000; min = nadeel)	Incidenteel/ Structureel
Programmabegroting 2025-2028	Programmabegroting 2025-2028	9.102	
	Eerste wijziging 2025 (septembercirculaire)	2.417	
	Najaarsrapportage 2024	-69	
Aangepast saldo begroting 2025		**11.450**	
Voorjaarsrapportage 2025	Voordelen	10.574	
	Loon- en prijsontwikkelingen	-499	
	Ontwikkeling aantal inwoners, woningen en niet-woningen	-1.188	
	Autonome ontwikkelingen	-11.053	
	Genomen besluiten	0	
	Overige voorstellen	-2.321	
	Kapitaallasten voorgenomen investeringen	-38	
	Subtotaal mutaties Voorjaarsrapportage 2025	-4.525	
Saldo na Voorjaarsrapportage 2025		6.925	
Najaarsrapportage 2025	Autonome ontwikkelingen	-1.218	
Saldo na Najaarsrapportage 2025		5.707	
Jaarstukken 2025			
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.429	Incidenteel
Zorg en werk	Jeugdzorg zonder verblijf	2.735	Incidenteel
Maatschappelijke ontwikkeling	Onderhoudskosten Cultuurgebouw	-500	Incidenteel
	Indexatie kostprijsdekkende huur Sportfondsen Haarlemmermeer	766	Deels structureel
Ruimtelijke ontwikkelingen	Specifieke uitkering realisatiestimulans	5.313	Incidenteel
	Grote woningbouwprogramma's	-1.145	Incidenteel
	Leges omgevingsvergunningen	-5.509	Incidenteel
	Zonnepanelen, schitteringsproblematiek	1.400	Incidenteel
Kwaliteit fysieke leefomgeving	Openbaar groen	-513	Structureel
	Vergoeding schade openbare ruimte	514	Incidenteel
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering, decembercirculaire	1.572	Incidenteel
Saldo overige mutaties 2025 (< € 0,5 miljoen)		6.969	
	Subtotaal verschillen Jaarstukken 2025	15.031	
Resultaat 2025		20.738	
Voorgestelde budgetoverhevelingen	(Zie hoofdstuk budgetoverhevelingen)	-3.552	
Netto resultaat 2025		17.186	

Toelichting op de verschillen opgenomen in bovenstaand overzicht

Voorziening pensioenen (voormalig) wethouders
Per 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en worden de pensioenvoorzieningen overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Hierdoor moet een eenmalige kapitaalstorting aan het ABP gedaan worden. Uit onderzoek van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is gebleken dat onze voorziening ultimo 2024 ruim voldoende is om de overdrachtswaarde per 1 januari 2028 te kunnen voldoen. Rekening houdend met de ontwikkelingen in 2025 kan een bedrag van € 3,429 miljoen vrijvallen. De belangrijkste oorzaak van deze vrijval is de hogere rekenrente per 31 december 2025 (2,954% eind 2025 ten opzichte van 2,325% op de actuariële waardeberekeningen per 31 december 2024). Jaarlijks wordt de stand van de voorziening geactualiseerd tot en met de overdracht naar ABP per 1 januari 2028. Vanaf dat moment zal een voorziening niet langer nodig zijn.

Jeugdzorg zonder verblijf
In de Najaarsrapportage 2025 is geconstateerd dat in de eerste maanden van het jaar voor jeugd GGZ 10% meer uren zorg per jeugdige zijn geleverd dan in voorgaand jaar. Wij hebben de kostenstijging die hiermee samenhangt voor de rest van het jaar doorgetrokken en incidenteel verwerkt in de Najaarsrapportage 2025. Uiteindelijk zijn er in het laatste halfjaar van 2025 minder uren geleverd door de zorgaanbieders dan voorgaand jaar. Hierdoor ontstaat een incidentele onderschrijding.

Onderhoudskosten Cultuurgebouw
Het beschikbare budget voor het cultuurgebouw blijkt onvoldoende voor het jaarlijks onderhoud, correctief onderhoud en onvoorzien onderhoud.

Indexatie kostprijsdekkende huur Sportfondsen Haarlemmermeer (SFH)
Na intensieve onderhandelingen met Sportfondsen Haarlemmermeer heeft SFH ingestemd met het toepassen van een negatieve indexatie van -3,36% op de exploitatievergoeding over 2024. In de begroting was uitgegaan van een indexatie van 0%. Het voordeel dat voortvloeit uit de negatieve indexatie in 2024 werkt door in 2025. Tevens is in 2024 de kostprijsdekkende huur (KPDH) van SFH opnieuw berekend en aangepast. De exploitatievergoeding aan SFH is overeenkomstig met hetzelfde bedrag bijgesteld. In 2025 heeft een herberekening plaatsgevonden van de KPDH over zowel 2024 als 2025, waarbij de huur lager is vastgesteld. Als gevolg hiervan is ook de exploitatievergoeding aan SFH over deze jaren met een gelijk bedrag neerwaarts gecorrigeerd.

Specifieke uitkering (SPUK) realisatiestimulans
Het Rijk heeft op 5 november 2025 de SPUK Tijdelijke regeling realisatiestimulans (realisatiestimulans) vastgesteld. Met deze uitkering steunt het Rijk alle gemeenten in Nederland bij het realiseren van betaalbare woningen, met zo min mogelijk administratie. We kunnen de bijdrage van € 7.000 per woning naar eigen inzicht inzetten. We hebben de bijdrage aangevraagd voor alle woningen waarvan de start van de bouw in 2025 was en binnen het betaalbare segment vallen (projecten die eerder een Rijksbijdrage uit bijvoorbeeld de Woningbouwimpuls hebben ontvangen uitgezonderd). In totaal gaat het over een bedrag van
€ 5.313.000. Op basis van deze aanvraag wordt de subsidie na controle door de accountant verstrekt. Hoewel de middelen in 2026 aan ons worden uitgekeerd, moeten zij, op grond van regelgeving van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), worden opgenomen in de Jaarrekening 2025. Op het moment van het opstellen van de Najaarsrapportage 2025 was dit niet bekend. De regeling is bedoeld om lokale woningbouw te versterken en biedt gemeenten de vrijheid om de middelen te besteden op de manier die het beste bij hun woningbouwopgave past. We kunnen de middelen bijvoorbeeld gebruiken voor investeringen in maatschappelijke voorzieningen in de gebiedsontwikkelingen, het opzetten van een fonds voor betaalbare woningbouw of het reserveren van de middelen voor toekomstige projecten. Het doel is om de middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten zodat een zo'n groot mogelijk maatschappelijk effect wordt bereikt. Voorgesteld wordt deze middelen te storten in de nieuw in te stellen bestemmingsreserve Realisatiestimulans woningbouw. Voor de exacte bestemming van deze middelen ontvangt de raad in 2026 een afzonderlijk voorstel, waarin de mogelijke bestedingsdoelen worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd.

Grote woningbouwprogramma's
Bij de vaststelling van de Najaarsrapportage 2025 is besloten om een deel van het programmabudget voor 2025 over te hevelen naar de jaren 2026 en 2027. Deze beslissing was gebaseerd op de toen bekende kosten en een prognose voor de tweede helft van 2025. De belangrijkste onzekerheid op dat moment betrof de mogelijkheid om een aantal onderzoeken te starten en de juiste mensen aan te trekken om de benodigde werkzaamheden uit te voeren. Dit laatste is goed verlopen en de programma's

hebben de tweede helft van het jaar de voortgang en productie kunnen leveren die nodig was voor de voortgang en uitwerking. Ook zijn aanvullende werkzaamheden uitgevoerd voor de subsidieverwerving BO MIRT 2025, gesprekken met publieke partijen over een reëel passende planningsafspraak over de subsidievoorwaarde uit 2022 om uiterlijk in 2030 te starten met de bouw van 17.700 woningen, alsmede intensiever relatiebeheer en daarmee ook de start van een lokale versnellingstafel.In totaal zijn drie subsidies voor in totaal € 94,48 miljoen toegezegd voor:

- de HOV Haarlemmermeer Zuid-West en de verbinding Van Heuven Goedhartlaan;
- Weg om de Zuid, € 94 miljoen;- de flexibele schil personeel, € 0,18 miljoen;
- investeringskader bereikbaarheid en versnellen woningbouw voor de nieuwe flexwoningen-locatie Springplank in Nieuw-Vennep, maximaal € 0,3 miljoen.

Verder zijn meer (voorbereidende) communicatieactiviteiten uitgevoerd dan aanvankelijk voorzien.Als gevolg van deze ontwikkelingen blijkt achteraf dat een te groot deel van het budget is doorgeschoven. Dit wordt in de Voorjaarsrapportage 2026 gecorrigeerd.

Leges omgevingsvergunningen
Uit verkregen informatie, onder meer vanuit de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, blijkt dat de vergunningaanvragen van grootschalige projecten vorig jaar fors achter zijn gebleven bij de eerdere planningen.

Zonnepanelen, schitteringsproblematiek
In 2025 heeft het college van B&W ingestemd (12444387) met de vaststellingsovereenkomst met de Groene Energie Corridor (DGEC) inzake de schitteringsproblematiek. Hierin hebben de gemeente, Schiphol, DGEC en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afspraken gemaakt over het voorkomen van de hinder die piloten ondervinden van de reflectie van de zonnepanelen van het zonnepark DGEC. Dit brengt mogelijk de vliegveiligheid in gevaar en in de vaststellingovereenkomst is een oplossing hiervoor afgesproken. Het beschikbare budget is in 2025 niet volledig benut. Om de incidentele kosten in 2026 te kunnen dekken, stellen wij in het hoofdstuk budgetoverhevelingen voor het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2026.

Openbaar groen
De onderhoudskosten voor het openbaar groen zijn hoger uitgevallen dan begroot door meerdere oorzaken. De doorbelasting van de waterschapsbelasting viel hoger uit door achterstanden in de inning en is hoger geworden. Daarnaast stegen de kosten voor het rooien van bomen in gebied Midden door hogere marktprijzen die naar voren kwamen in een aanbesteding. Ook trad een nieuwe Gedragscode van de Unie van Waterschappen in werking, waardoor klepelen bij maaien alleen nog in uitzonderingsgevallen is toegestaan. Dit leidt tot duurdere onderhoudsmethoden. Een deel van de extra kosten (€ 155.000) kon binnen de lopende begroting worden opgevangen, maar de totale kosten vielen alsnog hoger uit. Op al deze onderdelen komen wij terug bij de Voorjaarsrapportage 2026.

Vergoeding schade openbare ruimte
Voor het herstel van schades in de openbare ruimte is een bedrag in de begroting geraamd. Het aantal schades in een jaar is echter moeilijk te voorspellen. Dit jaar hebben wij een hogere vergoeding gekregen dan verwacht.

Algemene uitkering, decembercirculaire
Op 16 december 2025 is de decembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. Over de uitkomsten is de raad geïnformeerd per brief van 27 januari 2026 (kenmerk XS-25121710.1782). De uitkering voor 2025 is met € 1,084 miljoen verhoogd. Van dit voordeel heeft € 0,805 miljoen betrekking op taakmutaties. Omdat de middelen voor deze taakmutaties pas in december zijn toegekend door het Rijk, wordt voor een aantal mutaties een voorstel tot budgetoverheveling gedaan. Daarnaast is er een voordeel van € 400.000 door de afrekening over het uitkeringsjaar 2023. Dit wordt veroorzaakt door de definitieve vaststelling van de Waardering onroerende zaken (Woz)-waarden waardoor de uitkeringsfactor met twee punten is verhoogd.

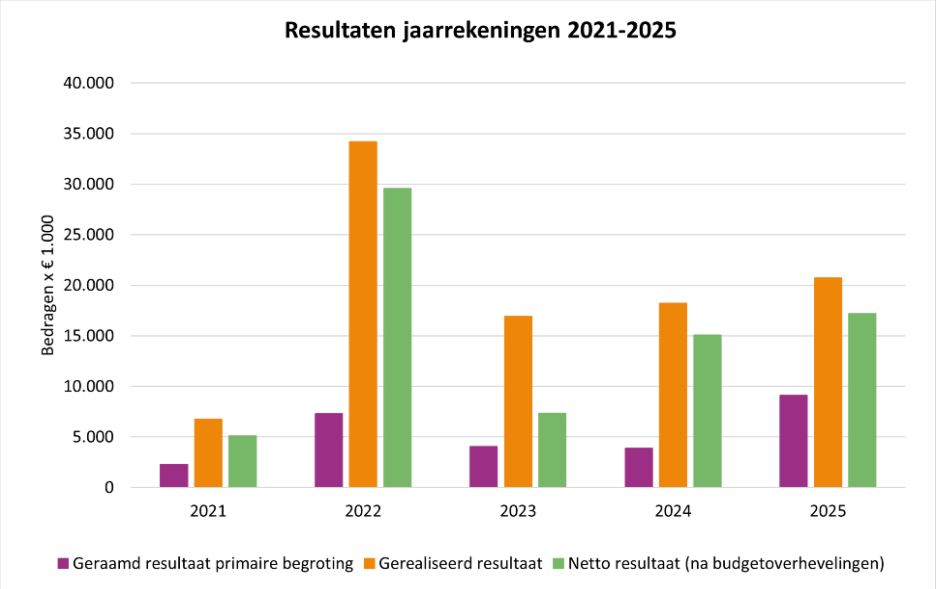
Baten en lasten

Meerjarig overzicht baten en lasten 2021- 2025

Het totaal van de baten en lasten van de afgelopen jaren wordt weergegeven in Tabel 2 en in Figuur 1.

Tabel 2 Meerjarig overzicht baten en lasten 2021-2025

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = nadeel)	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal baten exclusief reservemutaties	520.526	550.686	562.851	609.448	678.373
Totaal lasten exclusief reservemutaties	-496.491	-555.625	-547.371	-592.975	-636.001
Saldo baten en lasten	**24.035**	**-4.939**	**15.480**	**16.473**	**42.372**
Totaal baten reservemutaties	20.704	74.449	39.031	27.898	55.567
Totaal lasten reservemutaties	-37.998	-35.305	-37.581	-26.172	-77.203
Resultaat reservemutaties	**-17.294**	**39.144**	**1.450**	**1.727**	**-21.633**
Totaal baten inclusief reservemutaties	541.230	625.135	601.882	637.346	733.940
Totaal lasten inclusief reservemutaties	-534.489	-590.930	-584.952	-619.147	-713.202
Gerealiseerd resultaat	**6.741**	**34.205**	**16.930**	**18.199**	**20.738**
Budgetoverhevelingen	-1.658	-4.651	-9.576	-3.135	-3.552
Netto resultaat	**5.083**	**29.554**	**7.354**	**15.064**	**17.186**
Geraamd resultaat primaire begroting	**2.272**	**7.299**	**4.037**	**3.863**	**9.102**

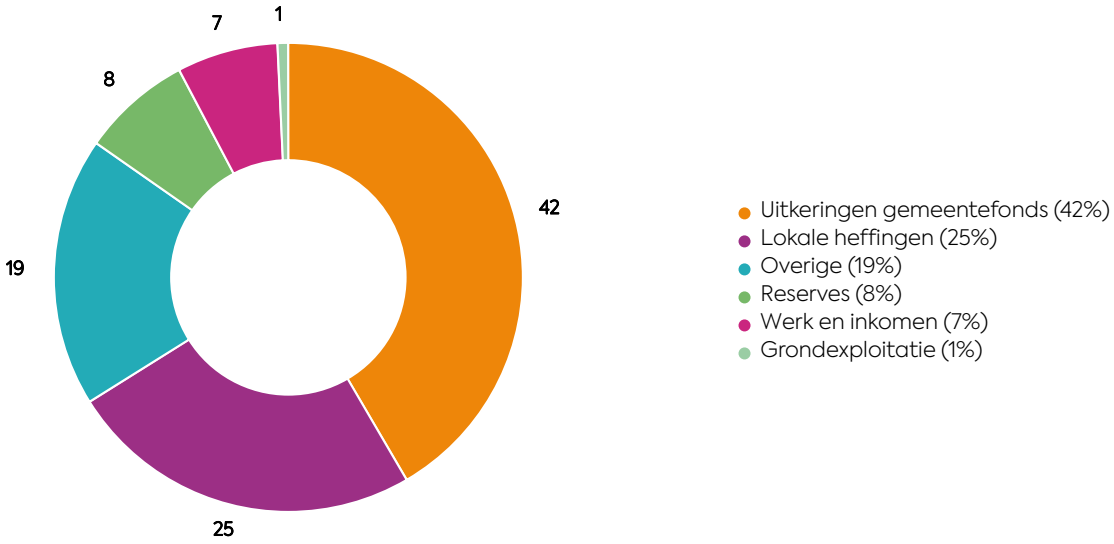
Figuur 1

In 2022 werd het hoge voordelige resultaat met name veroorzaakt door incidentele oorzaken. Zo werd in dat jaar € 17,3 miljoen aan compensatie voor inkomstenderving in de jaren 2019 en 2022 als gevolg van de coronamaatregelen van het Rijk ontvangen. En pas in de decembercirculaire van het gemeentefonds werd de algemene uitkering nog € 5,7 miljoen verhoogd. Verder was in 2022 sprake van extreme loon- en prijsstijgingen. De gereserveerde stelpost werd voor een bedrag van € 6,8 miljoen niet benut doordat een aantal contracten, bijvoorbeeld die van energie, nog langer doorliepen. De hoge lonen en prijzen werkte hierdoor pas later door in de uitgaven van de gemeente.

Toelichting op de baten

Alle in de jaarrekening verantwoorde lasten moeten worden gedekt door de baten om te komen tot een sluitende exploitatie. In Figuur 2 is in hoofdlijnen aangegeven waar de baten uit bestaan. De totale baten in 2025 bedragen € 733,9 miljoen, inclusief de onttrekkingen uit de reserves. De cijfers geven het procentueel aandeel van het programma weer in de totale baten.

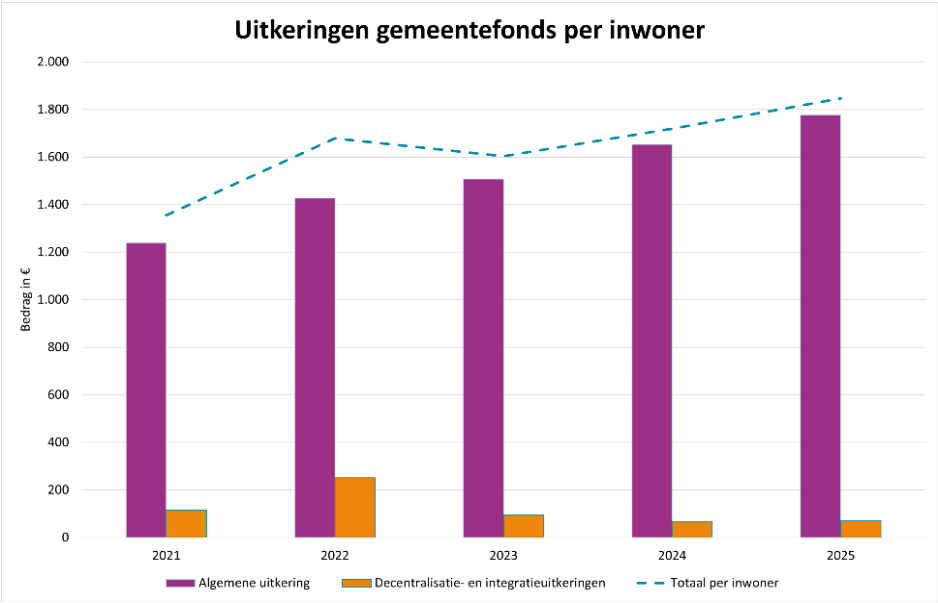
Baten 2025

Figuur 2

Uitkeringen gemeentefonds
De grootste inkomstenpost zijn uitkeringen uit het gemeentefonds die van het Rijk wordt ontvangen.

Het meerjarig verloop van de uitkeringen uit het gemeentefonds blijkt uit Figuur 3

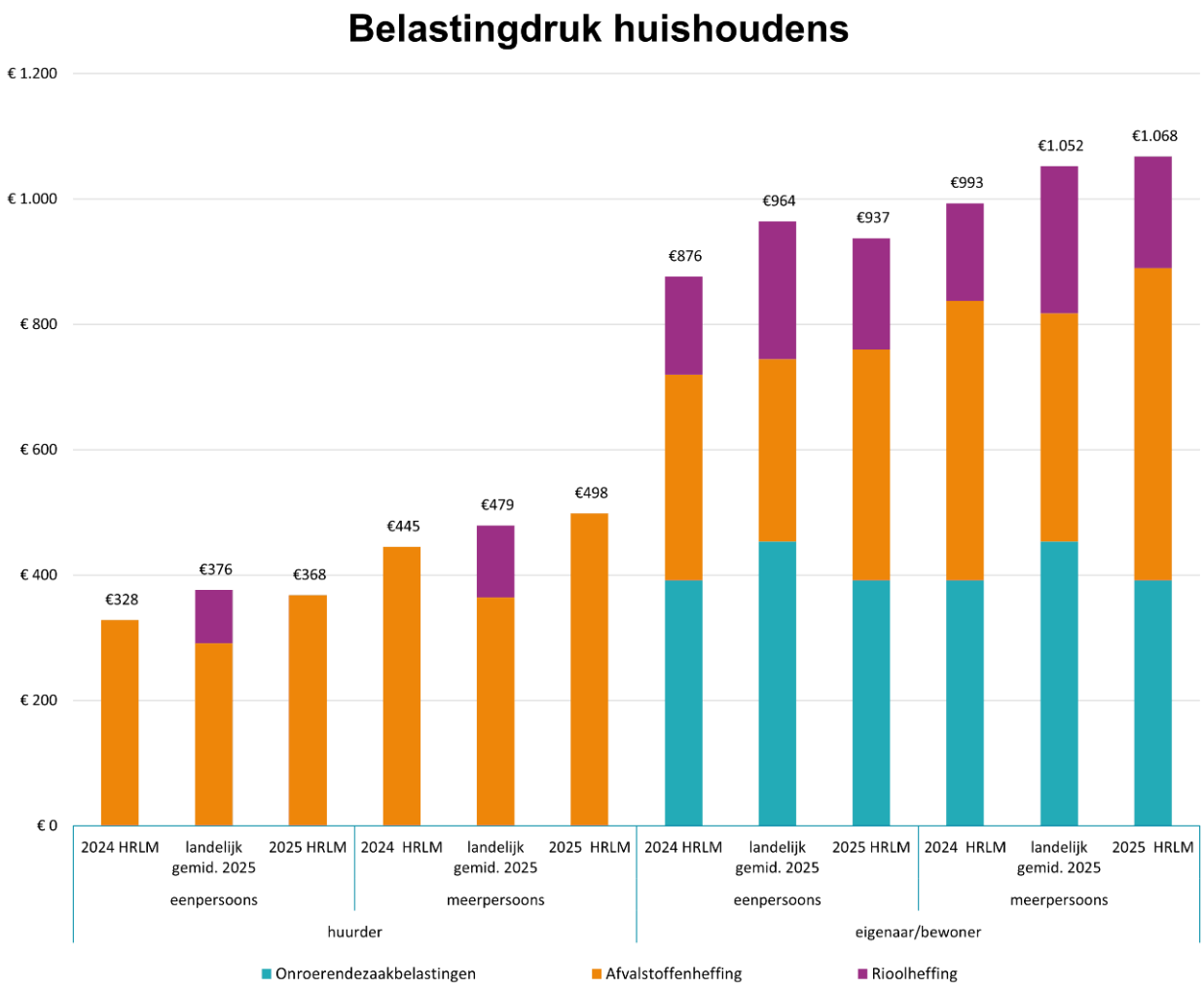
Figuur 3

In 2022 was het bedrag per inwoner van de ontvangen decentralisatie- en integratieuitkeringen incidenteel hoger door de ontvangen compensatie inkomstenderving voor de jaren 2020 en 2021 als gevolg van de coronamaatregelen.

Gemeentelijke belastingen
Een andere grote inkomstenbron zijn de gemeentelijke belastingen (lokale heffingen).

Deze heffingen kunnen opgedeeld worden in de vrij besteedbare belastingen, met name de Onroerendezaakbelastingen, en de heffingen voor een specifiek doel, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Heffingen met een specifiek doel mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Bij het vaststellen van de opbrengsten van de vrij besteedbare belastingen heeft de raad een grote mate van vrijheid.

Belastingdruk huishoudens
Voor de huishoudens van Haarlemmermeer is de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingdruk van belang. In de paragraaf Lokale Heffingen worden de belastingen en heffingen toegelicht. Op basis van de Atlas van de lokale lasten 2025 van Coelo is in Figuur 4 de belastingdruk van huishoudens weergegeven.

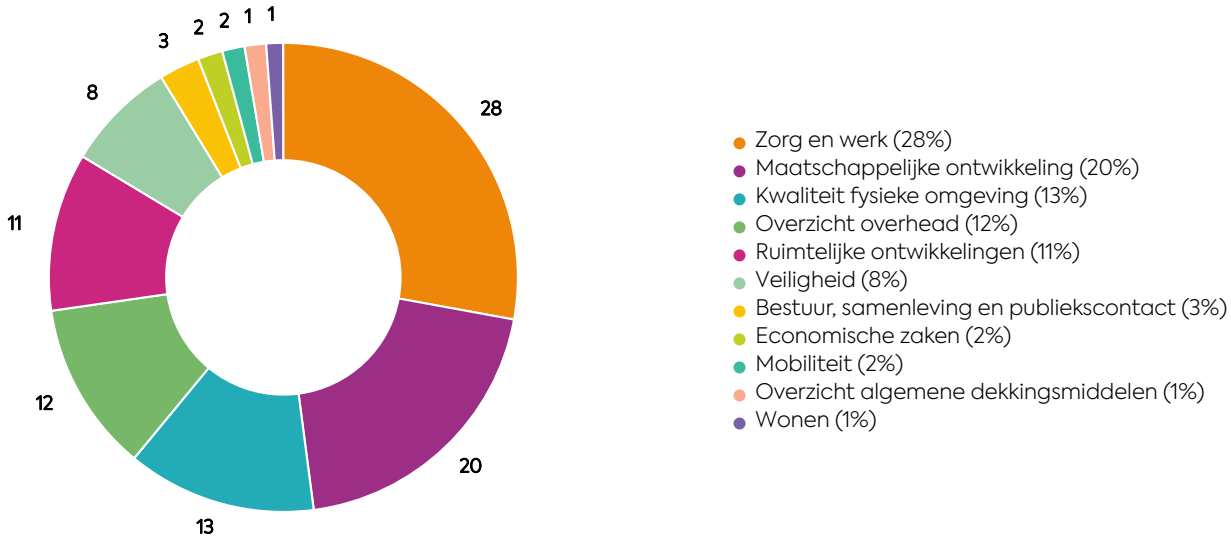

Figuur 4

Toelichting op de lasten

De totale lasten van Haarlemmermeer over het jaar 2025 bedragen € 713,2 miljoen, inclusief de stortingen in de reserves. Met de lasten zijn de beleidsdoelen van de negen beleidsprogramma's gerealiseerd. Daarnaast zijn er lasten die vallen onder de overzichten 'algemene dekkingsmiddelen' en 'overhead'. In Figuur 5 is weergegeven hoe de lasten over de verschillende programma's, het overzicht 'algemene dekkingsmiddelen' en het overzicht 'overhead' zijn verdeeld. De cijfers geven het procentueel aandeel van het programma weer in de totale lasten.

Lasten 2025

Figuur 5

Het grootste programma is Zorg en werk. Binnen dit programma vallen de lasten voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Ook de programma's Maatschappelijke ontwikkeling en Kwaliteit fysieke omgeving zijn grote programma's.

Alle programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de overhead worden uitgebreid toegelicht in het hoofdstuk 'Jaarverslag'. Per programma beschrijven we het maatschappelijk doel en de beleidsdoelen zoals vastgesteld in de programmabegroting en welke activiteiten de gemeente daarvoor in 2025 heeft uitgevoerd (Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?). Vervolgens is per programma en beleidsdoel aangegeven welke baten en lasten hiervoor in 2025 gerealiseerd zijn, ten opzichte van de begroting (Wat heeft het gekost?).

Structureel begrotingssaldo

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de jaarrekening moet worden beoordeeld of alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Om dit te bepalen is in de jaarrekening het Overzicht incidentele baten en lasten opgenomen. Onder andere op basis van dit overzicht geeft het structureel begrotingsevenwicht het volgende beeld:

Tabel 3 Structureel begrotingssaldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Bijgestelde begroting 2025	Rekening 2025
Totale baten exclusief reserves	609.448	682.390	678.372
Totale lasten exclusief reserves	592.975	664.153	636.001
Saldo voor bestemming	**16.473**	**18.237**	**42.371**
Onttrekkingen aan reserves	27.898	59.822	55.569
Toevoegingen aan reserves	26.172	72.352	77.202
Saldo na bestemming	**18.199**	**5.707**	**20.738**
Totale incidentele baten inclusief reserves	86.886	123.258	119.483
Totale incidentele lasten inclusief reserves	97.769	150.911	173.523
Structureel begrotingssaldo	**29.081**	**33.360**	**74.778**

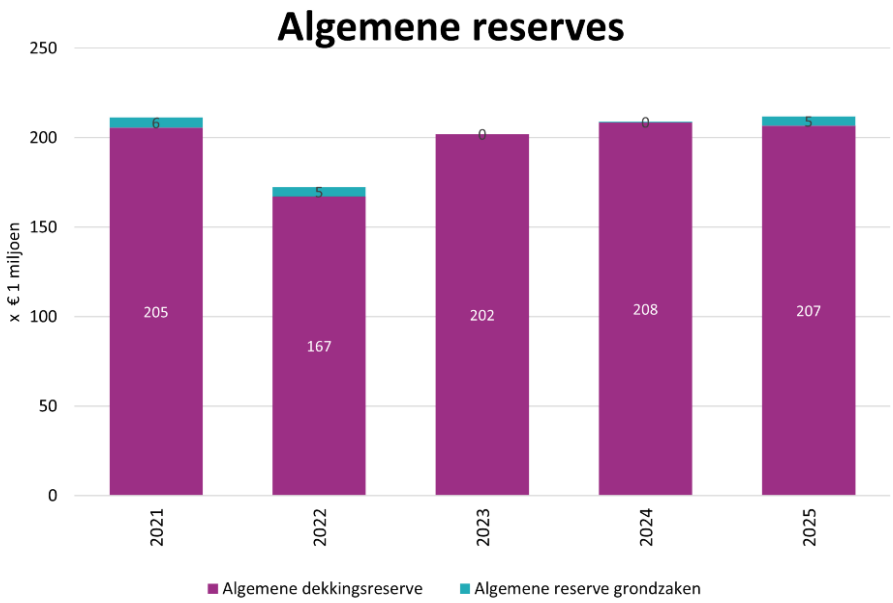
Het structureel begrotingssaldo wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met het saldo van de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (dan zijn de structurele baten groter dan de structurele lasten).

We kunnen op basis van Tabel 3 vaststellen dat de bijgestelde Programmabegroting 2025-2028 en de Jaarstukken 2025, conform de uitgangspunten van het BBV, structureel in evenwicht zijn. Dit was ook het geval in 2024.

Ontwikkeling van reserves

Reserves zijn bedoeld voor het dekken van toekomstige (mogelijke) uitgaven. De raad beslist over de bestemming van de reserves. In 2020 heeft de raad de notitie reserves en voorzieningen (2019.0058406) vastgesteld. De reserves zijn onderverdeeld in algemene reserves en bestemmingsreserves.

De algemene reserves dienen als dekkingsbron in het geval zich incidentele risico's voordoen. We hebben het dan over de Algemene dekkingsreserve en de Algemene reserve grondzaken. Het verloop van deze reserves over de periode 2021-2025 blijkt uit Figuur 6. De omvang van de Algemene dekkingsreserve blijft na stortingen en onttrekkingen in 2025 vrijwel gelijk. De Algemene reserve grondzaken is gestegen tot het maximumniveau van € 5 miljoen.

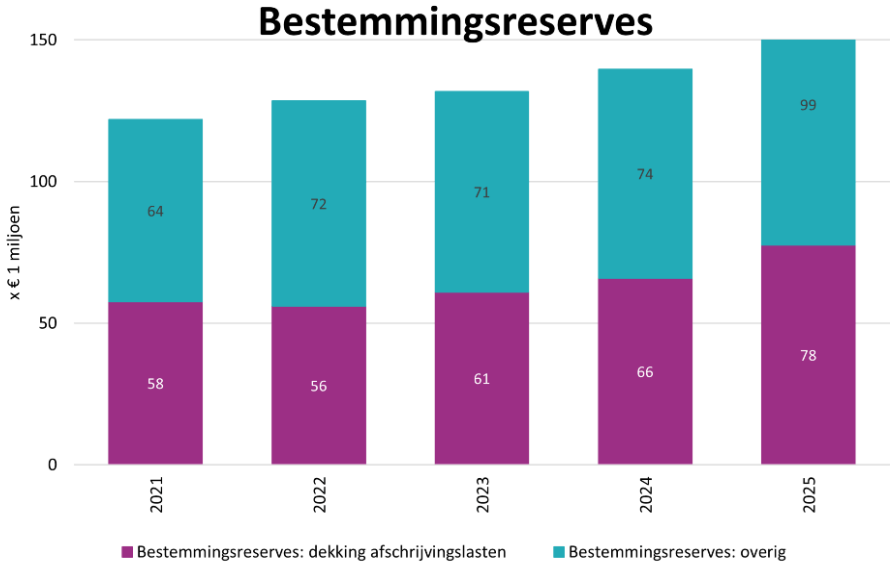

Figuur 6

De bestemmingsreserves zijn ingesteld voor een door de raad vastgesteld doel. Hierbij maken we onderscheid tussen de bestemmingsreserve Dekking afschrijvingslasten en de overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserve Dekking afschrijvingslasten is een zogenaamde 'beklemde' reserve, deze is niet vrij besteedbaar. Bij een besteding aan andere doeleinden dan de dekking van afschrijvingslasten, moet altijd tot een alternatieve dekking worden besloten.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad kan besluiten om daar een ander doel aan te geven of om ze op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene dekkingsmiddelen.

De ontwikkeling van de bestemmingsreserves geeft het volgende beeld:

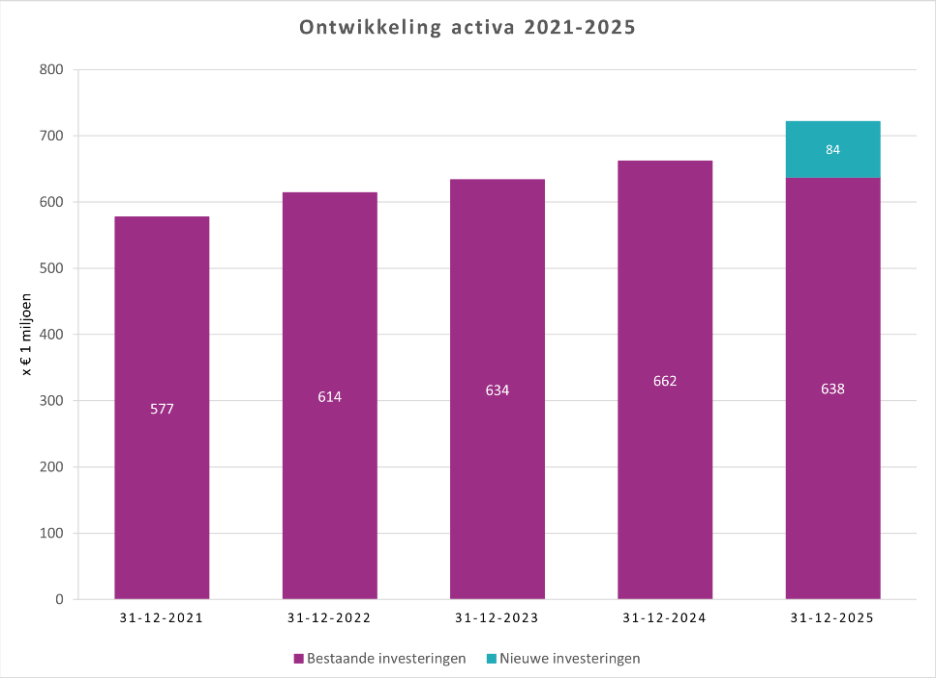
Figuur 7

Alle reserves en het verloop ervan lichten we toe in de toelichting op de balans onderdeel Eigen vermogen.

Investeringen

Investeringen zijn uitgaven waarvan het economisch - of maatschappelijk nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investeringen worden geactiveerd op de balans en worden afgeschreven op basis van de economische levensduur van de investering. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen ten laste van de programma's en moeten worden gedekt binnen de baten en lasten.

De ontwikkeling van de materiële vaste activa voor de jaren 2021 – 2025 geeft het volgende beeld:

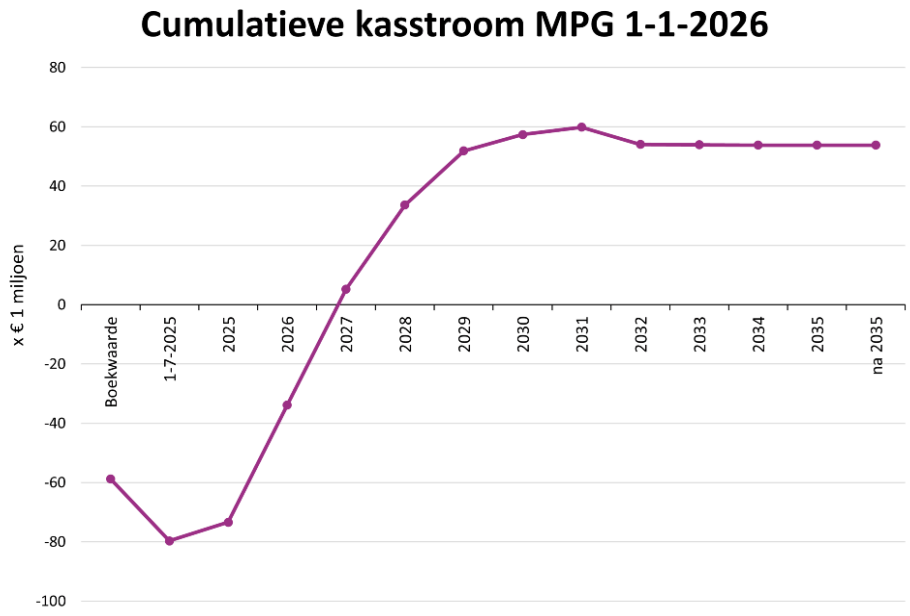
Figuur 8

In totaal is in de begroting na wijziging rekening gehouden met een bruto-investeringsbedrag van € 102 miljoen in 2025. Hiervan is € 91,6 miljoen besteed, wat een realisatiegraad van 90% betekent. Van dit bruto bedrag is € 8,0 miljoen gedekt door bijdragen van derden, waarmee de netto-investering over 2025 € € 83,6 miljoen bedroeg.
Voor een toelichting op het verloop van de activa wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel Materiële vaste activa.

Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG)

Op basis van de prognoses in het MPG (standlijn 1 januari 2026) is in de jaarstukken rekening gehouden met de opbrengsten en uitgaven die verband houden met de ontwikkeling van bouwgrondexploitaties. Het saldo van de bouwgrondexploitaties wordt naar de balans overgebracht, zodat een verschil in de kasstromen geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening. Als een bouwgrondexploitatie wordt afgesloten, dan wordt het resultaat verrekend met de Algemene reserve grondzaken. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en het MPG.

Op basis van het MPG is in Figuur 9 de verwachte cumulatieve cashflow van de nu lopende projecten weergegeven. De cashflow geeft het verschil aan tussen de ontvangsten en uitgaven gedurende een bepaalde periode. In de figuur is te zien dat tot en met 2026 de gerealiseerde en verwachte uitgaven hoger zijn dan de gerealiseerde en verwachte ontvangsten. De prognose is dat na 2026 minder kosten worden gemaakt en meer opbrengsten worden ontvangen en komt de cashflow boven € 0. Dit betreft een inschatting van de fasering per jaar en is een momentopname. Bij elk volgend (t)MPG worden de prognoses geactualiseerd.

Cumulatieve kasstroom MPG 1-1-2026
x € 1 miljoen
80
60
40
20
0
-20
-40
-60
-80
-100
Boekwaarde
1-7-2025
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
na 2035

Figuur 9

Financiële weerbaarheid

Risico's

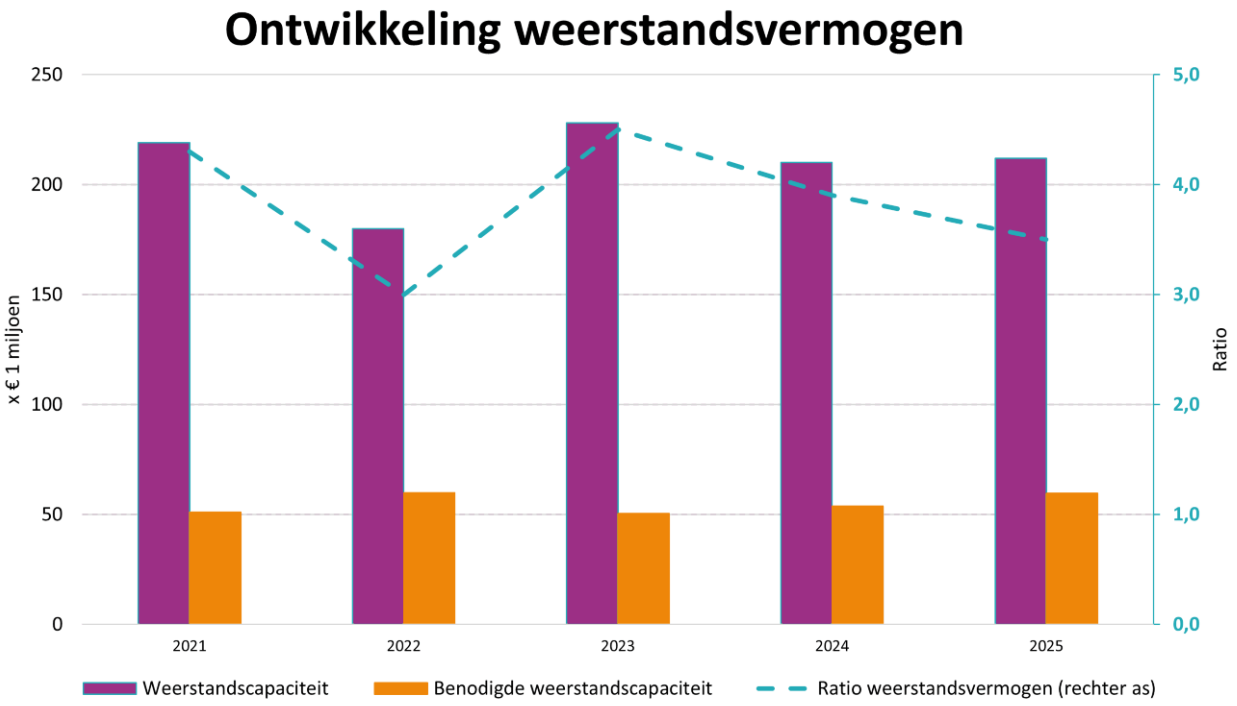
Een risico is een onzekere gebeurtenis of omstandigheid met één of meerdere mogelijke oorzaken en met eventuele negatieve gevolgen op het behalen van de doelstellingen van Haarlemmermeer. Voor geconstateerde risico's worden beheersmaatregelen getroffen om de impact van een risico te verkleinen. De resterende risico's worden gekwantificeerd op basis van kans van optreden en de mogelijke financiële gevolgen. De kans- en gevolginschattingen zijn gemaakt op basis van expertise en ervaring met de omgeving waarin de risico's spelen en de beleidsdoelen waaraan ze bijdragen. Met behulp van een Monte Carlo simulatie wordt de totale waarde van de resterende risico's berekend en deze totale waarde vormt de 'benodigde weerstandscapaciteit'.

Om te bepalen of Haarlemmermeer in staat is de resterende risico's op te vangen wordt de 'beschikbare weerstandscapaciteit' berekend. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt in het BBV omschreven als 'de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken'. Het belangrijkste onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene dekkingsreserve. De Algemene dekkingsreserve is de enige, directe en vrij beschikbare bron van de weerstandscapaciteit.

Het aanhouden van een voldoende hoge Algemene dekkingsreserve zorgt ervoor dat de gemeente de mogelijkheden heeft om de risico's op te vangen, zonder dat dit directe consequenties heeft voor de uitvoering van de programmabegroting.

Om inzicht te krijgen in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om zich voor doende risico's op te vangen, wordt de ratio weerstandsvermogen bepaald. De gemeenteraad heeft in de Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen, vastgesteld 5 oktober 2023 (7999971), bepaald dat de streefwaarde van dit ratio minimaal 1,4 moet zijn. Met de ratio van 3,5 (classificatie uitstekend) per ultimo 2025 voldoen wij hier aan. Deze uitstekende weerstandsvermogen draagt bij aan onze financiële weerbaarheid en biedt een goede uitgangspositie voor maatregelen om het meerjarenbeeld sluitend te maken.

In Figuur 10 wordt de ontwikkeling weergegeven van de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit en van de weerstandsratio. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een uitgebreide toelichting opgenomen op het weerstandsvermogen en de risico's.

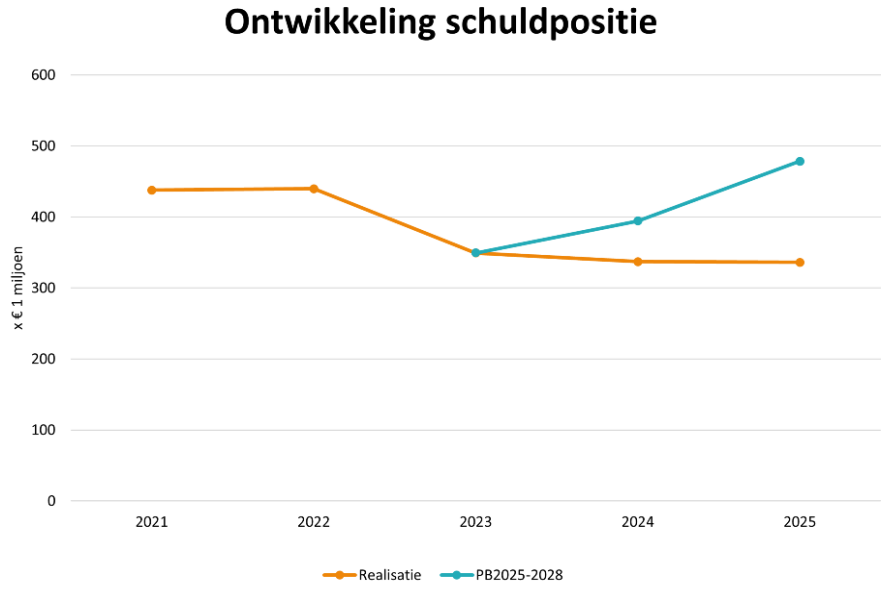

Figuur 10

Schuldpositie

Netto schuld

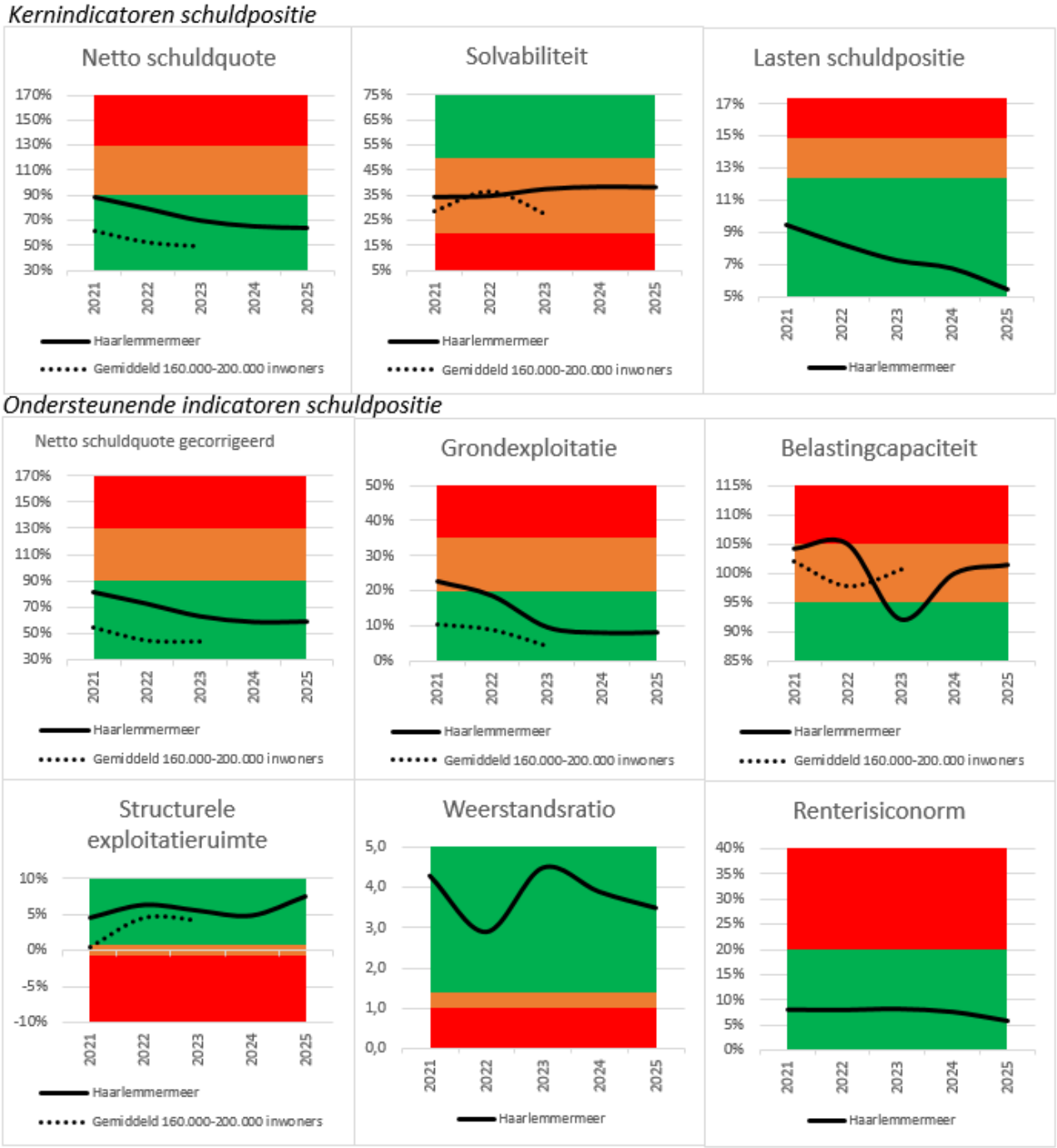
De meerjarige ontwikkeling van de schuld is weergegeven in Figuur 11. De schuld is minder hard gestegen dan geraamd in de Programmabegroting 2025-2028. Dit komt doordat er minder is geïnvesteerd dan begroot ten tijde van het opstellen van de programmabegroting (augustus 2024). Verder zijn er van het Rijk diverse voorschotten ontvangen in het kader van specifieke uitkering (SPUK's) waarvan de uitgaven in latere jaren vallen. Een uitgebreide toelichting is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Figuur 11

Kengetallen schuldpositie

In de notitie meerjarig financieel inzicht voor de raad van de commissie BBV is aangegeven dat de belangrijkste indicatoren en kengetallen van de balans en van de baten en lasten in samenhang dienen te worden gepresenteerd en toegelicht. De ontwikkeling van deze samenhang in de loop van de tijd wordt hierin verwerkt en de trends worden geduid. In de notitie Schuldpositie 2023 heeft de raad besloten drie kernindicatoren schuldpositie aan te wijzen. In de programmabegroting en jaarstukken worden deze aangevuld met een aantal ondersteunende indicatoren, welke de kernindicatoren nuanceren, of in breder perspectief plaatsen. De toelichtingen op de manier hoe de indicatoren dienen te worden berekend staan in de notitie Schuldpositie 2023.

Figuur 12 Kernindicatoren en ondersteunende indicatoren. De gegevens van vergelijkbare gemeenten zijn ten tijde van het opstellen van deze jaarstukken gepubliceerd op findo.nl tot en met 2023.

De indicatoren geven in één oogopslag een beeld van de financiële gezondheid van onze gemeente. Opvallend is dat in 2025 de meeste indicatoren zich versterken in het groen of meer

naar het groen bewegen. De robuuste financiële positie van Haarlemmermeer is daarmee verder versterkt. Dit geeft de nieuwe coaltie een goede uitgangspositie om tot een sluitende begroting vanaf 2028 te komen.

Bij de kernindicatoren valt op dat twee van de drie kernindicatoren eind 2025 op groen staan. De netto schuldquote is op basis van de werkelijkheid eind 2025 hoger dan gemiddeld, maar bevindt zich in de categorie minst risicovol. Deze is zo'n 15% hoger dan bij de gemiddelde gemeente van vergelijkbare omvang. Echter zijn de verschillen binnen de vergelijkingsgroep groot. Gezien de groei van de gemeente heeft Haarlemmermeer in het verleden meer geïnvesteerd. Ook blijven investeringen in onze gemeente noodzakelijk in het kader van de schaalsprong wonen. De nettoschuldquote bereikte vorig jaar al de laagste stand van de afgelopen 15 jaar, de verlaging heeft zich nog verder doorgezet. Een dalende nettoschuldquote geeft in de de toekomst meer tijd en ruimte totdat de signaalwaarde wordt bereikt. De grondexploitatiequote was in de afgelopen jaren hoger dan bij gemeenten van vergelijkbare omvang. Sinds de overdracht van de gronden aan GEM A4 zone west is dit kengetal verder gedaald tot nabij het gemiddelde. De solvabiliteit bevind zich in oranje (neutraal). Opvallend is hier dat ook de hele vergelijkingsgroep zich in de categorie oranje (neutraal) bevind. Deze solvabiliteit is dus passend bij gemeenten van deze omvang. De indicator lasten schuldpositie bevind zich eind 2025, net als de afgelopen jaren, stabiel in de categorie minst risicovol. Al met al geeft de versterking van de kernindicatoren in 2025 Haarlemmermeer een sterkere positie in tijden van financiële tegenspoed.

Bij de ondersteunende indicatoren is een beperkte stijging van de indicator belastingcapaciteit te zien. Dit wordt veroorzaakt door de stijging van de riool- en afvalstoffenheffing in 2025. Daarnaast zorgen de lage gemiddelde rente op de bestaande leningenportefeuille (1,28%, in 2024: 1,51%) en het weerstandsvermogen van de gemeente ervoor dat de last van de schuld op de langere termijn houdbaar is en blijft. Hiermee blijft de gemiddelde rente historisch laag. Dit wordt mede vooroorzaakt door de vooruitvangen specifieke uitkeringen in verband met de schaalsprong. De balanspositie van vooruitvangen middelen is de afgelopen jaren opgelopen. De uitgaven hiervoor zullen in de toekomst worden gedaan, maar de vooruitontvangen middelen hebben nu tot het aantrekken van minder langlopende schuld geleid. Op het moment dat deze uitgaven worden gedaan, zal dit gaan leiden tot het aantrekken van meer langlopende schuld. De spreiding binnen de leningenportefeuille voorkomt daarbij wel dat de gemeente kwetsbaar is voor een plotselinge renteschok. Dit blijkt ook uit de onderschrijding van de renterisiconorm. De exploitatie was de afgelopen jaren meer dan sluitend zoals blijkt uit de indicator structurele exploitatieruimte. De daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds vanaf 2028 maakt dat hierbij waakzaamheid in de toekomst wel een vereiste is. De daling van de inkomsten zal ook doorwerken in de netto schuldquote, lasten schuldpositie en grondexploitaitiequote aangezien zij berekend worden op basis van de totale baten.

Samenstelling van de gemeenteraad en het college van B&W

Samenstelling van de gemeenteraad

De gemeenteraad is het hoogste orgaan van de gemeente. De raad is de lokale volksvertegenwoordiging, bepaalt de beleidskaders en controleert de uitvoering van het beleid door het college van burgemeester en wethouders.

De raad heeft 39 zetels. Deze zetels zijn als volgt verdeeld (peildatum 31 december 2025):

Tabel 4

Partij	2022	2018	2014	2010
VVD	8	7	7	10
HAP	5	7	6	4
GroenLinks	5	4	3	4
D66	4	3	6	5
CDA	3	5	5	5
Forza!	3	5	4	3
PvdA	2	3	4	4
SRH (Sociaal Rechts Haarlemmermeer)	2	1	1	1
ChristenUnie-SGP	1	2	1	1
Forum voor Democratie (FvD)	1	-	-	-
EEN Haarlemmermeer	1	1	1	-
Belang van Nederland (BVNL)	1	-	-	-
GEZOND Haarlemmermeer	1	1	-	-
Lid Koolmoes	1			
Lid Sidali	1			
Overigen	-	-	1	2

De contactgegevens van fracties en de raadsleden staan op de website van de gemeenteraad, onder raadsleden.

Samenstelling college van burgemeester en wethouders

De burgemeester is benoemd door de koning op voordracht van de raad. De wethouders zijn gekozen door de gemeenteraad. Ieder collegelid heeft zijn of haar eigen takenpakket (portefeuille). Samen zijn zij verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de raadsbesluiten.

Het college van B&W bereidt de plannen voor waarover de gemeenteraad een beslissing moet nemen. Het college neemt ook zelf besluiten. Daarnaast voert het college de besluiten van de gemeenteraad uit. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het bestuur van de gemeente.

De portefeuilles worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 5

Burgemeester Marianne Schuurmans-Wijdeven	Wethouder Marja Ruigrok	Wethouder Mariëtte Sedee-Schuitemaker	Wethouder Marjolein Steffens-van de Water
	1e loco-burgemeester	2e loco-burgemeester	3e locoburgemeester
• Algemene en bestuurlijke zaken • Openbare orde & Veiligheid • Brandweer • Burgerzaken • Internationale betrekkingen • Communicatie & Onderzoek • Integriteitsbeleid • Kernencontacten (samen met wethouder Steffens-van de Water)	• Verkeer & Vervoer • Economische Zaken • Luchthavenzaken (exclusief Ruimtelijke ontwikkeling) • Cultuur Projecten: • Stadshart Hoofddorp (exclusief gemeentehuis)	• Sport & Volksgezondheid • Agrarische zaken • Vastgoed • Afval, Milieu & Water • Grootschalig groen & Recreatie • Subsidies Projecten: • PARK21	• Fysieke leefomgeving • Jeugd & Onderwijs • Woonbeleid • Dienstverlening • Doelgroepenbeleid & Emancipatie • Gebiedsgericht werken • Participatie • Kernencontacten (samen met burgemeester Schuurmans-Wijdeven) Projecten: • Nieuwe Kom Nieuw-Vennep

Wethouder Beryl van Straten	Wethouder Charif El Idrissi	Wethouder Charlotte van der Meij	Hermineke van Bockxmeer
4e loco-burgemeester	5e loco-burgemeester	6e loco-burgemeester	Gemeentesecretaris
• Financiën, inclusief deelnemingen & grondzaken • Ruimtelijke ontwikkeling • Woningbouw	• Werk & Inkomen • Arbeidsmarktbeleid • Inburgering & Asielzaken • Inkoop- & aanbestedingsbeleid • Bedrijfsvoering • Personeel • Digitalisering	• Zorg & Welzijn • Klimaat & Energie • Juridische Zaken • Vergunningen • Handhaving (inclusief oneigenlijk grondgebruik) Projecten: • Gemeentehuis	• Secretaris van college van B&W • Algemeen directeur van de organisatie

Opening Doorfietsroute De Hoek, oktober 2024

Jaarverslag en toelichting jaarrekening per programma

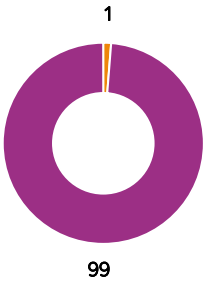

Bestuur, samenleving en publiekscontact

Het borgen van democratische en transparante besluitvorming en excellente dienstverlening aan inwoners, instellingen en ondernemers.
Het gemeentebestuur van Haarlemmermeer bestaat uit de gemeenteraad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Deze bestuursorganen geven invulling aan de lokale democratie via een transparant en zorgvuldig besluitvormingsproces. Op deze wijze is er voor inwoners sprake van een zichtbare en herkenbare gemeente en daarvoor onderhoudt het bestuur diverse relaties in regionale, nationale en internationale context.

Wij willen een dienstbare, betrouwbare en daadkrachtige overheid zijn met een bestuur dat zichtbaar, herkenbaar en benaderbaar is. Inwoners, instellingen en ondernemers willen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken die spelen in hun leefomgeving. Een eigentijdse overheid onderkent en waardeert dit en speelt actief op deze behoefte in. Het gemeentebestuur wil daarom de betrokkenheid van inwoners, instellingen en ondernemers vergroten en ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving. Ook wil het gemeentebestuur zorgen voor voldoende draagvlak bij het ontwikkelen van beleid én de uitvoering daarvan. Zo versterken wij de lokale betrokkenheid tussen inwoners, instellingen en ondernemers.

Bestuur, samenleving en publiekscontact	**Baten x € 1.000**	**9.260**
	in % van totale realisatie	**1,3%**
	Lasten x € 1.000	**19.685**
	in % van totale realisatie	**2,8%**

- Bestuur, samenleving e publiekscontact
- Totaal realisatie

- Bestuur, samenleving e publiekscontact
- Totaal realisatie

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Amstelland-Meerlanden Overleg (AM)
Het AM Overleg heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn) te behartigen in onze regio en op die manier bij te dragen aan een evenwichtige ontwikkeling in de regio. Bestuurders vertegenwoordigen de deelregio AM in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en overleggen op het gebied van ruimte, economie, wonen, duurzaamheid, landschap, verkeer en vervoer.

In 2025 is de MRA-Agenda 2025–2028 gelanceerd. Amstelland-Meerlanden heeft als deelregio een actieve en inhoudelijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming hiervan. Daarnaast is in het kader van de Wet digitale toegankelijkheid de website van Amstelland-Meerlanden aangepast en voorzien van de vereiste toegankelijkheidslabels. Verder is in 2025 ingezet op het actief aanhaken van Amstelland-Meerlanden bij actuele MRA-thema's. Dit heeft onder meer vorm gekregen door bijdragen aan netwerkbijeenkomsten en conferenties, evenals door het voorbereiden van de deelregio op regionale bijeenkomsten. Hiermee is de zichtbaarheid en de inhoudelijke positionering van AM binnen de MRA verder versterkt. Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf Verbonden Partijen.

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
De VNG zijn de 342 gemeenten samen, ondersteunt door de VNG-organisatie. De belangrijkste taken van de VNG zijn het faciliteren en uitvoeren van kennisdeling, belangenbehartiging en dienstverlening. Deze drie pijlers vormen het fundament van de vereniging. De gemeenten werken, via de VNG, met elkaar aan maatschappelijke opgaven.

Relevant beleid

- Reglement van Orde gemeenteraad 2024 (10490407)
- Verordening op de Auditcommissie Haarlemmermeer 2024 (XS-24101507.609)
- Reglement van Orde Auditcommissie (2005.29530)
- Gedragslijn Integriteit Haarlemmermeer (2014.3985)
- Verordening Rekenkamercommissie Haarlemmermeer 2024 (10178584)
- Gedragscode integriteit Burgemeester en Wethouders Haarlemmermeer en handreiking integriteit (2021.0001303)
- Actualisatie Participatiebeleid en Inspraakverordening 2008 (2008.19950)
- Denk, praat en beslis mee! Plan van Aanpak Participatie (2014.0047217)
- Participatieonderzoek 'Haarlemmermeer weet raad!' (2017.0063632)
- Werkwijze gemeenteraad bij participatie (2021.0001261)
- Langetermijnvisie Participatiedemocratie (2022.5917133)
- Samenwerkingsafspraken dorps- en wijkraden (2020.3749462)
- Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu (VHC) (11632952)
- Visie op communicatie van Haarlemmermeer (2012.29134)
- Nota Verbetering Digitale Dienstverlening en IT-innovatie (2017.0021302)
- Verordening gegevensverstrekking Basisregistratie personen gemeente Haarlemmermeer 2019 (2019.0026890)
- Basisregistratie Grootschalige Topografie BGT (2013.0086428)
- Vaststellen beleidsregel 'Briefadres Haarlemmermeer 2018' (2018.0038684)
- Reglement burgerlijke stand 2022 (2021.0001690)
- Belastingvoorstellen 2025 (11166970)
- Visie dienstverlening; makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden 2022 (2022.0000375)
- Visie op digitalisering: samen slimmer (7225689)
- Het juiste kanaal op het juiste moment: een strategie voor klantcontact (7705540)
- Uitvoeringsagenda Dienstverlening 2025-2026 (11707095)
- Verordening straatnamen en huisnummers gemeente Haarlemmermeer 2025 (12134128)

Beleidsdoel A: Het goed functioneren en faciliteren van formele gemeentelijke organen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, burgemeester en rekenkamer).

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteiten

01. Het faciliteren van de bestuursorganen van de gemeente
02. Het faciliteren van de rekenkamer
03. Het voorbereiden en houden van verkiezingen

Toelichting

01. Het faciliteren van de bestuursorganen van de gemeente

De gemeenteraad is het hoogste orgaan van de gemeente en heeft volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rollen om in te vullen. In 2025 is één nieuw raadslid benoemd als opvolger van een vertrekkend raadslid. Er zijn drie tijdelijke raadsleden benoemd ter vervanging wegens ziekte en er is één commissielid benoemd. De genoemde rollen komen terug in de besluitvorming van de raad en zijn tevens de basis voor de neutrale ondersteuning en facilitering door zijn eigen apparaat, de griffie.

De gemeenteraad streeft op diverse manieren transparantie van zijn besluitvorming na. De raadsvoorstellen en raadsbesluiten zijn op de website terug te vinden. Dezelfde openbaarheid geldt voor de raadspleinvergaderingen, die digitaal te volgen zijn en teruggekeken kunnen worden. Ook speciale raadsvergaderingen op locatie worden online uitgezonden. In 2025 hebben twee van deze bijzondere raadsvergaderingen op locatie plaatsgevonden.

De griffie ondersteunt tevens de burgemeester als voorzitter van de raad. Het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester worden ondersteund door de ambtelijke organisatie onder leiding van de gemeentesecretaris en haar directieteam.

02. Het faciliteren van de rekenkamer

De rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek voor goed bestuur voor de samenleving van Haarlemmermeer. De rekenkamer maakt voor de gemeenteraad en het college onder andere zichtbaar wat het resultaat is van het gevoerde beleid en wat er speelt bij inwoners en ondernemers. De rekenkamer gebruikt uiteenlopende methoden en staat open voor vernieuwing. Een klankbordgroep bestaande uit vijf raadsleden, de burgemeester en de griffier ondersteunt de rekenkamer om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van de raad. De rekenkamer heeft in 2025 onderzoeken gepubliceerd naar afval scheiden, de uitvoeringskracht van de gemeente, migranten in Haarlemmermeer en naar beheer en onderhoud. Ook heeft de rekenkamer getoetst of aanbevelingen uit een eerder onderzoek naar de samenwerking tussen gemeente en dorps- en wijkraden zijn opgevolgd. Meer informatie over de onderzoeken die de rekenkamer in 2025 publiceerde is te vinden op de website.

03. Het voorbereiden en houden van verkiezingen

Op 29 oktober 2025 vonden tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen plaats, nadat het kabinet op 3 juni 2025 was gevallen. Door de invoering van de nieuwe telmethode, die meer tellers vereiste dan voorheen, ontstond een uitdaging bij het bemensen van de 99 stembureaus. Om dit op te vangen werd het tellersbestand uitgebreid. Op de 25 drukst bezochte stembureaus werd voor het eerst gewerkt met twee shifts: een eerste shift van 7.00 tot 16.00 uur, ingevuld door inwoners, en een tweede shift van 16.00 uur tot het einde van de werkzaamheden, bestaande uit ambtenaren en aangevuld met inwonertellers. Uit de evaluatie bleek dat deze werkwijze goed is ontvangen. Het opkomstpercentage bedroeg 78% en lag daarmee nagenoeg gelijk aan het landelijke gemiddelde van 78,3%. Op de verkiezingsavond vond de telling plaats op partijniveau, gevolgd door een centrale telling op kandidaatsniveau op de daaropvolgende dag. Deze werkwijze droeg bij aan het voorkomen van fouten, verlaagde de werkdruk en vergrootte de transparantie van het proces. Zowel de verkiezingsdag als de vaststelling van de uitslag verliepen soepel. De volgende verkiezing is de verkiezing van de gemeenteraad op 18 maart 2026.

Beleidsdoel B: Wederzijdse betrokkenheid bij de besluitvorming en onze kennis over onze lokale samenleving vergroten.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Alles wat wij als gemeente doen, raakt de inwoners, ondernemers en instellingen direct. Tegelijkertijd zijn zij bij uitstek degenen die kunnen meedenken én meewerken aan hun omgeving, aan het verbeteren van hun dorp of wijk. Wij hebben onze inwoners, instellingen en ondernemers intensief betrokken bij beleidsontwikkeling en uitvoeringsplannen. Wij borgen participatie in onze werkwijze waarbij wij

de verwachtingen managen en goed communiceren over de uitkomsten.

Wij sloten de manier waarop wij doelgroepen betrekken aan bij hun behoefte en maken daarom gebruik van diverse digitale en offline instrumenten, waaronder het e-platform Open Stad.

Wij zetten het gebiedsgericht werken voort, waarbij inwoners invloed hebben op planvorming en aanpak. Wij zorgden voor de verbinding tussen diverse opgaven in een gebied en voor een continu gesprek tussen gemeentebestuur en inwoners, instellingen en ondernemers. Wij zijn blijven inspelen op behoeften en wensen in de samenleving, met als doel de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen te vergroten en ruimte voor initiatieven te bieden.

Zo weten wij wat er leeft en welke ontwikkelingen wij verwachten op langere termijn in een gebied (gebiedsprogrammering). Wij anticipeerden daarop door prioriteiten te stellen en acties te bepalen, samen met de inwoners, instellingen en ondernemers. Onze kennis van en interactie met het gebied versterkten wij door in gesprek te blijven in de gebieden, informatiemarkten te organiseren en door een actief netwerk te onderhouden.

Activiteiten

01. Het doen van generiek onderzoek
02. Standaardisering van de aanpak van participatie bij beleidsvorming en -uitvoering
03. Opstellen en uitvoeren van gebiedsprogramma's
04. Uitwerking rol dorps- en wijkraden
05. Het onderhouden en faciliteren van adviesorganen ter ondersteuning van de gemeenteraad
06. Het bieden van informatie aan inwoners en ondernemers
07. Het ondersteunen van de Jongerengemeenteraad en Kinderraad

Toelichting

01. Het doen van generiek onderzoek
Om trends en ontwikkelingen in de lokale samenleving te volgen en te analyseren verrichten wij generiek onderzoek. In 2025 zijn vanuit het programma Onderzoek en Strategie 2022-2026 twee onderzoeken verschenen. De eerste is 'De Staat van Haarlemmermeer 5: Verdeling van 'brede welvaart', een Haarlemmermeers perspectief op welzijn'. De tweede is het 'Haarlemmermeers Jeugdonderzoek 2025: De wereld aan je voeten, en als last op je schouders'. Vanuit hetzelfde programma is de toekomstverkenning 'Toekomstig leven rond knooppunt Hoofddorp' gepubliceerd. Daarnaast is als input voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026 de publicatie 'Haarlemmermeer van 2026 naar 2036' verschenen. Al deze publicaties zijn terug te vinden op de in 2025 vernieuwde website.

02. Standaardisering van de aanpak van participatie bij beleidsvorming en -uitvoering
Participatie is een vast onderdeel van onze werkwijze bij beleidsontwikkeling en uitvoering. Wij organiseren participatie met een aantal vaste vragen, standaard stappen en herkenbare gemeentelijke instrumenten. Zo maken wij gebruik van de kennis en ervaring van onze inwoners, instellingen en ondernemers. Deze aanpak hebben wij opgenomen in het concept-participatiebeleid (12574209) waarover wij in 2025 hebben geparticipeerd. Op advies van het college heeft de gemeenteraad zijn rol en de kaders vastgesteld voor de participatie rond het participatiebeleid. In 2025 heeft het college vervolgens de participatie over 'wind op land' uitgevoerd volgens deze kaders en de door de raad gekozen rol. Daarvoor was 'Werkwijze gemeenteraad bij participatie' het instrument (2021.0001261).

03. Opstellen en uitvoeren van gebiedsprogramma's
In gesprek met inwoners, instellingen en ondernemers hanteren wij per gebied een gebiedsprogramma met de verwachte ontwikkelingen voor de (middel)lange termijn en hoe wij daarop willen anticiperen. Op basis van de gebiedsprogramma's blijven wij werken met een gebiedsagenda. In 2025 zijn wij gestart met de actualisatie van de gebiedsprogramma's voor de periode 2026-2030.

04. Uitwerking rol dorps- en wijkraden
Wij blijven in gesprek met de dorps- en wijkraden over de rollen en participatieve democratie bij beleidsontwikkeling en plannen voor uitvoering. Wij hebben ook in 2025 weer met de meeste dorps- en wijkraden de samenwerkingsafspraken geëvalueerd en waar nodig aangepast. Deze afspraken gaan over de manier waarop gemeente en dorps- en wijkraden samenwerken en elkaar weten te vinden, ook als zij het niet met elkaar eens zijn. Hierin is ook ruimte voor onderwerpen waarover dorps- en wijkraden en bestuur samen komen tot beleidsontwikkeling en plannen voor uitvoering. In 2025 heeft de raad op locatie vergaderd in Hoofddorp (Zuidwest en Centrum) en Haarlemmermeer West. Deze werkwijze is in 2025 geëvalueerd en besproken met de dorps- en wijkraden tijdens het overleg tussen het college en dorps- en wijkraden op 5 november 2025. Daarbij werd duidelijk dat er bij

de dorps- en wijkraden zeker een behoefte leeft om in gesprek te komen met raadsleden, en dat de intentie van de raadsvergaderingen op locatie goed is, maar dat er ruimte is voor organisatorische verbeteringen. De vergaderingen werken zo mee aan de langetermijnvisie op de participatiedemocratie.

05. Het onderhouden en faciliteren van adviesorganen ter ondersteuning van de gemeenteraad
De gemeenteraad bestaat uit 39 leden, die zich verenigd hebben in vijftien fracties. De gemeenteraad kent een aantal structurele commissies en werkgroepen die alle tot doel hebben het functioneren van en de besluitvorming door de raad te ondersteunen, te faciliteren of voor te bereiden. Dit zijn onder meer het Presidium, het Seniorenconvent, de Auditcommissie, de Werkgroep Werkwijzen Raad (WWR), de werkgroep Communicatie, de werkgroep AM-MRA, de werkgroep Bereikbaarheid Bollenstreek, de Klankbordgroep Rekenkamer, de begeleidingsgroep Referendumcommissie en de werkgeverscommissies van de griffier en de burgemeester. In 2025 is burgemeester Schuurmans-Wijdeven op voordracht van de gemeenteraad herbenoemd voor een periode van zes jaar. Ook heeft de griffie een reis naar Brussel georganiseerd voor de leden van de gemeenteraad en de collegeleden. De griffie ondersteunt deze en alle overige activiteiten van de gemeenteraad en bewaakt de wettelijke en lokale kaders waarbinnen de raad wordt geacht te functioneren.

De gemeenteraad Haarlemmermeer kent voor zijn raadsvergaderingen een raadsplein-model. Het daartoe agenderende Presidium is 18 keer bij elkaar gekomen in dit kalenderjaar. In 2025 hebben 19 plenaire raadspleinen plaatsgevonden, waarvan één besloten, er waren zeven sessie-avonden en twee bijzonder raadspleinen op locatie. Tijdens deze avonden hebben er 62 sessies plaatsgevonden, waarvan twee begonnen met een inspraakdeelsessie. Verder was er één vragenuur, zijn er zes plenaire raadsdebatten geweest en heeft één hoorzitting plaatsgevonden.

In totaal zijn er 76 moties ingediend, waarvan 47 aangenomen, en 26 amendementen, waarvan twaalf aangenomen. De raad heeft 119 raadsbesluiten genomen. Bij de plenaire raadsvergaderingen hebben 25 inwoners ingesproken over een onderwerp wat niet op de agenda stond. Bij sessies hebben in totaal 45 mensen ingesproken. Verder zijn er 163 schriftelijke vragen ingediend en 45 technische/informatieve vragen gesteld.

De reguliere openbare raadspleinvergaderingen van de gemeenteraad worden via webcasting/livestreaming uitgezonden op internet. Als onderdeel van het communicatieplan van de gemeenteraad worden niet alleen nieuwe activiteiten ondernomen, maar werden in 2025 ook succesvolle activiteiten voortgezet zoals onder meer Ervaar de Raad, Raadslid in de Klas en het Haarlemmermeers Scholieren Debattoernooi.

In 2025 zijn de voorbereidingen begonnen van de gemeenteraadsverkiezingen in 2026, de bijbehorende opkomst-bevorderende maatregelen, evenals het afscheid van de raad in huidige samenstelling en de start en (pre)introductie van de raad in nieuwe samenstelling. Met het oog op de verkiezingen is ook de motie De Raad aan Zet, aangenomen op 30 juni 2022, verder uitgewerkt. Verder zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd door de griffie in het kader van de verkiezingen, bijvoorbeeld voor Stemwijzer en Kieskompas.

06. Het bieden van informatie aan inwoners en ondernemers
Wij zorgden er door tijdige en toegankelijke communicatie voor dat inwoners, instellingen en ondernemers op de hoogte en betrokken waren. Via diverse participatietrajecten konden inwoners en ondernemers meedenken en hun mening geven. Dit gebeurde deels via onze online participatietool 'Open Stad'. Ook organiseerden wij diverse informatiemarkten waar wij met inwoners en ondernemers in gesprek gingen.

07. Het ondersteunen van de Jongerengemeenteraad en Kinderraad
De Jongerengemeenteraad (JGR) wordt door de griffie ondersteund bij het organiseren van zijn vergaderingen en zijn contacten met de gemeenteraad. De inhoudelijke en overige ondersteuning wordt geleverd door de ambtelijke organisatie en de onafhankelijke begeleider. De JGR heeft in 2025 negen keer vergaderd en telt aan het eind van het jaar elf leden. De JGR heeft vier ambassadeurs: raadsleden die de JGR vertegenwoordigen in de raad.
De Dag van de Kinderraad vond in mei plaats met basisschool De Reiger en de Dr. Plesmanschool. De griffie ondersteunt bij het organiseren van de Dag van de Kinderraad. De uitvoering van de besluiten van de Kinderraad wordt verzorgd door de ambtelijke organisatie. De jaarlijks daarbij nieuwgekozen kinderburgemeester wordt ook ondersteund door de ambtelijke organisatie.

Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Haarlemmermeer richt de ogen en oren op de regio en het nationale en Europese speelveld. Dit om de belangen van haar inwoners, instellingen en ondernemers te behartigen en waar nodig een bijdrage te leveren aan bovenlokale vraagstukken. Daarbij werken wij bij de uitvoering van onze primaire gemeentelijke taken steeds vaker samen met partijen en partners. Dit doen wij onder andere op de pijlers: economie, ruimte en sociaal. Ook wordt gezamenlijke lobby steeds belangrijker.

Het gemeentebestuur wil voor inwoners, instellingen en ondernemers een gezaghebbende positie innemen in het publieke en bestuurlijke debat. Dat betekent een herkenbaar geluid, aansprekend verhaal én ontvankelijk zijn voor signalen van anderen. Met dat laatste verrijken wij het beleid en de uitvoering en daartoe zetten wij communicatie in als strategisch instrument.

Activiteiten

01. Het deelnemen aan bestuurlijke samenwerkingsverbanden
02. Het onderhouden van de stedenband

Toelichting

01. Het deelnemen aan bestuurlijke samenwerkingsverbanden
Haarlemmermeer ziet het belang van samenwerking om haar doelen te kunnen realiseren. Het bestuurlijk vertegenwoordigd zijn in samenwerkingsverbanden is een voorwaarde om de inbreng van Haarlemmermeer in de regio te waarborgen. Een goede afstemming tussen de agenda's, de ambities, de samenwerkingsverbanden en de posities die wij willen en kunnen vervullen, is daarom van belang. Zo kunnen wij de effectiviteit van onze inzet verhogen. Dit jaar hebben wij onder meer deelgenomen aan bestuurlijke en ambtelijke netwerkdagen van de G40 en zijn wij bij congressen zoals de Dag van de Stad geweest. Wij blijven actief in het AM, de Vervoerregio Amsterdam, MRA, het G40-stedennetwerk en de VNG. De opening van het politiek seizoen vond dit jaar plaats in Brussel op 4-5 september, waarna de raad goed voorbereid de 'Europastrategie Haarlemmermeer 2025-2030' heeft vastgesteld. Doelen daarvan zijn het meer Europa bekwaam worden van de gemeente en het opbouwen van een netwerk binnen de Europese instellingen. In oktober hebben wij deelgenomen aan de Europese Week van de Regio's en Steden en in november zijn wij formeel toegetreden tot Airport Regions Council. De Europastrategie past in het opzetten van de bredere public affairs agenda, waarbij wij ook de belangenbehartiging naar het Rijk verder vormgeven.

02. Het onderhouden van de stedenband
Sinds 1992 heeft de gemeente Haarlemmermeer een vriendschapsband met Cebu-City op de Filipijnen. De gemeenteraad heeft in 2025 besloten dat deze vriendschapsband per 1 juli 2026 ophoudt te bestaan. De raad heeft een motie aangenomen om een nieuwe stedenband te onderzoeken (Motie: Verkenning van een nieuwe stedenband).

Beleidsdoel D: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en open, deskundig en duidelijk in onze contacten.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Onze dienstverlening sluit aan op de behoeften van onze 'klanten': de inwoners, ondernemers en instellingen in Haarlemmermeer. Zij ervaren onze dienstverlening als makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden.

Wij zijn goed bereikbaar via verschillende kanalen. Er is altijd een digitaal kanaal beschikbaar en waar nodig is er een hulpstructuur voor wie er zelf niet uitkomt.

Wij sluiten aan op landelijke initiatieven voor samenwerking, ter verbetering van de dienstverlening en de ontwikkeling van (generieke) oplossingen, zoals dat gebeurt bij de landelijke standaardisatie van gemeentelijke diensten, processen en systemen. Digitalisering wordt ingezet als middel om de dienstverlening te verbeteren.

Activiteiten

01. Wij zijn bereikbaar via balie, telefoon, internet en sociale media
02. Wij zorgen dat mensen in één keer goed geholpen worden en antwoord krijgen op hun vraag
03. Wij staan in contact met onze inwoners, instellingen en ondernemers volgens een gebiedsgerichte werkwijze
04. Wij staan voor kwaliteit en handelen meldingen, aanvragen, producten en diensten adequaat en binnen de gestelde termijn af

05. Wij geven invulling en uitvoering aan een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda dienstverlening

Toelichting

01. Wij zijn bereikbaar via balie, telefoon, internet en sociale media

Wij ontwikkelen en leveren goede dienstverlening die aansluit bij de behoefte van onze inwoners, instellingen en ondernemers. Wij doen dit aan de hand van onze serviceprincipes: makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden. Wij streven ernaar een laagdrempelige en toegankelijke gemeente te zijn. Het blijft belangrijk de menselijke maat vast te houden.
Klanttevredenheid staat voorop en wij zorgen voor een goede balans tussen digitalisering en persoonlijk contact. Persoonlijk contact tussen de gemeente en de inwoners, instellingen en ondernemers is en blijft essentieel.

In 2025 is de functie van host toegevoegd aan onze dienstverlening in de publiekshal van gemeentekantoor Beukenhorst en in de hal van gemeentekantoor De Polderlanden. De host fungeert als laagdrempelig aanspreekpunt en ondersteunt bezoekers in meerdere talen, op basis van brede kennis van zowel gemeentelijke als maatschappelijke dienstverlening.

Wij zorgen ervoor dat wij goed bereikbaar zijn via de telefoon en snel en eenvoudig vindbaar zijn op internet. Zo hebben wij in 2025 een zoekwoordenonderzoek uitgevoerd met focus op zoekintentie, aansluitend bij het toenemend gebruik van AI-gestuurde zoekmachines die steeds meer sturen op de achterliggende informatiebehoefte van gebruikers. Op basis hiervan hebben wij pagina's geoptimaliseerd en de inhoud aangescherpt op duidelijke vragen en heldere structuur, zodat informatie beter vindbaar en direct toepasbaar is voor inwoners en ondernemers.

Van de 95.684 aangeboden telefoongesprekken hebben we 93% kunnen aannemen, waarvan 60% binnen 30 seconden.

02. Wij zorgen dat mensen in één keer goed geholpen worden en antwoord krijgen op hun vraag

Wij willen dat inwoners en ondernemers in één keer goed geholpen worden. Dat betekent: snel antwoord op hun vraag, zonder van het kastje naar de muur gestuurd te worden. Wij zorgen voor begrijpelijke en gebruiksvriendelijke dienstverlening, via verschillende kanalen.

Wij hebben verder gewerkt aan de projecten en initiatieven die uitvoering geven aan de Visie dienstverlening (2022.0000375). Wij werken zo veel mogelijk datagedreven. Voorbeelden hiervan zijn klantreizen, gebruikersonderzoek en klantenfeedback.

Daarnaast hebben wij onze websites, portalen, e-formulieren en digitale kaarten verbeterd. Wij analyseren automatisch en structureel de toegankelijkheid, zoekmachineoptimalisatie en het taalniveau van onze gemeentelijke websites. Ook hebben wij processen verder gedigitaliseerd, zodat aanvragen sneller en efficiënter kunnen worden afgehandeld.

Met gebruikersonderzoek, klantreizen en feedback blijven wij continu verbeteren. Zo onderzochten wij onder meer het verlengen van een rijbewijs, het aanvragen van een tijdelijke verkeersmaatregel en de overstap van jongeren van school naar werk. Daarnaast deden wij gebruikersonderzoek naar schuldhulpverlening en zorgmeldingen op locaties zoals het marktplein, MeerWaarde, de Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (BGH) en het Digi Café.

Digitale toegankelijkheid blijft een belangrijk aandachtspunt. Eind 2025 waren 22 van onze 58 websites toegankelijk volgens de landelijke richtlijnen, tegenover elf in 2024. Voor inwoners die digitaal minder vaardig zijn, blijft er altijd een persoonlijk alternatief beschikbaar. Zo zorgen wij dat iedereen mee kan doen.

03. Wij staan in contact met onze inwoners, instellingen en ondernemers volgens een gebiedsgerichte werkwijze

Gebiedsmanagers zijn de verbindende schakels in de zes gebieden van onze gemeente. Ook dit jaar zorgden zij voor verbinding tussen thema's die spelen in een gebied zowel bij inwoners, instellingen en ondernemers als binnen de gemeentelijk organisatie. De samenhang maken zij zichtbaar met de externe gesprekspartners in het (digitaal) gebiedsprogramma. In 2025 stuurden zij tien nieuwsbrieven naar dorps- en wijkraden, naast de nieuwsbrieven over programma's en projecten, zoals Stadscentrum, en over thema's, zoals duurzaamheid. Daarnaast hebben zij diverse bijeenkomsten georganiseerd over uiteenlopende thema's en zetten zij digitale instrumenten in, zoals enquêtes (bijvoorbeeld over het concept-participatiebeleid) en het participatieplatform Open Stad (onder andere over wind op land). Ook de inzet van omgevingsmanagers bij complexe dan wel omvangrijke projecten en programma's zorgde voor een goede verbinding tussen inwoners, instellingen en ondernemers en de gemeente.

De afgelopen jaren is er een toename van opgaven van grote omvang vanuit de gemeente.

Daarom worden op diverse projecten, waaronder Stadscentrum Hoofddorp en Lisserbroek, omgevingsmanagers ingezet. De behoefte blijft groeien en er is meer contact met (nieuwe) inwoners, ondernemers en instellingen nodig in de komende jaren.

04. Wij staan voor kwaliteit en handelen meldingen, aanvragen, producten en diensten adequaat en binnen de gestelde termijn af
Wij leveren, binnen de wettelijke kaders en ons beleid, het gevraagde product of dienst. Herkenbaar daarbij is oog voor de menselijke maat, duidelijke taal en heldere communicatie.

05. Wij geven invulling en uitvoering aan een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda dienstverlening
De uitvoering van onze visie dienstverlening vraagt om een effectieve manier van sturing op de voortgang en resultaten van de onderliggende opgaven en activiteiten. Wij werken met een uitvoeringsagenda. Deze geeft antwoord op de vraag: wat is de komende twee jaar de ambitie voor onze dienstverlening?

Wij verbeteren onze dienstverlening stap voor stap, op basis van de ervaringen van inwoners en ondernemers. Aanbevelingen uit eerdere klantreizen (2024) zijn in praktijk gebracht, zoals het meegeven van een visitekaartje door Wmo-consulenten en het beter informeren tijdens bezwaarprocedures.

In 2025 is een nieuwe methode ontwikkeld om brieven structureel te verbeteren. Het brieventeam ondersteunt medewerkers bij het duidelijker formuleren van hun teksten.

We nemen deel aan de landelijke pilot Overheidsbrede Dienstverlening. Sociaal raadslieden, sociaal werkers bij MeerWaarde en de Pluspunten én onze hosts kunnen via deze pilot rechtstreeks contact opnemen met de backoffice van landelijke instanties, zoals de Belastingdienst, de Sociale verzekeringsbank (SVB) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Hierdoor kunnen wij inwoners sneller en beter helpen, zonder onnodige doorverwijzingen.

Ook zijn wij gestart met een pilot waarin medewerkers met ervaringskennis meedenken over het jeugdhulpbeleid. Deze combinatie van praktijkervaring en ambtelijke expertise levert waardevolle inzichten op voor beter beleid.

Beleidsdoel E: Wij beheren betrouwbare basisregistraties en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De Basisregistratie Personen (BRP) is dé basisregistratie voor persoonsgegevens. Van iedere levensloop registreren wij administratief de belangrijkste aspecten zoals geboorte, gezag, verhuizing, vertrek naar het buitenland, huwelijk en overlijden. De BRP vormt de basis voor afgifte van reisdocumenten, rijbewijzen, verklaringen en uittreksels alsmede voor de stempas bij verkiezingen. Data uit de BRP wordt verplicht gebruikt binnen de gehele overheid. Wij zorgen ervoor dat de BRP actueel is. Hierbij werken wij samen met overheidsdiensten, afnemers en ketenpartners.

Om de dienstverlening van de gemeente te verbeteren, efficiënter te werken en beter onderbouwde beleidskeuzes te maken, ontsluiten wij informatie met een geografische component over de Haarlemmermeerse woon-, werk-, en leefomgeving op digitale kaarten. Door het verzamelen, beheren en ontsluiten van hoogwaardige en betrouwbare informatie met behulp van moderne technieken ondersteunen en bevorderen wij de interactie met en de transparantie voor inwoners en belanghebbenden.

Met de invoering van de Omgevingswet levert het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) de juiste informatie aan gemeenten, provincies, Rijk en waterschappen. Het stelsel van (geografische) basisregistraties is één van de bronnen voor het DSO.

De landelijke visie ‘Zicht op Nederland’ (ZoN) is de basis voor de belangrijkste ontwikkelingen van onze basisregistraties de komende jaren. De Nationale Geo-informatie-infrastructuur (NGII) is het fundament voor het datagedreven werken aan de grote ruimtelijke vraagstukken in ons land en aan de dienstverlening van de Nederlandse overheid. Deze infrastructuur staat aan de vooravond van een volgende fase van ontwikkeling, die nodig is vanwege forse maatschappelijk en ruimtelijke opgaven, die zich afspelen in de schaarse ruimte in ons land en daarom zelfs concurreren en die sterk afhankelijkheden kennen met die ruimtelijke omgeving.

De visie ZoN geeft hieraan richting en geeft ook aan welke condities er nodig zijn voor succes. Het gaat hierbij om het overheidsbreed delen van het ambitieniveau, het vergroten van de organisatiegraad en de bereidheid tot samenwerking in het geo-veld, het zorgen voor

voldoende middelen voor de investeringen en het structureel beheer van deze infrastructuur en het besef dat het niet om een eindige operatie gaat maar dat deze geo-informatie-infrastructuur permanente aandacht nodig heeft.

Activiteiten

01. Het beheren van de BRP en het leveren van producten en diensten vanuit de BRP
02. Het beheren van de registers burgerlijke stand
03. Het verstrekken van paspoorten, Nederlandse Identiteitskaarten en DigiD's aan Nederlanders woonachtig in het buitenland via de Gemeentebalie Schiphol
04. Het centraal inschrijven van vluchtelingen voor het Centraal Orgaan Asielzoekers en het leveren van een bijdrage aan de landelijke BRP-straat
05. Het actueel houden van de bestaande (basis)registraties met een geografische component

Toelichting

01. Het beheren van de BRP en het leveren van producten en diensten vanuit de BRP
Wij hebben de BRP actueel, betrouwbaar en wettelijk correct gehouden. Om fraude tegen te gaan hebben wij bij twijfel over gegevens een basisonderzoek en, waar nodig, een verdiepend onderzoek uitgevoerd, al dan niet in samenwerking met ketenpartners. Wij hebben de BRP verbeterd en de digitale dienstverlening uitgebreid, in lijn met landelijke ontwikkelingen en innovaties. Daarnaast zijn wij gestart met het actualiseren van beleidsstukken om beter te kunnen sturen op de BRP. Mede als gevolg van de paspoortpiek hebben wij aan onze inwoners ruim 43.000 reisdocumenten uitgegeven.

02. Het beheren van de registers burgerlijke stand
Wij hebben akten van geboorte, erkenning, naamkeuze, huwelijk en overlijden opgesteld en latere vermeldingen toegevoegd, zoals echtscheidingen, naamswijzigingen en adopties. Deze akten vormen de basis voor de gegevens in de BRP. Wij hebben huwelijken en partnerschapsregistraties voltrokken en het proces gecoördineerd. Daarnaast zijn wij gestart met het digitaliseren van akten om inktvraat tegen te gaan en hebben wij het proces voor digitale opslag en verwerking ingericht.

03. Het verstrekken van paspoorten, Nederlandse Identiteitskaarten en DigiD's aan Nederlanders woonachtig in het buitenland via de Gemeentebalie Schiphol
De Gemeentebalie Schiphol verstrekt reisdocumenten en DigiD's aan niet-ingezetenen. De balie is een initiatief van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en Buitenlandse Zaken in samenwerking met Haarlemmermeer en vastgelegd in een convenant voor onbepaalde tijd. In 2025 hebben wij meer dan 5.000 reisdocumenten en meer dan 1.000 DigiD's afgegeven aan niet-ingezetenen. 2025 stond ook in het teken van het streven naar een grotere kostendekkendheid van de leges voor reisdocumenten aan niet-ingezetenen. De gesprekken hierover tussen de betrokken ministeries en andere grensgemeenten zijn nog gaande.

04. Het centraal inschrijven van vluchtelingen voor het Centraal Orgaan Asielzoekers en het leveren van een bijdrage aan de landelijke BRP-straat
Wij verzorgen de inschrijving in de BRP van door het COA uitgenodigde vluchtelingen. Dit is vastgelegd in een procesovereenkomst met het COA en de Immigratie en Naturalisatiedienst. In onze gemeente zijn de werkzaamheden eerste inschrijving in de BRP van vluchtelingen die in asielzoekerscentra verblijven (BRP-straat inschrijvingen) beëindigd.

05. Het actueel houden van de bestaande basisregistraties met een geografische component
Wij hebben de basisregistraties met een geografische component op een technisch veilige manier actueel, betrouwbaar en compleet gehouden. Voorbeelden hiervan zijn de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Wij hebben deze basisregistraties verder ontwikkeld op basis van de landelijke visie ZoN.

Zowel voor de BAG, de BGT als voor de BRO hebben wij op basis van de audit systematiek ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) controles uitgevoerd. Door deze eenduidige en gecombineerde systematiek waarborgen wij de informatieveiligheid. Uit de controles bleek dat wij voor de BAG, BGT en BRO boven de landelijke norm scoren. Wij hebben de raad hierover geïnformeerd in de verantwoordingsrapportage 2024 op 11 maart 2025 (XS-25022510.889). Wij hebben elke maand de kwaliteitsdashboards van de BAG en BGT gemonitord. Indien zich afwijkingen van de norm voordeden, hebben wij bijgestuurd.

Wij hebben de Verordening straatnaamgeving en huisnummering geactualiseerd (12134128). De verordening is gebaseerd op de Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Deze wet verplicht de raad om woonplaatsen, straten en pleinen, maar ook ligplaatsen, standplaatsen, panden en verblijfsobjecten van een naam, nummer of begrenzing te voorzien. Dat

is belangrijk voor een goede basisregistratie van adressen en gebouwen. De bevoegdheid die de wet toekent aan de raad wordt in de verordening overgedragen aan het college. Wij hebben de verordening in 2025 wetstechnisch aangepast en hebben hierbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de modelverordening van de VNG. Dit heeft als voordeel dat de actualisering van de verordening in de toekomst efficiënter kan plaatsvinden. Het nieuwe model van de VNG is opgesteld in voor inwoners begrijpelijke taal.

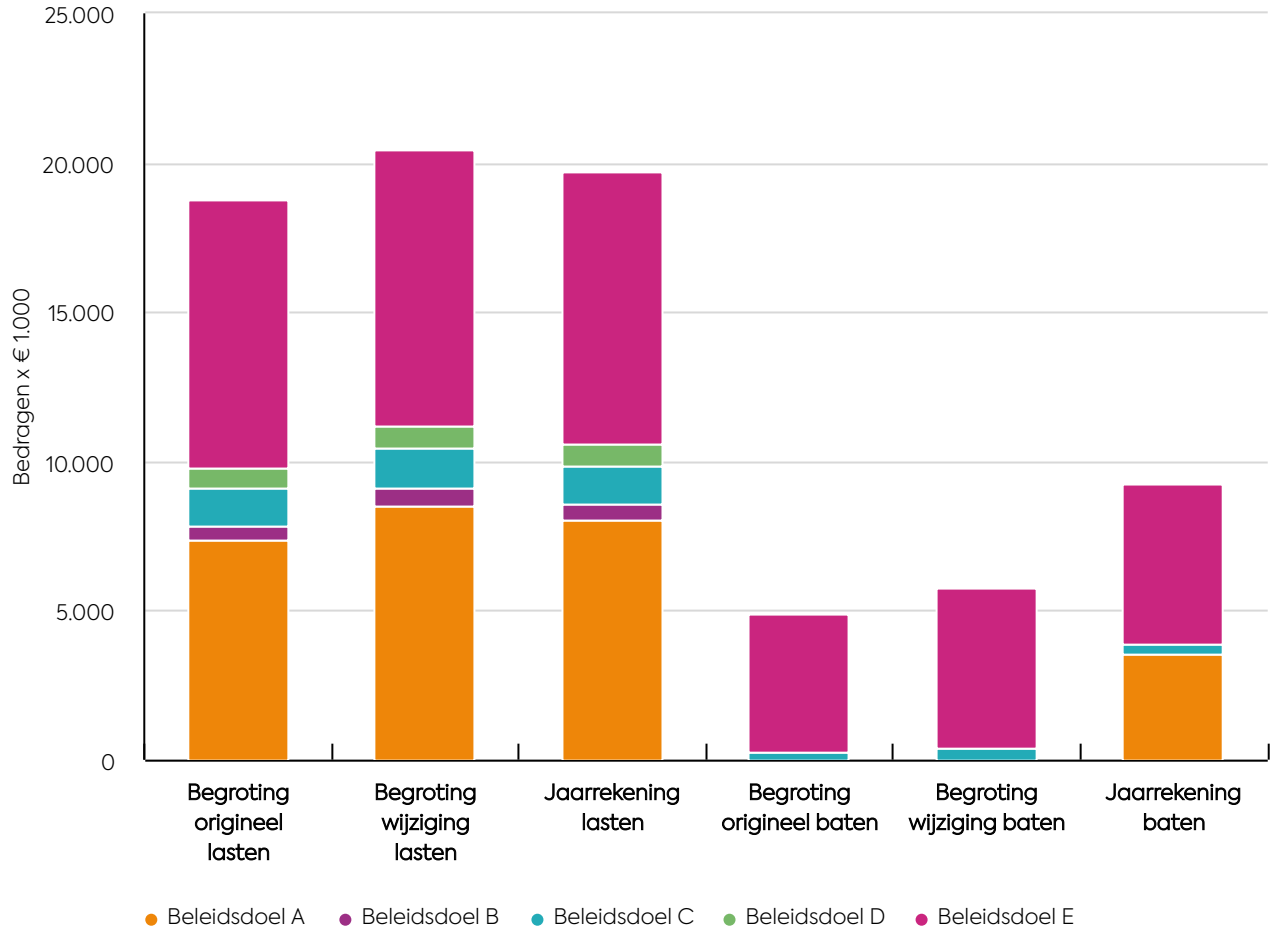
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 6

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Bestuur, samenleving en publiekscontact		**2025**	**2025**	**2025**	
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten	4.907	5.761	9.260	3.499
	Lasten	18.789	20.467	19.685	782
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-13.882**	**-14.706**	**-10.425**	**4.281**
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-13.882**	**-14.706**	**-10.425**	**4.281**

Programma Bestuur, samenleving en publiekscontact

Figuur 13

Beleidsdoel A

Tabel 7

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Het goed functioneren en faciliteren van formele gemeentelijke organen (gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, burgemeester en rekenkamer).	Baten	0	0	3.522	3.522
	Lasten	7.384	8.487	8.015	472
	Saldo	**-7.384**	**-8.487**	**-4.493**	**3.994**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.1 Bestuur	0	0	3.503	3.503
0.2 Burgerzaken	0	0	19	19
Totaal Baten	**0**	**0**	**3.522**	**3.522**
0.1 Bestuur	7.079	7.492	7.049	443
0.2 Burgerzaken	306	995	966	29
Totaal Lasten	**7.384**	**8.487**	**8.015**	**472**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-7.384**	**-8.487**	**-4.493**	**3.994**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Voorziening pensioenen (voormalig) wethouders	3.429
Overig	93
Totaal Baten	**3.522**

Lasten

1. Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders	124
2. Accountantskosten	120
3. Raad en raadscommissies	98
Overig	130
Totaal Lasten	**472**

Baten

1. Per 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en worden de pensioenen overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Hierdoor moet een eenmalige kapitaalstorting aan het ABP gedaan worden. Uit onderzoek van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is gebleken dat onze voorziening ultimo 2024 ruim voldoende is om de overdrachtswaarde per 1 januari 2028 te kunnen voldoen. Rekening houdend met de ontwikkelingen in 2025 kan een bedrag van € 3,429 miljoen vrijvallen. De belangrijkste oorzaak van deze vrijval is de hogere rekenrente per 31 december 2025 (2,954% eind 2025 ten opzichte van 2,325% op de actuariële waardeberekeningen per 31 december 2024). Jaarlijks wordt de stand van de voorziening geactualiseerd tot en met de overdracht naar ABP per 1 januari 2028. Vanaf dat moment zal een voorziening niet langer nodig zijn. Het werkgeversdeel van de pensioenpremie voor politieke ambtsdragers, vooralsnog ingeschat op € 193.000, zal dan als jaarlijkse exploitatielast in de begroting worden opgenomen.

Lasten

1. Er zijn in 2025 geen voormalige wethouders meer met een recht op wachtgeld. Daarom hoefde er niet gestort te worden in de voorziening.
2. De uitbreiding van het aantal SiSa-verantwoordingen bij de jaarrekening heeft niet tot de verwachte stijging in accountantskosten geleid. Daarnaast zijn minder adviesopdrachten aan de accountant verstrekt.
3. De kosten voor de gemeenteraad en raadscommissies zijn lager uitgevallen met name doordat commissieleden aan minder vergaderingen (sessieavonden) hebben deelgenomen dan geraamd omdat er minder raadssessies zijn gehouden in 2025. Commissieleden krijgen een vergoeding op basis van het aantal vergaderingen waaraan deelgenomen wordt.

Beleidsdoel B

Tabel 8

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Wederzijdse betrokkenheid bij de besluitvorming en onze kennis over onze lokale samenleving vergroten.	Baten	0	0	0	0
	Lasten	472	660	572	88
	Saldo	**-472**	**-660**	**-572**	**88**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.1 Bestuur	472	660	572	88
Totaal Lasten	**472**	**660**	**572**	**88**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-472**	**-660**	**-572**	**88**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Lasten	
Overig	88
Totaal Lasten	**88**

Beleidsdoel C

Tabel 9

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.	Baten	281	375	375	-0
	Lasten	1.283	1.324	1.267	57
	Saldo	**-1.002**	**-949**	**-893**	**57**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.1 Bestuur	281	375	375	0
Totaal Baten	**281**	**375**	**375**	**0**
0.1 Bestuur	1.283	1.324	1.267	57
Totaal Lasten	**1.283**	**1.324**	**1.267**	**57**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.002**	**-949**	**-893**	**57**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-0
Totaal Baten	**-0**

Lasten

Overig	57
Totaal Lasten	**57**

Beleidsdoel D

Tabel 10

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel D: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en open, deskundig en duidelijk in onze contacten.	Baten	0	0	0	0
	Lasten	659	746	721	25
	Saldo	**-659**	**-746**	**-721**	**25**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Totaal Baten	**0**	**0**	**0**	**0**
0.1 Bestuur	378	465	460	5
0.2 Burgerzaken	150	150	129	21
1.2 Openbare orde en veiligheid	74	74	74	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	58	58	58	0
Totaal Lasten	**659**	**746**	**721**	**25**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-659**	**-746**	**-721**	**25**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	0
Totaal Baten	**0**

Lasten

Overig	25
Totaal Lasten	**25**

Beleidsdoel E

Tabel 11

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel E: Wij beheren betrouwbare basisregistraties en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.	Baten	5.386	5.386	5.363	-23
	Lasten	9.249	9.249	9.110	139
	Saldo	**-3.863**	**-3.863**	**-3.747**	**-116**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.2 Burgerzaken	4.626	5.386	5.363	-23
Totaal Baten	**4.626**	**5.386**	**5.363**	**-23**
0.2 Burgerzaken	8.990	9.249	9.110	139
Totaal Lasten	**8.990**	**9.249**	**9.110**	**139**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-4.364**	**-3.863**	**-3.747**	**-116**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-23
Totaal Baten	**-23**

Lasten

Overig	139
Totaal Lasten	**139**

Veiligheid

Haarlemmermeer is een veilige gemeente en dat moet zo blijven.
Het aantal inwoners van Haarlemmermeer groeit. Die groei brengt kansen met zich mee, maar ook een toename van complexiteit in veiligheidsvraagstukken en een verschuiving richting meer grootstedelijke problematiek. Dat heeft uiteraard ook zijn weerslag op programma Veiligheid, waar een aantal grote uitdagingen ligt. Centraal bij de aanpak in 2025 stonden een combinatie van preventie en repressie, (digitale) weerbaarheid van inwoners én integrale samenwerking. In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Haarlemmermeer 2023-2026 zijn vijf prioriteiten vastgesteld, om te zorgen dat iedereen veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen, en zich bovendien ook veilig voelt. Over de gehele breedte van het programma Veiligheid is in 2025 ingezet. Ook op actuele problematiek én waar bijzondere situaties daar om vroegen.

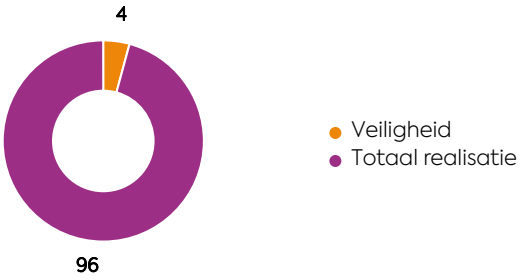
Een grote, nieuwe opgave voor de komende jaren is deze: de lokale veerkracht en samenredzaamheid verhogen en Haarlemmermeer weerbaarder maken. Onze inwoners, ondernemers en instellingen moeten zich bewuster worden van de dreigingen tegen onze veiligheid. We moeten voorbereid zijn als het onverhoopt misgaat.
De internationale context vroeg in 2025 ook om een robuuste veiligheidsinzet. De NAVO-top in Den Haag is zonder noemenswaardige incidenten verlopen. Mede dankzij een grondige voorbereiding en intensieve samenwerking met partners is in Haarlemmermeer succesvol gewerkt aan een veilige en ordentelijke aankomst en doorstroom van delegaties via Schiphol en het vervoer van en naar Den Haag.
De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is uitdagend. We merken dat er sprake is van ‘verharding’. Voor de aanpak van jeugd met overlastgevend en/of crimineel gedrag is in 2025 een convenant gesloten, waarmee een versterkte integrale persoonsgerichte aanpak mogelijk is gemaakt.
Er is nadrukkelijk aandacht besteed aan het behoud van de openbare orde en veiligheid bij de vele demonstraties in 2025, zoals XR-demonstraties bij de luchthaven en een demonstratie bij de vluchtelingenopvang. Daarbij is uiteraard altijd oog gehouden op het recht van demonstratie en vrijheid van meningsuiting.
Tot slot is in 2025 de integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) gestart. Deze aanpak richt zich op het tijdig signaleren van problemen en het voorkomen van een dreigende escalatie in bij ernstige problematiek binnen huishoudens. Ook wordt gezorgd dat duidelijk is wie de regie heeft in verschillende situaties, zodat professionals effectief kunnen samenwerken en de juiste hulp kunnen bieden.
Met deze brede en zorgvuldige aanpak is in 2025, ook in de veranderende context, opnieuw hard gewerkt aan een veilige en leefbare gemeente voor iedereen. Uiteraard zetten wij dit onverminderd door in 2026.

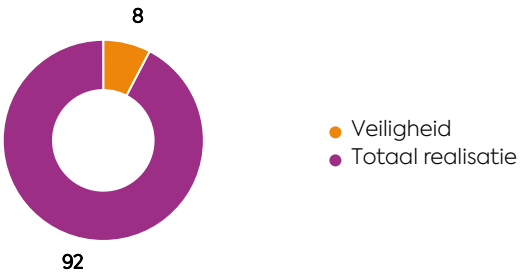
In het Integraal Veiligheidsplan Haarlemmermeer 2023-2026 (IVP) zijn de volgende prioriteiten vastgesteld:

1. vergroten weerbaarheid jongeren tegen criminaliteit, wapens en drugs;
2. versterken digitale veiligheid;
3. waarborgen zorg en veiligheid van kwetsbare personen;
4. aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
5. tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme.

In het IVP zijn 'het waarom' en 'het wat' op hoofdlijnen uitgewerkt. In het Uitvoeringsprogramma veiligheid (UPV) geven wij met specifieke activiteiten en maatregelen 'het hoe' aan. Daarin doen wij ook verslag over de resultaten van het UPV van het voorgaande jaar. Ten opzichte van de verplichte BBV-indicatoren (Tabel 12) zijn in het UPV aanvullende indicatoren met metingen en streefwaarden opgenomen. We staan naast onze inwoners en ondernemers om onze ambities waar te maken. Het veiligheidsdomein is en blijft continu in beweging. Dat vereist dat we ook voldoende flexibiliteit hanteren om verantwoord in te kunnen spelen om te doen wat nodig is.

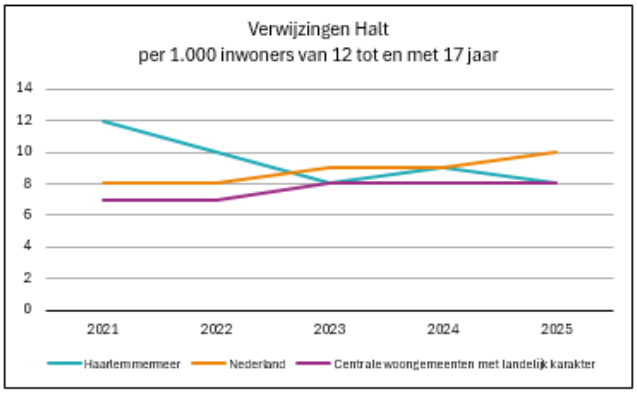
Veiligheid	**Baten x € 1.000**	**30.961**
	in % van totale realisatie	**4,2%**
	Lasten x € 1.000	**53.740**
	in % van totale realisatie	**7,7%**

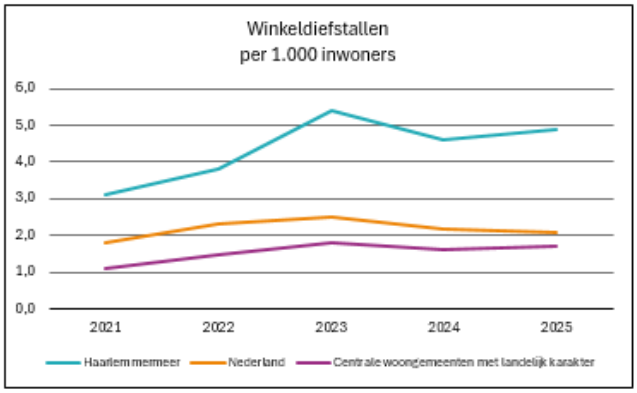

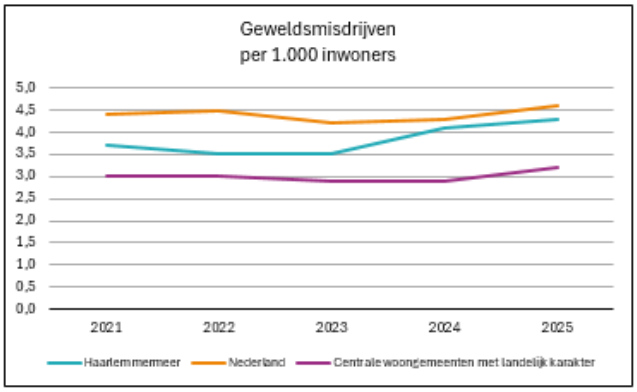

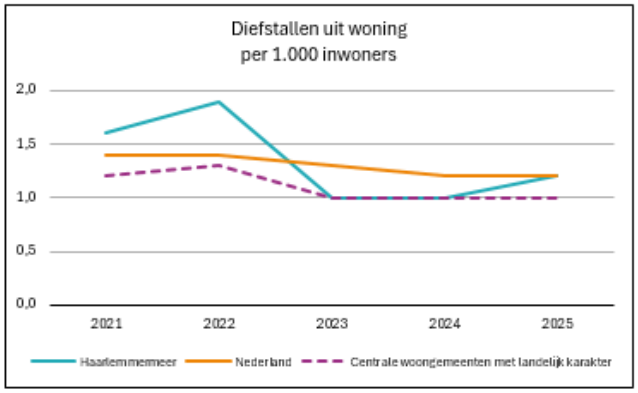
Tabel 12

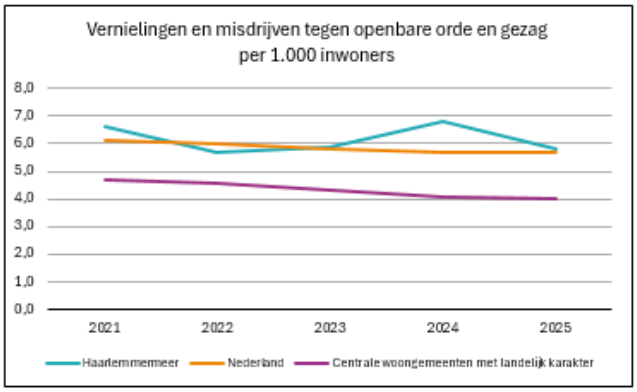
				Metingen				
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	12	10	8	9	8
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	3,1	3,8	5,4	4,6	4,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	3,7	3,5	3,5	4,1	4,3
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1,6	1,9	1,0	1,0	1,2
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Aantal per 1.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	6,6	5,7	5,9	6,8	5.8

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)
In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de daarop gebaseerde regelingen zijn onder andere eisen gesteld voor de brandweer, de organisatie en taken van de veiligheidsregio's en de crisisorganisatie. De VRK levert een bijdrage door het verzekeren van doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

De brandweer Kennemerland heeft in haar beleidsplan 2023-2026 vijf doelstellingen vastgesteld, namelijk:
- Maatschappelijk rendement: aantoonbaar en risicogericht
- Vroegtijdig en zichtbaar samenwerken in (interregionale) netwerken
- Vergroten aanpassingsvermogen in een complexer speelveld
- Vakkundigheid: kennisontwikkeling borgen in een lerende organisatie
- Leiderschap: duurzame inzetbaarheid en stimuleren van eigenaarschap

Per doelstelling zijn concrete resultaten geformuleerd die in de programmabegroting van de VRK terugkomen.

De koppeling tussen veiligheid en zorg blijft onverminderd belangrijk binnen de VRK. Wij hebben onze wettelijk plicht om een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden, ingevuld door de GGD onder te brengen in de VRK. Daarnaast is een aantal andere taken belegd bij de VRK zoals die in het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, Veilig Thuis (inclusief de Integrale Crisisdienst), het Regionaal Coördinatiepunt Ex-gedetineerden en de Multidisciplinaire Aanpak die voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, relationeel geweld en seksueel geweld. Het Zorg- en veiligheidshuis is ook ondergebracht bij de VRK. Dit is een netwerkorganisatie waarin gemeenten, justitie, politie, justitiële organisaties en zorginstanties intensief samenwerken aan de persoonsgerichte aanpak van complexe problematiek.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Zie verbonden partijen in Programma kwaliteit fysieke omgeving.

Relevant beleid
- Integraal Veiligheidsplan Haarlemmermeer 2023-2026 (2022.0002554)
- Uitvoeringsprogramma veiligheid 2025 Haarlemmermeer (11949697)
- Aanpak radicalisering (2016.0050592)
- Beleidsregel Wet Bibob Haarlemmermeer 2023 (2022.0002455)
- Damoclesbeleid gemeente Haarlemmermeer 2023 (10209970)
- Regionaal Beleidsplan Crisisbeheersing Kennemerland 2023-2026 Veiligheidsregio Kennemerland (7502293)
- Algemene Plaatselijke Verordening 2021 (10207950)
- Programmabegroting VRK (https:/www.vrk.nl/organisatie/begroting-en-jaarverslagen)
- Aanpak mensenhandel Haarlemmermeer 2024 tot 2027 (11457006)
- Uitvoeringsplan ondermijning 2024-2027 en Aanpak Criminele aanwas (11547760)
- Beleidsregels demonstraties (11598289)
- Concept plan van Aanpak Verhogen lokale veerkracht en samenredzaamheid Haarlemmermeer (12644365)
- Opdrachtformulering en bestuurlijke uitgangspunten van het Programma Weerbaarheid VRK

Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Onder dit beleidsdoel valt de aanpak van de 'sociale veiligheid'. Met de realisatie van het UPV 2025 werkten we aan de vastgestelde prioriteiten voor veiligheid. Die vastgestelde prioriteiten zijn het vergroten van de weerbaarheid jongeren tegen criminaliteit, wapens en drugs, het versterken van de digitale veiligheid, het waarborgen van de zorg en veiligheid van kwetsbare personen, de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en het tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme. De digitale veiligheid van de eigen organisatie is aan de hand van een plan verder op orde gebracht.

Het bevolkingsonderzoek Veiligheidsmonitor 2025 is uitgevoerd. Hierin is onder andere het gevoel van veiligheid bij onze inwoners onderzocht. We

maakten een start met het maken van de Veiligheidsanalyse 2022-2025. Op basis daarvan worden voorstellen voorbereid voor de raad voor het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Naast de geplande werkzaamheden zetten we ook in op onverwachte gebeurtenissen om zorg te dragen voor de openbare orde en veiligheid. Denk aan de vele aangekondigde en onaangekondigde betogingen op en rond Schiphol en een betoging in relatie tot de opvang van asielzoekers en statushouders. De NAVO-top verliep goed, mede door onze inzet als belangrijke schakel in de keten. De internationale ontwikkelingen vroegen van ons extra aandacht voor de veiligheid van Schiphol. Samen met ondernemers en politie maakten we ons hard tegen de groeiende veiligheidsproblematiek van onder andere Hoofddorp-centrum.

Het onderzoek naar soevereinen in Haarlemmermeer is uitgevoerd. De aanbevelingen worden binnen het thema tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme meegenomen.

Activiteiten

01. Vergroten weerbaarheid jongeren tegen criminaliteit, wapens en drugs
02. Versterken digitale veiligheid
03. Waarborgen zorg en veiligheid van kwetsbare personen
04. Aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit
05. Tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme

Toelichting

01. Vergroten weerbaarheid jongeren tegen criminaliteit, wapens en drugs
We zetten de campagne YouChoose voort, waarbij we zowel inzetten op het ontmoedigen van steekwapenbezit, drugsgebruik en drugscriminaliteit onder jongeren en het vergroten van veiligheidsgevoelens. Voor de verantwoording verwijzen we naar programma Maatschappelijke Ontwikkeling.
Onderdelen van de aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn de groepsaanpak en de persoonsgerichte aanpak. Bij deze onderdelen is integrale samenwerking en daarmee informatiedeling van groot belang, waarvoor convenanten nodig zijn. We startten met een convenant voor de groepsaanpak. Dit proces loopt nog verder door. Voor de persoonsgerichte aanpak werd in 2025 een convenant getekend en startten we met de implementatie hiervan in de praktijk.
We organiseerden twee netwerkmiddagen ter bevordering van de samenwerking, waarbij alle ketenpartners uit de aanpak jeugdcriminaliteit aanwezig waren. Door deze goed bezochte middagen weten de vele partners elkaar beter weten te vinden in de praktijk.
Samen met de politie werkten we verder aan de aanpak van straatroven. Hierdoor is er een aantal verantwoordelijke daders aangehouden.
Onderdeel van de aanpak was het vergroten van de meldingsbereidheid, waarvoor is ingezet op het trainen van professionals en het geven van voorlichting aan jongeren over Meld Misdaad Anoniem.
Om (jeugd)overlast in het winkelcentrum van Hoofddorp aan te pakken startten we een werkgroep, waar de aanpak van jeugdoverlast een onderdeel van is. Een pilot startte, waarbij een jongereninloop is opgezet specifiek voor deze doelgroep. In deze pilot begeleiden Maatvast en MeerWaarde de jongeren die bij de inloop aanwezig zijn.
Daarnaast bleven we aangesloten bij het thema weerbare jeugd van Noord-Holland Veilig, waarbij onder ander een themadag ouderbetrokkenheid en een werksessie online jeugdcriminaliteit zijn verzorgd.

02. Versterken digitale veiligheid
We namen het afgelopen jaar deel aan regionale preventieprojecten vanuit het samenwerkingsverband Noord-Holland Veilig om de digitale weerbaarheid van inwoners te vergroten. We werkten mee aan het project 'het slachtoffer spreekt' waarin slachtoffers van digitale criminaliteit proberen het taboe bij mensen te doorbreken en uitleggen wat er is gebeurd en hoe het eenieder kan overkomen. Het programma Hackshield richtte zich op basisscholen, om jongeren vertrouwd te maken met internet en de gevaren ervan in te zien is gecontinueerd. Voor middelbare scholen stonden we in contact met organisaties zoals HALT, die voorlichtingen verzorgen.
Naast de digitale weerbaarheid van inwoners zetten we in op 'ons eigen huis op orde'. We bereidden ons voor en oefenden op cyberincidenten en -crisis en verdiepten ons in de nog complexe wereld van online aangejaagde ordeverstoringen en welke effecten en connectie dat heeft met fysieke openbare orde verstoringen.

03. Waarborgen zorg en veiligheid van kwetsbare personen
We startten met de voorbereidingen van de implementatie van de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) in onze gemeente. Vooruitlopend op deze implementatie in 2026, hebben we twee functionarissen Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE-ers) geworven die lokaal gestart zijn met casusregie op het snijvlak van zorg en veiligheid. Insteek hierbij is om de juiste professional op het juiste moment in te

zetten, om escalatie in complexe casuïstiek tegen te gaan en te voorkomen dat er onveilige situaties ontstaan voor de client en voor de omgeving. Ondertussen weten de verschillende professionele partijen (politie, woningcorporaties, etc.) de AVE-ers goed te vinden. In 2025 is bovendien vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis Kennemerland een pilot gestart met de gemeenten Haarlem, Zaandam en Haarlemmermeer. Resultaten hiervan volgen in 2026.

04. Aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit
We voerden regie op het Uitvoeringsplan ondermijning 2024-2027. Om externe weerbaarheid te vergroten hebben wij deelgenomen aan de Meld Misdaad Anoniem (MMA)-campagne bedrijventerreinen. Om interne weerbaarheid te vergroten is de campagne Vreemd Verhaal uitgerold en konden medewerkers van de gemeente deelnemen aan workshops. We sluiten aan bij de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid van de provincie. We voerden vijftien integrale controles uit met ketenpartners. We leverden een bijdrage aan de integrale casuïstiek van het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). Ook namen we deel aan de werkgroep over ondermijning in de zorg in Noord-Holland. Bij het aantreffen van drugs in woningen en lokalen is het Damoclesbeleid toegepast.
We investeerden op basis van de Uitvoeringsagenda mensenhandel 2024-2027 in bewustwording en meldingsbereidheid voor de aanpak van mensenhandel. Het opzetten van een netwerk van ambassadeurs, het verzorgen van trainingen, de aanstelling van een aandacht-functionaris mensenhandel en het vaststellen van een interne meldroute maken dat we de basis op orde hebben.
Het project Sterke Luchthaven zette in op bewustwording en weerbaarheid van pashouders door de inzet van diverse trainingen en nieuwe communicatiecampagnes, met een focus op goed werkgeverschap. Het netwerk van de Points of Contact Ondermijning (POCO's) breidde uit, werd versterkt en geëvalueerd. Daarnaast werd een landelijk lespakket ontwikkeld en verspreid voor MBO/HBO scholen. Binnen de gebiedsgerichte en branchegerichte aanpak zijn fysieke en procesmatige barrières opgeworpen op Schiphol (denk aan camera's en aanpassingen in bezoekersregistratiesystemen) en verbeterde de samenwerking specifiek op het Fokker Logistics Park. Er werd een gegevensdelingsconvenant tussen Schiphol Group en de Koninklijke Marechaussee (KMar) opgesteld. Ook werd gestart met Stichting Gatekeeper. Binnen het dossier 'personeelsdoorgangen' zijn dit jaar grote stappen gezet. Misbruik van doorgangen voor drugssmokkel werd aangepakt en het dossier 'aanpak ID-fraude' is versneld opgepakt.

05. Tegengaan van polarisatie, radicalisering en extremisme
Om polarisatie, radicalisering en extremisme tegen te gaan, zetten we in 2025 het netwerk van sleutelfiguren op en werd deze verder versterkt. We investeerden in het hebben van korte lijnen en onderling contact, met het oog op vroegsignalering van mogelijke radicalisering. In 2025 kwam het netwerk driemaal samen op onze uitnodiging.
De pilot met de verbindingsambtenaar anti-institutioneel extremisme is uitgevoerd en afgerond. Daarnaast bleven wij gedurende 2025 aangesloten bij de regionale samenwerking van Noord-Holland Veilig op het thema Maatschappelijke Onrust en Radicalisering (MOR). Als onderdeel van deze projectgroep hebben wij bijgedragen aan het organiseren en faciliteren van de themadag over radicalisering in relatie tot de online wereld.

Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?
Onder dit beleidsdoel valt de aanpak van fysieke veiligheid. In 2025 is ingezet om branden, zware ongevallen en rampen zoveel mogelijk te voorkomen. Haarlemmermeer en de VRK hebben een groot risicoprofiel, vooral veroorzaakt door de aanwezigheid van de luchthaven Schiphol en Tata Steel in de IJmond en het Noordzeekanaal(gebied). Bij een calamiteit willen wij zo adequaat mogelijk kunnen reageren. Hiervoor vormen wij samen met de andere gemeenten van de VRK een Regionale Multidisciplinaire Crisisorganisatie die 24 uur per dag en zeven dagen per week inzetbaar is.

Activiteiten
01. Het voorkomen van brand
02. Deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling VRK
03. Uitvoeren van inspecties op de brandveiligheidsvoorschriften
04. Goede voorbereiding op crisis en incidenten

Toelichting

01. Het voorkomen van brand
De voorlichting via Brandveilig Leven leverde positieve resultaten op. Met name de voorlichting over de verduidelijking van regelgeving rondom vluchtroutes in woongebouwen en de bijbehorende dilemma's. Wij hebben geconstateerd dat verantwoordelijke beheerders en eigenaren deze regelgeving goed toepassen in de praktijk. De brandweer heeft aandacht besteed aan kwetsbare groepen binnen de samenleving (bewoners in sociaaleconomisch kwetsbare wijken, minder zelfredzame personen en oudere woningen). Daarnaast is voorlichting gegeven op scholen. Door jongeren bekend te maken met de gevaren van brand bouwen we verder aan een brandveilige toekomst.

02. Deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling VRK
Wij monitorden diverse vastgestelde beleidsplannen (inclusief het Crisisbestrijdingsplan Schiphol). In 2025 hebben wij onze zienswijze gegeven op de programmabegroting 2026-2029 met de voorwaarde dat er een separaat besluit wordt genomen ten aanzien van de extra inwonerbijdrage van € 284.000 voor de regio (waarvan € 82.000 voor Haarlemmermeer). Voor het Jaarverslag 2024 hebben wij geen zienswijze gegeven voor de vaststelling in het Algemeen Bestuur van de VRK.

03. Uitvoeren van inspecties op de brandveiligheidsvoorschriften
De brandweer werkte aan een gefaseerde implementatie van risicogericht toezicht. Deze werkwijze stelt de brandweer in staat om risico's beter te identificeren en hier effectiever op in te spelen. Door het vastleggen van verschillende soorten informatie kunnen in de toekomst trends en ontwikkelingen beter inzichtelijk gemaakt worden. De bouw van flexwoningen en de betrokkenheid van brandweer/VRK en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied in het voorproces om de brandveiligheid te waarborgen is gemonitord. Evenementen werden volgens het regionaal evenementen veiligheidsbeleid Kennemerland integraal behandeld en geadviseerd. Ook is voor deze evenementen een technische schouw uitgevoerd. We overlegden en stemden af met hulpdiensten en organisatoren over de classificering van evenementen en de benodigde veiligheidsmaatregelen.

04. Goede voorbereiding op crisis en incidenten
Goede voorbereiding op crisis en incidenten is essentieel. Dit onderwerp heeft twee subdoelen. Het eerste is het vergroten van de weerbaarheid: de raad heeft op 20 november 2025 het concept-plan van aanpak besproken over het verhogen van de lokale veerkracht en samenredzaamheid in Haarlemmermeer. In 2025 heeft het college vrijwel alle kernen en wijken van Haarlemmermeer bezocht om inwoners en ondernemers te informeren en enthousiast te krijgen om samen een buurtplan te maken. Dit zorgt in de voorbereiding al voor stevigere onderlinge structuren. Aansluitend bij de bewustwordingscampagne van de rijksoverheid is in Haarlemmermeer een meer gerichte en concrete campagne uitgevoerd om inwoners en ondernemers bewust te maken van de dreiging en risico's. In overleg met stichting Maatvast zijn vier dorpshuizen bij wijze van pilot ingericht met basisnoodvoorzieningen.
Het tweede subdoel is een goede crisisorganisatie. In 2025 is de continuïteit en goede voorbereiding op 'reguliere' incidenten en crisis door de VRK gewaarborgd. Er was een uitgebreid programma voor opleiden, trainen en oefenen. Door de evaluatiepunten uit incidenten en oefeningen te verwerken in de planvorming en opleidingen blijven de plannen actueel en de mensen werkzaam in de crisisbeheersing goed voorbereid op alle typen crises. De regionale en gemeentelijke crisisorganisatie is in 2025 meerdere malen ingezet bij diverse kleinere incidenten. Het Crisisbestrijdingsplan Schiphol wordt jaarlijks geactualiseerd en eenmaal per vier jaar vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRK. In 2025 is het plan niet geactualiseerd door inzet voor de NAVO-top. Het Regionale Crisisplan wordt eenmaal per vier jaar vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRK. In 2025 is het geactualiseerde plan vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRK.

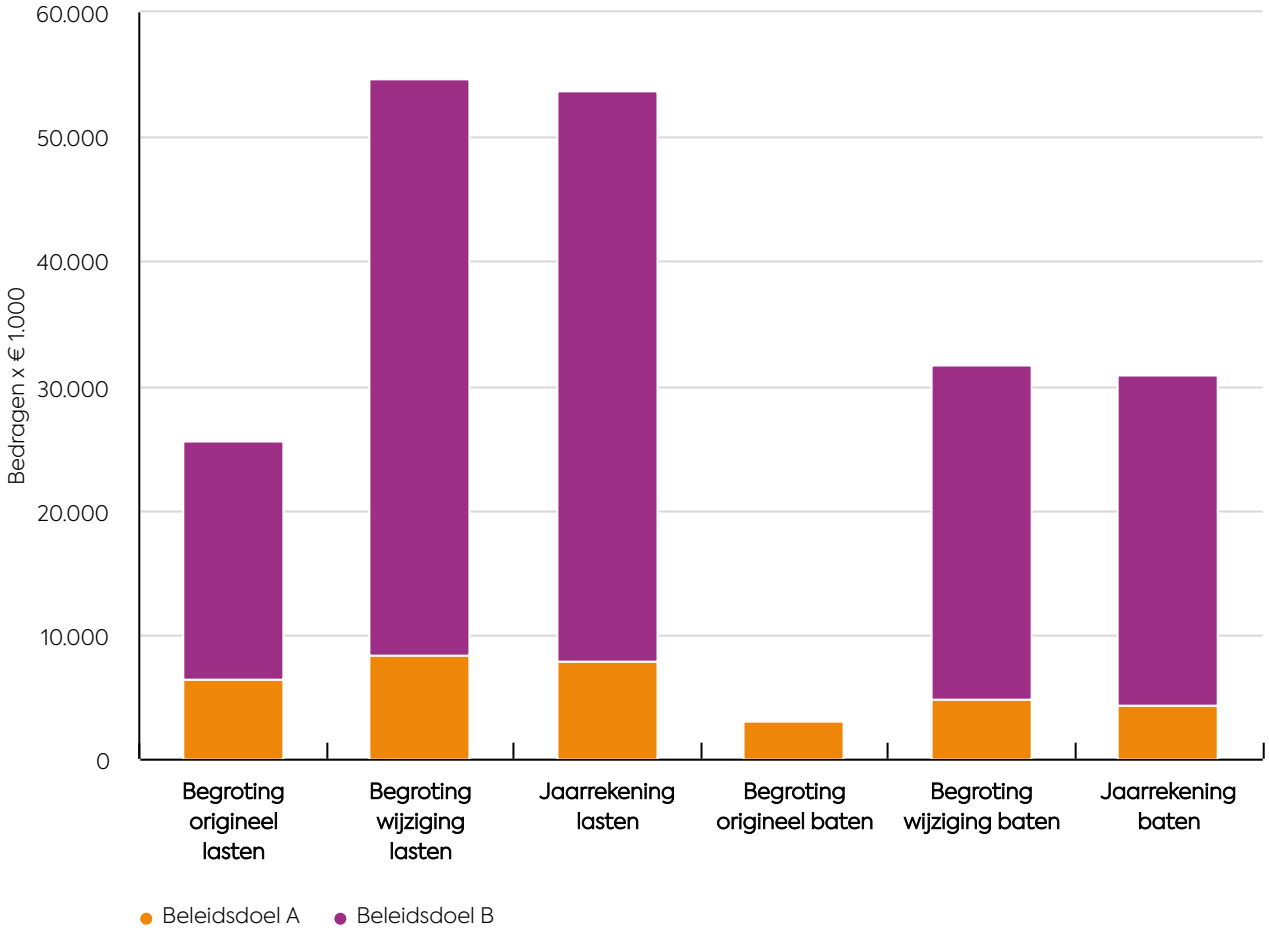
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 13

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Veiligheid		**2025**	**2025**	**2025**	
Veiligheid	Baten	3.080	31.702	30.961	-741
	Lasten	25.578	54.706	53.740	966
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-22.498**	**-23.004**	**-22.779**	**225**
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-22.498**	**-23.004**	**-22.779**	**225**

Programma Veiligheid

Figuur 14

Beleidsdoel A

Tabel 14

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer.	Baten	2.999	4.814	4.298	-516
	Lasten	6.404	8.425	7.946	479
	Saldo	**-3.405**	**-3.611**	**-3.648**	**-37**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

1.2 Openbare orde en veiligheid	2.999	4.814	4.298	-516
Totaal Baten	**2.999**	**4.814**	**4.298**	**-516**
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.404	8.425	7.946	479
Totaal Lasten	**6.404**	**8.425**	**7.946**	**479**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-3.405**	**-3.611**	**-3.648**	**-37**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Sterke Luchthaven	-545
Overig	29
Totaal Baten	**-516**

Lasten

1. Sterke Luchthaven	545
Overig	-66
Totaal Lasten	**479**

Baten

1. In de begroting voor 2025 werd rekening gehouden met de volledige besteding van middelen van de SPUK 2024-2026 voor Sterke Luchthaven. Onder andere de volgende uitgaven waren gepland: implementatie fysieke barrières in de bagagekelder en bij personeelsdoorgangen op Schiphol, een evaluatieonderzoek en diverse vervolgonderzoeken (bagagekelder en General Aviation), aanjaagbudget, trainingen, ontwikkeling nieuw virtual reality (VR-) materiaal voor trainingen en personeelskosten. Deze uitgaven zijn niet (volledig) gedaan om de volgende redenen: lange offertetrajecten bij Schiphol Group en KLM, personele wisselingen bij organisaties op Schiphol en in het kernteam van het project Sterke Luchthaven, waardoor een aantal dossiers (onder andere General Aviation en bagagekelder) tijdelijk stil stonden en diverse besluitvormingsprocessen vertraging opliepen. Het trainingsbudget is niet geheel aangesproken door personeelstekorten, drukte in de operatie op Schiphol en een lopende aanbesteding ten behoeve van de beveiligingsbedrijven. De budgetten voor de bagagekelder zijn niet besteed in verband met een aanbesteding rondom de afhandelaren. Het ontwikkelen van het VR-materiaal is uitgesteld wegens de eigen lopende Europese aanbesteding voor een trainingsbureau. En ten slotte en wel één van de belangrijkste redenen voor de afwijking is dat het project Sterke Luchthaven voor veel grote plannen zoals fysieke barrières, budget moet kunnen doorverstrekken aan private partijen als Schiphol Group (als exploitant van de luchthaven) en KLM. Het ontsluiten van deze gelden blijkt complex en is een mainport breed dilemma.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten van Sterke luchthaven de toelichting opgenomen bij de baten.

Beleidsdoel B

Tabel 15

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.	Baten	82	26.889	26.663	-225
	Lasten	19.174	46.281	45.794	487
	Saldo	**-19.093**	**-19.393**	**-19.131**	**261**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	82	82	124	42
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	-12	-12
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	26.807	26.552	-255
Totaal Baten	**82**	**26.889**	**26.663**	**-225**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	18.865	19.000	18.902	98
1.2 Openbare orde en veiligheid	209	374	341	33
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	100	26.907	26.551	356
Totaal Lasten	**19.174**	**46.281**	**45.794**	**487**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-19.093**	**-19.393**	**-19.131**	**261**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Opvang ontheemden Oekraïne	-335
Overig	110
Totaal Baten	**-225**

Lasten

1. Opvang ontheemden Oekraïne	335
Overig	152
Totaal Lasten	**487**

Baten

1. De baten zijn lager dan begroot. Alle lasten worden vergoed door het Rijk en de lasten zijn lager uitgevallen. Dit komt voornamelijk door lagere kosten van gas, water en elektra van de semi-permanente opvang. Ook zijn de kosten van de opvang in hotels lager uitgevallen dan geraamd.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten voor de opvang van Oekraïense ontheemden de toelichting opgenomen bij de baten.

Zorg en werk

Inwoners van Haarlemmermeer krijgen, waar nodig, hulp en ondersteuning gericht op het naar vermogen en zelfstandig deelnemen aan de samenleving.
Ons doel is dat inwoners, ondanks eventuele problemen of beperkingen, zo lang mogelijk zelfstandig deelnemen aan de samenleving en de regie over hun eigen leven kunnen behouden.

Inwoners die er met hulp van het eigen netwerk en vrij toegankelijke ondersteuning niet meer in slagen zelfstandig thuis te wonen, zowel jeugdigen als volwassenen, kunnen een beroep doen op ondersteuning thuis of ondersteuning met verblijf.

Inwoners hebben recht op een bestaansminimum. Het is aan ons om daarin te voorzien als inwoners hiertoe niet zelf in staat zijn.

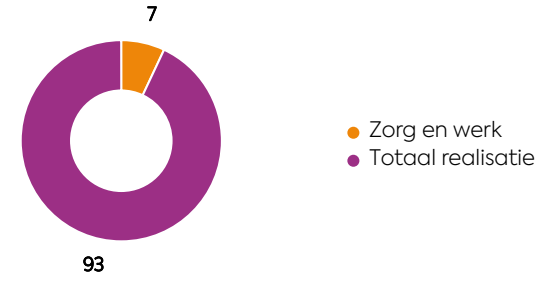
Met het algemeen beleidskader sociaal domein brengen we overkoepelend richting en focus aan in het sociaal domein. Dat doen we door het centraal stellen van vier thema's:
- meedoen stimuleren;
- bestaanszekerheid herstellen;
- kansengelijkheid vergroten;
- gezond leven makkelijker maken.

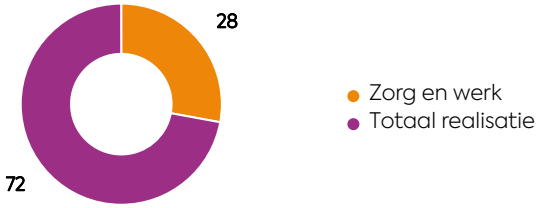
We hebben hierbij vooral aandacht voor inwoners in een kwetsbare situatie.

Met de monitor sociaal domein volgen we jaarlijks met een vaste set indicatoren hoe het er op hoofdlijnen voorstaat op de verschillende thema's. En doen we verdiepend onderzoek waar we dat nodig vinden. Met het jaarlijks (wettelijk verplicht) cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo meten we de tevredenheid van onze inwoners met de toegang tot, de kwaliteit van en het effect van onze dienstverlening. Jaarlijks doen we ook één of twee klantreizen om te achterhalen waar het in de dienstverlening van het sociaal domein beter kan voor inwoners in een kwetsbare situatie.
De raad is per brief van 1 juli 2025 (XS-25052009.1112) geïnformeerd over de voortgang van de samenwerkingsagenda, de monitor sociaal domein en het cliëntervaringsonderzoek over 2024.

De huis-aan-huisaanpak in de wijk Graan voor Visch in Hoofddorp is onder andere gestart om antwoord te kunnen geven op de vraag of wij die inwoners bereiken die ons ook het hardst nodig hebben. Ook het niet gebruik willen we met deze aanpak terugbrengen.

Zorg en werk		
	Baten x € 1.000	51.317
	in % van totale realisatie	7,0%
	Lasten x € 1.000	195.778
	in % van totale realisatie	27,9%

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

AM match
AM match ondersteunt inwoners met een duurzame arbeidsbeperking bij het vinden en behouden van werk. Hieronder valt ook de groep inwoners die alleen op een beschutte werkplek kan werken of die tot de voormalige WSW-doelgroep behoort.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)
Onder de VRK vallen Veilig Thuis en het oppakken van meldingen op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Gemeenschappelijk Regeling Beschermd wonen (GRBW)
De GRBW is voor de regionale samenwerking op het gebied van Beschermd wonen voor Haarlemmermeer en de gemeenten in de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland.

Meerlanden
Meerlanden verzorgt het aanleggen, aanpassen en verwijderen van gehandicaptenparkeerplaatsen via haar dochteronderneming De Waterwolf.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partijen, zie de paragraaf Verbonden Partijen.

Relevant beleid

- Raadsvoorstel 'Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer' algemeen beleidskader voor het sociaal domein (7532520) met bijlage
- Samenwerkingsagenda 2023-2025 'Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer' (8384049)
- Verordening sociaal domein 2025 (12166095) en bijbehorende beleidsregels (11634851/12166128)
- Financieel besluit sociaal domein gemeente Haarlemmermeer 2025 (11634851)
- Verordening leerlingenvervoer 2023 (7398179)
- Beleidsregels leerlingenvervoer 2025 (12166128)
- Raadsvoorstel Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo 2015) en Jeugdwet (2022.0002279)
- Regionaal kader 'Opvang, Wonen en Herstel 2022 tot en met 2027' (2021.0002925)
- Uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel 2024-2027 'Zo thuis mogelijk in Haarlemmermeer' (11304923)
- Regionaal Actieplan Dakloosheid en tijdelijke urgentieregeling Wonen Eerst (12596322)
- Woonbeleidsprogramma Haarlemmermeer 2019-2025: Het verschil maken (2019.0058049)
- Visie Wonen met Zorg 2030 (2017.0026227)
- Uitvoeringsplan wonen met zorg (2018.0022374)
- Aanpak implementatie nieuwe Wet inburgering (2021.0001104)
- Begeleiding naar werk en re-integratie in Haarlemmermeer (2021.0000848)
- Toegankelijkheid minimaregelingen en bijzondere bijstand (2018.0074541)
- Uitvoeringsplan AM Werkorganisatie en wijziging gemeenschappelijke regeling AM Groep (2015.0052268)
- Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2022-2026 (7812823)
- Bestrijding van armoede onder kinderen (2017.0031369)
- Verordening Participatieraad gemeente Haarlemmermeer (2018.0066546)
- Veilig en Verbonden: regionaal Koersplan aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2025-2028 (12685025)

Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Ons doel is dat inwoners zo zelfstandig en veilig mogelijk thuis kunnen wonen, dat zij goed kunnen meedoen in de samenleving en de regie over hun eigen leven kunnen behouden. Dit ondanks eventuele problemen of beperkingen die zij hebben.

Inwoners die hier met hulp van het eigen netwerk en/of vrij toegankelijke ondersteuning niet (meer) in slagen, kunnen een beroep doen op ondersteuning thuis. Dit geldt zowel voor jeugdigen als volwassenen.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met drie van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren, bestaanszekerheid herstellen en kansengelijkheid vergroten.

Activiteiten

01. Jeugd
02. Wmo
03. Jeugd en Gezinsbescherming

Toelichting

01. Jeugd

- De structurele aanpak van complexe (gezins)problematiek is geborgd doordat er

een handboek actieonderzoek (doorbraakmethode) is opgesteld. Daarnaast zijn 20 afgeronde doorbraken gerealiseerd. Dit heeft een geschatte maatschappelijke besparing van circa € 700.000 opgeleverd.
- Samen met het onderwijsveld en de kinderopvang is binnen het Lokale Educatieve Agenda (LEA)-verband het actieprogramma kansengelijkheid en inclusie opgesteld. Er zijn diverse initiatieven gestart voor jeugdigen die zowel onderwijs als een vorm van opgroei- en ontwikkelingsondersteuning nodig hebben. Voorbeelden hiervan zijn de (preventieve) inzet van een brugfunctionaris, de start van Jeugdhulp op School en de ontwikkeling van verschillende onderwijs-zorgarrangementen.
- Het project Aanpak Wachttijden heeft geleid tot twee concrete opbrengsten; 'team Brede blik' (samenwerking tussen verschillende professionals uit verschillende organisaties voor complexe situaties) en een spel dat helpt om de band tussen jongere en behandelaar te versterken. Bij complexe scheidingen hebben we, via casusanalyse, onderzocht hoe we beter kunnen samenwerken over verschillende domeinen heen.
- Vanuit de Hervormingsagenda jeugd zijn onder andere de contractstandaarden jeugd ingevoerd.

02. Wmo
- In samenwerking met aanbieders van begeleiding en dagbesteding, zijn we gestart met het Odensehuis in Badhoevedorp. Een Odensehuis is een ontmoetingsplek voor inwoners (en hun naasten) met geheugenproblemen of beginnende dementie. Hiermee zetten we samen met partners stappen naar een inclusiever en laagdrempeliger aanbod dat beter aansluit bij wat inwoners nodig hebben.
- Om de gewenste doorontwikkeling en betere bekendheid van onafhankelijke clientondersteuning te organiseren, hebben we de Ontwikkelagenda Onafhankelijke clientondersteuning 2025-2028 (12574174) vastgesteld. Met de Ontwikkelagenda zorgen we voor een sluitend aanbod, grotere bekendheid en vindbaarheid en het versterken van de kwaliteit en deskundigheid van de onafhankelijke clientondersteuning.
- In het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) hebben we met de ketenpartners van de thematafel GGZ een transformatieplan ingediend met een voorstel voor drie pilots die we willen uitvoeren om de druk op de GGZ zorg te verminderen. Het betreffen:
  1. Het oprichten van het mentale gezondheidsnetwerk: Via het mentale gezondheidsnetwerk willen we een gezamenlijke intake (GGZ en sociaal domein) organiseren waarmee de zorgvraag deels naar het sociaal domein verschoven kan worden.
  2. Het starten van twee laagdrempelige steunpunten: Er worden twee laagdrempelige steunpunten in Hoofddorp en Nieuw-Vennep gestart waar inwoners met ernstige psychiatrische problematiek samen met ervaringsdeskundigen aan hun herstel kunnen werken.
  3. Doorontwikkeling van W in de Wijk: De toegankelijkheid van de sociale basis willen we beter borgen voor inwoners met een GGZ achtergrond.

  Het transformatieplan is eind 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraar, waarna de eerste voorbereidingen zijn getroffen voor uitvoering in 2026.
  In een nieuw wooncomplex in het gebied Hyde Park in Hoofddorp zijn in oktober 2025 124 sociale huurwoningen opgeleverd voor onder andere inwoners met een 'kwetsbare' achtergrond, zoals deelnemers aan de Opstapregeling. Met community building wordt er op ingezet dat alle nieuwe bewoners in dit blok zo goed mogelijk landen in hun nieuwe omgeving. Deze pilot dient als voorbeeld voor vergelijkbare projecten in de toekomst.

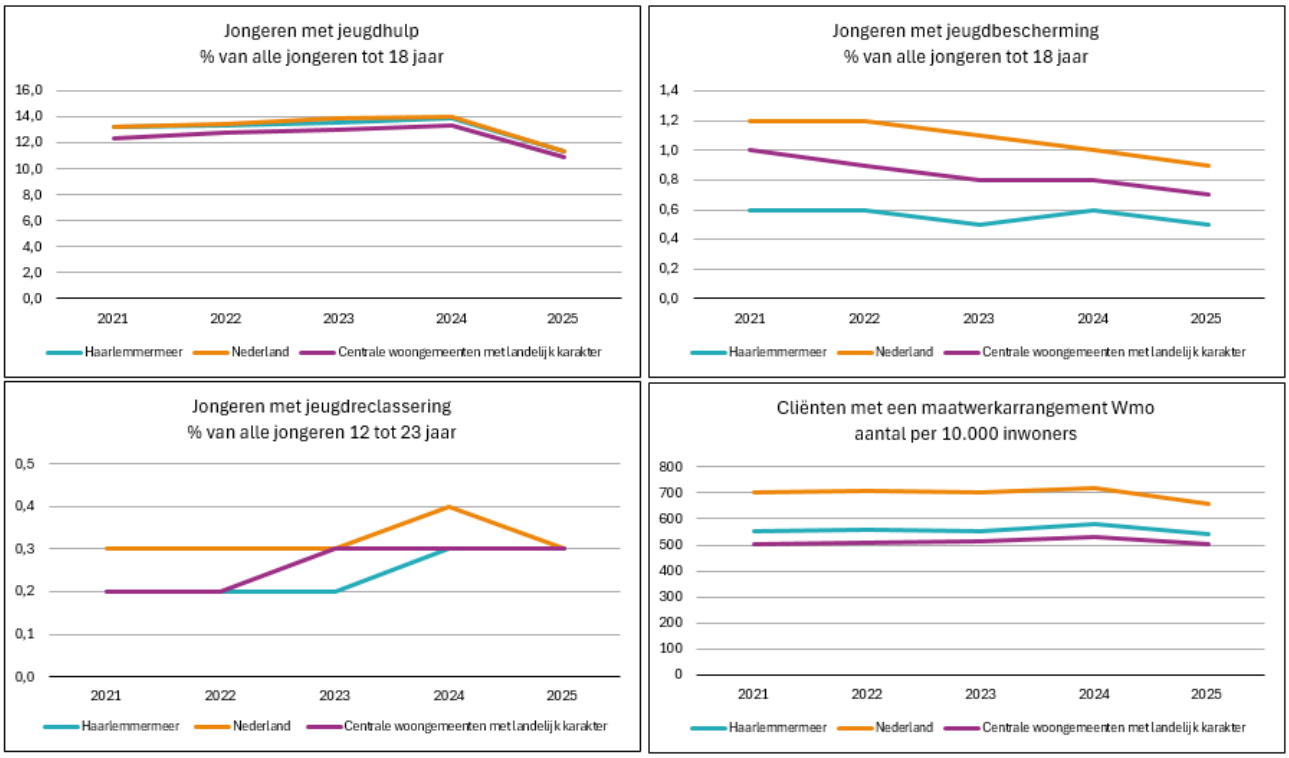
03. Jeugd en gezinsbescherming
- Ter uitvoering van het landelijke Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, in samenwerking met de gemeenten van de Veiligheidsregio Kennemerland en met regionale en lokale partners, is het Veilig en Verbonden: regionaal Koersplan aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2025-2028 (regionaal Koersplan) (12685025) opgesteld. In november 2025 is het regionaal Koersplan vastgesteld door alle gemeenten van de Veiligheidsregio Kennemerland.

BBV Indicatoren

Tabel 16

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025[1]
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	13,2	13,3	13,6	13,9	11,3*
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5*
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3*
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	550	560	550	580	540
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1	1	1	n/b	n/b

1 * = voorlopige cijfers

Figuur 15

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 16

Beleidsdoel B: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor sommige inwoners, jeugdigen of volwassenen, is (zelfstandig) thuis wonen op een gegeven moment niet meer mogelijk. Inwoners die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, willen we een zo thuis mogelijke plek (bij voorkeur in de eigen omgeving) geven, om op te groeien en/of toe te werken naar zelfstandigheid. Voor jeugdigen kiezen we zo veel als mogelijk voor opvang in een gezinssituatie (zoals pleegzorg of een gezinshuis) boven verblijf en behandeling in een instelling.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met drie van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren, bestaanszekerheid herstellen en kansengelijkheid vergroten.

Activiteiten

01. Jeugd

02. Wmo

Toelichting

01. Jeugd

- Doel is om in 2030 de gesloten jeugdzorg volledig te hebben afgebouwd. Samen met de acht jeugdhulpregio's in Noord-Holland, jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen, het onderwijs en ervaringsdeskundigen werken we vanuit de vijf leidende principes beschreven in het bovenregionaal plan 'Een Thuis voor Noordje'. Dit betreft jongeren die overal 'nee' te horen krijgen waardoor zeer complexe problematiek en/of gedrag aanwezig is en hierdoor soms ook toeneemt. Hieraan gekoppeld is het plan om de ombouw van de Jeugdzorgplus en de opbouw van alternatieve, kleinschalige voorzieningen te realiseren. Haarlemmermeer heeft twee van deze alternatieve, kleinschalige woonvoorzieningen in de regio en heeft samen met alle partners het afgelopen jaar weer veel inspanningen geleverd om knelpunten bij het vormen en in stand houden van deze voorzieningen op te lossen zodat deze behouden kunnen worden. Tevens is er in november extra aandacht besteed aan het werven en behouden van pleegouders en is er onder andere een koffie ochtend georganiseerd voor pleeggezinnen uit de regio.

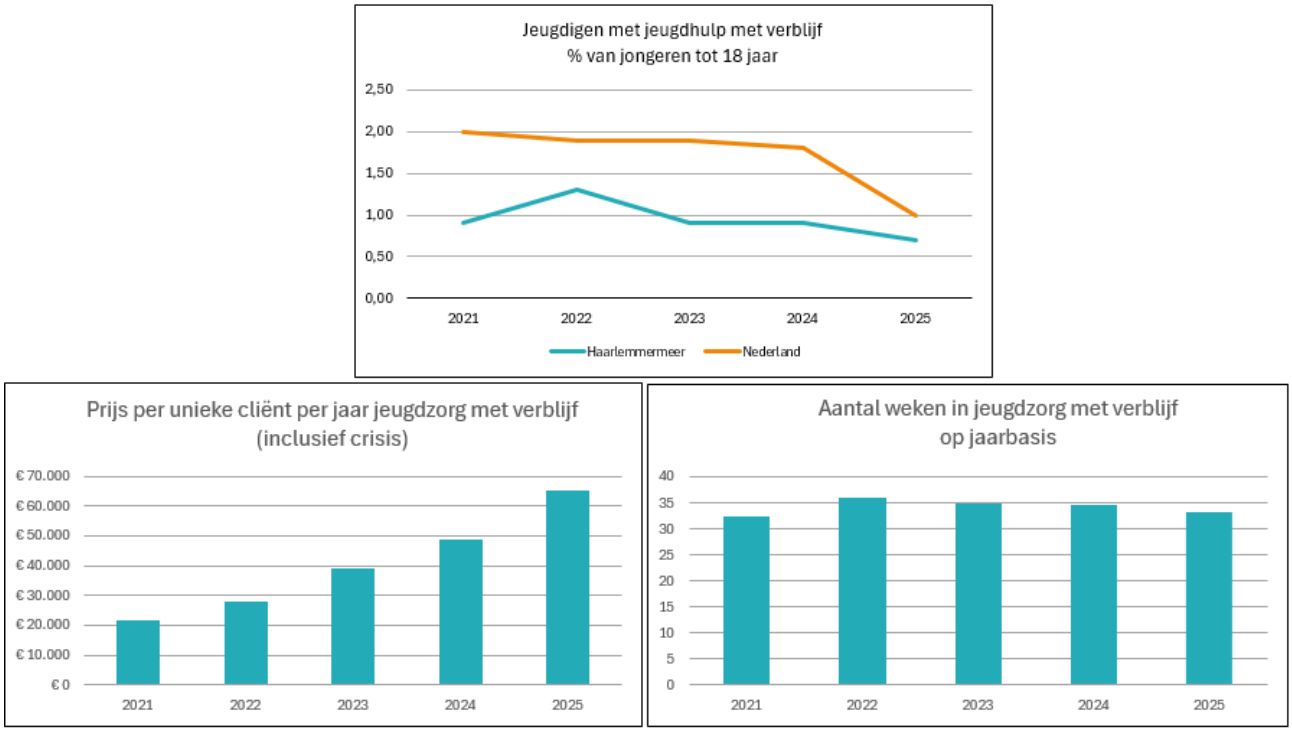
02. Wmo

- We werkten samen met aanbieders aan de doorontwikkeling van het kortdurend verblijf. Deze voorziening biedt mantelzorgers tijdelijke ontlasting en ondersteunt inwoners bij het langer zelfstandig thuis wonen. Hoewel het gebruik de afgelopen jaren beperkt was, is er aantoonbaar behoefte aan deze vorm van ondersteuning. Daarom is onderzocht hoe op lange termijn logeeropvang kan bijdragen aan de ontlasting van mantelzorgers en hoe het

zorgaanbod beter kan aansluiten op de behoeften van inwoners. De uitkomsten van dit onderzoek vormen de basis voor de verdere doorontwikkeling van een toekomstbestendige vorm van kortdurend verblijf.

- In het kader van ons lokale uitvoeringsprogramma Opvang Wonen en Herstel en in aansluiting op de door ons vastgestelde Regionale actieplan Dakloosheid (RAD) (12596322) startten we in november 2025 het experiment 'Wonen eerst', waarbij gedurende een jaar tien dakloze huishoudens snel een woning krijgen zonder lang verblijf in de opvang. Op deze manier krijgen inwoners met een psychische kwetsbaarheid een stabiele woonsituatie waardoor zij kunnen werken aan herstel. Daarnaast leidt dit tot een snellere uitstroom en uiteindelijk tot een kostenbesparing op de maatschappelijke opvang. In 2025 werden de eerste trajecten voor Wonen Eerst voorbereid, zodat deze begin 2026 geplaatst konden worden.
- Samen met de regiogemeenten ontvingen we van ZonMw een subsidie voor het programma Grip op onbegrip. In het kader van dit programma namen we deel aan de (regionale) leertafels Zorg en Veiligheid en deden we op regionaal niveau onderzoek naar woonvormen voor inwoners met complexe problematiek en een veiligheidsrisico. We voerden een actieonderzoek uit met als centrale vraag: 'Hoe kunnen we de verantwoordelijkheden voor casuïstiek in de overgang van zorg- naar veiligheidsvraagstukken goed beleggen in onze organisatie?' We startten daarom vanuit het programma Grip op onbegrip met de voorbereidingen van de implementatie van de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) in onze gemeente in 2026 (zie programma Veiligheid). Vooruitlopend op deze implementatie hebben we casus- en procesregie op het snijvlak van zorg en veiligheid georganiseerd, die ingezet wordt waar het complexe, domeinoverstijgende problematiek betreft.
- We willen dat inwoners met psychische kwetsbaarheid zo thuis mogelijk beschermd kunnen wonen. In 2025 is de toegang tot Beschermd Wonen (BW) vanuit onze gemeente gestart. Vanaf 1 juli 2024 wordt het product Beschermd Thuis door onze lokale toegang waar mogelijk en regelmatig ingezet. Van januari tot en met september 2025 is 30 procent van de indicaties BW ingezet voor Beschermd Thuis, waarbij dit voor twee casussen in afwachting van een BW-plek is.

Indicatoren

Figuur 17

Beleidsdoel C: Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Ons doel is dat inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving en waar mogelijk zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien. We helpen inwoners hierbij op maat.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlakken met twee van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: meedoen stimuleren en kansengelijkheid vergroten.

Activiteiten

01. Toeleiden van bijstandsgerechtigden naar een reguliere baan (re-integratie)
02. Activeren van inwoners met afstand tot arbeidsmarkt (participatie)
03. Toeleiden van inwoners met met arbeidsbeperking naar werk
04. Het samenwerken in de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam

Toelichting

01. Toeleiden van bijstandsgerechtigden naar een reguliere baan (re-integratie)

- Bij het toeleiden van bijstandsgerechtigden naar werk blijven wij nadrukkelijk aandacht hebben voor de persoonlijke omstandigheden van de persoon. Samen met de inwoner is steeds gekeken wat nodig is om (weer) een baan te vinden en te behouden. Wij hebben trajecten ingezet voor verschillende groepen inwoners zoals ouderen, alleenstaande ouders en statushouders.
- Voor jongeren is de aanpak voortgezet om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Dit voorkomt instroom in de bijstand op een later moment. Waar passend is ingezet op begeleiding terug naar school, naar werk, een combinatie hiervan. We speelden ook in op de vereisten van de 'Wet van school naar duurzaam werk', die op 1 januari 2026 in werking is getreden en die tot doel heeft de overstap van onderwijs naar arbeidsmarkt te verbeteren. Via 'versterken alliantie onderwijs/ arbeidsmarkt' hebben we, in nauwe samenwerking met werkgevers, jongeren in de praktijk kunnen opleiden (door trainingen en opdoen van werkervaring) om duurzaam werk te vinden.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is verder versterkt door het opzetten van de sectortafel Techniek, waarbij één van de doelen is dat werk in de Techniek aantrekkelijker wordt. Opnieuw is een symposium georganiseerd om de verbinding tussen onderwijs en ondernemers te intensiveren, waarin goede praktijkvoorbeelden zijn gedeeld.

02. Activeren van inwoners met afstand tot arbeidsmarkt (participatie)

- Wat gestart is in een pilot 'vrijwillige coaches' voor inwoners met veel belemmeringen voor wie de stap naar werk (nog) te groot is, is dit instrument het afgelopen jaar onderdeel geworden van ons reguliere re-integratie aanbod. De vrijwillige coach ondersteunt de inwoner weer mee te doen in de maatschappij, door samen laagdrempelige activiteiten te ondernemen in Haarlemmermeer. Dit zijn de eerste stappen binnen re-integratie.
- Een door onszelf ontwikkelde uitgebreide training gericht op zelfredzaamheid, het aanpakken van belemmeringen, weerbaarheid en zelfontplooiing is ook dit jaar aangeboden aan inwoners die hier baat bij hebben. Daarnaast is een training ontwikkeld om de overgang van inburgering naar werk soepeler te maken. In december 2025 waren de eerste tien kandidaten klaar met deze training. De eerste resultaten zijn positief. Deze inwoners hebben een goed beeld van hun mogelijkheden en zijn hierdoor gemotiveerd om vervolgstappen te ondernemen die leiden naar participatie of duurzaam werk.

03. Toeleiden van inwoners met met arbeidsbeperking naar werk

- Als onderdeel van een herziening van de Partcipatiewet (Participatiewet in balans), is het Breed Offensief ingevoerd. Met de uitvoering daarvan zijn de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking vergroot. Met AM match hebben we nadere invulling gegeven aan de instrumenten jobcoaching en persoonlijke begeleiding op de werkvloer.
- Juist voor jongeren die onder de Wet banenafspraak vallen hebben we ingezet om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. In het BAM project (Brede inzet AM match) zijn leerlingen die moeite hadden een stageplek te vinden of op de stageplek extra begeleiding nodig hadden begeleid door AM match. Hierdoor is AM match al tijdens de schoolperiode bekend bij de leerling waardoor de overgang van school naar werk makkelijker is.
- Ook zijn lokale banenmarkten georganiseerd waardoor we de dienstverlening van het Werkgeversservicepunt (WSP) meer in positie hebben gebracht om eveneens bij lokale werkgevers vacatures te werven. Dit leidt ook tot een beter inzicht over de behoefte van

werkgevers die meer ongeschoolde of praktisch opgeleide werknemers in dienst hebben.

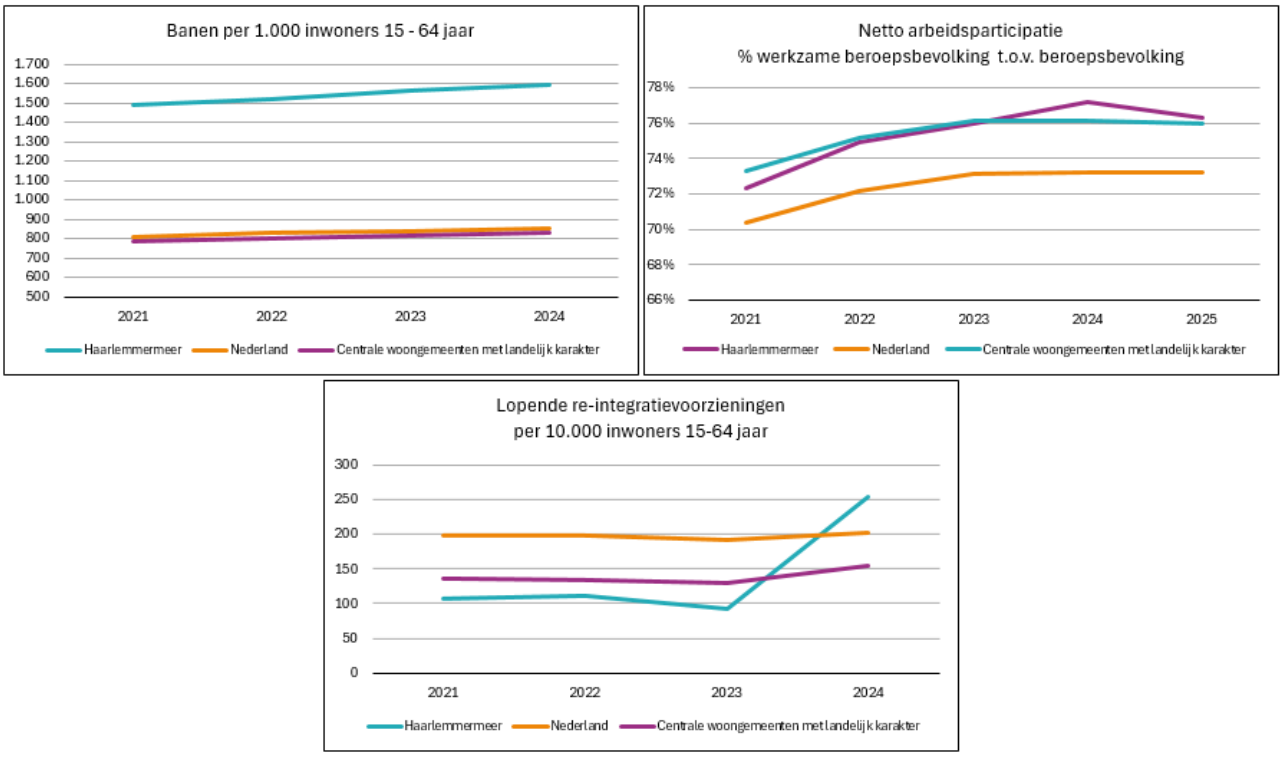
04. Het samenwerken in de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam

- In arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam is verder gewerkt aan een toekomstbestendige samenwerking die voor alle partijen (gemeenten, sociale partners, onderwijs en werkgevers) passend is. De Meerjarenagenda 2026-2030 voor de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam is vastgesteld en beschrijft de gezamenlijke visie, doelen en ambities van regionale partners op het gebied van arbeidsmarktbeleid. Deze agenda vormt de basis voor een gecoördineerde aanpak van arbeidsmarktvraagstukken in de regio. Zo staan de onderwerpen, sectorale aanpak, inclusief ondernemen en werkgeverschap bevorderen, scholing, een leven lang ontwikkelen (LLO) en skillsgericht werken op de agenda. In een uitvoeringsagenda zijn deze thema's verder uitgewerkt. Het WSP heeft zich naast de dienstverlening aan werkgevers ook meer op de verbinding tussen werkgever en werknemers gericht. Zo is naar gerichte vacatures gezocht en zijn werkgevers ondersteund bij het invullen van vacatures.

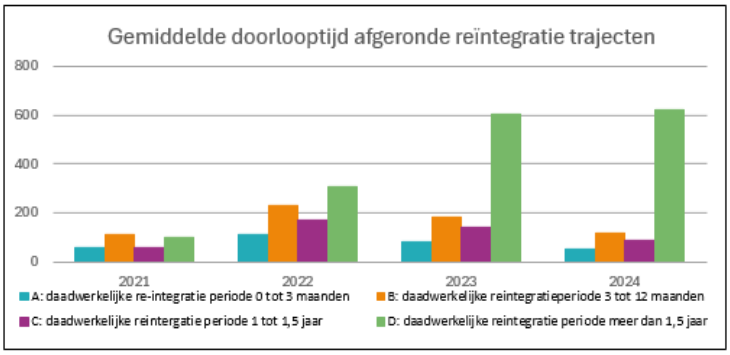
Indicatoren

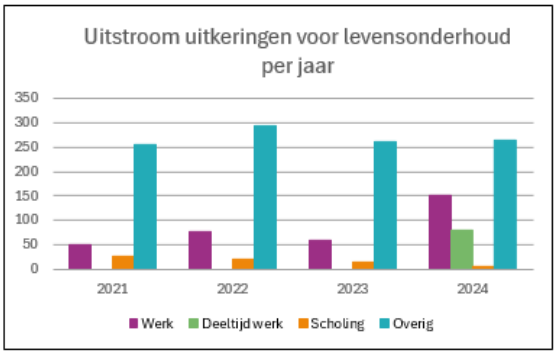
Tabel 17

				Metingen				
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15 – 64 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1.493	1.520	1.566	1.595	n/b
Netto arbeids-participatie	% werkzame beroeps-bevolking t.o.v. de beroepsbevolking	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	72,3	74,9	76,0	77,2	76,3
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15 – 64 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	107,6	111,5	93,5	254,9	n/b
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1	1	1	1	n/b

Figuur 18

Figuur 19

Beleidsdoel D: Het zorg dragen voor financiële bestaanszekerheid van inwoners

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Inwoners hebben als onderdeel van bestaanszekerheid recht op een bestaansminimum om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Hierbij ondersteunen we inwoners ook bij de aanpak van schulden.

Dit beleidsdoel heeft vooral raakvlak met één van de vier overkoepelende thema's in het sociaal domein: bestaanszekerheid herstellen.

Activiteiten

01. Bieden van algemene bijstand door uitkeringen (levensonderhoud)
02. Bieden van aanvullende inkomensondersteuning (bijzondere bijstand en minimaregelingen)
03. Toezicht houden op rechtmatig gebruik
04. Bieden van schuldhulpverlening

Toelichting

01. Bieden van algemene bijstand door uitkeringen (levensonderhoud)

- Het aantal inwoners dat een uitkering ontving is gedurende 2025 licht gestegen met circa 30 personen. Het aandeel huishoudens met een bijstandsuitkering blijft gelijk op 3,1%, zoals een jaar eerder. Dit percentage zit nog steeds onder het landelijk gemiddelde dat is gegroeid van 4,7% in 2024 naar 4,8% in 2025. Bij de aanvraag is er oog en aandacht voor de omstandigheden van onze inwoners. Bovendien wijzen we inwoners we op de mogelijkheid van het aanvragen van bijzondere bijstand en informeren we over andere (landelijke) financiële ondersteuning en schuldhulpverlening.
- In 2025 zijn voorbereidingen getroffen om de wijzigingen in de Participatiewet in balans de komende jaren goed uit te kunnen voeren. De wet wordt minder stringent, uitgangspunt is vertrouwen en de wet moet helder en éénduidig zijn. We hebben ons beleid en dienstverlening onder de loep genomen en waar nodig aangepast. Zo hebben we ons voorbereid op de maatregelen die per 2026 ingaan, zoals de nieuwe wettelijke kaders voor giften, zodat we deze vanaf 2026 kunnen uitvoeren. Daarnaast hebben we ons voorbereid op maatregelen die in 2027 ingaan, maar al eerder mogen worden uitgevoerd als de gemeente daar al klaar voor is, zoals de verruiming bijverdiengrens voor jongeren tot 27 jaar.

02. Bieden van aanvullende inkomensondersteuning (bijzondere bijstand en minimaregelingen)

- Inwoners met een minimuminkomen zijn gestimuleerd en ondersteund om deel te nemen aan de samenleving via bijzondere bijstand en minimaregelingen, zoals de individuele inkomenstoeslag, Haarlemmermeer Doet Mee! voor Volwassenen en het Kindpakket.
- De toegang tot regelingen is vereenvoudigd, met extra aandacht voor inwoners die laaggeletterd zijn door de herinrichting van het instrument Bereken Je Recht. Ook het recht op landelijke toeslagen kan nu worden gecontroleerd. Daarnaast is ingezet op het terugdringen van niet-gebruik door intensieve samenwerking met maatschappelijke partners binnen Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer en het ambtelijk ketenoverleg Armoede & Schulden. Inwoners zijn actief geïnformeerd over de regelingen via een communicatiecampagne met posters, flyers en sociale media.
- Met de collectieve aanvullende zorgverzekering (gemeentepolis) ontvangen inwoners met hoge zorgkosten korting op de premie. Inloopspreekuren zijn georganiseerd samen met zorgverzekeraars en, voor het eerst, met Humanitas en Schuldhulpmaatje, zodat

bezoekers ook ondersteuning konden krijgen bij andere financiële vragen.
- Gedupeerde inwoners van de kinderopvangtoeslagenaffaire ontvingen brede ondersteuning en nazorg op de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk. Deze ondersteuning gold ook voor kinderen en toeslagpartners.
- Huishoudens die door samenloop van toeslagen en regelingen onder de armoedegrens vallen (alleenverdienersproblematiek) zijn ondersteund. Sinds 2025 gebeurt dit via een landelijk vastgestelde generieke tegemoetkoming.

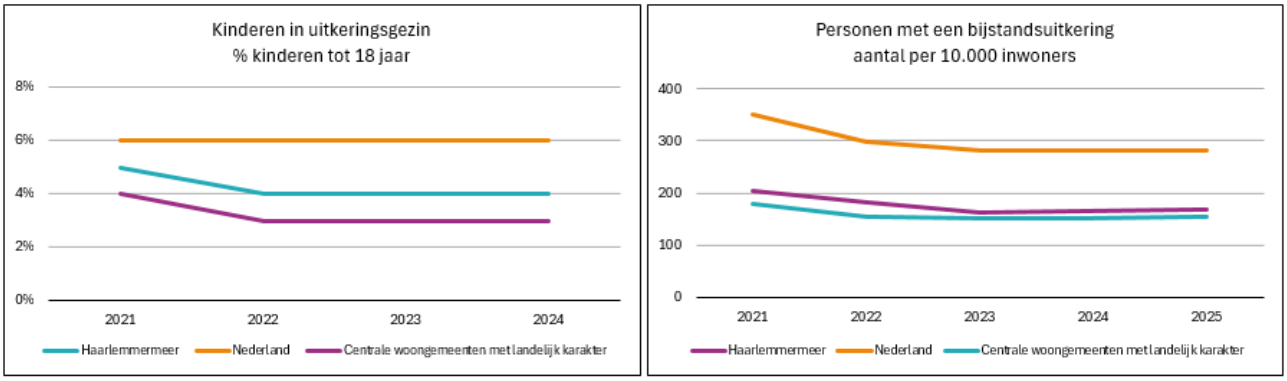
03. Toezicht houden op rechtmatig gebruik
- Zoals afgelopen jaren, hebben we ons ingezet voor de bestrijding van oneigenlijk gebruik en misbruik van inkomensvoorzieningen. Dit doen we door inzet van handhaving, het verbeteren van de informatievoorziening en vroegtijdige opsporing van situaties waar de inlichtingenplicht wordt geschonden. Daarnaast vindt 'aan de poort' controle op rechtmatigheid plaats en wordt het uitkeringsbestand steekproefsgewijs en bij meldingen van vermoeden van fraude, gecontroleerd. Als er sprake is van terugvorderingen, dan denken we met de inwoner mee hoe er in de individuele situatie het beste voldaan kan worden aan de betalingsverplichtingen. Op deze manier bieden we zoveel mogelijk maatwerk en voorkomen we dat inwoners in de problemen komen met de gemaakte betalingsafspraken.

04. Bieden van schuldhulpverlening
- Wij zijn verantwoordelijk voor het aanbieden van schuldhulpverlening aan onze inwoners. In 2025 zijn 517 nieuwe aanmeldingen binnen gekomen en zijn in totaal 888 inwoners ondersteund. De schuldhulpverleningstaken zijn dit jaar nog in zijn geheel uitgevoerd door Verder. Het projectteam voor het zelf uitvoeren van de intake, stabilisatie en nazorg van schuldhulpverlening heeft in 2025 de implementatie voorbereid zodat alles gereed was om op 1 januari te starten. Dit is gelukt.

BBV Indicatoren

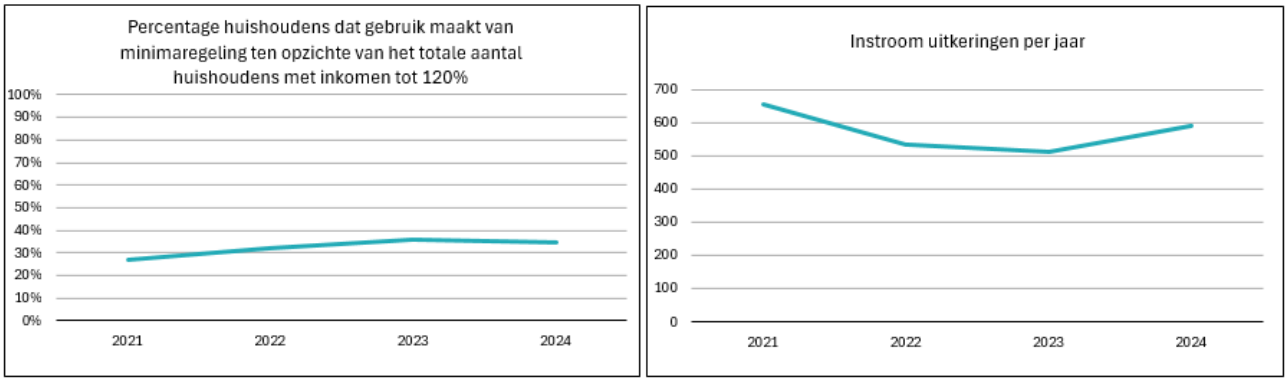
Tabel 18

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	5%	4%	4%	4%	n/b
Personen met een bijstands-uitkering	Aantal per 10.000 inwoners	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	205	181	162	166	169

Figuur 20

Indicatoren Haarlemmermeer

Figuur 21

Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

We willen bereiken dat inburgeringsplichtigen zich thuis voelen in Haarlemmermeer en de weg in onze samenleving weten te vinden. Ze beheersen de Nederlandse taal voldoende, behalen binnen drie jaar het inburgeringsexamen en nemen volwaardig deel aan de samenleving.

Activiteiten

01. Het bereiken van het hoogst haalbare taalniveau (leerroutes)

02. Het naar vermogen participeren vanaf de start van het inburgeringstraject

Toelichting

01. Het bereiken van het hoogst haalbare taalniveau (leerroutes)

- We hebben geïnvesteerd in het soepeler laten verlopen van het proces van inburgering. Dit heeft ertoe geleid dat we de Brede Intakes op basis waarvan we het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) voor de inburgeraar maken, tijdig kunnen uitvoeren. Daarnaast hebben we de samenwerking met de taalschool die de B1 route en de Zelfredzaamheidsroute organiseert geïntensiveerd en zijn de consulenten goed geïnstrueerd op eventuele maatwerkroutes.
- Doordat de Brede Intakes tijdig zijn gevoerd, hebben wij de PIP's binnen de wettelijke termijn van tien weken kunnen opstellen.
- We hebben onderzocht hoe de professionalisering van de monitoring van de inburgeringstrajecten kan worden gerealiseerd. We hebben ervoor gekozen professionalisering te koppelen aan de doorontwikkeling van het huidige registratiesysteem CSam naar het toekomstige registratiesysteem ISam. Hier zijn procesafspraken over gemaakt.

02. Het naar vermogen participeren vanaf de start van het inburgeringstraject

- In 2025 hebben wij een 'menukaart' met bestaande participatieve trajecten samengesteld en twee participatieve trajecten ingekocht. Inburgeraars doen op deze manier direct mee in de samenleving en worden werkfit, zodat zij zo goed mogelijk zijn voorbereid op de arbeidsmarkt. Doel is om inburgeraars naast het taaltraject kennis te laten maken met werknemersvaardigheden die vereist zijn. Tegelijkertijd wordt de inburgeraar taalvaardiger door het contact met Nederlandse collega's.

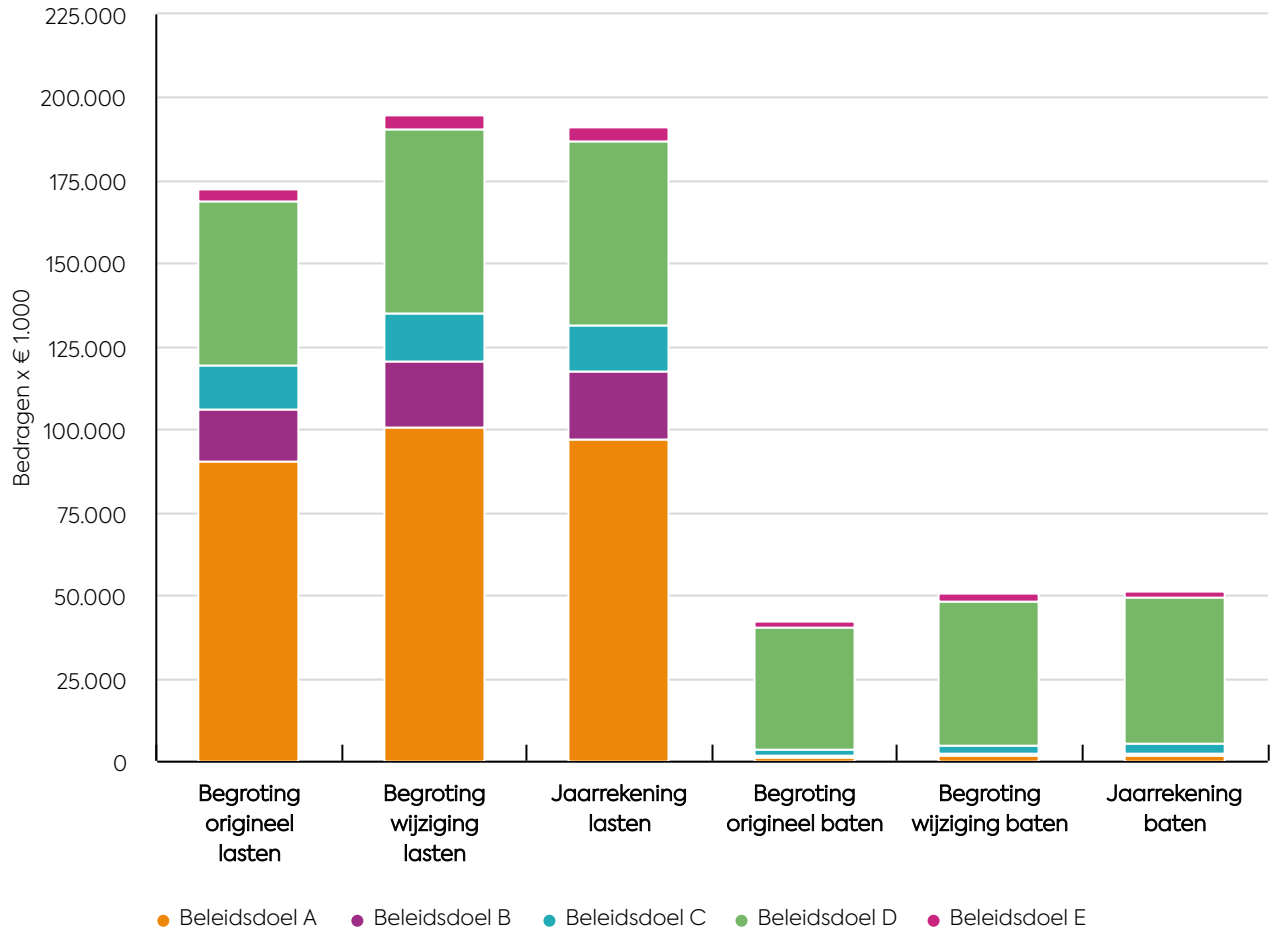
Specificatie horende bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 19

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Zorg en werk		**2025**	**2025**	**2025**	
Zorg en werk	Baten	42.093	50.745	51.317	571
	Lasten	172.310	195.137	191.075	4.061
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-130.217**	**-144.392**	**-139.759**	**4.633**
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-
	Storting	-	4.703	4.703	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-130.217**	**-149.095**	**-144.462**	**4.633**

Programma Zorg en werk

Figuur 22

Beleidsdoel A

Tabel 20

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning thuis.	Baten	1.399	1.603	1.866	263
	Lasten	90.765	100.619	96.899	3.720
	Saldo	**-89.366**	**-99.016**	**-95.033**	**3.983**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	378	378	473	96
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo	122	122	155	33
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	899	899	1.025	126
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	61	75	14
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	75	62	-13
6.791 PGB Wmo	0	0	7	7
6.821 Jeugdbescherming	0	69	68	-1
Totaal Baten	**1.399**	**1.603**	**1.866**	**263**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.556	3.322	3.362	-40
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	473	692	652	40
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	232	208	24
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.434	2.491	2.457	35
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo	7.856	7.762	7.480	282
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.498	9.520	9.547	-27
6.712 Begeleiding (Wmo)	8.006	8.680	8.258	422
6.713 Dagbesteding (Wmo)	3.788	3.397	3.603	-207
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	1.320	746	742	4
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	40.094	48.283	46.337	1.946
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	1.060	1.060	277	783
6.791 PGB Wmo	1.031	883	819	64
6.792 PGB Jeugd	1.261	2.200	2.323	-122
6.821 Jeugdbescherming	3.169	3.384	2.841	543
6.822 Jeugdreclassering	0	0	413	-413
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	2.861	3.125	3.125	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	4.360	4.842	4.454	388
Totaal Lasten	**90.765**	**100.619**	**96.899**	**3.720**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-89.366**	**-99.016**	**-95.033**	**3.983**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Eigen bijdrage Wmo	126
Overig	137
Totaal Baten	**263**

Lasten

1. Jeugzorg zonder verblijf	2.735
2. Maatwerkvoorzieningen Wmo	480
3. Vervanging regiesysteem Wmo en jeugdzorg	388
Overig	117
Totaal Lasten	**3.720**

Baten

1. Er is meer inwoners een eigen bijdrage opgelegd dan waar rekening mee werd gehouden.

Lasten

1. In de Najaarsrapportage 2025 is geconstateerd dat in de eerste maanden van het jaar voor jeugd GGZ 10% meer uren per jeugdige zijn geleverd dan in voorgaand jaar. Wij hebben de kostenstijging die hiermee samenhangt voor de rest van het jaar doorgetrokken en verwerkt in de Najaarsrapportage 2025. Uiteindelijk zijn er in het laatste halfjaar van 2025 minder uren geleverd door de zorgaanbieders dan voorgaand jaar. Hierdoor ontstaat een onderschrijding.
2. Er is een onderschrijding voornamelijk op de maatwerkvoorzieningen dagbesteding en begeleiding. Van de voorzieningen is minder gebruik gemaakt dan verwacht.
3. Het inkoopproces heeft vertraging opgelopen waardoor in 2025 minder extra capaciteit nodig is geweest. Een deel van de inzet van medewerkers in het project is binnen de bestaande capaciteit opgevangen.

Beleidsdoel B

Tabel 21

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.	Baten	229	574	818	244
	Lasten	15.450	20.235	20.488	-253
	Saldo	**-15.222**	**-19.661**	**-19.670**	**-9**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	46	46
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	345	345	0
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	229	229	427	198
Totaal Baten	**229**	**574**	**818**	**244**
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	11	11	0	11
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	14.515	19.529	19.800	-271
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	636	36	33	3
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	345	345	0
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	288	314	309	4
Totaal Lasten	**15.450**	**20.235**	**20.488**	**-253**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-15.222**	**-19.661**	**-19.670**	**-9**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Maatschappelijke opvang Etta Palmstraat	69
2. Specifieke uitkering kleinschalige woonvoorziening	46
Overig	129
Totaal Baten	**244**

Lasten

1. Jeugdzorg met verblijf	-268
2. Maatschappelijke opvang Etta Palmstraat	-69
3. Kleinschalige woonvoorziening	-46
Overig	130
Totaal Lasten	**-253**

Baten

1. De kosten van de maatschappelijke opvang in de Etta Palmstraat worden door de gemeente Haarlem betaald.
2. Voor het dekken van de kosten voor het starten van een kleinschalige woonvoorziening in Vijfhuizen is een specifieke uitkering ontvangen.

Lasten

1. In de Najaarsrapportage 2025 is er een kostenstijging gerapporteerd wegens een stijging van de aantallen. In de laatste maanden zijn de jeugdigen ingestroomd in verblijfsgroepen met intensievere zorg. Hierdoor is het gemiddelde etmaal tarief hoger dan verwacht en overschrijden wij dit budget.
2. Zie voor een toelichting op de hogere lasten maatschappelijke opvang Etta Palmstraat de toelichting opgenomen bij de baten.
3. Zie voor een toelichting op de hogere lasten kleinschalige woonvoorziening de toelichting opgenomen bij de baten.

Beleidsdoel C

Tabel 22

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel C: Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving.	Baten	1.940	2.814	2.822	8
	Lasten	13.019	14.326	14.292	34
	Saldo	**-11.079**	**-11.512**	**-11.470**	**42**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.3 Inkomensregelingen	1.909	2.328	2.352	24
6.5 Arbeidsparticipatie	31	486	470	-16
Totaal Baten	**1.940**	**2.814**	**2.822**	**8**
6.3 Inkomensregelingen	2.092	2.487	2.516	-29
6.4 WSW en beschut werk	5.983	6.834	6.731	103
6.5 Arbeidsparticipatie	4.943	5.005	5.045	-40
Totaal Lasten	**13.019**	**14.326**	**14.292**	**34**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-11.079**	**-11.512**	**-11.470**	**42**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	8
Totaal Baten	**8**

Lasten

Overig	34
Totaal Lasten	**34**

Beleidsdoel D

Tabel 23

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel D: Het zorg dragen voor financiële bestaanszekerheid van inwoners.	Baten	36.931	43.362	43.739	377
	Lasten	49.481	55.595	55.511	84
	Saldo	**-12.549**	**-12.233**	**-11.772**	**462**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

1.2 Openbare orde en veiligheid	20	20	35	15
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.365	1.611	246
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	235	410	503	93
6.3 Inkomensregelingen	36.676	41.567	41.585	18
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	5	5
Totaal Baten	**36.931**	**43.362**	**43.739**	**377**
1.2 Openbare orde en veiligheid	20	20	30	-10
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.365	1.611	-246
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	235	410	435	-25
6.3 Inkomensregelingen	48.917	53.445	53.062	383
6.5 Arbeidsparticipatie	309	355	373	-18
Totaal Lasten	**49.481**	**55.595**	**55.511**	**84**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-12.549**	**-12.233**	**-11.772**	**462**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Eigen bijdrage opvang Oekraïners	250
Overig	127
Totaal Baten	**377**

Lasten

1. Eigen bijdrage opvang Oekraïners	-250
2. BBZ kapitaalverstrekkingen	244
Overig	90
Totaal Lasten	**84**

Baten

1. De kosten zijn hoger dan begroot, doordat de voorziening voor de oninbaarheid van de eigen bijdrage die Oekraïners betalen hoger is dan ingeschat. Hierdoor is de rijksbijdrage ook hoger dan begroot.

Lasten

1. Zie voor een toelichting voor de hogere lasten voor Oekraïners de toelichting opgenomen bij de baten.
2. De kosten voor onderzoeken naar levensvatbaarheid van de onderneming en de kapitaalverstrekkingen zijn lager dan begroot.

Beleidsdoel E

Tabel 24

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel E: Inburgeringsplichtigen voelen zich thuis in Haarlemmermeer en doen volwaardig mee in de samenleving.	Baten	1.595	2.392	2.071	-321
	Lasten	3.595	4.362	3.886	476
	Saldo	**-2.000**	**-1.970**	**-1.815**	**155**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.595	2.392	2.071	-321
Totaal Baten	**1.595**	**2.392**	**2.071**	**-321**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.544	2.392	2.071	321
6.5 Arbeidsparticipatie	2.052	1.970	1.815	155
Totaal Lasten	**3.595**	**4.362**	**3.886**	**476**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-2.000**	**-1.970**	**-1.815**	**155**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Inburgeringsvoorzieningen	-321
Overig	-0
Totaal Baten	**-321**

Lasten

1. Inburgeringsvoorzieningen	321
Overig	155
Totaal Lasten	**476**

Baten

1. De onderschrijding is het gevolg een van een lager aantal aanmeldingen van inburgeraars bij de de verschillende leerroutes, waardoor de bijdrage van het Rijk via de specifieke uitkering Inburgering lager is.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten inburgeringsvoorzieningen de toelichting opgenomen bij de baten.

Reserves

Tabel 25

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Storting			
Reserve Transformatie jeugdhulp	-4.703	-4.703	-
Totaal Storting	**-4.703**	**-4.703**	**-**

Stortingen

Transformatie jeugdhulp

Bij de vaststelling van de Najaarsrapportage 2025 is besloten een reserve Transformatie jeugdhulp in te stellen. In deze reserve is de via het gemeentefonds ontvangen compensatie van de tekorten 2023 en 2024 op de jeugdzorg gestort.

Maatschappelijke ontwikkeling

Inwoners ontwikkelen zich naar vermogen, participeren actief in de samenleving en ontplooien zich optimaal.
We willen er zijn voor alle inwoners en met name voor inwoners die ons nodig hebben. Met het grootste deel van onze inwoners gaat het gelukkig goed. Er is echter ook een groep inwoners die ondersteuning nodig heeft. Samen met onze maatschappelijke partners maken we het mogelijk dat inwoners hun eigen mogelijkheden benutten. We organiseren zorg en ondersteuning steeds effectiever en dichterbij voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. We hanteren daarvoor het begrip brede sociale basis. Daarbij staan de inwoner, zijn sociale netwerk en de algemene voorzieningen op het gebied van welzijn, sport en cultuur centraal. Daar voegen we lichte ondersteuning aan toe zodat deze inwoners zo veel mogelijk mee kunnen blijven doen in de samenleving.

Landelijk wordt als definitie voor de sociale basis gehanteerd: 'het geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden (buurten, groepen, netwerken, gezinnen) samen kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving'. Het gaat in de sociale basis niet alleen om de aanwezigheid van voorzieningen maar ook om de aanwezigheid van informele netwerken, activiteiten van inwoners en betekenisvolle relaties tussen inwoners onderling en tussen inwoners, professionals en de overheid. Ook informatie en advies is een belangrijke functie voor inwoners met hun vragen over zorg, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Wij faciliteren alle inwoners van Haarlemmermeer door voorzieningen te bieden die voor iedereen toegankelijk zijn. Dat zijn accommodaties (zoals gebouwen en sportvelden) en activiteiten op het gebied van onderwijs, welzijn, sport, recreatie, cultuur, gezondheid en vrijwilligerswerk. Daarnaast willen wij dat inwoners elkaar ontmoeten, zich ontplooien, hun talenten ontwikkelen en zichzelf kunnen redden. Indien nodig met advies, lichte ondersteuning vanuit de algemeen toegankelijke voorzieningen en met behulp van ieders eigen netwerk.

Wij besteden als gemeente met een hoog percentage kinderen en jongeren veel aandacht aan onze jonge inwoners en hun ouders en begeleiders. Ook richten we ons op het creëren van optimale omstandigheden waarbinnen de Haarlemmermeerse jeugd kan opgroeien tot zelfstandige en zelfredzame inwoners. Daarnaast richten we ons in toenemende mate op de groeiende groep ouderen die vaker hogere leeftijden bereiken in zelfstandige woonsituaties. Ook anticiperen we op meer

zelfstandig wonende inwoners met een beperking of psychische kwetsbaarheid. Daarom werken we in onze wijken aan geleidelijk hogere niveaus van fysieke en sociale toegankelijkheid. Het VN-Verdrag voor de rechten van de mens voor mensen met een beperking of aandoening vraagt dit ook van ons. Want iedereen doet conform ons coalitieakkoord naar eigen kunnen mee. Dit is het fundament voor de kwaliteit van leven van onze inwoners. Zo kunnen zij niet alleen prettig maar ook zo zelfstandig mogelijk leven. Vitale en inclusieve wijken creëren is alleen mogelijk samen met inwoners, vrijwilligers en betrokken professionals.

Ons cultureel, sportief en recreatief aanbod draagt actief bij aan verbondenheid en betrokkenheid van onze inwoners. Het maakt Haarlemmermeer tot een aangename gemeente met een hoge sociale en economische aantrekkingskracht voor huidige en toekomstige inwoners.

Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord
In 2025 is de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) voortgezet. Vanuit de regionale samenwerking zorg en welzijn Haarlemmermeer is verder gewerkt aan de uitvoering van het regioplan IZA en het lokale plan van aanpak 'Op weg naar integraliteit en samenwerking!'.

De samenwerking binnen het sociaal domein en tussen het sociaal en zorgdomein is in 2025 verder versterkt. Dit komt tot uiting in diverse activiteiten en projecten die regionaal zijn geïnitieerd en gesubsidieerd. De integrale aanpak heeft concreet vorm gekregen via verschillende leefstijl-/sport-/ ontmoetingsactiviteiten, ketenaanpakken en gebieds- en wijkgerichte projecten.

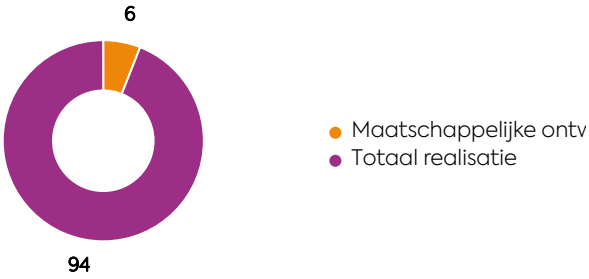
In 2025 zijn tevens het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) vastgesteld. Hiermee is een belangrijke stap gezet naar structurele en duurzame samenwerking tussen zorg en sociaal domein, niet als uitzondering maar als randvoorwaarde voor toekomstbestendige zorg en preventie.

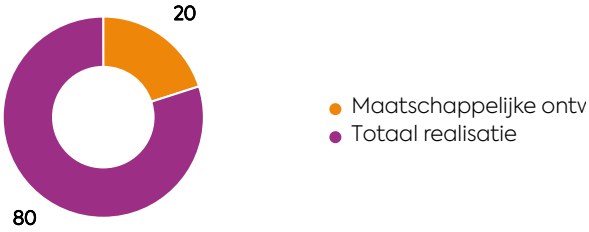
Daarnaast zijn in 2025 twee transformatieplannen opgesteld en goedgekeurd voor uitvoering in de regio: Welzijn op Recept en Mentale gezondheid Haarlemmermeer. Het eerder in 2024 goedgekeurde transformatieplan De Buurt als ecosysteem is in 2025 aangevuld met de inzet en betrokkenheid van het sociaal domein, die in de oorspronkelijke opzet nog ontbrak. Voor alle drie de transformatieplannen zijn IZA-transformatiemiddelen voor de inzet vanuit het sociaal domein aangevraagd via het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De aanvragen van deze specifieke uitkeringen (SPUK) zijn in behandeling, maar de uitvoering is gestart/zal starten in afwachting van de verlening van de transformatiemiddelen IZA.

De regionale samenwerking, gebieds- en wijkgerichte aanpakken, activiteiten ketenaanpakken en transformatieplannen dragen gezamenlijk bij aan de beweging van zorg naar gezondheid. Om deze transitie herkenbaar en samenhangend uit te dragen, heeft de regionale samenwerking in 2025 besloten om alle communicatie-uitingen hierover eenduidig te voeren onder de titel Zorgzaam voor elkaar.

Ombuigingen
De ombuigingen uit 2021 die ingepland waren voor 2025 zijn geheel doorgevoerd.

Maatschappelijke ontwikkeling		
	Baten x € 1.000	43.873
	in % van totale realisatie	6,0%
	Lasten x € 1.000	140.814
	in % van totale realisatie	20,1%

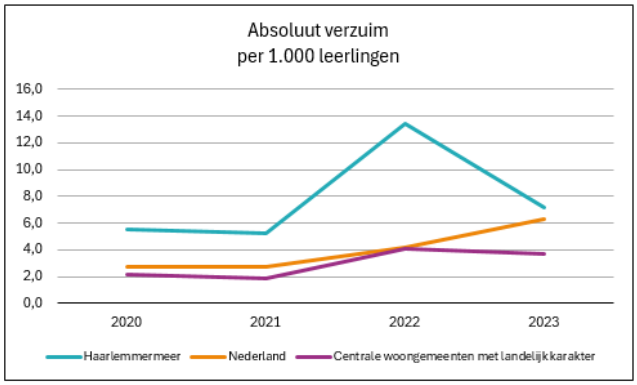

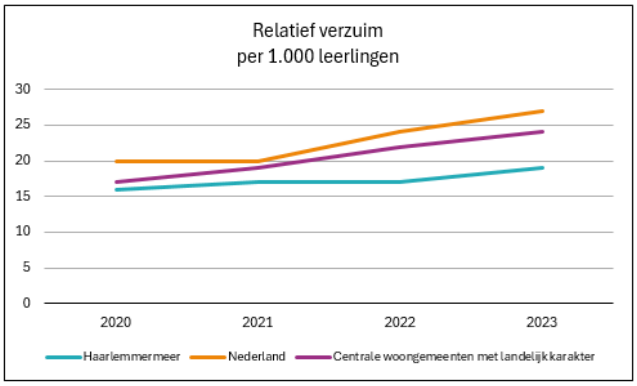
In Tabel 26 zijn de voor dit programma verplichte BBV-indicatoren opgenomen.

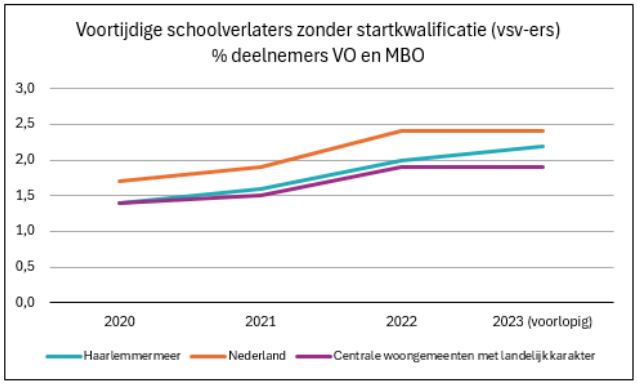
Tabel 26

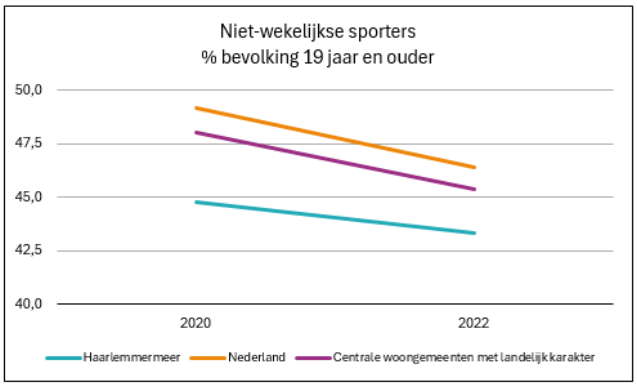
				Metingen				
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	5,2	13,4	7,2	11,4	n/b
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	17	17	19	19	n/b
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	% deelnemers VO en MBO	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	1,6	2,0	2,2	2,0	n/b
Niet-wekelijkse sporters [1]	% bevolking 19 jaar en ouder	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	n/b	43,3	n/b	40,1	n/b

1 *Gebaseerd op gezondheidsmonitior (en ouderen) van GGD'en, CBS en RIVM. Wordt minimaal elke vier jaar georganiseerd.*

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)
GGD Kennemerland is onderdeel van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) en levert een bijdrage aan beleidsdoel A van programma Maatschappelijke ontwikkeling: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl. Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) stellen gemeenten elke vier jaar een nota lokaal volksgezondheidsbeleid vast. De negen gemeenten in de VRK hebben de Regionale Nota Gezondheidsbeleid 2021-2028 'Samen gezond in Kennemerland' opgesteld. Hierin zijn onze regionale ambities opgenomen:

- gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving;
- gezondheidsachterstanden verkleinen;
- druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen;
- vitaal ouder worden.

De lokale uitwerking hiervan krijgt vorm via de uitvoering van ons GALA-plan.

Recreatieschap Spaarnwoude
Het Recreatieschap Spaarnwoude is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Haarlemmermeer, Haarlem, Velzen, Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Het heeft als doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk landschappelijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd. Het werkingsgebied van de regeling is gelegen tussen Amsterdam en Haarlem/Velsen, het Noordzeekanaal en de zuidkant van Hoofddorp. Hiermee levert het Recreatieschap Spaarnwoude een bijdrage aan beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, te bewegen en actief deel te nemen aan sport. De participanten van Recreatieschap Spaarnwoude dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van dit openbare gebied dat grotendeels samenvalt met de (voormalige) Bufferzone Amsterdam-Haarlem (landschappelijke buffer tegen aaneengroeien stedelijke gebieden). Ook het toezicht op en handhaven van de Algemene Verordening Spaarnwoude maakt onderdeel uit van het beheer. Aan het totale recreatieschapsgebied worden jaarlijks circa 6 miljoen bezoeken gebracht.

Relevant beleid

- Samen sterk en in balans, visie informele zorg en vrijwillige inzet (2020.0001281)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer (11995976)
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (11995929)
- Integraal Accommodatieplan 2020, (2019.0058287)
- Visie Wonen met zorg 2030 (2017.0026227)
- Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan (2021.0000253)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer (2014.0048478)
- Visie Ringdijk en Ringvaart (2015.0015816)
- Visie op de Geniedijk (2009.0014576)
- Ruimte voor Cultuur, Kansen voor Ondernemerschap (2012.0016382)
- 'Trotse dragers van het landschap, Visie polderlinten Haarlemmermeer en beeldkwaliteitsplan voor de erven' (2021.0002371)
- Advies tot aanwijzing Meeromroep als lokale publieke media-instelling (8240197)
- Visie Landschap en Recreatie Haarlemmermeer 2040 (2021.0002744)
- Beleidskader Vastgoed (2022.0002604)
- Regenboogagenda 2023-2026 (7282020)
- Lokale Inclusie Agenda 2024 (11651604)
- 'Haarlemmermeer met sport en bewegen positief gezond' - Sport- en Beweegvisie Haarlemmermeer 2019-2029 (2019.0036310)
- Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer (7532520)
- 'Kom in beweging!' - Speelruimte in gemeente Haarlemmermeer (2021.0000721)
- Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020-2025 (2020.0000380)
- Voortgangsrapportage Groen en Recreatie 2019-2023 en Uitvoeringsagenda 2025-2028 'Groen Vooruit' (10909008)
- Regionale Nota Gezondheidsbeleid 2021-2028 'Samen gezond in Kennemerland' (2021.0001769)
- Erfgoedvisie gemeente Haarlemmermeer 2020-2030: 'Erfgoed omarmen en beleven' (2020.0000051)
- Subsidieverordening restauratie en onderhoud gemeentelijk erfgoed 2024 (10220756)
- Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Commissie omgevingskwaliteit Haarlemmermeer (7999869)

- Verordening en beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Haarlemmermeer (7398179)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer (2014.0048478)
- Aanvullende voorziening verordening materiele financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer; voorziening verbetering ventilatie van bestaande schoolgebouwen (11634953)
- Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2024 (10421864)
- Uitwerkingsnota subsidies 2025 (11571743)
- Algemene subsidieregeling 2025 Haarlemmermeer (10973940)
- Vastgestelde subsidieregelingen voor 2025 (11324492)
- Subsidieregeling Cultuurhistorie (12015122)
- Subsidieregeling Kunstactiviteiten en Kunstevenementen (12015122)
- Verordening Fysiek Domein Gemeente Haarlemmermeer 2024 (10192430)
- Uitvoeringsprogramma Erfgoedvisie gemeente Haarlemmermeer 2020-2030 'Erfgoed omarmen en beleven' (2021.0000118)
- Uitvoeringsprogramma Erfgoedvisie gemeente Haarlemmermeer 2020-2030 'Erfgoed omarmen en beleven' (2021.0000118)
- Cultuur in 2025, Evaluatie en actualisatie cultuurbeleid 2021-2024 (2021.0000372)
- PARK21: Kredietaanvraag PARK21 2023 (10317779)
- Informatie over de Lokale Inclusie Agenda (X. 2023.00726)

Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Ook in 2025 hebben wij onverminderd ingezet op het versterken van de sociale basis, waar het bevorderen van gezondheid en preventie integraal onderdeel van uitmaken. Dit hebben wij gedaan in samenwerking met onze partners in het sociaal domein en binnen de eerstelijnszorg. Binnen de domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden wordt steeds meer gewerkt volgens de principes van het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Door het aanbieden van verschillende workshops hebben wij bijgedragen aan de implementatie van dit gedachtegoed binnen onze gemeente.

Naast onze reguliere inzet op het gebied van lichte ondersteuning en preventieve activiteiten, hebben we ook ingezet op innovatie en het verder uitbouwen van succesvolle ketenaanpakken. Voorbeelden hiervan zijn de actieve coalitie van partners rondom Kansrijke Start, die zich richt op de eerste duizend dagen van een kind en met de ketenaanpak valpreventie voor ouderen.

In 2025 heeft het college de visie op de sociale basis 'Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt' vastgesteld. Deze visie richt zich op wat er nodig is om onze sociale basis te versterken. In verschillende landelijke akkoorden en programma's wordt ook gesproken over het belang van een sterke sociale basis en de beweging van zorg naar gezondheid.

Activiteiten

01. Het bieden van preventieve opvoed- en opgroeiondersteuning
02. Zorg dragen voor publieke gezondheidszorg
03. Zorg dragen voor collectieve preventie
04. Zorg dragen voor zorg- en ondersteuning van ouderen
05. Zorg dragen voor openbare geestelijke gezondheidszorg
06. Bieden van informatie en advies en lichte begeleiding

Toelichting

01. Het bieden van preventieve opvoed- en opgroeiondersteuning

Naast onze reguliere inzet op opvoed- en opgroeiondersteuning, hebben wij in 2025 de ketenaanpak binnen het programma Kansrijke Start verder opgezet en versterkt. We hebben een actieve en betrokken coalitie gevormd waarin het Centrum voor Jeugd en Gezin, MeerWaarde, de GGD en verloskundigen structureel samenwerken. Hierdoor zijn partijen met elkaar verbonden, is kennis gedeeld en zijn gezamenlijke ambities vertaald naar concrete acties.

Met inzet van Kansrijke Start-middelen is het Ouder en Kind Inloopspreekuur (OKI) in 2025 uitgebreid door MeerWaarde, waardoor ouders laagdrempelig terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien. Daarnaast is een belangrijke stap gezet in de preventieve ondersteuning rondom zwangerschap door te starten met CenteringZwangerschap. CenteringZwangerschap is een vorm van verloskundige zorg waarbij zwangeren in groepsbijeenkomsten met vrouwen die rond dezelfde tijd zijn uitgerekend gezamenlijk

medische controles krijgen en actief in gesprek gaan over zwangerschap, gezondheid, leefstijl, bevalling en de babytijd. Hiervoor zijn trainingen voor verloskundigen bekostigd, waarmee groepsgewijze begeleiding en voorlichting aan deze (aanstaande) ouders mogelijk wordt gemaakt.

02. Zorg dragen voor publieke gezondheidszorg
In 2025 werden twee gezondheidsmonitors opgeleverd: jongvolwassenen (16-25 jaar) en volwassenen en ouderen. Hieruit bleek dat de mentale gezondheid van jongvolwassenen nog steeds een zorgpunt is. De resultaten van de monitors hebben we gebruikt als beleidsinput, zoals voor de visie op de sociale basis.

In regionaal verband hebben we de GGD ondersteund bij de aanpak voor het verhogen van de vaccinatiegraad. Hiervoor hebben we ingezet op de toegankelijkheid en nabijheid van vaccinatielocaties in onze gemeente. Het behalen van een hogere vaccinatiegraad is een proces van lange adem. Ondanks dat is voor bepaalde ziektes en bepaalde leeftijdsgroepen de vaccinatiegraad in onze gemeente al licht verbeterd, zoals de Difterie Kinkhoest Tetanus Polio (DKTP) vaccinatie voor zuigelingen, die nu net boven de 90% ligt.

Naast het monitoren van de gezondheid van onze inwoners en het uitvoeren van vaccinatiecampagnes, voerde GGD Kennemerland in 2025 veel andere taken op het gebied van publieke gezondheid voor ons uit, zoals de jeugdgezondheidszorg, infectieziektenbestrijding en advisering en hulp wat betreft seksuele gezondheid.

Voor huisvesting eerstelijnszorg hebben wij de opgave en onze ondersteunende rol uitgewerkt in ons B&W-besluit d.d. 3 juni 2025 (12184661). Inmiddels is de wachtlijst voor huisartsen drastisch gedaald, mede omdat in november 2024 en in april 2025 twee huisartsenpraktijken zijn geopend.

03. Zorg dragen voor collectieve preventie
Om gezondheidsachterstanden te verkleinen, hebben we in samenwerking met de GGD, Team Sportservice en lokale vrijwilligersorganisaties twee nieuwe projecten opgezet om vaardigheden en kennis over (mentale) gezondheid en voeding te vergroten en sporten mogelijk te maken voor inwoners met een migratieachtergrond. Ook zijn we in 2025 met de GGD gestart met een lokale antirook-aanpak.

Daarnaast loopt de Gezonde School-aanpak goed, in onze gemeente waren er aan het eind van het schooljaar 22 scholen in het bezit van de titel 'Gezonde School'. Ook zien we dat de aangeboden webinars steeds beter bekeken worden. Zo waren er uit de regio meer dan 1.100 aanmeldingen van ouders voor de webinar over de online leefwereld van kinderen.

Ook in 2025 hebben we samengewerkt met de GGD in het regionale project huidkankerpreventie. In het zonseizoen zijn er op 25 plekken uitgiftevoorzieningen voor gratis zonnebrandcrème geplaatst. Ook is via de voedselbank gratis zonnebrandcrème verspreid. Daarnaast liep opnieuw een publiekscampagne voor bewustwording van huidkanker.

Per 2025 hebben we een nieuwe subsidieregeling voor het AED-netwerk vastgesteld. Waar we voorheen het organiseren van AED-trainingen subsidieerden, stimuleren we nu ook de aankoop van nieuwe AED's en buitenkasten door een gedeelte van de kosten te subsidiëren. We zien dat deze verruiming aanslaat en in 2025 heeft geleid tot een nog beter dekkend AED-netwerk.

Tenslotte hebben we in 2025 ons uitvoeringsplan voor het Schone Lucht Akkoord (SLA) vastgesteld. Met dit plan werken wij aan structurele verbetering van de luchtkwaliteit in Haarlemmermeer. Het plan bevat meerdere concrete maatregelen. Een bewustwordingscampagne rondom houtstook en de invoering van een zero-emissiezone op Schiphol Centrum zijn activiteiten die wij in dit kader in 2025 uitgevoerd hebben.

04. Zorg dragen voor zorg- en ondersteuning van ouderen
In 2025 is de ketenaanpak valpreventie in Haarlemmermeer zowel inhoudelijk als organisatorisch verder versterkt. Dankzij de inzet van een breed partnerschap, herkenbaar aanbod, mobiele voorzieningen en ambassadeurs is een groter bereik gerealiseerd en is de aansluiting op de behoeften van verschillende groepen ouderen verbeterd. De ketenaanpak functioneert steeds meer als één doorlopend pad waarin ouderen met een laag, matig of hoog valrisico worden geleid naar passend en structureel beweegaanbod, conform de landelijke richtlijnen. Er zijn 56 cursussen en elf nieuwe structurele activiteiten gerealiseerd. Er zijn 507 valrisicotesten afgenomen.

In 2025 is de 'Thematafel Ouderen' voortgezet, de overlegstructuur die voortvloeit uit het IZA. Ook zijn we gestart met een campagne 'Vitaal ouder worden' om (toekomstige) ouderen te informeren en te inspireren. We hebben twee gezondheidscafés gehouden waar onderwerpen werden besproken waar ouderen mee te maken

krijgen (levensloopbestendig wonen en keuzes rondom het levenseinde). Ook hebben we het project 'Stadsreporters' uitgerold, waarin oudere inwoners reportages maken in hun buurt over onderwerpen die ze bezighouden. Om zo andere ouderen te inspireren. In 2025 hebben we in Badhoevedorp het project 'Dementievriendelijk Badhoevedorp: een betekenisvolle daginvulling voor iedereen' afgerond. Op basis van de behoefte in Badhoevedorp hebben we een inloophuis voor mensen met dementie geopend.

In 2025 is ingezet op de verdere doorontwikkeling van BuurtSaam in Overbos, Hoofddorp, dat in deze fase verdergaat onder de naam Samen Buurten, in nauwe samenwerking met de Wijkraad Overbos, MeerWaarde en Podium voor Architectuur. Op basis van het opgeleverde startpakket is samen met de wijk verkend waar kansen liggen voor slimmere samenwerking en waar sociale programmering mogelijk is op de door BuurtSaam benoemde ankerpunten. Daarnaast is via MeerWaarde ingezet op community building, onder andere door verbindingen te leggen met het project Welzijn+ in Overbos. Podium voor Architectuur heeft zich gericht op placemaking, onder meer rondom de Stad Zaandam. Parallel hieraan is samen met de Wijkraad Overbos gewerkt aan de doorontwikkeling van een digitaal platform voor de wijk.

05. Zorg dragen voor openbare geestelijke gezondheidszorg
In 2025 hebben we -samen met onze ketenpartners- bemoeizorg in het kader van de Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) georganiseerd en uitgevoerd. Deze richt zich op het voorkomen van maatschappelijke uitval en dakloosheid als gevolg van een multi-probleemsituatie zoals verslaving, huisvestingsproblematiek en (ex) psychiatrische problematiek. Signaleren en toeleiden naar hulp is hierbij één van de speerpunten. Het gaat hierbij om inwoners die zelf geen hulpvraag uiten of hulpverlening weigeren.

Samen met onze ketenpartners GGD, GGZ en Brijder zijn we in 2025 gesprekken gestart om deze aanpak te versterken met ambulante verslavingszorg. In 2025 is dit door capaciteitsgebrek niet gelukt.

06. Bieden van informatie en advies en lichte begeleiding
Op het gebied van ondersteuning van inwoners in een kwetsbare situatie werkten wij met MeerWaarde en ketenpartners. MeerWaarde is alliantiepartner in het kader van Meer Voor Elkaar (partners in sociaal domein), de aanpak van eenzaamheid, de Regenboogagenda, het Lokaal Sportakkoord en Welzijn op Recept. Een aantal van deze onderdelen valt onder het GALA. We faciliteerden Humanitas in het op locatie beschikbaar stellen van vrijwilligers die hielpen bij de thuisadministratie. Humanitas en SchuldHulpMaatje boden verder ook individuele hulp aan via huisbezoeken door vrijwilligers. Daarnaast boden vrijwilligers laagdrempelige ondersteuning in het inloopspreekuur van de samenwerkende zelforganisaties voor inwoners met een migratieachtergrond (Stichting Maatschappelijke ondersteuning Migranten en Stichting Islamitisch Sociaal Cultureel Centrum Haarlemmermeer). Voor diverse vrijwilligersorganisaties biedt Maatvast faciliteiten, zodat zij op locatie hun hulp kunnen bieden aan individuele inwoners. Medewerkers van Maatvast bieden ondersteuning en verwijzen door bij vragen van bezoekers.

Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2025 hebben wij samen met scholen en partners belangrijke stappen gezet om kinderen en jongeren veilig en kansrijk te laten opgroeien. Het convenant Veiligheid In en Om de School (VIOS) is succesvol uitgevoerd met politie, Halt en scholen. Met gerichte handelingsplannen, gastlessen en uitbreiding van het jongerenwerk naar alle Voortgezet onderwijs (VO)-scholen verbeterden we de veiligheid, signalering en schoolprestaties. Op het gebied van passend onderwijs zijn onderwijs-zorgarrangementen structureel ingevoerd en is de pilot Jeugdhulp op School positief geëvalueerd. Dit vormt de basis voor verdere uitbreiding in 2026. Door intensief overleg met kinderopvang organisaties en zorgpartners over het jonge kind is de overgang van voorschool naar basisschool verbeterd. De vernieuwde Lokale Educatieve Agenda is vastgesteld, met focus op kansengelijkheid en het voorkomen van segregatie. Het Expertisecentrum Nieuwkomers is geopend en ondersteunt kinderen bij een soepele instroom in het onderwijs. Dankzij extra taalcoaching, voorschoolse educatie (VE)-aanbod en preventieve logopedie zijn taalachterstanden verminderd en zien we een daling in schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Activiteiten
01. Zorg dragen voor onderwijshuisvesting
02. Bevorderen van veilige scholen
03. Bevorderen van passend onderwijs
04. Uitvoeren van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) 2021-2024
05. Uitvoeren onderwijsachterstandenbeleid
06. Aanpakken schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
07. Bieden van onderwijsverbreding

Toelichting
01. Zorgdragen voor onderwijshuisvesting
Met het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025-2040 heeft de gemeenteraad besloten dat er voortaan in de paragraaf Vastgoed gerapporteerd wordt over Onderwijs Huisvesting. Dit onderdeel wordt behandeld in de paragraaf Vastgoed.

02. Bevorderen van veilige scholen
In 2025 is het convenant VIOS uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen gemeente, politie, Halt en scholen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. De samenwerking bleef gericht op zowel schoolgebonden als maatschappelijke veiligheidsthema's. Hiervoor werd gewerkt met handelingsplannen per onderwerp en structurele overleggen tussen de betrokken partijen. De stuurgroep VIOS, onder voorzitterschap van de burgemeester en portefeuillehouder Onderwijs, stelde ook in 2025 de belangrijkste speerpunten vast: het bevorderen van drugs- en wapenvrije scholen en de aanpak van polarisatie, ondermijning en jeugdoverlast.

De VIOS-menukaart met gastlessen en trainingen is actief ingezet en extra onder de aandacht gebracht bij docenten en mentoren, met ondersteuning van zorg- en veiligheidscoördinatoren. Daarnaast is in 2025 onderzocht hoe de YouChoose scholentour vanaf 2026 beter kan aansluiten bij bestaande schoolactiviteiten en actuele thema's.

Het jongerenwerk in school, dat begin 2024 werd uitgebreid van drie naar vijf scholen, heeft ook in 2025 aantoonbaar bijgedragen aan vroegtijdige signalering, vermindering van schooluitval en betere schoolresultaten. Alle middelbare scholen zijn gestart met de verbreding van de pilot. De pilots op de scholen die al deelnamen zijn geëvalueerd en vanaf september 2025 hebben alle scholen een maatwerkplan ontvangen.

03. Bevorderen van passend onderwijs
We hebben samen met verschillende partners, zoals scholen, zorgteams en professionals, gewerkt aan betere onderwijsplekken voor kinderen. Door regelmatig overleg met professionals over het jonge kind (0-4), hebben we goed inzicht gekregen in de behoeften van jonge kinderen, wat de overgang van voorschool naar basisonderwijs verbetert. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd over een 'startklas' voor 4-jarige leerlingen, die hen een zachte landing in het onderwijs biedt en schooluitval voorkomt.

De pilots van de onderwijs-zorgarrangementen (OZA's) in het primair onderwijs zijn geëvalueerd en nu een vast onderdeel van het aanbod. Er zijn nieuwe inclusie-initiatieven gestart in samenwerking met de gemeente en de pilot jeugdhulp op school (JOS) is positief geëvalueerd. Samen met het basisonderwijs is gewerkt aan een handreiking voor samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, die in 2026 klaar zal zijn. In het voortgezet onderwijs zijn verkennende gesprekken gevoerd over een pilot voor jeugdhulp op school, die in januari 2026 van start gaat. Met de scholen voor middelbaar beroepsonderwijs overlegden we periodiek over de ondersteuning van leerlingen met een zorgvraag.

04. Uitvoeren van de Lokale Educatieve Agenda (LEA)
In de LEA van januari 2025 is de vernieuwde Lokale Educatieve Agenda 2025 goedgekeurd. Het actieprogramma Kansengelijkheid en Inclusie, inclusief de jaarplanning voor 2025, was een belangrijke leidraad voor de bespreking van LEA-onderwerpen en het maken van afspraken. Een belangrijk onderwerp was het aanmeldbeleid in de gemeente. In Badhoevedorp is in 2025 een nieuw beleid ontwikkeld om segregatie te voorkomen. Besproken is of een vergelijkbaar beleid in Nieuw-Vennep nodig is, waar in 2025 afspraken over zijn gemaakt die in januari 2026 terugkomen op de agenda.

Een mooi succes was de opening van het Expertisecentrum Nieuwkomers op 13 november 2025. Dit centrum ondersteunt de overstap van nieuwkomers van de taalklas naar de basisschool en biedt nazorg aan.

05. Uitvoeren onderwijsachterstandenbeleid
Peuters met een indicatie voor voorschoolse educatie (VE) konden deelnemen aan het VE-aanbod in de kinderopvang. De 130 trajecten taalcoaching in het onderwijs zijn in 2025 uitgebreid met twaalf extra trajecten, omdat er meer aanvragen waren voor taalcoaching in het onderwijs dan verwacht. Door het VE-aanbod en door taalcoaching in het onderwijs (TIO) voor kinderen die bij de start in groep 1 of 2 van de basisschool (nog) een taalachterstand hadden, konden kinderen zo veel mogelijk zonder taalachterstand in de Nederlandse taal starten in

groep 3. Peuters met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van ontwikkeling en/of gedrag hebben in de Helikoptergroep tijdelijke extra ondersteuning gehad. Hierdoor konden zij zo veel mogelijk doorstromen naar reguliere kinderopvang of het regulier basisonderwijs. De preventieve logopedie heeft gezorgd voor logopedische advisering en begeleiding in de kinderopvang, voorlichting aan ouders, logopedische spreekuren en een scholingsaanbod voor de kinderopvang en de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast hebben zij meertalige gezinnen begeleid bij de taalaanpak thuis. Hierdoor worden taal- en spraakachterstanden voorkomen of verminderd en starten kinderen goed voorbereid op de basisschool.

06. Aanpakken schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
In 2025 werkten wij samen met het onderwijs, de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en andere organisaties uit het sociaal domein aan het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. We richtten ons ook op preventie, onder meer door leerplichtspreekuren op scholen en door deelname aan de pilot Interprofessioneel Samenwerken (IPSW) in het primair onderwijs. Daarnaast hadden wij speciale aandacht voor leerlingen met langdurig verzuim (thuiszitters). Bij deze leerlingen zochten wij samen met school, leerling, ouders en professionals naar mogelijkheden om terug te keren naar school of over te stappen naar een andere passende onderwijsplek. In het kader van de aanpak voortijdig schoolverlaten (vsv) benaderden wij alle jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Zij kregen begeleiding aangeboden om terug te keren naar school of werk. Zowel bij het schoolverzuim als de schooluitval zagen wij een dalende trend. De nieuwe wet Van school naar duurzaam werk is op 1 januari 2026 van kracht geworden. Het doel van deze wet is jongeren tot 27 jaar goede begeleiding te bieden in de overgang van school naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Wij hebben ons hierop voorbereid, in samenwerking met partners uit de Doorstroompuntregio Agglomeratie Amsterdam en de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam.

07. Bieden van onderwijsverbreding
In 2025 is met de inzet op natuur-, kunst- en maatschappelijke educatie opnieuw een bijdrage geleverd aan de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Met de lessen natuur- en milieueducatie is de bewustwording rondom duurzaamheid verder vergroot. In totaal hebben 4.500 basisschoolleerlingen deelgenomen aan interactieve lessen. Daarnaast is een pilot uitgevoerd met drie klassen uit het voortgezet onderwijs om te onderzoeken hoe natuur- en milieueducatie beter kan aansluiten op het VO-curriculum. Via HaarlemmerMEER MOVES zijn jongeren in contact gebracht met sport en cultuur op en rond de VO-scholen. Daarnaast hebben studenten actief deelgenomen aan verschillende onderdelen van het Jongeren INCorporated programma (JINC-programma), waaronder sollicitatietrainingen, bliksemstages en 'Baas van Morgen', waarmee zij belangrijke arbeidsvaardigheden hebben ontwikkeld.
Op het gebied van schoolzwemmen hebben 531 leerlingen uit het speciaal basisonderwijs en het internationaal voortgezet onderwijsschakelonderwijs zwemlessen gevolgd. Twaalf speciaal- en reguliere basisscholen maakten daarbij gebruik van het door de gemeente gefaciliteerde schoolzwemvervoer, wat bijdraagt aan de zwemveiligheid van deze doelgroep.

Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Ook in 2025 hebben wij bevorderd dat inwoners zo veel mogelijk gebruik maakten van onze algemene, laagdrempelige voorzieningen voor ondersteuning, ontmoeting en ontplooiing. Activiteiten en diensten worden op maat en op basis van actuele vraag in kernen en wijken aangeboden in een uitgebreid en divers netwerk van sociaal-culturele accommodaties. We hebben daarmee bijgedragen aan positieve gezondheid van onze kinderen en jongeren. We hebben discriminatie actief aangepakt, via het stimuleren van bewustwording over diversiteit en het faciliteren van een sterke antidiscriminatievoorziening: Bureau Discriminatiezaken Kennemerland (BDK). We hebben inwoners ondersteund in hun eventuele zorgtaken als vrijwilliger of mantelzorger en hebben zo leefbare buurten en wijken gestimuleerd waarin zoveel mogelijk zelfredzame inwoners ook samenredzaam zijn.

Activiteiten

01. Zorgen voor en exploiteren van sociaalculturele accommodaties en sociaal-culturele activiteiten
02. Uitvoeren Lokale Inclusie Agenda en Regenboogagenda, aanpak van discriminatie
03. Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet
04. Bevorderen van inwonersinitiatieven en sociale samenhang in de wijk

05. Stimuleren van jeugdparticipatie
06. Stimuleren van talent- en sociale ontwikkeling bij kinderen, tieners en jongeren
07. Voorkomen en verminderen van jeugdoverlast en -criminaliteit
08. Uitvoering geven aan de nota "Kom in Beweging"- Speelruimte in de gemeente Haarlemmermeer
09. Bevorderen van integratie van diverse doelgroepen in de samenleving
10. Ondersteunen van mantelzorgers en het bieden van respijtzorg
11. Het aanpakken en verminderen van eenzaamheid

Toelichting
01. Zorgen voor en exploiteren van sociaal-culturele accommodaties en sociaal-culturele activiteiten
We hebben ons georiënteerd op de randvoorwaarden aan multifunctioneel gebruik van bestaande locaties, zoals scholen, kantines en sporthallen. In 2026 geven we vervolg aan dit onderzoek.

We hebben Stichting Maatvast en enkele zelfstandige dorpshuizen gesubsidieerd voor het beheren en exploiteren van de diverse wijkcentra, dorpshuizen en jongerencentra. Zo zorgden we ervoor dat vrijwilligersorganisaties, professionele maatschappelijke organisaties en particulieren in staat waren een aantrekkelijk programma en dienstenaanbod aan te bieden. Op deze locaties hebben inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontplooien. Daarnaast konden ze ook in de accommodaties terecht voor informatie, advies en laagdrempelige ondersteuning. Zo hebben de locaties bijgedragen aan een sterke sociale basis in de wijken en kernen.

We verleenden subsidie aan diverse organisaties die sociaal-cultureel activiteiten hebben aangeboden.

02. Uitvoeren Lokale Inclusie Agenda en Regenboogagenda, aanpak van discriminatie
Voor de Lokale Inclusie Agenda en de uitvoering van het VN-verdrag Handicap werkten we aan het vergroten van de digitale toegankelijkheid van onze websites en het bieden van toegankelijke informatie over voorzieningen op basis van de Wmo. We hadden regelmatig contact met de Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (BGH), onder meer ter voorbereiding op de Tweede Kamerverkiezingen, bij de inrichting van de openbare ruimte en bij het toegankelijk(er) maken van vastgoed.

In mei stelde de raad het actieplan tegen moslimdiscriminatie en antisemitisme vast. Stichting Maatschappelijk ondersteuning Migranten(SMOM) organiseerde bijeenkomsten over moslimdiscriminatie en antisemitisme.

Er was veel belangstelling voor de relatief nieuwe subsidieregeling Emancipatie en Diversiteit. Vanuit deze middelen steunden we onder meer het Oogcafé en het Roze Café. Uit deze subsidieregeling werkten we ook aan bewustwording van ons gedeelde (koloniale) verleden, onder meer via Unity Fest, het jaarlijkse Keti Koti-festival van Maatvast en de officiële herdenking van Stichting Memre Keti Koti op 1 juli bij het monument in het stadspark van Hoofddorp Centrum.

03. Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet
Op 14 en 15 maart 2025 vond NL Doet plaats, waarbij in bijna alle kernen in Haarlemmermeer vrijwilligersacties zijn georganiseerd. Op de Dag van de Vrijwilliger op 7 december 2025 is via de VrijwilligersCentrale waardering uitgesproken voor de inzet van vele vrijwilligers in Haarlemmermeer, onder andere in de vorm van 1.200 vouchers, te besteden bij lokale ondernemers. Daarnaast is dit jaar een waarderingsbijeenkomst georganiseerd voor 75 vrijwilligers, die via loting geselecteerd waren.

De VrijwilligersCentrale Haarlemmermeer heeft zich daarnaast gericht op de doorontwikkeling van het Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Daarbij worden maatschappelijke organisaties geholpen met het concreet formuleren van hun hulpvraag en in contact gebracht met het bedrijfsleven. Dit heeft mooie verbindingen opgeleverd.
Tot slot zijn er 100 jongeren gestart met Maatschappelijk Stages via het Maatschappelijk Diensttijd Project 'FF DOEN" waarbij jongeren van 12-30 jaar uit Haarlemmermeer gedurende een half jaar aan de slag gaan bij verschillende organisaties, variërend van activiteitenbegeleiding bij dagbesteding voor ouderen, ondersteunen bij uitvoering van natuur- en milieueducatieprogramma's tot het organiseren van sport- en vakantieactiviteiten voor kinderen.

04. Bevorderen van inwonersinitiatieven en sociale samenhang in de wijk
In de locaties van Maatvast en de zelfstandige dorpshuizen hebben wijkraden, organisaties en inwoners de gelegenheid gehad om activiteiten te organiseren. Maatvast faciliteerde bijvoorbeeld het migrantenspreekuur in De Nieuwe Silo en het Financieel Spreekuur in wijkcentrum De Boskern.

Daarnaast gebruikten vele clubs en verenigingen de locaties voor ontmoetingsactiviteiten als biljarten en klaverjassen.

In het kader van het project 'Versterken informele zorg in de wijk' is onder regie van Stichting MeerWaarde verder gebouwd aan duurzame buurtnetwerken. In de wijken Overbos, Toolenburg, Pax in Hoofddorp en in de kern Cruquius zijn informele netwerken van inwoners verder versterkt. Er zijn diverse inspiratiebijeenkomsten en ontmoetingsactiviteiten georganiseerd voor en met buurtbewoners en zorg- en welzijnspartners. Daarnaast is een bestand opgebouwd van bewoners, sleutelpersonen en (online) sociale netwerken per wijk. In samenwerking met Stichting MeerWaarde, Maatvast en de Zorggroep Haarlemmermeer zijn koffie-inloopochtenden en wandelingen georganiseerd in Tudorpark en Nassaupark om de sociale cohesie in de wijk te versterken en eenzaamheid tegen te gaan.

05. Stimuleren van jeugdparticipatie
In 2025 is het project MENES doorgezet in aangepaste vorm, namelijk als een methodiek om jongeren te begeleiden. Jongeren die iets wilden ondernemen en betekenen voor hun omgeving werden via MENES begeleid door jongerenwerkers van MeerWaarde.

In plaats van chill outs hebben we de jongeren in 2025 bereikt middels het ambulante jongerenwerk en jongerenwerk in school. Bij de jongerencentra (Maatvast) hebben jongeren zelf activiteiten georganiseerd.

06. Stimuleren van talent- en sociale ontwikkeling bij kinderen, tieners en jongeren
HaarlemmerMEER MOVES is sinds 2021 een gezamenlijke inzet van de gemeente Haarlemmermeer, Team Sportservice, Maatvast Jongerencentra, Cpunt, MeerWaarde en een commerciële partij. In 2025 is het programma succesvol voortgezet met een divers en samenhangend aanbod van sportieve, culturele en belevingsgerichte activiteiten voor jongeren in de gemeente. Ook is het communicatieplatform verder uitgebreid. Dit platform ondersteunt een eigentijdse benadering van jongeren via onder meer gerichte inzet van sociale media en vergroot zo bereik en betrokkenheid. De primaire doelgroep bestaat uit jongeren van 12 tot 18 jaar.

In 2025 is daarnaast de campagne YouChoose voortgezet met diverse lokale partners, gericht op talentontwikkeling, empowerment en participatie van jongeren. Samen met Maatvast zijn twee empowermenttrainingen voor meisjes georganiseerd, met zelfverdediging (Krav Maga) als centraal onderdeel. Het jaarlijkse oudejaarsvoetbaltoernooi is uitgebreid met een aparte meisjescompetitie, waardoor het aanbod toegankelijker en inclusiever werd. Ook is The Hunt opnieuw georganiseerd en wederom een groot succes gebleken met ruim 200 deelnemers. In het jubileumjaar van YouChoose is dit evenement extra groots opgezet, met aanvullende activiteiten die zorgden voor een bredere deelname en beleving. Jongerencentra fungeerden als centrale ontmoetingsplekken waar jongeren talenten konden ontdekken en ontwikkelen, met laagdrempelig contact en ondersteuning door sociaal beheerders en jongerenwerkers.

07. Voorkomen en verminderen van jeugdoverlast en -criminaliteit
In 2025 is het jongerenwerk in school verder uitgebreid naar alle middelbare scholen binnen de gemeente. Per school is een maatwerkplan opgesteld, zodat het jongerenwerk beter aansluit bij de specifieke vragen en behoeften van leerlingen en de schoolcontext.

Daarnaast bleef het reguliere jongerenwerk zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte en in de nabijheid van scholen, als onderdeel van de integrale aanpak ter voorkoming van jeugdoverlast en –criminaliteit. We hebben het mogelijk gemaakt om voldoende ontmoetingsplekken voor jongeren te behouden.

Eind 2025 is in samenwerking tussen Maatvast en MeerWaarde een pilot gestart in de wijk Graan voor Visch, gericht op het realiseren van een inloop voor jongeren uit de wijk. Deze pilot heeft als doel jongeren een laagdrempelige ontmoetingsplek te bieden en bij te dragen aan het voorkomen van jeugdoverlast en criminaliteit.

08. Uitvoering geven aan de nota 'Kom in Beweging'- Speelruimte in de gemeente Haarlemmermeer
In 2025 zijn alle speelplekken vier keer gecontroleerd op kwaliteit en veiligheid. In totaal voldeden 77 speelplekken niet aan de eisen en zijn opnieuw ingericht. De herinrichting heeft plaatsgevonden in samenspraak met omwonenden via een participatietraject, zodat de speelplekken beter aansluiten bij de behoefte van de wijk. Bewoners zijn betrokken via een enquête, waarin zij hun wensen voor de inrichting hebben gegeven. Daarnaast zijn per speelplek drie bijeenkomsten georganiseerd, waarin samen met omwonenden is meegedacht over de nieuwe inrichting van de speelplekken.

Speelplekken zijn per wijk geclusterd ingericht. Deze gerichte aanpak heeft gezorgd voor een gevarieerd speelaanbod binnen de wijk en maakte het mogelijk om overbodige kleine speelplekken te schrappen.

Alle nieuw ingerichte speelplekken zijn inclusief ontworpen, zodat iedereen zich 100% welkom voelt, met of zonder beperking. Minstens 70% van de speelplek is toegankelijk voor iedereen. Daarbij is rekening gehouden met onder andere de ondergrond, goede paden, het vermijden van afsluitingen en het voorkomen van drempels. Daarnaast is 50% van de speelaanleidingen gericht op samenspel en ontmoeting, zodat alle kinderen samen kunnen spelen en plezier beleven.

09. Bevorderen van integratie van diverse doelgroepen in de samenleving
Het (digi) Taalhuis Haarlemmermeer organiseerde diverse laagdrempelige informele activiteiten. In totaal werden in 2025 2.029 inwoners (1.865 in 2024) bereikt via de balie en een combinatie van projectmatige en informele activiteiten. Er zijn 958 (540 in 2024) personen doorgeleid naar het professionele cursusaanbod. Daarnaast zijn diverse trainingen aangeboden aan professionals in het sociaal domein om hen te ondersteunen bij het herkennen van en omgaan met inwoners die onvoldoende basisvaardigheden hebben. Verder is, om werkgevers te betrekken bij de aanpak, het thema onder de aandacht gebracht bij het Haarlemmermeers Ondernemers Platform en is onderzocht hoe de gemeente als werkgever kan bijdragen aan de aanpak.

Daarnaast zijn er in totaal 148 maatschappelijke begeleidingstrajecten voor statushouders gestart.

In 2025 zagen we dat de vraag naar ondersteuning blijft stijgen; zowel bij de PlusPunten van MeerWaarde als bij de inloopspreekuren georganiseerd door het netwerk van vrijwillige migrantenorganisaties. Bij het gecombineerde inloopspreekuur Migrantenorganisaties Inloopspreekuur (MOI) werden meer dan 1.600 hulpvragen geregistreerd, bijna alle door mensen met een migratieachtergrond die moeilijk hun weg wisten te vinden in het complexe overheids- of zorglandschap. Het afgelopen jaar hebben we een externe projectleider ingehuurd om de veertien migrantenorganisaties beter te kunnen ondersteunen.

10. Ondersteunen van mantelzorgers en het bieden van respijtzorg
In 2025 bood Mantelzorg & Meer (M&M) ondersteuning, advies en begeleiding aan mantelzorgers. Er stonden 3.521 (3.263 in 2024) mantelzorgers ingeschreven bij M&M. Tijdens de Week van de Mantelzorg en de Week van de Jonge Mantelzorger werden diverse verwenactiviteiten georganiseerd, zoals bioscoopbezoeken, workshops en etentjes. M&M was zichtbaar in de wijken en werkte samen met MEE Dichtbij binnen de welzijnsalliantie met MeerWaarde, Cpunt, Maatvast en Team Sportservice aan gezamenlijke opgaven in het sociaal domein. In 2025 heeft de werkgroep Mantelzorg Haarlemmermeer, als onderdeel van de thematafel Preventie, verschillende activiteiten uitgevoerd. Zo zijn wandelingen gestart voor ouders van zorgintensieve kinderen. Rond de Dag van de Mantelzorg is de bewustwordingscampagne ‘Give me a break – een klein moment lucht op’ gelanceerd, met als doel positieve aandacht te vragen voor het thema en laagdrempelige ondersteuning vanuit het informele en formele netwerk beter toegankelijk te maken. Daarnaast vond een inspiratiesessie plaats over jonge mantelzorgers, gericht op jeugdprofessionals en de impact van mantelzorg op jongeren. Tot slot was in 2025 de bovenregionale werkgroep respijtzorg actief in samenwerking met M&M, dementienetwerk Amstelland en de Meerlanden, de preferente zorgverzekeraar en de gemeenten van Amstelland. Dit resulteerde in een adviesrapport met aanbevelingen voor de regionale organisatie van respijtzorg in Amstelland-Meerlanden.

11. Het aanpakken en verminderen van eenzaamheid
In 2025 is gestart met de opzet van een nieuwe werkgroep. Deze werkgroep, die onder de regiegroep eenzaamheid valt, heeft als doel om Haarlemmermeerse ondernemers beter te betrekken bij de aanpak tegen eenzaamheid. In het nieuwe jaar wordt de werkgroep verder vormgegeven.

De regiegroep stuurt op directe participatie bij de organisatie van ontmoetingsactiviteiten. Bij veel activiteiten heeft dit ervoor gezorgd dat de doelgroep direct invloed had op de uiteindelijke activiteit. Zo is het programma van Mental Fit – Girls Only opgesteld in samenspraak met jonge meiden uit Haarlemmermeer.

Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van de Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Cultuur zorgt voor levendigheid en leefbaarheid, voor samenhang, identiteit en zingeving. Cultuur is ook van groot economisch belang. Het zorgt voor een aantrekkelijke omgeving om in te wonen en te werken. Wij voeren een divers cultureel programma uit dat aansluit bij de behoefte van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. De cultuurvisie 'Ruimte voor cultuur, Kansen voor ondernemerschap', het visiedocument voor ons cultuurbeleid tot 2030, geeft de kaders voor het cultuurbeleid tot 2030.

Naast de hierna genoemde activiteiten hebben wij in 2025 onder andere in nauw overleg met Stichting Meeromroep waar mogelijk al voorgesorteerd op de vorming van een Streekomroep per (vermoedelijk) 1 januari 2028.

Het nieuwe Cruquius Paviljoen is officieel geopend en de beschikbaar gestelde subsidies voor de bouw daarvan zijn vastgesteld.

De in 2021 aan Cpunt opgelegde korting op de boekjaarsubsidie is in 2025 volledig geëffectueerd. Van de nieuwe Subsidieregeling kunstactiviteiten en kunstevenementen Haarlemmermeer 2024 is in 2025 volop gebruik gemaakt.

Activiteiten

01. Implementeren van de actualisatie van het cultuurbeleid 2025-2028
02. Stimuleren cultureel ondernemerschap
03. Uitvoering Programma Beeldende Kunst en Vormgeving
04. Implementatie uitvoeringsprogramma conform de visie 'Erfgoed omarmen en beleven 2020-2030'

Toelichting

01. Implementeren van de actualisatie van het cultuurbeleid 2025-2028
In 2025 is het tot 2030 vastgestelde cultuurbeleid gecontinueerd. Er zijn geen specifieke nieuwe accenten gelegd. Via de Subsidieregeling "Impuls Jongerencultuur 2023-2025 Haarlemmermeer" hebben we met de inzet van Rijksmiddelen ook in 2025 de cultuurparticipatie onder jongeren kunnen versterken en ondersteunen.

02. Stimuleren cultureel ondernemerschap
In de regelmatige contacten met onze grote cultuurinstellingen (ambtelijk zowel als bestuurlijk) is cultureel ondernemerschap en het belang en de stimulering daarvan een steeds terugkerend gespreksonderwerp. In 2025 heeft geen netwerkbijeenkomst plaatsgevonden. Op de door ons hiervoor voorgestelde data kwamen vanuit het culturele veld (evenals in 2024) te weinig aanmeldingen binnen. In 2026 zal worden bezien in hoeverre er bij de culturele instellingen behoefte bestaat aan een nieuwe netwerkbijeenkomst over onder andere dit onderwerp.Omdat een goede relatie met het culturele veld voor ons zeer wenselijk is, hebben we onderzocht hoe we deze relatie op een andere wijze kunnen versterken. De uitkomst hiervan zal in 2026 zichtbaar worden.

03. Uitvoering Programma Beeldende Kunst en Vormgeving
In 2025 zijn in totaal zeven nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte opgeleverd. Het betreft de werken 'Krokussen' in Nieuw-Vennep, 'Rising Atmospheric Currents' in De Hoek, 'Liggend Wiel' in Badhoevedorp en 'Geschiedenis van Haarlemmermeer', 'Vier Jaargetijden', 'Kolommen' en '80 jaar Vrijheid' in Hoofddorp. Zes van deze werken vallen onder de noemer streetart. De werken zijn verspreid over de gemeente.

De Klankbordgroep Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte heeft in 2025 een advies uitgebracht over een kunsttoepassing in de dakrand van het nieuwe gemeentehuis.

Wij hebben een advies laten opstellen over het onderhoud van de kunstwerken in de openbare ruimte. Op basis van dit advies is het onderhoud aan onze kunstwerken geïntensiveerd.

04. Implementatie uitvoeringsprogramma conform de visie 'Erfgoed omarmen en beleven 2020-2030'
In 2025 hebben we ons op diverse manieren ingezet voor het behoud en de instandhouding van het cultureel erfgoed. Op basis van de subsidieverordening hebben we opnieuw veel subsidieaanvragen ontvangen en toegekend aan eigenaren voor het onderhoud en de restauratie van gemeentelijke monumenten. Daarnaast hebben we verschillende herbestemmingsopgaven van monumenten actief begeleid. Hiervoor hebben wij transformatiekaders met bijbehorende ontwikkelprincipes opgesteld om richting te geven aan toekomstige ontwikkelingen. Verder hebben wij procesafspraken gemaakt met Schiphol voor het behoud van erfgoed op en rondom de luchthaven, waarvoor de eerste gezamenlijke stap in voorbereiding is. Tot slot organiseerden we de jaarlijkse Open

Monumentendag en de Monument van het Jaar verkiezing, waarbij veel verschillende monumenten door de hele gemeente toegankelijk waren voor een breed publiek. Dit jaar werkten we voor het eerst met een groep van zes vrijwilligers die inmiddels deel uitmaken van het comité Open Monumentendag Haarlemmermeer. In 2025 is de Burgemeester Amersfoordtschool verkozen tot Monument van het Jaar. In 2025 telt Haarlemmermeer 100 gemeentelijke monumenten, 33 provinciale monumenten (tevens onderdeel van het UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies), 36 rijksmonumenten en twee beschermde dorpsgezichten.

Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

We streven naar een leefomgeving die uitnodigt om te wandelen, te fietsen, te sporten, te bewegen en te vermaken en die het ontmoeten stimuleert. Sport, bewegen en recreëren geeft mensen plezier, uitdaging, voldoening en beleving en draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen. Hierdoor heeft sport en bewegen een gunstig effect op gezondheid en sociaal welzijn. We blijven ons inzetten voor:

- voldoende sport- en recreatiemogelijkheden dicht bij huis en in de wijk (sport- en gymzalen, spelen, ontmoetingsplekken en buurtparken);
- goed toegankelijke en voldoende bovenwijkse sportvoorzieningen (buitensportcomplexen, sporthallen en zwembaden) en bovenwijkse groenprojecten (bos- en recreatiegebieden en verbindingen);
- sportprogrammering om zoveel mogelijk Haarlemmermeerders structureel te laten bewegen of sporten;
- vitale sportorganisaties die toegankelijk en sociaal veilig zijn voor iedereen.

Sport

We vinden het belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om te genieten van een leven lang sporten en bewegen in een gezonde en veilige sportomgeving. Daarom boden wij sportfaciliteiten aan, ondersteunden we sportverenigingen en stimuleerden wij sport en bewegen in de wijken. We hebben sport en bewegen ingezet als middel voor een vitale samenleving. Met de groei van de gemeente ontstaat een grotere behoefte aan sportaccommodaties. We hebben gewerkt aan voldoende sportvoorzieningen in een aantrekkelijke leefomgeving.

In 2025 hebben wij een fundament gelegd voor de toekomst van betaalbare sport in Haarlemmermeer. Met het algemeen belangbesluit en het raadsvoorstel tarifering bieden wij de sportverenigingen duidelijkheid en financiële zekerheid.

Recreatie, evenementen en toerisme

We hebben gewerkt aan diverse projecten uit het uitvoeringsprogramma Groen. Daarnaast hebben we uitvoering gegeven aan de visie landschap en recreatie Haarlemmermeer 2040 en de visie Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2025.

In samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlemmermeer en Schiphol zijn verdere afspraken gemaakt over de elektrificering van de hotelshuttles. Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de verdere uitwerking van de buslijnen, de kosten en de planning voor de overgang van het huidige individuele systeem per hotel, naar een gezamenlijk, gedragen shuttlesysteem voor de Airport hotels in Haarlemmermeer.

Activiteiten

01. Zorgen voor een toegankelijk en laagdrempelig sportaanbod
02. Zorgen voor de realisatie en efficiënt beheer van gemeentelijke sportaccommodaties
03. Zorgen voor ondersteuning van sportverenigingen en beweegaanbieders
04. Zorgen voor de inzet van sport als middel bij maatschappelijke opgaven
05. Uitvoeren van de Visie Landschap en Recreatie, het beleid Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer
06. Voorbereiden en uitvoeren van recreatie deelprojecten in PARK21, uitvoering van de overgenomen projecten van Stichting Mainport en Groen, voorbereiden groen- en recreatieprojecten bij Abbenes, Hoofddorp en Zwanenburg
07. Deelnemen aan de Regiodeal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West

Toelichting

01. Zorgen voor toegankelijk en laagdrempelig sportaanbod

Team Sportservice Haarlemmermeer heeft in 2025 onderstaande resultaten behaald:

- via de website Ha!-meer.nl zijn door diverse aanbieders op het gebied van sport, bewegen,

cultuur en ontmoeten in totaal 2.079 activiteiten aangeboden;
- de buurtsportcoaches van Team Sportservice Haarlemmermeer hebben tot en met november 2025 1.596 wijkgerichte activiteiten georganiseerd voor kleuters, jeugd, jongeren en 55-plussers;
- er zijn 33 vakantie-activiteiten voor kleuters, jeugd en jongeren gerealiseerd;
- met behulp van de JouwSportPas zijn 379 sportclinics georganiseerd in en na schooltijd.

Het totaal aantal door Team Sportservice georganiseerde activiteiten ligt in 2025 lager dan het aantal georganiseerde activiteiten in 2024, omdat er als gevolg van de ombuigingen in 2025 minder Buurt Sport Coaches zijn ingezet. In 2025 heeft Team Sportservice extra aandacht besteed aan jongeren. Het aanbod voor jongeren bevatte meer urban sportactiviteiten, omdat dit goed aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Om meiden in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar te stimuleren om meer te bewegen en elkaar te ontmoeten, zijn twee 'girls only'-evenementen georganiseerd. In totaal namen 207 meiden deel aan deze activiteiten. Binnen het programma Young Fit waarin jongeren werken aan een gezondere leefstijl is een extra groep opgericht in Hoofddorp.

24 Sportverenigingen hebben in 2025 de subsidie ondersteuning sportverenigingen ontvangen. In 2024 hebben 25 verenigingen deze subsidie ontvangen.

02. Zorgen voor de realisatie en efficiënt beheer van gemeentelijke sportaccommodaties
Om onze sportvelden op niveau te houden zijn de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

De exploitant van de gymzalen, Sportfondsen Haarlemmermeer, heeft op verzoek van de gemeente in twee gymzalen nieuwe gymmaterialen laten testen door de gymdocenten. Op basis van de evaluatie laten wij in 2026 ook de inventaris in de overige gymzalen vernieuwen.

Wij hebben in 16 gymzalen akoestische maatregelen getroffen om geluidsoverlast te verminderen en het gebruikscomfort te verbeteren.

In mei is de eerste steen gelegd van sporthal Lincolnpark en in november is het hoogste punt bereikt. Wij hebben de inventaris en inrichting van de sporthal afgestemd met de toekomstige gebruikers.

We hebben in 2025 de eerste signalen ontvangen dat er tekorten ontstaan aan trainingsvelden in Hoofddorp en Nieuw-Vennep. We zetten samen met de verenigingen in op een efficiënter gebruik van de bestaande velden, dat is op dit moment voldoende volgens de verkenning die we hebben gedaan. Nieuw beleid is nodig om te bepalen hoe we in de toekomst voldoende ruimte voor verenigingssport houden. In een startnotitie Sportaccommodatiebeleid leggen we uitgangspunten en scenario's voor, over hoe we in de toekomst ook kunnen zorgen voor voldoende ruimte voor verenigingssport.

Bij alle sportvelden met rubbergranulaat als infillmateriaal hebben wij voldaan aan de zorgplicht om te voorkomen dat korrels in de directe omgeving terechtkomen.

03. Zorgen voor ondersteuning van sportverenigingen en beweegaanbieders
In 2025 is het algemeen belangbesluit vastgesteld over de sportgronden. Met dit besluit kunnen wij sportgronden verhuren tegen tarieven die onder onze integrale kostprijs liggen. Ook is het raadsvoorstel gebruikskosten van buitensportaccommodaties vastgesteld, hiermee dragen wij bij aan de betaalbaarheid van de verenigingssport in onze gemeente.

Wij hebben een verenigingsmonitor uitgevoerd met een focus op de financiële positie van sportverenigingen. Dertien procent van de verenigingen met een eigen accommodatie geeft aan de toekomst somber in te zien. Deze verenigingen maken zich zorgen over stijgende kosten, zoals groot onderhoud aan clubgebouwen, en over onduidelijkheid rondom huisvesting. Ook teruglopende ledenaantallen baren deze verenigingen zorgen. Deze zorgen adresseren we in de aankomende startnotitie Sportaccommodatiebeleid waarin we mogelijke oplossingen presenteren.

In 2025 hebben 20 sportverenigingen het predicaat Veilig Sportklimaat ontvangen. In totaal voldoen 61 van de 117 A-categorie verenigingen (verenigingen met jeugd en aangepast sportaanbod) in de gemeente aan de Haarlemmermeerse richtlijn Veilig Sportklimaat.

Wij zetten sinds enkele jaren clubkadercoaches in. Een clubkadercoach is een buurtsportcoach die trainers, coaches en leiders bij sportverenigingen ondersteunt. Deelnemende trainers ervaren het traject als zeer positief. Zij geven aan dat de kwaliteit van de trainingen is verbeterd en dat er meer aandacht is voor de sporters. In 2025 namen acht verenigingen deel aan het traject. Er is

blijvende interesse in het traject; vijf verenigingen hebben aangegeven te willen starten.

04. Zorgen voor de inzet van sport als middel bij maatschappelijke opgaven
In 2025 hebben wij in het kader van het Sportakkoord acht projecten gerealiseerd in samenwerking met lokale partners, goed voor 1.326 deelnemers. Drie projecten zijn uitgevoerd door Team Sportservice (521 deelnames) en vijf projecten door samenwerkingspartners (805 deelnames). Wij hebben sportdeelname onder minder actieve en kwetsbare doelgroepen vergroot door diverse gerichte interventies:

- het vitaliteitsevent STOER VITAAL bereikte 83 inwoners. Van deze deelnemers liet 41 procent verhoogde gezondheidswaarden zien. Wij hebben deze inwoners gericht doorverwezen naar passend beweegaanbod;
- Samen Sporten 12+ bestond uit elf maandelijkse bijeenkomsten en één afsluitende activiteit. Per bijeenkomst namen gemiddeld tien deelnemers deel. De afsluitende activiteit telde dertig deelnemers;
- het Fysiek Hersteltraject kende in 2025 78 nieuwe deelnemers. Wij hebben deze deelnemers gedurende een programma van twaalf weken begeleid richting herstel en doorstroom naar regulier sportaanbod.

Het thema gezonde leefstijl is structureel toegevoegd aan het programma HaarlemmermeerMOVES.

Club Fit, laagdrempelig beweegaanbod voor deelnemers aan de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI), is gecontinueerd en omgezet in een traject dat gericht is op het realiseren van een structurele doorstroom van deelnemers naar sportverenigingen.

Wij zijn gestart met de voorbereidingen voor de Special Olympics Nationale Spelen, het grootste nationale sportevenement voor mensen met een verstandelijke beperking. Dit evenement organiseren wij in juni 2026 samen met Haarlem en Zandvoort. In oktober hebben de regionale spelen van de Special Olympics op het onderdeel zwemmen plaatsgevonden in het Sportcomplex Koning Willem-Alexander.

05. Uitvoeren van de Visie Landschap en Recreatie, het beleid Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer
In het Haarlemmermeerse Bos is gestart met de vervanging van de bestaande toiletvoorzieningen. In de Toolenburgerplas is een nieuwe pomp geplaatst om de doorstroming en waterkwaliteit in de spartelvijver te verbeteren.

Voor de Westeinderscheg is een uitvoeringsagenda opgesteld. Vanwege veranderende prioriteiten bij het Rijk voor het Nationaal Plan Landelijk Gebied, en daarmee ook de wijzigingen bij de provincie Noord-Holland voor het Provinciaal Landelijk Gebied, zijn er tot op heden geen financiële middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van grote projecten. Er is besloten dat er gefocust wordt op kleine lokale ontwikkelingen. Hiervoor zijn overleggen gevoerd met verschillende initiatiefnemers, met name in Rijsenhout.

In combinatie met de gebiedsontwikkelingen in Haarlemmermeer-West zijn verdere stappen gezet voor de voorbereidende fase voor het Groene Kwadrant (het gebied ten noorden van de Olmenhorst).

Daarnaast is gewerkt aan een verdere uitwerking van het landschapsplan Haarlemmermeer-West.

06. Voorbereiden van recreatie deelprojecten in PARK21, uitvoering van de overgenomen projecten van Stichting Mainport en Groen, voorbereiden groen- en recreatieprojecten bij Abbenes, Hoofddorp en Zwanenburg
In 2025 hebben we stappen gezet in de voorbereidingen voor de realisatie van de verschillende groenprojecten. In PARK21 zijn voor verschillende deelgebieden ontwerpen in voorbereiding. We zijn nog in afwachting van de behandeling van de ingediende zienswijzen bij de Raad van State.

Ook zijn de ontwerpen voor het dorpsbos Abbenes, Zwanenburg West en uitbreiding Groene Carré Zuid verder uitgewerkt. Op basis van de ontwerpen zijn kostenberekeningen opgesteld. Deze zijn hoger uitgevallen dan was voorzien bij de vaststelling van de kredieten. Hierdoor is de planning voor realisatie opgeschoven. We komen in 2026 met een aangepast voorstel.

Het budget van Mainport en Groen is in 2025 deels benut voor het opknappen en restaureren van het dorpshuis Rehoboth in Nieuwe Meer. Daarnaast is grond aangekocht voor de realisatie van recreatiesteigers, waarmee de verdere realisatie kan worden uitgevoerd.

In het najaar van 2025 is op initiatief van de provincie Noord-Holland en 'Trees for All' gestart met de oprichting van een 'Klimaatakkoord'. Er zijn veel verschillende partijen die een opgave voor bomencompensatie hebben of voor boomaanplant donaties beschikbaar stellen. Het idee is afspraken te maken waar en wanneer in Haarlemmermeer er ruimte beschikbaar is om de beschikbare gelden en bomen te benutten. Zo zijn

er met behulp van middelen van ‘Life terra’ 800 boompjes geplant aan de rand van de vliegerweide in het Venneperhout.

07. Deelnemen aan de Regiodeal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West
Wij nemen sinds 2025 deel aan de Regio Deal Metropoolregio Amsterdam (MRA) West, een samenwerking tussen gemeenten, regionale samenwerkingspartners en het Rijk. Deze Regio Deal is tot en met 2028 en richt zich op het verbeteren van de leefomgeving en gezondheid in kwetsbare wijken door middel van vergroening, biodiversiteit en sociale programma’s die gezondheidsverschillen verkleinen en sociale cohesie bevorderen. Voor de uitvoering van de Regio Deal is een totaalbudget van € 40 miljoen beschikbaar, bestaande uit 50% Rijksbijdrage en 50% cofinanciering van deelnemende partners (Beverwijk, Velsen, Haarlem, Haarlemmermeer en Zandvoort) waarbij wij de rol van regiokassier vervullen. In 2025 is gewerkt aan het versterken van het inhoudelijk en organisatorisch fundament.

Voor de wijken Linquenda en Graan voor Visch zijn voorbereidingen getroffen voor de GO!-Methode door het opstellen van wijkgerichte gebiedsprofielen. Er zijn trainingen georganiseerd en een blueprint ontwikkeld voor ‘Ommetjes’, wandelroutes die verbinden. Daarnaast is de verbinding tussen verschillende programma’s en tussen het sociale en fysieke domein versterkt, onder andere via het programma Wijk als Ecosysteem. Ook is met de organisatie van de Zomerweek in PARK21 ervaring opgedaan met laagdrempelige, wijkgerichte programmering in de openbare ruimte. Het resultaat is een breed gedragen en praktisch toepasbare basis voor gerichte uitvoering en opschaling in 2026.

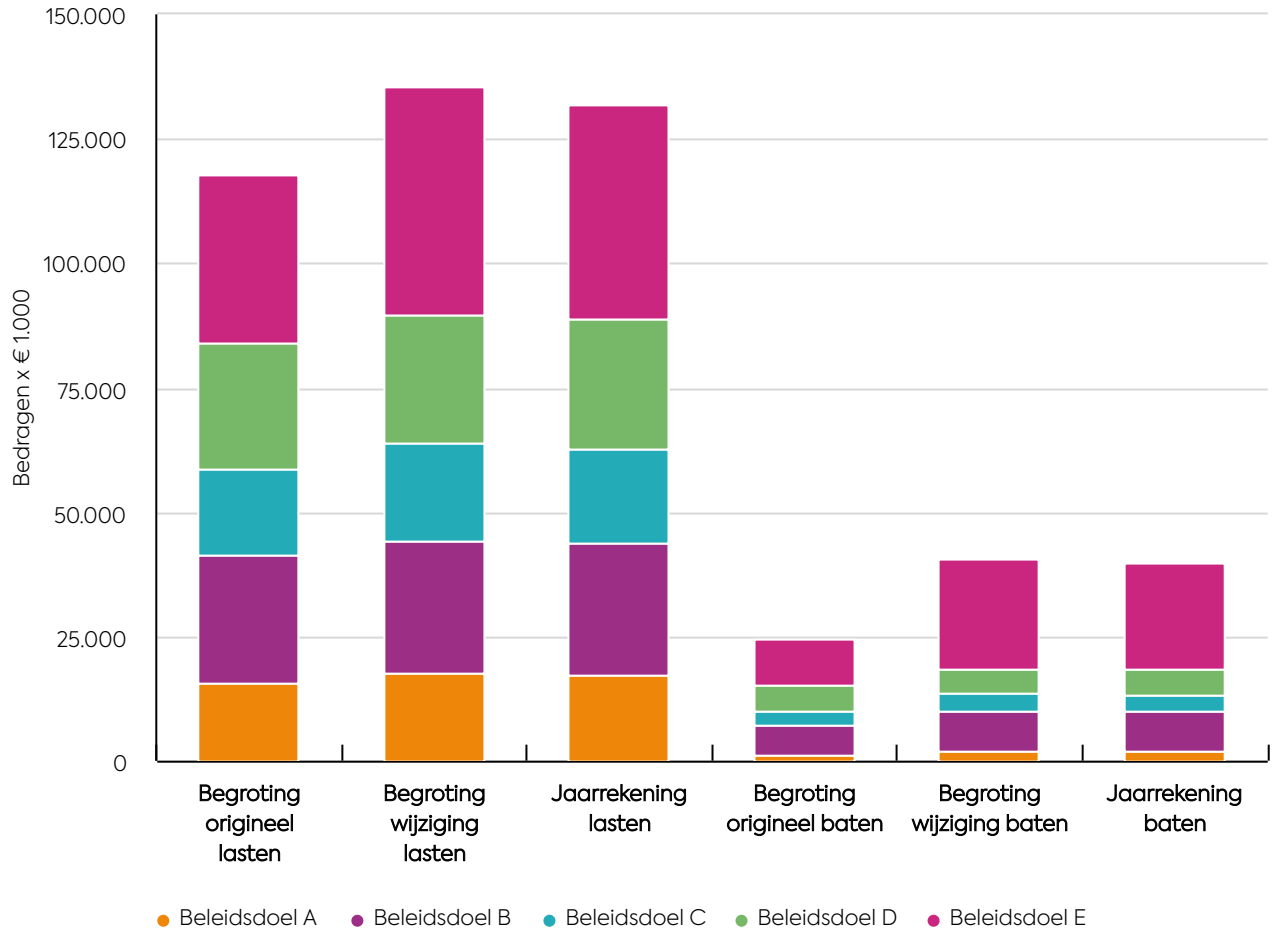
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 27

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Maatschappelijke ontwikkeling		**2025**	**2025**	**2025**	
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	24.450	40.805	39.652	-1.153
	Lasten	117.997	135.476	131.853	3.622
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-93.547**	**-94.671**	**-92.201**	**2.470**
Reservemutaties	Onttrekking	6.788	4.949	4.222	-728
	Storting	3.113	8.720	8.961	-241
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-89.873**	**-98.441**	**-96.940**	**1.501**

Programma Maatschappelijke ontwikkeling

Figuur 23

Beleidsdoel A

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.	Baten	1.020	2.064	2.009	-54
	Lasten	15.623	17.706	17.362	344
	Saldo	**-14.603**	**-15.642**	**-15.353**	**289**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	78	81	78	-3
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	125	231	0	-231
7.1 Volksgezondheid	818	1.751	1.931	180
Totaal Baten	**1.020**	**2.064**	**2.009**	**-54**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.184	4.121	4.208	-87
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.865	2.447	2.203	244
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	566	466	310	156
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	110	110	110	0
7.1 Volksgezondheid	8.899	10.563	10.532	30
Totaal Lasten	**15.623**	**17.706**	**17.362**	**344**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-14.603**	**-15.642**	**-15.353**	**289**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-54
Totaal Baten	**-54**

Lasten

1. Jeugdgezondheidszorg (VRK)	118
2. Subsidie Stichting Arkin	59
Overig	167
Totaal Lasten	**344**

Lasten

1. Van het Rijk zijn middelen ontvangen voor vaccinaties en prenatale huisbezoeken. Deze middelen zijn niet volledig besteed.
2. De subsidie voor Stichting Arkin wordt verantwoord op beleidsdoel C in plaats van beleidsdoel A zoals was begroot.

Beleidsdoel B

Tabel 28

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent.	Baten	6.251	8.163	7.917	-246
	Lasten	25.664	26.598	26.458	140
	Saldo	**-19.414**	**-18.435**	**-18.541**	**-105**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

4.2 Onderwijshuisvesting	1.318	2.194	2.092	-102
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.425	5.409	5.453	44
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	508	560	372	-188
Totaal Baten	**6.251**	**8.163**	**7.917**	**-246**
4.2 Onderwijshuisvesting	13.593	14.042	14.124	-82
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	11.305	11.800	11.619	181
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	767	756	715	41
Totaal Lasten	**25.664**	**26.598**	**26.458**	**140**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-19.414**	**-18.435**	**-18.541**	**-105**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Huuropbrengsten bij beleidsdoel D	-344
2. Rijksmiddelen NPO	-124
3. Aanpassing huuropbrengsten	106
4. Rijksmiddelen Onderwijsachterstanden	-104
5. Kansengelijkheid	88
Overig	132
Totaal Baten	**-246**

Lasten

1. Ventilatie schoolwoningen Floriande midden	450
2. Afschrijvingslasten Tijdelijke huisvesting	-319
3. Herijking	-285
4. Onderwijsachterstanden en kansengelijkheid	261
5. Nutslasten onderwijshuisvesting	-131
Overig	164
Totaal Lasten	**140**

Baten

1. De huuropbrengsten van een maatschappelijk vastgoedobject zijn verantwoord op beleidsdoel D in plaats van onder beleidsdoel B.
2. De Rijksbijdrage Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen mochten besteed worden tot en met augustus 2025. De baten zijn lager uitgevallen dan begroot door lagere besteding van de NPO middelen. Het niet-bestede deel wordt teruggevorderd door het Rijk.
3. Er is overeenstemming bereikt met een huurder van meerdere panden over kostprijsdekkende huur en indexatie over 2024 en 2025. Deze afspraken zijn verwerkt in de realisatiecijfers, maar waren niet opgenomen in de begroting.
4. De baten zijn lager uitgevallen dan begroot. Zowel de Rijksmiddelen Onderwijsachterstanden VVE als de budgetoverheveling uit 2024 zouden worden besteed. Door de verruiming van de bestedingsperiode van de Rijksmiddelen worden deze middelen pas in 2026 besteed.
5. De bijdrage van de gemeente Amsterdam voor het project Wet Educatie Beroepsonderwijs is hoger vastgesteld vanwege een groter aantal activiteiten.

Lasten

1. De werkzaamheden zijn in 2025 niet uitgevoerd, doordat de aannemer als gevolg van capaciteits- en planningsbeperkingen niet in staat was de werkzaamheden binnen het begrotingsjaar te realiseren. Daarnaast was voorzien dat de schoolwoningen in 2025 juridisch zouden worden overgedragen aan de schoolbesturen. Deze overdracht is met één jaar uitgesteld, waardoor uitvoering van de werkzaamheden is doorgeschoven. Voor deze middelen doen wij een voorstel tot budgetoverheveling.
2. Hogere afschrijvingslasten tijdelijke huisvesting onderwijs.
3. We maken gebruik van een zogenaamde post Herijking om het voordeel van lager vastgestelde subsidies van voorgaande jaren zichtbaar te maken. Het voordeel is in 2025 lager uitgevallen dan begroot. De reden hiervoor is de ruimere bestedingsperiode van de Rijksbijdrage Onderwijsachterstanden. Subsidies aan Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer en Happy Kids kunnen hierdoor in 2026 worden verstrekt.
4. De lasten voor Onderwijsachterstanden en Kansengelijkheid zijn lager uitgevallen dan begroot, een deel van deze uitgaven is uit de Rijksbijdrage Nationaal Programma Onderwijs (NPO) bekostigd.
5. De nutslasten van onderwijshuisvesting vallen hoger uit.

Beleidsdoel C

Tabel 29

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel C: Inwoners nemen in hun buurt of kern, actief deel aan de samenleving.	Baten	2.833	3.537	3.326	-211
	Lasten	17.341	19.517	18.747	770
	Saldo	**-14.508**	**-15.980**	**-15.420**	**560**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.833	3.537	3.326	-211
Totaal Baten	**2.833**	**3.537**	**3.326**	**-211**
1.2 Openbare orde en veiligheid	113	134	128	7
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	16.621	18.775	18.012	763
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	607	607	607	0
Totaal Lasten	**17.341**	**19.517**	**18.747**	**770**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-14.508**	**-15.980**	**-15.420**	**560**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. SPUK GALA	-145
Overig	-66
Totaal Baten	**-211**

Lasten

1. Jongerenwerk in school	200
2. Jongerwerk overig	154
3. SPUK GALA	145
4. Advisering jeugdbeleid	69
5. SPUK Domein overstijgend samenwerken	50
Overig	152
Totaal Lasten	**770**

Baten

1. De dekking uit de rijksbijdrage SPUK GALA is lager dan het oorspronkelijke plan. Een deel van de middelen zal in 2026 besteed worden om de verlaging van de rijksbijdrage in 2026 te verzachten.

Lasten

1. De extra middelen vanuit de motie Behoud Jongeren werk in school zijn na de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 beschikbaar gekomen. Voor de al lopende projecten op de scholen was al dekking vanuit de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en bijdragen van derden. De extra middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het jaar 2025 zijn daardoor vrijgevallen. Om de continuïteit van het Jongerenwerk te waarborgen, stellen wij voor het budget over te hevelen naar het komend jaar.
2. De lasten zijn lager uitgevallen dan begroot. Een deel van de activiteiten werd namelijk bekostigd uit het budget Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Bij de Najaarsrapportage 2025 is er budget verschoven naar het Jongerenwerk overig voor extra activiteiten. Aangezien voor bepaalde activiteiten extra voorbereiding of onderzoek nodig bleek, konden deze middelen niet binnen het begrotingsjaar besteed worden.
3. Zie voor een toelichting op de lagere besteding SPUK GALA de toelichting bij de baten.
4. De lasten zijn lager uitgevallen dan begroot. In 2025 waren er extra middelen beschikbaar voor de jongerenleefbaarheidstoets en specifiek Jongeren Ontmoetings Plekken (JOP's). Er zijn geen plekken gevonden waar een nieuwe JOP geplaatst kon of behoefde te worden. Daarom zijn de bestaande JOP's opgewaardeerd met een onderhoudsronde. De kosten hiervoor waren lager dan het plaatsen van nieuwe JOP's.
5. Er zijn minder uitgaven geweest voor het project Lang leven thuisflats vanuit de rijksbijdrage domein overstijgend samenwerken (DOS).

Beleidsdoel D

Tabel 30

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel D: Inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer, waarvoor wij het cultureel erfgoed behouden.	Baten	5.208	4.615	5.267	652
	Lasten	25.516	25.998	26.224	-226
	Saldo	**-20.308**	**-21.383**	**-20.956**	**426**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3.793	0	3.544	3.544
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	842	3.222	985	-2.237
5.5 Cultureel erfgoed	119	119	95	-24
5.6 Media	456	1.274	643	-631
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0
Totaal Baten	**5.208**	**4.615**	**5.267**	**652**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	732	47	1.356	-1.309
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	15.329	15.563	14.980	583
5.4 Musea	1.314	1.329	1.282	48
5.5 Cultureel erfgoed	898	1.079	890	189
5.6 Media	7.200	7.936	7.645	291
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	43	44	71	-27
Totaal Lasten	**25.516**	**25.998**	**26.224**	**-226**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-20.308**	**-21.383**	**-20.956**	**426**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Begroting huuropbrengsten op andere beleidsdoelen	689
Overig	-37
Totaal Baten	**652**

Lasten

1. Cultuurgebouw	-500
2. Subsidie monumenten	279
Overig	-5
Totaal Lasten	**-226**

Baten

1. De huuropbrengsten zijn hoger dan begroot. Dit komt omdat de huuropbrengsten van enkele vastgoedobjecten zijn begroot op beleidsdoelen A en B van programma Maatschappelijke ontwikkeling en beleidsdoel A van programma Economische zaken. De werkelijke opbrengsten zijn hier opgenomen. Daarbij zijn voor Het Oude Raadhuis in 2025 geen huuropbrengsten ontvangen.

Lasten

1. Het beschikbare budget voor het cultuurgebouw blijkt onvoldoende voor het jaarlijks onderhoud, correctief onderhoud en onvoorzien onderhoud.
2. Het beschikbare budget voor subsidie voor onderhoud van monumenten is in 2025 niet geheel besteed. In de loop van het jaar is extra budget onttrokken aan de bestemmingsreserve Monumenten om het subsidieplafond incidenteel te verhogen. Het volledige verhoogde plafond is niet benut. Het restantbudget is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Monumenten. Dit is gedaan conform de vastgestelde gedragslijn (2014.0008663).

Beleidsdoel E

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel E: Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.	Baten	9.137	22.427	21.132	-1.294
	Lasten	33.852	45.658	43.063	2.594
	Saldo	**-24.715**	**-23.231**	**-21.931**	**1.300**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

4.2 Onderwijshuisvesting	853	945	1.233	289
5.1 Sportbeleid en activering	713	759	713	-46
5.2 Sportaccommodaties	6.208	6.267	5.862	-405
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.364	14.457	13.324	-1.132
Totaal Baten	**9.137**	**22.427**	**21.132**	**-1.294**
3.4 Economische promotie	27	27	27	0
4.2 Onderwijshuisvesting	826	759	775	-16
5.1 Sportbeleid en activering	2.536	2.646	2.505	141
5.2 Sportaccommodaties	20.804	20.602	20.030	572
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.660	21.624	19.727	1.897
Totaal Lasten	**33.852**	**45.658**	**43.063**	**2.594**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-24.715**	**-23.231**	**-21.931**	**1.300**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Regiodeal	-1.108
Overig	-186
Totaal Baten	**-1.294**

Lasten

1. Regiodeal	1.108
2. Indexatie en kostprijsdekkende huur SFH	766
3. Groene As Badhoevedorp	659
Overig	61
Totaal Lasten	**2.594**

Baten

1. De baten zijn lager uitgevallen dan begroot, omdat niet alle geplande uitgaven in 2025 zijn gerealiseerd. De Rijksmiddelen zijn tot en met 2028 te besteden. Wij verwachten dat de geplande projecten in de periode 2026-2028 worden uitgevoerd en het budget volledig wordt benut.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Regiodeal, de toelichting opgenomen bij de baten.
2. Na intensieve onderhandelingen met Sportfondsen Haarlemmermeer (SFH) heeft SFH ingestemd met het toepassen van een negatieve indexatie van -3,36% op de exploitatievergoeding over 2024. In de begroting was uitgegaan van een indexatie van 0%. Het voordeel dat voortvloeit uit de negatieve indexatie in 2024 werkt door in 2025. Tevens is in 2024 de kostprijsdekkende huur (KPDH) van SFH opnieuw berekend en aangepast. De exploitatievergoeding aan SFH is overeenkomstig met hetzelfde bedrag bijgesteld. In 2025 heeft een herberekening plaatsgevonden van de KPDH over zowel 2024 als 2025, waarbij de huur lager is vastgesteld. Als gevolg hiervan is ook de exploitatievergoeding aan SFH over deze jaren met een gelijk bedrag neerwaarts gecorrigeerd.
3. Voor het realiseren van het investeringsproject Groene AS ten zuiden van de Schipholweg te Badhoevedorp, vanaf de Oleanderlaan tot aan sportcentrum De Wildenhorst, heeft één aanbesteding plaatsgevonden voor De Veldpost en de Groene AS gezamenlijk. Deze uitvoering loopt door in 2026. Hierdoor is er in 2025 € 659.100 minder onttrokken voor de dekking van kapitaallasten aan de reserve Mainport en Groen (SMG). Dit bedrag zal in 2026 worden aangewend.

Reserves

Tabel 31

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Reserve Haarlemmermeerse Bos	300	234	-66
Reserve Maatschappelijke Voorzieningen	1.228	1.228	-
Reserve Monumenten	377	377	-
Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)	881	219	-662
Dekking reserve afschrijvingslasten	2.163	2.163	0
Totaal Onttrekking	**4.949**	**4.222**	**-728**

Storting			
Reserve Maatschappelijke Voorzieningen	-4.135	-4.124	11
Reserve Monumenten	-73	-351	-279
Reserve Onderwijshuisvesting	-112	-137	-25
Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)	-	-49	-49
Dekking reserve afschrijvingslasten	-4.400	-4.300	100
Totaal Storting	**-8.720**	**-8.961**	**-241**

Onttrekkingen

Stichting Mainport en Groen (SMG)

Voor het realiseren van het investeringsproject Groene As Badhoevedorp ten zuiden van de Schipholweg te Badhoevedorp, vanaf de Oleanderlaan tot aan de Sloterweg ten zuiden van Badhoevedorp, heeft één aanbesteding plaatsgevonden voor De Veldpost en de Groene As gezamenlijk. Deze loopt door in 2026 en zal tot uitvoering komen. Hierdoor is er in 2025 € 659.100 minder onttrokken voor de dekking van kapitaallasten aan de reserve Mainport en Groen (SMG). Dit bedrag zal in 2026 worden aangewend.

Stortingen

Monumenten

Het beschikbare budget voor subsidie voor onderhoud van monumenten is in 2025 niet geheel besteed. In de loop van het jaar is extra budget onttrokken aan de bestemmingsreserve Monumenten om het subsidieplafond incidenteel te verhogen. Het volledige verhoogde plafond is niet benut. Het restantbudget is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Monumenten. Dit is gedaan conform de vastgestelde gedragslijn (2014.0008663).

Mobiliteit

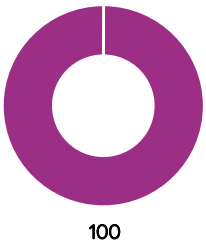
Haarlemmermeer is een verkeersveilige gemeente, met goed bereikbare voorzieningen en een efficiënt openbaar vervoer.
In de in december 2018 vastgestelde Mobiliteitsvisie Haarlemmermeer staan de negen kernpunten of ambities van het verkeer- en vervoersbeleid. Naast aandacht voor autoverkeer worden hierin het parkeerbeleid, fietsbeleid en de openbaar vervoervisie nader uitgewerkt. Als tiende kernpunt is monitoring en indicatoren door de raad toegevoegd. Dit kernpunt staat voor het meetbaar maken van maatregelen en het monitoren van behaalde resultaten.

De vastgestelde kernpunten of ambities zijn:
1. Vrijheid van bewegen en vrijheid om een vervoermiddel te kiezen
2. Ruimte voor innovatie voor het 'nieuwe bewegen'
3. Een efficiënt en flexibel mobiliteitssysteem: klaar voor de toekomst
4. Bestaande knelpunten in het netwerk oplossen
5. Mobiliteit met oog voor de leefomgeving
6. Veilig bewegen
7. Evenwichtige ontwikkeling op de juiste plek, met de juiste functies. Elk knooppunt zijn eigen kleur
8. Mobiliteit in en door Haarlemmermeer: gedeeld belang van gemeente, regio, rijk en bedrijfsleven
9. Faciliteren van schone en stille mobiliteit
10. Monitoring en indicatoren

We hebben de visie gespecificeerd met de Netwerkstudie Haarlemmermeer 2040 (2021.0001681) en de Adaptieve Agenda Mobiliteit (2022.0002251). Deze hebben we samen met de provincie Noord-Holland en de Vervoerregio Amsterdam opgesteld. In de netwerkstudie richten we ons op drie principes:
- Duurzaamheid en Nabijheid. Hier is STOMP (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, 'Mobility as a service' en Privéauto) onderdeel van
- Robuustheid met synergie tussen de verschillende mobiliteitsnetwerken
- Adaptiviteit met oog voor ontwikkelingen

De visie en studie vormen het kader voor onze jaarlijkse activiteiten. Om dit kader inhoud te geven stellen we ieder eerste jaar van een raadsperiode een investeringsagenda vast waarin de belangrijke projecten en ontwikkelingen op hoofdlijnen worden vastgesteld voor de komende vier jaar en geven we een langjarige doorkijk. Jaarlijks maken wij met het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UPM) een afweging over de investeringen die dan voor het volgende jaar worden voorgesteld. Dit uitvoeringsprogramma stellen wij vast. We monitoren aan de hand van vastgelegde indicatoren.

Mobiliteit	**Baten x € 1.000**	**867**
	in % van totale realisatie	**0,1%**
	Lasten x € 1.000	**10.802**
	in % van totale realisatie	**1,5%**

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen
De Vervoerregio Amsterdam (VRA) stelt het regionale verkeer en vervoersbeleid op in samenwerking met de gemeenten. Jaarlijks wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma staan ook Haarlemmermeerse projecten met een regionaal belang, waar de vervoerregio een financiële bijdrage aan levert.

Relevant beleid
- Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018 (2018.0008775)
- Strategisch parkeerbeleid (2017.0004524)
- Herziening van de beleidsregel 'Handboek parkeernormen gemeente Haarlemmermeer 2018 (herziening 2025)' (11897014)
- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0003036)
- Mobiliteitsvisie Haarlemmermeer (2018.0065348)
- Investeringsagenda Mobiliteit 2024-2027 (7644588)
- Netwerkstudie Haarlemmermeer 2040 (2021.0001681)
- Adaptieve agenda (2022.0002251)
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2023 (2022.0000701)
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2024 (10178865)
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2025 (10994251)
- Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2026 (12166153)
- Actualisatie 2020 Verkeersstructuurplan Badhoevedorp (2020.0000444)
- Verkeersstructuurplan Nieuw-Vennep (2023.7366817)
- Verkeersstructuurplan Hoofddorp (7563505)
- Visie Ringdijk en Ringvaart (2017.0011195)
- Fietsplan Haarlemmermeer (10833380)
- Vervolg integrale aanpak parkeren Stadscentrum Hoofddorp (10244323)
- Actieplan Verkeersveiligheid 'Prettig bewegen. Veilig onderweg' (11778009)

Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?
Het afgelopen jaar hebben wij ons weer maximaal ingespannen in het verkeersveiliger maken van onze gemeente. Dit is ook hard nodig, omdat wij zien dat we qua verkeersslachtoffers weer op het niveau van voor de coronaperiode zijn beland. Begin 2025 is daarom ook het Actieplan Verkeersveiligheid 'Prettig bewegen, Veilig onderweg' vastgesteld. Hiermee willen we proberen een trendbreuk te creëren.

Activiteiten
01. Duurzaam veilig inrichten van wegen
02. Aanpak verkeersongevallen en knelpunten
03. Verkeerseducatie
04. Monitoring en effectmeting

Toelichting
01. Duurzaam veilig inrichten van wegen
Het afgelopen jaar hebben wij verschillende wegen aangepast aan de meest recente Duurzaam Veilig eisen. In Rijsenhout hebben we een nieuwe fietsstraat opgeleverd op de Aalsmeerderdijk, waardoor fietsers daar nu met meer comfort kunnen fietsen. In Lisserbroek hebben we de Azollastraat, Waterklaverstraat, Zeggegrasstraat en Waterlelieplantsoen vernieuwd. In Badhoevedorp is het deel van de Schipholweg tussen de Oleanderlaan en Sloterweg voorzien van een 50 kilometer per uur-inrichting.

02. Aanpak verkeersongevallen en knelpunten
We hebben verschillende locaties aangepakt waar urgente knelpunten speelden. Zo hebben we samen met de omgeving de kruispunten op de Nieuwe Molenaarslaan in Hoofddorp veiliger en overzichtelijker gemaakt. Daarnaast hebben we een start gemaakt met de flankerende maatregelen in de westflank door het Hanepoelpad in Zwaanshoek te verbreden en de aansluitingen voor fietsers overzichtelijker te maken. Verder hebben we vanuit het regionale Programma Veilige Fietspaden verschillende fietspaden kunnen verbreden. Tot slot hebben we ook de haltetoegankelijkheid van 18 bushaltes in onze gemeente verbeterd, waarmee de veiligheid van/naar/op de haltes flink is toegenomen.

De nodige voorbereidende werkzaamheden voor de bevordering van de fietsveiligheid op de parallelle Kruisweg in Rozenburg, de fietsveiligheid op de IJweg tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep, de Hoofdweg-Westzijde tussen Hoofddorp en Lijnden, Taurusavenue Hoofddorp ter hoogte van de vijver achter het station, fietsoversteek op de rotonde Deltaweg-Bennebroekerweg Hoofddorp

en maatregelen aan de Paxlaan Hoofddorp zijn gestart in 2025. De verwachting is dat deze tot uitvoering worden gebracht in 2026.

03. Verkeerseducatie
In samenwerking met uitvoeringsorganisatie Verkeer & Meer hebben we het afgelopen jaar scholen weer voorzien van gratis verkeerseducatieprojecten. In maart 2025 hebben wij in het kader van de 'Op voeten en fietsen naar school' campagne een kick-off gehouden op Kindcentrum Westwijs in Rijsenhout. Daarbij is er in die week een schoolbreng-challenge georganiseerd waar twaalf scholen in Haarlemmermeer zich voor hadden aangemeld. Westwijs heeft deze gewonnen en is beloond met een schoolpleinpakket vol verkeersmateriaal.

Verder hebben we afgelopen jaar ook acties gehouden op middelbare scholen. De Interventie 'Streettalk: 't kan hard gaan' was erop gericht om jongeren bewust te maken van de risico's van het opvoeren van e-bikes/fatbikes. In onze gemeente hadden het Herbert Visserscollege en Haarlemmermeer Lyceum zich enthousiast aangemeld, waardoor wij deze gedragsinterventie op twee locaties konden organiseren.

Tot slot is er in Badhoevedorp ook actief gebruik gemaakt van de mogelijkheid om via Veilig Verkeer Nederland een buurtactie te organiseren. In april van dit jaar is er met ondersteuning van de gemeente een actie georganiseerd waarbij extra aandacht is gevraagd voor het gedrag van de weggebruikers op dit deel van de ringdijk.

04. Monitoring en effectmeting
De jaarcijfers van de mobiliteitsmonitor worden steeds het jaar erop gepubliceerd. Zo kregen we medio 2025 de cijfers van 2023-2024. Deze zijn gedeeld met de gemeenteraad. Hierin is goed te zien wat het belang is van het vaststellen van een actieplan voor verkeersveiligheid. Als we op dezelfde voet verder blijven gaan, dan zal de situatie verslechteren. Daarbij valt op dat de leeftijdsgroep 10 tot 20 jaar circa 12% van de Haarlemmermeerse bevolking omvat, maar tegelijkertijd iets meer dan 30% van de verkeersslachtoffers tussen 2022-2024 in deze leeftijdsgroep valt (cijfers over 2025 ontvangen we medio 2026). Met het in februari 2025 vastgestelde Actieplan Verkeersveiligheid gaan wij ons maximaal inspannen om deze trend om te buigen.

Beleidsdoel B: De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Haarlemmermeer vormt de schakel tussen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Zuid-Holland. Door deze strategische locatie is een goed functionerend en robuust mobiliteitsnetwerk van lokaal, (boven)regionaal en zelfs internationaal belang. Door de groei van het aantal inwoners en het aantal banen, kent de gemeente een aantal grote uitdagingen mede op het gebied van verkeer en vervoer. Om dit in een leefbare omgeving te kunnen faciliteren zullen de principes van de Netwerkstudie Haarlemmermeer gevolgd moeten worden. De mobiliteitsvisie vormt daarbij het kader voor onze jaarlijkse activiteiten.

Om dit kader inhoud te geven wordt ieder eerste jaar van een raadsperiode een investeringsagenda vastgesteld waarin de belangrijke projecten en ontwikkelingen op hoofdlijnen worden vastgesteld voor de volgende vijf jaar. Jaarlijks wordt bij de uitvoeringsagenda een afweging gemaakt over de onderhoudsinvesteringen en de projectmatige bereikbaarheidsinvesteringen die het dan volgende jaar worden vastgesteld.

Activiteiten
01. Beleidsuitwerking mobiliteit
02. Beleidsuitwerking en toetsing parkeren
03. Planuitwerking en voorbereiding
04. Waarborgen toekomstbestendige mobiliteit bij regionale en nationale studies en uitwerkingsplannen
05. Uitvoering, monitoring en effectmeting

Toelichting
01. Beleidsuitwerking mobiliteit
De mobiliteitsvisie biedt het kader voor onze inzet op mobiliteit. Met de Investeringsagenda 2024-2027 heeft de raad de accenten gelegd voor deze bestuursperiode. Deze zijn vervolgens uitgewerkt in het UPM 2026. Het Actieplan Verkeersveiligheid (11778009) is in februari 2025 vastgesteld.

In 2025 is de tussenevaluatie van het Verkeerstructuurplan (VSP) Badhoevedorp (12596406) afgerond. Hoofdconclusie is dat het VSP voldoet, wel zijn er zeven aanbevelingen gekomen om aspecten op gebied van verkeersveiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Daarnaast is ook een evaluatie gedaan naar het VSP Nieuw-Vennep (12663160). Hierbij was de

conclusie dat er op dit moment nog geen aanvullende maatregelen nodig zijn omdat er nog geen impact van de woningbouw zichtbaar is, wel is de participatie gestart om de knelpunten inzichtelijk te maken.

02. Beleidsuitwerking en toetsing parkeren
In 2025 zijn verdere voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding van parkeerregulering in Stadscentrum Hoofddorp. De start van de uitbreiding van parkeerregulering is voorzien voor het voorjaar van 2026.
Om ervoor te zorgen dat de nieuw aan te brengen mobiliteitshubs in Pionier-Bols in Nieuw-Vennep effectief worden gebruikt en parkeerders niet op straat en in de bestaande wijken gaan parkeren, hebben wij besloten om hier parkeerregulering toe te passen. In 2025 is hiervoor een uitgebreid participatietraject met bewoners en belanghebbenden voor geweest en is vervolgens een aangepast besluit genomen (Aanwijzing Parkeerreguleringsgebied Pionier-Bolsterrein en omgeving Nieuw-Vennep, 12115812).

Afgelopen jaar is het Handboek parkeernormen gemeente Haarlemmermeer geactualiseerd (11897014) om aan te sluiten bij actuele parkeerkencijfers, jurisprudentie en stedelijke ontwikkelingen. In 2025 is een tijdelijke bewaakte fietsenstalling gerealiseerd op het Burgemeester van Stamplein in Hoofddorp. Dit jaar hebben we de beleidsregel gemeenschappelijke fietsenberging bij woongebouwen Haarlemmermeer vastgesteld. Hiermee is het mogelijk gemaakt een gemeenschappelijke fietsenstalling in woongebouwen te maken in afwijking van het Besluit bouwwerken leefomgeving die voorschrijft dat elke woning een afzonderlijke fietsenstalling moet hebben. Een gemeenschappelijke fietsparkeervoorziening biedt fietsers een gebruiksvriendelijk alternatief voor individuele stallingen in woongebouwen.

03. Planuitwerking en voorbereiding
3a. Regionale en lokale wegen
In 2025 hebben we met de provincie Noord-Holland en de VRA onderzoek gedaan naar de vereenvoudiging van de kruising Polarisavenue/Kruisweg/N201 in Hoofddorp. De haalbaarheidsfase is afgerond. Begin 2026 zal dit project richting de kaderstellende fase gaan. In 2025 is in samenwerking met de provincie Zuid-Holland verder gewerkt aan de haalbaarheidsfase voor de verbinding N208-A44 bij Lisserbroek en Abbenes. Er zijn verschillende participatiemomenten geweest.

3b. (hoogwaardig) Openbaar vervoer en knelpunten
Met de dienstregeling 2025 is de nieuwe buslijn 343 gaan rijden tussen Hoofddorp Station en het Sportcomplex Koning Willem-Alexander (SKWA). Dit is een voorloper voor de HOV-lijn van Hoofddorp station, naar Nieuw-Vennep West en Lisserbroek. Deze onderzoeken we samen met provincie Noord-Holland en VRA in het project HOV Haarlemmermeer Zuidwest. De haalbaarheidsfase voor dit project is gestart, uitgebreide participatie is onderdeel van dit traject. Dit onderzoek combineren we met de Zuidelijke Ontsluiting. Verder is dit jaar de nieuwe concessie Zuid-Holland Noord ingegaan. Hierbij is vervoerder Arriva vervangen door Qbuzz. Qbuzz heeft daarbij de bestaande busverbindingen verder uitgebreid, waardoor Beinsdorp en Nieuw-Vennep in de ochtendspits twee keer per uur een rechtstreekse verbinding hebben met Hillegom, Noordwijk en Leiden. Leimuiderbrug en Weteringbrug hebben beiden HOV-lijnen gekregen waardoor zij tien tot twaalf keer per uur in de ochtendspits en acht keer per uur de rest van de dag richting Leiderdorp en Leiden kunnen reizen. Het onderzoek naar de toekomst van de Multimodale Knoop Hoofddorp is afgerond in 2025. Besloten is dat er in 2026 nog aanvullende onderzoeken plaats moeten vinden.

3c. Langzaam verkeer, slimme mobiliteit en parkeren
In 2025 zijn de eerste publieke snelladers geplaatst. Ook zijn we een pilot gestart met laden vanuit lichtmasten. We hebben voor de doorfietsroute Kruiswegcorridor op de Kruisweg tussen Rijkerstreek en Fokkerweg de haalbaarheidsfase afgerond, de kaderstellende fase is gestart (11897025). Ook voor de fietsroute van de nieuwe wijk Lincolnpark naar stadscentrum/station Hoofddorp is de haalbaarheidsfase afgerond met een voorkeursontwerp en start de kaderstellende fase (12778538). We hebben een verkenningsstudie naar de doorfietsroute F205 van Haarlem naar Hoofddorp station afgerond. Hierin zijn de knelpunten voor het Haarlemmermeerse tracé bepaald welke we via werk-met-werk de komende jaren willen aanpakken. De doorfietsroute F200, langs de A200, van Haarlem naar Amsterdam is gerealiseerd in 2025. Deze route wordt nog bewegwijzerd.

04. Waarborgen toekomstbestendige mobiliteit bij regionale en nationale studies en uitwerkingsplannen
Wij nemen deel aan de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-verkenning naar de Openbaar Vervoerverbinding Amsterdam-Haarlemmermeer. Onze inzet in dit

project is de metro tot en met Hoofddorp. In 2025 is onderzoek gedaan naar verschillende varianten, heeft participatie plaatsgevonden en zijn de eerste onderzoeken gedaan in het kader van de milieueffectrapportage. Samen met provincie Noord-Holland, VRA, gemeenten Haarlem en Amsterdam en Rijkswaterstaat hebben wij verder gewerkt aan een pakket van korte en middellange termijn maatregelen om het eindbeeld voor een MetroBus-netwerk uit de studie HOV Haarlem-Schiphol/Amsterdam (10207881) geleidelijk uit te rollen. Naar aanleiding van maatschappelijke gebeurtenissen in 2025 is daarbij extra aandacht gekomen voor het verbeteren van de (sociale) veiligheid rondom de haltes van lijn 300. Dit programma wordt in 2026 gestart samen met genoemde partners.

ProRail heeft het afgelopen jaar een plan van aanpak opgesteld voor het herstel van de viaducten op de Hogesnelheidslijn Zuid. Hiervoor heeft er het afgelopen jaar een aanbesteding plaatsgevonden. Wij zijn en blijven met ProRail in gesprek om meekoppelkansen voor Weg om de Zuid onder de aandacht te brengen en onderzoeken samen of de planning van herstel van het viaduct over de Bennebroekerweg naar voren gehaald kan worden.

In 2025 is in samenwerking met zowel Kennemerland als de Noordelijke Duin- en Bollenstreek, een stap in de studies naar de verbinding N208/A44 en de bereikbaarheid van Zuid-Kennemerland gemaakt. De eerste fase van de onderzoeken zijn afgerond en publiekelijk beschikbaar, deze studies krijgen in 2026 een vervolg in samenwerking met de regionale partijen.

05. Uitvoering vervoer, monitoring en effectmeting
De mobiliteitsmonitor 2023-2024 is dit jaar vastgesteld (12166153). Hierin schrijven we dat de concentraties stikstofdioxide en fijnstof boven de WHO-advieswaarde uitkomt. Wel is de CO_2-uitstoot van verkeer en vervoer de afgelopen zes jaar gedaald. Het aantal publieke laadpunten en het gebruik daarvan is gegroeid. Het aantal bus- en treinreizigers in onze gemeente is gegroeid, waar het aandeel lopen, fiets en publieke mobiliteit is gelijk gebleven.

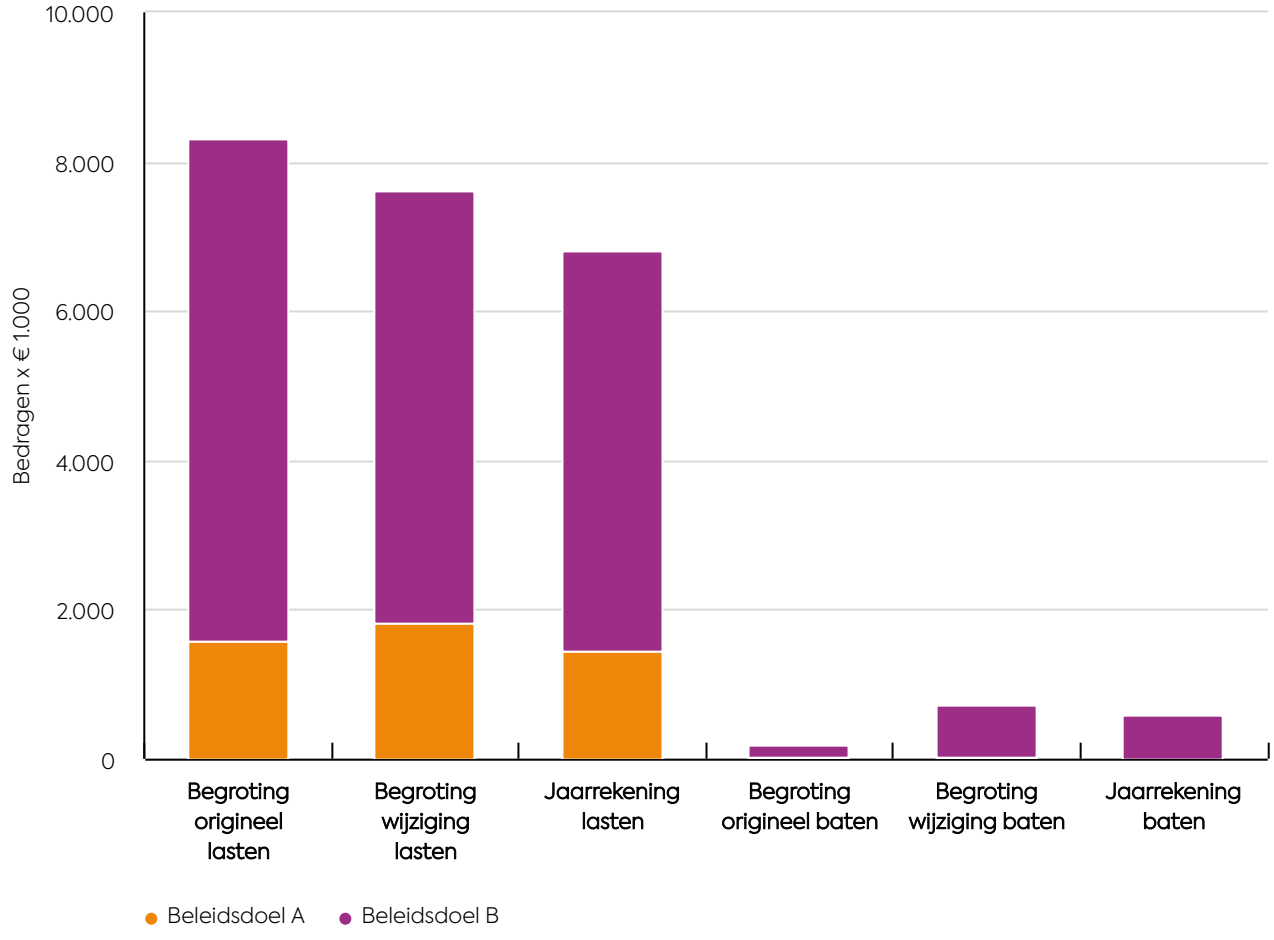
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 32

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Mobiliteit		**2025**	**2025**	**2025**	
Mobiliteit	Baten	187	715	591	-124
	Lasten	8.320	7.607	6.822	785
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-8.133**	**-6.892**	**-6.231**	**661**
Reservemutaties	Onttrekking	455	276	276	0
	Storting	3.110	3.980	3.980	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-10.787**	**-10.596**	**-9.935**	**661**

Programma Mobiliteit

Figuur 24

Beleidsdoel A

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer.	Baten	25	25	0	-25
	Lasten	1.593	1.831	1.445	385
	Saldo	**-1.568**	**-1.806**	**-1.445**	**360**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

2.5 Openbaar vervoer	25	25	0	-25
Totaal Baten	**25**	**25**	**0**	**-25**
2.1 Verkeer en vervoer	1.268	1.520	1.175	345
2.2 Parkeren	300	286	271	15
2.5 Openbaar vervoer	25	25	0	25
Totaal Lasten	**1.593**	**1.831**	**1.445**	**385**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.568**	**-1.806**	**-1.445**	**360**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-25
Totaal Baten	**-25**

Lasten

1. Aanpak asociaal gedrag in verkeer	250
Overig	135
Totaal Lasten	**385**

Lasten

1. Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad de motie 'Aanpak asociaal gedrag in het verkeer' aangenomen. De consequenties zijn verwerkt in het meerjarenbeeld bij Programmabegroting 2026-2029. Het budget voor 2025 is in de Najaarsrapportage 2025 verwerkt maar niet benut, omdat er tijd nodig was de handhavers te werven en in te werken.
   Om de incidentele kosten in 2028 te kunnen dekken, stellen wij voor het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2028. Dit is opgenomen in het hoofstuk budgetoverhevelingen.

Beleidsdoel B

Tabel 33

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.	Baten	162	690	591	-99
	Lasten	6.727	5.776	5.377	399
	Saldo	**-6.565**	**-5.086**	**-4.786**	**300**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

2.1 Verkeer en vervoer	99	626	405	-222
2.2 Parkeren	0	0	42	42
2.5 Openbaar vervoer	64	64	145	81
Totaal Baten	**162**	**690**	**591**	**-99**
0.4 Overhead	0	0	9	-9
1.2 Openbare orde en veiligheid	511	510	449	61
2.1 Verkeer en vervoer	3.730	3.242	2.961	282
2.2 Parkeren	868	871	832	39
2.5 Openbaar vervoer	1.619	1.153	1.126	27
Totaal Lasten	**6.727**	**5.776**	**5.377**	**399**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-6.565**	**-5.086**	**-4.786**	**300**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Zero-emissiezone	-133
Overig	34
Totaal Baten	**-99**

Lasten

1. Zero emissie-zone	133
2. Routesysteem Parkeren	100
Overig	166
Totaal Lasten	**399**

Baten

1. Door een vertraagde oplevering van de technische infrastructuur voor de zero-emissiezone kunnen wij later van start gaan met de handhaving. De geplande uitgaven voor hardware en personele capaciteit schuiven daarom door naar 2026. Hierdoor hebben wij dit jaar minder lasten kunnen doorbelasten aan Schiphol en zijn er minder lasten gedekt vanuit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten zero-emissiezone de toelichting opgenomen bij de baten.
2. De investering voor het Routesysteem Parkeren (PRIS) in het stadscentrum Hoofddorp is nog niet afgerond. De geraamde middelen voor beheer en onderhoud van het routesysteem zijn daarom niet besteed.

Reserves

Tabel 34

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Dekking reserve afschrijvingslasten	276	276	0
Totaal Onttrekking	**276**	**276**	**0**
Storting			
Dekking reserve afschrijvingslasten	-3.980	-3.980	-
Totaal Storting	**-3.980**	**-3.980**	**-**

Ruimtelijke ontwikkelingen

Een aantrekkelijke, veilige, efficiënte, duurzame en goed functionerende ruimtelijke omgeving.
Haarlemmermeer bestaat uit 31 kernen waar momenteel ruim 165.000 mensen wonen. Het is een omvangrijk gebied van 20.632 hectare met een werelderfgoed monument in de vorm van de Geniedijk. Daarnaast zijn in de gemeente grote ondernemingen gevestigd en is er een omvangrijke infrastructuur: de nationale luchthaven, belangrijke verkeersaders, een drukke spoorlijn en het Noordzeekanaal.

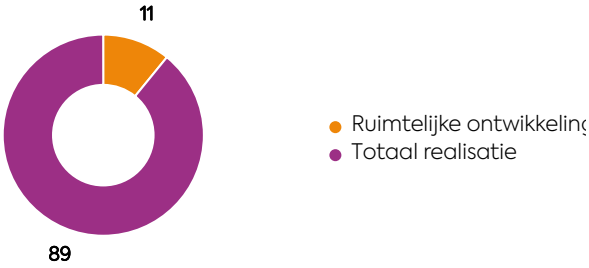
Haarlemmermeer is in veel opzichten een prettige gemeente om in te wonen, werken, naar school te gaan en te recreëren. Dat willen we zo houden. Naast de noodzakelijke bouw van veel woningen, bijbehorende infrastructuur, voorzieningen en bedrijvenparken willen we het kenmerkende open en groene karakter van de polder behouden en blijven we hierin investeren, evenals in een groene, kleurrijke en goed onderhouden leefomgeving.

Dit alles vraagt op het gebied van ruimtelijke ordening om een zorgvuldige afweging en duidelijke sturing met het oog op het welzijn en de welvaart van de inwoners, ondernemers, werkenden, bezoekers en recreanten. We willen een prettige, veilige en duurzame woon-, werk- en recreatieve omgeving waarin ook oog is voor economische ontwikkeling. Hierbij zijn belangrijke rollen weggelegd voor het milieu, verkeer, externe veiligheid, landschap, historische waarden en beleidsregels van andere overheden die het algemeen ruimtelijk belang moeten waarborgen. Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet het wettelijk kader hiervoor. De beleidsbasis voor de ontwikkeling van de gemeente is de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040.

Door zelf de uitvoering van ruimtelijke projecten ter hand te nemen, geeft de gemeente actief invulling aan het realiseren van de ruimtelijke opgave waar de gemeente voor staat. Daarbij is Haarlemmermeer de afgelopen jaren verstedelijkt. De verwachting is dat door de grote woningbouwopgave zich dit de komende jaren zal voortzetten, met name in en bij de grote kernen Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Aan ons de opgave om die verstedelijking in goede banen te leiden om de leefbaarheid te garanderen en waar mogelijk te verbeteren. Onder andere door toevoegen van groen en water.

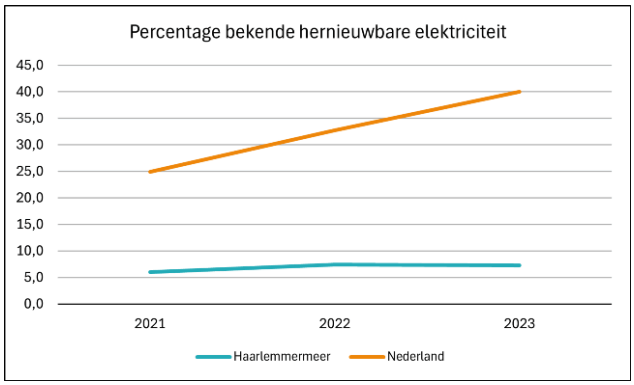
Ruimtelijke ontwikkelingen	**Baten x € 1.000**	**62.771**
	in % van totale realisatie	**8,6%**
	Lasten x € 1.000	**76.555**
	in % van totale realisatie	**10,9%**

Tabel 35 BBV indicator

				Metingen				
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Bekende hernieuwbare elektriciteit	%	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	6,0	7,4	7,3	n/b	n/b

Figuur 25 [1]

[1] Waarstaatjegemeente.nl biedt nog geen actuele gegevens vanaf 2024 aan.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Om onze maatschappelijke doelen en beleidsdoel(en) te bereiken werken we samen met Schiphol Area Development Company (gronduitgifte bedrijventerreinen), Hoofdvaart B.V., GEM A4 Zone West C.V., GEM President C.V. en GEM Polanenpark C.V. (ontwikkeling van bedrijventerreinen), Tegenstroom BV, Tegenstroom voor Ymere BV en Stedin Holding NV (Stedin). Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Verbonden Partijen.

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) controleert aanvragen van ondernemingen en de grote infrastructurele werken. Zie voor een verdere toelichting het programma Kwaliteit fysieke omgeving.

Relevant beleid

- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0003036)
- Verdichtingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2022.0000047)
- Visie Polderlinten en beeldkwaliteitsplan voor de erven (2022.0000056)
- Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer (2022.0000040)
- Beeldkwaliteitsplan Ringvaart en Ringdijk Haarlemmermeer (2021.0000696)
- Verdichtingsplan Stationsgebied Hoofddorp Centrum (2021.0001986)
- Investeringsstrategie Schaalsprong wonen (7736120)
- Datacenterbeleid gemeente Haarlemmermeer (2020.0002126)
- Model-omgevingsplan Haarlemmermeer (2020.0001356)
- Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026 (2022.0002591)
- Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid 1.0 (2021.0000778)
- Bestemmingsplan en mer PARK21 (7225811)
- Visie Stadscentrum Hoofddorp (8414059)
- Programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer (2019.0037699)
- Beleidskader Zonneakkers Haarlemmermeer (2020.0000707)
- Beleidskader Lokaal Eigenaarschap in zon- en windprojecten (2021.0000755)
- Warmtevisie Haarlemmermeer 2030 (2021.0002134)
- Gebiedsperspectief 'Rijsenhout groen- en waterstructuur, 400 woningen' (12281357)
- Kadernota warmtetransitie 2.0 (12778426)

Beleidsdoel A: De ruimtelijke omgeving is het resultaat van een zorgvuldige afweging om het welzijn van de inwoners, bedrijven, werkenden, bezoekers en recreanten te vergroten.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Door het actief betrekken van inwoners en ondernemers bij ruimtelijke ontwikkelingen en het creëren van draagvlak bij direct belanghebbenden, maken we ruimtelijke plannen die voorzien in een stabiel evenwicht tussen diverse ruimtelijke spanningsvelden. Werken en wonen, wonen en recreëren, winkelen en wonen, uitgaan en wonen, vermaakbehoeften van diverse leeftijdscategorieën, alles moet in samenhang worden gebracht waarbij het welzijn voorop staat in de afweging van het algemeen belang. Wij staan hierbij een gebiedsgerichte aanpak voor, waarbij per gebied, samen met de in het gebied betrokkenen, integrale visies en plannen kunnen worden gemaakt. Ruimtelijke kwaliteit en een goed en gezond leefmilieu zijn daarbij onze uitgangspunten.

Activiteiten

01. Uitvoeren van de Omgevingswet
02. Versterken van ruimtelijke kwaliteit
03. Samen met Rijk en Metropoolregio Amsterdam werken aan een leefbare en duurzame regio
04. Ontwikkelen van woningbouwlocaties
05. Ontwikkelen van Spoorzone Hoofddorp
06. Ontwikkelen van Stadscentrum Hoofddorp
07. Nieuw perspectief voor Rijsenhout
08. Opstellen kaders voor landzijdige ontwikkeling van Schiphol

Toelichting

01. Uitvoeren van de Omgevingswet

De op 1 januari 2024 ingevoerde Omgevingswet bracht een grote stelselwijziging in het omgevingsrecht en een nieuwe manier van werken in de ontwikkeling en het beheer van de fysieke leefomgeving. De reikwijdte van de wet strekt zich uit van strategische visie, gebiedsontwikkeling en beheer tot vergunningverlening, handhaving en toezicht en de bijbehorende (digitale) informatievoorziening en dienstverlening. De impact van de wet is daarmee groot.

Na de inwerkingstelling van de wet zijn er enkele belangrijke producten te onderscheiden waar we de komende jaren nog aan werken, zoals:
- het Omgevingsplan: We werken aan een omgevingsplan voor de gemeente Haarlemmermeer. In 2025 hebben we een deel van de regelset opgesteld. De ambitie is om dit plan voor 1 januari 2032 gereed te hebben. Hiervoor is voor 2026 en 2027 budget toegekend. Tot die tijd zullen de bestaande bestemmingsplannen tezamen het nieuwe omgevingsplan vormen;
- de omgevingsvergunning;
- het omgevingsloket.

Tenslotte zal de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 op onderdelen geactualiseerd worden.

02. Versterken van ruimtelijke kwaliteit
Belangrijk onderdeel van de Omgevingswet is de zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit in onze gemeente. In de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 doen we daar al uitspraken over. De Omgevingsvisie moet een goede vertaling krijgen naar regels voor het beoordelen van bouwinitiatieven in het Omgevingsplan. De Omgevingsvisie is voor een directe vertaling te veel op hoofdlijnen. Daarom hebben we kaders opgesteld om de ruimtelijke kwaliteit duiding te geven en is de Commissie Omgevingskwaliteit ingesteld.

Voor de komende jaren hebben we de ambitie om veel woningen te bouwen met de daarbij behorende voorzieningen en infrastructuur. Om de leefbaarheid daarbij op peil te houden en te verbeteren is het van belang om ook de komende jaren goede beleidskaders te hebben om de ruimtelijke kwaliteit te duiden.

Daarvoor hebben we verder gewerkt aan een Nota Omgevingskwaliteit en de daarbij behorende kaarten. Deze nota wordt na de zomer van 2026 aan de raad aangeboden. Dit is een paraplunota waar alles bij elkaar komt, bestaand en toekomstig beleid, om de stap naar beoordelingsregels voor het Omgevingsplan te kunnen maken. Hiermee zijn wij beter in staat om nieuwe bouwinitiatieven vanuit een integraal kader te inspireren, te adviseren en te toetsen. Het benutten en behouden van de dragers van Haarlemmermeer: het verkavelingspatroon, de polderdijken, het agrarische karakter en de historische landschappen zijn daarbij leidend. De Nota Omgevingskwaliteit krijgt de uitwerking in kaarten waarop te zien is welke systemen we het meest belangrijk vinden. Bepaalde beoordelingsregels uit de nota willen we opnemen in het omgevingsplan. Ook willen we toekomstige beeldkwaliteitsplannen zo opstellen dat ze in het omgevingsplan passen.

03. Samen met Rijk en Metropoolregio Amsterdam werken aan een leefbare duurzame regio
Samen met het Rijk, de provincies Flevoland en Noord-Holland en de 30 MRA-gemeenten hebben we gewerkt aan de verdere uitwerking van het Verstedelijkingsconcept MRA tot een volwaardige Verstedelijkingsstrategie. Dit vond plaats aan de hand van de uitwerking van de verschillende NOVEX-gebieden in de MRA. De voor Haarlemmermeer relevante NOVEX-gebieden zijn:
- MRA;
- het Noordzeekanaalgebied (NZKG);
- Schiphol.

Daarmee is een belangrijke stap gezet om de grote ruimtelijke en maatschappelijke opgaven in samenhang en met gezamenlijke verantwoordelijkheid aan te pakken. De context waarin wij dit doen is complex: de woningbouwopgave is historisch van omvang en gaat hand in hand met transities op het gebied van mobiliteit, economie, energie, klimaat en water. Dit betekent dat niet alles tegelijk kan worden gerealiseerd en dat scherpe keuzes noodzakelijk zijn. Juist daarom is de samenwerking tussen regio en Rijk cruciaal: de nationale systeemkeuzes voor energie en water hebben directe gevolgen voor de ruimtelijke mogelijkheden in onze regio.

Het afgelopen jaar hebben we het volgende bereikt:
- Gebiedsgerichte fasering en investeringsstrategie. Wij hebben een uitvoeringsagenda opgesteld waarin per gebied inzichtelijk is gemaakt welke ruimtelijke opgaven wanneer kunnen worden opgepakt. Deze fasering is gekoppeld aan het ontwikkelpad van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB) en zorgt voor een realistische koppeling tussen woningbouw, bereikbaarheid en investeringen;
- Rijk-regioprogramma voor de lange termijn. De eerste jaarlijkse afspraken zijn gemaakt tussen Rijk en regio over inzet en investeringen. Hiermee is een programmatische samenwerking ingericht die richting geeft aan de grote transities en die duidelijk maakt wat wel en niet haalbaar is binnen de beschikbare capaciteit en middelen;
- Regionale investeringsagenda. Wij hebben een gezamenlijke agenda opgesteld waarin de prioriteiten en benodigde middelen voor de regio zijn vastgelegd. Deze agenda vormt de basis voor een evenwichtige verdeling van capaciteit en expertise tussen regio en Rijk, en

geeft richting aan de keuzes die de komende jaren gemaakt moeten worden.

Betekenis en impact:
- Met deze activiteiten is in 2025 een belangrijke stap gezet richting een leefbare en duurzame MRA. De samenwerking binnen de NOVEX-gebieden – waaronder de MRA, het NZKG en Schiphol – zorgt ervoor dat de woningbouwopgave en de noodzakelijke systeemtransities in samenhang worden aangepakt;
- We hebben onze lokale belangen en verantwoordelijkheden stevig ingebracht in de regionale en nationale besluitvorming. Zo zorgen wij ervoor dat de keuzes die nu worden gemaakt niet alleen bijdragen aan de nationale opgaven, maar ook aan een toekomstbestendige ontwikkeling van onze gemeente.

04. Ontwikkelen van woningbouwlocaties
De druk op de woningmarkt in onze regio blijft onverminderd hoog en vanuit deze opgave zijn wij in 2017 gestart met de versnelling van de woningbouw voor de gebiedsontwikkeling van diverse locaties in Haarlemmermeer West (Lisserbroek, Nieuw-Vennep West, Cruquius Wickevoort en Post van Krayenhoff), Hoofddorp Noord en het Pionier-Bolsterrein in Nieuw-Vennep. De MRA Woondeal is op 15 maart 2023 ondertekend. Daarin zijn afspraken over de woningproductie vastgelegd.

Voor de woninbouwlocaties is eind 2025 een investeringsstrategie opgesteld die in 2026 is vastgesteld (12848270). Hierbinnen is onderscheidt gemaakt tussen focusgebieden, potentiegebieden en voorraadgebieden. Voor de investeringen volgend uit de focusgebieden willen we vooraf volledige dekking geregeld hebben, voor de potentiegebieden moet (financiële) haalbaarheid nog blijken. Aan de voorraadgebieden wordt voorlopig niet meer gewerkt.
Uit de investeringsstrategie blijkt dat er nog een aanvullende dekkingsopgave bestaat met betrekking tot de focusgebieden, hiertoe onderzoeken we dekkingsmogelijkheden en komen we eind tweede kwartaal van 2026 bij de raad terug met een voorstel.

In de Bouwmonitor die tweemaal per jaar aan de gemeenteraad wordt aangeboden, wordt de voortgang van de woningproductie in beeld gebracht. De laatste Bouwmonitor (peildatum 1 juli 2025) inclusief Bestuurlijke voortgangsrapportage Wonen 2024 is op 18 november 2025 aangeboden aan de raad (XS-25100812.1454).

Eind 2022 is een BO MIRT subsidie toegekend voor bereikbaarheidsmaatregelen ten behoeve van hoofdzakelijk Spoorzone/Stadscentrum Hoofddorp en Lisserbroek van € 100 miljoen onder voorwaarden van 50% cofinanciering. Ook is definitief een bedrag van € 13,5 miljoen toegekend voor mobiliteitsmaatregelen in Hoofddorp Stadscentrum, en hebben wij een toekenning van gebiedsbudget van € 21,9 miljoen ontvangen voor Spoorzone Hoofddorp. Met deze focus van het Rijk op Hoofddorp Centrum en Spoorzone heeft het Rijk aangegeven woningbouw op deze locatie prioriteit te geven.

Daarnaast hebben wij eind augustus 2025 een aanvraag ingediend voor de BO-MIRT subsidie 2025 ten behoeve van infra-/mobiliteits-maatregelen in onder andere Nieuw-Vennep West en Hoofddorp. Op 10 november 2025 heeft het Rijk bekend gemaakt dat wij € 56 miljoen toebedeeld krijgen. De definitieve beschikking ontvangen wij in 2026.

Bovendien heeft het Rijk hulp aangeboden in het verkennen van de mogelijkheden voor woningbouw in Haarlemmermeer West. In een proces met het Rijk, provincie, VRA, marktpartijen en de gemeente is sinds begin 2023 onderzocht wat de inhoudelijke en financiële onduidelijkheden voor de totale gebiedsontwikkeling in Haarlemmermeer West zijn en is gezocht naar werkbare oplossingen. In december 2024 zijn de definitieve resultaten van dit proces bereikt in de vorm van een doorbraakaanpak op de Woontop 2024 voor versnelde realisatie van 6.500 woningen in Lisserbroek en Nieuw-Vennep West. Ook wordt doorgewerkt aan de transformaties Cruquius Post van Krayenhoff en het Werfkwartier (Dura).
Voor het potentiegebied Nieuw Vennep West zijn we gekomen tot een doorbraakakkoord waarbij ook dekkingsafspraken zijn gemaakt (12948430). Planontwikkeling voor woningbouw in Cruquius-Zwaanshoek is nog niet aan de orde en vergt allereerst financiële middelen voor de benodigde mobiliteitsmaatregelen. Deze woningbouw wordt juridisch-planologisch niet onmogelijk gemaakt.

Ook is eind 2025 gestart met een verkenning voor het opzetten van een lokale versnellingstafel binnen onze gemeente. Deze verkenning moet in 2026 uitmonden in een advies hoe de versnellingstafel in onze gemeente opgezet kan worden. Met een lokale versnellingstafel hopen we de publiek-private samenwerking binnen Haarlemmermeer te kunnen versterken en de woningbouw te versnellen.

De gebiedsontwikkeling van de versnellings- en transformatielocaties bevindt zich nu in verschillende fases:

- voor de versnellingslocaties van Lisserbroek Binnenturfspoor en Lisserbroek-Noord zijn er grote vorderingen gemaakt. In december 2024 zijn diverse planproducten vastgesteld door de gemeenteraad. In de voorbereiding is in co-creatie met dorp, marktpartijen en de gemeente gesproken over de gebiedsenveloppe en essentiekaarten. Na het beëindigen van deze driehoek samenwerking heeft de gemeente samen met de samenwerkende marktpartijen in het voorjaar 2024 een brede dorpsconsultatie gehouden over de planproducten. Begin 2025 is het gebiedsgericht programma en plan MER ter inzage gelegd. Ook zijn de anterieure overeenkomsten met samenwerkende marktpartijen getekend op 10 september 2025 voor bijna 2.500 woningen en wordt gewerkt aan de wijziging van het omgevingsplan voor de ontwikkeling van de eerste 2.900 (van 3.600) woningen;
- voor Nieuw-Vennep West is het co-creatieproces in 2025 weer gestart;
- Hoofddorp Noord: In juli 2024 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan voor het deelplan 'Het Nieuwe Noord' van ontwikkelaar Evast vastgesteld. Er werden drie beroepsschriften ingediend. Op 2 juli 2025 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en het beroep ongegrond verklaard. Het bestemmingsplan is daarmee onherroepelijk. De werkzaamheden van bouwrijpmaken zijn in het voorjaar van 2025 gestart. In oktober 2025 is de eerste paal de grond in gegaan;
- over Cruquius-Zwaanshoek is met het Rijk, provincie en VRA bestuurlijk afgesproken in 2027 te evalueren en na te gaan of er mobiliteitsmiddelen beschikbaar zijn opdat de planontwikkeling ter hand genomen kan worden. Voor de transformatie in Cruquius (Post van Krayenhoff en Werfkwartier) is (ambtelijk) een programma van eisen opgesteld en een gebiedsgericht programma opgesteld. Voor het eerste deelgebied van Post van Krayenhoff is een intentieovereenkomst afgesloten. De initiatiefnemer stelt op basis hiervan voor deelgebied 5 (het gronddepot) een stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen op. Bij akkoord over dit plan zal een anterieure overeenkomst worden opgesteld. Hierna volgt de planontwikkeling voor de andere delen van de transformaties;
- voor het Pionier-Bolsterrein is in 2021 een Woningbouwimpuls (WBI)-subsidie toegekend door het Rijk. Het Westerdreefkwartier met 136 woningen is inmiddels opgeleverd. De anterieure overeenkomst met Bolskwartier BV is in december getekend waarmee de bouw van 875 woningen contractueel mogelijk is gemaakt. De eerste omgevingsvergunning is aangevraagd voor 110 woningen en een zorgcentrum op het Bolsterrein. Voor dit project is een Startbouwimpuls subsidie toegekend. Een tweede vergunningsaanvraag volgt. Voor de Van Groningenkavel op het Pioniersterrein wordt een plan uitgewerkt ten behoeve van een tender in 2026. Met de ontwikkelaars in De Pionier wordt gesproken over integrale planvorming voor de verschillende blokken. In 2024 zijn plannen gemaakt voor de openbare ruimte en aanleg infrastructuur die de komende jaren gefaseerd in uitvoering komen.

05. Ontwikkelen van Spoorzone Hoofddorp
Spoorzone verandert de komende twintig jaar stapsgewijs van een verouderd kantoren en bedrijvengebied naar een gebied waar onze inwoners en bezoekers kunnen wonen, werken en verblijven. Het Ontwikkelkader is de basis voor het maken van een stedenbouwkundig plan en een beeldkwaliteitsplan. Hiervoor is het nodig om sturing te kunnen geven aan de invulling van het gebied met verschillende functies.

We werken met een dashboard (samen met bureau Planmaat) om grip te krijgen en te houden op het bouwprogramma en de ruimte die daarvoor beschikbaar en nodig is. Voor beide deelgebieden zijn bureaus geselecteerd die het Ontwikkelkader stedenbouwkundig verder uitwerken. Voor Stationskwartier zijn dit de bureaus VenhoevenCS en Bureau B+B. Voor Graan voor Visch Zuid is dit bureau ZUS.

De voorbereidingen voor het milieueffectrapport (MER) en het plan van aanpak Notitie Reikwijdte en Detailviveau (NRD) zijn gestart. Samen met een externe juridische MER-adviseur wordt bekeken welke aanpak we het beste kunnen volgen voor de MER. Het advies wordt gebruikt voor het vervolmaken van de NRD, zodat er daarna (begin 2026) gestart kan worden met de inzageprocedure.

Voor beide deelgebieden, Graan voor Visch Zuid en Stationskwartier, is in 2025 gestart met de participatie. Met meepraatsessies, wandelingen, een dag voor Graan voor Visch Zuid en een presentatie op de PROVADA. Tegelijkertijd vinden er zowel in Stationskwartier als in Graan voor Visch Zuid intensieve gesprekken plaats met de vele eigenaren van het daar aanwezige vastgoed. Zij zijn van groot belang om samen met de gemeente mede invulling te geven aan de ambities van de raad voor Spoorzone Hoofddorp. Op 20 november 2025 hebben wij de raad een

voortgangsbrief over Spoorzone Hoofddorp gestuurd (XS-25111310.1613)

06. Ontwikkelen van Stadscentrum Hoofddorp
Met het programma Stadscentrum Hoofddorp bouwen we aan de toekomst van Hoofddorp: een levendig en bereikbaar stadscentrum in het hart van de Randstad. In het stadscentrum lopen meerdere ontwikkelingen waarmee Hoofddorp zich steeds meer positioneert als een stedelijk gebied dat in de MRA in toenemende mate aan belang wint. We realiseren merendeels appartementen, zoals bij de Concourslaan, in gebouw SEM aan het Raadhuisplein en in TROM op het Dik Tromplein. De bouw van deze appartementencomplexen zijn in 2025 gestart. Bij deze stedelijke woningbouw is veel aandacht voor een duurzaam en aantrekkelijk stadscentrum. Zowel het winkelaanbod, cultureel aanbod, gebouwde openbare parkeergarages en de openbare buitenruimte zijn aantrekkelijk voor verschillende doelgroepen. Horeca en terrassen en een nieuwe inrichting van het plein maken van het Raadhuisplein de centrale ontmoetingsplek van het stadscentrum. Op het raadhuisplein wordt ook het nieuwe gemeentehuis gebouwd. Het stadspark is inmiddels gerenoveerd en wordt het groene hart, waar iedereen kan ontspannen, wandelen, sporten en recreëren. In het stadscentrum wordt de openbare ruimte op verschillende plekken vernieuwd en realiseren we een installatie die gebouwen verwarmt en koelt door middel van bodemenergie.

Hyde Park is ook een onderdeel van het Stadscentrum en transformeert de komende jaren van een verouderde kantoorlocatie naar een gemengde stadswijk met ongeveer 4.000 woningen. De eerste woningen zijn begin 2024 opgeleverd in deelproject Kensington. In 2025 zijn ook de eerste sociale huurwoningen en studentenwoningen opgeleverd.

In het stadscentrum is gewerkt aan:
- woningen en maatschappelijke voorziening op de Emmaschoollocatie;
- woningen De Foyer (Burgemeester van der Willigenlaan 40-66);
- woningen en commerciële ruimte in een gedeelte van het voormalige HEMA-gebouw, Raadhuisplein en omgeving (ontwerp en inrichting Raadhuisplein, realisatie nieuwe gemeentehuis, woningbouw SEM, Centrumzicht en Parkzicht: woningbouw en voorzieningen in de plint en ondergrondse openbare parkeergarage, WKO (Warmte Koude opslag);
- Binnenweg en omgeving (Binnenweg 3, Nieuweweg 103);
- winkelgebied (woningbouw TROM en inrichting openbare ruimte Concourslaan, Polderplein, Burgemeester van Stamplein;
- ruimtelijke maatregelen (integrale parkeeropgave, (ondergrondse) infrastructuur, energievoorziening).

07. Nieuw perspectief voor Rijsenhout
Op 9 oktober 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met het 'gebiedsperspectief Rijsenhout, groen en waterstructuur, 400 woningen'. Dit gebiedsperspectief is de verdere basis voor maatwerkafspraken voor de realisatie van 400 woningen in een landschappelijke structuur binnen het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB4) gebied. Het gebiedsperspectief heeft locaties binnen Rijsenhout aangewezen waar die woningen ruimtelijk gewenst zijn.

Nu wordt een vervolg gegeven met de onderbouwing van de verklaring van geen bezwaar die nodig is om binnen LIB4 te kunnen bouwen. Gelijktijdig wordt er met ontwikkelaars gewerkt aan de stedenbouwkundige invulling en de opzet van het living lab. De woningen in Rijsenhout worden gebouwd volgens de principes van geluidsadaptief bouwen en het effect van die principes worden onderzocht door de TU Delft.

08. Opstellen kaders voor landzijdige ontwikkeling van Schiphol
- Met een projectteam hebben we intensieve overleggen met Royal Schiphol Group (hierna: Schiphol) over hun opgave en onze belangen gevoerd. Concreet hebben we die gezamenlijk uitgewerkt in een productenboek. Een lijst van producten die volgens ons nodig zijn om een integraal perspectief te krijgen op de ontwikkeling van de luchthaven en daarbij onze beleidsdoelen uit te werken, die als kader gaan dienen voor de ontwikkeling van de luchthaven.
- Om de juiste kaders te kunnen stellen is een uitwerking van de beleidsdoelen van onze omgevingsvisie nodig. Met name op het gebied van gezondheid ontbreekt nog beleid, terwijl dit wel een heel belangrijk onderwerp is in deze ontwikkeling. Ook dit is daarom onderdeel van het project.
- De afspraken over de wederzijdse inzet hebben we vastgelegd in een intentieovereenkomst (12806309), die op 9 december 2025 door het college is vastgesteld. Hierin is ook vastgelegd dat Schiphol het overgrote deel van de kosten voor dit project betaalt. Met deze intentieovereenkomst kunnen we de verdere haalbaarheid van de ontwikkelingen onderzoeken.

Wij zijn gestart met het opstellen van een nota van uitgangspunten waarin we onze

beleidsdoelen hebben uitgewerkt in kaders voor de ontwikkeling van de luchthaven. Ons belang is een verbetering van de leefbaarheid in onze gemeente.

Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemeente Haarlemmermeer staat voor grote ruimtelijke opgaven. In de Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 en de verdichtingsvisie wordt onder meer uitgegaan van binnenstedelijke woningbouwopgaven in Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Badhoevedorp. Ook de opgaven die samenhangen met de 'Versnelling Woningbouw' in Lisserbroek, Cruquius, Nieuw-Vennep West, Hoofddorp Noord en Spoorzone Hoofddorp zijn groot. Tenslotte is er de transformatieopgave van kantoren- en bedrijventerreinen in Beukenhorst-West (Hyde Park), Hoofddorp-Noord en Pionier-Bolsterrein in Nieuw-Vennep. Daarnaast zijn er andere grote projecten zoals de ontwikkeling van bedrijvenparken aan de oostzijde van Haarlemmermeer en de ontwikkeling van PARK21.

Activiteiten

01. Realiseren van woningbouwprojecten
02. Realiseren van kantoren- en bedrijventerreinen
03. Realiseren van groen- en recreatieprojecten

Toelichting

01. Realiseren van woningbouwprojecten

Eén van onze grootste uitdagingen voor de komende jaren is het realiseren van een meer divers woningbestand en het bouwen van betaalbare woningen. Tot 2040 willen we minimaal 20.000 woningen bouwen, waarvan meer dan 3.000 in de periode 2022 - 2026. Hiervoor zitten we goed op schema. In de bouwmonitor woningbouw juli 2025 is aangegeven dat vanaf 2022 er al 2.225 woningen zijn gerealiseerd. Met de geplande oplevering van 735 woningen in het afgelopen jaar, zou het totaal aantal op 2.960 woningen komen. Hierover wordt in de volgende bouwmonitor opnieuw een voortgangsrapportage gegeven. We geven daarbij prioriteit aan het bouwen van betaalbare en sociale huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen, zodat de doorstroming bevorderd wordt. Bij de bouwplannen kiezen we voor behoud van het landelijke karakter in de kleine dorpen, voor verdichting in Nieuw-Vennep en verstedelijking in Hoofddorp.

Momenteel realiseren we in totaal ongeveer 100 (deel)projecten, waarvan de meeste in Hoofddorp, zoals Lincolnpark, Victoriapark, Hoofddorp Noord en Hyde Park. In Nieuw-Vennep realiseren we woningen op het Pionier-Bolsterrein en in de Nieuwe Kom. In Cruquius is Wickevoort in aanbouw. In de overige delen van de gemeente zijn er meerdere kleinschalige projecten. Wij pakken de komende jaren door met de woningbouwopgave, waarbij we afstemmen op beschikbare financiële middelen en capaciteit. Waar nodig zullen wij temporiseren. We maken plannen voor toekomstige projecten waaronder nu ook Rijsenhout. En zijn volop aan de slag met de woningbouwopgave in onder meer Lisserbroek, Badhoevedorp, Spoorzone Hoofddorp en Hoofddorp Stadscentrum. In de Investeringsstrategie Schaalsprong Wonen hebben we dit onze focus genoemd. Daarnaast zijn er potentiegebieden benoemd zoals Post van Krayenhoff en Nieuw-Vennep West.

We blijven monitoren of, op welke wijze en in welke mate externe factoren zoals bouwkostenstijgingen en ontwikkelingen in de wetgeving, onze woningbouwontwikkelingen raken. Dit doen we aan de hand van de Bouwmonitor, waarvan de laatste versie (peildatum 1 juli 2025) op 18 november 2025 is aangeboden aan de raad (XS-25100812.1454). Ook blijven we actief in het nastreven van subsidies en andere kansen voor woningbouw.

02. Realiseren van kantoren- en bedrijventerreinen

In de Koers Werklocatiemarkt en de Ruimtelijke Economische Uitwerking is hiervoor de basis gelegd. Daarin is het uitgangspunt opgenomen om zorgvuldig om te gaan met de schaarse ruimte, door ruimte efficiënt te benutten en bestaande en nieuwe werklocaties af te stemmen op de toekomstige economische structuur. We zetten in op een gebalanceerd en goed doordacht programma en bedrijvigheid op de nieuwe ontwikkellocaties. Dat doen we in samenhang en synergie met de toename van woningen en bijbehorende infrastructuur.

Een goed voorbeeld hoe hieraan wordt gewerkt is, is het project Cruquius. Daar is in december 2025 een grondexploitatie afgerond. Het project Cruquius betrof de ontwikkeling van een gemengd bedrijventerrein voor lokale en regionale bedrijven in het midden- en kleinbedrijf. Het bedrijventerrein bestaat uit een gedeelte voor bedrijfskavels en een strook bestemd voor woonwerkkavels.

Meer hierover is opgenomen in het programma Economische Zaken.

03. Realiseren van groen- en recreatieprojecten
Om tegemoet te komen aan de behoefte tot recreëren in het buitengebied zet de gemeente met name in op de realisatie van nieuwe recreatieve verbindingen en nieuwe recreatiegebieden als PARK21, Geniepark en Veldpost Badhoevedorp zuid. Meer hierover is opgenomen in het programma Maatschappelijke ontwikkeling.

In 2025 is PARK21 gefaseerd in verschillende deelprojecten in uitvoering gegaan. Zie de jaarlijkse Voortgangsrapportage PARK21 (XS-24120403.737).

Beleidsdoel C: Het gebruik van de openbare ruimte sturen in overeenstemming met het beleid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Op grond van bindende bestemmingsplannen kunnen we omgevingsvergunningen afgeven voor de onderdelen bouw en gebruik. Hierdoor kunnen we daadwerkelijk komen tot realisatie van de in ruimtelijke plannen opgenomen inrichting.

Daarnaast bieden de bestemmingsplannen ook de basis om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan en handhavend op te treden.

Activiteiten

01. Uitvoeren van de wettelijke taak van het houden van bouw- en woningtoezicht
02. Uitvoeren van toezicht op het gebruik van gronden en bouwwerken
03. Het begeleiden van diverse projecten op het gebied van kabels en leidingen
04. Adviseren over initiatieven

Toelichting

01. Uitvoeren van de wettelijke taak van het houden van bouw- en woningtoezicht
Toezicht op (nieuw)bouw is belegd bij de OD NZKG. Wij treden, vanwege de beperkt beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit, in beginsel alleen op naar aanleiding van een melding (MOB) of een verzoek om handhaving.

Bij een melding handhaven wij alleen als dit in een hoge prioriteitscategorie valt, zoals bij een (vermeende) overtreding van de veiligheidsregels van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Wij handhaven als een melding in een lage prioriteitscategorie valt alleen als wij hiertegen een formeel verzoek om handhaving ontvangen.

In januari 2025 is een wijziging van het omgevingsplan in werking getreden, waarmee de ‘Pilot vergunningsvrij bouwen’ in het omgevingsplan is opgenomen. Ook enkele onderdelen van het Afwijkingenbeleid zijn hierin meegenomen, waardoor nog meer bebouwing is toegestaan zonder omgevingsvergunning.

02. Uitvoeren van toezicht op het gebruik van gronden en bouwwerken
Er zijn circa 642 MOB meldingen en 52 verzoeken om handhaving ontvangen. Er zijn 78 lasten onder dwangsom opgelegd. Er zijn elf milieucontroles uitgevoerd. Het inventariseren van het feitelijke gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van nieuwe bestemmingsplannen heeft niet plaatsgevonden.

03. Het begeleiden van diverse projecten op het gebied van kabels en leidingen
Wij hebben diverse projecten op het gebied van kabels en leidingen in onze gemeente begeleid, zoals de aanleg van een nieuw transformatorstation van TenneT aan de Incheonweg op Schiphol Logistics Park, bouwactiviteiten Hoofddorp-Centrum en verschillende nieuwbouwprojecten zoals in Hoofddorp (Hyde Park), Vijfhuizen, Badhoevedorp en Nieuw-Vennep. Dit zijn langlopende projecten. Daarnaast hebben wij vanwege de grote vraag naar meer elektriciteit in heel Haarlemmermeer de uitbreiding van elektriciteitstracés en transformatorhuisjes begeleid. Naast de elektriciteitstracés hebben wij diverse projecten op het gebied van glasvezel begeleid. De aanleg van glasvezel in Nieuw-Vennep, Rijsenhout, Lisserbroek en de bedrijventerreinen Oude Meer en Schiphol-Rijk is afgerond en in de wijk Welgelegen in Nieuw-Vennep is deze gestart. In Welgelegen vervangen de nutsbedrijven, voorafgaand aan de vernieuwing van de openbare ruimte, tot in 2027 hun kabel- en leidingnetwerk. Tot slot zijn wij gestart met het opstellen van regels voor kabels en leidingen in verband met de aanleg van warmtenetten in onze gemeente.

04. Adviseren over initiatieven
Wij staan open voor (bouw)initiatieven vanuit de samenleving en beoordelen deze met een ‘ja-het-kan-houding’. Het doel is om initiatiefnemers te ondersteunen bij het realiseren van hun bouwplannen binnen ruimtelijke en kwaliteitsnormen, om zo de leefbaarheid in de regio te verbeteren.

Voor dit proces maken we gebruik van een loket, de Intaketafel, en de Omgevingstafel. Bij de Omgevingstafel schuift de initiatiefnemer aan voor een gesprek. In 2025 zijn 148 initiatieven via de Intaketafel behandeld, waarvan 25 initiatieven zijn doorverwezen naar de Omgevingstafel. Initiatieven met een hoge kans van slagen worden direct doorverwezen naar een aanvraag voor een Omgevingsvergunning.

Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO_2-neutraal.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Gemeenten hebben de regierol gekregen bij de lokale uitvoering van het klimaatakkoord. Hierin zijn afspraken gemaakt om de oorzaken van klimaatverandering tegen te gaan (klimaatmitigatie). Een groot deel hiervan heeft een directe relatie met ons gebruik van fossiele energie. De energietransitie is daarmee een belangrijk onderdeel van de nationale strategie om de klimaatdoelen te halen. Zowel landelijk als in het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken om in 2030 te komen tot een CO_2-reductie van 55% tot 60% ten opzichte van 1990. Dat doen we met name door op energie te besparen en fossiele energie te vervangen voor energie uit duurzame bronnen. Met de Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026 werken we deze collegeperiode aan een negental focusprojecten binnen de vier programmalijnen; duurzame opwek, de warmtetransitie, energie-infrastructuur en de sociale transitie. Ieder jaar wordt middels de Energie- en Klimaatmonitor integraal gerapporteerd over dit beleidsdoel.

Activiteiten

01. Zorgen dat iedereen mee kan doen in de energietransitie
02. Lokaal opwekken van duurzame energie
03. Verduurzamen van de gebouwde omgeving
04. Toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur

Toelichting

1. Zorgen dat iedereen mee kan doen in de energietransitie

We hebben speciale aandacht voor de kwetsbare groepen van de samenleving zoals ouderen, laag geletterden, niet digitaal vaardigen, anderstaligen en andere kwetsbare groepen. In 2025 hebben we nauw samengewerkt met maatschappelijk partners zoals de Energiebank Haarlemmermeer, Humanitas, MeerWaarde en Cpunt. De Specifieke Uitkering (SPUK) Energiearmoede vanuit het Rijk is ingezet om kwetsbare huishoudens met energiearmoede te helpen om de energierekening te verlagen.

Vanuit het Energieloket Haarlemmermeer ondersteunden en stimuleerden we huishoudens die advies nodig hadden bij het verduurzamen van hun woning. Met het rijdende energieloket en de bakfiets gingen de energieadviseurs naar de kernen en wijken toe. Ook zijn verschillende acties en subsidies deur-aan-deur aangeboden om het inwoners zo makkelijk mogelijk te maken.

Om financiële participatie voor inwoners mogelijk te maken door middel van lokaal eigenaarschap, ondersteunen we de lokale energiecoöperatie voor zonprojecten. Zo hebben we drie gemeentelijke daken ter beschikking gesteld voor een zonnepanelenproject waar inwoners aan mee kunnen doen. Daarnaast onderzoekt de energiecoöperatie mogelijkheden om financieel te participeren bij zonnevelden.

2. Lokaal opwekken van duurzame energie

De spelregels voor het windzoekgebied zijn opgesteld en de Windcoalitie heeft zich als initiatiefnemer bij de provincie Noord-Holland gemeld. Het vergunningstraject (projectbesluitprocedure) is inmiddels gestart. Wij zijn hier als adviserende partij bij betrokken.

Kleine windmolens met een ashoogte van ≤ 15 meter, ook wel microturbines of boerenerfmolens genoemd, kunnen vanaf 2025 via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) worden aangevraagd in het landelijk gebied.

In het zonnecarré wordt gewerkt aan 300 hectare aan zonnepanelen. Vanwege de schitteringsproblematiek, die in 2025 optrad, rondom zonnepark De Groene Energie Corridor (DGEC) duurt de realisatie langer. Voor DGEC is een oplossing gevonden waardoor het park volledig terug kan komen. De andere initiatieven onderzoeken nog welke eventuele maatregelen nodig zijn om hinder op vliegverkeer te voorkomen.

We hebben gewerkt aan meer zonnepanelen op daken en boden ondersteuning aan maatschappelijk vastgoed en het midden- en kleinbedrijf. Om de ontwikkelingen van zonnecarports te bevorderen is gewerkt aan ruimtelijke richtlijnen en onderzoeken we concrete locaties in gemeentelijk eigendom. Daarnaast werken we samen met onze partners aan de realisatie van zonnepanelen in bermen langs rijkswegen in het programma 'Opwek Energie op

Rijksvastgoed' (OER). Ook is gewerkt aan het ontwikkelen van batterijbeleid.

3. Verduurzamen van de gebouwde omgeving
We hebben met rijksmiddelen de subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie opengesteld. Hiermee kunnen eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde koopwoningen subsidie krijgen om hun vloer, bodem of glas te isoleren. Tot nu toe hebben we ruim 400 subsidieaanvragen ontvangen. Begin 2026 herijken we de subsidieregeling en zijn we voornemens om meer isolatiemaatregelen te subsidiëren.

We werken aan het verduurzamen van ons eigen vastgoed en onze bedrijfsvoering om het goede voorbeeld te geven in de energietransitie. Zo werken we volgens onze Routekaart maatschappelijk vastgoed aan het projectmatig verduurzamen van gemeentelijke gebouwen. Daarnaast hebben we sinds 2019 ruim 2 miljoen kWh minder stroom verbruikt door het verduurzamen van onze openbare verlichting. In 2025 bleek dat door deze verduurzaming we in 2024 38% minder CO_2 uitgestoten in vergelijking met 2019. We meten onze CO_2-uitstoot volgens de methodiek van de CO_2-Prestatieladder en zijn gecertificeerd op niveau 3. In 2025 hebben we onderzocht of de certificering op niveau 4 van de CO_2-prestatieladder haalbaar is. Daarvoor zal de hele keten (van toeleverancier tot gebruiker) in beeld moeten worden gebracht. Dit zou leiden tot een beter inzicht in de CO_2 uitstoot. De conclusie was dat dit voordeel niet opweegt tegen de hoeveelheid werk dat hiermee gepaard gaat.

De kaders voor de warmtetransitie zijn herijkt. Wij hebben de Kadernota Warmtetransitie 2.0 aangeboden aan de raad (12778426), nadat inwoners via een digitale raadpleging konden reageren op de conceptversie

De kansen voor collectieve warmte in de gemeente werden steeds concreter. Zowel voor marktinitiatieven (zoals de Greenport) als in aansluiting op de vervangingsopgave (zoals bij Zwanenburg). In 2025 hebben wij, vooruitlopend op het Warmteprogramma, collectieve warmte als voorkeursoplossing aangewezen voor Zwanenburg. Daarmee kunnen de mogelijkheden voor een warmtenet daar concreter onderzocht worden in relatie tot andere gemeentelijke opgaven.

4. Toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur
Het jaar startte met slecht nieuws. Het elektriciteitsnetwerk van TenneT in Haarlemmermeer en omgeving staat enorm onder druk. Een nijpende situatie waar de gemeente samen met provincie en netbeheerders oplossingen voor aan het onderzoeken is.

In 2025 is het hoogspanningsstation Vijfhuizen, gelegen op de Liede, uitgebreid. De projectprocedure voor dat station hebben we versneld gestart. Uiteindelijk zal de realisatie van het hoogspanningsstation A9-Zuid een oplossing bieden voor netcongestie. Het station A9-Zuid is daarnaast een belangrijk ingrediënt voor het verder verduurzamen van het energiesysteem. Samen met regiopartners hebben we een advies voor het Rijk opgesteld voor het aanlanden van wind op zee. We bevinden ons in een belangrijk energieknooppunt in de randstad en hebben uitgesproken een aanlanding op A9-Zuid wenselijk te vinden. Daarmee gaat het energieverbruik in toenemende mate verduurzaamd worden.

Omdat de vraag naar elektriciteit harder groeit dan wat de netbeheerder kan bijbouwen is het nodig om regie te voeren op het energiesysteem van de toekomst. Door bijvoorbeeld vraag, aanbod en opslag van energie bij elkaar te brengen, werken we aan een betaalbaar en duurzamer systeem. Richtinggevend is de in maart 2025 vastgestelde provinciale energievisie 2.0. Een mooie lokale doorwerking is het onderzoek naar het verbinden van de warmtevraag van tuinders met de restwarmte van datacenters.

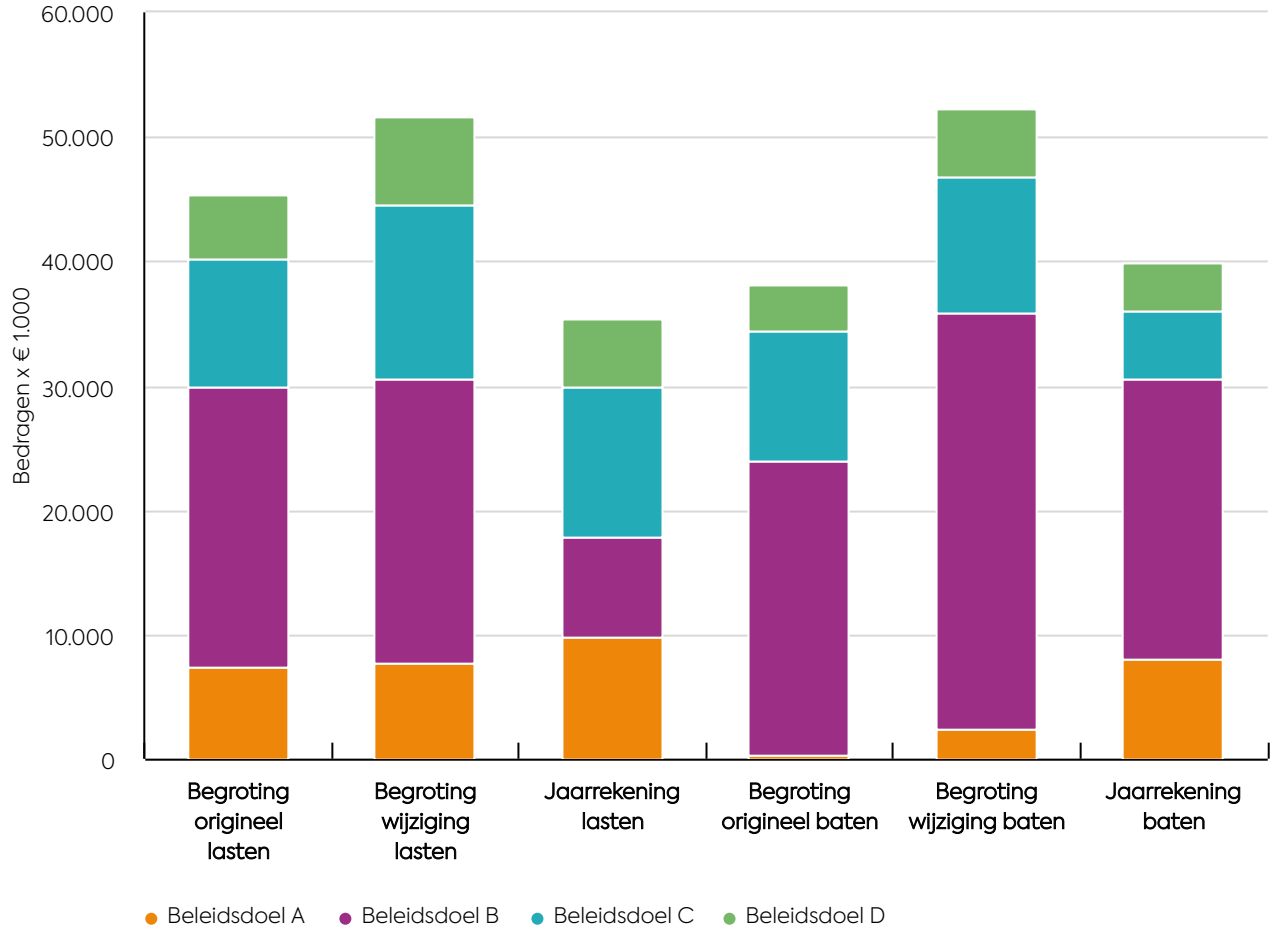
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 36

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Ruimtelijke ontwikkelingen		**2025**	**2025**	**2025**	
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	38.157	52.298	39.860	-12.437
	Lasten	45.423	51.596	35.400	16.196
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-7.266**	**701**	**4.460**	**3.759**
Reservemutaties	Onttrekking	15.483	22.032	22.910	878
	Storting	19.578	47.922	52.252	-4.330
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-11.361**	**-25.189**	**-24.882**	**307**

Programma Ruimtelijke ontwikkelingen

Figuur 26

Beleidsdoel A

Tabel 37

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: De ruimtelijke omgeving is het resultaat van een zorgvuldige afweging om het welzijn van de inwoners, ondernemers, werkenden, bezoekers en recreanten te vergroten.	Baten	280	2.459	7.986	5.527
	Lasten	7.372	7.781	9.733	-1.952
	Saldo	**-7.092**	**-5.322**	**-1.748**	**3.574**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	43	43
8.1 Ruimtelijke ordening	280	2.459	7.942	5.483
Totaal Baten	**280**	**2.459**	**7.986**	**5.527**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	50	-50
8.1 Ruimtelijke ordening	7.372	7.781	9.683	-1.902
Totaal Lasten	**7.372**	**7.781**	**9.733**	**-1.952**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-7.092**	**-5.322**	**-1.748**	**3.574**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Specifieke uitkering realisatiestimulans	5.313
2. Projecten KSW en anterieure overeenkomsten	792
3. Bijdrage RIH anterieure overeenkomsten	-503
Overig	-75
Totaal Baten	**5.527**

Lasten

1. Grote woningbouwprogramma's	-1.145
2. Projecten KSW en anterieure overeenkomsten	-792
Overig	-15
Totaal Lasten	**-1.952**

Baten

1. Het Rijk heeft op 5 november 2025 de SPUK Tijdelijke regeling realisatiestimulans (realisatiestimulans) vastgesteld. Met deze uitkering steunt het Rijk alle gemeenten in heel Nederland bij het realiseren van betaalbare woningen, met zo min mogelijk administratie. We hebben de bijdrage aangevraagd voor alle woningen waarvan de start van de bouw in 2025 is begonnen en binnen het betaalbare segment vallen (projecten die eerder een bijdrage uit bijvoorbeeld de Woningbouwimpuls hebben ontvangen uitgezonderd). Op basis van deze aanvraag wordt de subsidie na controle door de accountant verstrekt. Hoewel de middelen in 2026 aan ons worden uitgekeerd, moeten zij – op grond van regelgeving van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) – worden opgenomen in de Jaarrekening 2025.
2. Jaarlijks worden de niet afgesloten projecten van kleinschalige woningbouw (KSW) en anterieure overeenkomsten overgeboekt naar de balans. Deze mutatie verloopt zowel over de baten- als de lastenzijde en is per saldo neutraal (zie lasten).
3. De bijdrage aan de reserve aan de Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH) worden gestort op basis van de afgesloten anterieure overeenkomsten. Zie MPG voor een nadere toelichting.

Lasten

1. Bij de vaststelling van de Najaarsrapportage 2025 is besloten om een deel van het programmabudget voor 2025 over te hevelen naar de jaren 2026 en 2027. Deze beslissing was gebaseerd op de toen bekende kosten en een prognose voor de tweede helft van 2025. De belangrijkste onzekerheid op dat moment betrof de mogelijkheid om een aantal onderzoeken te starten en de juiste mensen aan te trekken om de benodigde werkzaamheden uit te voeren. Dit laatste is goed verlopen en de programma's hebben de tweede helft van het jaar de voortgang en productie kunnen leveren die nodig was voor de voortgang en uitwerking. Ook zijn aanvullende werkzaamheden uitgevoerd voor de subsidieverwerving BO MIRT 2025, gesprekken met publieke partijen over een reëel passende planningsafspraak over de subsidievoorwaarde uit 2022 om uiterlijk in 2030 te starten met de bouw van 17.700 woningen, alsmede intensiever relatiebeheer en daarmee ook de start van een lokale versnellingstafel.
   In totaal zijn drie subsidies voor in totaal € 94,48 miljoen toegezegd voor:
   - de HOV Haarlemmermeer Zuid-West en de verbinding Van Heuven Goedhartlaan – Weg om de Zuid, € 94 miljoen;
   - de flexibele schil personeel, € 0,18 miljoen
   - investeringskader bereikbaarheid en versnellen woningbouw voor de nieuwe flexwoningen-locatie Springplank in Nieuw-Vennep, maximaal € 0,3 miljoen
   Verder zijn meer (voorbereidende) communicatieactiviteiten uitgevoerd dan aanvankelijk voorzien. Als gevolg van deze ontwikkelingen blijkt achteraf dat een te groot deel van het budget is doorgeschoven. Dit wordt in de Voorjaarsrapportage 2026 gecorrigeerd.
2. Zie voor een toelichting op de hogere lasten projecten kleinschalige woningbouw en anterieure overeenkomsten de toelichting opgenomen bij de baten.

Beleidsdoel B

Tabel 38

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.	Baten	23.669	33.468	22.614	-10.854
	Lasten	22.525	22.800	8.153	14.647
	Saldo	**1.144**	**10.668**	**14.460**	**3.793**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	755	845	1.071	227
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.010	3.801	5.425	1.624
7.4 Milieubeheer	1	1	0	-1
8.1 Ruimtelijke ordening	9.022	24.311	3.169	-21.142
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	8.882	4.511	12.949	8.437
Totaal Baten	**23.669**	**33.468**	**22.614**	**-10.854**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	253	154	538	-384
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-662	270	363	-93
7.4 Milieubeheer	735	735	633	102
8.1 Ruimtelijke ordening	10.338	20.547	4.546	16.001
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	11.861	1.095	2.074	-980
Totaal Lasten	**22.525**	**22.800**	**8.153**	**14.647**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**1.144**	**10.668**	**14.460**	**3.793**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Grondexploitaties	-11.092
2. Erfpacht	127
Overig	111
Totaal Baten	**-10.854**

Lasten

1. Grondexploitaties	14.932
2. Voorziening dubieuze debiteuren	-361
Overig	76
Totaal Lasten	**14.647**

Baten

1. De lagere opbrengsten ten opzichte van de begroting (standlijn tMPG 1 juli 2025) worden onder andere veroorzaakt door lagere bijdragen van ontwikkelaars voor anterieure overeenkomsten. Daarnaast is er meer aan voorzieningen vrijgevallen dan begroot. Tevens is er minder aan RIH-bijdragen ontvangen dan begroot. Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG 2026.
2. Door een herzieningsmogelijkheid in opstalcontracten zijn er hogere opbrengsten gerealiseerd.

Lasten

1. De lagere lasten ten opzichte van de begroting (standlijn tMPG 1 juli 2025) wordt onder andere veroorzaakt door lagere uitgaven bij de anterieure overeenkomsten. Daarnaast is er ook minder in de voorzieningen gestort. Voor meer informatie verwijzen wij naar het MPG 2026.
2. Storting in voorziening dubieuze debiteuren in verband met openstaande posten erfpacht.

Beleidsdoel C

Tabel 39

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel C: Het gebruik van de openbare ruimte sturen in overeenstemming met het beleid.	Baten	10.403	10.898	5.388	-5.509
	Lasten	10.256	14.027	12.109	1.918
	Saldo	**148**	**-3.130**	**-6.721**	**-3.591**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

8.3 Wonen en bouwen	10.403	10.898	5.388	-5.509
Totaal Baten	**10.403**	**10.898**	**5.388**	**-5.509**
8.1 Ruimtelijke ordening	230	230	21	209
8.3 Wonen en bouwen	10.026	13.798	12.088	1.710
Totaal Lasten	**10.256**	**14.027**	**12.109**	**1.918**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**148**	**-3.130**	**-6.721**	**-3.591**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Leges omgevingsvergunningen	-5.509
Overig	-0
Totaal Baten	**-5.509**

Lasten

1. Zonnepanelen, schitteringsproblematiek	1.400
2. Ruimtelijke ordening en handhaving	348
Overig	170
Totaal Lasten	**1.918**

Baten

1. Uit verkregen informatie, onder meer vanuit de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, blijkt dat de vergunningaanvragen van grootschalige projecten fors achter zijn gebleven bij de eerdere planningen.

Lasten

1. In 2025 hebben wij ingestemd (12444387) met de vaststellingsovereenkomst met de Groene Energie Corridor (DGEC) inzake de schitteringsproblematiek. Hierin hebben de gemeente, Schiphol, DGEC en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afspraken gemaakt over het voorkomen van de hinder die piloten ondervinden van de reflectie van de zonnepanelen van het zonnepark DGEC. Dit brengt mogelijk de vliegveiligheid in gevaar en in de vaststellingovereenkomst is een oplossing hiervoor afgesproken. Het beschikbare budget is in 2025 niet volledig benut. Om de incidentele kosten in 2026 te kunnen dekken, stellen wij in het hoofdstuk budgetoverhevelingen voor het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2026.
2. De kosten voor uitbesteed werk en juridische ondersteuning met betrekking tot strijdig gebruik, bouwhandhaving en omgevingsvergunningen vielen lager uit dan begroot.

Beleidsdoel D

Tabel 40

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO2-neutraal.	Baten	3.805	5.473	3.873	-1.600
	Lasten	5.270	6.988	5.404	1.584
	Saldo	**-1.465**	**-1.514**	**-1.531**	**-17**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

7.4 Milieubeheer	3.243	4.275	2.591	-1.684
8.3 Wonen en bouwen	562	1.198	1.282	84
Totaal Baten	**3.805**	**5.473**	**3.873**	**-1.600**
7.4 Milieubeheer	4.708	5.790	4.122	1.667
8.3 Wonen en bouwen	562	1.198	1.282	-84
Totaal Lasten	**5.270**	**6.988**	**5.404**	**1.584**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.465**	**-1.514**	**-1.531**	**-17**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Seismologisch Onderzoek	-1.600
Overig	-0
Totaal Baten	**-1.600**

Lasten

1. Seismologisch Onderzoek	1.600
Overig	-16
Totaal Lasten	**1.584**

Baten

1. De provincie Noord-Holland heeft ons in december 2025 een subsidie toegekend voor een seismologisch onderzoek voor geothermie. De start van de werkzaamheden is verschoven naar maart 2026. Daarom zullen wij de middelen ontvangen in 2026.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten Seismologisch Onderzoek de toelichting opgenomen bij de baten.

Reserves

Tabel 41

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Algemene reserve grondzaken	1.685	9.812	8.127
Reserve Programma stadscentrum Hoofddorp	318	318	-
Reserve RIH	19.506	12.042	-7.464
Reserve Schaalsprong	493	708	215
Dekking reserve afschrijvingslasten	30	30	-
Totaal Onttrekking	**22.032**	**22.910**	**878**
Storting			
Algemene reserve grondzaken	-7.417	-14.264	-6.847
Reserve Indexatie subsidies woningbouw	-4.433	-3.765	668
Reserve Programma stadscentrum Hoofddorp	-790	-790	-
Reserve RIH	-14.694	-7.603	7.091
Reserve Schaalsprong	-14.726	-20.231	-5.504
Dekking reserve afschrijvingslasten	-5.862	-5.600	262
Totaal Storting	**-47.922**	**-52.252**	**-4.330**

Onttrekkingen

Algemene reserve grondzaken
Voor nadere informatie over de onttrekkingen en stortingen aan en in de Algemene reserve grondzaken verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken (1 januari 2026). Bij de balans is een toelichting opgenomen op de mutaties van deze reserve.

Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)
Door een administratieve correctie is er minder onttrokken dan begroot.

Reserve Schaalsprong
Het exploitatietekorten van de Saturnusstraat 40-62 en Diamantlaan 6 te Hoofddorp (verantwoord onder het programma Economische zaken) zijn onttrokken uit de reserve Schaalsprong. Bij het besluit tot aankoop van de panden (7621436 en 7999895) is besloten het exploitatieresultaat van de panden te verrekenen met de reserve Schaalsprong. Over 2025 zijn de resultaten negatiever dan geraamd.

Stortingen

Algemene reserve grondzaken
Voor nadere informatie over de onttrekkingen en stortingen aan en in de Algemene reserve grondzaken verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken (1 januari 2026). Bij de balans is een toelichting opgenomen op de mutaties van deze reserve.

Reserve indexatie subsidies woningbouw
De storting in de reserve berekenen we op basis van de balanspostie vooruitontvangen uitkeringen en de rente van het schatkistbankieren. De rente is lager uitgevallen dan waar rekening mee werd gehouden in de

begroting daarom is de storting in de reserve lager dan begroot.

Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)
Het verschil tussen de geraamde en gerealiseerde stortingen komt doordat bij woningbouwontwikkelingen de RIH-bijdrage wordt afgerekend op moment dat het ruimtelijke besluit, het bestemmingsplan, of het ruimtelijke besluit/omgevingsvergunning er ligt. Dit zorgt soms voor niet voorziene vertraging door bijvoorbeeld bezwaar- of beroepprocedures maar er kan ook versnelling optreden wanneer er meer wordt verkocht door de ontwikkelaar waardoor een project eerder van start gaat en daarmee ook de bijdrages voor de RIH geïnd kunnen worden.

Reserve Schaalsprong
De omvang van de Algemene reserve grondzaken is gelimiteerd op € 5 miljoen. Het saldo boven dit bedrag is afgeroomd ten gunste van de reserve Schaalsprong. Het surplus was € 5,2 miljoen. Zie hiervoor de paragraaf Grondbeleid.

Reserve dekking afschrijvingslasten
Er is rekening gehouden met een bijdrage vanuit de Algemene reserve grondzaken aan de reserve Dekking afschrijvingslasten voor Stadspark Hoofddorp. De bijdrage wordt verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2026.

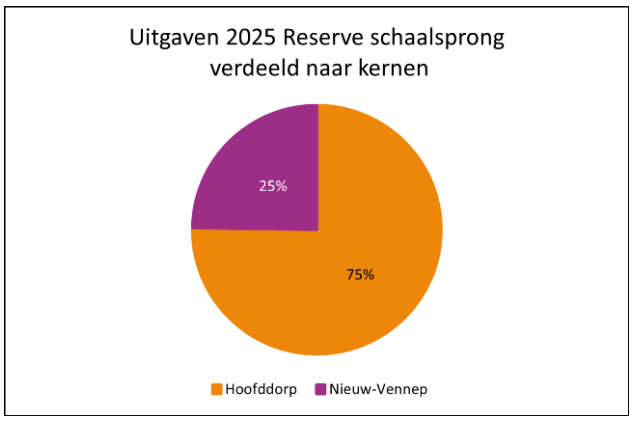
Toelichting bestedingen reserve schaalsprong
De raad heeft op 4 juli 2024 de motie 'DingDong geef helderheid in de Schaalsprong' aangenomen, waarbij één van de verzoeken was om door middel van een eenvoudige infographic de bestedingen vanuit de schaalsprong Wonen inzichtelijk te maken en daarbij onderscheid te maken naar gebieden/kernen.

Bij deze jaarstukken maken we de bestedingen inzichtelijk over het jaar 2025. In de investeringsanalyse Schaalsprong Wonen 2025 (12848270) en het Strategisch perspectief investeringen voorjaar 2026 kijken we verder vooruit.

Conform eerdere besluitvorming kunnen, naast de reserve RIH en de stelpost schaalsprong wonen (kapitaallasten), uit de reserve Schaalsprong zowel infrastructurele maatregelen als groenvoorzieningen, maatschappelijke voorzieningen en exploitatietekorten van aangekochte panden worden bekostigd. Voorwaarde hierbij is dat de kosten het gevolg zijn van de groei van onze gemeente met woningbouw.

De stand van de reserve Schaalsprong bedraagt per 31 december 2025 € 27,9 miljoen.

De uitgaven in 2025 bedragen in totaal € 0,708 miljoen en zijn in Figuur 27 inzichtelijk gemaakt naar de kernen.

Figuur 27

Wonen

Voor zowel onze huidige inwoners als voor mensen die in Haarlemmermeer willen gaan wonen, zijn er voldoende woningen die aansluiten bij de woonbehoeften in verschillende levensfasen. De variëteit in woonmilieus sluit daar goed bij aan.
De druk op de Haarlemmermeerse woningmarkt is groot. Dat geldt met name in het betaalbare segment. Tegenover een stijgende bouwproductie staat een nog sneller stijgende vraag. Voor huishoudens met een inkomen tot € 60.000 is er erg weinig aanbod. Dat geldt in alle segmenten zowel voor huurwoningen als voor koopwoningen. De gemiddelde wachttijd voor een zelfstandige sociale huurwoning in Haarlemmermeer is afgenomen van 22 jaar in 2020 naar 17,6 jaar in 2024, maar is daarmee nog steeds hoog.

Haarlemmermeer kent een woningaanbod dat grotendeels bestaat uit eengezinswoningen in ruim opgezette woonmilieus. Door toename van het aantal kleine huishoudens, neemt de vraag naar appartementen toe. Meer diversiteit is nodig in woningaanbod, in prijssegmenten, in de koop- en huursector en ook in woonmilieus. Er is een groeiende behoefte aan woningen waarin mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben zelfstandig kunnen wonen. Op die manier kunnen jongeren, gezinnen, empty nesters en ouderen een hele wooncarrière in Haarlemmermeer doorlopen.

Haarlemmermeer kent een beperkt aanbod in de segmenten laag (huur < € 879) en midden (huur € 880 - € 1.187) en koop < € 390.000 (door het Rijk vastgestelde betaalbaarheidsgrens). Door de grote vraag zijn de huur- en koopprijzen van veel woningen gestegen tot boven de grenzen van het betaalbare segment.

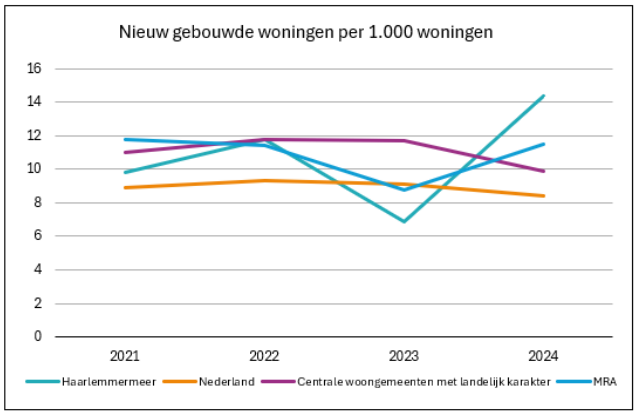
Bij nieuwbouwprojecten geldt het uitgangspunt dat ten minste 50% uit betaalbare woningen bestaat. Waar mogelijk streven wij naar een hoger percentage betaalbare woningen.

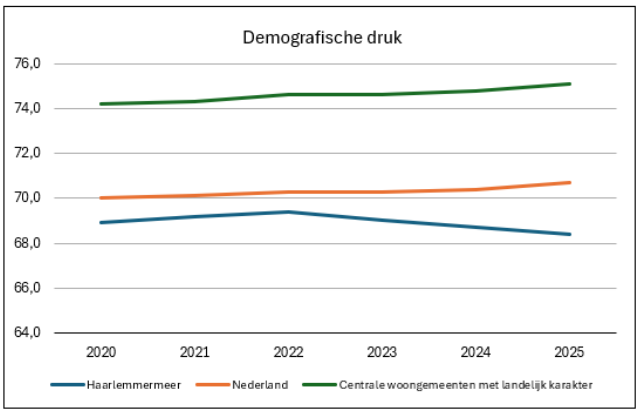
We kiezen voor het behoud van het landelijke karakter in de kleine dorpen, met kleinschalige woningbouw. In met name Hoofddorp en Nieuw-Vennep, rondom de NS-stations en/of de R-nethaltes kiezen we respectievelijk voor verstedelijking of verdichting.

We sluiten aan bij de veranderende woningbehoefte. Dat betekent meer variatie in woonmilieus en woningtypen en meer woningen in het betaalbare segment. Nieuwbouwwoningen zijn nodig om de woningmarkt toegankelijk te houden. Wij zetten in op versnelling van de woningbouwproductie in de komende jaren, ook in regionaal verband en in overleg met de provincie Noord-Holland en het Rijk. Daarvoor leggen wij afspraken vast in Woonakkoorden.

Tabel 42 BBV indicatoren

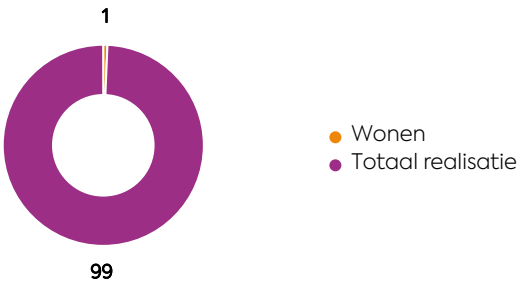
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen 2021	2022	2023	2024	2025
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	9,8	11,8	6,9	14,4	n/b
Demografische druk	%	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	69,2	69,4	69,0	68,7	68,4
Wachttijd voor zelfstandige sociale huurwoningen	In jaren		WoningNet	21,1	19,0	18,0	n/b	n/b

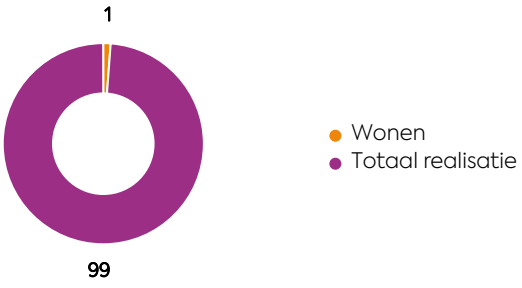

Figuur 28

Wonen	**Baten x € 1.000**	**4.924**
	in % van totale realisatie	**0,7%**
	Lasten x € 1.000	**8.241**
	in % van totale realisatie	**1,2%**

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen
Er zijn geen verbonden partijen die bijdragen aan het realiseren van de doelen van het programma Wonen.

Relevant beleid
- Raadsbesluit Verlengen Woonbeleidsprogramma Haarlemmermeer 2019-2025: Het verschil maken (10994323)
- Woonbeleidsprogramma 2019-2025 Het Verschil Maken (2019.0058049)
- Visie wonen en volkshuisvesting (12233598)
- Nota Versnelling Woningbouw (2017.0037218)
- Visie Wonen en Zorg (2017.0026227) en Uitvoeringsplan (2018.0022374)
- Verordening Starterslening Haarlemmermeer (2021.0000586)
- Prestatieafspraken Haarlemmermeer 2024 tot en met 2027 (10220976)
- Woonwagenbeleid Haarlemmermeer (8414029)
- Ruggensteunregeling urgenten met zoekprofiel 'midstay' (2019.0004933)
- Woonakkoord provincie Noord-Holland -AM-regio (2021.0000905)
- Huisvestingsverordening gemeente Haarlemmermeer 2022 (7366751) - inclusief tweede wijziging
- Nadere regels voor de nieuwe woonruimteverdeling bij de Huisvestingsverordening gemeente Haarlemmermeer 2022 (2022.0002383)
- Beleidsregel Urgentieregeling gemeente Haarlemmermeer 2023 (7563471)
- Beleidsregel Doorstroming vergunninghouders gemeente Haarlemmermeer 2023 (7563471)
- Woondeal MRA (7398219)
- Nota Huisvestingsopgave wonen met zorg (2022.0000403)
- Manifest - Samen leven, wonen en zorgen in Haarlemmermeer (2022.0000403)
- Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 (11373355)
- Eerste wijziging van de nota Betaalbaar wonen in Haarlemmermeer (11949723)
- Visie op Wonen en Volkshuisvesting (12233598)
- Eerste wijziging subsidieregeling verhuiskosten van groot naar beter Haarlemmermeer 2024 (12806412)

Beleidsdoel A: Door woonbeleid en woningprogrammering randvoorwaarden scheppen, zodat er voldoende en gedifferentieerd aanbod is van woningen. De woningvoorraad sluit hiermee aan op de behoeften van verschillende doelgroepen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij hebben nieuw woonbeleid opgesteld. Wij hebben ervoor gekozen om dit tot doen in de vorm van een Visie op Wonen en Volkshuisvesting en een Volkshuisvestingsprogramma. Deze vorm sluit aan op het wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting. Wonen met zorg is één van de thema's die in het nieuwe beleid een prominentere plek hebben gekregen.

Op basis van het Woonbeleidsprogramma 2019-2025 en de nota Betaalbaar wonen in Haarlemmermeer hebben wij met diverse ontwikkelaars afspraken gemaakt over woningbouwprogramma's in nieuwbouwontwikkelingen.

Activiteiten
01. Opstellen visie en volkshuisvestingsprogramma 2025-2029
02. Sturing op woningbouwambities
03. Wonen met zorg
04. Regionale afstemming woonbeleid en woningbouwopgave (provincie, MRA, AM)

Toelichting
01. Opstellen visie en volkshuisvestingsprogramma 2025-2029
Wij hebben een Visie op Wonen en Volkshuisvesting opgesteld. De raad heeft deze op 25 september 2025 vastgesteld. In deze visie zijn de doelen voor het woonbeleid bepaald:
- een vitale en kwalitatief goede woningvoorraad in aantrekkelijke wijken en kernen, in woonmilieus waar alle mensen prettig samenleven, met de voorzieningen waar zij behoefte aan hebben;
- een divers woningaanbod voor de verschillende (toekomstige) inwoners van Haarlemmermeer met voldoende goede en betaalbare woningen, geschikt voor de diverse doelgroepen;
- dat zorg geleverd kan worden voor inwoners die zorg nodig hebben en dat de woning daarvoor geschikt is of kan worden gemaakt;
- een toegankelijke woningmarkt voor iedereen: starters en doorstromers, één-, twee- en meerpersoonshuishoudens, (studerende) jongeren, ouderen, aandachtsgroepen en woningzoekenden van binnen en buiten Haarlemmermeer;

- haalbaar en betaalbaar wonen voor onze lokale woningzoekenden en ons aandeel nemen in de regionale behoefte;
- meer woningen in het goedkope en middeldure segment.

Wij hebben een Volkshuisvestingsprogramma opgesteld, dat wij begin 2026 willen vaststellen. Met ruim 40 acties hebben wij hierin beschreven wat wij gaan doen om de doelen te bereiken. De acties zijn verdeeld over de thema's Bouwen en verbouwen, Wonen met zorg, Toegankelijke woningmarkt en Aantrekkelijke wijken en dorpen.

Wij hebben meegewerkt aan een landelijke 'verkenning gemeentelijke vereveningsfondsen' en willen in 2026 zo'n fonds uitwerken.

02. Sturing op woningbouwambities
In 2025 zijn ruim 700 woningen opgeleverd, onze verwachting was 750 á 800 woningen. Dit gebeurde in onder andere het project The Concourse in Hoofddorp Stadscentrum, in Hyde Park Hoofddorp en Badhoevedorp Centrum. Over de opgeleverde projecten hebben wij veelal afspraken gemaakt voordat het Woonbeleidsprogramma en de nota Betaalbaar wonen in werking traden. De eis om 50% betaalbaar te bouwen gold daarom niet voor deze projecten. Deze eis geldt op dit moment ook niet voor projecten met 30 woningen of minder. Daardoor behoort minder dan 50% van de opgeleverde woningen tot de betaalbare segmenten: sociale huur, middenhuur en betaalbare koop.

In anterieure overeenkomsten die wij dit jaar hebben gesloten, is wel opgenomen dat 50% betaalbaar moet zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor grote gebiedsontwikkelingen in Lisserbroek.

03. Wonen met zorg
In de Visie op Wonen en Volkshuisvesting (zie activiteit 01) hebben wij opgenomen dat het woningaanbod geschikt moet zijn voor de diverse doelgroepen, dat zorg geleverd kan worden voor inwoners die zorg nodig hebben en dat de woning daarvoor geschikt is of kan worden gemaakt en dat de woningmarkt toegankelijk moet zijn voor iedereen, dus ook voor ouderen en aandachtsgroepen.

In het Volkshuisvestingsprogramma hebben wij hier acties aan verbonden, binnen drie actielijnen:
- voldoende woningen waar zorg en ondersteuning mogelijk is;
- concepten waar dragende en vragende bewoners samen leven;
- preventie als basis om zo lang mogelijk regie te behouden.

In het project IJweg 1031 (Dagelijks leven) in Hoofddorp zijn 20 onzelfstandige zorgwoningen gerealiseerd.

04. Regionale afstemming woonbeleid en woningbouwopgave (provincie, MRA, AM)
In 2025 is de MRA versnellingstafel geëvalueerd. Deze bleek nog niet tot de gewenste resultaten te leiden. De schaal van de MRA is te groot. Advies vanuit het onderzoek is om lokale versnellingstafels te organiseren, deze meer te richten op het vinden van oplossingen en de MRA tafel een andere invulling te geven. Wij zijn gestart met onderzoek hoe wij een lokale versnellingstafel kunnen opzetten.

Het Woonakkoord Amstelland-Meerlanden 2021-2025 is verlengd tot december 2027 of tot het provinciale volkshuisvestingsprogramma is vastgesteld. In het woonakkoord hebben de gemeenten en de provincie regionale afspraken vastgelegd over onder andere: woningbouw, samenwerking, optimaal benutten van de bestaande voorraad, wonen & zorg en duurzaam wonen.

Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Er is sprake van een krappe woningmarkt. De beschikbaarheid en betaalbaarheid van koop- en huurwoningen staat onder druk. Er kwamen minder sociale huurwoningen beschikbaar dan vorig jaar, ondanks de nieuwe sociale huurwoningen die dit jaar zijn opgeleverd.

Om het beperkte aanbod sociale huurwoningen zo eerlijk mogelijk te verdelen, hebben wij een woonruimteverdeelsysteem met regels voor de toewijzing van woningen. Wij hebben afspraken met de woningcorporaties over de uitvoering van de regels en over aanvullende maatregelen.

Wij streven naar een goede balans tussen de huisvesting van bijzondere doelgroepen en die van reguliere woningzoekenden. Tegelijkertijd is er een concrete taakstelling van het Rijk voor de huisvesting van statushouders en zijn er opgaven voor de huisvesting van urgenten en uitstromers uit maatschappelijke instellingen. Deze drie opgaven hebben wij in 2025 niet gehaald. Wij

voldeden wel aan de taakstelling voor de opvang van asielzoekers.

Activiteiten

01. Uitvoeren en monitoren van de woonruimteverdeling en de urgentieregeling
02. Uitvoeren van prestatieafspraken en voorbereiden nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisatie
03. Uitvoeren van de starterslening
04. Huisvesten statushouders en begeleiden opvang asielzoekers

Toelichting

01. Uitvoeren en monitoren van de woonruimteverdeling en de urgentieregeling
Met het puntensysteem streefden we ernaar om starters en woningzoekenden met een dringende verhuiswens meer kansen te geven. In 2025 is bijna de helft van de sociale huurwoningen toegewezen aan starters. Ook zien we dat actief zoeken, waardoor men extra punten opbouwt, wordt beloond. Maar net als in veel andere gemeenten in de regio is het totaal aantal verhuringen lager dan vorig jaar. Van de vrijkomende woningen is circa 65% verhuurd aan regulier woningzoekenden en 35% aan bijzondere doelgroepen. Wij hadden een taakstelling voor het huisvesten van 365 statushouders. Daarvan is nog geen 60% gerealiseerd. Ook niet alle urgenten en uitstromers uit maatschappelijke voorzieningen konden worden gehuisvest. Maar daar ging het om ongeveer 85% van de opgave die is gerealiseerd.

02. Uitvoeren van prestatieafspraken en voorbereiden nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisatie
Met de vijf actieve woningcorporaties, Ymere, Eigen Haard, DUWO, Woonzorg Nederland en Rochdale, en de huurdersorganisaties hebben wij meerjarige prestatieafspraken. Voor 2025 en 2026 hebben wij deze vertaald in werkafspraken. De werkafspraken 2025 lagen eind 2025 grotendeels op schema en zijn naar tevredenheid uitgevoerd, met onder meer de volgende resultaten:

- in Hyde Park zijn sociale huurwoningen opgeleverd, waaronder studentenwoningen, en in Wickevoort is gestart met de bouw van nieuwe sociale huurwoningen;
- om de bestaande woningvoorraad beter te benutten, is de doorstroming gestimuleerd, door middel van communicatie over de subsidieregeling Van Groot Naar Beter en bijeenkomsten voor senioren;
- op het gebied van betaalbaarheid voldeden corporaties ruimschoots aan de afspraken over verhuring onder de aftoppingsgrenzen voor huurtoeslag;
- ook is intensief samengewerkt aan het voorkomen van betalingsachterstanden en ontruimingen.

03. Uitvoeren van de starterslening
Woningzoekenden uit Haarlemmermeer die voor het eerst een woning kopen, konden onder voorwaarden gebruik maken van een starterslening.

Wij hebben 168 startersleningen verstrekt, 145 voor bestaande bouw, 16 Hyde Park en 7 overige nieuwbouw. De verwachting voor 2025 was tussen de 50 en 75 startersleningen.

04. Huisvesten statushouders en begeleiden opvang asielzoekers
Door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) werden in 2025 1.156 asielzoekers opgevangen verdeeld over drie opvanglocaties. We voldeden daarmee ruim aan onze taakstelling onder de Spreidingswet.

Voor het huisvesten van statushouders hadden wij dit jaar een taakstelling van 365 personen, waarvan 62 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Dit was inclusief de achterstand van 111 personen van het jaar 2024. Wij hebben dit jaar 233 personen gehuisvest, waarvan 16 amv. Hiermee hebben wij een achterstand in onze taakstelling van 132 personen per eind 2025.

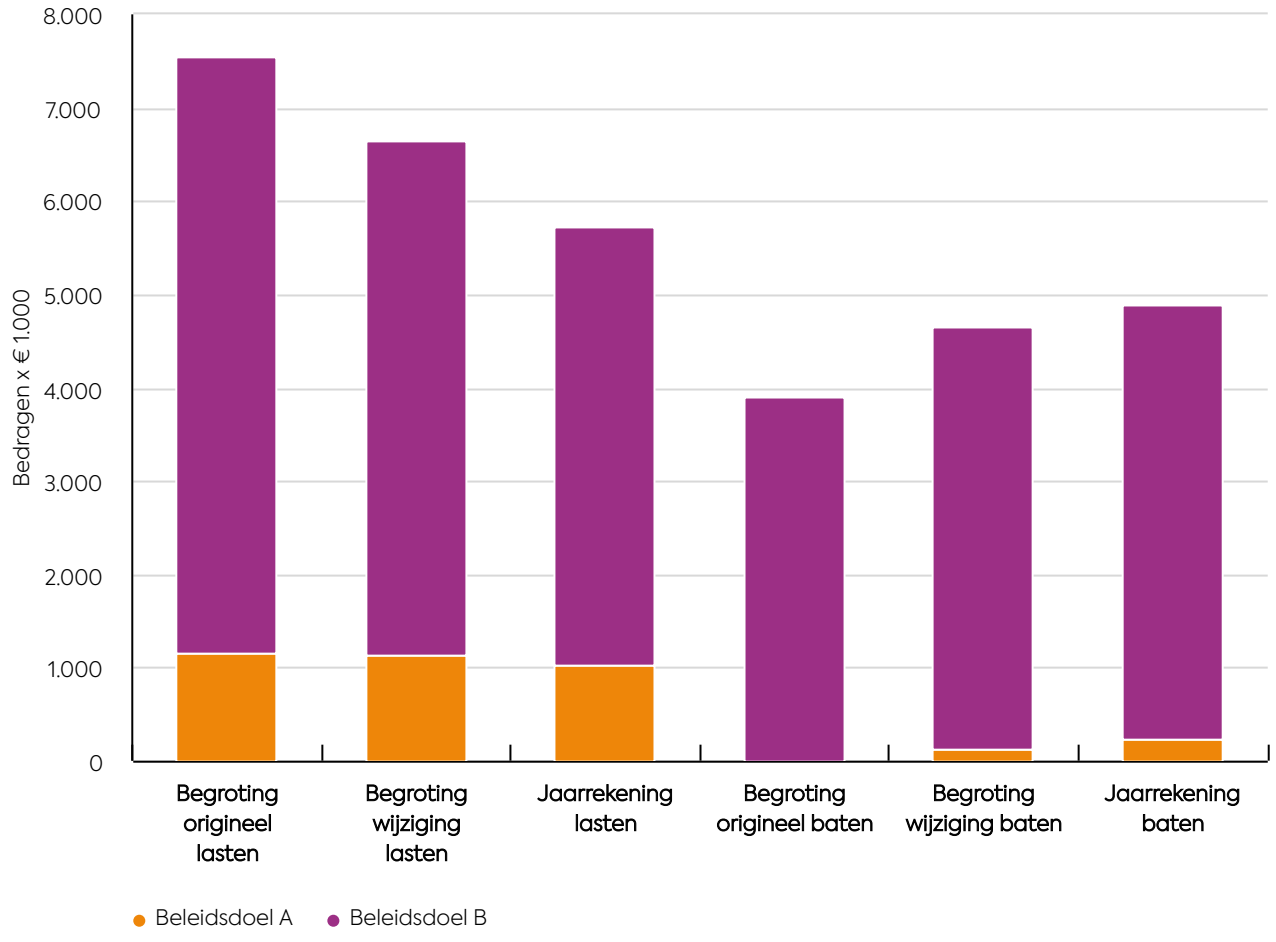
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 43

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Wonen		**2025**	**2025**	**2025**	
Wonen	Baten	3.907	4.664	4.897	234
	Lasten	7.544	6.657	5.723	933
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-3.637**	**-1.993**	**-826**	**1.167**
Reservemutaties	Onttrekking	160	44	26	-18
	Storting	1.138	2.228	2.518	-290
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-4.616**	**-4.177**	**-3.318**	**859**

Programma Wonen

Figuur 29

Beleidsdoel A

Tabel 44

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Door woonbeleid en woningprogrammering voorwaarden scheppen voor voldoende en gedifferentieerde woningen. De woningvoorraad sluit aan op de behoeften van verschillende doelgroepen.	Baten	0	129	243	113
	Lasten	1.154	1.141	1.029	112
	Saldo	**-1.154**	**-1.011**	**-786**	**225**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	55	0	-55
8.3 Wonen en bouwen	0	74	243	169
Totaal Baten	**0**	**129**	**243**	**113**
8.3 Wonen en bouwen	1.154	1.141	1.029	112
Totaal Lasten	**1.154**	**1.141**	**1.029**	**112**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.154**	**-1.011**	**-786**	**225**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Hotel- en accommodatieregeling+	169
Overig	-56
Totaal Baten	**113**

Lasten

1. Hotel- en accommodatieregeling+	89
Overig	23
Totaal Lasten	**112**

Baten

1. De vergoeding voor de opvang van statushouders in het pand Planeetbaan 2 te Hoofddorp op basis van de hotel- en accommodatieregeling (HAR) is hoger dan geraamd omdat de bedragen van de HAR+ zijn verhoogd. Daarnaast zijn de kosten van de HAR lager dan geraamd omdat minder statushouders werden opgevangen. Wij stellen voor de extra ontvangen HAR+ middelen samen met het resterende budget over te hevelen naar 2026 ten behoeve van de sociale begeleiding van statushouders en asielzoekers, zoals de begeleiding naar werk, onderwijs en inburgering.

Lasten

1. Zie voor een toelichting op de lagere lasten van de HAR+ de toelichting opgenomen bij de baten.

Beleidsdoel B

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Door woonbeleid waarborgen van een toegankelijke en toekomstbestendige woningmarkt voor huidige en nieuwe inwoners van Haarlemmermeer.	Baten	3.907	4.534	4.654	120
	Lasten	6.390	5.516	4.694	822
	Saldo	**-2.483**	**-982**	**-40**	**942**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.948	4.534	4.652	117
8.3 Wonen en bouwen	-40	0	3	3
Totaal Baten	**3.907**	**4.534**	**4.654**	**120**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.215	2.756	2.078	678
8.3 Wonen en bouwen	3.175	2.760	2.616	144
Totaal Lasten	**6.390**	**5.516**	**4.694**	**822**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-2.483**	**-982**	**-40**	**942**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	120
Totaal Baten	**120**

Lasten

1. Exploitatielasten Planeetbaan 2	677
2. Motie Van groot naar beter (verhuiskosten)	103
Overig	42
Totaal Lasten	**822**

Lasten

1. De exploitatielasten voor het pand Planeetbaan 2 te Hoofddorp over 2025 zijn lager uitgevallen dan vooraf was geraamd. Ook was bij de Jaarstukken 2024 een inschatting opgenomen van nog te ontvangen facturen. De werkelijke facturen over 2024 vielen lager uit waardoor de totale lasten in 2025 lager zijn dan de begroting.
2. De motie Van groot naar beter is vlak voor het zomerreces aangenomen, hierdoor was het niet mogelijk om de verhoging van het subsidieplafond per direct in 2025 uit te voeren. Om een zorgvuldige voorbereiding, goede communicatie en uitvoering van de regeling te waarborgen, wordt de wijziging per 1 januari 2026 van kracht. Hierdoor is het voor 2025 beschikbare budget niet benut. Om de incidentele verhoging van de verhuiskostenvergoeding over de jaren 2026, 2027 en 2028 te dekken, wordt voorgesteld het extra budget van 2025 over te hevelen naar 2028.

Reserves

Tabel 45

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Reserve Wonen	44	26	-18
Totaal Onttrekking	**44**	**26**	**-18**
Storting			
Algemene dekkingsreserve Wonen - Algemene dekkingsreserve	-1.750	-2.040	-290
Reserve Wonen	-478	-478	0
Totaal Storting	**-2.228**	**-2.518**	**-290**

Stortingen

Algemene dekkingsreserve

Als gevolg van de lagere exploitatielasten van het pand Planeetbaan 2 wordt een hoger bedrag gestort in de Algemene dekkingsreserve. Dit pand is verworven in het kader van gebiedsontwikkeling Spoorzone Hoofddorp (2022.0002314). Dit perceel wordt te zijner tijd herontwikkeld en nu tijdelijk geëxploiteerd. Het exploitatieresultaat wordt gebruikt om na de huurperiode van vijf jaar de boekwaarde van het pand af te waarderen naar de marktwaarde.

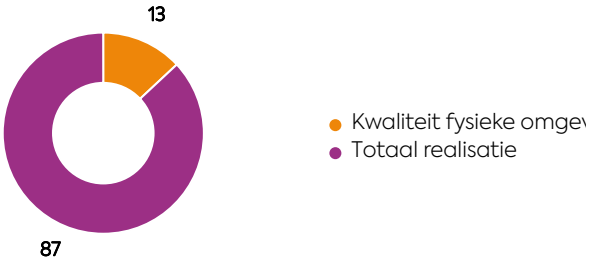

Kwaliteit fysieke omgeving

Een schone, duurzame, hele en veilige openbare ruimte.
Onze ambitie voor de fysieke leefomgeving is een schone, duurzame, hele en veilige openbare ruimte. Dit betekent dat wij ernaar streven de kwaliteit van de fysieke leefomgeving op duurzame wijze in stand te houden binnen de kaders van de wettelijke bepalingen. Hierbij vergroenen wij de leefomgeving door het planten van meer bomen en het vervangen van verhardingen die niet meer in gebruik zijn door groen. Vergroening van de leefomgeving zorgt ook voor meer biodiversiteit en een klimaatadaptieve inrichting.
De manier waarop wij de fysieke leefomgeving onderhouden is opgenomen in het Beheerkwaliteitplan (BKP) (2016.0069196) en in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) 10164415 waarin de resultaten van de actualisering van de beheerplannen voor de Fysieke Leefomgeving 2024-2028 zijn opgenomen.
Wij zetten in op de voorbereiding van een gebiedsgerichte aanpak van onze vervangingen in de openbare ruimte, die tevens kansen biedt om deze klimaatbestendig te maken en maatregelen voor de energietransitie in te passen.
Wij passen duurzaamheid en innovaties toe bij het onderhoudsproces, onder andere door het gebruik van duurzame materialen. Daarnaast streven wij ernaar grondstoffen zoveel mogelijk opnieuw te gebruiken.
Het gebruik van de openbare ruimte is niet los te zien van de maatschappelijke context. Samen met gebruikers van de fysieke leefomgeving zoeken wij naar creatieve en duurzame ideeën om de leefomgeving te blijven verbeteren door deze partijen via participatie te betrekken bij werkzaamheden in de woon-, werk- en leefomgeving en in het groen zelfbeheer zoveel mogelijk te stimuleren. Zelfbeheer verhoogt de betrokkenheid van gebruikers bij de fysieke leefomgeving en kan de sociale samenhang bevorderen.

Kwaliteit fysieke omgeving		
	Baten x € 1.000	47.463
	in % van totale realisatie	6,5%
	Lasten x € 1.000	91.560
	in % van totale realisatie	13,0%

Tabel 46 Indicatoren en kengetallen

Kengetallen	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12=2024	31-12-2025
Bomen [1]	92.144 stuks	94.123 stuks	93.341 stuks	98.289 stuks	97. 575 stuks	99.700 stuks[2]
Groenvlakken (gazon, heesters, hagen, bos-plantsoen, enz.) [3]	12,3 km^2	12,8 km^2	12,7 km^2	12,9 km^2	12,9 km^2	12,9 km^2
Riolering lengte vrijverval riool [4]	884,1 km	876 km	988 km	1.003,68 km	1.011,43 km	1.057,4 km[5]
Riolering lengte mechanisch riool	185,9 km	193,0 km	196 km	200,91 km	202,11 km	202,55 km
Verharding (gesloten)	4,0 km^2	4,1 km^2	4,1 km^2	4,1 km^2	4,1 km^2	4.2 km^2
Verharding (open)	5,0 km^2	5,1 km^2	5,1 km^2	5,2 km^2	5,1 km^2	5,2 km^2
Kunstwerken (bruggen, tunnels, kademuur, enz.)[6]	721 stuks	730 stuks	736 stuks	741 stuks	788 stuks[7]	806 stuks
Openbare Verlichting (lichtpunten)	43.154 stuks	44.303 stuks	46.405 stuks	47.036 stuks	47.500 stuks	48.000 stuks
Kabelnet Openbare Verlichting	1.400 km	1.480 km	1.493 km	1.575 km	1.600 km	1.600 km
Meetverdeelkasten Openbare Verlichting	460 stuks	468 stuks	478 stuks	496 stuks	505 stuks	525 stuks
Verkeersregelinstallaties	72 stuks	74 stuks	74 stuks	74 stuks	74 stuks	74 stuks
Speelplekken	713 stuks	736 stuks	743 stuks	735 stuks	733 stuks	759 stuks

1 Bomen in beheer bij de gemeente, inclusief recreatiegebieden, begraafplaatsen, parkmanagement. Hieronder vallen niet: bomen in beheer bij particulieren (met uitzondering van particuliere monumentale en waardevolle bomen), bomen in beheer bij Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland, het Recreatieschap Noord-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland.

2 Het areaal fluctueert en de gegevens zijn een momentopname. Bomen worden soms gerooid in verband met veiligheid of in het kader van duurzaam boombeheer (zodat bomen iets verder uit elkaar geplant staan en meer onder- en bovengrondse ruimte hebben om beter te kunnen groeien).

3 Groenvakken in beheer bij de gemeente, inclusief recreatiegebieden, begraafplaatsen, parkmanagement. Hieronder vallen niet: groenvakken in beheer bij particulieren, Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland, het Recreatieschap Noord-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland.

4 Dit betreft het areaal exclusief drainage.

5 In 2025 zijn veel bestaande leidingen geregistreerd, die eerst niet in het systeem waren opgenomen. Dit zijn met name de kleine leidingen (perceel- en kolkaansluitleidingen).

6 Het aantal kunstwerken is inclusief kunstwerken die wij in eigendom hebben, maar die wij door andere partijen laten beheren.

7 Door een inhaalslag in de gegevens van kunstwerken hebben we meer inzicht in ons areaal.

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Meerlanden
Meerlanden heeft zich ingezet voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. De dienstverlening bestond uit afval- en grondstoffeninzameling, straatreiniging, zwerfafvalverwijdering, gladheidsbestrijding, ongediertebestrijding en de exploitatie van de weekmarkten. Daarbij is gewerkt volgens de afgesproken beeldkwaliteit en de kaders uit de dienstverleningsovereenkomsten.

Meerlanden heeft verdere stappen gezet in het verduurzamen van het afval- en grondstoffenbeheer, onder andere door in te zetten op een betere scheiding en een hogere kwaliteit van ingezamelde stromen. Meerlanden hanteert voor de aandeelhoudende gemeenten uniforme tarieven voor afvalverwijdering, straatreiniging en gladheidbestrijding, wat zorgt voor duidelijkheid en transparantie richting de aangesloten gemeenten, doordat dezelfde systematiek en uitgangspunten worden gehanteerd.

In 2025 is gestart met het traject voor de herijking van de uniforme tarieven voor afval. Daarnaast is de voorbereiding afgerond van de nieuwe uniforme dienstverleningsovereenkomst Reiniging en Gladheidsbestrijding, die per 1 januari 2026 in werking is getreden.

Per 1 januari 2025 heeft Meerlanden de Waterwolf offcieel overgenomen. In 2025 is veel zorg besteed aan de integratie tussen Meerlanden en De Waterwolf, waardoor het dagelijks beheer en onderhoud van de openbare ruimte binnen één organisatie is samengebracht en beter kan worden afgestemd. Meerlanden blijft daarmee een belangrijke partner in het realiseren van een schone, veilige en toekomstbestendige leefomgeving.

Via de dochterondeneming De Waterwolf is uitvoering gegeven aan diverse werkzaamheden in de openbare ruimte, gericht op het heel en veilig houden van de fysieke leefomgeving. Dit omvatte het groenonderhoud op basis van beeldkwaliteit, het oplossen van meldingen vanuit inwoners en gebruikers van de openbare ruimte en het uitvoeren van klein civieltechnisch onderhoud binnen het integrale bestek. Daarnaast viel het beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen, het bedienen van de beweegbare bruggen en de besturing van de pontverbinding tussen Rijsenhout en Aalsmeer onder deze werkzaamheden.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert de wettelijk verplichte taken ('basistaken') en een aantal aanvullende taken ('plustaken') op het gebied van het omgevingsrecht voor ons uit. Het gaat in het bijzonder om vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de werkvelden bouw, milieu en bodem. De (minimale) kwaliteit van de uitvoering van de taken is wettelijk vastgelegd. Dat is voor ons geregeld in de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Haarlemmermeer. Ieder jaar spreken wij met de OD NZKG af welke taken zij in dat jaar voor ons gaat uitvoeren. Die afspraken en de begroting van de kosten staan in het Uitvoeringsprogramma. Na afloop van het jaar legt de OD NZKG verantwoording aan ons af over de geleverde producten en diensten.

Relevant beleid

- Beheerkwaliteitplan 2009 (B&W 2009.0019558), geactualiseerd in 2017 (2016.0069196) en in 2022 (2022.0002403)
- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Haarlemmermeer (10258517)
- Actualisering Beheerplannen Fysieke Leefomgeving 2024 tot en met 2028 (10164415), inclusief document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)
- Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0003036)
- Visie Boombeleid 2015 (2014.0056392)
- Beleid Monumentale en Waardevolle bomen (2020.0002903)
- Kadernota Vervanging en Herplant 2015 (2014.0056392)
- Kadernota Boomveiligheid en Zorgplicht 2015 (2014.0056392)
- Kadernota Beheer en Overlast van bomen 2015 (2015.0053367)
- Leidraad 'Groene, gezonde leefomgeving, omgaan met ons groen in bebouwd gebied en toelichting groenstructuurkaarten' (7735848)
- Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer (2011) (2011.0035034) en eerste wijziging (2016.0053740)
- Wijzigingsverordening 'Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer 2011 2e wijziging' (2020.0002677)
- Verordening graf- en begraafrechten 2021 (lijkbezorgingsrechten) (2020.0002299)
- Uitvoeringsregeling Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2016 (2016.0053740)

- Afvalstoffenverordening gemeente Haarlemmermeer 2021 (2021.0000178)
- Invoering opt-in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk (jasticker) (2021.0002294)
- Gladheidsbestrijdingsplan 2025-2028 en Strooikaart 2025-2026 (12689603)
- Strategische Samenwerkingsagenda hoogheemraadschap van Rijnland en gemeente Haarlemmermeer 2020-2035 (2021.0001877)
- Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer (2022.0000040)
- Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) 2024-2028 gemeente Haarlemmermeer (8414039)
- Programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer (2019.0037699)
- Aanpak 'Van afval- naar grondstofinzameling' (2018.0030093)
- Aanpassing Aanpak 'Van afval- naar grondstofinzameling' (2020.0000853)
- Wijziging Nota Bodembeheer gemeente Haarlemmermeer (10178887)
- Geactualiseerd Beleidskader Bodem 2025, Bodemkwaliteitskaart en PFAS-bodemkwaliteitskaart 2025 (11923072)
- Wijziging Omgevingsplan gemeente Haarlemmermeer 'Bodem' (12018917)
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Haarlemmermeer (2016.0018300)
- Herijking aanpak van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond (7502314)
- Natuurvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0000462)
- 'Kom in Beweging!'- Speelruimte in de gemeente Haarlemmermeer (2021.0000721)

Beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Openbaar groen en bomen leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving en de beleving hiervan door gebruikers. Ons doel is te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor bomen door het bestaande areaal veilig en vitaal te houden. Daarnaast willen we de leefomgeving verder vergroenen en de biodiversiteit van het groen in de openbare ruimte versterken door een gevarieerd areaal. Groen is van belang voor een klimaatbestendige inrichting omdat beplanting en bomen overtollig regenwater beter vasthouden en bomen schaduw geven bij hitte. Bomen zorgen bovendien voor een verbetering van de luchtkwaliteit. Omdat het klimaat opwarmt, stijgt de temperatuur vooral in dichtbebouwde gebieden. Ons Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer (2022.0000040) gaat uit van 40% schaduw langs langzaam verkeerroutes en verblijfsplekken waar mensen zich ophouden in de openbare ruimte door het planten van bomen. In totaal willen we 8.000 extra bomen planten tijdens deze collegeperiode, waarvan de nadruk zal liggen op locaties in grootschalig groen en in de recreatiegebieden. Maar ook in de leefomgeving planten we extra bomen.

Met de gemeentelijke begraafplaatsen bieden we onze inwoners plekken voor het herdenken van dierbaren, maar ook ontmoetingsplaatsen, waar de natuur- en cultuurhistorische waarden van de begraafplaatsen kunnen worden beleefd. Ook willen wij dat de begraafplaatsen goed onderhouden en goed toegankelijk zijn.

Tabel 47

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen					Streefwaarden prognose	
			2019	2022	2023	2024[1]	2025[2]	2025	2026
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Voldoende	Veiligheidsinspectie bomen	85,2%	79,0%	82,2%	83,0%	84,5%	80,0%	80,0%
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Matig	Veiligheidsinspectie bomen	12,5%	19,0%	12,5%	10,1%	14,0%	19,0%	17,0%
Kwaliteit (gemeentelijke) bomen	Slecht of zeer slecht	Veiligheidsinspectie bomen	2,3%	1,7%	2,3%	2%	1,5%	1,5%	2,0%

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen					Streefwaarden prognose	
			2019	2022	2023	2024[1]	2025[2]	2025	2026
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Uitstekend tot goed	Kwaliteitsmeting NEN 2767	84,0%	29,0%[3]	-	-	-	-	87,0%
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Redelijk tot matig	Kwaliteitsmeting NEN 2767	11,0%	64,0%	-	-	-	-	11,0%
Kwaliteit (gemeentelijke) beplanting	Slecht tot zeer slecht	Kwaliteitsmeting NEN 2767	5,0%	8,0%	-	-	-	-	2,0%

1 *Het percentage telt niet op tot 100 omdat bomen jonger dan vijf jaar niet geïnspecteerd hoeven te worden.*
2 *Onbepaald (bomen jonger dan vijf jaar die niet geïnspecteerd hoeven te worden) en niet te beoordelen zijn, hebben wij toegevoegd aan de kwaliteit matig.*
3 *Beplanting wordt eens per vier jaar geïnspecteerd volgens de NEN 2767-systematiek. Wij hebben in 2019 voor het eerst volgens deze nieuwe systematiek geïnspecteerd. In 2026 volgt een nieuwe inspectie.*

Activiteiten

01. Het duurzaam onderhouden van openbaar groen en bomen
02. Het vergroenen van de leefomgeving en het versterken van de biodiversiteit
03. Het vergroten van de betrokkenheid van de gebruikers van openbaar groen en bomen
04. Het duurzaam beheren van de gemeentelijke begraafplaatsen

Toelichting

01. Het duurzaam onderhouden van openbaar groen en bomen

We hebben het openbaar groen en de bomen onderhouden en de bomen beschermd en gezorgd voor goede groeiomstandigheden. Een kwart van de bomen is geïnspecteerd om te voldoen aan onze wettelijke zorgplicht. Bomen waarvan uit inspecties bleek dat zij onveilig waren, zijn vervangen. De kwaliteit van de bomen is verbeterd ten opzichte van 2024 en het percentage slechte en zeer slechte bomen is verminderd tot 1,5%. Dit hebben wij niet alleen bereikt door de vervanging van slechte bomen, maar ook door aandacht te besteden aan de ondergrondse groeiomstandigheden van bomen en door verdichting van de bodem tegen te gaan. Omdat we vaker te maken hebben met lange, droge periodes controleren we nieuw geplante bomen regelmatig en indien nodig hebben wij deze bomen water gegeven om uitval van bomen te voorkomen. Veel plantvakken met een slechte of zeer slechte kwaliteit zijn gerenoveerd. Door de hoge grondwaterstand ondervonden wij problemen bij het vervangen van bomen. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen staat meer informatie over het onderhoud en de vervanging van openbaar groen en bomen.

02. Het vergroenen van de leefomgeving en het versterken van de biodiversiteit

Voor het vergroenen van de fysieke leefomgeving is voor de periode 2022-2026 jaarlijks € 390.000 extra opgenomen in de begroting. Deze middelen zijn ingezet om, in samenspraak met bewoners en ondernemers, waar mogelijk verhardingen te vervangen door groen. Hieronder valt ook het groener maken van parkeerplaatsen met stenen waarin kruiden/grassen kunnen groeien. Op diverse locaties zijn vergroeningsprojecten uitgevoerd, waaronder Eurolaan Nieuw-Vennep (1.400 m^2), Herfstpark Nieuw-Vennep (4.000 m^2), Forsythiastraat Lisserbroek (400 m^2), voetpad Schans Vijfhuizen (466 m^2) en daarnaast kleinere locaties in Badhoevedorp, Zwanenburg, Nieuw-Vennep en Hoofddorp. In voorbereiding zijn onder andere de vergroening van locaties bij winkelcentrum 't Paradijs, het Bosscholenpad, Spaarnepoort en Assinkbos in Hoofddorp en het Zomerpark in Nieuw-Vennep.
Ook bij herinrichtingsprojecten is gekeken of verhardingen konden worden omgevormd naar openbaar groen. Tevens is nieuw groen in nieuwbouwwijken aangelegd.

In ons coalitieakkoord hebben wij opgenomen dat wij het aantal bomen willen uitbreiden van 92.000 in 2022 naar 100.000 in 2026. Begin 2025 hadden wij circa 99.000 bomen; eind december 2025 was het aantal bomen 99.700. Wij hebben een inventarisatie gedaan van mogelijke locaties waar wij bomen kunnen planten. Hieruit zijn 1.400 locaties gekomen, waar bomen geplant kunnen worden om de groenstructuur te herstellen of te versterken of om bomen te vervangen die zijn uitgevallen door bijvoorbeeld stormschade. Ook zijn er nieuwe locaties voor bomen gevonden. In 2025 zijn 1.000 bomen geplant en de resterende 400 planten wij in het voorjaar van 2026. De hoge grondwaterstand in onze gemeente is een uitdaging bij het vervangen van bomen.

Bij herinrichtingsprojecten en nieuwbouw hebben we soorten aangeplant die beter bestand zijn tegen droogte en hitte.

Voor het versterken van de biodiversiteit hebbben wij meer gevarieerd groen bij herinrichtingsprojecten geplant en ook hebben wij natuurvriendelijk maaien toegepast. Dit laatste betekent dat wij bepaalde soorten grassen minder vaak of op verschillende tijdstippen gemaaid hebben. We hebben onderzocht op welke locaties binnen bestaand budget onderhoud met een klepelmaaier kon worden verminderd. Dit blijkt zonder extra budget slechts beperkt mogelijk te zijn. Daarnaast ondervinden inwoners door deze werkwijze twee keer overlast omdat maaien en afvoeren na elkaar plaatsvinden.

We zijn in gesprek met parkmanagement-organisaties op bedrijventerreinen. Er zijn plannen gemaakt om het bedrijventerrein De President in Hoofddorp te vergroenen en zo de biodiversiteit te verbeteren en hittestress te verminderen. Met de parkmanagementorganisatie van bedrijventerrein De Weeren in Zwanenburg zijn we in gesprek om te onderzoeken of het openbaar groenareaal overgedragen kan worden aan deze organisatie. Daarnaast hebben we overlegd met de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) Nederland en Greenbase over de groen-blauwe dooradering in Haarlemmermeer met het doel de biodiversiteit te versterken. In de akkerranden vinden veel insecten en vogels voedsel en bescherming die op landbouwgrond bijna niet is te vinden. Voor meer biodiversiteit zijn maatregelen nodig om deze akkerranden in stand te houden. Dit hebben we gecombineerd met het onderhoud aan de bermen en watergangen in het openbare gebied. Doorlopend hebben wij contact met Rijkswaterstaat, de provincie Noord-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland over het verbeteren van de biodiversiteit door minder en gevarieerd maaien van de bermen die bij hen in beheer zijn.

03. Het vergroten van de betrokkenheid van de gebruikers van openbaar groen en bomen
We hebben, samen met NMCX, de betrokkenheid van inwoners vergroot door delen van de groene buitenruimte in zelfbeheer uit te geven en vormen van zelfbeheer door inwoners, zoals buurt- en geveltuinen en boomspiegels, te stimuleren. Voor het laten adopteren van een boomspiegel is een 'boomspiegeldag' georganiseerd. Voor kinderen van de basisschool De Reiger in Lisserbroek is een boomfeestdag gehouden. In Getsewoud zijn flyers uitgedeeld om interesse bij inwoners te wekken om hun directe woonomgeving te vergroenen. Ook hebben we inwoners betrokken bij het renoveren van het openbaar groen, zodat hun wensen zoveel mogelijk in de plannen kunnen worden opgenomen.

Via parkmanagementorganisaties hebben we op negen bedrijventerreinen ook ondernemers betrokken bij het onderhoud van de openbare buitenruimte. Ondernemers zijn ook betrokken bij het beheer en onderhoud van rotondes. Inmiddels zijn 26 van de 43 rotondes in onze gemeente geadopteerd door ondernemingen, die deze inrichten naar eigen idee. Zij hebben de rotondes onderhouden en in ruil hiervoor mogen zij een (beperkte) reclame-uiting van hun bedrijf plaatsen.

04. Het duurzaam beheren van de gemeentelijke begraafplaatsen
We hebben de begraafplaatsen op niveau A (hoog) van het Beheerkwaliteitplan beheerd, om recht te doen aan deze bijzondere gedenkparken. Samen met rechthebbenden en vrijwilligers organiseerden we publieksactiviteiten op de begraafplaatsen en verstrekten we informatie over de (cultuur)historie ervan. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen staat meer informatie over het onderhoud van begraafplaatsen. In de paragraaf Lokale heffingen is een berekening van de kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaatsen opgenomen.

Beleidsdoel B: Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het landelijk doel is toe te werken naar een 'circulaire economie' in 2050, waarbij producten en grondstoffen zo lang mogelijk in roulatie blijven door het toepassen van de strategieën voor een circulaire economie:

- verminderen van consumptie en productie en het slimmer maken en gebruiken van producten (reduce);
- verlengen van de levensduur van producten en onderdelen (re-use);
- het nuttig toepassen van materialen, die anders gestort zouden worden (recycle).

Hierbij volgen we de ambitie van het landelijke programma Van Afval- naar Grondstofinzameling (VANG) om in 2025 toe te werken naar 75% recycling. Momenteel verkeren wij in een transitie van afval- naar grondstoffeninzameling. In plaats van grondstoffen te vernietigen door deze als

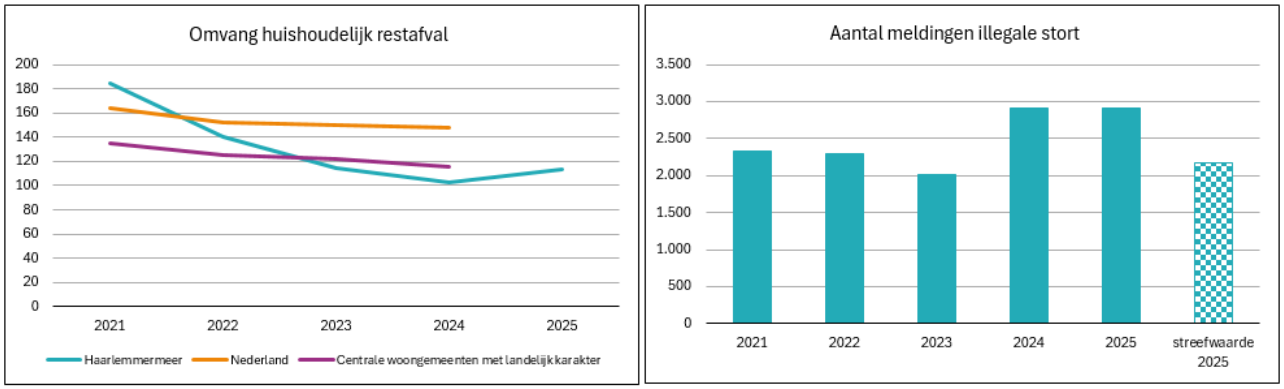
restafval te verbranden, zamelen wij grondstoffen in en zorgen wij ervoor dat deze opnieuw worden gebruikt. De milieudruk wordt hierdoor lager en hierdoor kunnen we langer toe met de beperkte voorraad fossiele grondstoffen. Om te komen tot kwalitatief nóg betere recycling richt het uitvoeringsprogramma VANG zich in de periode 2021 tot en met 2025 op twee belangrijke aspecten:

- het nog beter scheiden van restafval; tweederde van al het huishoudelijk restafval bestaat uit waardevol, recyclebaar materiaal. Te grote hoeveelheden hiervan belanden in de verbrandingsoven;
- het verbeteren van de kwaliteit van de deelstromen. Vervuiling en de aanwezigheid van zogenaamde stoorstoffen (afval dat niet bij het type afval hoort dat wordt ingezameld) zorgen ervoor dat de deelstromen die gescheiden worden ingezameld niet optimaal zijn.

Tabel 48

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen						Streefwaarde
				2020	2021	2022	2023	2024	2025	2025
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/ inwoner	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	200[1]	185	141	115	103	116[2]	65
Aantal meldingen illegale stort	stuks	Lokaal	Filemaker/MOB	2.399[3]	2.321	2.287	2.014	2.908[4]	3.171	2.100

1 *In 2020 was de omvang van het huishoudelijk restafval in 2020 hoog door de coronacrisis.*
2 *Opgave Meerlanden. De verwerking van lachgascilinders leidt tot extra huishoudelijk restafval. Daarnaast is vanaf 2025 gestart met keuren van PBD. Het afgekeurde PBD wordt verwerkt als restafval.*
3 *Door de hoge hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval in 2020 als gevolg van de coronacrisis was ook het aantal meldingen illegale stort in dat jaar hoog.*
4 *De stijging van het aantal meldingen staat niet in verhouding tot de toename van de hoeveelheid illegale stort. Er is slechts een lichte toename van illegale stort, maar meer inwoners hebben hierover een melding gedaan.*

Figuur 30

Activiteiten

01. Het communiceren met inwoners over hergebruik van grondstoffen en afvalpreventie
02. Het inzamelen van huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en gesorteerde grondstoffen
03. Het bestrijden van zwerfafval

Toelichting

01. Het communiceren met inwoners over hergebruik van grondstoffen en afvalpreventie
We hebben inwoners, indien nodig in samenwerking met Meerlanden, geïnformeerd en geïnstrueerd over het sorteren van grondstoffen, het belang van hergebruik en afvalpreventie. Dit gebeurde via huis-aan-huis brieven, de afvalkalender en algemene communicatiemiddelen zoals internet en de krant. Hiervoor is ook de website Een nieuwe manier van afval scheiden ingezet. Voor de omschakeling van afval- naar grondstofinzameling en de daarmee gepaard gaande wijziging van het inzamelsysteem is uitgebreid gecommuniceerd met betrokken inwoners. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is de vacature van grondstoffencoach nog steeds vacant. De verpakkende industrie, verenigd in Verpact, vergoedt 2/3 van de kosten van projecten die zorgen voor kwaliteitsverbetering van afvalstromen. Eind oktober is bij ruim 5.700 huishoudens een actie gestart met als doel een schonere plastic, blik en drankenkartons (PBD) afvalstroom.

02. Het inzamelen van huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk afval en gesorteerde grondstoffen
We hebben alle huishoudelijke afvalstoffen ingezameld, waarop de Wet milieubeheer van toepassing is. Hierbij lag de nadruk op een vermindering van de hoeveelheid restafval en een

uitbreiding van de hoeveelheid ingezamelde, gesorteerde grondstoffen.

Met de opening van de overdekte grondstoffenhal bij Meerlanden in Rijsenhout kon de kwaliteit van het plastic, blik en drankenkartons (PBD) worden bepaald en werd nu voor het eerst ook vervuild PBD afgekeurd, waardoor dit moest worden verbrand als restafval.
Het illegaal gebruik van lachgas veroorzaakt nog steeds extra fijn restafval. Daarnaast vereist dit afval een extra bewerking wat extra kosten met zich meebrengt.

Als gevolg van de invoering van VANG in wijken met hoogbouw en in laagbouwwijken met rolemmerinzameling hadden wij verwacht 65 kg fijn restafval per inwoner per jaar in te zamelen (in het jaarverslag 2024 is dit bijgesteld naar 100 kg). Door de vervuiling van de grondstofstromen (PBD en lachgas) komen we dit jaar uit op 114 kg fijn restafval per inwoner per jaar.

Wij hebben de komst van de nieuwe milieustraat in Nieuw-Vennep verder voorbereid. De opening was op 4 februari 2026.

Wij hebben de resultaten van VANG 2020 geëvalueerd. De resultaten zullen de opmaat vormen voor het beleid om ook in de laagbouwwijken met verzamelcontainers meer grondstoffen in te zamelen en de hoeveelheid restafval te verminderen. Wij hebben extra aandacht besteed aan het voorkomen van bijplaatsingen en aan het bereiken van schone grondstofstromen. Door inwoners te informeren (in het algemeen en op wijkniveau) hebben wij juist aanbiedgedrag gestimuleerd. Tegelijkertijd is toezicht en handhaving gestart met het team STRAATnetjes, waarbij inwoners die hun afval foutief aanbieden zijn gewaarschuwd en ook zijn beboet.

In de paragraaf Lokale heffingen is een berekening van de kostendekkendheid van de afvalinzameling opgenomen.

03. Het bestrijden van zwerfafval
Onze inzet voor het bestrijden van zwerfafval bestond uit vegen en handmatig zwerfafval rapen. Op strategische plekken in onze gemeente staan prullenbakken. Naast het opruimen van zwerfafval, vegen en het legen van prullenbakken heeft NMCX preventie- en educatieprojecten uitgevoerd om inwoners bewust te maken van zwerfafval en wat men kan doen om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen en te voorkomen.

Voor zwerfafval geldt vanaf 2024 de Uitgebreide Producentverantwoordelijkheid (UPV) Zwerfafval. Dit betekent dat producenten meebetalen aan het opruimen van zwerfafval en dat zij consumenten moeten aansporen plastic zwerfafval te voorkomen. Inmiddels zijn de Verpact vergoedingen voor het opruimen van prullenbakafval en zwerfafval bekend en is de financiële vergoeding verhoogd. Deze is nog steeds niet kostendekkend, waar dit op basis van de UPV Verpakkingen wel zo zou moeten zijn.

Om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen heeft het rijk verschillende maatregelen genomen, zoals het berekenen van een meerprijs voor plastic wegwerpbekertjes en -bakjes. Deze maatregel komt per 1 januari 2026 weer te vervallen. Het bieden van een herbruikbaar alternatieve verpakking blijft echter verplicht. Bovendien stimuleert het rijk inwoners om herbruikbare verpakkingen te gebruiken in plaats van wegwerpverpakkingen en er is een statiegeldmaatregel op kleine PET- flesjes en op blikjes. Al deze maatregelen hebben een effect op de hoeveelheid zwerfafval.

De hoeveelheid zwerfafval is vergeleken met vorig jaar met 11 ton gedaald. Gemiddeld is de hoeveelheid zwerfafval ruim 2 kg per inwoner.

Beleidsdoel C: Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

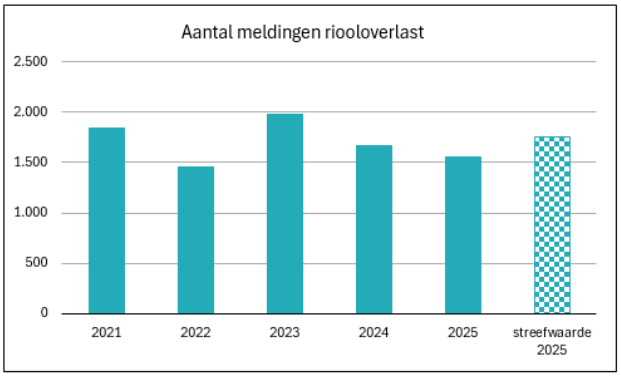
Door een adequaat en duurzaam beheer van grond-, hemel- en afvalwater in de openbare ruimte beschermen we de volksgezondheid, de leefomgeving en het milieu. Hiervoor streven we naar een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem, met een goede waterkwaliteit. Door onze ambities voor klimaatbestendigheid te verankeren in het Klimaatadaptatiebeleid Haarlemmermeer (2022.0000040) voldoen wij aan het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Het Rijk heeft als ambitie om Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht. Hieraan ten grondslag ligt de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie (2015) waarin Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen deze ambitie hebben vastgelegd. De gemeentelijk specifieke uitwerking van deze ambitie hebben we

geborgd in het Programma Riolering en Stedelijk Water 2024-2028 (PRSW) (8414039). Hierin zijn ook de uitgangspunten van het klimaatadaptatiebeleid geïntegreerd. Daarnaast streven we naar een duurzaam, goed beheerbaar afvalwaterstelsel, waarbij wordt voorkomen dat verontreinigd afvalwater in de bodem of in het oppervlaktewater terechtkomt. Door sloten, tochten en vaarten (watergangen) goed te onderhouden, houden we de waterkwaliteit en waterkwantiteit op voldoende niveau. In de paragraaf Lokale heffingen is een berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing opgenomen.

Tabel 49

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen						Prognose
				2020	2021	2022	2023	2024	2025	2025
Aantal meldingen van riooloverlast	Aantal	Lokaal	Meldingen Openbare Buitenruimte	1.617	1.844	1.454	1.975[1]	1.670	1.559	< 1.750

1 *Door meer categorieën meldingen bij de meting te betrekken is het aantal meldingen riooloverlast hoger dan de prognose.*

Figuur 31

Activiteiten

01. De aanleg en het onderhoud van drainage en de monitoring van grondwater ter verbetering van het grondwaterbeheer
02. Het klimaatbestendig maken van de leefomgeving voor wat betreft water
03. Het duurzaam beheren en onderhouden van afvalwaterstelsels en oppervlaktewater (kolken, riolering, gemalen en infiltratievoorzieningen)
04. Het duurzaam beheren van de watergangen en waterbodembeheer

Toelichting

01. De aanleg en het onderhoud van drainage en de monitoring van grondwater ter verbetering van het grondwaterbeheer
Om nadelige gevolgen van de grondwaterstand en wateroverlast, veroorzaakt door hemelwater of een structureel te hoog grondwaterpeil, zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken hebben we de voorbereiding van de aanleg van drainage in de wijk Welgelegen in Nieuw-Vennep voortgezet. Hierbij richten we de openbare ruimte gelijktijdig klimaatbestendig in. De aanleg van drainage in de Zichtweg in Nieuw-Vennep is afgerond.
Wij hebben ons grondwatermeetnet onderhouden, de meetgegevens geanalyseerd en het meetnet uitgebreid met 54 peilbuizen in de gebieden Hoofddorp, Badhoevedorp, Spaarndam, Zwanenburg, Rijsenhout en Nieuw-Vennep.

02. Het klimaatbestendig maken van de leefomgeving voor wat betreft water
Het klimaatbestendig inrichten van de bestaande openbare ruimte nemen we mee in integrale projecten en in de gebiedsgerichte aanpak. De voorbereiding van de gebiedsgerichte aanpak in Welgelegen, Rijsenhout-Dorp en Spaarndam is voortgezet. De riolering wordt hierbij vervangen door een gescheiden stelsel, maar ook treffen we maatregelen op maaiveldniveau om in de toekomst zwaardere buien op te kunnen vangen. Wij hebben meerdere onderzoeken gedaan om de benodigde maatregelen te bepalen om wateroverlast tegen te gaan. De onderzoeken in Rijsenhout en Zwanenburg zijn gereed en die in Nieuw-Vennep en Hoofddorp zijn gestart. Daarnaast hebben we de Stresstest gemeente Haarlemmermeer herzien. Door deze informatie krijgen we inzicht om in overleg met het hoogheemraadschap van Rijnland de uitvoeringsplanning en meekoppelkansen hierbij te bepalen. Ook bij nieuwbouw richtten wij het openbaar gebied zoveel mogelijk klimaatbestendig in.

03. Het duurzaam beheren en onderhouden van afvalwaterstelsels en oppervlaktewater (kolken, riolering, gemalen en infiltratievoorzieningen)
Door de afvalwaterstelsels en het oppervlaktewater te beheren hebben we stedelijk afvalwater dat vrijkomt binnen ons grondgebied ingezameld en getransporteerd. De basis hiervoor was het PRSW 2024-2028. Het (afval)waterstelsel kan het beste per gebied worden aangepakt. De aanpak is voorbereid door niet alleen te kijken naar de leeftijd van leidingen, maar ook informatie toe te voegen over de kwaliteit op basis van inspecties, de woningbouwopgave en de capaciteit van het oppervlaktewater. Deze

informatie en de gegevens uit de stresstest gebruiken wij om in 2026 de uitvoeringsplanning te herzien.

Wij hebben in regionaal verband samengewerkt om de kwaliteit van de waterketen te verbeteren door het optimaliseren van het af te voeren afvalwater in de zuiveringskring Zwaanshoek (Haarlemmermeer-zuid). Hierbij stond informatie-uitwisseling centraal.

In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen geven we meer informatie over het onderhoud en de vervanging van riolering.

04. Het duurzaam beheren van de watergangen en waterbodembeheer
Het dagelijks onderhoud van de watergangen buiten de bebouwde kom is uitgevoerd op basis van de legger en de keur (beleidsregels) van het hoogheemraadschap van Rijnland. Om kosten te besparen combineerden we het onderhoud van gemeentelijke sloten en vaarten met onderhoud door het hoogheemraadschap van Rijnland. We hebben voor het baggeren van de gemeentelijke watergangen een meerjaren onderhoudsprogramma opgezet. Het baggeren van de eerste jaarschijf is in voorbereiding. Ook hebben wij het realiseren van een baggerdepot voor vrijgekomen bagger, waarvoor we een ontvangstplicht hebben en die we niet op de kant willen brengen, verder voorbereid. Dit depot is een duurzame oplossing voor het lokaal verwerken van vrijkomende baggerspecie. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan we nader in op het onderhoud en de vervanging van beschoeiing, duikers en stuwen.

Beleidsdoel D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij streven ernaar dat de gemeentelijke wegen, straten en pleinen goed begaanbaar, schoon en veilig zijn. Hieronder vallen ook civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting en verkeersregelinstallaties (VRI's). Dit doen wij door het uitvoeren van onderhoud en het vervangen van onze kapitaalgoederen aan het einde van de levensduur. Binnen deze werkzaamheden hebben wij aandacht voor verduurzaming door het toepassen van duurzame materialen en het toepassen van innovatieve, energiebesparende technieken en werkwijzen die leiden tot een terugdringing van CO_2-uitstoot. Voorbeelden hiervan zijn de opening van de Circulaire Materialen-Hub en het toepassen van meer gerecycleerde grondstoffen in asfalt of bestratingsmaterialen. Ook passen wij levensduurverlengende technieken toe, waardoor onderhoudskosten worden bespaard. Een voorbeeld hiervan is het reviseren van lichtmasten. Wij willen de fysieke leefomgeving vergroenen en klimaatbestendiger maken. Dit doen wij door verhardingen die niet meer in gebruik zijn te vervangen door groen en door het gebruik van tegels met uitsparingen waarin het water beter in de bodem kan stromen en waarin ruimte is voor gras. Goed begaanbare wegen betekent ook het toepassen van gladheidbestrijding in de winter. Hierbij zoeken wij naar een evenwicht tussen kwaliteit, veiligheid en kosten, waarbij het zoutgebruik en de belasting van het milieu door zout zoveel mogelijk worden beperkt.

Tabel 50 Kwaliteit verhardingen

	Eenheid			Metingen[1]				Streefwaarden/ prognose
Omschrijving		Indicator	Bron	2018	2020	2022	2024	2026
Kwaliteit van alle verharding, CROW normering	%voldoende/matig[2]	Lokaal	GisiB	77%	75%	84%	81%	>83%
Kwaliteit van gesloten verharding (asfaltwegen), CROW normering	%voldoende/matig	Lokaal	GisiB	91%	90%	90%	94%	>90%
Kwaliteit van open verharding (kllinkerverharding, trottoirs, CROW normering	%voldoende/matig	Lokaal	GisiB	66%	63%	80%	70%	>75%

1 *Metingen vinden tweejaarlijks plaats.*
2 *De CROW-categorie 'voldoende en matig' betekent dat deze wegvakken voldoen aan de normen, maar dat er wegvakken tussen zitten, waarvan de verwachting is dat deze binnen drie tot vijf jaar onderhoud nodig hebben.*

Tabel 51 Conditie civieltechnische kunstwerken

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen[1]			Streefwaarden/ prognose	
Vaste kunstwerken			2013[2]	2018	2025[3]		2029
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Goed	Conditiemeting NEN 2767-4	51%	28,4%	26%		30%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Redelijk	Conditiemeting NEN 2767-4	22%	14,6%	16%		9%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Matig	Conditiemeting NEN 2767-4	11%	0,8%	6%		1%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	7%	0,2%	0%		0%
Conditieniveau vaste kunstwerken	% Zeer slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	0%	0%	0%		0%
Beweegbare bruggen					2025[4]		2029
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Uitstekend	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	76%		78%
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Goed	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	10%		12%
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Redelijk	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	6%		6%
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Matig	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	6%		4%
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	2%		0%
Conditieniveau beweegbare bruggen	% Zeer slecht	Conditiemeting NEN 2767-4	-	-	0%		0%

1 *Medio 2024 hebben wij een nieuw inspectiecontract aanbesteed. In het eerste halve jaar van het contract hebben wij voor het gehele areaal een veiligheidsschouw uitgevoerd. Dit is een visuele inspectie voor het signaleren van (acute) bedreigingen voor de gebruiksveiligheid. Hieruit kwam naar voren dat 0,4% van de vaste kunstwerken een hoog veiligheidsrisico heeft. Dit betreft objecten die wij reeds nader monitoren of waarvoor al een investering is aangevraagd om te vervangen. 5,4% van de objecten had een middelmatig risico. Deze objecten hebben wij voor de toestandsinspectie geprioriteerd. 20% van de objecten heeft een laag veiligheidsrisico en 74,3% heeft een zeer laag risico.*

2 *90% van het areaal is geïnspecteerd.*

3 *Voor 25% van het areaal is een toestandsinspectie uitgevoerd. Hierdoor kan het beeld vertekenend zijn. De verwachting is dat dit beeld de komende jaren wordt bijgesteld en meer richting de streefwaarden/prognose gaat.*

4 *Van de twaalf beweegbare bruggen in beheer bij de gemeente Haarlemmermeer zijn er negen dit jaar geïnspecteerd op bouwdeelniveau op basis van NEN 2767. De resultaten zijn geaggregeerd naar het hoger gelegen elementenniveau. De gemiddelde beweegbare brug heeft 25 à 26 elementen. Op basis van de inspectieresultaten wordt het onderhoud dan wel de vervanging van onderdelen ingepland. Daarnaast worden de bruggen elk kwartaal gemonitord op functionaliteit en veiligheid.*

Tabel 52 Openbare verlichting

Omschrijving	Eenheid	Bron	Metingen			Streefwaarden/ prognose		
			2022	2023	2024	2025	2025	2026
Conventionele armaturen openbare verlichting vervangen door LED	% vervangen	LMS	75%	83%	87%	96%	94%	100%
Energiebesparing openbare verlichting	% ten opzichte van 2013	LMS	32%	37%	40%	47%	46%	50%
Kabelnet openbare verlichting Liander vervangen door eigen net	% vervangen	LMS	93%	94%	95%	97%	96%	97%
Kwaliteit verkeersregelinstallaties	% goed	LMS	97,3%	93,2%	94,6%	95%[1]	100%	100%

1 *95% goed betekent dat de resterende VRI's (vier stuks) aan het einde van de levensduur zijn. Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed en vervangen wij VRI's geheel of gedeeltelijk aan het einde van de levensduur. De vervanging van deze VRI's is in 2025 gestart en wordt afgerond in 2026, waarmee de kwaliteit weer op 100% komt.*

Activiteiten

01. Het duurzaam beheren van wegen, straten en pleinen
02. Het schoonhouden van straten en bestrijden van gladheid
03. Het duurzaam beheren van de civieltechnische kunstwerken
04. Het duurzaam beheren van de openbare verlichting
05. Het duurzaam beheren van de Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Toelichting

01. Het duurzaam beheren van wegen, straten en pleinen

Uit de meest recente globale visuele weginspecties uit 2024 bleek dat 81% van ons areaal op dat moment voldeed aan de daaraan gestelde eisen. Met name de kwaliteit van de open verhardingen blijft achter. Hoewel de kwaliteit van gesloten verhardingen (asfalt) voor het merendeel nog voldoende is, scoort een groot gedeelte matig. Dit betekent dat wij verwachten dat hier ook binnen vijf jaar groot onderhoud moet plaatsvinden. Er zijn nog geen nieuwe

inspectiegegevens beschikbaar; deze volgen in 2026.

We hebben ons op basis van de huidige inspectiegegevens vooral gericht op het herstel van open verhardingen. Wij hebben per wegvak bekeken wat nodig was om het wegvak veilig te houden totdat het wordt hersteld binnen de gebiedsgerichte aanpak. Wij hebben een subsidie toegekend gekregen voor het gebruik van cementloze straatstenen in Rijsenhout. Deze straatstenen verminderen de uitstoot van CO_2. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen staat meer informatie over het onderhoud en het vernieuwen van wegen.

02. Het schoonhouden van straten en bestrijden van gladheid
We hebben ons gericht op het schoon en veilig houden van de openbare ruimte. Dat deden we door de dagelijkse straatreiniging uit te voeren en gladheid te bestrijden wanneer dat nodig was. Hiermee dragen we bij aan het goed begaanbaar, schoon en veilig houden van gemeentelijke wegen, straten en pleinen.

We hebben gewerkt volgens de vastgestelde beeldkwaliteitseisen uit het Beheerkwaliteitplan (BKP). De werkzaamheden bestonden onder meer uit het vegen van straten en goten, het verwijderen van zwerfafval en onkruid, en het controleren van de kwaliteit in de openbare ruimte. Waar nodig zijn afwijkingen besproken met onze uitvoerende partners en opgelost.

Tijdens het strooiseizoen hebben wij op basis van het gladheidsmeetsysteem, weersverwachtingen en meldingen vanuit de omgeving gerichte strooiacties uitgevoerd. Bruggen en onderdoorgangen worden sneller glad door opvriezing dan overige delen van de infrastructuur. Vanaf het begin van het gladheidsseizoen 2025–2026 is daarom een aparte bruggenroute ingevoerd, zodat deze risicovolle locaties gericht kunnen worden behandeld zonder een volledige strooironde te hoeven rijden. Dit draagt bij aan een veilige en efficiënte gladheidsbestrijding, met extra aandacht voor belangrijke fietsroutes.

Daarnaast hebben wij gewerkt aan verdere verbetering van de gladheidsbestrijding, onder andere door het actualiseren van de strooikaart en het verwerken van signalen vanuit de Fietsersbond en de dorps- en wijkraden.

03. Het duurzaam beheren van de civieltechnische kunstwerken
Om de veiligheid en beschikbaarheid van civieltechnische kunstwerken te behouden hebben we planmatig onderhoud uitgevoerd en hebben wij civieltechnische kunstwerken gerenoveerd of vervangen. Hierbij hebben we zoveel mogelijk materialen hergebruikt, wanneer de kwaliteit en de levensduur dit toelieten. In andere gevallen hebben we gebruikgemaakt van innovatieve en duurzame materialen. Bij aanbestedingen sturen wij op zo min mogelijk uitstoot van CO_2 en stikstof. Bij het inhijsen van de nieuwe fiets- en voetgangersbrug in het Liniepad in Vijfhuizen is bijvoorbeeld gebruikgemaakt van elektrische hijskranen. Dit is een belangrijke stap in de verduurzaming van projecten. Zo proberen we de thema's circulair en duurzaamheid zo veel mogelijk mee te nemen bij het beheer.

Zowel het planmatige onderhoud als de renovaties en vervangingen hebben we gebaseerd op de meerjarenplanning die we aan de hand van de inspectieresultaten hebben opgesteld (zie Tabel 51) en zo nodig bijgesteld. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan wij verder in op het onderhoud en de vernieuwing van kunstwerken.

De brugbediening is uitbesteed aan De Waterwolf. Door de groei van waterrecreatie neemt het gebruik van de Ringvaart toe, wat leidt tot meer brugopeningen. Om dit te beheersen nemen we deel aan het provinciale programma Blauwe Golf, dat de doorstroming op weg en water wil verbeteren. Evaluaties tonen positieve effecten: minder wachttijden, efficiëntere bediening en betere afstemming met hulpdiensten. Dankzij datadeling worden brugopeningen geoptimaliseerd, wat resulteert in kortere reistijden voor weggebruikers en snellere doorvaart voor scheepvaart.

04. Het duurzaam beheren van de openbare verlichting
Om energie te besparen zijn inmiddels ruim 46.000 van de 48.000 lichtpunten van de openbare verlichting (OVL) voorzien van dimbare ledlampen. In 2026 wordt de overstap van conventionele verlichting naar led grotendeels afgerond. Daarmee behalen we al in dat jaar de landelijke doelstelling van het Energieakkoord: 50% energiebesparing ten opzichte van 2013. Dat is vier jaar eerder dan gepland. Ook voldoen we zo aan de motie van de Tweede Kamer, die voorschrijft dat de OVL in alle gemeenten in 2028 volledig op ledverlichting moet werken.

Daarnaast hebben we een deel van het kabelnet van de OVL aan het einde van de levensduur vervangen door een eigen OVL-net. Zo kunnen storingen sneller en beter worden opgelost. Een kwart van de OVL-meetverdeelkasten (125 stuks) is inmiddels slim gemaakt. De komende jaren

breiden we dit verder uit. Met lichtcellen kunnen we efficiënter schakelen en worden kabeldefecten automatisch gemeld, wat extra energiebesparing oplevert.

We hebben ook ingezet op circulair hergebruik. Zo zijn lichtmasten van 40 jaar oud gereviseerd en opnieuw ingezet. Hierdoor krijgen ze een levensduur van nog eens 50 jaar, waardoor ze in totaal 90 jaar meegaan. De proef is geslaagd en op ons circulaire erf bouwen we nu een voorraad gereviseerde masten op, die we kunnen inzetten bij grote wijkvernieuwingsprojecten.

Verder zijn we gestart met het testen van innovatieve toepassingen. Op enkele locaties zijn bewegingssensoren geplaatst, zodat verlichting alleen volledig brandt wanneer dat nodig is. In de Sleutelbloemstraat in Badhoevedorp is bovendien een pilot gestart met laadpunten voor elektrische auto's in lichtmasten. Drie masten met elk twee laadpunten zijn dit jaar officieel in gebruik genomen. Als deze proef succesvol blijkt en de laadpunten intensief gebruikt worden, dan willen we deze oplossing breder toepassen binnen de gemeente.

In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen staat meer informatie over het onderhoud en de vernieuwing van de Openbare Verlichting.

05. Het duurzaam beheren van de Verkeersregelinstallaties (VRI's)
Om de doorstroming van het verkeer te verbeteren en de uitstoot van CO_2 te beperken zijn de toepassing van innovatieve technieken, zoals wachttijdvoorspellers en thermische camera's voor langzaam verkeer en aftellers voor autoverkeer, verder uitgebreid. De proef van een jaar met de zogenaamde Schwung-app liep door tot 1 juli 2025. Na de proefperiode is de app in gebruik gebleven. De Schwung app werkt op zestien kruispunten in Haarlemmermeer. Deze app zorgt ervoor dat een fietser die de app gebruikt bij de nadering van een kruispunt een grotere kans heeft op groen licht, waardoor de fietser niet hoeft te stoppen. Vanaf de start van de proef hebben we een groei in het gebruik van de Schwung-app gezien. Vooral woon-werkverkeer maakt graag gebruik van Schwung.

Wij vervangen onze verkeerslichten aan het einde van hun levensduur door intelligente VRI's (iVRI's). Het voordeel van deze iVRI's is dat zij werken met moderne technieken, waardoor de iVRI sneller en flexibeler is met het regelen van het verkeer en hierop ook software van andere leveranciers gebruikt kan worden. De mogelijkheid om actuele verkeerslichtinformatie te delen passen wij op het ogenblik niet toe. Wij leggen geen verbinding tussen de iVRI en de gebruiker. Uit ervaringen van omliggende gemeentes en de provincie blijkt dat de communicatieverbindingen hoge kosten met zich meebrengen, terwijl er weinig gebruikers zijn. De hulpdiensten zien wel een voordeel in de iVRI en zij willen investeren in hun voertuigen om hiervan gebruik te kunnen maken. Gesprekken hierover met de hulpdiensten lopen momenteel.

Om ons areaal VRI's verkeersveilig te houden zijn de VRI's onderhouden en aan het einde van de levensduur vervangen. Hierbij is gemonitord of onze VRI's nog voldoende zijn afgestemd op de actuele verkeersstromen. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gaan we nader in op het onderhoud en de vernieuwing van de VRI's.

Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

We streven naar een gezond leefklimaat voor onze inwoners door de bescherming van de leefomgeving te waarborgen. Dit betekent dat de lucht, de bodem, het oppervlaktewater en grondwater zo schoon mogelijk zijn. Milieubeheer, bodembescherming en bodembeheer dragen hieraan bij. We willen de kwaliteit van de bodem behouden en deze waar mogelijk verbeteren. Daarnaast zorgen we dat er zo beperkt mogelijke hinder is van geluid, licht, geur of magneetvelden.

Activiteiten

01. Het duurzaam beheren van de bodem
02. Het saneren van bodemverontreiniging
03. Rekening houden met gezondheidsbescherming bij de inrichting van de fysieke ruimte

Toelichting

01. Het duurzaam beheren van de bodem
Wij hebben in het Omgevingsplan gemeente Haarlemmermeer regels opgenomen voor het gebruik van en graven in de bodem. Schone grond die vrij is gekomen bij werkzaamheden in Hoofddorp en Badhoevedorp is hergebruikt in het deelgebied Groot Vennep in PARK21.

02. Het saneren van bodemverontreiniging
Het grondwater in de omgeving van de IJtochtkade in Zwanenburg is gecontroleerd om na te gaan of de verontreiniging afneemt. De mate en de omvang van de verontreiniging zijn zodanig afgenomen dat het actief saneren is beëindigd.

03. Rekening houden met gezondheids-bescherming bij de inrichting van de fysieke ruimte
Wij hebben ons met name op geluid, lucht(kwaliteit), bodem(kwaliteit), water(kwaliteit) en hittestress gericht, omdat hier de grootste opgaven liggen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is rekening gehouden met deze aspecten. In het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA) hebben wij in het najaar een voorlichtingscampagne over houtstook gevoerd, gericht op het verminderen van houtrook en het vergroten van het bewustzijn onder inwoners. Daarnaast zijn wij aangesloten bij de Stookwijzer, waarmee wij beter inzicht krijgen in de mate van houtrookoverlast binnen onze gemeente. Ook zijn we voor het tweede jaar op rij gestart met het snuffelfietsproject voor fijnstofmetingen en het NO_2-Palmesbuisjesproject op het Kaj Munk College in Hoofddorp. Hierbij voeren leerlingen zelf luchtkwaliteitsmetingen uit op kwetsbare locaties (zoals scholen, verzorgingshuizen en ziekenhuizen) in Haarlemmermeer, wat bijdraagt aan zowel educatie als het vergroten van lokale kennis over luchtkwaliteit.

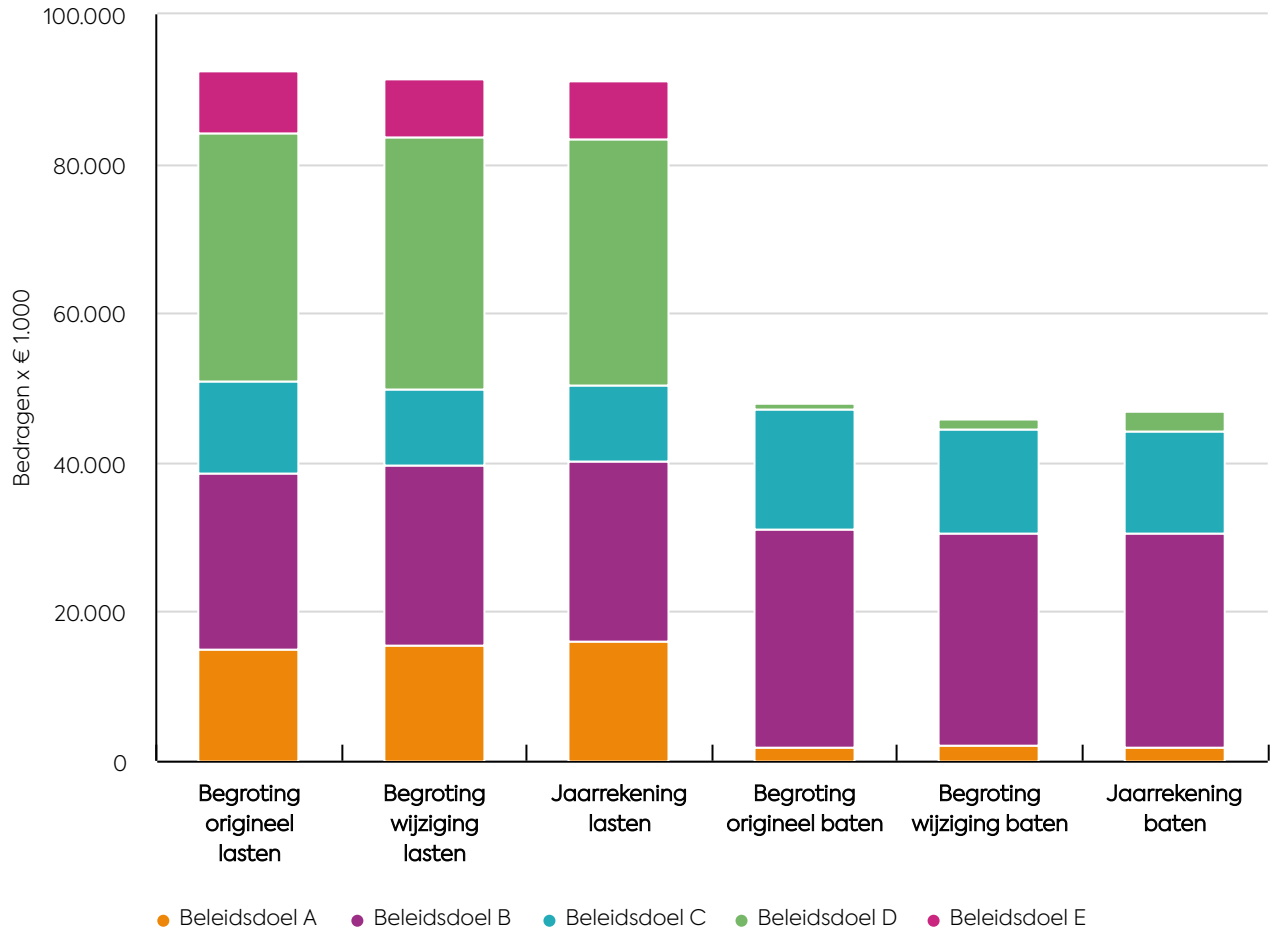
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 53

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Kwaliteit fysieke omgeving		**2025**	**2025**	**2025**	
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	48.156	45.882	47.068	1.186
	Lasten	92.474	91.405	91.242	163
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-44.318**	**-45.524**	**-44.174**	**1.350**
Reservemutaties	Onttrekking	449	444	395	-49
	Storting	-	318	318	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-43.869**	**-45.398**	**-44.097**	**1.301**

Programma Kwaliteit fysieke omgeving

Figuur 32

Beleidsdoel A

Tabel 54

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte.	Baten	1.848	2.017	1.784	-232
	Lasten	14.886	15.465	16.191	-726
	Saldo	**-13.038**	**-13.449**	**-14.407**	**-958**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	948	1.117	999	-117
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	900	900	785	-115
Totaal Baten	**1.848**	**2.017**	**1.784**	**-232**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13.510	14.026	14.646	-620
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.376	1.439	1.545	-106
Totaal Lasten	**14.886**	**15.465**	**16.191**	**-726**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-13.038**	**-13.449**	**-14.407**	**-958**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Opbrengsten begraafplaatsen	-107
Overig	-125
Totaal Baten	**-232**

Lasten

1. Openbaar groen	-513
2. Kapitaallasten	-47
Overig	-166
Totaal Lasten	**-726**

Baten

1. Er waren dit jaar minder uitvaarten dan geraamd. Verder hebben in 2024 veel rechthebbenden het onderhoud van een graf afgekocht waardoor in 2025 minder is ontvangen voor het jaarlijks onderhoud van graven.

Lasten

1. De onderhoudskosten voor het openbaar groen zijn hoger uitgevallen dan begroot door meerdere oorzaken. De doorbelasting van de waterschapsbelasting viel hoger uit door achterstanden in de inning en is hoger geworden. Daarnaast stegen de kosten voor het rooien van bomen in gebied Midden door hogere marktprijzen die naar voren kwamen in een aanbesteding. Ook trad een nieuwe Gedragscode van de Unie van Waterschappen in werking, waardoor klepelen bij maaien alleen nog in uitzonderingsgevallen is toegestaan. Dit leidt tot duurdere onderhoudsmethoden. Een deel van de extra kosten (€ 155.000) kon binnen de lopende begroting worden opgevangen, maar de totale kosten vielen alsnog hoger uit. Op al deze onderdelen komen wij terug bij de Voorjaarsrapportage 2026.
2. Als gevolg van wijzigingen in de investeringen vallen de kapitaallasten hoger uit dan geraamd.

Beleidsdoel B

Tabel 55

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik.	Baten	29.128	28.587	28.709	122
	Lasten	23.756	24.119	24.000	118
	Saldo	**5.373**	**4.469**	**4.709**	**241**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

6.3 Inkomensregelingen	0	0	94	94
7.3 Afval	29.128	28.587	28.615	28
Totaal Baten	**29.128**	**28.587**	**28.709**	**122**
6.3 Inkomensregelingen	865	865	852	13
7.3 Afval	22.891	23.254	23.149	105
Totaal Lasten	**23.756**	**24.119**	**24.000**	**118**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**5.373**	**4.469**	**4.709**	**241**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	122
Totaal Baten	**122**

Lasten

Overig	118
Totaal Lasten	**118**

Beleidsdoel C

Tabel 56

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel C: Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare ruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater.	Baten	16.138	13.839	13.831	-8
	Lasten	12.306	10.182	10.226	-44
	Saldo	**3.832**	**3.657**	**3.605**	**-52**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

7.2 Riolering	16.138	13.839	13.831	-8
Totaal Baten	**16.138**	**13.839**	**13.831**	**-8**
2.4 Economische havens en waterwegen	947	1.239	1.074	165
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	900	235	187	48
7.2 Riolering	10.459	8.708	8.965	-257
Totaal Lasten	**12.306**	**10.182**	**10.226**	**-44**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**3.832**	**3.657**	**3.605**	**-52**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-8
Totaal Baten	**-8**

Lasten

Overig	-44
Totaal Lasten	**-44**

Beleidsdoel D

Tabel 57

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel D: Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.	Baten	987	1.385	2.559	1.174
	Lasten	33.193	33.954	33.066	888
	Saldo	**-32.207**	**-32.570**	**-30.508**	**2.062**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

2.1 Verkeer en vervoer	967	1.365	2.559	1.194
7.4 Milieubeheer	20	20	0	-20
Totaal Baten	**987**	**1.385**	**2.559**	**1.174**
1.2 Openbare orde en veiligheid	154	158	125	33
2.1 Verkeer en vervoer	33.039	33.796	32.941	855
Totaal Lasten	**33.193**	**33.954**	**33.066**	**888**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-32.207**	**-32.570**	**-30.508**	**2.062**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Schade uitkering openbare ruimte	514
2. Straatwerk	403
3. Zwerfafval	177
Overig	80
Totaal Baten	**1.174**

Lasten

1. (civiele) Kunstwerken	410
2. Verkeersregelinstallaties (VRI's)	291
Overig	187
Totaal Lasten	**888**

Baten

1. Voor het herstel van schades in de openbare ruimte is een bedrag in de begroting geraamd. Het aantal schades in een jaar is echter moeilijk te voorspellen. Dit jaar hebben wij een hogere vergoeding gekregen dan verwacht.
2. Door grootschalige werkzaamheden van netbeheerders vallen de vergoedingen voor asfaltherstel bij graafwerkzaamheden voor kabel- en leidingaanleg dit jaar hoger uit dan gebruikelijk. Hierdoor zijn de leges zijn ook hoger dan geraamd.
3. Wij hebben over de jaren 2023 en 2024 vanuit de producentenverantwoordelijkheid een aanvullende vergoeding ontvangen voor het opruimen van zwerfafval, ontstaan door kunststofproducten voor eenmalig gebruik, en voor maatregelen die bewustwording op het gebied van zwerfafval bevorderen.

Lasten

1. Het onderhoudsbudget is op basis van gegevens uit het verleden jaarlijks op een gelijk niveau geraamd. De uitgaven fluctueren echter jaarlijks en zijn het ene jaar hoger dan het andere. Als gevolg van capaciteitsproblemen in de hele keten is dit jaar minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast duurde het langer om de opdrachtverstrekking rond te krijgen en daardoor konden werkzaamheden vanwege slecht weer in het najaar niet meer worden uitgevoerd.
2. De onderhoudskosten voor VRI's vielen lager uit dan begroot door enkele incidentele oorzaken. Zo waren er dankzij goed onderhoud minder storingen en meldingen. Door efficiënte afspraken met de aannemer kostte de afhandeling van meldingen en vragen bovendien minder uren. Ook is schilderwerk uitgesteld om extra kosten voor verkeersmaatregelen te vermijden door dit te combineren met andere werkzaamheden. Tot slot was tijdelijk minder onderhoud nodig aan zebrapadledverlichting doordat zes installaties zijn verwijderd bij een herinrichting van de weg; nieuwe installaties zijn geplaatst, maar deze vergen nu nog geen onderhoud.

Beleidsdoel E

Tabel 58

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel E: Haarlemmermeer biedt een gezond leefklimaat.	Baten	55	55	185	130
	Lasten	8.333	7.686	7.758	-72
	Saldo	**-8.278**	**-7.631**	**-7.573**	**58**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

7.4 Milieubeheer	55	55	185	130
Totaal Baten	**55**	**55**	**185**	**130**
7.4 Milieubeheer	8.333	7.686	7.758	-72
Totaal Lasten	**8.333**	**7.686**	**7.758**	**-72**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-8.278**	**-7.631**	**-7.573**	**58**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	130
Totaal Baten	**130**

Lasten

Overig	-72
Totaal Lasten	**-72**

Reserves

Tabel 59

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Reserve Calatravabruggen	312	263	-49
Reserve Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)	132	131	-0
Totaal Onttrekking	**444**	**395**	**-49**
Storting			
Dekking reserve afschrijvingslasten	-318	-318	-
Totaal Storting	**-318**	**-318**	**-**

Economische zaken

De gemeente Haarlemmermeer streeft naar een toekomstbestendige economische ontwikkeling op zowel lokaal als regionaal niveau met inachtneming van de kwaliteit van de leefomgeving.
De economie van Haarlemmermeer is met circa 20.000 bedrijven, 167.000 banen en een toegevoegde waarde van bijna € 16 miljard een stabiele factor in de top vijf van Nederland. De maatschappij vraagt om een actualisering van de richting, door meer naar duurzaamheid en kwaliteit te kijken. Ook wordt Haarlemmermeer geconfronteerd met een nieuwe en complexe situatie. Waar voorheen genoeg ruimte was om aan allerlei opgaven en ontwikkelingen ruimte te bieden, is dit door de sterke groei in de afgelopen jaren en de veelheid aan opgaven die tegelijkertijd spelen (en om ruimte vragen) niet meer mogelijk.

Het heden en de toekomst vragen daarom (ook) vanuit economisch perspectief selectiever om te gaan met ruimteclaims en keuzes te maken. Tenslotte heeft de coronacrisis het belang van de kwaliteit van werklocaties versneld veranderd. Door het vele thuiswerken zijn ondernemers en werknemers anders naar hun locatie en gebouw gaan kijken. Zaken als de bereikbaarheid en het voorzieningenniveau (commercieel en groen) zijn belangrijker geworden. Ook zijn zaken als de duurzaamheid en de circulariteit van het gebouw en de leefbaarheid en de diversiteit van de omgeving van toenemend belang. Het ontmoeten en de beleving op de locatie, een groene omgeving en een duurzaam gebouw, worden belangrijker dan enkel het gebouw als werkplek.

Economische zaken	**Baten x € 1.000**	**9.777**
	in % van totale realisatie	**1,3%**
	Lasten x € 1.000	**12.048**
	in % van totale realisatie	**1,7%**

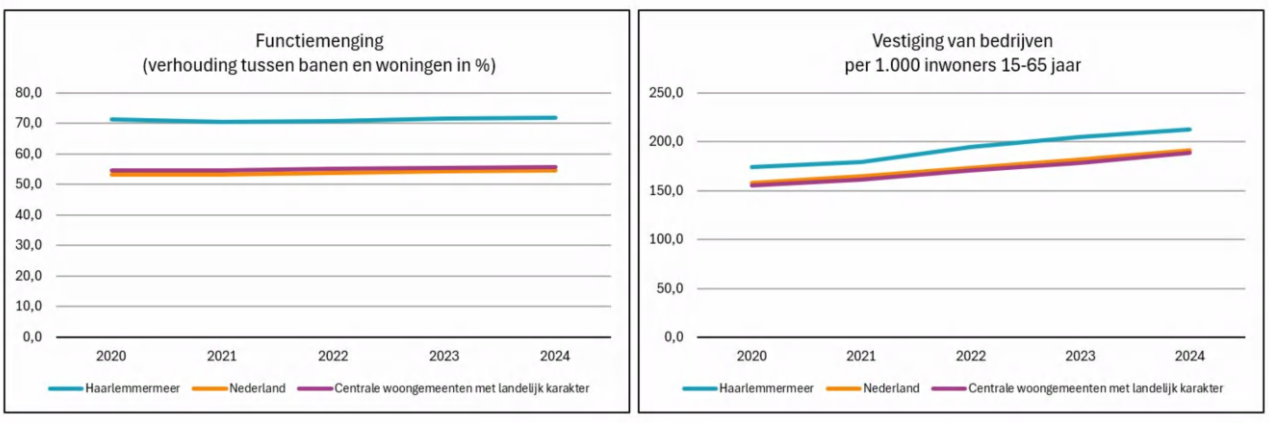

Tabel 60 BBV indicatoren

				Metingen					Streefwaarden/ prognose	
Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025	2024	2025
Functie-menging	%	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	70,5	70,8	71,6	71,9	n/b	70,0	70,0[1]
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	179,0	194,3	204,5	212,1	n/b	n.v.t.	n.v.t.

1 *De streefwaarde is 70%, omdat de groei van banen en woningen de komende jaren ongeveer gelijke tred zal houden. Het aantal banen zal weer stijgen, maar niet meer dan het aantal woningen, omdat er veel woningbouw is gepland tot 2030/2040.*

Figuur 33

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen
Schiphol Area Development Company (SADC)
Om onze maatschappelijke doelen en beleidsdoel(en) te bereiken werken we samen met SADC aan gebiedsontwikkeling, (inter)nationale marketing en promotie en het verbinden van publieke en private partijen.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf Verbonden Partijen.

Relevant beleid
- Beleidskader 'De agrarische sector in perspectief' (2013.0015671)
- Flexibilisering bestemmingen bedrijventerreinen (2014.0009011)
- Ontwikkelingsstrategie Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio (2012.0034204)
- Regionale Hotelstrategie 2016-2022 (2013.0073991)
- Sociaal Ondernemen in Haarlemmermeer (2017.0013476)
- Beleid voor commerciële voorzieningen Haarlemmermeer; regels en ruimte (2019.0057889)
- Verblijfsaccomodatiebeleid gemeente Haarlemmermeer 2021 -2025 (2020.00026640)
- Tijdelijke regels over terrassen Haarlemmermeer 2021, eerste herziening (2021.0000680)
- Actualisatie koers herstructurering werklocaties (10475335)
- Economische koers Haarlemmermeer 2024 'van grijs groeien naar groen ontwikkelen' (10973869)

Beleidsdoel A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, duurzame en veilige vestigingsplaats voor kleine en (middel)grote ondernemingen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De huidige en toekomstige economische dynamiek in de gemeente en metropoolregio levert nieuwe en andersoortige kansen en uitdagingen op dan voorheen. Hierbij valt te denken aan datagedreven economie, de robotisering, de vergrijzing en de klimaatverandering. Ons beleid moet flexibel zijn om goed aan te sluiten op de ontwikkeling van de wensen van zowel ondernemers als hun klanten. We richten ons zowel op het toekomstbestendig ontwikkelen van nieuwe werklocaties als op het herstructureren, transformeren en verduurzamen van bestaande locaties. Nog meer dan in het verleden worden de functies werken, wonen en de gewenste voorzieningen in samenhang ontwikkeld met als doel een goede werk- en verblijfsomgeving te bieden. We zetten in op de transitie naar een circulaire samenleving. Om onze welvaart en welzijn op het gewenste peil te houden zullen we anders moeten omgaan met de middelen die onze welvaart tot stand brengen. Aan de verschillende vraagstukken wordt samengewerkt met betrokken partijen.

De bedrijven zijn cruciaal als werkgever en als ankersteen voor onze vitale wijken en werklocaties. Maar ook leveren zij het grootste aandeel in de gemeentelijke belastingen en heffingen. Ze dragen dus in belangrijke mate bij aan de inkomsten van onze gemeentelijke begroting. Aan de inkomstenkant van de jaarrekening 2025 hebben de bedrijven onder andere de onderstaande bedragen opgeleverd:
- Ozb niet-woningen (circa € 82 miljoen), waarvan ruim 90% opgebracht door ondernemers;
- Toeristenbelasting (circa € 16 miljoen);
- Reclamebelasting (circa € 1 miljoen).

In de paragraaf Lokale heffingen is een overzicht van alle in 2026 geïnde gemeentelijke belastingen opgenomen.

Activiteiten
01. Het ondersteunen, faciliteren en stimuleren van het startend ondernemerschap en MKB om zich krachtig te ontwikkelen en te innoveren
02. Het uitwerken van een nieuwe economische koers
03. Verbeteren kwaliteit werklocaties en de aansluiting van het aanbod op de veranderde vraag
04. Het ondersteunen en faciliteren van ontwikkelingen in het aanbod commerciële voorzieningen
05. Economische research en gegevensbeheer

Toelichting
01. Het ondersteunen, faciliteren en stimuleren van het startend ondernemerschap en Midden- en kleinbedrijf (MKB) om zich krachtig te ontwikkelen en te innoveren
De gemeente ondersteunt het midden- en kleinbedrijf (MKB) doorlopend, met als doel het

versterken van samenwerking, innovatie en een toekomstbestendig ondernemersklimaat.
In 2025 zijn ondernemers actief met elkaar verbonden, wat heeft geleid tot nieuwe lokale samenwerkingen en versterking van het netwerk. Tijdens de jaarlijkse Dag van de Ondernemer kregen ook ondernemers die niet zijn aangesloten bij een ondernemersvereniging of businessclub de kans om te netwerken.
Daarnaast zijn drie sectortafels en symposia georganiseerd rondom thema's als personeel, duurzaam ondernemen, netcongestie en slimmer werken, met in totaal meer dan 100 deelnemers. Tot slot zijn ondernemers ondersteund met actuele informatie, zichtbaarheid en netwerktoegang via onze online kanalen, gerichte communicatie ontvangen nieuwe bedrijven een welkomst(ansicht)kaart.

02. Het uitwerken van een nieuwe economische koers
De Economische koers is tot uitvoering gebracht, gericht op de beoogde trendbreuk van grijze groei naar groene ontwikkeling. De koers is in lijn met de drie pijlers diversificatie, selectiviteit en kwaliteit verder geconcretiseerd en verankerd in de organisatie en de regio.

Er is gewerkt aan het versterken van de interne positionering van het programma (onder andere via betrokkenheid bij de Schaalsprong, het Noordzeekanaalgebied en datacenterbeleid) en aan de externe bekendheid en inbedding via intensivering van de regionale en (inter)nationale samenwerking, waaronder de Amsterdam Economic Board, Amsterdam Trade & Invest, de MRA en Europese netwerken (onder andere Voorbereiding Brussel en Smart City Expo Barcelona).

Er is voortgang geboekt met het ontwikkelen van een monitor voor het programma, het opstellen van een menukaart maatschappelijk ondernemen, het ondersteunen van startende ondernemers, het versterken van communicatie, het zichtbaar maken en stimuleren van verduurzaming en circulariteit (onder andere SHARE Awards, convenant circulaire bouw, herijking Amsterdam Logistics Program) en het opbouwen van kennis en netwerken rond de focussectoren (onder andere Life Sciences en Health, ICT/Tech) via bedrijfsbezoeken, sectorbijeenkomsten en strategisch onderzoek naar werkgelegenheidsgroei.

Daarnaast zijn wij gestart met het verkennen van kansrijke cluster- en campusinitiatieven en hebben wij samengewerkt aan toekomstbestendige, duurzame en aantrekkelijke werklocaties. Hiermee hebben wij invulling gegeven aan de ambitie om de economische structuur selectiever te versterken, innovatie te stimuleren en de kwaliteit van het vestigingsklimaat te verhogen.

03. Verbeteren kwaliteit werklocaties en de aansluiting van het aanbod op de veranderde vraag
Wij herkennen en onderschrijven de strategische opgave rond georganiseerd, toekomstbestendig en duurzaam ondernemen op de werklocaties. Er zijn vier pilots gestart (De Weeren, winkelcentrum Badhoevedorp, Hoofddorp Noord, Airport Business Park De Hoek) met als doel:
1. knel- en verbeterpunten in beeld brengen;
2. de organisatiegraad versterken;
3. leefbaarheid en veiligheid verbeteren;
4. publieke én private ruimte vergroenen.

Daarnaast loopt een onderzoek naar de logistieke functie per gebied en de toekomstige gemeentebrede behoefte. Voor vergroening van de President 1.1. is een provinciale subsidie ontvangen. We zijn een oriëntatieonderzoek gestart naar het instellen van een ondernemersfonds als mogelijk gemeentebreed instrument om gezamenlijke investeringen in energie, vergroening, mobiliteit en bereikbaarheid te bekostigen. Het programma Toekomstbestendige Werklocaties is een belangrijk financieel instrument om via financiële bijdragen gewenste ontwikkelingen op onze werklocaties (kantoren-, bedrijven- en winkelgebieden) tot realisatie te brengen. Binnen het programma werken we aan 16 verschillende deelprojecten op de bedrijventerreinen, winkellocaties en op het gebied van maatschappelijk ondernemen (stand ultimo 2025).
Er is gestart met het toekomstbestendig maken van werklocaties, met aandacht voor verduurzaming, vergroening en veiligheid.

04. Het ondersteunen en faciliteren van het ontwikkelen in het aanbod commerciële voorzieningen
We zijn gestart met het actualiseren van het beleid voor commerciële voorzieningen. Er is een analyserapport opgesteld, waarin de uitgangssituatie van commerciële voorzieningen in beeld is gebracht. Hierin is inzichtelijk gemaakt hoe de detailhandel, horeca en dienstverleners zich sinds 2019 hebben ontwikkeld, wat de marktruimte is voor commerciële voorzieningen, gezien de forse groei die onze gemeente de komende jaren gaat doormaken en hoe dit zich vertaalt naar de diverse centra en gebiedsontwikkelingen. De resultaten uit dit rapport zijn gebruikt als leidraad voor inbreng bij de diverse uitwerkingen van de

planfaseproducten voor gebiedsontwikkelingen, zoals het definitief stedenbouwkundig ontwerp voor Badhoevedorp Centrum, het opstellen van het omgevingsplan voor Lisserbroek, het programma van eisen voor de dorpsontwikkeling van Cruquius, de gebiedsontwikkeling Nieuw-Vennep West en de plannen voor Spoorzone. Het beleidsrapport is in afronding en bieden wij in het eerste kwartaal van 2026 ter besluitvorming aan de raad aan.

05. Economische research en gegevensbeheer
Wij hebben een enquête gehouden onder de Haarlemmermeerse ondernemers met vragen over de werkgelegenheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen, circulair ondernemen, afkopen van CO_2, toegankelijkheid van het bedrijfspand en de behoefte om onze nieuwe nieuwsbrief te ontvangen. Ook hebben wij het gebruik en de leegstand bij kantoren en winkels onderzocht. Daaraanvolgend zijn de mutaties in werkgelegenheid, gebruik en leegstand gemonitord en geanalyseerd om beleid te evalueren en te ontwikkelen. Wij hebben in het eerste halfjaar een monitor over de economie (XS-25070301.1214) in Haarlemmermeer aan de raad aangeboden. In het tweede halfjaar verscheen de Bestuurlijke Voortgangsrapportage Werklocaties (12713979). De stand van zaken van alle bedrijventerreinen, kantorenlocaties en winkelgebieden werd belicht in relatie tot het vigerende beleid.

De monitor Werkgelegenheid Haarlemmermeer 2024 (11900092) werd gepubliceerd in februari 2025 waarin een toename van het aantal werknemers tot 165.000, een stijging van 1,5% werd gerapporteerd.

Beleidsdoel B: Het versterken van onze strategische positie door samenwerking in de regio, met een focus op de logistiek, kennisintensieve en (inter)nationale dienstensectoren en op de maatschappelijke inpassing van de luchtvaart.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De (internationale) concurrentie gaat steeds meer over metropolen en deze beïnvloeden ook de nationale economie. Hiermee is er een gedeeld belang in de MRA om de economische positie van de regio te versterken. Wij werken daarom samen met aangrenzende gemeenten, provincies, Rijksoverheid, private partijen en kennisinstellingen bij voor ons belangrijke vraagstukken. Wij zorgen ervoor goed vertegenwoordigd te zijn in de verschillende regionale samenwerkingsstructuren.

Op economisch gebied wordt in de MRA in verschillende gremia gewerkt:
- In het Platform Economie werken we samen aan opgaven die voortkomen uit veranderingen in de regionale economische structuur.
- De Amsterdam Economic Board (AEB) heeft tot doel welvaart en welzijn in de MRA toekomstbestendig te versterken middels samenwerking van bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen met als inzet innovatie en economische ontwikkeling.
- Amsterdam Trade & Invest (AT&I) is een samenwerkingsverband dat ondernemers uit de MRA ondersteunt bij internationaliseren.
- Via programma Amsterdam Logistics Board (ALB) werken we met andere overheden, bedrijven en onderzoekers aan een slimme en schone logistiek.

De mainport Schiphol is een belangrijke aanjager van de Haarlemmermeerse economie. Wel moeten leefbaarheid en groei van de luchthaven in balans met elkaar zijn.

Wij willen samen met alle belanghebbenden in de regio de verwevenheid en wisselwerking tussen de luchthaven Schiphol, de economie en de kwaliteit van de leefomgeving verder ontwikkelen. Het verder onderzoeken van de mogelijkheden van toepassing van geluidsadaptief bouwen is daar onderdeel van. Bij verdere ontwikkeling van de luchthaven heeft veiligheid de hoogste prioriteit.

Een internationaal sterke luchthaven heeft een sterke regio en daarmee ook een sterke gemeente nodig. Wij nemen met dit doel deel aan de besluitvormingstrajecten rondom de ontwikkeling van Schiphol. Daarmee zijn wij in staat mede richting te bepalen.

Activiteiten
01. Het sturen op een kwalitatief sterke (regionale) hotelmarkt
02. Transitie naar een circulaire economie
03. Regionale samenwerking Metropoolregio Amsterdam (MRA)
04. Marketing en acquisitie
05. Balans tussen duurzame economie en gezonde leefomgeving

Toelichting
01. Het sturen op een kwalitatief sterke regionale hotelmarkt
Wij hebben het verblijfsaccommodatiebeleid 2021–2025 geëvalueerd en geactualiseerd naar ‘Logeer in Haarlemmermeer! 2026–2030’. Deze

actualisatie is begin 2026 ter vaststelling aangeboden aan de raad. De essentie bleef overeind: een restrictief, selectief beleid om de bestaande hotelsector te beschermen en tegelijk te sturen op kwaliteit en toegevoegde waarde, passend bij de strategische pijlers uit de Economische Koers 2024 en de spelregels van de Omgevingswet 2024. De evaluatie liet zien dat het afwegingskader in de basis functioneert, maar dat toepassing en interpretatie niet altijd eenduidig waren; daarom is het kader aangescherpt en beter toegelicht, zodat initiatiefnemers en gemeente sneller en consistenter kunnen toetsen.

De strategische positie en regionale samenwerking hebben we versterkt door nadrukkelijker aan te sluiten op regionale afspraken. Ontwikkelingen met 50 slaapplaatsen of meer stemmen we structureel af via het MRA-ontwikkelkader en het MRA-expertteam, met focus op regio-versterking, marktmeerwaarde, haalbaarheid, draagvlak en duurzaam/sociaal ondernemen. Daarmee sturen we op een kwalitatief sterke (regionale) hotelmarkt. Dankzij onze unieke ligging bij Schiphol zijn wij interessant voor logistieke, kennisintensieve en (inter)nationale dienstensectoren: hotels ondersteunen de hubfunctie, zakelijke reizen en congressen.

02. Transitie naar een circulaire economie
De MRA streeft ernaar om in 2050 volledig circulair te zijn. Conform Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP) is de grondstoffenaanpak in 2025 herijkt om richting te geven aan de aanpak vanaf 2026. Nieuwe ontwikkelingen, zoals aandacht voor kritieke grondstoffen en de woningbouwopgave, maken een aangepaste aanpak noodzakelijk. De herijking richt zich daarom op gezamenlijke doelen, betere afstemming tussen overheden en uniforme monitoring. Met de regionale Grondstoffendeal en focus op stromen als textiel, e-waste, bouwmaterialen en restafval ontstaat meer overzicht en effectiever beleid. Het MUVP biedt hiervoor de structuur en vormt de basis voor de vernieuwde grondstoffenaanpak vanaf 2026. Daarnaast hebben wij twee MRA-convenanten ondertekend . Met de Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen wordt ingezet op circulair slopen en hergebruik van bouwmaterialen. Het Houtbouw Pact MRA 2025–2030 stimuleert hout- en biobased bouwen tot 20% in 2030. Deze afspraken dragen bij aan CO_2-reductie, duurzame woningbouw en het realiseren van circulaire en klimaatdoelen. Via SHARE Meets evenementen zijn ondernemers en partners in 2025 geïnspireerd om bij te dragen aan een groenere en meer circulaire leefomgeving. Initiatieven als New Terra – Groen Doen!, Ruimte voor Maakkracht en Meerlanden – Samen Slimmer Circulair stimuleerden kennisdeling, innovatie en samenwerking. Samen met C-Creators en SADC is daarnaast een inspiratiegids ontwikkeld, gepubliceerd en gepresenteerd voor de duurzame inrichting van de openbare ruimte. Binnen het NMCX-programma ondersteunden wij ondernemers met twee geslaagde workshops over circulaire strategieën, maatschappelijk verantwoord ondernemen en het benutten van reststromen. Deze activiteiten hebben bijgedragen aan kennisdeling, regionale samenwerking en de toepassing van circulaire oplossingen in de praktijk.

03. Regionale samenwerking Metropoolregio Amsterdam (MRA)
De regionale samenwerking in de MRA en in de deelregio Amstelland-Meerlanden (AM) blijft onmisbaar om onze economische belangen effectief te behartigen en als regio één herkenbaar geluid richting Den Haag te laten horen. In 2025 hebben we dit concreet gemaakt met een gezamenlijke Haagse lobby. Bestuurders uit de MRA presenteerden in Den Haag de oproep 'investeren in stedelijke regio's is investeren in Nederland'. Wij werken economisch nauw samen met de AM-gemeenten.

04. Marketing en acquisitie
In deze periode is gericht gewerkt aan het behouden, versterken en verder ontwikkelen van bestaande bedrijven en ondernemingen, gecombineerd met selectieve acquisitie van nieuwe bedrijven die bijdragen aan een kwalitatief sterke en toekomstbestendige economische structuur. De focus verschoof daarbij van kwantiteit naar kwaliteit, met nadruk op sectoren als ICT & Tech, Life Sciences & Health, Energie en functies als hoogwaardige productie, R&D en internationale hoofdkantoorfunctie.

Internationale bedrijven
Voor het behoud en aantrekken van internationale bedrijven is intensief samengewerkt binnen onze regionale samenwerking. Hieronder vallen AT&I en IN Amsterdam. AT&I ondersteunt Nederlandse bedrijven bij innoveren en internationaliseren en begeleidt buitenlandse bedrijven bij vestiging in de regio en verdere ontwikkeling. AT&I is onderdeel van het Invest in Holland netwerk, samen met andere regionale partners en de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA). IN Amsterdam ondersteunt kennismigranten met focus op formele registratie en praktische ondersteuning. De samenwerking richt zich nadrukkelijk op selectiviteit en de kwaliteit van bedrijven en investeerders, waarbij wordt gestuurd op bijdrage aan innovatie,

duurzaamheid, arbeidsmarkt en een gezonde leefomgeving. Tegelijkertijd wordt ingezet op een betere balans in bezettingsgraden van kantoren en bedrijventerreinen.
In dit kader van begeleiden buitenlandse bedrijven is onder andere de zoekvraag voor een versterkt EMEA hoofdkantoor van Delta Electronics begeleid naar Hoofddorp. Delta Electronics is onder andere actief in duurzame en innovatieve energietechnologie. Onder de vlag van Amsterdam Airport City is, samen met onder meer de Provincie Noord Holland en Schiphol Group, de regio verder gepositioneerd als internationale vestigingslocatie. Deze samenwerking draagt bij aan een samenhangende profilering en acquisitiestrategie. In dit kader is tevens een succesvolle editie van de SMART Airport & Regions Conference and Exhibition georganiseerd.

Beurzen en evenementen
De gemeente was actief vertegenwoordigd op diverse nationale en internationale beurzen en evenementen, met inzet op gerichte acquisitie en profilering van het vestigingsklimaat. Hierbij is gebruikgemaakt van de Amsterdam Airport City profilering in samenwerking met partners zoals Amsterdam Trade & Invest en de Netherlands Foreign Investment Agency. In samenwerking met onder andere deze partners zijn internationale handelsmissies georganiseerd naar Japan en Portugal. Op het gebied van commercieel vastgoed en gebiedsontwikkeling is samengewerkt binnen de Metropoolregio Amsterdam. Tijdens de vastgoedbeurs PROVADA is de maquette van het nieuwe stationsgebied Hoofddorp gepresenteerd en onder de vlag van Holland Metropole was de gemeente vertegenwoordigd op EXPO Real in München. De samenwerking met het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC), Amsterdam & Partners en Convention Bureau Event Park Amsterdam resulteerde in deelname aan IBTM (Frankfurt) en IMEX (Barcelona), met als doel het aantrekken van zakelijke congressen die passen bij de ontwikkeling van grijs naar groen. Tijdens deze activiteiten is onze gemeente consequent gepositioneerd aan de hand van de nieuwe positionering en het manifest 'Ons Verhaal'.

05. Balans tussen duurzame economie en gezonde leefomgeving
We werken voortdurend aan de balans tussen een gezonde leefomgeving voor onze inwoners en het bouwen aan een duurzame economie. Wij doen dit binnen het luchthavenbeleid vanuit onze rol als regionale partner en belangenbehartiger. Wij voeren onze strategische inzet uit door het leggen van verbindingen en door interbestuurlijke samenwerking, waarbinnen onder andere de volgende acties zijn uitgevoerd:

- Samen met Rijk en regio onderzoeken we de impact van cumulatief geluid op woningbouwplannen met als doel te komen tot een acceptabele rekenregel voor cumulatie van vliegtuiggeluid.
- We stuurden een brief naar de minister over de extra geluidhinder door toename van het gebruik van vertrekroute Spijkerboor in het schetsontwerp van de luchtruimherziening en we startten een onderzoek naar optimalisatie van vertrekroute Spijkerboor en mogelijke aanpassing vertrekprocedures waardoor geluidsbelasting afneemt.
- In het kader van het doortrekken van de Noord/Zuid lijn tot en met Hoofddorp is breed draagvlak opgebouwd van betrokken partijen voor een voorkeursvariant en heeft actieve lobby plaatsgevonden richting rijk voor het versnellen van de besluitvorming rond financiering.
- Het convenant reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol is in 2025 vernieuwd. We maken afspraken over een populatieprogramma en een ruimtelijk programma om de aantrekkelijkheid van gebieden rondom de luchthaven voor ganzen te verminderen.
- We stuurden de minister van Infrastructuur en Waterstaat van Nederland een brief om steun uit te spreken voor de opening van Lelystad Airport en tegelijkertijd aandacht te vragen voor selectiviteit op Schiphol en ruimte voor vrachtvluchten.
- Het Amsterdam Logistics (AL) programma bestaat nu vier jaar. Het programma zal in 2026 haar tweede ingaan waarvoor een aangescherpte toekomststrategie in uitwerking is, op basis van het onderzoek dat in 2025 in onze opdracht is uitgevoerd door Buck Consultants International. In 2025 is binnen AL het Smart Cargo Mainport Program Tranche 4 van start gegaan, een omvangrijk programma onder penvoerderschap van ACN (Air Cargo Netherlands). Dit programma richt zich op alle spelers in de luchtcargoketen en sluit aan bij nationale thema's als duurzame luchtvaart en logistiek, innovatie en digitalisering.
- In oktober 2025 is het gebiedsperspectief Rijsenhout vastgesteld. We werken aan maatwerkafspraken voor het realiseren van 400 woningen in een landschappelijke structuur binnen LIB4 gebied. De woningen zullen gebouwd worden volgens de principes van geluidsadaptief bouwen en een living lab wordt voorbereid.
- In samenwerking met Schiphol Group is de start van een zero emissie zone voor met ingang van 1 januari 2026 voorbereid. In deze zone mogen

alleen nog bestel- en vrachtauto's rijden die geen schadelijke gassen uitstoten.
- Wij nemen actief deel aan de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en NOVEX Schipholregio om gezamenlijke belangen te behartigen in landelijke besluitvorming. Vanuit deze rol hebben we bijgedragen aan nationale beleidstrajecten rond luchtvaart en luchthaven Schiphol, die grote invloed hebben op de leefomgeving, woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling zoals het luchthavenverkeersbesluit (LVB), het LIB en het nieuwe stelsel vliegtuiggeluid. Ook zijn we mede opdrachtgever voor het actualiseren van de leidraad geluidsadaptief bouwen.
- In het kader van de uitvoering van de Europa-strategie hebben wij ons in 2025 aangesloten bij het Airport Regions Council netwerk.
- De overlegstructuur en communicatie met Schiphol is onderwerp gerelateerd en meer transparant ingericht.

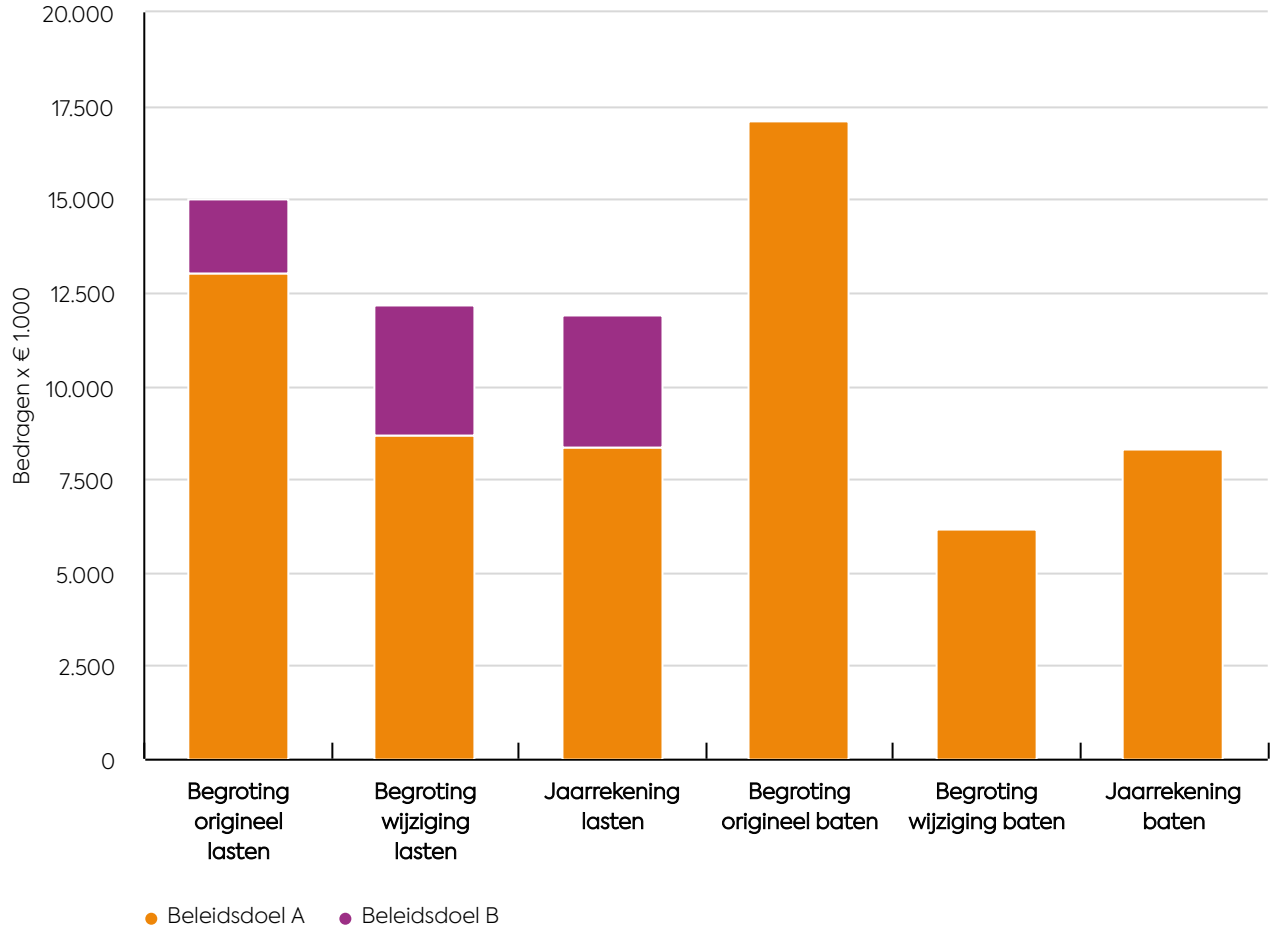
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 61

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Economische zaken		**2025**	**2025**	**2025**	
Economische zaken	Baten	17.083	6.163	8.334	2.171
	Lasten	14.991	12.191	11.910	281
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**2.092**	**-6.028**	**-3.576**	**2.452**
Reservemutaties	Onttrekking	-	1.466	1.443	-23
	Storting	-	-	138	-138
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**2.092**	**-4.562**	**-2.271**	**2.291**

Programma Economische zaken

Figuur 34

Beleidsdoel A

Tabel 62

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel A: Haarlemmermeer is een aantrekkelijke, toekomstbestendige en veilige vestigingsplaats voor kleine en (middel)grote ondernemingen.	Baten	17.083	6.163	8.311	2.148
	Lasten	13.055	8.711	8.388	322
	Saldo	**4.028**	**-2.548**	**-77**	**2.471**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	15.099	4.067	5.884	1.817
3.1 Economische ontwikkeling	20	20	30	10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	453	453
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.963	2.076	1.943	-132
Totaal Baten	**17.083**	**6.163**	**8.311**	**2.148**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	9.700	4.494	4.945	-451
2.1 Verkeer en vervoer	0	0	5	-5
3.1 Economische ontwikkeling	845	845	778	67
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	683	695	511	184
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.827	2.677	2.150	527
8.1 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0
Totaal Lasten	**13.055**	**8.711**	**8.388**	**322**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**4.028**	**-2.548**	**-77**	**2.471**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Taxatie strategische gronden	2.122
2. Leges en Degeneratiekosten	453
3. Huuropbrengsten	-130
4. Leges evenementen	-109
Overig	-188
Totaal Baten	**2.148**

Lasten

1. Compensatieregeling ondernemers Navo-top	433
2. Belastingen gemeentelijk vastgoed	-243
3. Storting voorziening dubieuze debiteuren	-207
4. Toekomstbestendige Werklocaties	138
5. Ondernemersplein	125
Overig	76
Totaal Lasten	**322**

Baten

1. Een vereiste vanuit het BBV is dat de strategische gronden elke twee jaar worden getaxeerd. De taxatie heeft in 2025 plaatsgevonden. Uit de taxatie blijkt dat van een groot aantal gronden de waarde hoger is getaxeerd dan de vorige taxatie in 2023. Hierdoor kan een deel van de gevormde voorziening vrijvallen ten gunste van de reserve grondzaken.
2. Wij hebben leges en een vergoeding voor degeneratie ontvangen voor het aanleggen van glasvezelkabels. De werkzaamheden hebben in eerdere jaren plaatsgevonden.
3. De huuropbrengsten vallen lager uit dan begroot. Een deel hiervan is verantwoord onder een ander programma waaronder Maatschappelijke ontwikkeling.
4. De legesopbrengsten voor evenementen zijn lager uitgevallen dan geraamd.

Lasten

1. De raad heeft bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025 het amendement 'NAVO-top: Ondernemers verdienen ook dekking' aangenomen. Met dit amendement wordt beoogd een aanvullende, tijdelijke en eenmalige compensatieregeling in te stellen voor lokaal gevestigde ondernemers die niet in aanmerking komen voor de bestaande rijksregeling, maar die aantoonbaar en rechtstreeks financieel nadeel hebben ondervonden als gevolg van de NAVO-top. De wettelijke regeling biedt vijf jaar de tijd om compensatie aan te vragen, na het evenement. De verwachting is dat er na drie jaar geen aanvragen binnenkomen.
2. De kosten voor onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor het gemeentelijk vastgoed zijn hoger uitgevallen dan begroot.
3. Er is een nadeel ontstaan door het nemen van een voorziening voor dubieuze debiteuren
4. De kosten van toekomstbestendige werklocaties variëren van jaar tot jaar en zijn afhankelijk van initiatieven van lokale ondernemers- en winkeliersverenigingen. Dit jaar zijn de lasten lager dan begroot. Het overschot wordt gestort in de reserve Toekomstbestendige werklocaties.
5. Door capaciteitsgebrek hebben wij de realisatiefase van het Ondernemersplein dit jaar niet kunnen afronden. Ook bleek dat er aanvullend onderzoek nodig is naar wat de verbeteringen hebben opgeleverd en waar informatievoorziening nog tekortschiet. Niet alle middelen zijn daarom besteed in 2025. Wij stellen voor de resterende middelen voor de doorontwikkeling ondernemersplein over te hevelen naar 2026. Zie de paragraaf budgetoverhevelingen voor een nadere toelichting.

Beleidsdoel B

Tabel 63

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Beleidsdoel B: Het versterken van onze strategische positie door samenwerking in de regio, met een focus op de logistiek, kennisintensieve en (inter)nationale dienstensectoren en op de maatschappelijke inpassing van de luchtvaart.	Baten	0	0	23	23
	Lasten	1.937	3.480	3.522	-42
	Saldo	**-1.937**	**-3.480**	**-3.499**	**-19**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	23	23
Totaal Baten	**0**	**0**	**23**	**23**
2.1 Verkeer en vervoer	191	191	191	0
3.1 Economische ontwikkeling	820	2.363	2.345	19
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	664	664	749	-85
8.1 Ruimtelijke ordening	262	262	237	24
Totaal Lasten	**1.937**	**3.480**	**3.522**	**-42**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.937**	**-3.480**	**-3.499**	**-19**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	23
Totaal Baten	**23**

Lasten

Overig	-42
Totaal Lasten	**-42**

Reserves

Tabel 64

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen	1.466	1.443	-23
Totaal Onttrekking	**1.466**	**1.443**	**-23**
Storting			
Reserve Toekomstige Werklocaties	-	-138	-138
Totaal Storting	**-**	**-138**	**-138**

Onttrekkingen

Versterking van de (lucht)vrachtketen
Bij het project Connected Trade Corridor 2 (CTC 2) zijn minder bestedingen gedaan. Derhalve zijn er minder middelen uit de reserve onttrokken om de kosten te dekken.

Stortingen

Toekomstbestendige werklocaties
Het restantbudget wordt gestort, zie ook de toelichting bij de lasten beleidsdoel A. Dit is conform de bestendige gedragslijn.

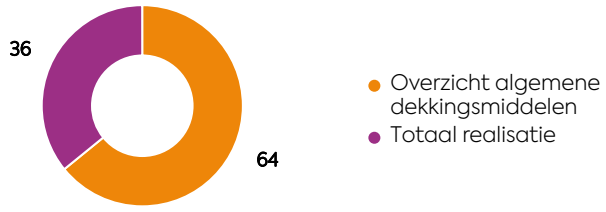
Overzicht algemene dekkingsmiddelen

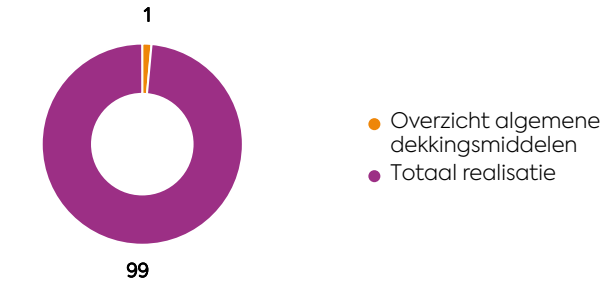
Haarlemmermeer is een financieel gezonde gemeente tegen een aanvaardbaar lastenniveau.
De programma's worden afgesloten met de overzichten algemene dekkingsmiddelen en overhead. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de rioolheffing waar baten en lasten direct aan elkaar zijn gekoppeld of specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid. De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Ook zijn hierin de posten voor onvoorziene uitgaven en onverdeelde lasten (stelposten) opgenomen. De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- belastingen (lokale heffingen) waarvan de besteding niet gebonden is
- uitkeringen uit het gemeentefonds
- financiering, bespaarde rente en dividend

Verder wordt de te betalen vennootschapsbelasting toegelicht.

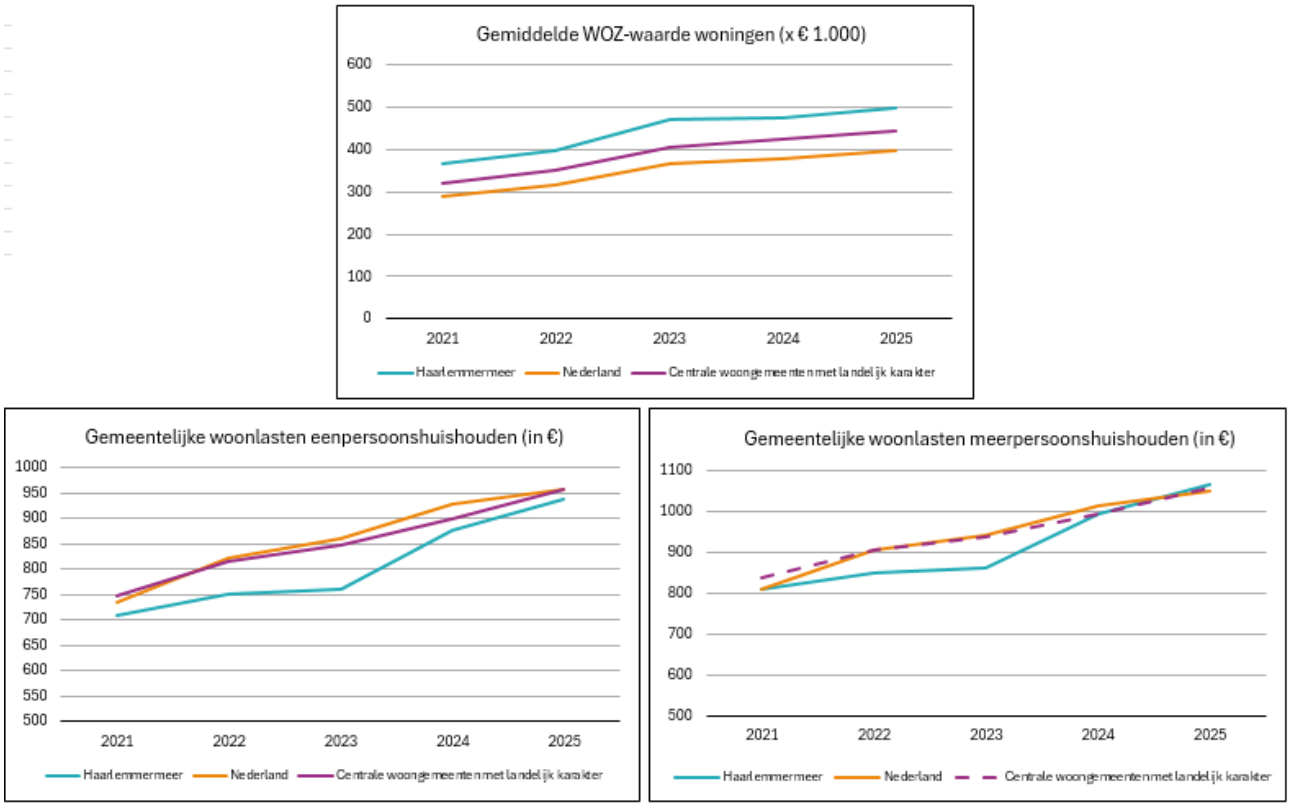
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	**Baten x € 1.000**	**470.728**
	in % van totale realisatie	**64,1%**
	Lasten x € 1.000	**10.367**
	in % van totale realisatie	**1,5%**

Tabel 65

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	Metingen 2021	2022	2023	2024	2025
Gemiddelde WOZ waarde woningen	Duizend euro	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	365	397	472	473	499
Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden	In Euro's	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	709	751	760	876	936
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	In Euro's	BBV	Waarstaatjegemeente.nl	80	851	860	993	1.067

Figuur 35

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Cocensus
Cocensus voert voor onze gemeente de volgende werkzaamheden uit: het waarderen van onroerende zaken (WOZ) en het heffen en invorderen van diverse belastingen en heffingen. Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en biedt tegen een redelijk tarief en goede kwaliteit haar diensten integraal aan.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
De BNG is onze huisbankier. De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf Verbonden Partijen.

Relevant beleid

- Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (10164435) (inclusief tweede wijziging)
- Notitie Schuldpositie (7282099)
- Notitie Planning- en controlcyclus 2024 (11527123)
- Treasurystatuut 2019 (2019.0054201)
- Activabeleid gemeente Haarlemmermeer 2019 (2019.0054155)
- Garantiebeleid 2019 (2019.0057727)
- Notitie Reserves en voorzieningen 2020 (2019.0058406)

De door de raad of het college vastgestelde stukken waarop het financieel beleid is gebaseerd, zijn ook te raadplegen via het Financieel portaal.

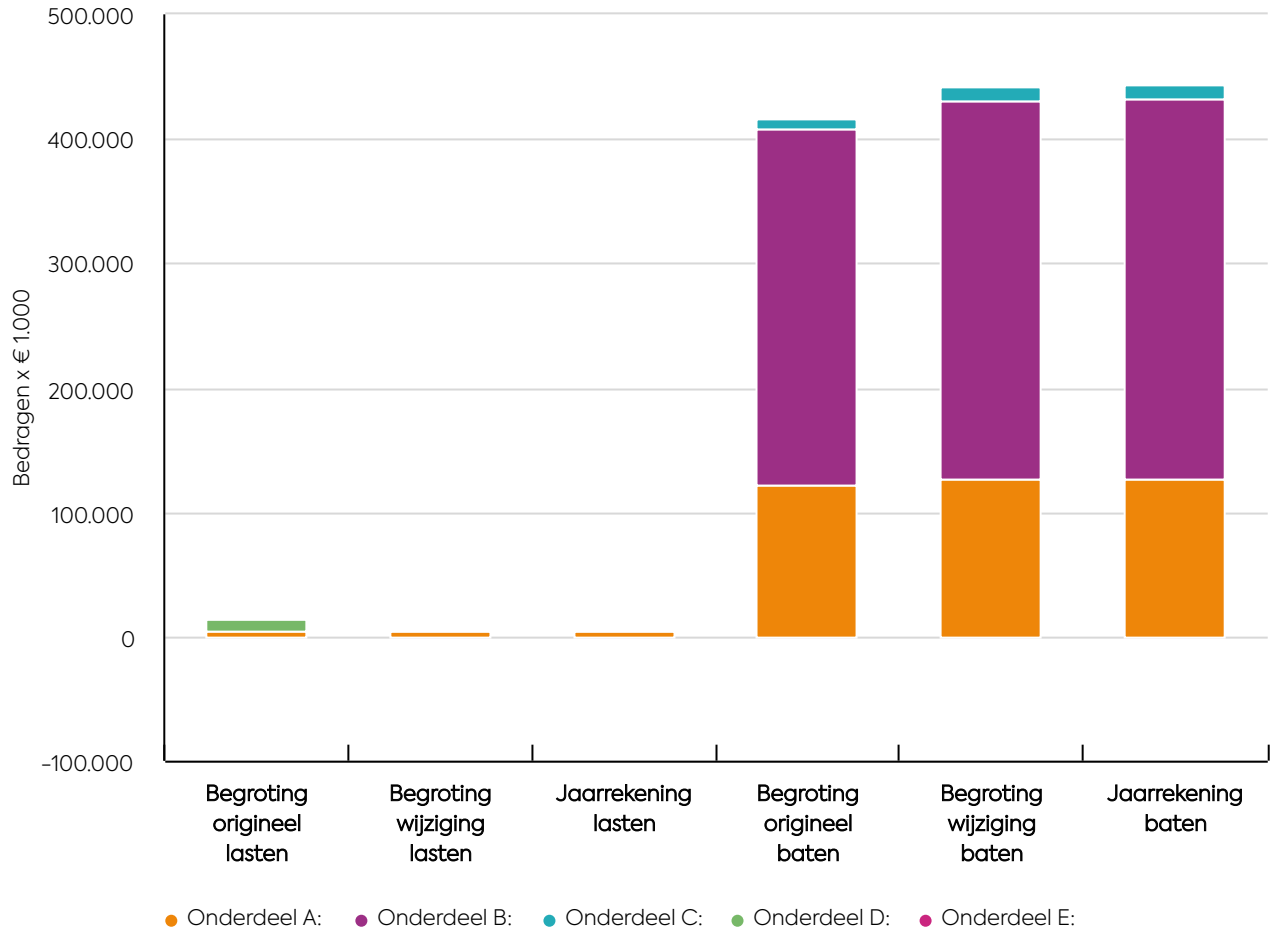
Specificatie behorend bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 66

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		**2025**	**2025**	**2025**	
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Baten	416.852	441.985	444.431	2.445
	Lasten	15.478	6.013	6.035	-23
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**401.374**	**435.973**	**438.395**	**2.423**
Reservemutaties	Onttrekking	10.614	30.612	26.297	-4.315
	Storting	1.266	4.482	4.332	150
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**410.722**	**462.103**	**460.361**	**-1.742**

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Figuur 36

Onderdeel A

Tabel 67

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel A: Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting).	Baten	122.364	126.674	127.027	353
	Lasten	4.197	4.197	4.179	18
	Saldo	**118.167**	**122.477**	**122.847**	**371**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.61 OZB woningen	23.768	23.847	24.138	291
0.62 OZB niet-woningen	78.976	82.141	82.102	-39
0.63 Parkeerbelasting	3.221	3.795	3.758	-38
0.64 Belastingen overig	1.073	1.073	1.072	-1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	14	14	7	-7
3.4 Economische promotie	15.281	15.772	15.920	148
8.3 Wonen en bouwen	32	32	29	-3
Totaal Baten	**122.364**	**126.674**	**127.027**	**353**
0.61 OZB woningen	1.086	1.086	1.071	14
0.62 OZB niet-woningen	2.758	2.758	2.748	10
0.63 Parkeerbelasting	31	31	31	0
0.64 Belastingen overig	44	44	51	-7
3.4 Economische promotie	279	279	277	1
Totaal Lasten	**4.197**	**4.197**	**4.179**	**18**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**118.167**	**122.477**	**122.847**	**371**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Dwanginvordering	287
Overig	66
Totaal Baten	**353**

Lasten

Overig	18
Totaal Lasten	**18**

Baten

1. Als opgelegde belastingaanslagen niet binnen de wettelijke termijnen voldaan worden, wordt overgegaan tot dwanginvordering door het verzenden van aanmaningen en dwangbevelen. Hiervoor worden de wettelijk voorgeschreven kosten en invorderingsrente in rekening gebracht. Er waren in 2025 meer invorderingsmaatregelen nodig dan geprognosticeerd.

Onderdeel B

Tabel 68

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel B: Uitkeringen gemeentefonds.	Baten	286.300	303.586	305.158	1.572
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	**286.300**	**303.586**	**305.158**	**1.572**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	286.300	303.586	305.158	1.572
Totaal Baten	**286.300**	**303.586**	**305.158**	**1.572**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**286.300**	**303.586**	**305.158**	**1.572**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Algemene uitkering 2025, decembercirculaire	1.084
2. Algemene uitkering, afrekening 2023	400
Overig	88
Totaal Baten	**1.572**

Baten

1. Op 16 december 2025 is de decembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. Over de uitkomsten is de raad geïnformeerd per brief van 27 januari 2026 (kenmerk XS-25121710.1782). De uitkering voor 2025 is met € 1,084 miljoen verhoogd. Van dit voordeel heeft € 0,805 miljoen betrekking op taakmutaties. Omdat de middelen voor deze taakmutaties pas in december zijn toegekend door het Rijk, wordt voor een aantal mutaties een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.
2. Het voordeel van de afrekening over het uitkeringsjaar 2023 wordt veroorzaakt door de definitieve vaststelling van de Waardering onroerende zaken (Woz)-waarden waardoor de uitkeringsfactor met twee punten is verhoogd. De raad is hierover geïnformeerd in de brief over de decembercirculaire.

Onderdeel C

Tabel 69

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel C: Financiering/bespaarde rente/dividend.	Baten	8.188	11.726	11.442	-284
	Lasten	1.156	29	496	-467
	Saldo	**7.032**	**11.698**	**10.946**	**-752**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.5 Treasury	8.188	11.726	11.442	-284
Totaal Baten	**8.188**	**11.726**	**11.442**	**-284**
0.5 Treasury	1.156	29	496	-467
Totaal Lasten	**1.156**	**29**	**496**	**-467**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**7.032**	**11.698**	**10.946**	**-752**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Rentebaten	-284
Overig	-0
Totaal Baten	**-284**

Lasten

1. Doorberekende rente	-352
2. Rentelasten	-177
Overig	62
Totaal Lasten	**-467**

Baten

1. Er is minder rente ontvangen over de uitstaande middelen bij Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVN) doordat er meer startersleningen zijn verstrekt dan verwacht op basis van voorgaande jaren.

Lasten

1. De rente die intern kon worden doorberekend was lager dan begroot.
2. In het laatste kwartaal was het noodzakelijk meer kortlopende middelen aan te trekken dan ingeschat bij de najaarsrapportage.

Onderdeel D

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel D: Onvoorzien/saldo kostenplaatsen.	Baten	0	0	805	805
	Lasten	9.125	1.787	1.462	325
	Saldo	**-9.125**	**-1.787**	**-657**	**1.130**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.8 Overige baten en lasten	0	0	805	805
Totaal Baten	**0**	**0**	**805**	**805**
0.8 Overige baten en lasten	9.125	1.787	1.462	325
Totaal Lasten	**9.125**	**1.787**	**1.462**	**325**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-9.125**	**-1.787**	**-657**	**1.130**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	489
2. Interne verrekeningen	275
Overig	41
Totaal Baten	**805**

Lasten

1. Budget versterken organisatie	366
Overig	-41
Totaal Lasten	**325**

Baten

1. De omvang van de te verwachten claims op de voorziening is beoordeeld en geactualiseerd. Een gedeelte van de voorziening dubieuze debiteuren kan vrijvallen.
2. Er is een hogere opbrengst via de verrekeningen van uren gerealiseerd. Dit wordt met name veroorzaakt door een ontvangst van een specifieke uitkering (Spuk) waar geen rekening mee gehouden was.

Lasten

1. Het budget voor versterken strategisch vermogen van de organisatie is in 2025 nog niet voor het volledige jaar ingezet waardoor een voordeel ontstaat.

Onderdeel E

Tabel 70

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel E: Vennootschapsbelasting.	Baten	0	0	0	0
	Lasten	1.000	0	-102	102
	Saldo	**-1.000**	**0**	**102**	**102**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	1.000	0	-102	102
Totaal Lasten	**1.000**	**0**	**-102**	**102**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-1.000**	**0**	**102**	**102**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Lasten

Overig	102
Totaal Lasten	**102**

Reserves

Tabel 71

Afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Onttrekking			
Algemene dekkingsreserve - Algemene dekkingsreserve	30.612	26.297	-4.315
Totaal Onttrekking	**30.612**	**26.297**	**-4.315**
Storting			
Algemene dekkingsreserve - Algemene dekkingsreserve	-4.482	-4.332	150
Totaal Storting	**-4.482**	**-4.332**	**150**

Onttrekkingen

Algemene dekkingsreserve
Er is € 4,3 miljoen minder onttrokken, omdat er minder besteed is aan geraamde budgetoverhevelingen. Dit betreft met name de OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer.

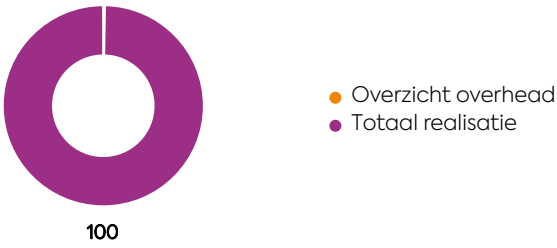
Verder waren de lasten voor tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie, tijdelijke huisvesting onderwijs (IHP) en vervanging regiesysteem Wmo en jeugdzorg waarvan besloten is dat die worden gedekt uit de Algemene dekkingsreserve lager dan geraamd.

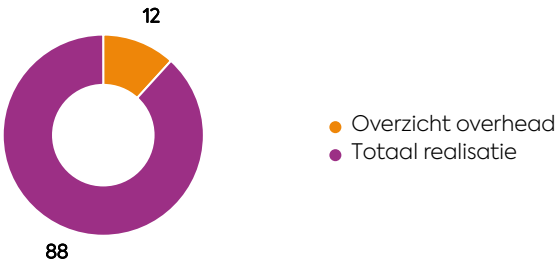

Overzicht overhead

Haarlemmermeer realiseert haar doelen met aanvaardbare overhead.
Overhead is van belang om de beleidsdoelen van Haarlemmermeer op een adequate en efficiënte manier te realiseren. In het BBV is bepaald dat gemeenten de lasten aan overhead in een apart overzicht moeten tonen. Ook is in het BBV bepaald welke lasten hieronder vallen. Het uitgangspunt hiervan is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te vergroten. Het gevolg is dat in de programma's alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces, wat wil zeggen dat in de programma's alleen de apparaatskosten worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Overzicht overhead		
	Baten x € 1.000	2.001
	in % van totale realisatie	0,3%
	Lasten x € 1.000	82.515
	in % van totale realisatie	11,8%

Tabel 72 BBV indicatoren

Omschrijving	Eenheid	Indicator	Bron	2021	2022	2023	2024	2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	BBV	Eigen gegevens	6,7	6,7	7,3	7,5	7,7
Bezetting[1]	Fte per 1.000 inwoners	BBV	Eigen gegevens	6,8	6,7	7,2	7,6	8,8
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	BBV	Eigen begroting	€ 752	€ 766	€ 871	€ 959	€ 975
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	BBV	Eigen begroting	16,3	17,2	17,6	18,7	17,4
Overhead	% van totale lasten	BBV	Eigen begroting	11,8	9,3	11,5	11,8	11,5

1 *Werkelijke bezetting per 1 januari jaar t-1*

Verbonden partijen en relevant beleid

Verbonden partijen

Dimpact

Dimpact zorgt er onder andere voor dat bestaande en nieuwe ICT functionaliteiten (door)ontwikkeld worden en de daarmee gepaarde kosten gedeeld kunnen worden onder de betrokken gemeenten. Zo blijft de kwaliteit van dienstverlening voorop staan en worden de kosten per gemeente verminderd. Op dit moment nemen wij de diensten Open Online (gemeentelijke website) en Open formulieren af via Dimpact.

Voor financiële informatie en eventuele risico's over de verbonden partij, zie de paragraaf Verbonden Partijen.

Toelichting overhead

Het Overzicht overhead is onderverdeeld in vijf onderdelen. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de lasten van overhead. Hierna lichten we de verschillen van elk onderdeel kort toe. Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van het BBV uit de volgende onderwerpen:

- Bestuursondersteuning en beleidsadvisering
- Financiën
- Personeelszaken en organisatie
- Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep)
- Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening (DIV)
- Facilitaire zaken en huisvesting (inclusief beveiliging)
- Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie
- Verzekeringen
- Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen en de staven van de clusters

De definitie voor overhead die is vastgesteld door de commissie BBV creëert een nieuwe discussie over de kosten van de gemeentebrede bedrijfsvoering en de toerekening hiervan. Omdat iedere gemeente anders is georganiseerd, is het niet eenvoudig om de overhead met andere gemeenten te vergelijken. Wij zijn een regiegemeente wat zich uit in relatief weinig fte per inwoner, omdat veel uitvoerende taken niet door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Minder taken in eigen regie uitvoeren leidt tot relatief meer overhead.

Deze diverse manieren van organiseren maakt een discussie over de overhead complex. We voeren benchmarks uit met andere gemeenten. Vanuit de uitkomsten van deze benchmarks wordt dieper onderzocht waar de leerpunten voor onze organisatie liggen.

In Tabel 72 zijn de in de regeling beleidsindicatoren gemeenten voorgeschreven kengetallen in relatie tot de overhead opgenomen. De wettelijk voorgeschreven BBV-kengetallen vergelijken we met die van drie andere gemeenten in Tabel 73 aan de hand van de cijfers van werkelijk 2024 en programmabegroting 2025-2028.

Tabel 73

Omschrijving	Eenheid	Haarlemmermeer		Zaanstad		Haarlem		Apeldoorn	
		JS 2024[1]	PB 2025	JS 2024	PB 2025	JS 2024	PB 2025	JS 2024	PB 2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,5	7,3	9,4	n/b	8,2	7,5	8,5	8,5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,6	7,3	8,9	n/b	7,8	7,8	8,9	8,1
Apparaatskosten	Kosten per inwoner in euro's	€ 959	€ 937	€ 1.018	€ 940	€ 969	€ 924	€ 1.175	€ 1.063
Externe inhuur *	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,7	5,5	21,4	8,4	19,1	12,0	21,6	9,9
Overhead	% van totale lasten	11,8	11,8	7,9	n/b	8,5	9,4	10,1	10,8

1 JS = Jaarstukken; PB = Programmabegroting

*Kengetal Externe inhuur **

Bij de primaire begroting wordt het begrote bedrag voor inhuur afgezet tegen de totale begrote bedragen voor loon- en inhuurkosten. In de loop van het jaar worden via Planning & Control producten regelmatig budgetten voor inhuur toegevoegd, met daar tegenover incidentele dekking. Ook worden nog niet ingevulde vacatures vaak ingevuld door inhuur. Minder vast personeel betekent dan meer inhuur, dat, relatief gezien, bij de jaarstukken resulteert in een hoger inhuurpercentage .

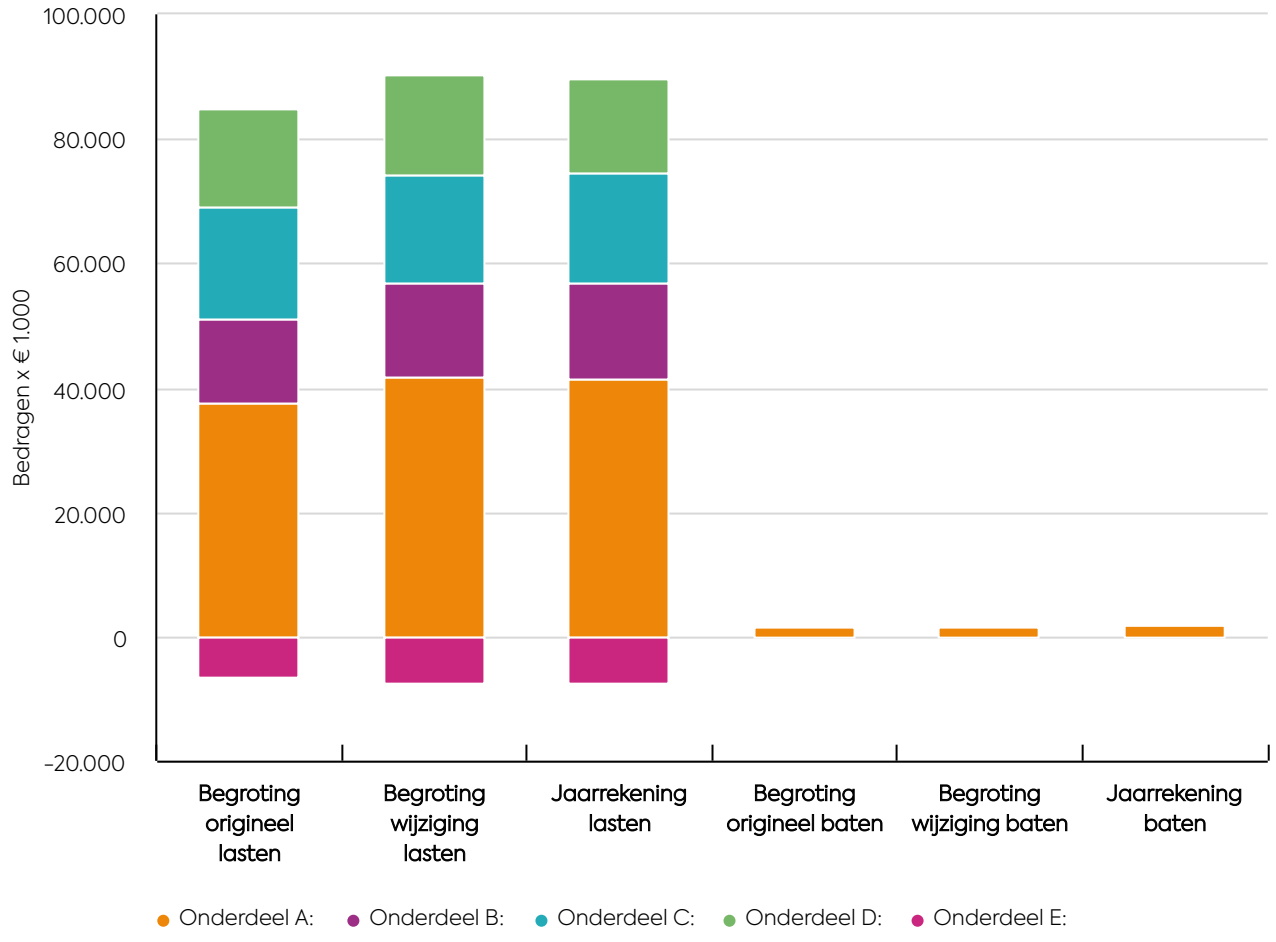
Specificatie horende bij de jaarrekening

Wat heeft het gekost?

Tabel 74

Er kunnen afrondingsverschillen optreden. (bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Overzicht overhead		**2025**	**2025**	**2025**	
Overzicht overhead	Baten	1.599	1.671	2.001	330
	Lasten	78.208	82.899	82.515	385
Saldo van baten en lasten (B-L)	**Saldo**	**-76.609**	**-81.228**	**-80.514**	**714**
Reservemutaties	Onttrekking	-	-	-	-
	Storting	-	-	-	-
Resultaat (Saldo +O-S)	**Saldo**	**-76.609**	**-81.228**	**-80.514**	**714**

Overzicht overhead

Figuur 37

Onderdeel A

Tabel 75

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel A: Directie, bestuursondersteuning, concern control, communicatie, personeel en organisatie, financiën, inkoop en juridische zaken.	Baten	1.434	1.434	1.985	551
	Lasten	37.585	41.783	41.548	235
	Saldo	**-36.152**	**-40.350**	**-39.563**	**787**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.4 Overhead	1.434	1.434	1.985	551
Totaal Baten	**1.434**	**1.434**	**1.985**	**551**
0.4 Overhead	37.585	41.783	41.548	235
Totaal Lasten	**37.585**	**41.783**	**41.548**	**235**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-36.152**	**-40.350**	**-39.563**	**787**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

1. Doorbelasting ondersteuning communicatie	335
2. Actualisatie personeelsgerelateerde voorzieningen	189
Overig	27
Totaal Baten	**551**

Lasten

1. Actualisatie personeelsgerelateerde voorzieningen	189
Overig	46
Totaal Lasten	**235**

Baten

1. Voor de ondersteuning op gebied van communicatie en participatie bij verschillende (investerings)projecten zijn meer uren doorbelast.
2. De verplichtingen voor verlofsparen, bovenwettelijk verlof, voormalig personeel en de regeling vervroegd uittreden (RVU) zijn geactualiseerd. De bijbehorende voorzieningen zijn daarop aangepast, zodat de hoogte van de voorziening weer overeenkomt met de verplichtingen.

Lasten

1. Zie voor de toelichting op de lagere lasten actualisatie personeelsgerelateerde voorzieningen de toelichting opgenomen bij de baten.

Onderdeel B

Tabel 76

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel B: Management en managementondersteuning primair proces.	Baten	0	0	6	6
	Lasten	13.571	15.147	15.370	-223
	Saldo	**-13.571**	**-15.147**	**-15.364**	**-217**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.4 Overhead	0	0	6	6
Totaal Baten	**0**	**0**	**6**	**6**
0.4 Overhead	13.571	15.147	15.370	-223
Totaal Lasten	**13.571**	**15.147**	**15.370**	**-223**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-13.571**	**-15.147**	**-15.364**	**-217**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	6
Totaal Baten	**6**

Lasten

1. Bedrijfsvoering primaire taken	-223
Overig	0
Totaal Lasten	**-223**

Lasten

1. Voor de uitvoering van onze primaire taken is bij de bedrijfsvoering een nadeel ontstaan, voornamelijk vanwege personele kosten.

Onderdeel C

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen x € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel C: Informatievoorziening en automatisering.	Baten	144	144	1	-143
	Lasten	18.053	17.271	17.587	-316
	Saldo	**-17.909**	**-17.127**	**-17.586**	**-459**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.4 Overhead	144	144	1	-143
Totaal Baten	**144**	**144**	**1**	**-143**
0.4 Overhead	18.053	17.271	17.587	-316
Totaal Lasten	**18.053**	**17.271**	**17.587**	**-316**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-17.909**	**-17.127**	**-17.586**	**-459**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-143
Totaal Baten	**-143**

Lasten

1. Personeel, software en innovatieve projecten	-255
Overig	-61
Totaal Lasten	**-316**

Lasten

1. Het nadeel bestaat voor € 350.000 uit hogere personeelskosten vanwege inhuur en ziektevervanging. Ook konden minder personeelskosten toegerekend worden aan specifieke projecten. Daarnaast is een nadeel van € 250.000 op softwarekosten, met name vanwege uitbreiding en prijsstijging van Microsoft licenties. Daartegenover staat een voordeel, bij verschillende innovatieve ICT- en dienstverleningsprojecten is € 345.000 minder besteed dan begroot.

Onderdeel D

Tabel 77

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel D: Facilitaire zaken en huisvesting.	Baten	21	94	70	-24
	Lasten	15.620	16.010	15.322	688
	Saldo	**-15.598**	**-15.916**	**-15.252**	**664**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.4 Overhead	21	94	70	-24
Totaal Baten	**21**	**94**	**70**	**-24**
0.4 Overhead	15.620	16.010	15.322	688
Totaal Lasten	**15.620**	**16.010**	**15.322**	**688**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**-15.598**	**-15.916**	**-15.252**	**664**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-24
Totaal Baten	**-24**

Lasten

1. Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	371
2. Personeel en inhuur	266
Overig	51
Totaal Lasten	**688**

Lasten

1. De kosten voor de tijdelijke huisvesting zijn lager uitgevallen. Het gaat met name om kosten voor huur, vanwege een aanpassing van de huurovereenkomst. Door het voordeel wordt minder onttrokken uit de Algemene dekkingsreserve (zie het overzicht Algemene dekkingsmiddelen).
2. De middelen voor externe expertise in verband met vraagstukken voor het nieuwe gemeentehuis zijn niet volledig benut. Dit wordt veroorzaakt doordat externe expertise niet meer in 2025 gevonden en gecontracteerd kon worden.

Onderdeel E

Tabel 78

Er kunnen afrondingsverschillen optreden.(bedragen × € 1.000; min = nadeel)		Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
Onderdeel E: Interne doorbelastingen.	Baten	0	0	-61	-61
	Lasten	-6.621	-7.312	-7.312	1
	Saldo	**6.621**	**7.312**	**7.251**	**-60**

Uitsplitsing baten en lasten naar taakveld

0.4 Overhead	0	0	-61	-61
Totaal Baten	**0**	**0**	**-61**	**-61**
0.4 Overhead	-6.621	-7.312	-7.312	1
Totaal Lasten	**-6.621**	**-7.312**	**-7.312**	**1**
Saldo van baten en lasten (B-L)	**6.621**	**7.312**	**7.251**	**-60**

Toelichting op de verschillen begroting - realisatie

Baten

Overig	-61
Totaal Baten	**-61**

Lasten

Overig	1
Totaal Lasten	**1**

Toelichting interne doorbelastingen

Conform artikel 16 lid 7 van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 betreft de interne doorbelasting de aan de investeringen en grondexploitaties doorberekende overhead. Deze doorbelasting betreft het resultaat (de marge) tussen de marktconforme tarieven die worden gehanteerd bij de doorbelasting van interne personeelslasten en de aan de betreffende organisatie-onderdelen toegerekende personeelslasten. Onder interne personeelslasten vallen ook de lasten van het inhuren van personeel.

Paragrafen

Inleiding

Het BBV bepaalt dat in de programmabegroting en jaarstukken paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht, zodat we de raad voldoende inzicht bieden. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken en leveren daarmee extra informatie voor het beoordelen van de financiële positie.

Lokale heffingen

Portefeuillehouder: Van Straten

Deze paragraaf omvat op hoofdlijnen de verantwoording over de gemeentelijke belastingen en heffingen. De gemeentelijke belastingen en heffingen maakten in 2025 voor 25% deel uit van de gemeentelijke inkomsten.

Haarlemmermeer kent de volgende heffingen:
- *Belastingen*: tot deze groep behoren onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, parkeerbelasting, reclamebelasting en precariobelasting.
- *Retributies*: tot deze groep behoren rioolheffing, afvalstoffenheffing, begraafrechten, liggeld voor woonschepen en leges.

Relevant beleid
- Belastingvoorstellen 2025 (11166970)
- Verordening onroerendezaakbelastingen 2025 (11547699)

Beleidsuitgangspunten en ontwikkelingen

Het beleid is er op gericht dat de belastingen voor inwoners en ondernemers niet méér stijgen dan de inflatie. Voor de gemeentelijke belastingen en heffingen betekent dit dat de tarieven jaarlijks worden geïndexeerd met de verwachte inflatie.

Voor 2025 was dit vastgesteld op 0,1%. Dit is inclusief nacalculatie van de inflatie in de jaren 2023 en 2024. Het tarief van het liggeld voor woonschepen is niet verhoogd omdat deze heffing al kostendekkend was. De WOZ-waarden worden jaarlijks vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ).

Voor het belastingjaar 2025 is het prijspeil 1 januari 2024 gehanteerd. De lokale belastingdruk is voor een eigenaar/bewoner met een éénpersoonshuishouden € 936 en met een meerpersoonshuishouden € 1.067.

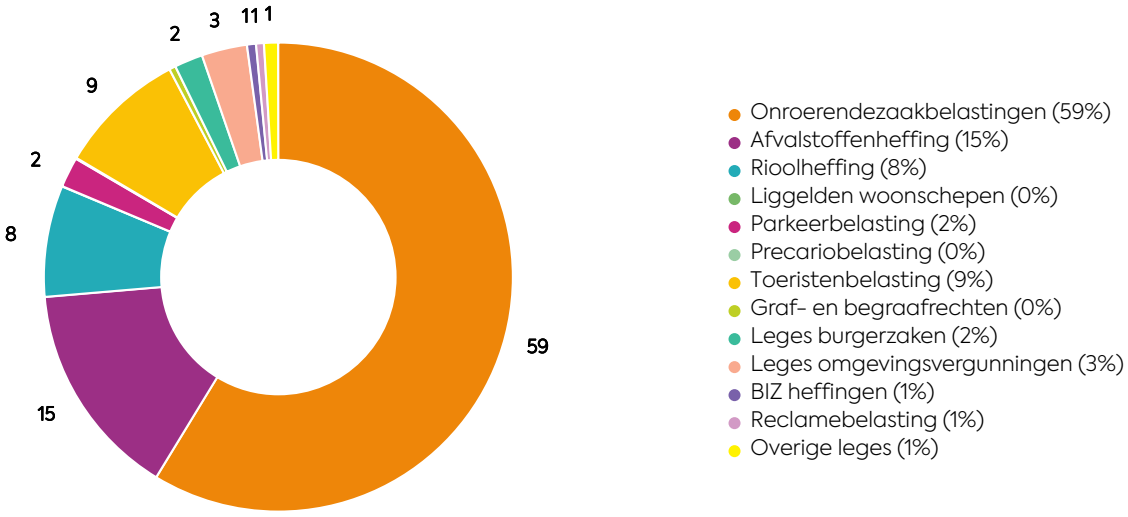
Overzicht gemeentelijke belastingen en heffingen

Tabel 79 geeft een overzicht van alle gemeentelijke belastingen en heffingen in Haarlemmermeer met de daarbij gerealiseerde opbrengsten. In Figuur 38 wordt de realisatie over 2025 weergegeven.

Tabel 79

Soort belasting (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Onroerendezaakbelastingen	105.768	105.734	-34
Afvalstoffenheffing	26.807	26.871	64
Rioolheffing	13.809	13.812	3
Liggelden woonschepen	32	29	-3
Parkeerbelasting	3.795	3.758	-38
Precariobelasting	125	100	-25
Toeristenbelasting	15.772	15.920	148
Graf- en begraafrechten	900	785	-115
Leges burgerzaken	3.681	3.539	-142
Leges omgevingsvergunningen	11.293	5.653	-5.639
BIZ heffingen	1.021	1.101	80
Reclamebelasting	947	972	24
Overige leges	1.823	1.769	-54
Totaal aan opbrengsten	**185.773**	**180.042**	**-5.731**
Nettoresultaat	**185.773**	**180.042**	**-5.731**

De toelichting van de verschillen van € 200.000 en hoger staan in de programma's.

Figuur 38

Kostendekkendheid retributies

Hieronder wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de diverse retributies. Voor de retributies geldt dat deze maximaal 100% kostendekkend mogen zijn. Anders gezegd, er mag geen winst gemaakt worden. Bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing wordt gebruik gemaakt van een voorziening om de baten en de lasten zoveel mogelijk te egaliseren.

Afvalstoffenheffing

Bij het bepalen van de tarieven voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt dat de nettolasten voor 100% worden gedekt uit de heffing. Als gevolg van stijging van de lasten van de afvalinzameling en -verwerking in de loop van 2025 is € 0,6 miljoen niet gedekt uit de afvalstoffenheffing. Dit bedrag is ten laste van de algemene middelen gekomen.

Volgens de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 wordt bij het bepalen van de te dekken lasten rekening gehouden met de compensabele BTW. Tevens wordt rekening gehouden met de toe te rekenen lasten van overhead.

Tabel 80

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil
Lasten taakveld incl. rente	23.381	23.199	182
Baten taakveld, excl. heffingen	-1.780	-1.767	-13
Netto lasten taakveld	21.601	21.432	169
Toe te rekenen lasten:			
Overhead	831	831	0
Kwijtschelding	865	852	13
Compensabele BTW	4.444	4.420	24
Totale te dekken lasten	27.741	27.535	206
Opbrengst Afvalstoffenheffing	-26.807	-26.871	64
Saldo van baten en lasten	**934**	**664**	**270**
Mutatie voorziening egalisatie afvalstoffenheffing			0
Saldo	**934**	**664**	**270**
Kostendekkendheid exclusief vrijval voorziening	97%	98%	-1%
Kostendekkendheid inclusief vrijval voorziening	97%	98%	-1%

Rioolheffing

De mate van kostendekkendheid van de riolering wordt in Tabel 81 weergegeven. Volgens de financiële verordening wordt bij het bepalen van de te dekken lasten rekening gehouden met de compensabele BTW en de toe te rekenen lasten van overhead. Op 21 december 2023 is het Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW, 8414039) vastgesteld. Op basis van dit programma zijn de tarieven voor 2025 vastgesteld.

Tabel 81

Kostendekkendheid Rioolheffing (bedragen x € 1.000)	begroting 2025 na wijziging	rekening 2025	verschil
Lasten taakveld inclusief rente	10.806	10.808	-2
Baten taakveld, exclusief heffingen	-51	-40	-11
Netto lasten taakveld	10.755	10.768	-13
Toe te rekenen lasten:			
Overhead	1.105	1.105	0
Compensabele BTW	1.895	1.827	68
Totaal te dekken lasten	13.755	13.700	55
Opbrengst Rioolheffing	-13.809	-13.812	3
Saldo van baten en lasten	**-54**	**-112**	**58**
Mutatie van de egalisatievoorziening	54	112	-58
Saldo	**0**	**0**	**0**
Kostendekkendheid exclusief mutatie voorziening	100%	101%	0%
Kostendekkendheid inclusief mutatie voorziening	100%	100%	0%

Begraven

De mate van kostendekkendheid van begraven wordt in Tabel 82 weergegeven. In de lasten is de kostprijsverhogende BTW inbegrepen. Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 wordt rekening gehouden met de toe te rekenen lasten van overhead.

Tabel 82

Kostendekkendheid Begraven (bedragen x € 1.000; - = voordeel)	begroting 2025 na wijziging	rekening 2025	Verschil
Lasten taakveld inclusief rente	1.376	1.545	-169
Baten taakveld, exclusief heffingen	0	0	0
Netto lasten taakveld	1.376	1.545	-169
Toe te rekenen lasten:			
Overhead	107	107	0
Totale te dekken lasten	1.483	1.652	-169
Opbrengst Begraven	-900	-785	-115
Saldo van baten en lasten	**583**	**867**	**-284**
Kostendekkendheid	61%	48%	13%

Leges

In Tabel 83 staat de kostendekkendheid van de belangrijkste hoofdstukken per titel van de legesverordening. Bij de berekening is, conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023, bij het bepalen van de toe te rekenen lasten rekening gehouden met de compensabele BTW en de overhead.

Tabel 83

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Lasten taak-velden	Overhead	BCF	Totale lasten	Baten Leges	Kosten-dekkend-heid	geraamd in primitieve begroting
Titel 1: Algemene dienstverlening							
Burgerlijke stand	702	527	6	1.236	296	24%	25%
Reisdocumenten	3.774	1.640	42	5.456	2.916	53%	39%
Rijbewijzen	1.059	618	16	1.693	619	37%	29%
Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen	597	421	11	1.030	120	12%	6%
Overige publiekszaken	222	148	4	374	106	28%	16%
Verkeer en vervoer	237	146	23	406	335	83%	94%
In deze titel niet benoemde vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of andere diensten	1.281	1.627	5	2.913	191	7%	3%
Totaal titel 1	**7.873**	**5.127**	**107**	**13.108**	**4.584**	**35%**	**26%**
Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning							
Omgevingsvergunning	9.702	3.017	1.245	13.964	5.170	36%	72%
Totaal titel 2	**9.702**	**3.017**	**1.245**	**13.964**	**5.170**	**36%**	**72%**
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn							
Horeca	93	143	0	236	69	29%	67%
Organiseren evenementen	139	215	0	354	92	26%	60%
Kinderopvang	16	0	0	16	11	69%	63%
Totaal titel 3	**248**	**358**	**0**	**606**	**172**	**28%**	**63%**
Totaal-generaal	**17.823**	**8.502**	**1.352**	**27.678**	**9.926**	**36%**	**51%**

*In deze getallen zit een afrondingsverschil

Uitgangspunten toerekening overhead

Voor het berekenen van kostendekkende tarieven wordt rekening gehouden met de lasten van overhead, zoals deze verantwoord zijn in het overzicht overhead. De lasten van overhead worden via een extra-comptabele opslag op de salariskosten die worden toegerekend aan de betreffende taak meegenomen in de berekening van de via de retributies te dekken lasten. De nettolasten van het Overzicht overhead worden verdeeld op basis van de productieve uren van

het directe personeel (al het personeel dat niet valt onder overhead). De opslag per productief uur is in 2025 € 78.

Tarieven

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de tarieven voor 2025 in vergelijking met het voorgaande jaar:

Tabel 84

Tarief	2025	2024
Onroerendezaakbelastingen	**%**	**%**
Eigenaar woning	0,06843	0,07226
Eigenaar niet-woning	0,29896	0,31335
Gebruiker niet-woning	0,26131	0,27699
Afvalstoffenheffing	**€**	**€**
80-liter	367,68	328,32
140-liter	498,12	444,84
240-liter maatwerk	498,12	444,84
Ondergronds	445,92	398,16
Hoogbouw	388,44	346,92
240-liter maatwerk medische indicatie	367,68	344,84
Rioolheffing	**€**	**€**
per aansluiting	177,93	156,36
per 10 m^3 (bij verbruik >250 m^3)	6,82	6,00
Liggeld voor woonschepen	**€**	**€**
Eerste 15 meter	403,27	403,27
Elke volgende meter	56,56	56,56
Reclamebelasting	**€**	**€**
tot 25 m^2 – € 0 per m^2	0,00	0,00
tussen 25 m^2 en 50 m^2	750,75	750,00
tussen 50 m^2 en 100 m^2	2.502,50	2.500,00
tussen 100 m^2 en 200 m^2	7.507,50	7.500,00
tussen 200 m^2 en 400 m^2	15.015,00	15.000,00
groter dan 400 m^2	30.030,00	30.000,00

Bezwaarschriften

Voor 2025 in vergelijking met 2024 zagen de cijfers er als volgt uit:

Tabel 85

Omschrijving	2025	2024
Ingekomen waardebezwaren	3.093	3.320
Ingekomen parkeerbelastingbezwaren	1.060	1.141
Ingekomen (overige) heffingsbezwaren	634	677
Beroepszaken waardering onroerende zaken	168	121
Beroepszaken overige heffingen	8	9

Het aantal WOZ-bezwaren is ten opzichte van de eindrapportage van het belastingjaar 2024 afgenomen met 6,8 %. Er staan nog 205 dossiers open, dit betreft dossiers van no cure no pay-bureaus en bezwaren met betrekking tot niet-woningen waarover nog gesprekken lopen met gemachtigden. De nog openstaande heffingsbezwaren en parkeerbezwaren zijn van recente datum. Alle nog openstaande bezwaren worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Kwijtschelding

Voor inwoners met een laag inkomen is er de mogelijkheid van kwijtschelding van heffingen en belastingen.

Kwijtschelding is mogelijk voor de volgende heffingen:
- afvalstoffenheffing (niet voor extra rolemmers);
- liggeld voor woonschepen.

Tabel 86

Kwijtschelding (aantallen)	2024	2025
Geautomatiseerde kwijtschelding	1.202	1.415
Aantal ingekomen verzoeken	2.032	1.761
Administratief beroep	37	59
Totaal	**3.271**	**3.235**
Aantal aanvragen nog te doen	81	84
Verleende bedragen kwijtschelding 2025 (bedragen x € 1.000)	begroot	gerealiseerd
Afvalstoffenheffing	850	804
Liggeld voor woonschepen	0	0
Totaal toegekend	**850**	**804**

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder: Van Straten

In de uitvoering van onze taken zijn risico's niet te vermijden, maar we moeten er rekening mee houden dat ze impact kunnen hebben op de realisatie van onze doelen. Daarom gaan we zorgvuldig om met risico's, maken we bewuste afwegingen bij het aangaan van risico's en nemen we passende beheersmaatregelen. Indien risico's zich toch manifesteren zorgen wij ervoor dat we dit kunnen dragen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Het geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Een gezond weerstandsvermogen stelt ons in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigen dwingt ten koste van het uitvoeren van bestaande taken.

In de door de raad vastgestelde de notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023 (7999971) is onder meer gedefinieerd hoe we omgaan met risico's, wat de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen zijn en hoe ze worden bepaald. In deze paragraaf rapporteren we over de voornaamste risico's en het weerstandsvermogen volgens de in de notitie vastgelegde richtlijnen.

Daarnaast zijn in deze paragraaf ook de in het BBV voorgeschreven financiële kengetallen opgenomen en wordt er gerapporteerd over de kern- en ondersteunde indicatoren uit de notitie Schuldpositie 2023 (7282099).

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is een indicatie voor de mogelijkheden om toekomstige niet begrote financiële tegenvallers op te vangen en kan worden gezien als een noodzakelijke buffer om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. Een dergelijke buffer ligt deels in de sfeer van de exploitatie (de begroting van baten en lasten) en deels in de vermogenssfeer (reserves). Hieronder geven we een inschatting van deze capaciteit.

Weerstandscapaciteit in de exploitatiesfeer

Posten in de exploitatiesfeer dragen bij aan de structurele weerstandscapaciteit, omdat zij na aanwending meerdere jaren een positief effect hebben. Er zijn vier aspecten in de exploitatiesfeer toepasbaar die we toelichten.

1. raming voor onvoorzien en een eventueel positief begrotingssaldo in het lopende jaar
Jaarlijks nemen we in de begroting een budget voor het opvangen van incidentele onvoorziene lasten op. Dit budget is vastgesteld op € 35.000. In de notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023 (7999971) is uitgelegd dat het positieve resultaat van de begroting automatisch bijdraagt aan de incidentele weerstandscapaciteit.

2. onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Bij gemeente Haarlemmermeer zit deze ruimte in de belastingen en met name in de onroerendezaakbelastingen (OZB). De raad is vrij de belastingtarieven te verhogen. Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde norm voor toelating tot artikel 12 is 0,1648% in 2025. Het gemiddelde OZB-tarief van Haarlemmermeer was in 2025 0,16566% en daarmee hoger dan de artikel 12-norm. Dit betekent dat er geen onbenutte belastingcapaciteit is.

3. eventuele stelposten waarvoor nog geen verplichting is aangegaan
De stelposten die in de begroting 2025 waren verwerkt, zijn benut voor het onderdeel waarvoor deze gereserveerd waren en dus niet inzetbaar voor de weerstandscapaciteit.

4. te inventariseren mogelijke ombuigingen/ heroverwegingen.
Omdat het meerjarenbeeld negatief is, tellen wij vanuit voorzichtigheidsoogpunt op dit moment geen bezuinigingsmaatregelen mee in de weerstandscapaciteit.

Tabel 87

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
Raming voor onvoorzien	-	35
Onbenutte belastingcapaciteit	-	-
Stelposten waarvoor geen verplichting is aangegaan	-	-
Mogelijke bezuinigingen	-	-
Totaal	**-**	**35**

Weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer

Bij de posten in de vermogenssfeer is sprake van incidentele weerstandscapaciteit. Ze kunnen eenmalig worden aangewend en leveren alleen in het jaar van aanwending een positief resultaat. De weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer bestaat uit de algemene reserves en de stille reserves. Beide onderdelen worden hierna toegelicht.

Algemene reserves
Algemene reserves zijn reserves waarvoor geen specifieke bestemming is bepaald en die daarom vrij kunnen worden ingezet voor het afdekken van risico's en dergelijke. Dit in tegenstelling tot bestemmingsreserves waaraan wel een specifieke bestemming is gegeven en waar dus niet vrij over kan worden beschikt. De reserves hebben bovendien een inkomensfunctie en kunnen worden ingezet als eigen financieringsmiddel. De rente die hierdoor wordt bespaard, wordt structureel ingezet als dekkingsmiddel voor de begroting. Wanneer reserves worden ingezet heeft dit structurele negatieve consequenties. De algemene reserves bestaan uit twee onderdelen, namelijk de Algemene dekkingsreserve en de Algemene reserve grondzaken. De aard van deze reserves lichten we hierna nader toe.

Tabel 88

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Saldo rekening	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2025
Algemene dekkingsreserve	208.459	18.199	6.372	26.297	206.733
Algemene reserve grondzaken	548	0	14.264	9.812	5.000
Totaal	**209.007**	**18.199**	**20.636**	**36.109**	**211.733**

Algemene dekkingsreserve
De Algemene dekkingsreserve vormt het vrij besteedbare eigen vermogen. De Algemene dekkingsreserve kan ingezet worden als buffer voor incidentele financiële tegenvallers en onvoorziene risico's. Daarmee is expliciet duidelijk gemaakt dat deze reserve wordt meegerekend tot de weerstandscapaciteit.

Algemene reserve grondzaken
De Algemene reserve grondzaken is een risicobuffer voor positieve en negatieve resultaten van grondexploitaties. Bij een positief resultaat vindt een dotatie plaats, bij een negatief resultaat een onttrekking aan de Algemene reserve grondzaken. Op grond van regels over de minimale en maximale stand van de Algemene reserve grondzaken kan er aanvulling dan wel afroming van de reserve plaatsvinden. Een aanvulling wordt onttrokken uit de Algemene dekkingsreserve, een afroming wordt gedoteerd aan de bestemmingsreserve Schaalsprong. Omdat de Algemene reserve grondzaken specifiek is bedoeld voor het opvangen van grondexploitatie risico's en omdat deze risico's worden meegenomen in de totale risicoanalyse nemen we de stand van deze reserve ook mee bij de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves
Stille reserves zijn bezittingen van de gemeente die op de balans lager zijn gewaardeerd dan hun huidige marktwaarde. Bij verkoop van deze bezittingen levert dit een eenmalig financieel voordeel voor de gemeente op. Voorwaarden zijn dat de verkoop op korte termijn tegen die marktwaarde mogelijk is en dat de bedrijfsvoering van de gemeente niet wordt beperkt. In het raadsvoorstel 'beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan' (2021.0000253) is voor de verkoop van vastgoed dat niet tot de kern-portefeuille behoort over een termijn van de komende tien jaar rekening gehouden met een netto verkoopresultaat van € 8 miljoen. Onder aftrek van de opbrengsten van het reeds verkochte vastgoed resteert een stille reserve van € 0,577 miljoen. Bij het raadsbesluit 'Routekaart duurzaamheid maatschappelijk vastgoed' (7963379) is besloten het te doteren percentage van de netto-verkoopopbrengsten aan de reserve Maatschappelijke voorzieningen te verhogen van 50% naar 100%.

Weerstandscapaciteit geconsolideerd

Het overzicht van de totale weerstandscapaciteit in Tabel 89 levert het volgende beeld op:

Tabel 89

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
Weerstandscapaciteit exploitatie:		
Raming voor onvoorzien	-	35
Onbenutte belastingcapaciteit	-	-
Stelposten zonder aangegane verplichting	-	-
Mogelijke bezuinigingen / heroverwegingen	-	-
Weerstandscapaciteit vermogen	-	-
Algemene (vrij besteedbare) reserves	-	211.733
Stille reserves	-	577
Totale weerstandscapaciteit	-	212.345

Ratio weerstandsvermogen

We bepalen de ratio weerstandsvermogen om inzicht te krijgen in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit in staat is om zich voordoende risico's op te vangen. Wij maken eerst een risicosimulatie door aan de risico's een bedrag en een kanspercentage te koppelen. Bij de simulatie wordt een zekerheidsniveau van 90% gehanteerd. Wij willen dat het totaalbedrag dat uit de simulatie volgt in 90% van de gevallen voldoende zal zijn om alle daadwerkelijk uitgekomen risico's te dekken. Hierna berekenen wij de ratio van het weerstandsvermogen door de totale weerstandscapiteit te delen door de financiële impact risico's bij 90% zekerheid. In onderstaande tabel is de waardering en classificatie van het weerstandsratio weergegeven.

Tabel 90

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

De streefwaarde van Haarlemmermeer voor dit ratio is door de raad vastgesteld op minimaal 1,4 (Voldoende). De risico's die zijn meegenomen in de analyse, wordt hierna beschreven.

Structurele risico's en weerstandscapaciteit
Voor een zuiver beeld drukken we zowel de weerstandscapaciteit als het risicobedrag uit in één bedrag. Hiertoe rekenen wij de structurele componenten om naar een eenmalig bedrag. Dit doen wij conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris) door een factor van 2,5 te hanteren. De structurele posten tellen voor 2,5 maal hun waarde mee.

Uitkomst risicoanalyse
De totale financiële impact van alle risico's uit de analyse, uitgevoerd op 26 februari 2026 komt uit op € 59,6 miljoen bij een zekerheidsniveau van 90%. Vergeleken met een totale weerstandscapaciteit van € 212 miljoen is het ratio weerstandsvermogen 3,5 (2024: 3,9). De daling wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van de financiële impact van alle risico's tezamen en anderzijds omdat er geen onbenutte belastingcapaciteit in deze berekening wordt meegenomen doordat het gemiddeld OZB-tarief boven de artikel 12-norm ligt. De ratio weerstandsvermogen valt onder de classificatie 'Uitstekend', dat betekent dat er op dit moment geen corrigerende actie vereist is.

Inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen
De ontwikkeling van het weerstandsvermogen over jaren zegt meer dan een eenmalige beoordeling. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen is meerjarig weergegeven in het hoofdstuk Financiële weerbaarheid.

Risico inventarisatie

In deze paragraaf geven we inzicht in de voornaamste risico's. Naast de kans- en gevolgklassen geven wij ook aan of een risico structurele (S) of incidentele (I) gevolgen heeft. Indien een risico structureel is, laten wij het meerjarige financiële gevolg zien. In Tabel 91 tonen wij de gehanteerde kans- en gevolgklassen. Ook beschrijven wij bij ieder risico, conform de notitie, de beheersmaatregelen. Om geïdentificeerde risico's zoveel als mogelijk te mitigeren en tot een acceptabel niveau terug te brengen treffen we efficiënte beheersmaatregelen. Pas daarna vertalen we de risico's door in het weerstandsvermogen. In gevallen waarbij dit de belangen van de gemeente kan schaden (zoals juridische geschillen) nemen wij de kans- en/of de financiële gevolgklasse niet op. Risico's waarover in een eerder P&C product gerapporteerd is, zijn opgenomen onder het kopje voornaamste risico's. Nieuwe of vervallen risico's geven we apart weer. Als actualisatie van het risico heeft geleid tot een aanpassing van kans- of gevolgklasse, verwerken we deze onder het kopje gewijzigde risico's.

Tabel 91

Kans	Percentage	Gevolg	Omvang	Type
K1	10%	G1	< € 0,1 miljoen	Structureel
K2	30%	G2	€ 0,1 miljoen - € 0,4 miljoen	Incidenteel
K3	50%	G3	€ 0,4 miljoen - € 1 miljoen	
K4	70%	G4	€ 1 miljoen - € 5 miljoen	
K5	90%	G5	> € 5 miljoen	

In de P&C producten rapporteren wij, conform de notitie Risicomanagement, over de voornaamste risico's met financiële gevolgen. Dit zijn de risico's met een gevolg vanaf € 1 miljoen (G4), aangevuld met de risico's vanaf € 0,4 miljoen waarbij de kans van optreden (K4) 70% of hoger is.

Belangrijkste mutaties ten opzichte van de Programmabegroting 2026-2029
Ten opzichte van de Programmabegroting 2026-2029 zijn de reeds bekende voornaamste risico's inhoudelijk geactualiseerd. In de Najaarsrapportage 2025 zijn de risico's 'Meerkosten tijdelijke stroomvoorziening door netcongestie bij Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025–2040' (R395) en 'Herstellen fundering raadhuis Halfweg' (R397) toegevoegd.

Bij het actualiseren van de risico's in deze jaarstukken zijn vier nieuwe risico's toegevoegd. Het gaat om 'Schitteringsproblematiek bij reeds verleende vergunningen voor zonneparken' (R399), 'Klimaatrisico's' (R400), 'Planschadeverzoek datacenter' (R403) en 'Terugbetalen WBI-subsidie Pionier-Bols' (R404)' Het risiso 'Vervangen gevel IKC Wereldwijs' (R382) is vervallen. Er zijn tijdelijke maatregelen getroffen om de veiligheid te waarborgen, waarvoor budget beschikbaar is gesteld bij de Voorjaarsrapportage 2025. De school kan in het gebouw blijven totdat het project voor de vernieuwbouw start. Tot slot is het risico 'Kostenstijging investeringsramingen grondexploities' (R266) gewijzigd. De gevolgklasse van dit risico is verlaagd van gevolgklasse 5 naar gevolgklasse 4, als gevolg van het feit dat het risico van kostenstijging grotendeels is opgetreden en het effect hiervan is verwerkt in de cijfers van het MPG 2026.

Voornaamste risico's

Risico	Projectspecifieke risico's bij negatieve grondexploitatieprojecten (R20)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Door middel van grondexploitaties ontwikkelen wij gronden die in ons bezit zijn. Daaraan zijn financiële risico's verbonden: het risico dat de prijzen niet of minder stijgen dan waarmee gerekend is, het risico dat het beoogde programma niet of geheel kan worden uitgevoerd en het risico dat de grondverkopen niet volgens het geplande tempo verlopen.
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen) Voor alle actieve grondexploitaties wordt een register van risico's (en kansen) bijgehouden, en daarin zijn voor alle onderliggende risico's waar mogelijk de beheersmaatregelen aangegeven.

Risico	Strategische gronden GEM A4 Zone West en De President (R41)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K1, I
Beschrijving	In de grondexploitatie van GEM A4 Zone West C.V. (STP) wordt rekening gehouden met de inbreng van de waarde van de gronden zoals wij deze op de balans hebben staan. Voor de gronden van De President 2.0 (grondbank Hillegondshoeve) is er een algemene afspraak om deze gronden op gelijke wijze als De President 1.2 te ontwikkelen.
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen) Voor de gronden ten behoeve van STP zijn nadere afspraken gemaakt over de wijze en snelheid van inbreng van de (resterende) gronden. Door deze afspraken, in combinatie met door STP gesloten overeenkomsten (koop-, reserverings- en intentieovereenkomsten) en de afzetprognose, zullen naar verwachting alle gronden voor 2030 zijn betaald en ingebracht. De levering van de laatste 12% van de gronden volgt bij betaling van de resterende € 8 miljoen. Gronden voor De President 2.0 worden volgens de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst ingebracht. Gesprekken over de waardebepaling zijn gestart.

Risico	Grootschalige investeringsprojecten (R90)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Dit zijn de projecten die zijn opgenomen in het Investeringsplan. Het risico bestaat onder andere uit mogelijke kredietoverschrijdingen bij de realisatie als gevolg van nieuwe (bouw)eisen, vertraging, wegvallen van subsidies of andere onvoorziene omstandigheden.
Beheersmaatregel	Divers, afhankelijk van het investeringsproject Om het inzicht en de stuurbaarheid van deze projecten te vergroten kennen wij het Strategisch Perspectief Investeringen (SPI). Deze wordt twee keer per jaar aan de raad aangeboden. Grote investeringen (van € 2,0 miljoen en hoger) lichten wij daarin toe met aandacht voor actualiteiten, risico's, faseringen en over- en onderschrijdingen.

Risico	Badhoevedorp Zuid (R251 t/m R256)
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen

Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G, K, I
Beschrijving	Onze gemeente wordt verweten onrechtmatig te hebben gehandeld omdat wij ons niet of onvoldoende zouden hebben ingespannen mee te werken aan ontwikkelingsmogelijkheden in Badhoevedorp Zuid. Er is een uitspraak van de rechtbank Amsterdam, hiertegen zijn we in hoger beroep gegaan. Tegelijkertijd loopt er een schadestaatprocedure waarbij de tegenpartij de schade heeft opgemaakt. Als reactie daarop hebben wij uitgebreid onderzoek laten doen met gespecialiseerde bureaus. De resultaten daarvan zijn meegenomen in de risicoanalyse die Naris medio 2019 met ons heeft uitgevoerd. Op basis daarvan is de conclusie dat, naar de stand van zaken van deze procedures, geen voorziening nodig is. De risicoanalyse is onderdeel van de berekening die gemaakt wordt ten behoeve van het weerstandsvermogen. Op 16 maart 2020 is bekend gemaakt dat de aandelen van TeleVerde BV door een overname in handen zijn gekomen van een andere partij. Het feit dat TeleVerde BV nieuwe aandeelhouders heeft gekregen is nog niet direct van invloed op de lopende procedures tussen de gemeente en TeleVerde BV. De gemeente heeft medio 2024 de risicoanalyse geactualiseerd in verband met het rentedragende karakter van de claim. De afgelopen jaren zijn intensieve besprekingen tussen gemeente en de nieuwe aandeelhouders van TeleVerde BV gevoerd over het realiseren van een gebiedsontwikkeling. Gedurende deze onderhandelingen zijn het hoger beroep en de schadestaatprocedure 'on hold' gezet om te onderzoeken of er tot een oplossing kon worden gekomen. Ondanks dat de besprekingen nog niet hebben geleid tot een inhoudelijk nader tot elkaar komen van partijen, is de Intentieovereenkomst verlengd en zijn partijen nog met elkaar in overleg. Er is mandaat verleend voor een verdere verlenging van de intentieovereenkomst. De risicoanalyse wordt de komende periode geactualiseerd indien nodig.
Beheersmaatregel	Verminderen Bij het voeren van de gerechtelijke procedures laten wij ons bijstaan en adviseren door onze huisadvocaat en expertisebureaus.

Risico	**Conjuncturele risico's van de grondexploitaties (algemeen)**
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beschrijving	De commissie BBV beveelt aan om conjuncturele risico's van de grondexploitaties op te nemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Op basis van een gevoeligheidsanalyse op de actieve grondexploitaties is de top drie van conjuncturele risico's opgenomen. De top drie is: 1. daling van de grondprijzen in de grondexploitaties met 10%; 2. stijging van de kosten van investeringen; 3. daling van de geraamde opbrengsten. Nummer 1 en 3 worden hierna toegelicht. Nummer 2 is opgenomen onder de gewijzigde risico's.

Risico	**Daling grondprijzen 10% bij actieve grondexploitaties (R265)**
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K2, I
Beschrijving	Een risico is dat de grondprijzen in de grondexploitaties met 10% dalen.
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Er wordt getracht om de grondprijzen in contracten met partijen vast te leggen zodat deze ongevoelig blijven voor het eventueel dalen van de grondprijzen in een economisch mindere periode. In de contracten worden afspraken gemaakt over het indexeren van de grondprijzen bij het verschuiven van het prijspeil.

Risico	**Geen opbrengstenstijging in de grondexploitaties (R267)**
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Een van de risico's houdt in dat de geraamde opbrengsten 1% dalen.
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Er wordt getracht om de stijging van de grondprijzen (indexeringen) in contracten met partijen vast te leggen zodat deze ongevoelig blijven voor het eventueel niet meer stijgen van de grondprijzen (opbrengsten) in een economisch mindere periode.

Risico	ICT-systemen kunnen uitvallen (R289)
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K1, I
Beschrijving	Hoewel onze systemen voor automatisering- en communicatietecchnologie (ICT) in verschillende datacenters en de 'cloud' zijn ondergebracht en bekabeling en dataverbindingen dubbel zijn uitgevoerd, kunnen er systemen uitvallen en niet meer beschikbaar zijn. Door deze downtime kunnen diensten aan inwoners en ondernemers tot stilstand komen. Dit leidt in ieder geval tot productieverlies, maar kan ook leiden tot andere nadelige gevolgen. De kans op groot dataverlies is klein.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) Netwerkcomponenten, lijnverbindingen en ons datacenter zijn in meervoud aanwezig, zodat uitval van een component kan worden opgevangen door een tweede exemplaar. Het uitwijkdatacenter is buiten de gemeente Haarlemmermeer geplaatst. Omdat wijzigingen in de ICT-omgeving een belangrijke oorzaak zijn van uitval, is het belangrijk om het wijzigingenproces goed vast te leggen en hierop te sturen. We hanteren een 'change process' met een change manager. Wekelijks worden alle gewenste wijzigingen besproken in een change advisory board (CAB) waarin de juiste deskundigheden zijn vertegenwoordigd.

Risico	Gemeentefonds (R291)
Programma	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, S
Beschrijving	De grootste inkomstenbron voor onze gemeente betreft de uitkering gemeentefonds (42% van de totale inkomsten van Haarlemmermeer). Het gemeentefonds wordt gevoed door het Rijk. Zowel de voeding van het fonds, als de verdeling ervan, is afhankelijk van een complex geheel van factoren. Als gevolg van externe ontwikkelingen bij de voeding en verdeling van het gemeentefonds bestaat de kans dat ons aandeel vanuit het gemeentefonds positief of negatief afwijkt van de verwachting, waardoor een niet direct te beïnvloeden voor- of nadeel in de begroting ontstaat. Op basis van ervaring uit het verleden bij afwijkingen in het gemeentefonds gaan wij nu uit van een afwijking van maximaal 1%, dit heeft een structureel effect van € 2,9 miljoen op onze begroting. Belangrijkste mutatie ten opzichte van de Programmabegroting 2026-2029: Bij het actualiseren van het risico is het nominale maximum gevolg verlaagd. Het risico was al gekwantificeerd in de hoogste gevolgklasse, dit blijft gevolgklasse 5. Dit wordt veroorzaakt doordat het kabinet Schoof in het regeerprogramma had opgenomen om de specifieke uitkeringen over te brengen naar het gemeentefonds met een korting van 10%. Slechts acht van de 185 SPUKs zijn overgebracht naar de algemene uitkering. Voor de overige SPUKs kunnen de vakdepartementen van het Rijk de bezuinigingen op verschillende manieren doorvoeren. Voor elke SPUK die niet wordt overgeheveld naar het gemeentefonds zijn er volgens het afwegingskader drie opties: het verlagen van de prestatie-eisen, het maken van afspraken over doelmatiger uitvoering of het intern vinden van alternatieve dekking. Wij verwachten hierbij geen effecten op de algemene uitkering.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) Het actief volgen van publicaties (onder andere circulaires) van het ministerie van BZK en verwerken van de uitkomsten in de P&C-cyclus.

Risico	Ongewenste toegang gemeentelijke systemen (R293)
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Het uitsluiten van het risico tot toegang door een hacker tot de gemeentelijke systemen is, ondanks de genomen maatregelen, onmogelijk. In het ergste geval worden gegevens ontoegankelijk gemaakt, al dan niet permanent. Vaak heeft de hacker financiële motieven en vraagt losgeld om de systemen weer vrij te geven.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) We zorgen voor het bijhouden van de kennis en kunde, het aanbrengen van de laatste updates en het monitoren van kwetsbaarheden. Doordat hackers wereldwijd actief kunnen zijn, kunnen

	ze beschikken over ruime middelen en gespecialiseerde hackers. Het is daarom belangrijk om continu alert te zijn, de hackers een stap voor te blijven en het zo lastig mogelijk maken.

Risico	**Sociaal domein - Participatiewet en wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening kunnen duurder uitvallen (R321)**
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, S
Beschrijving	De gemeente moet de zorg, ondersteuning en inkomensvoorzieningen die nodig is, aanbieden en betalen. De Participatiewet is een zogenaamde open-einde regeling. Hoeveel kosten we jaarlijks maken, is vooraf niet precies te voorspellen. Vooraf is niet precies bekend hoeveel vraag er is en welke inkomensvoorzieningen onze inwoners nodig hebben. Door de daling van de koopkracht is het aannemelijk dat meer inwoners een beroep doen op minimaregelingen (bijzondere bijstand). Het risico bestaat dat er meer kosten worden gemaakt dan begroot.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We monitoren de budgetten door middel van prognoses. In de reguliere P&C-cyclus rapporteren wij hierover.

Risico	**Sociaal domein - Jeugdwet kan duurder uitvallen (R322)**
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, S
Beschrijving	De gemeente moet de zorg, ondersteuning en inkomensvoorzieningen die nodig is, aanbieden en betalen. De Jeugdwet is een zogenaamde open-einde regeling. Hoeveel kosten we jaarlijks maken, is vooraf niet precies te voorspellen. Vooraf is immers niet precies bekend hoeveel vraag er is en welke zorg onze jeugdigen nodig hebben. Het rijksbeleid op Jeugdzorg en de Hervormingsagenda Jeugd brengen ook nog onzekerheden met zich mee. Meerjarig is rekening gehouden met een volumegroei van 1% voor Jeugd en Wmo voor de huidige inwoners die zorg nodig hebben. Met de volumegroei als gevolg van de groei van de gemeente (meer inwoners) is rekening gehouden in de areaalsystematiek 'groei van de gemeente'. Het risico bestaat dat de daadwerkelijke volumegroei voor de huidige inwoners hoger is dan de geprognosticeerde volumegroei en er meer kosten worden gemaakt dan begroot. Daarnaast is het risico aanwezig dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van zorg sneller stijgt dan de groei van het aantal inwoners waar rekening mee gehouden wordt in de areaalsystematiek. Dit leidt tot een overschrijding van de budgetten. Ook zien we een verschuiving naar kleinschalige woonvoorzieningen. Dit is een beweging die vanuit het Rijk gestimuleerd wordt, maar dit leidt ook tot hogere kosten waarvoor het Rijk ons niet compenseert.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) De afgelopen jaren is meer aandacht voor contractmanagement. Daarbij wordt op het contract, maar ook op de budgetten gelet. Hierdoor zitten we er dichter op, waardoor de uitschieters minder groot zijn. Daar staat tegenover dat de jeugdzorg ook onvoorspelbaar is, waardoor het maximale risico is afgevlakt van € 5 miljoen naar € 3 miljoen. Deze aanpassing was al verwerkt in de Programmabegroting 2025 - 2028.

Risico	**Arrest Didam (R329)**
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, I
Beschrijving	Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad een arrest gewezen, waarin regels worden geformuleerd waar de gemeente zich aan heeft te houden als zij onroerend goed verkoopt (of verhuurt, uitgeeft in erfpacht of in een recht van opstal). De regels vloeien voort uit het oordeel dat de gemeente daarbij het gelijkheidsbeginsel in acht moet nemen, wat in deze context betekent dat de gemeente transparant moet handelen en in beginsel mededingingsruimte moet bieden. Dat laatste betekent dat (potentiële) gegadigden een gelijke kans hebben om voor aankoop van onroerende zaak in aanmerking te komen. Er hoeft geen mededingingsruimte te worden geboden indien bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag

	worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de aankoop. In dat geval dient het voornemen tot verkoop tijdig voorafgaand aan de verkoop bekend te worden gemaakt. In de bekendmaking dient te worden gemotiveerd waarom slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt. In november 2024 heeft de Hoge Raad een tweede arrest in de Didam-kwestie gewezen. In dit tweede arrest verduidelijkt de Hoge Raad wat de gevolgen zijn van het niet naleven van de regels uit het eerste arrest van 26 november 2021. In het tweede arrest heeft de Hoge Raad verduidelijkt dat een overeenkomst die in strijd met de Didam-regels is gesloten, in beginsel niet nietig of vernietigbaar is. Dergelijke overeenkomsten blijven dus in stand. In dat geval kan echter wel sprake zijn van onrechtmatig handelen van een bestuursorgaan jegens een (potentiële) gegadigde die ten onrechte geen gelijke kans heeft gekregen. Bij een aantal afgeronde en lopende projecten (vastgoed en grondzaken) is het de vraag of en hoe de gemaakte afspraken passen binnen de door de Hoge Raad gestelde Didam-regels. In dossiers waarin de verkoop en/of juridische levering nog moet plaatsvinden, bestaat het risico dat de gemeente haar contractuele verplichtingen niet kan nakomen (wanprestatie) met als gevolgen vertraging, vergoeding van schade en extra plankosten in verband met begeleiding en juridische ondersteuning. In dossiers waarin de juridische levering al heeft plaatsgevonden bestaat het risico dat een derde de gemeente aansprakelijk stelt op basis van onrechtmatige daad met als gevolg vergoeding van schade en extra plankosten in verband met begeleiding en juridische ondersteuning. De basisinventarisatie van deze contracten is in 2023 uitgevoerd door een intern team en is extern getoetst en deze is recent opnieuw getoetst. Op basis hiervan heeft recent een nadere kwantificering van de risico's plaatsgevonden, waarmee het risicoprofiel is gebaseerd op de actuele situatie. In algemene zin wordt hierbij opgemerkt dat kans en impact van het Didam arrest lastig in te schatten zijn, mede omdat dossiers lopend en nog aan verandering onderhevig zijn en er steeds nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van jurisprudentie en wet- en regelgeving rondom het Didam arrest. De actualisatie laat een lichte daling van het risico zien.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) De werkgroep heeft de hele vastgoed- en grondpositieportefeuille getoetst. Verder worden de ontwikkelingen naar aanleiding van het Didam arrest (jurisprudentie) gevolgd en wordt dit risico periodiek geactualiseerd.

Risico	**Rentestijging (R331)**
Programma	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K2, S
Beschrijving	Het huidige economisch perspectief is onzeker. Afgelopen jaren was er sprake van hoge inflatie. De inflatie bevindt zich vanaf juni 2025 rond de doelstelling van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank (ECB) van 2% op middellange termijn. Na een aantal jaren van renteverhogingen is de ECB in 2024 gestart met de verlaging van de rente in meerder stappen. In 2025 is de rente in vier stappen van ieder een kwart procent verder verlaagd naar uiteindelijk 2% (juni 2025). Zowel de inflatie als de rente zijn vanaf dat moment gestabiliseerd. Bij de Voorjaarsrapportage 2025 is de rente verlaagd voor de nieuw aan te trekken leningen naar 3%. De rente van de ECB werkt direct door in de tarieven van kortlopende leningen. De tarieven voor langlopende geldleningen worden, naast de rentestanden van de ECB, beïnvloed door de geopolitieke ontwikkelingen. Het huidige geopolitieke klimaat, met onder andere de opgeworpen handelsbarrièrers vanuit de Verenigde Staten, de oorlog met Iran en de stijgende defensie-uitgaven, leiden tot onzekerheden bij de inschattingen van de renteontwikkeling. De kans is aanwezig dat de rente toch weer gaat stijgen en de rentelasten in het meerjarenbeeld toenemen. In de kwantificering van dit risico wordt rekening gehouden met een stijging tot 4,00% in 2029. Met het oog op de huidige geopolitieke ontwikkelingen is dit risico bepaald op 30%.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) Actief volgen van de ontwikkelingen van de kapitaalmarkt en verwerken in de P&C-cyclus. In het uiterste geval kan er ook voor gekozen worden te prioriteren en temporiseren bij de voorgenomen investeringen.

Risico	**Strategische aankopen en de tijdelijke exploitatie van vastgoed in Spoorzone (Stationskwartier en Graan voor Visch Zuid) te Hoofddorp (R337)**

Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, I
Beschrijving	In het kader van het Voorkeursrecht heeft de gemeente strategische aankopen gedaan in het Stationskwartier en Graan voor Visch Zuid in Hoofddorp. De intentie van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf. Deze aankopen zijn nog niet in een grond- of vastgoedexploitatie opgenomen. Het risico is dat bij geen doorgang of vertraging van het project, de dan geldende marktwaarde lager is dan de boekwaarde en er dus extra kosten voor onze rekening komen. Daarnaast kan bij verwerving sprake zijn van aankoop inclusief zittende huurders wat risico's met zich meebrengt. Zekerheidshalve wordt daarom 10% van het aankoopbedrag opgenomen als risico.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Omdat deze investeringen onder de materiële vaste activa worden opgenomen, worden er, anders dan bij grondexploitaties, geen bijkomende kosten toegevoegd. Door verhuur en tijdelijke exploitatie worden inkomsten gegenereerd om de kosten te dekken.

Risico	**Zorglandschap jeugdzorg (R353)**
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G3, K4, I
Beschrijving	De kans bestaat dat we geen dekkend zorglandschap meer hebben. Aanbieders binnen de jeugdzorg ondervinden veel last van de personeelskrapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor worden vacatures ingevuld met inhuur, wat meer geld kost. Ook de landelijke ontwikkelingen zoals afbouw van jeugdzorgplus hebben financiële consequenties tot gevolg. Beide ontwikkelingen vergroten de kans dat de afgesproken tarieven niet voldoende blijken te zijn, waardoor een zorgaanbieder failliet kan gaan zonder extra financiële bijdrage. Hierdoor hebben we dan geen dekkend zorglandschap meer.
Beheersmaatregel	Behouden van het risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We zijn met de aanbieders in overleg welke mogelijkheden er zijn om deze problemen op te lossen. De personeelskrapte is echter een factor waar beide partijen weinig aan kunnen doen.

Risico	**Datalekken (R362)**
Programma	Overzicht Overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Ondanks toegenomen aandacht voor beveiliging, privacy en datamanagement, bestaat het risico dat er datalekken optreden. Dit kan leiden tot boetes, schadevergoedingen en imagoschade. Vanwege de kans op boetes of schadevergoedingen is er sprake van een financieel risico. Doordat de overheid door een datalek negatief in het nieuws kan komen, kan weerstand in de samenleving ontstaan tegen overheidshandelen. Doordat misbruik van de persoonsgegevens soms kan leiden tot identiteitsfraude of chantage, ontstaat een gevolg voor de veiligheid. Het kan bijvoorbeeld leiden tot het (tijdelijk) stopzetten van een project omdat er onvoldoende privacy-beschermende maatregelen zijn genomen.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) • We organiseren bewustwoordingstrainingen voor alle medewerkers. • Werkprocessen kunnen worden verbeterd aan de hand van een Data Protection Impact Assessment (DPIA).

Risico	**Bescherming persoonsgegevens (R363)**
Programma	Overzicht overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Doordat niet voor alle werkprocessen een Data Protection Impact Assessment (DPIA) is uitgevoerd, weten we niet of alle persoonsgegevens goed beschermd zijn. Hierdoor kunnen mogelijk niet geautoriseerde personen toegang krijgen tot persoonsgegevens. Bij processen met hoge privacyrisico's voor betrokkenen is het uitvoeren van een DPIA wettelijk verplicht. Mogelijke gevolgen van het niet uitvoeren van een DPIA zijn misbruik van persoonsgegevens en een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (beheersen) Om onjuist gebruik van persoonsgegevens te voorkomen, is het uitvoeren van een DPIA een goed hulpmiddel. Wij stimuleren en zien zo veel mogelijk toe op het uitvoeren van DPIA's wanneer dit van toepassing is. Daarmee zetten wij DPIA's in als instrument om (voorafgaand aan de verwerking van persoonsgegevens) privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen, zodat onze organisatie passende maatregelen kan nemen om de privacyrisico's te verkleinen.

Risico	**Tijdelijke huisvesting noodzakelijk voor Dik Trom-school in Hoofddorp (R370)**
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K2, I
Beschrijving	De lasten voor de tijdelijke huisvesting van de Dik Trom-school bedragen naar verwachting maximaal € 2 miljoen. Er is een potentieel risico dat deze lasten niet worden gedekt indien de grondexploitatie Purmer/Wormerstraat in Hoofddorp niet wordt vastgesteld.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) Bij het vaststellen van de grondexploitatie Purmer/Wormerstraat, zal dit risico vervallen. Mocht er geen grondexploitatie worden vastgesteld dan zal dit risico optreden.

Risico	**Garantstelling lening Fort Hoofddorp (R379)**
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G3, K4, I
Beschrijving	De Stichting Fort van Hoofddorp heeft sinds 2015 een erfpachtovereenkomst met de gemeente voor Fort Hoofddorp. Voor de financiering van de verbouwing is onder andere een lening bij het Restauratiefonds aangegaan waarvoor de gemeente garant staat. De stichting heeft inmiddels een achterstand opgelopen in het nakomen van de canonverplichtingen. Conform afspraak heeft de stichting een nieuw plan opgesteld. Dit plan biedt echter nog onvoldoende zekerheden om de risico-inschatting aan te passen.
Beheersmaatregel	Veranderen van de waarschijnlijkheid (kans) (beheersen) We zijn met de stichting in overleg om te komen tot een meer duurzame en toekomstbestendige exploitatie van het Fort, zodat de achterstallige canon kan worden ingelopen, de toekomstige canonbetalingen beter worden geborgd en er kan worden afgelost op de lening bij het Restauratiefonds.

Risico	**Vervanging dak brede school Floriande Midden in Hoofddorp (R384)**
Programma	Vastgoed
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K5, I
Beschrijving	Het dak van de brede school Floriande Midden lekt in toenemende mate. Verschillende onderzoeken tonen aan dat het dak niet deugdelijk is aangelegd. Dit betekent dat voor zowel het deel dat in eigendom is van de gemeente als het deel dat in eigendom is van de schoolbesturen (vanwege een constructiefout) de gemeente mogelijk verantwoordelijk is voor herstel.
Beheersmaatregel	Wegnemen van de risicobron (beheersen) Nader onderzoek (laten) uitvoeren naar de oorzaak van de lekkages en vaststellen dat de ondeugdelijke constructie daadwerkelijk de oorzaak is.

Risico	**Groenonderhoud (R386)**
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, S
Beschrijving	Vanuit andere gemeenten zijn signalen gekomen dat de aanneemsommen bij nieuwe aanbestedingen van groencontracten fors stijgen. Hiervoor zijn diverse oorzaken: de grote vraag op de markt, de arbeidsmarktkrapte, de gevolgen van de klimaatverandering en de extra eisen aan een duurzame uitvoering, stuwen de prijzen enorm op. In 2026 worden enkele groencontracten opnieuw aanbesteed (bomen rooien/planten, groenonderhoud en maaien

	bermen/watergangen). Het risico is groot dat ook onze gemeente voor fors hogere kosten zal komen te staan. Daarnaast volgen wij de Gedragscode Unie van Waterschappen die per 1 april 2025 in werking is getreden en wij voldoen hiermee aan vigerend beleid en regelgeving. Voor het grootschalig maaibeheer onder het contract bermen en watergangen werkten wij vanwege de samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland ook voorgaande jaren met de toen vigerende gedragscode van de waterschappen. Omdat nu alleen nog maar in uitzonderingssituaties geklepeld mag worden zijn er fors hogere kosten te verwachten. Nu eind 2026 drie groenonderhoudscontracten en twee boomonderhoudscontracten eindigen, moeten deze opnieuw openbaar worden aanbesteed. Gezien de huidige marktwerking is de verwachting dat de huidige prijzen aanzienlijk zullen stijgen. De verwachting is dat het benodigde budget voor deze aanbestedingen hoger zal zijn.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (Accepteren) Een eventuele budgetaanvraag zal bij de P&C producten worden betrokken.

Risico	**Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) (R388)**
Programma	Overzicht overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K1, I
Beschrijving	Onze gemeente maakt voor de dagelijkse bedrijfsvoering gebruik van eigen medewerkers en van ingehuurde medewerkers die voor een vastgestelde periode werkzaamheden verrichten. In de wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie) is vastgelegd dat werkgever en werknemer gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor afspraken over en de juiste kwalificatie van de arbeidsrelatie. De wet DBA moet mogelijke schijnzelfstandigheid voorkomen. Schijnzelfstandigheid betekent kort gezegd dat iemand wordt ingehuurd als zelfstandige terwijl er volgens het arbeidsrecht sprake is van een dienstverband. Met ingang van 1 januari 2025 heeft de Belastingdienst het handhavingsmoratorium op de naleving van de wet opgeheven. Tot genoemde datum gaf de Belastingdienst organisaties slechts aanwijzingen als onvoldoende naleving van de wet bij organisaties werd geconstateerd. Vanaf 2025 handhaaft de Belastingdienst op schijnzelfstandigheid en kan het naheffingsaanslagen opleggen, maar nog geen verzuim- en vergrijpboetes. Dit laatste zal vanaf 1 januari 2027 gaan gelden. In 2025 hebben wij getoetst of onze overeenkomsten voldoen. Als gevolg hiervan zijn diverse inhuuropdrachten anders ingericht of beëindigd. De onduidelijkheid in de toetsing door de belastingdienst leidt echter tot een restrisico dat de belastingdienst opdrachten anders toetst dan ons fiscale standpunt, waardoor wij een naheffing opgelegd kunnen krijgen. Het risico van het omgaan met de wet DBA is tweeledig. Enerzijds een organisatorisch risico indien afscheid wordt genomen van externen wanneer dit niet ingevuld kan worden met nieuwe vaste medewerkers (verlies van capaciteit, kwaliteit, kennis en kunde) en daarmee risico dat organisatorische opgaven niet of beperkt waargemaakt kunnen worden. Anderzijds een fiscaal/financieel risico wanneer gecontinueerd wordt met externe inhuur. Van beide risico's is de kans en impact en dus de materialiteit nog niet gecalculeerd en dus onduidelijk.
Beheersmaatregel	Veranderen van de gevolgen (beheersen) Wij hebben meer inzicht gekregen in de daadwerkelijke kwalificatie van het type arbeidsrelatie van alle momenteel ingehuurde medewerkers, echter is dit een blijvend proces wat aandacht behoeft. Dit inzicht is en blijft noodzakelijk om mogelijke fiscale risico's in kaart te brengen inclusief financiële vertaling. Voor de langere termijn willen wij onze aantrekkelijkheid als werkgever nog verder vergroten door meer mensen te werven op posities die nu door externen worden ingevuld. Hierdoor wordt kwaliteit, kennis en kunde direct verbonden aan de organisatie en de afhankelijkheid van ingehuurde medewerkers verkleind.

Risico	**De stelpost voor de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2027 is onhaalbaar (R391)**
Programma	Zorg en werk
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K3, S
Beschrijving	In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd (hierna Hervormingsagenda) vastgesteld. Vanaf 2027 is hiervoor een stelpost begroot in de Programmabegroting 2026-2029. Wij verwachten echter onvoldoende compensatie te ontvangen van het Rijk en verwachten de besparingen niet te realiseren. In de meicirculaire 2025 zijn de financiële ontwikkelingen rondom de

	Hervormingsagenda anders verwerkt dan verwacht werd uit de voorjaarsnota van het Rijk. De dekking van het ravijnjaar is verantwoord onder categorie Jeugd. Ook de compensatie van 50% over de jaren 2023 en 2024 door de deskundigencommissie heeft ons ertoe genoodzaakt om dit risico in de begroting 2026 op te nemen. De verwachting is dat wij de stelposten niet gaan halen.
Beheersmaatregel	Behouden van dit risico op basis van een zichtbare onderbouwing (accepteren) We volgen de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd.

Risico	**Meerkosten tijdelijke stroomvoorziening door netcongestie bij Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025–2040 (R395)**
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G5, K4, I
Beschrijving	Als gevolg van netcongestie bestaat de kans dat de benodigde stroomaansluitingen voor de dertien IHP-onderwijsprojecten (realisatie vóór 2032) niet tijdig beschikbaar zijn. Daardoor zijn mogelijk tijdelijke technische voorzieningen noodzakelijk die aanvullende middelen vereisen. De extra kosten worden op circa € 500.000 per project ingeschat (totaal circa € 6,5 miljoen).
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen). Bij het ontwerp wordt verkend of toepassing van een kleinverbruikersaansluiting (in plaats van een grootverbruikaansluiting) mogelijk en doelmatig is, ter beperking van de afhankelijkheid van schaarse netcapaciteit. Met de schoolbesturen is afgesproken dat zij voor eventuele meerkosten een compensatieverzoek indienen bij het Rijk. Toegekende middelen worden doorgeleid en verrekend met de gemeentelijke projectfinanciering.

Risico	**Herstellen fundering raadhuis Halfweg (R397)**
Programma	Overzicht overhead
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, I
Beschrijving	Bij de bouwwerkzaamheden voor het 'Outlet Centre' in Halfweg is in de periode rond 17 september 2018 een hoge 'terp' van granulaat gestort. Als gevolg van het gewicht is de fundering van het raadhuis weggedrukt, met aanzienlijke schade en gedeeltelijke sluiting van het raadhuis tot gevolg. De schade wordt geraamd op € 1,2 miljoen en omvat zowel de kosten van de herstelwerkzaamheden als de schade wegens het (gedeeltelijk) niet kunnen gebruiken van het gebouw. Er bestaat een risico dat de te ontvangen schadevergoeding onvoldoende is om zowel de op de balans opgenomen vordering als de toekomstige verbouwingskosten te dekken.
Beheersmaatregel	Veranderen van gevolgen (beheersen). De eigenaar van het terrein is aansprakelijk gesteld voor de al geleden en nog te lijden schade, voorlopig ingeschat op € 1,2 miljoen. Een uitspraak over de aansprakelijkheid is gepland. Daarna staat nog een beroepsmogelijkheid open.

Vervallen risico's

Risico	**Vervangen gevel IKC Wereldwijs in Hoofddorp (R382)**
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K4, I
Beschrijving	De gevel van IKC Wereldwijs in Hoofddorp is in zeer slechte staat en dient vervangen te worden. Tegelijkertijd staat de renovatie/vernieuwbouw van IKC Wereldwijs vooraan in de planning van het IHP (Integraal Huisvestingplan onderwijs). Er is onderzoek gedaan naar de vraag of het nog zinvol is om de gevel te vervangen of gelijk naar (ver)nieuwbouw over te gaan. Naar aanleiding van het onderzoek zijn tijdelijke maatregelen getroffen om de veiligheid te waarborgen, waarvoor budget beschikbaar is gesteld bij de Voorjaarsrapportage 2025. De school kan in het gebouw blijven totdat het project voor de vernieuwbouw start.

Nieuwe risico's

Risico	Schitteringsproblematiek bij reeds verleende vergunningen voor zonneparken (R399)
Programma	Veiligheid
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G, K, I
Beschrijving	Rondom Schiphol is sprake van zogenaamde 'schitteringsproblematiek'. Piloten hebben last van de schittering van de zon op zonnepanelen die in de buurt van Schiphol liggen. Met bedrijf DCEG is inmiddels een overeenkomst gesloten. Maar er zijn meer partijen die zonneparken willen bouwen. De bouw van deze parken is nog niet gestart, maar de vergunningen zijn wel al verstrekt, op basis van de 'oude normen'. Omdat de vergunningen al verleend zijn, loopt de gemeente hier een risico op bijvoorbeeld schadeclaims of lange juridische procedures.
Beheersmaatregel	Beheersmaatregel: veranderen van gevolgen (beheersen) Omdat wij de ernst van de situatie en het belang van vliegveiligheid uiterst serieus nemen, willen we voorkomen dat we straks bij andere zonneparken eenzelfde soort situatie krijgen. Daarom zijn wij met alle vergunninghouders en initiatiefnemers in gesprek. Wij roepen onder andere op om de bouw uit te stellen, in afwachting van meer duidelijkheid over aankomende regelgeving.

Risico	Klimaatrisico's (R400)
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K5, I/S
Beschrijving	In 2025 is een onderzoek uitgevoerd naar de klimaatrisico's die onze gemeente loopt en waar onze gemeente direct (financieel) verantwoordelijk voor is. Er zijn op basis van de afgebakende scope vijftien klimaatrisico's gedefinieerd met een middelgrote tot grote financiële impact. Deze risico's zijn in te delen in structurele, voorspelbare risico's en in incidentele acute risico's. De kosten voor structurele risico's zijn onderdeel van (exploitatie)budgetten of zorgen voor budgetverhoging van beleid-, beheer- en onderhoudsprogramma's. Voorbeelden zijn doorgaande bodemdaling en een langer groeiseizoen. Het tweede deel van de risico's treedt incidenteel/acuut op. Denk aan stormschades (bijvoorbeeld van storm Poly in 2023), of aan de gevolgen van extreme neerslag. Incidentele/acute risico's zijn geen onderdeel van reguliere programma's of kerntaken.
Beheersmaatregel	Beheersmaatregel: veranderen van gevolgen (beheersen) Met schades als gevolg van structurele risico's is goed rekening te houden in onze beheer- en onderhoudsprogramma's. Denk aan jaarlijkse extra kosten voor het water geven van bomen, extra maaibeurten of de reparatie van bodemdalingsschades. Deze kosten staan niet specifiek in de administratie als kosten die gemaakt worden om klimaatrisico's mee te mitigeren, maar zijn vaak onderdeel van regulier werk, of meegenomen in grote onderhoudscontracten. Daarom zijn deze kosten minder zichtbaar. Bedoelde gevolgen van klimaatverandering zijn reeds aanwezig, het risico is dat dit in de toekomst heftiger wordt en er meer inzet vereist zal zijn om de gevolgen ervan op acceptabel niveau te houden. Bij het afwegen van beheersmaatregelen ligt de nadruk op het kosteneffectief voldoen aan wettelijke zorgplichten. Het nalaten van deze maatregelen is financieel onwenselijk, omdat schadeherstel doorgaans duurder is dan regulier onderhoud en bovendien leidt tot aansprakelijkheidsrisico's. Hierin wordt gezocht naar een balans. Voor risico's die in de praktijk nog niet tot schade hebben geleid zijn geen beheersmaatregelen bekend. Het gaat hierbij om schade aan gemeentelijke panden door verschillende oorzaken (hagel, storm en funderingsschade). In deze situaties kan nader onderzoek inzicht geven om toekomstige schades beter in te schatten en hier beheersmaatregelen voor te treffen.

Risico	Planschadeverzoek datacenter (R403)
Programma	Economische zaken
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G, K, I
Beschrijving	In 2020 zijn het parapluplan datacenters (2020.0002098) en beheersverordeningen datacenters (2020.0002106) vastgesteld. Het beperken van de planologische gebruiksmogelijkheden kan een nadelig effect hebben voor bestaande eigenaren van

	percelen: de zogenaamde planschade. Op het moment van vaststellen van het parapluplan gold hiervoor nog het regime van planschade. Dit is onder de Omgevingswet inmiddels vervangen door het begrip nadeelcompensatie. In december 2025 is één planschadeverzoek ontvangen. Onderzocht wordt in hoeverre dit verzoek kansrijk is. De termijn om planschadeverzoeken in te dienen is inmiddels verstreken; er kunnen dus geen nieuwe verzoeken worden ingediend.
Beheersmaatregel	Beheersmaatregel: veranderen van gevolgen (beheersen) Wij onderzoeken in hoeverre dit verzoek kansrijk is.

Risico	**Terugbetalen WBI-subsidie Pionier-Bols (R404)**
Programma	Grondzaken
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K3, I
Beschrijving	Met betrekking tot het project Pionier-Bols voorzien we dat we niet tijdig kunnen voldoen aan het voorgeschreven aantal woningen van de door het Rijk verstrekte subsidie Woningbouwimplus. Daardoor vervalt een deel van de dekking voor de noodzakelijke investeringen in en buiten het plangebied.
Beheersmaatregel	Beheersmaatregel: veranderen van de waarschijnlijkheid (kans) (beheersen) Hulpvraag aan het ministerie van BZK De woningbouwverwachting is aanhangig gemaakt bij het ministerie van BZK. Het experteam vanuit het ministerie is inmiddels ingeschakeld om een objectief advies te geven over versnellingsmogelijkheden. Medio 2026 vindt het reguliere voortgangsoverleg weer plaats waarbij duidelijk moet worden of de termijnen kunnen worden opgerekt. Beheersmaatregel: wegnemen van de risicobron (beheersen) Actief grondbeleid en planologische stappen zetten Om processen niet verder te vertragen is bij de actualisatie van het nieuwe financiële kader ook verwervingskrediet vastgesteld (4 december 2025) zodat we op lastig te ontwikkelen locaties een doorbraak kunnen forceren. Hiernaast zijn belangrijke stappen gezet, zo is door ons gewerkt aan een omgevingsplanwijziging, sanering van milieucontouren, het voorlopig ontwerp, invoeren van parkeerregulering, ontwerp voorkeurstracés van leidingen, visie collectieve warmte en klimaatbestendigheid. Beheersmaatregel: delen van het risico met (een) andere partij(en) Samenwerken met marktpartijen Samen met marktpartijen zoeken we naar ruimte/flexibiliteit in het masterplan op basis van een eind 2025 opnieuw gesloten intentieovereenkomst met hierbij een strak proces van intensieve gezamenlijke overleggen om tot een anterieure overeenkomst te komen.

Gewijzigde risico's

Risico	**Kostenstijging investeringsramingen grondexploitaties (R266)**
Programma	Grondbeleid
Gevolgklasse, Kansklasse, Incidenteel/Structureel	G4, K2, I
Beschrijving	Een van de conjuncturele risico's van het grondbeleid houdt in dat de kosten van de investeringen in de grondexploitaties stijgen door een oververhitte markt door onder andere geopolitieke spanningen. Het risico van kostenstijging is grotendeels opgetreden en het effect ervan op de netto contante waarde is verwerkt in de cijfers van het MPG 2026. Voor de komende jaren is tot en met 2027 in verband met de onzekerheid een (hogere) gedifferentieerde kostenstijging opgenomen in de grondexploitaties dat vanaf 2028 terugkeert naar het langjarig gemiddelde. Dit geeft aanleiding om voor dit risico terug te gaan naar 1% hogere kostenstijging ten opzichte van de gehanteerde parameter in de grondexploitatie.
Beheersmaatregel	Delen van het risico met (een) andere partij(en) Strategisch omgaan met aanbestedingen zoals het vroegtijdig contracteren van aannemers voor de uitvoering van de investeringswerkzaamheden en bijvoorbeeld over de schaalgrootte van het gebied. We hanteren tot en met 2027 gedifferentieerde parameters als gevolg van onzekerheid alvorens vanaf 2028 het langdurig gemiddelde aan te houden.

Schuldpositie

In de notitie Schuldpositie 2023 (7282099), door de raad vastgesteld op 23 maart 2023, is besloten om voor het monitoren van de schuldpositie drie kernindicatoren te hanteren en daarvoor normen vast te stellen. Op basis van deze door de raad vastgestelde normen kan bepaald worden of een indicator op groen, oranje of rood staat (stoplichtenmodel). Door gebruik te maken van drie kernindicatoren kan genuanceerd gekeken worden naar de schuldpositie. Hierbij is de volgende sturing van toepassing:

1. één rode indicator: verhoogde waakzaamheid, aandacht voor de schuld;
2. twee rode indicatoren: sterk verhoogde waakzaamheid, speciale aandacht op verlaging van de schuld;
3. drie rode indicatoren: direct inzetten van het handelingsrepertoire noodzakelijk met als doel versnelde afbouw van de schuld.

De volgende kernindicatoren worden gebruikt: Netto schuldquote, Lasten schuldpositie en Solvabiliteit. De wijze waarop de kernindicatoren worden berekend is toegelicht in de notitie Schuldpositie 2023.

De kernindicatoren schuldpositie worden in de programmabegroting en de jaarstukken aangevuld met ondersteunende indicatoren. De ondersteunde indicatoren bevatten informatie die het beeld uit de kernindicatoren nuanceren, of in breder perspectief plaatsen. De mix van indicatoren geeft een overzicht van vermogenspositie, (de druk op de) exploitatie en weerbaarheid, waarmee een totaalbeeld over de financiële houdbaarheid kan worden verkregen. Daarbij wordt een kwalitatieve duiding (trends) gevoegd waardoor in één oogopslag een integraler beeld over de financiële houdbaarheid kan worden gevormd. Hiervoor wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële weerbaarheid.

Ontwikkeling indicatoren

De hiervoor beschreven ratio's geven het volgende beeld:

Netto schuldquote

Realisatie 2024	Raming PB2025	Raming NJR2025	Realisatie 2025
65,3%	87,2%	68,3%	62,6%

Lasten schuldpositie

Realisatie 2024	Raming PB2025	Raming NJR2025	Realisatie 2025
6,8%	7,7%	5,3%	5,4%

Solvabiliteit

Realisatie 2024	Raming PB2025	Raming NJR2025	Realisatie 2025
38,2%	31,6%	35,2%	38,5%

Conclusie

Over het geheel gezien staan twee ratio's staan op groen en één op oranje. Ten opzichte van de prognoses in de Najaarsrapportage 2025 is de netto schuldquote lager uitgevallen. De indicator lasten schuldpositie komt nabij de raming uit. Vergeleken met de cijfers uit de Jaarstukken 2024 vallen beide ratio's lager uit. De lagere schuldquote heeft meerdere oorzaken. Ten opzichte van de aannames in het Strategisch Perspectief Investeringen najaar 2025 is er minder geïnvesteerd. Verder resteert het krediet van € 10 miljoen voor strategische aankopen van grond in 2025 grotendeels. De schuld wordt ook beïnvloed door de ontwikkeling van andere balansposten, waarbij met name de vlottende activa en vlottende passiva moeilijk tot niet beïnvloedbaar zijn. Bij de overlopende activa zien we zowel ten opzichte van de Jaarstukken 2024 als ten opzichte van de Najaarsrapportage 2025 een stijging van nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen.

Daartegenover is de post overlopende passiva fors hoger dan aangenomen. Onder de ontvangen, nog te besteden uitkeringen van het Rijk is een stijging te zien van € 25 miljoen ten opzichte van de vorige jaarstukken. Deze stijging komt bovenop de stijgingen die we de afgelopen jaren al in deze post hebben gezien. Dit betreffen met name vooruitvangen specifieke uitkeringen voor mobiliteitspakketten (regeling E110). De uitgaven hiervoor zullen in de toekomst worden gedaan, maar de vooruitontvangen middelen hebben nu tot het aantrekken van minder langlopende schuld geleid. De verwachte groei van de langlopende schuld werd volledig opgevangen uit kortlopende middelen.

Ook leidt de toevoeging van het nog te bestemmen jaarrekeningresultaat tot het aantrekken van minder schuld. De effecten worden dit jaar opnieuw enigzins afgevlakt door het het zogenoemde noemereffect. De baten (exclusief reservemutaties) vallen in de Jaarstukken 2025 lager uit dan begroot in de Najaarsrapportage 2025. Dit heeft effect bij de netto schuldquote en is de verklaring voor de margineel hogere indicator lasten schuldpositie.

Dit wordt, zoals toegelicht in het onderdeel Verloop jaarrekeningresulaat, vooral veroorzaakt door de lagere baten uit de leges Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Omdat de omvang van de vlottende activa toenam, de groei van de kortlopende schuld het aantrekken van langlopende middelen verving (per saldo neutraal), er daarnaast een positief restultaat is geboekt in 2025, is het aandeel van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen groter dan geraamd bij de Najaarsrapportage 2025. Daardoor valt de solvabiliteit enigszins positiever uit.

Met twee ratio's op groen is er geen reden om actief te sturen op de schuldontwikkeling. Toch blijft aandacht nodig. De vooruitvangen specifieke uitkeringen worden op een later moment alsnog ingezet en uitgestelde investeringen worden in de toekomst alsnog uitgevoerd. De verwachting is dat als gevolg van de schaalsprong Wonen het investeringsvolume zal stijgen. Daartegenover staat dat de rente door de Europese Centrale Bank (ECB) in 2025 na diverse stappen naar 2% verlaagd is. Zowel de inflatie als de rente zijn vanaf dat moment gestabiliseerd waardoor de noodzaak voor renteverhoging door de ECB minder groot is. Dit leidt tot minder druk op de ratio 'lasten schuldpositie' in de toekomst. Voor een toelichting wordt verwezen naar het onderdeel risico's.

Kengetallen financiële positie

Om tot een beter inzicht te komen van de financiële positie van de gemeenten en deze te kunnen vergelijken met andere gemeenten, is in het BBV een standaardtabel van financiële kengetallen voorgeschreven. Deze tabel is hieronder weergegeven. De tabel is aangevuld met de ondersteunde indicatoren zoals benoemd in de notitie Schuldpositie 2023. Voor de ontwikkeling in de loop der tijd en een trendanalyse wordt verwezen naar het onderdeel Financiële hoofdlijnen.

Tabel 92

Kengetallen in percentage: Omschrijving:	% Rekening 31-12-2024	% Primaire Begroting	% Rekening 31-12-2025
Netto schuldquote	65,3	87,2	62,6
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	58,8	80,7	57,7
Solvabiliteitsratio	38,2	31,6	38,5
Grondexploitatie	7,8	7,7	7,8
Lasten schuldpositie	6,8 %	7,7%	5,4%
Structurele exploitatieruimte	4,8%	2,7%	8,3%
Belastingcapaciteit	99,9%	107,5%	101,4
Ratio weerstandvermogen	3,9	3,8	3,5
Renterisiconorm	7,7%	7,9%	5,9%

De raad heeft bij vaststelling van de notitie Schuldpositie 2023 per indicator een normering vastgesteld. Deze wordt hieronder weergegeven. Bij de bepaling van deze normeringen is aangesloten bij normeringen uit het Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader 2020 die door de provinciaal toezichthouder gebruikt worden of in benchmarks gebruikelijk zijn.

Tabel 93

Kengetal	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Kernindicatoren			
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Lasten schuldpositie	0% - 12,4%	12,5 - 15%	> 15 %
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Ondersteunende indicatoren			
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0,4%	-0,4 % - 0,4%	<-0,4%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%
Ratio weerstandsvermogen	>1,4	1 - 1,4	<1
Renterisiconorm	<20%	n.v.t.	>20%

Netto schuldquote, lasten schuldpositie en solvabiliteit
De toelichting is opgenomen in het onderdeel Schuldpositie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of deze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de door de gemeente verstrekte leningen. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De schuldquote is lager als begroot als gevolg van het hierboven beschreven oorzaken.

Grondexploitatie
De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Het kengetal Grondexploitatie drukt de geactiveerde waarde van in exploitatie genomen bouwgronden uit in een percentage van het totaal van de baten. De waarde van de gronden wordt in het (t)MPG goed onderbouwd en is daarom reëel. De verkoop van de gronden zal bijdragen aan het verbeteren van de schuldquote en de solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt in de structurele en incidentele baten en lasten. In 2025 is het percentage positief, dat betekent dat er lagere structurele lasten dan baten zijn. Dit geeft aan dat sprake is van een structureel en reëel sluitende begroting.

Belastingcapaciteit
Het kengetal Belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Voor de bepaling van de hoogte van de belastingdruk is het landelijk gemiddelde niet maatgevend. Haarlemmermeer heeft zijn eigen beleid vastgesteld. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Ratio weerstandsvermogen
Deze is toegelicht in het onderdeel weerstandscapaciteit.

Renterisiconorm
Het renterisico is het risico dat de rentelasten van de gemeente ineens fors stijgen als nieuw aan te trekken leningen een hogere rente hebben dan de (oude) leningen die worden afgelost. Als de rente in tussentijd stijgt, kan dit gevolgen hebben voor de exploitatie van de gemeente. De renterisiconorm wordt toegelicht in de paragraaf Financiering, onderdeel rente.

Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder: Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water

Een substantieel deel van de begroting heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, openbaar groen, riolering en openbare verlichting. De onderhoudslasten zijn verspreid over diverse programma's en zijn gebaseerd op de door de raad gemaakte keuze(s) van het onderhoud- en kwaliteitsniveau.

Deze paragraaf gaat in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen. Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd is opgenomen in de desbetreffende programma's. Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- het door de raad gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud
- de actuele staat van onderhoud
- de in de begroting opgenomen onderhoudslasten

De basis voor deze gegevens zijn de geactualiseerde Beheerplannen voor de fysieke leefomgeving 2024 tot en met 2028 (10164415). De resultaten hiervan zijn opgenomen in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415, bijlage 4), dat in december 2023 is vastgesteld door de raad.

Hoe we de riolering en de watergangen onderhouden is opgenomen in het Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) (8414039), waarin de gebiedsgerichte aanpak voor klimaatadaptatie en de energietransitie een plaats krijgen. Het PRSW dient tevens als onderbouwing voor de rioolheffing.

Het onderhoudsniveau is beschreven in het Beheerkwaliteitplan 2009 (B&W 2009.0019558), geactualiseerd in 2017 (2016.0069196) en in 2022 (2022.0002403).

Sportterreinen

We hebben 23 sportparken beheerd, waarop circa 95 sportvelden zijn gelegen. Het onderhoud bestond uit diverse activiteiten die beschreven zijn in het Beheerplan sportparken 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415). Het betrof onder andere het onderhouden van natuur- en kunstgrasvelden, bestaande uit het onderhoud van groen en verhardingen, onkruidbestrijding, het repareren van hekwerken, groot onderhoud en vervanging. Door regelmatig onderhoud en vervanging hebben we ervoor gezorgd dat onze

sportvelden over het algemeen van goede kwaliteit zijn en voldoen aan de sporttechnische normen van de sportbonden en het NOC*NSF.

Bij buitensportcomplexen hebben wij 26 kunstgras (voetbal)velden, drie kunstgras korfbalvelden en negen kunstgras hockeyvelden. Op grond van de sporttechnische eisen moeten alle kunstgrasvelden na het achtste speelseizoen na certificering opnieuw een keuring ondergaan. Wij hebben alle kunstgrasvelden ouder dan zes jaar laten keuren door een externe keuringsinstantie, zodat wij op de hoogte blijven van de actuele stand van zaken van de velden en op tijd bij kunnen sturen.

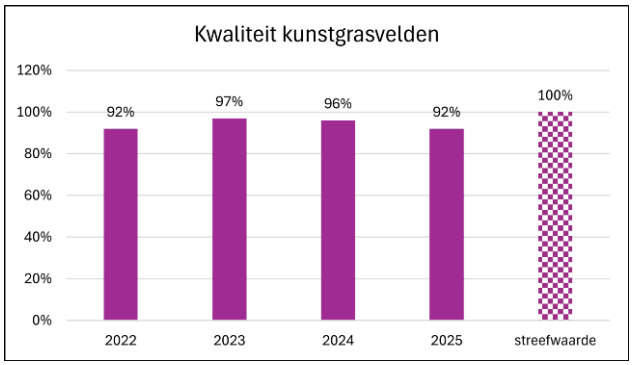
Wij hebben sportvelden, die niet meer voldeden aan de sporttechnische eisen, vervangen. Dit betrof hockeyveld 3 van de Reigers in Hoofddorp, hockeyveld 1 van H.C. Spaarndam in Spaarndam, voetbalveld 2 van de v.v. Zwanenburg in Zwanenburg en voetbalveld 7 van S.V. Overbos in Hoofddorp.

In Tabel 94 is de actuele kwaliteit van de kunstgrasvelden opgenomen.

Tabel 94

Omschrijving	Eenheid	Bron	Meting				Steefwaarden/ prognose[1]
			2022	2023	2024	2025	2025
Kwaliteit kunstgrasvelden	% goed	Gisib	92%[2]	97%[3]	96%[4]	97%[5]	100%

1 *Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed.*
2 *92% goed betekent dat de resterende kunstgrasvelden (3 stuks) niet meer voldeden aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Deze drie velden zijn in 2023 vervangen.*
3 *97% goed betekent dat de resterende kunstgrasvelden (1 stuk) niet meer voldeden aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Dit veld is in 2024 vervangen.*
4 *96% goed betekent dat de resterende kunstgrasvelden (4 stuks) niet meer voldeden aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Deze velden zijn in 2025 vervangen.*
5 *97% goed betekent dat de resterende kunstgrasvelden (3 stuks) niet meer voldoen aan de sporttechnische eisen van de betreffende sportbond en NOC*NSF. Deze velden worden in 2026 vervangen.*

Figuur 39

Openbare speel-, sport- en ontmoetingsvoorzieningen

Wij hebben openbare speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de buitenruimte onderhouden en waar nodig vervangen. In het Beheerplan Speelvoorzieningen 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415) is opgenomen hoe wij de speel- en sporttoestellen onderhouden.

De speeltoestellen zijn volgens de wettelijke veiligheidseisen geinspecteerd om zo de veiligheid te waarborgen. Speeltoestellen die aan het einde van de technische levensduur waren, hebben wij vervangen. Door de veroudering van het areaal is dit aantal de laatste jaren hoger dan gemiddeld. Wij hebben onder andere speeltoestellen in de Nassaustraat (Hoofddorp) en in de Fresiastraat (Badhoevedorp) vervangen.

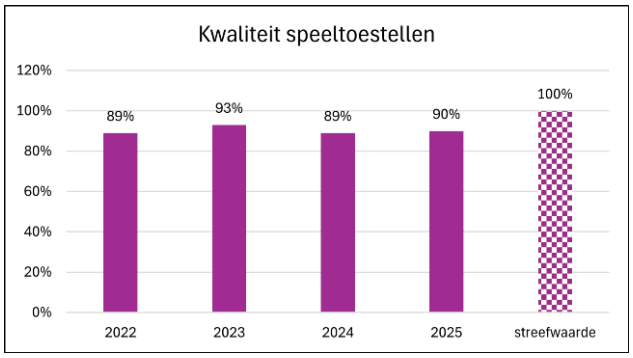
Bij de vervanging van speeltoestellen op speelplekken is getoetst of deze voldoen aan ons speelruimtebeleid 'Kom in Beweging' - Speelruimte in de gemeente Haarlemmermeer (2021.0000721). Ook is met omwonenden overlegd welke wensen er leven over de inrichting van de speelplek en deze waar mogelijk ingewilligd. Dit is ook afhankelijk van de demografische situatie in de buurt rondom de speelplek. Gelijktijdig met het vervangen van speeltoestellen zijn speelplaatsen verder vergroend. De vergroening is grotendeels afgerond, op enkele locaties na, die wij in het plantseizoen van 2026 zullen afronden.

In Tabel 95 is de actuele kwaliteit van speeltoestellen weergegeven.

Tabel 95

Omschrijving	Eenheid	Bron	Meting				Steefwaarden/ prognose[1]
			2022	2023	2024	2025	2025
Kwaliteit speelplekken	% goed	Gisib	89%[2]	93%[3]	89%[4]	90%[5]	100%

1 *Vanwege de veiligheid streven wij naar 100% goed. Een speelplek kan meerdere toestellen hebben.*
2 *89% goed betekent dat de resterende speelplekken (81 stuks) niet meer voldeden aan de wettelijke veiligheidseisen. In 2023 zijn 73 speelplekken vervangen. De resterende 8 speelplekken zijn in 2024 vervangen.*
3 *93% goed betekent dat de resterende speelplekken (51 stuks) niet meer voldeden aan de wettelijke veiligheidseisen. Deze speelplekken zijn grotendeels in 2024 vervangen. Het resterende deel is begin 2025 afgerond.*
4 *89% goed betekent dat de resterende speelplekken (77 stuks) niet meer voldeden aan de wettelijke veiligheidseisen. Deze speelplekkenzijn in 2025 vervangen.*
5 *90% goed betekent dat de resterende speelplekken (79 stuks) niet meer voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen. Deze speelplekken worden in 2026 vervangen.*

Figuur 40

We hebben een aantal goed bezochte, gemeentelijke recreatiegebieden:
- het Haarlemmermeerse Bos
- de Toolenburgerplas
- deelgebied 1 van PARK21
- het Stadspark Hoofddorp
- de Vliegerweide in Venneperhout

Deze gebieden vervullen een belangrijke functie voor onze inwoners voor dagrecreatie (sport, spel en evenementen) en dragen tevens bij aan een gezonde levensstijl door de mogelijkheden tot recreëren en bewegen. Het beheer van (grootschalige) recreatiegebieden is beschreven In het Beheerplan Recreatiegebieden 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415).

We hebben verhardingen, beplantingen, oeverinrichting en terreinmeubilair in de recreatiegebieden onderhouden. Tevens zijn bomen, beplanting en met name diverse stukken verhardingen aan het einde van de levensduur vervangen.

Wegen

Het begrip Wegen omvat de gemeentelijke verhardingen die worden aangetroffen binnen het wegprofiel: rijbaan, parkeervak, bushalte, fietspad, trottoir, voetpad etcetera. Hoe de verhardingen worden onderhouden is opgenomen in het Beheerplan Wegen 2024-2028, samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415).

Uit de meest recente globale visuele weginspecties uit 2024 is gebleken dat op dat moment 81% van ons areaal aan de daaraan gestelde eisen voldeed. Met name de kwaliteit van open verhardingen blijft achter. Hoewel de kwaliteit van gesloten verhardingen (asfalt) over het algemeen nog voldoende is, heeft een groot gedeelte de score 'matig'. Dit betekent dat wij verwachten dat hier binnen vijf jaar groot onderhoud nodig is. Wij hebben ons vooral gericht op het herstel van open verhardingen. De kwaliteit van de verhardingen heeft een relatie met de leeftijd van het areaal. De veroudering van het areaal in combinatie met de doelstellingen van het klimaatadaptief inrichten van de woonomgeving en een duurzame CO_2-neutrale energievoorziening (energietransitie) zijn grote opgaven die allemaal binnen dezelfde openbare ruimte spelen. Wij willen deze in combinatie oppakken door een gebiedsgerichte aanpak (wijkvernieuwing). Wij hebben de voorbereiding hiervan voortgezet.

Vernieuwing van verhardingen

De vernieuwing van onder andere de volgende wegvakken is afgerond, in uitvoering of in voorbereiding genomen:

Tabel 96

Kern	Wegvak	Status
Beinsdorp	Fietspad Venneperweg	Voorbereiding
Cruquius Oost	Kruisweg	Voorbereiding
diverse	Diverse projecten	Voorbereiding

Kern	Wegvak	Status
Hoofddorp	Roekenbos	Voorbereiding
Hoofddorp	Houtwijkerveld	Uitgevoerd vanuit onderhoudsbudget
Hoofddorp	Kruisweg	Voorbereiding
Hoofddorp	Kaj Munkweg	Voorbereiding
Hoofddorp	Rijnlanderweg (Bennebroekerweg-Taurusavenue)	Voorbereiding
Lisserbroek	Azollastraat e.o.	Gereed
Nieuw-Vennep	Noordelijke Randweg	Gereed
Nieuw-Vennep	IJweg	Initiatieffase
Vijfhuizen	Kromme Spieringweg	Initiatieffase
Zwaanshoek	Hanepoel en Hanepoelpad	Hanepoelpad gereed, Hanepoel in voorbereiding

Groot onderhoud aan verhardingen

Aan de onder andere de volgende wegvakken is groot onderhoud verricht, gestart of voorbereid:

Tabel 97

Kern	Wegvak	Onderdeel	Status
Halfweg	Linieweg (Polanenpark)		Verschoven naar 2026 in verband met combineren met vergroenen van de openbare ruimte
Hoofddorp	Fietspad Asserweg ter hoogte van Van Heuven Goedhartlaan		Gereed
Hoofddorp	Lunenburgdreef		Gereed
Hoofddorp	Klunderburg		Gereed
Hoofddorp	Baron de Coubertinlaan		Onderzoeksfase
Hoofddorp	Holmscholenpad		Onderzoeksfase
NIeuw-Vennep	Kerkstraat		Onderzoeksfase
Spaarnwoude	Kerkweg		Gereed
Vijfhuizen	Ravelijn		Gereed
Zwanenburg	Lijnderdijk/Zwembadweg		Gereed
Haarlemmermeer	Diverse locaties	asfaltreparaties	Gereed
Vijfhuizen	Spieringweg	tunnelbak roosters herstellen	Gereed
Nieuw-Vennep	Venneperstraat	herstellen	Gereed
Hoofddorp	Assumburg	asfaltschade herstellen	Gereed
Nieuw-Vennep	Boetelerveld e.o.	herstraten	Gereed
Zwanenburg	Venenweg	herstraten	Gereed
Halfweg	Binnenhof	herstraten	Gereed
Rijsenhout	Tijmweg	halfverharding aanvullen	Gereed
Haarlemmermeer	Diverse locaties	herstraten	Gereed
Hoofddorp	Scorpius	inritten herstraten	Gereed
Hoofddorp	Goudplaat	wortelopdruk herstraten	Gereed
Lijnden	Raasdorperweg	grastegels herstraten	Gereed
Hoofddorp	Mary Zeldenrustpad	herstraten	Gereed
Hoofddorp	Spaarnepoort	bushalte herstraten	Gereed
Haarlemeermeer	Diverse locaties	schelpenpaden herstellen	Gereed
Haarlemmermeer	Diverse locaties	scheuren vullen	Gereed
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan (Asserweg-Hoofdweg politiebureau)	deklaag vervangen	Gereed
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan (Hoofdweg politiebureau richting Spoorlaan)	deklaag vervangen	Gereed

Kern	Wegvak	Onderdeel	Status
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan (Skagerrak-Kruisweg)	deklaag vervangen	Gereed
Hoofddorp	Van der Burchstraat	deklaag vervangen	Gereed
Hoofddorp	Stationsweg	herstraten	Gereed
Hoofddorp	Hoofdweg (ter hoogte van Florence Nightingalestraat)	voetpad bestraten	Gereed
Hoofddorp	Fietspad Roosduinenpad	rode deklaag vervangen en verbreding	Gereed
Hoofddorp	Fietspad Steinerbospad langs busbaan	rode deklaag vervangen en verbetering	Gereed
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan fietspad ter hoogte van politiebureau	rode deklaag vervangen en verbetering	Gereed
Nieuw-Vennep	Noorderdreef fietspad (Hoofdweg-Westerdreef)	hertegelen en verbetering	Gereed
Hoofddorp	Bennebroekerweg fietspad (Hoofdweg tot Spoorlaan)	deklaag vervangen, verbreding	Gereed
Hoofddorp	Schulppad fietspad/voetpad	rode deklaag vervangen en verbreding	Gereed
Hoofddorp	Sportveldpad	rode deklaag vervangen en verbreding	Gereed
Oude Meer	Fietsstrook Aalsmeerderdijk	klinkers vervangen door rood asfalt	Gereed
Hoofddorp	Sparresholmpad fietspad/voetpad	rode deklaag vervangen en verbreding	Gereed
Nieuw-Vennep	Noorderdreef fietspad (Oosterdreef-Gersteweg)	rode deklaag vervangen en verbetering	Gereed

Civieltechnische kunstwerken

Onder civiele kunstwerken worden de civieltechnische objecten in de buitenruimte verstaan. Hierbij kan worden gedacht aan bruggen, tunnels, viaducten en kades, maar ook keermuren, steigers en geluidsschermen. Het veilig, schoon en heel houden van de civiele kunstwerken is uitgevoerd volgens het Beheerplan Kunstwerken, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415).

Het dagelijks en planmatig onderhoud is voor meerdere jaren uitbesteed aan een contractaannemer. Voor de vaste kunstwerken bestond het dagelijks en planmatig onderhoud onder andere uit het herstel van betonschades, het preventief vervangen van dekdelen en slijtlagen op bruggen en het schilderen/conserveren van leuningwerken. Ook niet-planmatig onderhoud (zoals vernielingen, klachten en onvoorziene zaken) is waar nodig uitgevoerd. Daarnaast heeft de aannemer ook grotere aanvullende taken uitgevoerd die niet in het contract waren opgenomen. Deze werkzaamheden zijn bedoeld om de kunstwerken niet alleen duurzaam, maar ook veilig en goed bruikbaar te houden. Ze worden uitgevoerd op basis van inspecties en/of verder onderzoek. Voorbeelden hiervan zijn:

- het vervangen van constructieve elementen;
- het onderhouden of herstellen van metselwerk en voegen.

Voor de beweegbare bruggen bestaat dit onderhoud uit het reinigen, smeren en het mechanisch op orde houden van de bruggen. Schades en storingen zijn niet te voorzien, maar worden door de contractaannemer verholpen.

Voor kunstwerken is de technische kwaliteit doorslaggevend voor het plannen van onderhoud. Hiervoor zijn landelijke normen en richtlijnen. Ons areaal wordt geïnspecteerd en beoordeeld volgens de CUR aanbeveling 117 en de NEN 2767 norm. Op basis van de inspectieresultaten wordt een meerjarenplanning opgesteld. Aan de hand hiervan wordt niet alleen het planmatige onderhoud ingepland, maar ook het groot onderhoud en de renovatie- dan wel vervangingsopgave. Deze planning nemen we op in het programma Vernieuwing Openbare Ruimte (VOR). Hiermee maken we de gemeente aantrekkelijker én veiliger. In 2025 zijn verschillende projecten conform de meerjarenplanning vanuit de VOR gestart dan wel uitgevoerd. In onderstaande lijst verstaan we onder vernieuwing zowel renovatie als vervanging.

Tabel 98

Kern	Straat	Kunstwerk	Status
Badhoevedorp/ Sloten	Nieuwemeerdijk/Langsom	Beweegbare brug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Halfweg	Groeneweg	Duikerbruggen	Voortzetting voorbereiding vervanging
Halfweg	Polanenkade/Prins Hendrikkade x	Kademuur	Vervanging afgerond
Hoofddorp	Altenburg	Viaduct	Voorbereiding vernieuwing gestart
Hoofddorp	Birkholm	Voetgangersbrug	Voorbereiding vervanging gestart
Hoofddorp	Blankenstraat	Voetgangersbrug en kademuur	Voorbereiding vernieuwing gestart
Hoofddorp	Bollenlaan	Damwand	Vervanging afgerond
Hoofddorp	Clausholm	Fiets-/voetgangersbrug	Voorbereiding vervanging gestart
Hoofddorp	Holmscholenpad	Fiets-/voetgangersbrug	Voorbereiding vervanging gestart
Hoofddorp	Hoofdweg-Oostzijde	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding vervanging
Hoofddorp	Muiderbos / Ulriksholm	Taludbekleding	Voorbereiding en start uitvoering vernieuwing
Hoofddorp	Navona	Fiets-/voetgangersbrug	Vernieuwing afgerond
Hoofddorp	Paxlaan	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding vervanging
Hoofddorp	Polarisavenue	Keerwand	Voorbereiding vernieuwing gestart
Hoofddorp	Van Heuven Goedhartlaan	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding vervanging
Hoofddorp	Vliehors/Vuurboetsduin	Voetgangersbrug	Voorbereiding vervanging gestart
Lijnden	Fietspad Rijksweg A5	Voetgangers-/fietsbrug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Lijnden	Hoofdweg-Westzijde	Verkeersbrug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Nieuw-Vennep	Dotterbloemstraat/ Zuiderdreef	Verkeersbrug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Nieuw-Vennep	Habanera	Fiets-/voetgangersbrug	Vernieuwing afgerond
Nieuw-Vennep	Oosterdreef/Zuiderdreef	Verkeersbrug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Nieuw-Vennep	Venneperweg	Fiets-/voetgangersbrug	Vernieuwing afgerond
Rijsenhout	Den Adelszwet	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding vervanging
Rijsenhout	Lijzijde	Verkeersbrug	Voortzetting voorbereiding vervanging
Schiphol-Rijk	Douglassingel	Kademuur	Voortzetting voorbereiding en start uitvoering vernieuwing
Vijfhuizen	Liniepad	Fiets-/voetgangersbrug	Vervanging afgerond
Weteringbrug	Weteringweg	Beweegbare brug	Vernieuwing afgerond
Zwaanshoek	Bennebroekerdijk	Beweegbare brug	Voorbereiding vernieuwing gestart
Zwanenburg	Dennenlaan	Beweegbare brug	Vernieuwing afgerond

Riolering

De gemeente heeft drie specifieke watertaken (voorheen zorgplichten genoemd). Deze zijn verankerd in de Omgevingswet. Het Programma Riolering en Stedelijk Water 2024-2028 (PRSW) (8414039) omvat een integraal plan waarmee we invulling geven aan de watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater en onze rol in de zorg voor oppervlaktewater, waarbij we ook inspelen op klimaatverandering. Het dient tevens als onderbouwing voor de rioolheffing.

Wij hebben extra aandacht voor het scheiden van afval- en hemelwater (afkoppelen) om de hoeveelheid afvalwater bij de zuivering te verminderen en het zuiveringsproces te verbeteren. In Spaarndam hebben wij bijjvoorbeeld de voorbereiding van het integrale project Klimaatbestendig Spaarndam vervolgd. Dit project is onderdeel van een wijkvernieuwingsproject geworden. Hiervoor zijn diverse onderzoeken gestart naar de aanpak van de riolering en het stedenbouwkundig plan. Beide

producten vergen meer tijd dan voorzien en zijn van invloed op elkaar. Ook is contact gelegd met de nutsbedrijven, die eveneens maatregelen in het gebied gaan treffen. De verwachting is dat de voorbereiding in januari 2029 is afgerond, waarna de uitvoering start.

Daarnaast is de voorbereiding voortgezet van de wijkvernieuwing in Rijsenhout-Dorp, waarbij de openbare ruimte integraal wordt vernieuwd, inclusief de vervanging van de riolering en een klimaatbestendige inrichting. Voor de wijkvernieuwing in delen van Zwanenburg worden de mogelijkheden onderzocht om warmtenetten in te passen.

Wij hebben circa 100 km van de riolering in delen van Nieuw-Vennep, Lijnden, Hoofddorp, Oude Meer, Halfweg en Badhoevedorp gereinigd en geinspecteerd. De resultaten van inspecties en een risico-analyse zijn de basis voor het bepalen van de benodigde maatregelen. Wij hebben voor circa 3 km van ons rioolstelsel levensduur verlengende maatregelen (relinen) toegepast. Dit heeft plaatsgevonden in onder andere delen van Badhoevedorp, Hoofddorp, Rijsenhout en Zwanenburg. Deze maatregelen zijn minder kostbaar en veroorzaken nagenoeg geen overlast voor inwoners. Daarnaast hebben we twee rioolgemalen (Tudorpark en Kanaalweg) gerenoveerd en zijn 20 drukrioolpompen vervangen.

Ons beheerbestand is omgezet naar de landelijke standaard Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW). Niet alle gegevens zijn in ons bezit. Wij continueren onze werkzaamheden om de gegevens compleet te krijgen.

Openbaar Groen

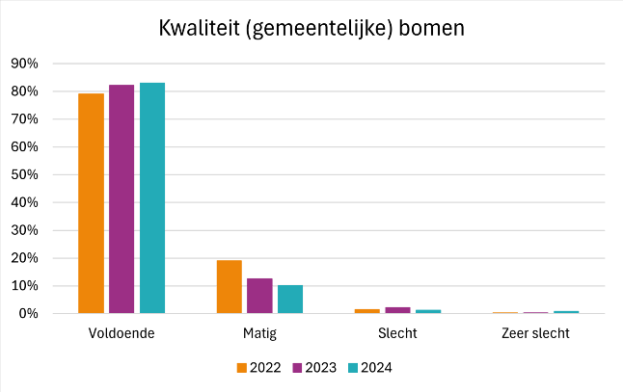
Het openbaar groen bestaat uit bomen en groenvlakken (onder andere gazon, heesters, hagen, bosplantsoen). Hoe we het openbaar groen onderhouden is opgenomen in het Beheerplan bomen en beplanting 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)(2020.0000724).

De kwaliteit van de bomen wordt gemeten door veiligheidsinspecties. In Tabel 99 zijn de resultaten opgenomen.

Tabel 99

Kwaliteit bomen	2022 [1]	2023	2024	2025
Voldoende	79%	82,2%	83%	84,5%
Matig	19%	12,5%	10,1%	14%
Slecht of zeer slecht	1,7%	2,3%	2,0%	1,5%

1 *De percentages in deze tabel tellen tot en met 2024 niet op tot 100%, omdat niet alle bomen worden geïnspecteerd. Jonge bomen hoeven bijvoorbeeld nog niet te worden geïnspecteerd. In 2025 hebben wij het percentage jonge bomen toegevoegd aan de categorie 'matig'.*

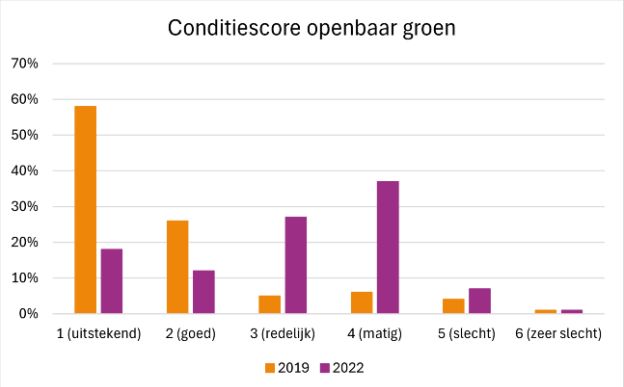

Uit de resultaten van de boomveiligheidsinspectie van 2025 blijkt dat de kwaliteit van de bomen is verbeterd. Meer bomen in onze gemeente hadden de kwaliteit 'voldoende' en het aantal bomen met een slechte of zeer slechte kwaliteit is afgenomen.

Beplantingen inspecteren we eens in de vier jaar via de methode NEN 2767 voor kwaliteitsmeting, waarbij de conditiescore van beplantingen wordt bepaald. De geïnspecteerde plantvakken kunnen een conditiescore van 1 tot 6 krijgen (van zeer goed tot zeer slecht). In Tabel 100 is het meest recente beeld van de kwaliteitsmeting openbaar groen opgenomen.

Tabel 100

Conditiescore kwaliteitsmeting openbaar groen	2019	2022
1 (uitstekend)	58%	24%
2 (goed)	26%	10%
3 (redelijk)	5%	23%
4 (matig)	6%	35%
5 (slecht)	4%	7%
6 (zeer slecht)	1%	1%

Openbaar groen is dit jaar niet geïnspecteerd. De volgende inspectie is gepland in 2026.

Op grond van de resulaten van de inspectie uit 2022 zijn verspreid over de gemeente bomen en beplantingen vervangen, waarvan uit de kwaliteitsinspectie is gebleken dat deze in slechte of zeer slechte staat waren.

We hebben de vervanging van bomen en beplanting zoveel mogelijk meegenomen in integrale projecten. Bij het vervangen van bomen hebben wij regelmatig last van een hoge grondwaterstand, waardoor geen nieuwe bomen geplant kunnen worden. Dit was van invloed op de realisatie van de geplande projecten. De stand van zaken van de geplande projecten is als volgt:

Tabel 101

Kern	Straat	Project	Status
Cruquiuis Oost	Kruisweg	Vervangen bomen en beplanting in combinatie met verhardingen	Het verhardingsproject is doorgeschoven naar een volgend jaar, waardoor de vervanging van de bomen eveneens is doorgeschoven.
Diverse	Diverse	Diverse bomen vervangen in integrale projecten	Op diverse locaties in Haarlemmermeer zijn kwalitatief slechte bomen verwijderd en vervangen voor nieuwe bomen.
Hoofddorp	Houtwijkerveld	Vervangen bomen en beplanting in combinatie met verhardingen	De vervanging is geannuleerd in verband met de hoge grondwaterstand
Hoofddorp	Kaj Munkweg	Vervangen bomen en beplanting in combinatie met verhardingen	De vervanging is verschoven naar 2027 in verband met de hoge grondwaterstand
Nieuw-Vennep	IJweg, tussen Venneperweg en Noorderdreef	Vervangen bomen en beplanting in combinatie met verhardingen	Dit project is doorgeschoven naar 2026. Langs dit deel van de IJweg ontbreken een aantal populieren. Deze bomen worden in 2026 geplant.
Nieuw-Vennep	Noordelijke Randweg	Vervangen bomen en beplanting in combinatie met verharding	De vervanging van de bomen op deze locatie is geannuleerd in verband met afspraken uit het verleden met het nabijgelegen bedrijf. De bomen worden in de omgeving van de Noorderdreef en de Operaweg geplant.

De eikenprocessierups bleek ook dit jaar weer minder voor te komen in onze gemeente. Op locaties waar wij deze rups signaleerden, hebben wij deze verwijderd. Kastanjebloedingsziekte en essentaksterfte blijven aanwezig in onze gemeente. We hebben lepenziekte dit jaar weinig geconstateerd op ons grondgebied.

Openbare verlichting

Het onderhoud van Openbare Verlichting (OVL) is beschreven in het Beheerplan openbare verlichting 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415). De kwaliteit van de openbare verlichting is als gevolg van regelmatig onderhoud en vervangingen goed. Op aanwijzen van onze Installatieverantwoordelijke hebben we onze elektrische installatie op basis van leeftijd gekeurd volgens de NEN 3140 normen. Ze voldoen aan de richtlijnen voor de elektrische veiligheid.

Om energie te besparen hebben wij dit jaar 3.000 bestaande armaturen vervangen door dimbare ledverlichting in de diverse kernen binnen Haarlemmermeer en schakelt 1/4 deel van het areaal inmiddels op lichtcellen.

Bij het vervangen van het kabelnet hebben we ervoor gekozen om het kabelnet in eigendom van Liander aan het einde van de levensduur te vervangen door eigen net. Eigen kabelnet leidt tot minder storingen. Storingen die zich wel voordoen, kunnen we sneller verhelpen. Dit leidt tot minder klachten van inwoners. Wij hebben dit jaar het kabelnet in delen van Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Haarlemmerliede vervangen.

Daarnaast hebben we Liander-aansluitingen inzichtelijk gemaakt en aansluitingen opgezegd die niet meer in gebruik zijn. Dit is een langlopend proces.

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Het onderhoud van de VRI's is beschreven in het Beheerplan VRI's 2024-2028, dat is samengevat in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415).

De kwaliteit van de VRI's is goed als gevolg van de juiste onderhoudsfrequentie en de tijdige vervanging aan het einde van de levensduur. Alle VRI's zijn aangesloten op onze verkeerscentrale. Cruciale storingen zijn automatisch door de VRI's aan de verkeerscentrale en de onderhoudsaannemer gemeld en binnen de geldende responsetijden opgelost. Bij het beheer van de VRI's zijn innovatieve en/of energiebesparende technieken toegepast. De VRI's zijn uitgerust met energiezuinige LED-lampen. Aan de hand van een proef uit 2022 met een nieuwe techniek voor detectie van voetgangers op de Nieuwe Molenaarslaan in Hoofddorp hebben we moeten concluderen dat bepaalde onderdelen een te korte levensduur hebben. We onderzoeken alternatieven en we kijken mee met de provincie Noord-Holland die deze manier van detecteren ook onderzoekt. Om de VRI's af te stemmen op de verkeersbehoefte zijn deze in het kader van verkeerskundig beheer geschouwd en indien nodig opnieuw afgesteld op bijvoorbeeld gewijzigde verkeersstromen. Door de vele werkzaamheden in de gemeente is gekeken of verkeerslichten extra aanpassingen nodig hebben om ook in tijdelijke situaties de doorstroming te kunnen waarborgen.

De gedeeltelijke of gehele vernieuwing van VRI's vindt plaats vanuit de VOR. De volgende vervangingen zijn gestart of uitgevoerd:

Tabel 102

Kern	VRI op kruising	Status
Beinsdorp	KP11 Hillegommerdijk/Meerlaan (brug Ringvaart)	In voorbereiding, uitvoering eerste kwartaal 2026[1]
Beinsdorp	KP84 Voetgangersoversteekplaats Venneperweg ter hoogte van Rietkraag	Uitvoering gereed
Buitenkaag	KP04 Huigsloterdijk to huisnummer 398 (pont Ringvaart)	Uitvoering gereed
Hoofddorp	KP22 Hoofdwegen / Burgemeester Pabstlaan	In voorbereiding, uitvoering eerste kwartaal 2026[2]

1 *KP11 Hillegommerdijk/Meerlaan (brug Ringvaart) Beinsdorp wordt uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2026 om aan te sluiten bij de herinrichting van de Hillegommerdijk.*
2 *KP22 Hoofdwegen/Burgemeester Pabstlaan Hoofddorp wordt uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2026. Doordat de aannemer begin dit jaar aangaf te stoppen met de vervanging van VRI's en onduidelijkheid was over de afronding van de werkzaamheden, duurde de vervanging langer dan gepland. In december kon de VRI alsnog worden vervangen, maar gezien de locatie van de VRI in het centrum van Hoofddorp, is besloten dit uit te stellen tot het eerste kwartaal van 2026.*

Watergangen

We beheren watergangen buiten de bebouwde kom en langs de polderwegen, enkele fortgrachten en diverse vijvers binnen het stedelijke gebied. Hoofdwatergangen, zoals tochten en vaarten, worden door het hoogheemraadschap van Rijnland beheerd. Voor het beheer van watergangen in stedelijk gebied is een overeenkomst met het hoogheemraadschap. In het PRSW (8414039) is beschreven hoe we onze watergangen onderhouden. Per 1 april 2025 is de nieuwe Gedragscode Soortenbescherming voor de Unie van Waterschappen in werking getreden en per 6 juni 2025 de nieuwe Gedragscode Soortenbescherming van de gemeenten. Dit heeft gevolgen voor het bestendig beheer en onderhoud van watergangen. De gevolgen zijn het grootst voor de methoden van maaien van bermen bij watergangen. Het gebruik van de klepelmaaier is sterk aan banden gelegd vanwege de negatieve impact op de ecologie. Ook moet het maaisel worden opgeruimd wat extra kosten met zich meebrengt. Wij hebben hierover gerapporteerd in de Najaarsrapportage 2025.

Het onderhoud van de watergangen bestond uit het samen met het hoogheemraadschap van Rijnland maaien en uithalen van de gemeentelijke watergangen, het baggeren en het verwijderen van drijfvuil. Het hoogheemraadschap heeft de watergangen binnen de bebouwde kom onderhouden, waaronder het baggeronderhoud om de watergangen op diepte te houden en de waterkwaliteit in stand te houden.

Voor het verwijderen van bagger uit watergangen buiten de kom zijn wij zelf verantwoordelijk. Wij hebben een meerjaren onderhoudsprogramma voor het baggeren van de gemeentelijke watergangen opgezet. Het baggeren van de eerste jaarschijf is in voorbereiding. Ook hebben wij de voorbereidingen voortgezet voor het realiseren van een gemeentelijk baggerdepot. Dit depot is een duurzame oplossing voor het lokaal verwerken van vrijkomende baggerspecie.

In verband met een gebrek aan personele capaciteit kan pas in 2026 worden gestart met het opstellen van beheerplannen voor duikers,

stuwen en beschoeiing. Wij hebben duikers en stuwen op basis van meldingen vervangen. Stuwen en een inlaat zijn vervangen in de Hannie Schaftstraat in Hoofddorp, IJweg in Hoofddorp, Harderbos in Hoofddorp en Raasdorperweg (inlaat). Op de Raasdorperweg in Lijnden is een duiker vervangen.

Begraafplaatsen

We bezitten zes gemeentelijke begraafplaatsen. Twee begraafplaatsen liggen in Nieuw-Vennep (de Taxushof en de Lindenhof), twee in Hoofddorp (de Iepenhof en de Wilgenhof), één in Zwaanshoek (de Meerterpen) en één in Spaarnwoude (De Akker Gods). Hoe begraafplaatsen worden onderhouden is beschreven in het document Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (10164415), behorende bij de beheerplannen voor de Fysieke Leefomgeving 2024-2028.

De begraafplaatsen zijn op niveau A van het Beheerkwaliteitplan (BKP) beheerd. Dit betekent dat het onderhoud van wegen, paden en groen op het hoogste niveau heeft plaatsgevonden om een goede toegankelijkheid en uitstraling van de begraafplaatsen te bereiken.

De aanwezige natuurwaarden en de biodiversiteit op de begraafplaatsen zijn versterkt door bijvoorbeeld diverse soorten beplanting te planten. Dit trekt meer insecten.

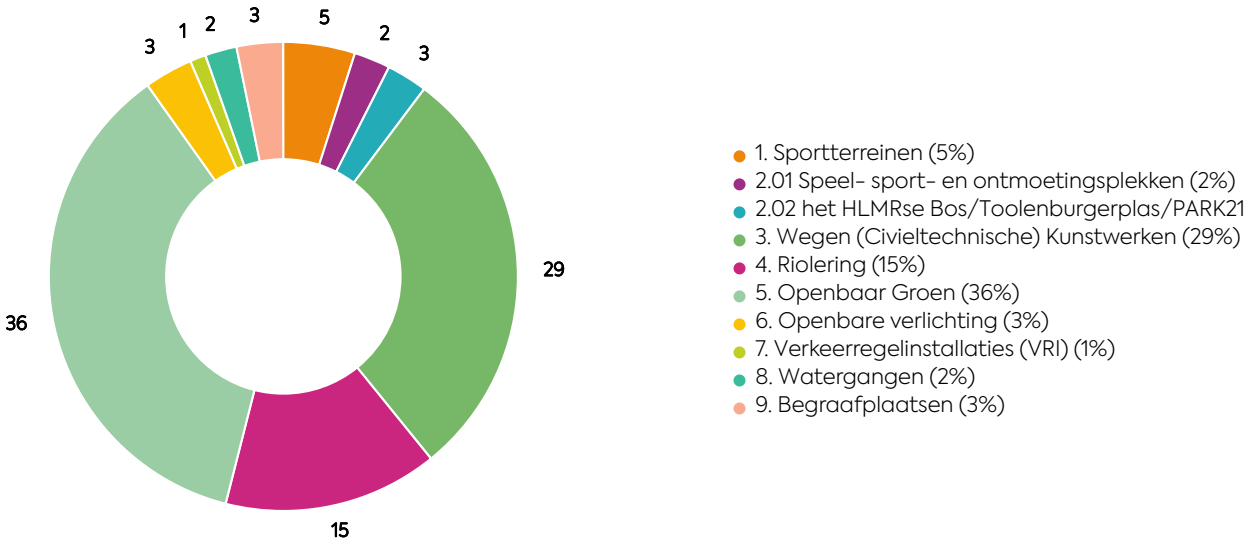
Jaarlijkse onderhoudslasten

Tabel 103

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Begroting 2025	Werkelijk 2025	Verschil - = nadeel
1. Sportterreinen	1.631	1.718	-88
2.01 Speel- sport- en ontmoetingsplekken	880	864	16
2.02 het HLMRse Bos/Toolenburgerplas/PARK21	945	980	-35
3. Wegen (Civieltechnische) Kunstwerken	10.750	10.027	723
4. Riolering	4.957	5.131	-174
5. Openbaar Groen	12.161	12.564	-403
6. Openbare verlichting	1.086	1.162	-75
7. Verkeerregelinstallaties (VRI)	608	378	230
8. Watergangen	923	758	165
9. Begraafplaatsen	1.034	1.111	-77
Totaal	**34.975**	**34.693**	**282**

De werkelijke cijfers 2025 worden weergegeven in onderstaande diagrammen. De nummers langs de diagram zijn percentages (in % van het totaal).

Jaarlijkse onderhoudslasten Kapitaalgoederen (in %)
Werkelijk 2025

Figuur 41

Toelichting

3. Wegen (civieltechnische) Kunstwerken
Het onderhoudsbudget is op basis van gegevens uit het verleden jaarlijks op een gelijk niveau geraamd. De uitgaven fluctueren echter jaarlijks en zijn het ene jaar hoger dan het andere. Als gevolg van capaciteitsproblemen in de hele keten is dit jaar minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast duurde het langer om de opdrachtverstrekking rond te krijgen en daardoor konden werkzaamheden vanwege slecht weer in het najaar niet meer worden uitgevoerd.

5. Openbaar groen
De onderhoudskosten voor het openbaar groen zijn hoger uitgevallen dan begroot door meerdere oorzaken. De kosten voor het rooien van bomen in gebied Midden stegen door hogere marktprijzen die naar voren kwamen in een aanbesteding. Ook trad een nieuwe Gedragscode van de Unie van Waterschappen in werking, waardoor klepelen bij maaien alleen nog in uitzonderingsgevallen is toegestaan. Dit leidt tot duurdere onderhoudsmethoden. Een deel van de extra kosten (€ 155.000) kon binnen de lopende begroting worden opgevangen.

8. Verkeersregelinstallaties (VRI)
De onderhoudskosten voor VRI's vielen lager uit dan begroot door enkele incidentele oorzaken. Zo waren er dankzij goed onderhoud minder storingen en meldingen. Door efficiënte afspraken met de aannemer kostte de afhandeling van meldingen en vragen bovendien minder uren. Ook is schilderwerk uitgesteld om extra verkeersmaatregelkosten te vermijden door dit te combineren met andere werkzaamheden. Tot slot was tijdelijk minder onderhoud nodig aan zebrapadledverlichting doordat zes installaties zijn verwijderd bij een herinrichting van de weg; nieuwe installaties zijn geplaatst, maar deze vergen nu nog geen onderhoud.

Vastgoed

Portefeuillehouder: Sedee - Schuitemaker, Steffens-van de Water

Inleiding

De gemeente beschikt over een diverse en dynamische vastgoedportefeuille die bestaat uit gebouwen, gronden en zakelijke rechten. Dit vastgoed wordt primair ingezet voor het huisvesten van maatschappelijke organisaties en ter ondersteuning van beleidsdoelen. Een deel van de portefeuille is strategische voorraad en dient als instrument voor gebiedsontwikkelingen voor de korte en lange termijn. In het kader hiervan zijn ook het afgelopen jaar weer een aantal panden en gronden aangekocht.

Wij streven naar een optimale balans tussen maatschappelijk en financieel rendement. Het uitgangspunt van ons vastgoedbeheer is om de portefeuille zo doeltreffend en doelmatig mogelijk in te zetten. Vastgoed is een middel en geen doel op zich, het in bezit hebben van vastgoed is dit ook niet. Het huisvesten in accommodaties van derden is ook een mogelijkheid om in een (tijdelijke) vraag te kunnen voorzien. Een goed voorbeeld hiervan is de opvang van Oekraïners.

Deze paragraaf Vastgoed, als onderdeel van de jaarstukken, is onze jaarlijkse verantwoording over het beheer van de vastgoedportefeuille.

De opgaven binnen de vastgoedportefeuille zijn omvangrijk. Op basis van de routekaart verduurzaming zijn wij inmiddels begonnen met de stapsgewijze verduurzaming van de vastgoedportefeuille met als doel 95% CO_2-reductie in 2050. Dit heeft in 2025 geleid tot de eerste tastbare resultaten. De verduurzaming voeren wij uit in nauwe samenhang met de vernieuwing of renovatie van de deels gedateerde portefeuille. De benodigde lange termijn investeringen zijn verwerkt en inzichtelijk gemaakt in het Strategisch Perspectief Investeringen (SPI).

Een andere grote opgave is het uitvoeren van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg), die tot 2 juni 2025 op veel gebouwen in en rond het stationsgebied was gevestigd. In het kader hiervan zijn in 2025 nog twee strategische aankopen gedaan. Niet alleen het aankopen, maar vooral ook het beheren van dit niet maatschappelijke vastgoed, vergt de nodige inzet van de vastgoedorganisatie. Dit is ook het geval voor de rol bij de huisvesting van nieuwkomers, statushouders, Oekraïners en spoedzoekers en de wettelijke taakstelling die de gemeente hierbij krijgt opgelegd.

Relevant beleid

- Meerjarenperspectief Vastgoed 2025-2027 (11634720)
- Integraal accommodatieplan 2020(2019.0058287)
- Beoordelingskader Maatschappelijke voorziennigen IAP (2021.0000253)
- Evaluatie en gewijzigde voorzetting Integraal Accommodatieplan (7476711)
- IAP rapportage Ontmoetingsaccommodaties (11024914)

- Routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed (7963379)
- Spelregels verduurzaming maatschappelijk vastgoed (11039308)
- Verkoopbeleid en verkoopproces Vastgoedzaken 2018.0075089
- Versnellingsplan Verkoop van vastgoed (X. 2021.05949)
- Algemeenbelangbesluit Sportgronden 2025 (12044941)
- Buitensportaccommodaties; gebruikskosten voor verenigingen (12620265)
- Actualisatie Meerjarenonderhoudsplanning 2022-2031 (2022.0001584)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Haarlemmermeer (2014.0048478)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer 2025 (11995976)
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2025-2024 (IHP) (11995929)

Vastgoedorganisatie

De afgelopen jaren is met succes ingezet op het verder professionaliseren en verbeteren van de vastgoedorganisatie. Dit heeft geresulteerd in een stevige basis die wordt ondersteund door herzien beleid en een actuele en betrouwbare vastgoedadministratie. Hierdoor zijn wij in staat de portefeuille op strategisch, tactisch en operationeel niveau efficiënt te beheren en de gemeentelijke organisatie professioneel te adviseren en ondersteunen op alle soorten vastgoedvraagstukken.

Integraal Accommodatieplan
Het Integraal Accommodatieplan (IAP) (2019.0058287) is een werkwijze om de vraag naar maatschappelijke voorzieningen en het aanbod in een bepaalde wijk of gebied te analyseren. Aanvullend is in het vastgestelde Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP (2021.0000253) beschreven dat de wijkanalyses worden uitgevoerd aan de hand van beleidsmatige, vastgoed technische en ruimtelijke richtlijnen. Vanaf 2023 is de wijkgerichte aanpak gewijzigd in een functiegerichte aanpak (2023.7476711). De maatschappelijke voorzieningen worden hierin op gemeentelijk niveau en per functie beschouwd. Dit zorgt voor een versnelling van de analyses en een beter inzicht in het functioneren van wijkoverstijgende voorzieningen.

In 2025 is gewerkt aan de laatste twee analyses, recreatie en cultuur. Wij leveren deze op in 2026, daarmee zijn alle IAP-analyses afgerond. De analyses worden door ons onder andere gebruikt om concrete investeringsplannen te maken. Deze plannen maken wij inzichtelijk in het Strategisch perspectief investeringen (SPI).

Onvoorziene bouwkundige gebreken
De vastgoedorganisatie heeft ook in 2025 bij een aantal panden veel werk gehad aan schades als gevolg van bouwkundige gebreken en de juridische nasleep ervan. De oorzaak gaat in de meeste gevallen terug tot de bouw of renovatie van het pand. Bij het Spectrum in Hoofddorp is bijvoorbeeld sprake van een vergruizende cementdekvloer onder de vloer van de sportzaal. In dorpshuis Zwanenburg-Halfweg proberen we al geruime tijd, met wisselend succes, diverse lekkages op te lossen. In het Sportcomplex Koning-Willem Alexander is schade ontstaan doordat sprake bleek van een niet deugdelijk aangelegde tegelvloer in het zwembad. Niet alleen het herstellen van deze gebreken kost de organisatie veel tijd, ook het juridische proces van het verhalen van schade en herstelkosten bij de juiste partij is een kostbaar en tijdrovend proces. Wij constateren dat nieuwe(re) gebouwen efficiënter zijn qua energie en meer toepassingsmogelijkheden kennen, maar dat deze tegelijk een stuk gecompliceerder opgezet zijn dan gebouwen van eerdere bouwjaren. De ervaringen die wij hierbij op doen zetten we in bij nieuwe projecten.

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) is een langetermijnvisie voor onderwijshuisvesting. Het plan geeft weer wat de opgaven zijn voor nieuwbouw, vernieuwbouw of uitbreiding van scholen. Een groot deel van onze gebouwenvoorraad is verouderd, waardoor de opgave groot is. In 2025 is in samenwerking met de schoolbesturen het nieuwe IHP 2025-2040 afgerond en door de raad vastgesteld (11995929). Het grote verschil ten opzichte van het vorige IHP (2017) is dat wij de nadruk volledig hebben gelegd op voortgang van onze vervangingsopgave. Het doel is een realistisch uitvoerbare en gezamenlijk gedragen planning met de focus op bouwen. Dit betekent sturing op een efficiënt proces van voorbereiding en realisatie van onze IHP-projecten. Daarom baseren wij ons op het

kwaliteitsniveau dat aansluit op de wettelijke verplichting. Wij investeren op het kwaliteitsniveau van het geldende Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) plus Frisse Scholen klasse B vanuit de richtlijn van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het binnenmilieu van scholen. Daarnaast spreken we in het nieuwe IHP niet meer van renovatie maar van vernieuwbouw. Vernieuwbouw is een vergelijkbaar alternatief voor nieuwbouw en heeft hetzelfde normbedrag bouwkosten als wij voor nieuwbouw hanteren. Het IHP is een dynamisch document waarin een doorlopende vervangingsopgave centraal staat.

Uitvoering

De nieuwbouw van het Avantis Rietland College in Hoofddorp is op 31 januari 2025 opgeleverd en sinds 10 februari 2025 in gebruik. Het schoolgebouw is erg duurzaam en een nul-op-de-meter gebouw. De vernieuwbouw van basisschool de Kameleon in Zwanenburg is per schooljaar 2025-2026 in gebruik genomen. Het nieuwe pand is gasloos, energieneutraal en zo circulair mogelijk gerealiseerd. Daarnaast is de uitbreiding van de Sint Adalbertusschool in Spaarndam opgeleverd en per schooljaar 2025-2026 in gebruik genomen. Door de raad zijn de investeringskredieten geautoriseerd voor de nieuwbouw van basisschool Buitenplaats Nassaupark (12019098) in Hoofddorp en basisschool de Zwaan in Zwanenburg (12734198).

In 2025 hebben wij tijdelijke maatregelen getroffen aan de gevel van IKC Wereldwijs en gymzaal Graan voor Visch in Hoofddorp om de veiligheid te waarborgen. Daarnaast zijn twee scholen verhuisd om het ruimtegebruik in de onderwijshuisvestingsportefeuille te optimaliseren. Hierdoor is ruimte gekomen in het bestaande bezit om de nieuwe basisschool De Lotus in Hoofddorp te huisvesten.

Beleid

In 2025 is het Programma voorzieningen huisvesting onderwijs (HVP) 2026 vastgesteld door het college (12782139). Jaarlijks vragen schoolbesturen voorzieningen in de huisvesting aan. De aanvragen worden beoordeeld aan de hand van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer 2025. Er zijn 21 aanvragen gedaan voor 2026. Hiervan hebben we er zestien toegekend en vijf afgewezen. De huurtarieven voor de verhuur van niet in gebruik zijnde ruimte in schoolgebouwen aan kinderopvangorganisaties zijn in 2024 samen met de schoolbesturen vastgesteld en in 2025 geïmplementeerd. De afgesproken afdracht wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.

Thema's

Verduurzaming

De routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed is in 2023 vastgesteld (2023.7963379) en geeft invulling aan de verduurzamingsopgave met als doel een vermindering van de gebouwgebonden CO_2-uitstoot van ten minste 55% in 2030 en 95% in 2050. De routekaart werkt niet alles tot in detail uit, maar geeft strategische kaders om stapsgewijs tot uitvoering te komen.

Tot en met 2030 ligt de focus op het projectmatig verduurzamen van zes panden. Hiervoor zijn in 2025 de laatste haalbaarheidsonderzoeken opgeleverd. De investering die de uitvoering vergt wordt gedekt volgens de Spelregels verduurzaming maatschappelijk vastgoed (2024.11039308), die in 2024 zijn vastgesteld. We zijn gestart met het aanbesteden van het eerste pand: de dubbele gymzaal in Bornholm. Wij verwachten in de zomer van 2026 te starten met de verbouwing hiervan. In dorpshuis Zwanenburg zijn we in samenwerking met de gebruiker, de installateur en een ingenieursbureau in 2025 gestart met het opnieuw inregelen van alle installaties waarmee we een flinke besparing verwachten te realiseren.

Daarnaast zijn we in 2025 begonnen met het proces om voor de gehele portefeuille het energieverbruik per pand permanent te kunnen monitoren, dit wordt naar verwachting in 2026 afgerond. Op deze manier kunnen we nauwkeuriger rapporteren over de behaalde CO_2-reductie. Wij delen deze gegevens met de gebruikers van onze panden, zodat zij zelf ook kunnen bijsturen in hun gebruik en daarmee hun energielasten omlaag kunnen brengen.

Kostprijsdekkende verhuur

Panden

Voor maatschappelijke organisaties die gemeentelijke beleidsmatige activiteiten uitvoeren, wordt gemeentelijk vastgoed kostprijsdekkend verhuurd, waarbij alle interne kosten in de huurprijs zijn verwerkt. Overige huurders betalen een marktconforme huur, maar minimaal kostprijsdekkend. De uitgangspunten voor het bepalen van de kostprijsdekkende huur (KPDH) zijn vastgelegd in de implementatienota's KPDH (2019.0066550 en 2022.0001950). Met het invoeren van de KPDH voldoet de gemeente voor de verhuur van onze panden aan de gedragsregels uit Wet markt en Overheid (wet M&O).

Gronden voor maatschappelijk gebruik
Voor buitensportaccommodaties worden de integrale kosten – in tegenstelling tot de verhuur van gemeentelijke panden – nog niet volledig doorberekend, terwijl dit op grond van de Wet Markt en Overheid (M&O) wel verplicht is. Om het gebruik van deze voorzieningen betaalbaar te houden, is een algemeen belang-besluit (12044941) vastgesteld. Dit maakt het mogelijk om af te wijken van de doorberekening van de volledige kostprijs, in lijn met de gedragsregels uit de wet. Voor de sportgronden die onder de strekking van het algemeen belang besluit vallen zijn uniforme tarieven vastgesteld (12620265). Dit betekent dat veel van de huidige overeenkomsten herzien zullen moeten worden.

Akoestische maatregelen
De gebrekkige akoestiek van een groot deel van de binnensportaccommodaties in onze gemeente was een voortdurend onderwerp van gesprek tussen de schoolbesturen en de gemeente. De akoestiek zorgde voor stress en uitval bij vakleerkrachten. Na onderzoek constateerden wij dat op veel plekken de akoestiek niet aan normen voldeed zoals die door bijvoorbeeld de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding worden gehanteerd. In 2025 zijn alle gymzalen, sportzalen en -hallen in eigendom van de gemeente voorzien van panelen ter verbetering van de akoestiek. Voorwaarde hiervoor was dat de accommodaties niet aan de normen voldeden en niet op korte (binnen 5 jaar) voor renovatie of nieuwbouw in aanmerking zouden komen.

Inkoopstrategie
Binnen onze vastgoedportefeuille zijn voor het onderhoud van onze panden verschillende leveranciers actief. Tot nu toe werd hierbij vaak per werk een aparte offerte aangevraagd of aanbesteding georganiseerd. Dit proces bood ruimte voor verbetering in termen van effectiviteit, efficiëntie en samenhang. Daarom hebben wij in 2025 een centrale inkoopstrategie en -planning vastgesteld met als doel om het onderhoud in de toekomst niet alleen efficiënter, maar ook uniformer en voorspelbaarder te laten plaatsvinden. Op basis hiervan zullen wij de komende jaren het onderhoud per type werkzaamheid, zoals schilderwerk, dakonderhoud en installatietechnisch onderhoud, gebundeld en afzonderlijk aanbesteden. Wij verwachten het eerste inkoopcontract medio 2026 te sluiten.

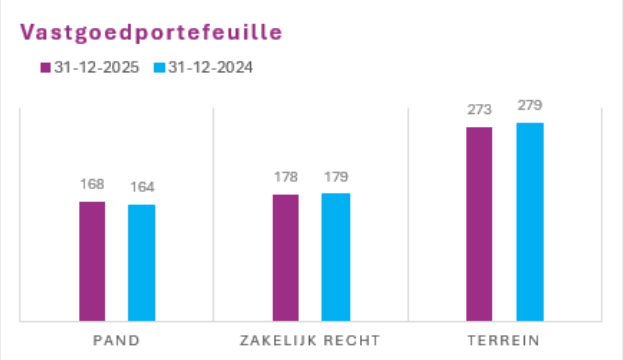
Vernieuwen vijf gymzalen
In het kader van portefeuillevernieuwing zijn wij in 2025 gestart met voorbereiding voor het vervangen van vijf gymzalen. De huidige gebouwen zijn gebouwd tussen 1961 en 1974 en zijn zowel technisch als functioneel aan het einde van de levensduur. De urgentie om de vijf gymzalen te vernieuwen of te renoveren is hoog. Het gaat om de volgende vijf gymzalen:
1. Adelaarstraat 15B in Badhoevedorp (bouwjaar 1961)
2. Pampusstraat 30 in Rijsenhout (bouwjaar 1965)
3. Noorderdreef 104 in Nieuw-Vennep (bouwjaar 1971)
4. Kinheim 10 in Zwanenburg (bouwjaar 1972)
5. Zijdewinde 40 in Vijfhuizen (bouwjaar 1974).

Wij verwachten uiterlijk 2030 deze gymzalen vernieuwd of gerenoveerd te hebben. Samen met de schoolbesturen en exploitant hebben we een kwaliteitskader vastgesteld waaraan de nieuwe accommodaties minimaal moeten voldoen. Belangrijke onderwerpen hierbij zijn afmetingen, luchtkwaliteit, duurzaamheid en akoestiek.

Vastgoedportefeuille

Cijfers en financiën
De kerntaak van de vastgoedportefeuille is het huisvesten van de ambtelijke organisatie en beleidsmatige activiteiten zoals sport, cultuur, welzijn, recreatie en onderwijs. Daarnaast houden wij vastgoed aan als strategisch instrument. Vastgoed dat geen beleidsdoel meer dient of strategisch nut heeft wordt voorgedragen voor verkoop.

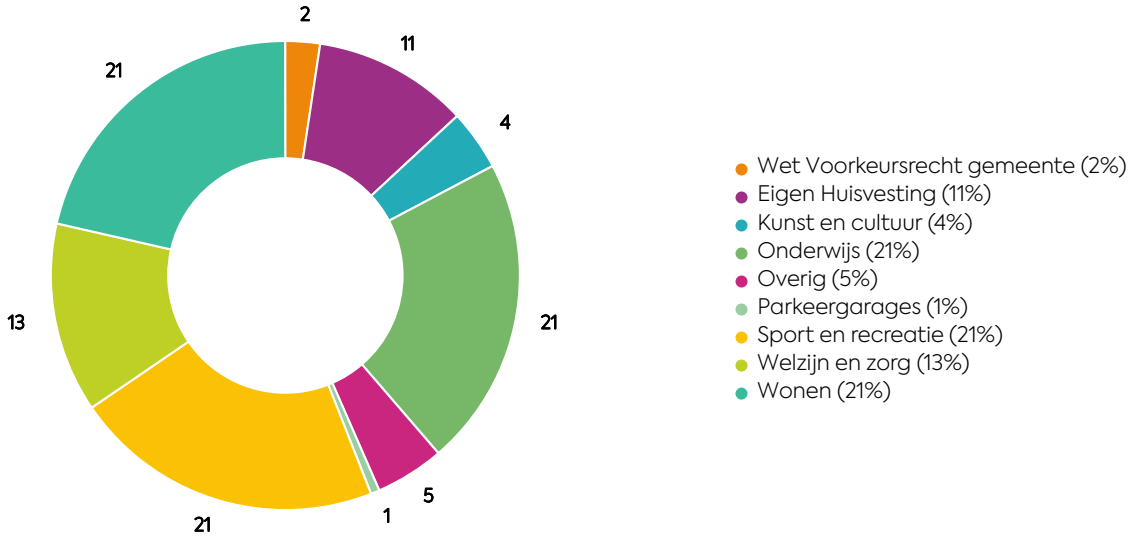
De Haarlemmermeerse vastgoedportefeuille bestaat op 31 december 2025 in totaal uit 619 objecten in eigendom, waarvan 168 panden en 451 gronden (verdeeld in zakelijke rechten en terreinen), waar de vastgoedorganisatie het beheer over voert. De onderstaande figuur geeft inzicht in de wijzigingen in de portefeuille ten opzichte van 1 januari 2025.

Ten opzichte van de vorige peildatum 31 december 2024 hebben een aantal mutaties plaatsgevonden. Zo is een aantal panden aangekocht zoals de WVG-panden Robijnlaan 11-19 en Saffierlaan 12-16 en is er een tijdelijke onderwijslocatie in Graan voor Visch gebouwd. De afname van het aantal gronden komt met name door een tweetal verkopen, opnames in grondexploitaties en een aantal administratieve samenvoegingen.

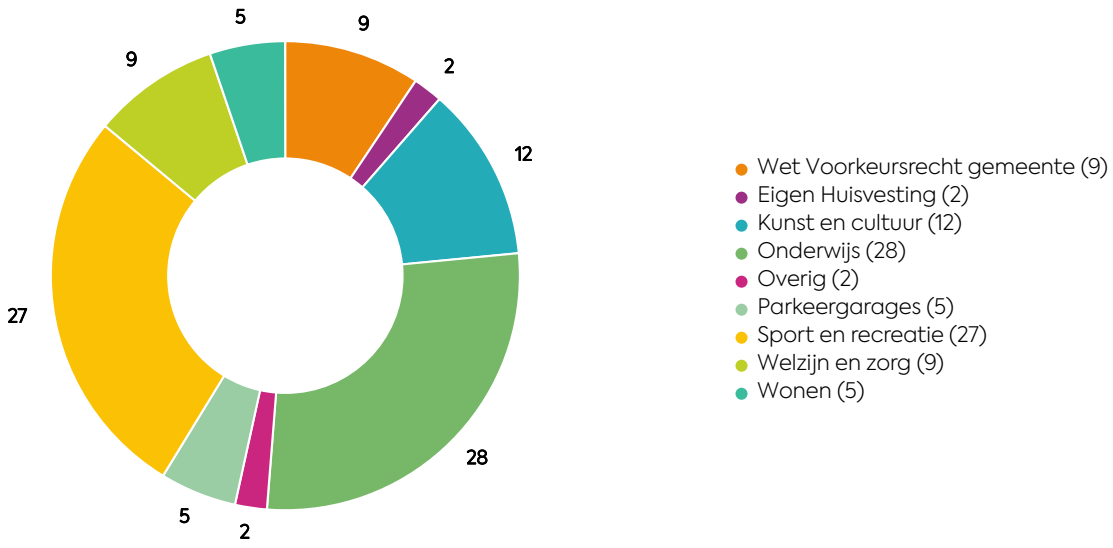
In Figuur 42 en Figuur 43 is het aantal panden en het aantal vierkante meters (m²) bruto vloeroppervlak (BVO) per deelportefeuille, uitgedrukt in een percentage van het totaal, weergegeven per 31 december 2025.

Het aantal panden per deelportefeuille uitgedrukt in percentage

Figuur 42

Het aantal m² BVO per deelportefeuille uitgedrukt in percentage

Figuur 43

Verkoop vastgoedportefeuille
Vastgoed dat geen beleidsmatig of strategisch doel meer dient stoten wij af. Dit vindt plaats op basis van het Verkoopbeleid- en proces vastgoedzaken (2018.0075089). In opdracht van de raad is in 2021 een versnellingsplan verkopen vastgoed (VVV) uitgewerkt (X.2021.05949). In 2025 hebben de volgende verkopen plaatsgevonden:

- Verkoop Keplerstraat 2, Badhoevedorp
- Verkoop Pontplein 1, Spaarndam

Van een deel van het vastgoed waar het voornemen tot verkoop is uitgesproken, heeft de organisatie aangegeven dat verkoop op dit moment niet gewenst is. De voornaamste reden voor het aanhouden van deze objecten zijn de veranderende en toegenomen maatschappelijke taak- en doelstellingen van de gemeente. Bijvoorbeeld op het gebied van de huisvesting van asielzoekers, statushouders en spoedzoekers. Maar ook het faciliteren van maatschappelijke voorzieningen zoals huisartsen en de algehele woningbouwopgave zorgen voor een toenemende ruimtevraag, waar de inzet van gemeentelijk vastgoed een bijdrage aan kan leveren.

Er wordt niet meer met een verkooplijst gewerkt. De afweging om al dan niet te verkopen wordt per object gemaakt. Ook kijken wij actiever naar de categorie gronden. In 2025 zijn er gesprekken met verschillende partijen (met name zakelijk gerechtigden) geweest over de verkoop van verschillende bloot eigendommen. Wij gaan de komende jaren de verkopen in deze categorie intensiveren.

Huur en ingebruikgeving
Behalve objecten in eigendom huurt de gemeente ook vastgoed van derden. Voor huren wordt gekozen wanneer sprake is van een ruimtetekort van tijdelijke aard. In totaal huren we 17 panden, hiervan worden 12 panden gebruikt door de eigen organisatie. De overige panden worden gebruikt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Het gaat hierbij om het voormalige kantoorpand Polderstaete, gelegen aan de Bennebroekerdijk 244 te Cruquius en vier voormalige onderwijsgebouwen aan de Vlietestein en Wielestein te Nieuw-Vennep van Ymere.

Voorziening en reserves

Meerjarenonderhoudsplanning en onderhoudsegalisatievoorziening
Het gemeentelijke vastgoed wordt sober en doelmatig onderhouden (op conditieniveau 3 volgens de NEN 2767) en in overeenstemming met het in 2022 vastgestelde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) (2022.0001584). Het planmatige onderhoud van het gemeentelijk vastgoed wordt via een onderhoudsegalisatievoorziening opgevangen. In de voorziening wordt jaarlijks een vast bedrag gestort en jaarlijks wordt een bedrag onttrokken voor de uitgaven aan onderhoud. Het MJOP wordt in principe één keer per vijf jaar geactualiseerd en indien nodig wordt de dotatie aan de voorziening daarop aangepast. In het Meerjarenperspectief Vastgoed 2025-2027 is de voorziening tussentijds geëvalueerd. Hierbij is vastgesteld dat de voorziening naar verwachting tot 2031 positief blijft en er geen reden is om de dotatie bij te stellen. Bij de eerstvolgende actualisatie van de MJOP's in 2026 zal de hoogte van de dotatie opnieuw worden beoordeeld.

Het verloop van de onderhoudsvoorziening is in Tabel 104 weergegeven.

Tabel 104 Verloop Onderhoudsvoorziening

Verloop Onderhoudsvoorziening (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Beginstand 1 januari	5.538	6.385	4.553	3.380	3.878	2.935	1.894
Uitgaven	1.632	3.998	3.339	1.668	3.109	3.207	2.791
Stortingen	2.479	2.166	2.166	2.166	2.166	2.166	2.166
Eindstand 31 december	6.385	4.553	3.380	3.878	2.935	1.894	1.269

Reserve Maatschappelijke voorzieningen
Met de vaststelling van het Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP is de bestemmingsreserve Maatschappelijke voorzieningen ingesteld. Onttrekkingen uit deze reserve zijn alleen bedoeld voor dekking van investeringen in bijvoorbeeld duurzaamheid en/of toegankelijkheid, of voor dekking van vervangingsinvesteringen voor gemeentelijk vastgoed met een maatschappelijke functie. In deze reserve wordt het netto verkoopresultaat (verkoopopbrengst na aftrek van de boekwaarde en de verkoopkosten) van gemeentelijk vastgoed gestort. De stand van de reserve wordt weergegeven in Tabel 69. Op 3 juli 2025 is een motie aangenomen in de raad om een extra storting te doen in de reserve voor € 3,5 miljoen en de maximale hoogte van de reserve aan te passen naar € 15 miljoen (12713933). De stand per 31 december 2025 is afgerond € 7,7 miljoen.

Tabel 105

Reserve Maatschappelijke voorzieningen (bedragen x € 1.000)	2025
Beginstand 1 januari	4.760
Toevoegingen	4.124
Onttrekkingen	1.228
Eindstand 31 december	7.656
Maximaal toegestane hoogte	15.000

Reserve Onderwijshuisvesting
Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserve onderwijshuisvesting waren initieel alleen bedoeld om te zorgen voor noodzakelijk asbestonderzoek en asbestsanering bij de (partiële) sloop van onze schoolgebouwen. Aanvullend worden in deze reserve de huurafdrachten van schoolbesturen toegevoegd. Deze huurafdrachten zijn afkomstig uit verhuur aan kinderopvang en buitenschoolse opvang. Omdat in onze verordening Onderwijsvesting is vastgelegd dat de huurafdracht voor onderwijshuisvesting beschikbaar moet blijven, is het bestedingsdoel van de reserve Onderwijshuisvesting dit jaar uitgebreid met het verhelpen van gebreken aan onze schoolgebouwen die voorbij einde levensduur zijn en waarbij de gebreken niet voortkomen uit achterstallig onderhoud. Ook het zorgen voor een extra kwaliteitsimpuls voor onze schoolpleinen is als bestedingsdoel toegevoegd. De besteding van deze middelen gebeurt in overleg met de schoolbesturen via het Besturenoverleg onderwijshuisvesting.

Tabel 106 Reserve Onderwijshuisvesting

(bedragen x € 1.000)	2025
Beginstand 1 januari	920
Toevoegingen	136
Onttrekkingen	0
Eindstand 31 december	1.056

Overzicht lasten en baten van de vastgoedportefeuille

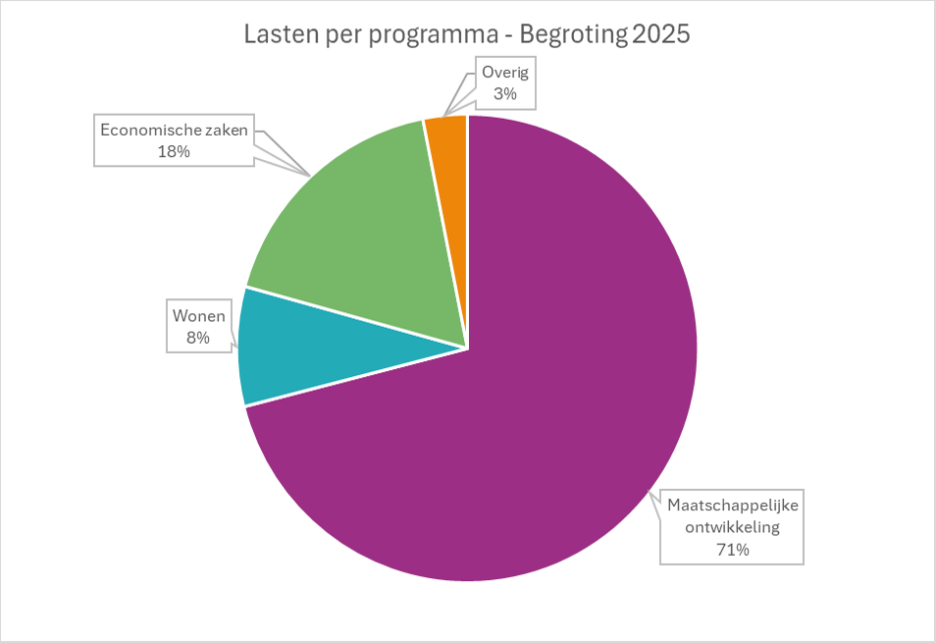
In Tabel 107 (begroting) en Tabel 108 (realisatie) is een overzicht van baten en lasten van de gehele vastgoedportefeuille weergegeven. De lasten zijn onderverdeeld in beheer-, onderhoud- en kapitaallasten. Onder de beheerlasten vallen verzekeringen, nutslasten en heffingen. De onderhoudslasten omvatten het zogenaamde exploitatieonderhoud. Planmatig onderhoud komt ten laste van de onderhoudsvoorziening. De kapitaallasten omvatten rente- en afschrijvingslasten. De baten omvatten voornamelijk huur- en pachtinkomsten.

Begroting Lasten en baten per programma

Tabel 107

(bedragen × € 1.000)	Begroting lasten				Begroting Baten
	Beheer	Onderhoud	Kapitaal	Totaal	
Veiligheid	0	0	1	1	82
Zorg en werk	23	67	157	247	229
Maatschappelijke ontwikkeling	7.436	3.077	16.123	26.636	15.777
Mobiliteit	103	85	98	286	0
Ruimtelijke ontwikkelingen	9	0	146	155	845
Wonen	804	213	1.930	2.947	4.590
Kwaliteit fysieke omgeving	34	8	0	42	0
Economische zaken	1.616	365	2.404	4.385	4.067
Overzicht overhead	164	28	0	192	4
Totaal	10.189	3.843	20.859	34.891	25.594

De begrote cijfers 2025, uitgedrukt in een percentage van het totaal ,worden weergegeven in onderstaande Figuur 44.

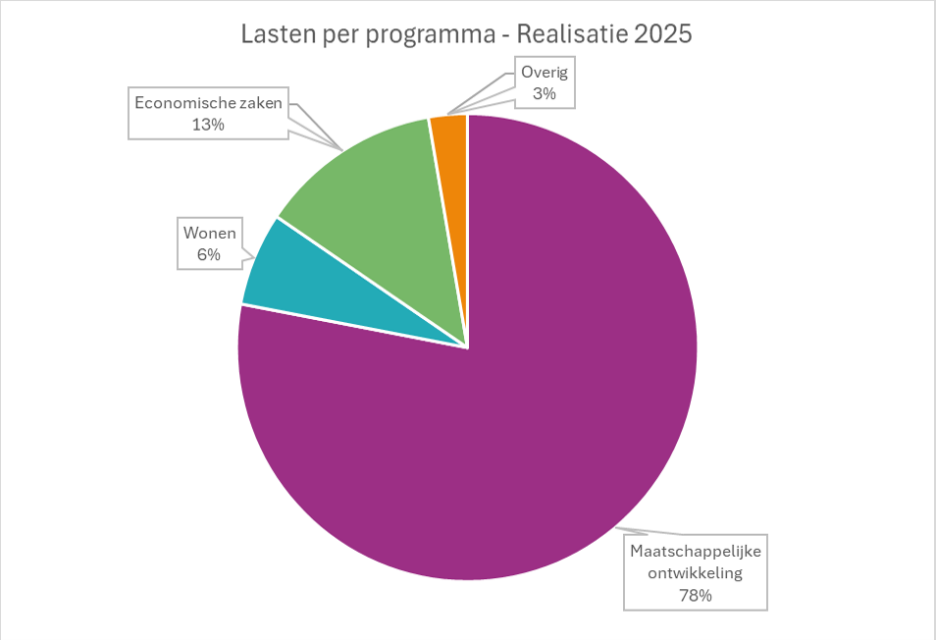
Figuur 44

Realisatie Lasten en baten per programma

Tabel 108

(bedragen × € 1.000)	Realisatie lasten				Realisatie Baten
	Beheer	Onderhoud	Kapitaal	Totaal	
Veiligheid	20	0	1	21	124
Zorg en werk	4	39	158	201	357
Maatschappelijke ontwikkeling	8.220	2.486	16.597	27.303	15.806
Mobiliteit	153	19	98	270	0
Ruimtelijke ontwikkelingen	26	5	146	177	1071
Wonen	472	-133	1.930	2.269	4.652
Kwaliteit fysieke omgeving	53	3	0	56	0
Economische zaken	1.834	228	2.418	4.480	5.884
Overzicht overhead	223	3	0	226	0
Totaal	11.005	2.650	21.348	35.003	27.894

De werkelijke cijfers 2025, uitgedrukt in een percentage van het totaal, worden weergegeven in onderstaande Figuur 45.

Lasten per programma - Realisatie 2025
Overig
3%
Economische zaken
13%
Wonen
6%
Maatschappelijke
ontwikkeling
78%

Figuur 45

Subsidies

Portefeuillehouder: El Idrissi, Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water, Van der Meij

Subsidies die zijn bedoeld voor een specifieke organisatie worden door de gemeente verstrekt op basis van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 4:23, 3e lid onder c. Dit worden begrotingsubsidies genoemd, omdat de subsidieontvanger en het bedrag dat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet staan genoemd in de gemeentebegroting.

Een begrotingssubsidie kan als een projectsubsidie of als een boekjaarsubsidie worden verstrekt. In de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2024 (10421864) is een projectsubsidie gedefinieerd als ‘subsidie voor de kosten van de uitvoering van één activiteit of een beperkt aantal activiteiten’ en een boekjaarsubsidie als ‘een subsidie die voor één of meerdere boekjaren aan een organisatie wordt verstrekt voor de exploitatiekosten van de uitvoering van meerdere samenhangende activiteiten met een voortdurend karakter’. In Tabel 109 staat aangegeven of de subsidie als projectsubsidie of als boekjaarsubsidie wordt verstrekt en aan welk programma en beleidsdoel de subsidie bijdraagt. Onder de tabel wordt per subsidieontvanger een verdere toelichting gegeven.

Begin 2025 is gestart met het ontwikkelen van een beleidskader voor onze begrotingssubsidies. In juli 2025 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan over begrotingssubsidies wat maakt dat wij ons beleid ten aanzien van begrotingssubsidies moeten herzien. Volgens de uitspraak mogen (schaarse) begrotingssubsidie slechts één-op-één verstrekt worden als er maar één serieuze gegadigde is voor de subsidie. Wij gaan naar aanleiding van deze uitspraak onze begrotingssubsidies opnieuw beoordelen. Wij richten onze aanpak op de begrotingssubsidies voor het jaar 2027 en verder. Wij gaan beoordelen of onze begrotingssubsidies in overeenstemming met de (nieuwe) regels uit de uitspraak verstrekt kunnen worden. Als dat het geval is kan de begrotingssubsidie worden voortgezet, met inachtneming van de daartoe vast te stellen ’Beleidsregel begrotingssubsidies gemeente Haarlemmermeer 2026’ (hierna: ’Beleidsregel’). Als blijkt dat een begrotingssubsidie niet conform de regels uit de uitspraak verstrekt kan worden, dan zal deze beëindigd moeten worden. Wij zullen in dat geval herbeoordelen of we in plaats van de begrotingssubsidie mededingingsruimte bieden via een subsidieregeling of een inkoopprocedure hanteren. Zie ook de Beleidsregel begrotingssubsidies gemeente Haarlemmermeer 2026 (12907114), die op 20 januari 2026 is vastgesteld.

Subsidiestaat 2025

In Tabel 109 zijn de verstrekte subsidies op basis van de Algemene wet bestuursrecht artikel 4:23, derde lid onder c opgenomen.

Tabel 109

Subsidieontvanger (bedragen x € 1)	Beschikbare subsidiebedrag 2025 originele begroting	Beschikbare subsidiebedrag 2025 begroting na wijziging	Verleend subsidiebedrag 2025	Verschil	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Stichting Vriendschapsband Haarlemmermeer - Cebu	75.000	75.000	75.000	0	projectsubsidie	Samenwerkingsactiviteiten van Haarlemmermeerders met Cebu, Filippijnen.	Programma Bestuur, samenleving en publiekscontact. Beleidsdoel C.
Stichting GGZ inGeest	141.300	141.300	139.172	2.128	projectsubsidie	a: Bevorderen van gezondheid en gezond gedrag van inwoners, specifiek het voorkomen en verminderen van het aantal inwoners met stress, depressies en/of angst: maximaal € 83.300.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
						b: Bemoeizorg bij geestelijke gezondheidsproblemen: maximaal € 58.000.	Programma Zorg en werk. Beleidsdoel A.
Stichting Slachtofferhulp Nederland - District Noord-Holland	34.300	34.300	34.300	0	projectsubsidie	Ondersteuning van vrijwilligers bij het bieden van hulp aan slachtoffers van ongevallen en criminaliteit.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Maatvast	4.844.900	4.953.800	4.924.000	29.800	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie van 26 dorpshuizen, sociaal-culturele accommodaties en jongerencentra: Organisatie uitvoering van het cursusbureau.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Dorpshuis Zwaanshoek/ Oase	7.937	8.000	7.647	353	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Dorpscentrum Spaarndam	167.290	167.300	167.290	10	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Dorpshuis Abbenes	35.037	31.500	31.500	0	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Zwanenburg-Halfweg	326.836	346.800	326.836	19.964	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Discriminatie.nl Kennemerland	154.000	154.000	154.000	0	projectsubsidie	Registreren, monitoren en behandelen van klachten van inwoners over discriminatie en taakuitvoering voor onderzoek en voorlichting.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Mantelzorg & Meer	348.900	348.900	348.900	0	boekjaarsubsidie	Bieden van ondersteuning aan mantelzorgers.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Veiligheidsregio Kennemerland	695.900	465.800	464.926	874	projectsubsidie	a: Bevorderen van gezondheid en gezond gedrag van de inwoners van Haarlemmermeer: maximaal € 36.500.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
						b: Signaleren van geestelijke gezondheidsproblemen en bieden van noodhulp: maximaal € 51.000.	Programma Zorg en werk. Beleidsdoel A.
						c: Indiceren van peuters voor voorschoolse educatie (VE) en toeleiding naar VE peuteropvang: maximaal € 26.900.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
						d: Preventieve opvoed- en opgroei- ondersteuning aan ouders/opvoeders en jongeren maximaal: € 581.500.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Stichting Vluchtelingenwerk Nederland	849.300	1.212.700	1.212.552	148	projectsubsidie	Maatschappelijke begeleiding van statushouders en hun familieleden om hun integratie en participatie te bevorderen: maximaal € 473.200.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
						Bieden van hulp aan statushouders bij het inburgeren: maximaal € 376.100.	Programma Zorg en werk. Beleidsdoel E.

Subsidieontvanger (bedragen x € 1)	Beschikbare subsidiebedrag 2025 originele begroting	Beschikbare subsidiebedrag 2025 begroting na wijziging	Verleend subsidiebedrag 2025	Verschil	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Stichting Zelfhulp Nederland	6.300	6.300	5.315	985	projectsubsidie	Nazorg aan mensen met een verslavingsproblematiek met zelfhulpgroepen en voorlichting.	Programma Zorg en werk. Beleidsdoel A.
Parnassia Groep BV	183.900	183.900	183.538	362	projectsubsidie	Preventie van het gebruik van verslavende middelen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Vereniging Humanitas, afdeling Haarlemmermeer	21.600	29.600	29.541	59	projectsubsidie	Ondersteuning door vrijwilligers bij rouwverwerking, eenzaamheid en thuisadministratie van inwoners.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer	19.300	19.300	18.270	1.030	projectsubsidie	Belangenbehartiging mensen met een beperking.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Halt	78.500	78.500	78.500	0	projectsubsidie	Preventie jeugdcriminaliteit en signalering en verwijzing naar jeugdhulpverlening.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Marhaba	7.000	7.000	7.000	0	projectsubsidie	Een veilige woon- en leefomgeving in de gemeente Haarlemmermeer, door de inzet van buurtvaders tijdens de jaarwisseling.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting De Aanloop	17.600	17.600	17.600	0	projectsubsidie	Organiseren van activiteiten voor mensen met een verstandelijke beperking met behulp van vrijwilligers.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Meerwaarde	6.133.200	6.543.200	6.435.400	107.800	boekjaarsubsidie	a: Versterken van sociale netwerken en samenredzaamheid van inwoners en vergroten van de participatie in de samenleving, in het bijzonder van kwetsbare doelgroepen: maximaal € 1.845.900.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
						b: Vergroten van de zelfredzaamheid en het mentale welbevinden van inwoners, in het bijzonder voor kwetsbare doelgroepen: maximaal € 1.787.500.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
						c: Bereiken, activeren, ondersteunen en informeren van met name kwetsbare jongeren, participatie van jongeren: maximaal € 1.678.700.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
						d: Preventieve activiteiten met en voor gezinnen in een kwetsbare situatie: maximaal € 821.100.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Stichting NMCX centrum voor duurzaamheid	336.000	336.000	335.960	40	boekjaarsubsidie	Natuur en milieueducatie voor inwoners, scholen en bedrijven.	Programma Ruimtelijke ontwikkelingen.Beleidsdoel D.
Vereniging Vriendenkring De Heimanshof	125.700	125.700	125.700	0	projectsubsidie	Beheer heemtuin Heimanshof en natuureducatie en -beleving.	Programma Ruimtelijke ontwikkelingen.Beleidsdoel D.
Stichting Speel-o-theek De Blokkendoos	18.000	20.000	19.950	50	projectsubsidie	Beheren en uitlenen van speelgoed voor kinderen om hun ontwikkeling te stimuleren.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B.
Stichting Cpunt	16.702.000	17.252.000	17.234.654	17.346	boekjaarsubsidie	Bibliotheekfunctie, erfgoed- en architectuurfunctie, cultuureducatieve functie, poppodiumfunctie en theaterfunctie: maximaal € 16.632.200.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
						Talentontwikkelingsfunctie: maximaal € 69.800.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting MeerOmroep	125.200	125.200	111.500	13.700	projectsubsidie	Op lokaal niveau verzorgen van publieke mediadiensten.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting Cultureel Erfgoed Korenmolen De Eersteling	6.000	6.000	6.000	0	projectsubsidie	Organiseren van Ambachtendag.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.

Subsidieontvanger (bedragen x € 1)	Beschikbare subsidiebedrag 2025 originele begroting	Beschikbare subsidiebedrag 2025 begroting na wijziging	Verleend subsidiebedrag 2025	Verschil	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Stichting Organisatie Sportevenementen Haarlemmermeer	10.000	10.000	8.000	2.000	projectsubsidie	Organiseren van Sportpark 21 run.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting SportFair	7.500	7.500	7.500	0	projectsubsidie	Organiseren van Sport- en Cultuurfair.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting Kortebaandraverij Hoofddorp	5.000	5.000	5.000	0	projectsubsidie	Organiseren van Kortebaandraverij Hoofddorp.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting Kortebaandraverij Zwanenburg/Halfweg	5.000	5.000	4.930	70	projectsubsidie	Organiseren van Kortebaandraverij Zwanenburg.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting Muziekliefhebbers Hollands Midden	20.000	20.000	20.000	0	projectsubsidie	Organiseren van MHM Markt&Muziek en het MHM Jeugdfestival.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Amsterdam Sport Events B.V.	13.000	13.000	13.000	0	projectsubsidie	Organiseren van triatlon Haarlemmermeer.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting Karavaan Exceptionel	104.400	97.500	97.470	30	projectsubsidie	Organiseren van cultureel festival Grazende Zwaan.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting Kunstfortactiviteiten	229.400	223.800	223.780	20	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een presentatie-instelling hedendaagse kunst, organiseren van educatieve activiteiten en het onderhouden van een permanente historische tentoonstelling.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting Crash Research inAviation	50.100	49.600	49.550	50	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een museum en organiseren van publieksmanifestaties, tentoonstellingen en educatieve activiteiten.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting Haarlemmermeermuseum De Cruquius	346.800	346.800	416.789	-69.989	boekjaarsubsidie	Exploiteren van een museum en organiseren van publieksmanifestaties, tentoonstellingen en educatieve activiteiten. Het hoger verstrekte subsidie betreft een eenmalig boekjaarsubsidie van € 60.000 en een subsidie van € 10.000 voor de Stichting Living History.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting tot exploitatie van Kinderboerderijen	460.700	460.700	460.460	240	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie van de kinderboerderijen in de gemeente ten behoeve van de sociale functies die zij vervullen.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Stichting Sportservice Noord-Holland	1.665.400	1.665.400	1.665.400	0	boekjaarsubsidie	Door middel van een gevarieerd sport-, bewegings- en ondersteuningsaanbod de positieve gezondheid van inwoners bevorderen en de sport- en beweegdeelname vergroten.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Stichting Olympisch Netwerk Noord-Holland	89.400	89.400	85.883	3.517	projectsubsidie	Het ondersteunen van verschillende topsport-, talentensportorganisaties en talenten met activiteiten die een bijdrage leveren aan het sportklimaat en de sportinfrastructuur van Haarlemmermeer.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.
Stichting GinDS	30.700	25.000	25.000	0	projectsubsidie	Exploiteren van een culturele broedplaats.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting ETO	306.400	306.400	305.590	810	boekjaarsubsidie	Beheer en exploitatie Sportpark 21 in Hoofddorp.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel E.

Subsidieontvanger (bedragen x € 1)	Beschikbare subsidiebedrag 2025 originele begroting	Beschikbare subsidiebedrag 2025 begroting na wijziging	Verleend subsidiebedrag 2025	Verschil	Soort subsidie	Doel van de subsidie/ subsidiabele activiteiten	Betreft programma/beleidsdoel
Vereniging Huurders Haarlemmermeer	16.200	25.000	25.000	0	projectsubsidie	Ondersteuning van huurders.	Programma Wonen. Beleidsdoel A.
De Herstel accademie	0	51.800	51.794	6	projectsubsidie	Het is van belang dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid in hun herstelproces gebruik kunnen maken van uw aanbod peer supportactiviteiten (groepsgewijs/ individueel). Deelname aan uw activiteiten draagt bij aan herstel en sociale participatie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel A.
Stichting Cpunt (WEB)	0	13.300	13.275	25	projectsubsidie	Vanuit de SPUK Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) zijn middelen beschikbaar voor informeel educatieaanbod. Met dit bedrag wordt een subsidie verstrekt aan Cpunt ten behoeve van het Taalhuis voor de uitvoering van het educatieve aanbod.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel B.
Stichting Vluchtelingenwerk Nederland web	0	16.800	16.800	0	projectsubsidie	Uitvoering van informeel educatie aanbod.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Stichting Cpunt (ido)	0	153.200	153.000	200	projectsubsidie	informatiepunt digitale overheid (IDO).	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel D.
Vereniging het Dijkhuis	0	15.300	15.285	15	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Dorpshuis de Kern	0	4.000	4.000	0	projectsubsidie	Beheer en exploitatie dorpshuis.	Programma Maatschappelijke ontwikkeling. Beleidsdoel C.
Totaal	**34.821.000**	**36.294.200**	**36.162.557**	**131.643**			

Voor een toelichting op de verstrekte subsidies wordt verwezen naar de paragraaf subsidies van de Programmabegroting 2025-2029. De details van de wijzigingen die hebben plaatsgevonden zijn terug te lezen in de paragraaf subsidie van de Voorjaarsrapportage 2025 en de Najaarsrapportage 2025.

Subsidies per programma

De in 2025 verstrekte begrotingssubsidies bedragen in totaal € 36,2 miljoen. In Tabel 110 is de verdeling naar de programma's opgenomen.

Tabel 110

Programma	Soort subsidie (bedragen x € 1.000)	Som van Beschikbare subsidiebedrag 2025 originele begroting	Som van Beschikbare subsidiebedrag 2025 begroting na wijziging	Som van Verleend subsidiebedrag 2025	Som van Verschil
Bestuur, samenleving en publiekscontact	projectsubsidie	75	75	75	0
Totaal Bestuur, samenleving en publiekscontact		**75**	**75**	**75**	**0**
Zorg en werk	projectsubsidie	6	6	5	1
Totaal Zorg en werk		**6**	**6**	**5**	**1**
Maatschappelijke ontwikkeling	boekjaarsubsidie	31.088	32.151	32.065	86
	projectsubsidie	3.174	3.576	3.531	45
Totaal Maatschappelijke ontwikkeling		**34.262**	**35.726**	**35.596**	**131**
Ruimtelijke ontwikkelingen	boekjaarsubsidie	336	336	336	0
	projectsubsidie	126	126	126	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkelingen		**462**	**462**	**462**	**0**
Wonen	projectsubsidie	16	25	25	0
Totaal Wonen		**16**	**25**	**25**	**0**
Totaal begrotingssubsidies		**34.821**	**36.294**	**36.163**	**132**

Financiering

Portefeuillehouder: Van Straten

In de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 is in artikel 26 opgenomen dat wij jaarlijks bij de begroting en de jaarstukken in de paragraaf Financiering verslag doen van de wijze waarop wij de treasuryactiviteiten uitvoeren. Hierbij komen in ieder geval de volgende punten aan de orde:

- de kasgeldlimiet
- de renterisiconorm
- de rentekosten en renteopbrengsten van de financieringsfunctie
- een overzicht van de kortlopende financiering met een looptijd korter dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage
- een overzicht van de langlopende financiering met een looptijd langer dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage
- de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte
- de rentevisie

Hiermee is deze paragraaf het instrument voor het transparant maken en daarmee het sturen, beheersen en controleren van de treasuryfunctie.

De uitgangspunten en richtlijnen voor het treasurybeleid zijn vastgelegd in de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (artikel 20). De regels voor de uitvoering van de treasuryfunctie zijn opgenomen in het door de raad vastgestelde Treasurystatuut (2019.0054201).

Doelstellingen treasurybeleid

De treasuryfunctie van de gemeente:

1. zorgt voor duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities, zodat er te allen tijde voldoende middelen zijn om de gemeentelijke taken uit te voeren;
2. beheerst de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's en valutarisico's;
3. streeft, binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido), de bijbehorende ministeriële regelingen en het treasurystatuut, naar een optimale financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke kosten;
4. ondersteunt en adviseert alle onderdelen binnen de gemeentelijke organisatie bij financieringsvraagstukken;
5. waarborgt dat de taken en verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie duidelijk worden geregeld.

Rente

Renteontwikkelingen op de geld– en kapitaalmarkt

In de eerste helft van 2025 heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de rente vier keer met 0,25% verlaagd, naar uiteindelijk 2%. Omdat het inflatiedoel van de ECB - het beteugelen van de hoge inflatie naar een streefpercentage van 2% - op Europees niveau in juni 2025 was bereikt, heeft de ECB de rente daarna ongewijzigd gelaten. Met deze Europese renteverlagingen in 2025 is ook het rentepercentage dat wordt betaald bij het lenen van kortgeld gedaald. De korte termijn rente (looptijd < 1 jaar) is gedaald naar 2,02% ultimo 2025 (3 maands rente) ten opzichte van 2,8% ulitimo 2024. Het rentepercentage voor langlopende leningen (tien jaar) ligt ultimo 2025 rond de 3,3% (ten opzichte van 2,7% ultimo 2024). De oorzaak van deze rentestijging voor het lenen van langgeld ligt in de oplopende kapitaalbehoefte door meer investeringen en de structureel hogere begrotingstekorten van overheden. Dat heeft op de lange termijn een rente-opdrijvend effect. De gewogen gemiddelde rente over onze langlopende leningenportefeuille bedroeg eind 2025 1,28%.

Renterisico kort- en langlopende financiering

Kasgeldlimitiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de korte schuld (< 1 jaar) tot 8,5% van de totale lasten (inclusief reservemutaties) van de primaire programmabegroting. Voor 2025 bedraagt de limiet voor onze gemeente € 53,2 miljoen. In 2025 zijn we alle kwartalen binnen de kasgeldlimiet gebleven.

Gerealiseerd gemiddeld saldo kortlopende schulden (min is overschot):

Tabel 111

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2025
1e kwartaal	2.761
2e kwartaal	-13.498
3e kwartaal	-26.555
4e kwartaal	5.474

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een rente-aanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal (inclusief reservemutaties). In 2025 bedraagt de renterisiconorm € 125,1 miljoen. Wij hebben in 2025 een bedrag van € 36,7 miljoen afgelost en er zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. Hiermee zijn wij binnen de renterisiconorm gebleven.

Financiering

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de huidige en toekomstige kasstromen. Deze kasstromen bestaan uit:

1. de kasstroom uit operationele activiteiten (de exploitatie);
2. de kasstroom uit investeringen en grondexploitaties;
3. de kasstroom uit financieringsactiviteiten (aflossingen en stortingen van aangetrokken en uitgezette geldleningen).

Het inzicht hierin wordt verkregen door het permanent actualiseren van onze liquiditeitsplanning. Op basis van ervaringscijfers, inschatting van de uitgaven en ontvangsten en de mutaties in de leningenportefeuille voorzagen wij voor 2025 een financieringsbehoefte van € 121 miljoen. Door bijstelling van de investeringsportefeuille en een groot aantal vooruitontvangen bedragen van het Rijk was het net als in 2024 niet nodig om in 2025 nieuwe langlopende financiering aan te trekken.

Tabel 112 geeft een specificatie van de mutaties in de leningenportefeuille.

Tabel 112

Bedragen x € 1 miljoen	Begroting	Realisatie
Stand per 1 januari	372	335
Nieuwe leningen	121	0
Reguliere aflossingen	-37	-37
Extra aflossingen	0	0
Stand per 31 december	**456**	**298**

EMU saldo

Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid. Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Om te komen tot een beheerste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid zijn lokale overheden verplicht de meerjarige EMU-

begrotingsgegevens in de begroting op te nemen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van het EMU-saldo gevolgd door middel van verplichte rapportages over de uitvoering aan het CBS. Voor 2025 was een EMU-saldo van € -73,5 miljoen geraamd. Het gerealiseerde EMU-saldo over boekjaar 2025 is € -33,7 miljoen.

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Het gerealiseerde positieve financieringsresultaat voor 2025 is € 2,3 miljoen. Dit is lager dan de raming in de Najaarsrapportage 2025 doordat wij meer kortlopende leningen hebben aangetrokken, doordat er minder interne rente is doorbelast en doordat er minder rente is ontvangen over de rekening courant bij Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVN).

Netto-rentelasten

De netto-rentelasten die de gemeente verschuldigd is voor de aangetrokken geldleningen worden via het renteomslagpercentage verdeeld over de programma's. Het renteomslagpercentage voor 2025 was bij de Programmabegroting 2025-2028 vastgesteld op 2% en is in de Najaarsrapportage 2025 bijgesteld naar 1,25%. Voor de financiering met eigen middelen is een percentage gehanteerd van 1,16%. Het werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rentepercentage is 0,17% lager dan de omslagrente. Met deze afwijking overschrijden wij de norm van de toegestane afwijking van 0,5% uit de notitie rente 2023 van de commissie BBV niet.

In Tabel 113 wordt inzicht gegeven in de totstandkoming van het financieringsresultaat en het renteomslagpercentage.

Tabel 113

	Omschrijving	Primaire begroting		Bijgestelde begroting		Realisatie	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		11.605		4.926		5.103
b.	De externe rentebaten		- 1.414		-2.625		-2.340
	Totaal door te rekenen externe rente		**10.191**		**2.301**		**2.763**
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend		-1.057		-801		-802
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		0		0		0
	Saldo door te rekenen externe rente		**9.134**		**1.500**		**1.961**
d1.	Rente over eigen vermogen	1,37%	4.595	1,16%	4.256	1,16%	4.256
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	1,37%	1.120	1,16%	1.001	1,16%	1.001
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente (renteomslag)		**14.849**		**6.757**		**7.218**
e.	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	2,00%	15.444	1,25%	9.542	1,25%	9.535
f.	**Renteresultaat op het taakveld treasury**		**595**		**2.785**		**2.316**
	Boekwaarde gefinancierde activa per 1 januari 2025		679.704		670.269		670.269
	Het percentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt		2,18%		1,01%		1,08%
	Verschil omslagrente en werkelijk toegerekend percentage		-0,18%		0,24%		0,17%
	Renteresultaat ten opzichte van toe te rekenen rente		4%		41%		32%

Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder: El Idrissi, Van Straten

Bedrijfsvoering betreft alle faciliterende activiteiten die de gemeentelijke organisatie in staat stelt langdurig te presteren en maatschappelijke waarde te creëren. Denk aan personeelsbeleid, huisvesting, financiën, ICT en inkoop. We leveren daarbij maatwerk en zijn kaderstellend waar dat nodig is. De interne dienstverlening is daarbij volgens gelijke principes ingericht als de externe dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van en het 'in control' zijn over onze primaire taken en bedrijfsprocessen. Deze paragraaf beschrijft de ontwikkelingen op het gebied van sturing en beheersing van de organisatie.

In deze paragraaf wordt ook een toelichting gegeven op de afwijkingen, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Dit conform een stellige uitspraak van de commissie BBV.

Relevant beleid

- Archiefverordening 2019 gemeente Haarlemmermeer (2019.0005554)
- Verordening elektronisch berichtenverkeer Haarlemmermeer 2015 (2015.0018350)
- Visie op digitalisering: samen slimmer (7225689)
- Visie dienstverlening: makkelijk, betrouwbaar, menselijk en verbonden (2022.0000375)
- Visie op Control 2025 (12181414)
- Notitie Misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2025 (12545039)
- Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (10164435) (inclusief tweede wijziging)
- Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Haarlemmermeer 2023 (10164435)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur Haarlemmermeer 2023 (10164435)
- Inkoopbeleid gemeente Haarlemmermeer 2022 (2021.0002774)

Gemeente als werkgever

In de komende 15 jaar groeit Haarlemmermeer door naar een gemeente met meer dan 200.000 inwoners. Deze groeiopgave benaderen we integraal, met aandacht voor energietransitie, klimaatadaptatie en samenlevings- en welzijnsvraagstukken. Ook de ambtelijke organisatie zal verder (moeten) groeien. Enerzijds om de groei mogelijk te maken, anderzijds om de gewenste dienstverlening te kunnen blijven bieden aan het groeiende aantal inwoners.

Ten behoeve van de groei hebben we in de afgelopen 2,5 jaar extra geïnvesteerd in ons werkgeversmerk en in ons werkgeverschap (het zogenoemde 'binden en boeien'). We hebben domein specifieke wervingsevenementen georganiseerd die erg geslaagd waren. We zien de positieve opbrengsten hiervan terug in de cijfers. Onze instroom wordt steeds diverser, uit meerdere sectoren. Mensen kiezen bewuster voor onze gemeente als werkgever vanwege de mogelijkheden tot verder leren en ontwikkelen. De uitdagingen op de arbeidsmarkt blijven echter groot en sommige specialistische functies zijn (zeer) moeilijk vervulbaar. Waar dan voorheen werd uitgeweken naar inhuur is ook die markt steeds uitdagender. Dit wordt versterkt door de strengere wetgeving gericht op het voorkomen van schijnzelfstandigheid. Hier hebben we het afgelopen jaar veel inzet op gepleegd en veel inhuurcontracten omgezet in dienstverbanden.

Bovenstaande uitdagingen vragen een (scherpere) visie op de toekomst van werk inclusief de inzet op innovatie. Kunstmatige intelligentie (AI) biedt hierbij kansen, zowel voor de aanpak van maatschappelijke vraagstukken als ook voor de kwaliteit van werk. Wanneer deze doelen voorop staan is de kans het grootst dat ook de arbeidsproductiviteit stijgt en met behoud van het welzijn en werkplezier van onze medewerkers. Het is nodig voor de gewenste balans tussen de hoeveelheid werk en de beschikbare personele capaciteit. Tegelijkertijd beseffen we dat momenten van onbalans onvermijdelijk zijn bij een groeiopgave van deze omvang maar ook dat een beheerste-/ kwalitatieve groei keuzes vraagt in ieder geval voor wat betreft tempo en fasering.

Digitalisering

Ook in 2025 zijn we druk bezig geweest om digitalisering verder in te zetten om onze dienstverlening en bedrijfsvoering te optimaliseren en duurzaam te vernieuwen. Dit doen we aan de hand van onze 'Uitvoeringsagenda digitalisering 2023-2025' (8302480). In 2025 hebben we de opvolger, de 'Uitvoeringsagenda digitalisering 2026-2028' (12782169), opgesteld. Beide uitvoeringsagenda's zijn een uitwerking van de 'Visie op digitalisering: samen slimmer' (7225689), die in 2023 door de raad is vastgesteld.
Digitalisering is geen doel op zich. We zetten digitalisering in om kwalitatief betere en efficiëntere dienstverlening te leveren aan onze inwoners en ondernemers. Daarom hebben we de uitvoeringsagenda's digitalisering bewust gekoppeld aan de maatschappelijke opgaven waar onze gemeente voor staat.

De afgelopen twee jaar heeft in het teken gestaan van grote projecten die gelijktijdig zijn uitgevoerd en een grote impact hebben gehad op het verandervermogen van de organisatie. Dit jaar hebben we drie nieuwe bedrijfsvoeringsystemen in gebruik genomen (financiën, subsidies en personeelsadministratie). Dit is een weerbarstig traject gebleken dat heeft geleid tot aanpassing van veel processen, hetgeen veel inzet heeft gevraagd van zowel interne medewerkers als externe adviseurs.
Veel medewerkers binnen de organisatie moeten ook opnieuw met de processen en de nieuwe systemen leren omgaan. Dat kost tijd. Met name de inrichting van de nieuwe financiële administratie is ingewikkeld, mede vanwege de wens om een aantal zaken rond projectfasering, het vastleggen van ambities bij lange termijn investeringen en het optimaal ondersteunen van het projectmatig werken goed in te regelen. In het najaar van 2025 zijn we begonnen met optimalisatieslagen om een aantal processen verder te stroomlijnen, het gebruik van de systemen te bevorderen en de informatievoorziening op het gewenste niveau te krijgen. Deze werkzaamheden lopen door in de eerste helft van 2026.

Tegelijkertijd hebben we onze fysieke datacenters naar de cloud gebracht. Bij dit laatste project zijn ook onze netwerken vernieuwd en hebben we onze digitale werkplek gemoderniseerd. Dit waren grote noodzakelijke IT projecten die we met zeer weinig verstoringen voor elkaar hebben gekregen.

Daarnaast hebben ook de volgende projecten met een digitale component in 2025 tot resultaten geleid:

- aanbesteden en implementeren van een systeem voor schuldhulpverlening. Hierdoor kunnen we met ingang van 1 januari 2026 schuldhulpverlening intern en met hogere kwaliteit uitvoeren;
- uitvoeren van klantreizen. Ook in 2025 hebben we samen met onze inwoners en ondernemers geanalyseerd hoe onze dienstverlening beter kan. We implementeren deze verbeteringen in onze processen, systemen en communicatiekanalen;
- vernieuwen van ons in eigen beheer gemaakte systeem voor vergunningen, toezicht en handhaving door een standaard systeem. Dit ten behoeve van de continuïteit van dienstverlening;
- informatiebeveiliging verder doorvoeren op onze mobiele telefoons en tablets en het inregelen van een Security Operations Centrum (SOC).

In 2025 zijn we gestart met een aantal complexe projecten die in 2026 opgeleverd gaan worden. Voorbeelden daarvan zijn:

- inzetten van kunstmatige intelligentie (AI). In 2025 hebben we onze strategie op het gebied van AI opgesteld. In 2026 experimenteren we met laag-risico toepassingen en verhogen we de AI-geletterdheid van onze medewerkers;
- afronden van het vernieuwen van ons klantafspraken –, klantvolg- en klantgeleide systeem;
- Introduceren van een Klantinteractie Servicesysteem (KISS). Deze applicatie helpt medewerkers van het Klant Contact Centrum om inwoners en ondernemers optimaal te ondersteunen wanneer zij contact opnemen met de gemeente;
- implementeren van de laatste fase van een portaal voor inwoners om hun persoonlijke gegevens voor hun uitkering te kunnen inzien en wijzigen;
- in gebruik nemen van een Digital Twin: we zetten de digitale tweeling in als innovatief ondersteunend platform voor onze maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw. Hiervoor werken we samen met andere overheden en organisaties;
- vernieuwen applicatie voor het beheren en publiceren van omgevingsplannen;
- voldoen aan nieuwe landelijke wet- en regelgeving. De Digital Decade is het Europees programma dat de digitale transformatie moet versnellen met als doel een meer mensgerichte, duurzame, inclusieve en welvarende samenleving in 2030. Ook in 2026 implementeren wij deze nieuwe regelgevende initiatieven (wetten).

Informatiebeheer

In 2025 zijn we van de opslag op netwerkschrijven afgestapt en is veel aandacht gegaan naar het overzetten van informatie richting moderne cloudopslag. Door de samenwerking te bevorderen, verminderen we de hoeveelheid kopieën die in de organisatie in omloop zijn. Digitaal werken betekent namelijk ook gezamenlijk aan dezelfde documenten werken. Door de inzet van moderne opslagplaatsen met meer functionaliteiten wordt dit verder gestimuleerd.

Verder is er gewerkt aan kwaliteitscontroles voor te bewaren en te vernietigen informatie. Door vroegtijdige correcties en aanvullingen in bijvoorbeeld de metadata toe te passen, wordt latere overbrenging naar een e-depot gemakkelijker gemaakt. Hiermee brengen we het principe 'archiving by design' in de praktijk waarbij al bij de creatie van een zaak, het opslaan op de juiste plaats wordt benadrukt. Daarbij wordt in het geval van te bewaren informatie ook al vroeg in het proces nagedacht over het toegankelijk maken van de informatie voor een breder publiek.

Per 1 januari 2026 zijn we toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Noord-Hollands Archief. Afgelopen jaar is hiervoor veel voorbereidend werk verzet en heeft de raad ingestemd met de toetreding.

Informatie over de jaarlijkse archiefinspectie door de gemeentearchivaris is ondergebracht in de paragraaf Toezichtinformatie.

Gemeentelijke huisvesting

Onze huisvesting is gericht op het bieden van een uitnodigende, functionele en toekomstbestendige werkomgeving voor medewerkers en relaties, zowel in ons huidige pand als het nieuwe gemeentehuis.

In 2025 is de bouw van het nieuwe gemeentehuis gestart. De eerste paal is geslagen en de bouw vordert volgens planning. Ook de voorbereidingen voor de inrichting van het nieuwe gemeentehuis zijn dit jaar gestart. Uitgangspunt daarbij is dat de inrichting en de indeling van het gebouw nadrukkelijk aan moet sluiten op het beleid van activiteitgericht werken (AGW). Medewerkers kunnen hierbij de werkplek kiezen die het beste bij hun activiteit past, thuis of op kantoor. Dit vraagt om flexibel ingerichte werk-, vergader- en ontmoetingsruimtes die aansluiten bij de wisselende behoeften van samenwerken, overleggen en geconcentreerd werken.

Duurzaamheid, gezondheid, veiligheid en welzijn zijn belangrijke uitgangspunten voor zowel het nieuwe gemeentehuis als de huidige huisvesting. In de bestaande huisvesting hebben we in 2025 gewerkt aan onder andere het verbeteren van het comfort, de veiligheid, efficiënt ruimtegebruik en duurzaamheid. Zo hebben we diverse aanpassingen gedaan aan de ruimte-indeling op meerdere locaties om het gebruik en de toegankelijkheid te verbeteren. Daarnaast hebben we fysieke maatregelen genomen om de veiligheid in de panden te verhogen. De ervaringen die we hierbij opdoen, benutten we bij de verdere uitwerking van de inrichting en het gebruik van het nieuwe gemeentehuis. Zo heeft er dit jaar ook weer een onderzoek plaatsgevonden naar het gebruik van de werkplekken, vergaderruimtes en voorzieningen.

De gemeente in control

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is een vast onderdeel van de gemeentelijke bedrijfsvoering en essentieel voor betrouwbare en veilige dienstverlening. Door de voortgaande digitalisering blijft het noodzakelijk om risico's op het gebied van informatiebeveiliging en privacy structureel te beheersen. De raad heeft bij de Voorjaarsrapportage 2024 ingestemd met extra personeel voor informatiebeveiliging en privacy. In 2025 zijn de eerste resultaten vanuit deze inzet zichtbaar.

We hebben het Information Security Management System (ISMS) verder ontwikkeld om informatiebeveiliging meer planmatig te organiseren. Een ISMS is een gestructureerd raamwerk dat ons helpt om informatiebeveiliging systematisch te beheren en te verbeteren. Hoewel de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet is uitgesteld, bereidt de gemeente zich hier wel actief op voor. Zo hebben we afgelopen jaar gewerkt aan de naleving van de in dit jaar vastgestelde Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.

Naast techniek en processen is de menselijke factor een belangrijk aandachtspunt geweest. Afgelopen jaar is gestart met een vernieuwd bewustwordingsprogramma voor medewerkers. Wij hebben ons hierbij gericht op veilig gedrag en verantwoordelijk omgaan met informatie.

Deze bewustwording heeft ook gezorgd dat informatiebeveiliging en privacy vanaf de start van projecten worden meegenomen. Dit heeft ervoor gezorgd dat risico's eerder inzichtelijk zijn en beter worden geborgd. Daarnaast wordt gewerkt aan een samenhangende risicomethodiek voor informatiebeveiligings- en privacyrisico's, om het bestuurlijk inzicht verder te versterken.

In 2025 is een actueel dreigingsbeeld opgesteld dat richting geeft aan prioriteiten en maatregelen. Conform de wettelijke verplichtingen zijn ook dit jaar de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information)-audits uitgevoerd.

Control

In juni is met het vaststellen van het Organisatiebesluit 2025 ook het Controlstatuut vernieuwd. Hierdoor is in onderlinge samenhang de huidige hoofdstructuur, sturing en control van de organisatie van de gemeente Haarlemmermeer vastgelegd. Gelijktijdig is de Visie op Control geactualiseerd die in december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hiermee is de route voor de belangrijkste controlopgaven voor de komende jaren uitgestippeld. In het afgelopen jaar is verder gewerkt aan het in beeld brengen van strategische risico's. Zo is in 2025 het rapport inzake klimaatrisico's opgeleverd aan de

gemeenteraad. Hiermee is invulling gegeven aan de motie van de gemeenteraad om in kaart te brengen welke impact de verandering van het klimaat heeft op de gemeente.

In 2025 is de notitie Misbruik en oneigenlijk gebruik geactualiseerd en evenals voorgaande jaren zijn drie rapportages opgesteld over de kwaliteit van de interne beheersorganisatie met aanbevelingen voor verbetering. Het college is voldoende 'in control' om mogelijke onrechtmatigheden tijdig te detecteren en hierop te acteren. De rechtmatigheidsverantwoording van het college is in deze jaarstukken opgenomen.

Inkoopbeleid

Op de juiste wijze inkopen en aanbesteden is voor ons als gemeente van groot belang. Het draagt bij aan mogelijke besparingen en geeft zichtbare verbetering van de kwaliteit van opdrachten. We houden ons aan wet- en regelgeving en gaan zo doelmatig en bewust mogelijk om met gemeenschapsgeld.

In alle aanbestedingstrajecten hebben we ook aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven & Inkopen (MVOI). Er zijn tien indicatoren op het gebied van MVOI die ook onderdeel zijn van ons Inkoopbeleid en het Actieplan dat voorkomt uit het door het college getekende Landelijke Manifest MVOI. In de tabel hieronder zijn de streefwaarden en de realisatiewaarden over 2025, 2024 en 2023 weergegeven.

Tabel 114

	Thema	Nr.	Indicator	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Streefwaarde
1	Duurzaamheid	1.1	% van de aanbestedingswaarde van (fysieke) Diensten, Werken en Leveringen, waarbij in de uitvraag is ingezet op de transitie naar de circulaire economie	87%	61%[1]	88%	50%
		1.2	Aantal contracten per jaar waarin is vastgelegd dat de vrijkomende materialen/ producten hoogwaardig hergebruikt worden en wat, na eerste gebruik, met de materiaalstroom gebeurt.	15	14	14	2
		1.3	% van de aanbestedingswaarde, waarbij in de uitvraag is ingezet op de transitie naar duurzame energie en brandstoffen.	94%	92%	90%	50%
		1.4	Aantal gerealiseerde projecten met daadwerkelijk minimaal energie neutrale gebruiks- en/of exploitatiefase (op den duur energie neutraal) per jaar.	3	1[2]	2	4
2	Inkoop bij lokale en regionale ondernemers	2	% van de inkoopuitgaven, ingekocht bij regionale ondernemingen.	47%	54%	52%	50%
3	Social return en sociaal ondernemers	3.1	% van de aanbestedingswaarde van Werken en Diensten waarbij in de uitvraag social return is geëist	96.9%	71%[3]	99%[4]	75%
		3.2	Bedrag van de inkoopuitgaven, ingekocht bij sociale ondernemingen.	–[5]	€ 1.740.160	€ 1.508.999[6]	€ 100.000

	Thema	Nr.	Indicator	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Streefwaarde
		3.3	Aantal geplaatste kandidaten per jaar uit een van de doelgroepen van Social Return bij een opdrachtnemer van onze gemeente	31	36	40[4]	10
4	Innovatie	4	Aantal uitgevoerde marktconsultaties per jaar	17	7	12	8
5	Milieubewust (nieuwe in 2023)	5	% van de aanbestedingswaarde waarbij in de uitvraag is ingezet op een positieve impact op het milieu en de biodiversiteit	9%	32%[7]	8%	10%

1 Van één aanbesteding verzorgen wij dit op andere wijze. De realisatie in de praktijk is 87%.
2 Er waren relatief weinig projecten waar dit een mogelijkheid was.
3 Bij één omvangrijke aanbesteding is geen SROI uitgevraagd.
4 Toename door verruiming bouwblokmethode en invulling vaste formatie SROI-coördinator vanaf april 2023.
5 Geen betrouwbare lijst met sociale ondernemingen beschikbaar.
6 Stijging wordt veroorzaakt door 1 grote leverancier die toegevoegd is aan de lijst van sociale ondernemingen.
7 Diverse grote bouwprojecten waarbij is ingezet op milieu en biodiversiteit, zoals Sporthal Lincolnpark en Victoriapark West.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betekent dat alles wat een gemeente doet, volgens de wet- en regelgeving gebeurt. Dit geldt voor allerlei activiteiten van de gemeente, zoals aanbestedingen, arbeidsomstandigheden, subsidieverstrekking en informatieverstrekking. Mensen verwachten dat de overheid volgens de regels handelt. Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het specifiek om het financieel beheer: alle inkomsten, uitgaven en veranderingen op de balans moeten volgens de regels zijn uitgevoerd.

Op basis van de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV legt het college in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Met de raad is in de financiële verordening 2023 afgesproken dat in deze paragraaf afwijkingen groter dan 0,05% van de totale lasten, exclusief reservemutaties worden toegelicht. Voor 2025 is dit een bedrag van € 317.900.

Samenvattend Beeld

De totale omvang van de geconstateerde afwijkingen bedraagt € 16,5 miljoen. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Tabel 115

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Begrotingscriterium	€ 131
Voorwaardencriterium	€ 16.334
Totaal	€ 16.465

Voorwaardencriterium
Onder dit criterium zijn een drietal afwijkingen geconstateerd:

1. onterecht niet Europees aanbestede opdrachten voor € 14,3 miljoen;
2. onterecht niet gepubliceerde begrotingssubsidies voor € 0,1 miljoen;
3. onduidelijkheden in fiscaal pleitbare standpunten wet DBA voor € 1,9 miljoen.

Onrechtmatigheden vanuit het verleden
Over een tweetal onrechtmatige opdrachten, waarde in 2025 € 525.000, is de raad eerder per brief over geïnformeerd (X.2021.00827) en wij hebben besloten om deze onrechtmatigheden om moverende redenen te laten voortbestaan.

Opvang ontheemden uit Oekraïne
De opvang van de ontheemden uit Oekraïne vond ook in 2025 deels plaats in hotels waarmee in 2022 overeenkomsten zijn afgesloten. Deze overeenkomsten zijn om moverende redenen niet Europees aanbesteed. Wij hebben op 21 november 2023 besloten deze onrechtmatigheid te accepteren (10193428). Op 16 juli 2024 hebben wij besloten om de overeenkomst met één hotel onderhands te verlengen met één jaar tot en met 31 december 2025, met een optie tot verlenging voor 2026 (11167882). Deze optie is op 31 juli 2025 met een addendum genomen en er is afgesproken dat de gemeente tot en met 31 december 2026 het hotel kan blijven gebruiken voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Een aanbesteding wordt met inachtneming van humanitaire redenen niet passend geacht. Begin 2026 heeft de rechtbank in Den Haag een uitspraak gedaan

in een mogelijk gelijke casus en daarin geoordeeld dat geen sprake is van aanbestedingsplicht. Wij bestuderen deze uitspraak in relatie tot onze situatie en wegen de uitkomsten hiervan mee in onze toekomstige besluitvorming rond de opvang van Oekraïense ontheemden. We vinden het echter te vroeg om zelf te oordelen dat de uitgaven over 2025 (toch) rechtmatig zijn. Voor 2025 bedraagt de totale onrechtmatigheid € 12,7 miljoen.

Zeven nieuwe onrechtmatigheden in 2025
In 2025 zijn zeven nieuwe opdrachten als onrechtmatig aangemerkt. In vijf gevallen betreft het inhuurovereenkomsten die gedurende 2025 de drempel voor Europees aanbesteden van diensten is overschreden. De totale onrechtmatige uitgaven in 2025 bedragen € 609.000. Alle vijf de opdrachten zijn begin 2026 beëindigd. De zesde opdracht is met € 239.000 aan onrechtmatige uitgaven onder de rapporteringsgrens en lichten we hier niet verder toe. De zevende onrechtmatigheid, waarde van € 85.000, betreft een eindafrekening van een al beëindigde overeenkomst.

Onduidelijkheid
Vanuit de controle op de aanbestedingsrechtmatigheid is een dossier aangemerkt als onduidelijk, omdat onvoldoende helder is of dit een inkoop of subsidieopdracht is. De lasten in 2025 bedroegen € 55.000, maar we verwachten voor dit doel in de toekomst meer uitgaven. Wij zijn daarom in kaart aan het brengen op welke wijze wij deze toekomstige uitgaven op rechtmatige kunnen verrichten.

Onduidelijkheid fiscaal pleitbaar standpunt wet DBA
In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2025 zijn 13 inhuurdossiers geïdentificeerd waarbij niet met zekerheid kan worden vastgesteld of sprake is van een dienstbetrekking of een zelfstandige opdracht. De totale uitgaven voor deze dossiers bedragen € 1,9 miljoen. Omdat de norm voor de kwalificatie van arbeidsrelaties onder de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) een holistische beoordeling vereist en geen objectief toetsbare grens kent, is van een aantoonbare schending geen sprake; de dossiers zijn daarom gekwalificeerd als onduidelijkheid in plaats van onrechtmatigheid. Niet uitgesloten kan worden dat de Belastingdienst tot een andere kwalificatie komt, waardoor uiteindelijk een rechterlijk oordeel nodig zou zijn. Wij hebben onze interne processen aangescherpt door bij het aangaan van inhuuropdrachten altijd een toets op de wet DBA uit te laten voeren.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik
Onze organisatie kent diverse instrumenten en regelingen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel een uitkering, zorg of onterecht een subsidie te ontvangen wordt als misbruik beschouwd. Het gaat hier alleen over misbruik van derden (inwoners en/of ondernemers). Van oneigenlijk gebruik is sprake als weliswaar in overeenstemming met regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan wordt gehandeld (de 'mazen van de wet').

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig die functioneren. Het gaat hier om preventieve en repressieve maatregelen. Het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik wordt voldoende afgedekt in processen. De effectieve werking van de preventieve en repressieve maatregelen is vastgesteld in de uitvoering van de verbijzonderde interne controle.

Hierbij lichten wij de aard en omvang van geconstateerd misbruik in 2025 toe, ongeacht de rapporteringstolerantie. Op constatering van misbruik van overheidsgelden volgt te allen tijde terugvordering en, indien mogelijk, maatregelen als boeteoplegging of aangifte.

Uitkeringen Participatiewet, Bijzondere Bijstand
Er is misbruik van uitkeringen Participatiewet, Bijzondere Bijstand vastgesteld over 2025 voor een totaalbedrag van € 81.000. De oorzaak is hoofdzakelijk gelegen in het niet nakomen van de inlichtingenverplichting door uitkeringsontvangers. De bedragen zijn teruggevorderd en boetes zijn opgelegd.

Verbonden partijen

Portefeuillehouder: El Idrissi, Ruigrok, Schuurmans-Wijdeven, Sedee-Schuitemaker, Steffens-van de Water, Van der Meij, Van Straten

Inleiding

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het publiek belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het verwachte rekeningresultaat.

We hebben de keuze onze taken in eigen beheer uit te voeren, derden deze taken gesubsidieerd te laten doen of onze belangen via een verbonden partij te verwezenlijken. Een belangrijk criterium voor de wijze waarop onze taken worden uitgevoerd is doelmatigheid. Verder zijn de mate waarin we invloed hebben op het volbrengen van de taken en het risico dat ermee is gemoeid bepalend.

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: ‘Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk belang én een financieel belang heeft’.

- Van een bestuurlijk belang is sprake als wij op één of andere manier zeggenschap hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen.
- Het financieel belang betekent dat wij middelen die wij aan een derde partij ter beschikking stellen niet terugontvangen in geval van faillissement, dan wel dat financiële problemen op ons verhaald kunnen worden.

In het BBV is dus expliciet geregeld dat een verbonden partij een financieel belang én een bestuurlijk belang vertegenwoordigt. Indien het alleen om een financieel belang of alleen om een bestuurlijk belang gaat, dan is geen sprake van een verbonden partij.

Conform het BBV worden de verbonden partijen integraal verantwoord in de programma’s. Dit zorgt voor een versterking van inzicht in de bijdrage van de verbonden partij aan de maatschappelijke doelstellingen. Eventuele risico’s ten aanzien van een verbonden partij worden in deze paragraaf beschreven.

Begroting- en verslaggevingsregels

Voor verbonden partijen gelden de eigen van toepassing zijnde begroting- en verslaggevingsregels. Voor gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid (openbaar lichaam en bedrijfsvoeringorganisatie) zijn dat de regels volgens het BBV.

Tabel 116

Samenwerkingsvorm Wgr	Openbaar lichaam	Bedrijfsvoering-organisatie	Gemeenschappelijk orgaan	Centrum gemeente	Lichte regeling
Rechtspersoonlijkheid	√	√	X	X	X
Eigen begroting en jaarrekening	√	√	√	X	X
Toepassing BBV	√	√	√	n.v.t.	n.v.t.

Voor privaatrechtelijke partijen gelden de verslaggevingsvoorschriften volgens het Burgerlijk Wetboek (BW), waarbij voor vennootschappen een en ander is uitgewerkt in BW2 Titel 9. Daarnaast kunnen afhankelijk van de situatie internationale verslaggevingstandaarden gelden. Privaatrechtelijke organisaties kennen geen specifieke voorschriften voor begrotingen. Indien daarvoor regels gelden, dan zijn dat regels die in de eigen statuten (of daarvan afgeleide stukken) van de organisatie zijn vastgelegd.

Beleidskader verbonden partijen

De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen zijn vastgelegd in het Beleidskader verbonden partijen 2024 (10258468). Hierin zijn onze beleidsvoornemens beschreven om een actieve regie toe te passen op onze verbonden partijen. Dit doen wij onder andere door onze deelnemingen de corporate governance code na te laten leven.

Tevens is onder meer in het beleidskader opgenomen:
1. het toetsingskader verbonden partijen;
2. het proces op hoofdlijnen rond de besluitvorming over deelneming in verbonden partijen;
3. de wijze van sturing van verbonden partijen, waaronder het vastleggen van afspraken over vertegenwoordiging en informatieverstrekking aan college en raad;
4. het afwegingskader ten aanzien van de uitbreiding van bestaande samenwerkingsrelaties en met nieuwe toetredende partijen.

In deze paragraaf zijn de nieuwe verbonden partijen en wijziging van bestaande verbonden partijen opgenomen.

Onze gemeente heeft een contract voor de uitvoering van archiefdiensten met het Noord-Hollands Archief (NHA), een gemeenschappelijke regeling. Onze intentie om deel te nemen dan deze gemeenschappelijke regeling is aan de gemeenteraad voorgelegd zodat zij hun wensen en bedenkingen aan het college konden meegeven (11658072). De raad was akkoord met ons voornemen. De definitieve toetreding heeft per 1 januari 2026 plaatsgevonden.

Overzicht verbonden partijen

De verbonden partijen van de gemeente Haarlemmermeer zijn:

Tabel 117

Nr.	Overzicht verbonden partijen	Eigenaarsrol	Opdrachtgeversrol	Type	Wetten
	Gemeenschappelijke regelingen				
1	Vervoerregio Amsterdam	Verkeer en vervoer	-	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
2	Amstelland-Meerlanden overleg	Regionale samenwerking	-	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
3	AM match	Werk & Inkomen	Werk & Inkomen	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
4	Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	Veiligheid	Veiligheid	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
5	Cocensus	Financiën	Financiën	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV

Nr.	Overzicht verbonden partijen	Eigenaarsrol	Opdrachtgeversrol	Type	Wetten
6	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Handhaving	Vergunningen	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
7	Recreatieschap Spaarnwoude	Financiën	Recreatie	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
8	GO Beschermend Wonen regio ZK IJ en Haarlemmermeer	Zorg & Welzijn	Zorg & Welzijn	Samenwerkingsverband	Wet GR / BBV
	Vennootschappen en coöperaties				
9	Meerlanden Holding NV	Financiën	Fysieke leefomgeving	Naamloze vennootschap	BW2
10	Tegenstroom BV	Financiën	Energietransitie	Besloten vennootschap	BW2
11	Tegenstroom voor Ymere BV	Financiën	Energietransitie	Besloten vennootschap	BW2
12	Schiphol Area Development Company NV	Financiën	Grondzaken	Naamloze vennootschap	BW2
13	Hoofdvaart BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
14	GEM President CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennoot	BW2
15	Polanenpark CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennoot	BW2
16	GEM A4 Zone West CV	Financiën	Grondzaken	Commanditair vennot	BW2
17	GEM A4 Zone West Beheer BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
18	GEM President Beheer BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
19	Polanenpark BV	Financiën	Grondzaken	Besloten vennootschap	BW2
20	Stedin Holding NV	Financiën	Financiën	Naamloze vennootschap	BW2
21	Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)	Financiën	Financiën	Naamloze vennootschap	BW2
22	InWest Regio BV	Financiën	Economische zaken	Besloten vennootschap	BW2
23	ROM InWest BV	Financiën	Economische zaken	Besloten vennootschap	BW2
	Stichtingen en verenigingen				
24	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	-	Bestuur	Vereniging	BW2
25	Dimpact	Financiën	Bedrijfsvoering	Coöperatieve vereniging	BW2
26	NMCX	Financiën	Energietransitie	Stichting	BW2

Hierna volgen de gegevens per verbonden partij. De teksten onder financiële toelichting en risico's zijn, indien recente ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, geactualiseerd op basis van informatie ná de meest recente jaarstukken.

De Regio Deal MRA West is niet meer opgenomen als verbonden partij. Er is wel een financieel belang, maar er is geen formeel bestuurlijk belang omdat hier geen sprake is van een formeel orgaan.

Vervoerregio Amsterdam

Tabel 118

Algemene informatie	De Vervoerregio Amsterdam (VRA) is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten in de regio Amsterdam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en gestart per 1 januari 2017. Het Rijk heeft de regio's Amsterdam en Rotterdam/Den Haag bij uitzondering de wettelijke status van 'vervoerregio' gegeven met behoud van de wettelijke bevoegdheden en middelen Brede Doel Uitkering (BDU). De belangrijkste taken van de VRA liggen op het gebied van (regionaal) verkeer en vervoer. De veertien gemeenten zetten zich onder andere in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. In de samenwerking binnen de vervoerregio spelen deelregio's een belangrijke rol. Wij maken deel uit van de deelregio Amstelland-Meerlanden.		
Programma	Mobiliteit		
Beleidsdoelen	A. Een gemeente die verkeersveilig is per auto, met de fiets, te voet en het openbaar vervoer. B. De vervoersnetwerken zorgen in samenhang voor een goede bereikbaarheid die in balans is met de leefbaarheid.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Verkeer en vervoer		
Opdrachtgeversrol	-		
Bestuurlijk belang	Wethouder Verkeer en Vervoer is lid van het Dagelijks Bestuur (vicevoorzitter) en onze gemeente neemt deel aan de Regioraad. Het aantal leden in de Regioraad voor de gemeente staat in verhouding tot het inwoneraantal van de gemeente.		
Aandelenbelang	De VRA is aandeelhouder van GVB Holding NV. Er zijn alleen bestuurlijke consequenties. De VRA heeft zeggenschap in een tweetal BV's onder de GVB Holding NV, waarin de veertien deelnemende gemeenten 1% prioriteitsaandeel hebben. Als aandeelhouder loopt de VRA geen financieel risico.		
Financieel belang	Deelnemende gemeenten waarborgen de betaling van rente en aflossing van geldleningen aangegaan door de vervoerregio voor de uitvoering van haar taak. Dit is in verhouding tot het inwoneraantal van de deelnemende gemeente.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 389.047.259	€ 560.459.730
	Solvabiliteit	Nihil	Nihil
	Begroot resultaat 2025		€ 0
	Bijdrage in 2025		€ 0
Financiële toelichting	De financiële gegevens zijn gebaseerd op de Jaarstukken 2024. De Vervoerregio is bij het realiseren van haar doelstellingen grotendeels afhankelijk van gemeenten, vervoerders en andere externe partijen. De Vervoerregio wordt direct bekostigd uit de brede doeluitkering (BDU) van het Rijk en in 2024 aanvullend uit specifieke uitkeringen, waaronder middelen voortvloeiend uit de moties Bikker c.s. en Krul. Als gevolg van aanhoudende personeelstekorten, marktonzekerheden en vertragingen in aanbesteding en uitvoering zijn in 2024 verschillende projecten vertraagd of doorgeschoven. Indien een deel van de jaarlijks ontvangen middelen niet volledig wordt ingezet, worden deze conform de BDU-systematiek gereserveerd om in de komende jaren aan te wenden.		
Eventuele risico's	In de jaarstukken 2024 van de Vervoerregio Amsterdam is een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Volgens deze paragraaf telt het financiële risico van de top 10 strategische risico's op tot € 130 miljoen (kans van optreden x impact). Het benodigde weerstandsvermogen is dus € 130 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt € 143,5 miljoen. De weerstandsratio (beschikbaar weerstandsvermogen/benodigd weerstandsvermogen) bedraagt 1,1. Dit is voldoende. De regioraad streeft naar een ratio van minimaal voldoende.		
Overige informatie/ website	https://vervoerregio.nl/		

Amstelland-Meerlanden Overleg

Tabel 119

Algemene informatie	Het Amstelland-Meerlanden Overleg (AM-Overleg) is een samenwerking tussen de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn op basis van een gemeenschappelijke regeling. Doel is door afstemming te komen tot een effectiever regionaal beleid en gezamenlijke belangenbehartiging bij onder andere de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de provincie Noord-Holland. In de bestuurlijke regiegroep

	van de MRA zitten twee bestuurders uit het AM-overleg. Daarnaast vertegenwoordigen AM-bestuurders de AM-regio in de bestuurlijke MRA-platforms op het gebied van onder andere mobiliteit, economie, ruimte en duurzaamheid.		
Programma	Bestuur, samenleving en publiekscontact		
Beleidsdoel	C. Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Regionale Samenwerking		
Opdrachtgeversrol	-		
Bestuurlijk belang	Lid Regiegroep AM en via de deelregio AM bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse MRA overleggen.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen		
Financieel belang	In 2025 droegen de deelnemende gemeenten € 1,37 per inwoner bij aan het AM Overleg. Voor ons kwam dat neer op een bijdrage van € 222.351.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 193.099	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Solvabiliteit	n.v.t.	n.v.t.
	Begroot resultaat 2025		€ 0
	Bijdrage in 2025		€ 222.351
Financiële toelichting	De samenwerking heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid, bestuur en begroting en jaarrekening en valt als zodanig dus ook niet onder de verslaggevingsvoorschriften die in BBV zijn vastgelegd. Eenmaal per jaar maakt de gemeenschappelijke regeling een voorcalculatie van de kosten waarop de bijdrage van de deelnemende gemeente wordt gebaseerd. De gemeenschappelijke regeling kent vanaf 2024 geen opbouw van enige vorm van reserves. Er is daarom geen sprake meer van een eigen vermogen. Eenmaal per jaar stelt de gemeenschappelijke regeling een nacalculatie op en worden de werkelijke kosten en de voorschotten op basis van de voorcalculatie met elkaar verrekend. De verdeling van de kosten vindt plaats naar rato van het aantal inwoners van de gemeente. De voorschotbijdrage per inwoner wordt in 2026 verhoogd van € 1,37 naar € 1,52.		
Eventuele risico's	Er zijn geen risico's die de reguliere bedrijfsvoering in gevaar brengt.		
Overige informatie/ website	https://www.amstelland-meerlanden.nl/		

AM match

Tabel 120

Algemene informatie	Met ingang van 1 juli 2016 is werkorganisatie AM match gestart. Het betreft een samenwerkingsverband van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. AM match ondersteunt inwoners met een duurzame arbeidsbeperking bij het vinden en behouden van werk. Hieronder valt ook de groep inwoners die alleen op een beschutte werkplek kan werken of die tot de voormalige WSW-doelgroep behoort. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt zoveel mogelijk ingezet op de plaatsing bij reguliere werkgevers. Voor de doelgroep wordt ingezet op verdere ontwikkeling en blijft de focus gericht op door- en uitstroom. AM match is ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de plek waar beschut werk namens de vijf deelnemende gemeenten wordt aangeboden.		
Programma	Zorg en werk		
Beleidsdoel	C. Het toeleiden naar werk en meedoen in de samenleving.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Werk en Inkomen		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Werk en Inkomen		
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de GR wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de vijf deelnemende gemeenten. De voorzitter is de wethouder uit de gemeente Haarlemmermeer. De dagelijkse verantwoording en leiding van de organisatie ligt bij de algemeen directeur. In het bestuur heeft de gemeente Haarlemmermeer twee van de acht stemmen.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.		
Financieel belang			
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 3.865.000	€ 3.709.000
	Vreemd vermogen	€ 1.827.000	€ 1.868.000

	Solvabiliteit	67,9%	66,5%
	Begroot resultaat 2025		-/- € 222.000
	Bijdrage in 2025		€ 7.593.000
Financiële toelichting	Het resultaat (na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming) van AM match over 2024 komt uit op € 851.000 positief. In de primaire begroting 2024 was nog rekening gehouden met een exploitatietekort van € 240.000. Derhalve is het exploitatieresultaat € 1.091.000 hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de inkomsten uit de decentralisatie-uitkering voor de WSW doelgroep hoger is dan begroot.		
Eventuele risico's	Veranderingen in de rijksbijdrage vormt het grootste risico. De rijksbijdrage is afhankelijk van onder andere ontwikkelingen in het landelijk aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen of bezuinigingen vanuit het ministerie van SZW. Momenteel beschikt AM Match over voldoende reserves om deze eventuele risico's op te vangen op de korte termijn.		
Overige informatie/ website	https://ammatch.nl/		

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Tabel 121

Algemene informatie	Per 1 januari 2008 maakt de gemeente Haarlemmermeer deel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). De VRK bestaat uit de GGD Kennemerland (inclusief bureau GHOR) en de Regionale Brandweer Kennemerland.		
Programma	Veiligheid		
Beleidsdoel	B. Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulp.		
Programma	Zorg en werk		
Beleidsdoel	A. Inwoners ervaren zo min mogelijk sociale- en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een verantwoorde leefstijl.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Openbare orde, Veiligheid en Handhaving; Portefeuillehouder Jeugdzorg		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Openbare orde, Veiligheid en Handhaving; Portefeuillehouder Jeugdzorg		
Bestuurlijk belang	Lid van het dagelijks bestuur en lid van het algemeen bestuur. De leden van het algemeen bestuur hebben in de vergadering van het algemeen bestuur ieder één stem. In afwijking hiervan geldt voor het vaststellen en wijzigen van de begroting en begrotingswijzigen en het vaststellen van de jaarrekening dat als twee van de leden namens de gemeente Haarlem, Haarlemmermeer of Velsen overwegende bezwaren hebben tegen een besluit en met het oog daarop deze twee leden tegenstemmen, de gezamenlijke tegenstemmen leiden.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.		
Financieel belang	In 2025 is de bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer € 23.766.000. Dit is 29,6% van de totale gemeentelijke bijdragen van € 80.426.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 6.102.000	€ 5.086.000
	Vreemd vermogen	€ 70.943.000	€ 67.294.000
	Solvabiliteit	7,9%	7%
	Begroot resultaat 2025		€ 97.000
	Bijdrage in 2025		€ 23.766.000
Financiële toelichting	De VRK sluit 2024 af met een negatief exploitatieresultaat van € 542.800 (inclusief stortingen bestemmingsreserves ad. € 15.000 en onttrekkingen bestemmingsreserves ad. € 473.000). De primitieve begroting sloot met een positief saldo van € 723.200. Het verschil van € 1.266.000 is grotendeels te verklaren door hogere kosten van het programma Jeugdgezondheidszorg (€ 1.205.000).		
Eventuele risico's	Risico's binnen de VRK zijn geïdentificeerd, gekwalificeerd en waar mogelijk zijn beheersmaatregelen gekoppeld aan de risico's. Het risicoprofiel is nader geanalyseerd en daar waar mogelijk zijn de risico's voorzien van een financiële impact en een inschatting van de kans dat het risico zich ook daadwerkelijk zal voordoen. De gekwantificeerde risico's tellen op tot een bedrag van € 4,6 miljoen. Conform het vastgesteld beleid is een weerstandratio noodzakelijk van 0,7. Dit percentage doet recht aan de opvatting van het bestuur dat gemeenten, als verantwoordelijke voor de verbonden partij, ook een aandeel hebben te nemen als risicodrager. Ultimo 2024 bedraagt de algemene reserve € 3,2 miljoen, de hoogte van de weerstandscapaciteit voldoet daarmee aan het vastgestelde beleid. (0,7 * € 4,6 mln = € 3,2 mln)		
Overige informatie/ website	https://www.vrk.nl/		

Cocensus

Tabel 122

Algemene informatie	Cocensus is een gemeenschappelijke regeling (GR) van de gemeenten Haarlemmermeer, Haarlem, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Dijk en Waard, Langedijk, Bergen, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Landsmeer.		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Beleidsdoelen	A. Belastingen (OZB, parkeren, toeristenbelasting, precariobelasting)		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Financiën		
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur heeft vanuit iedere deelnemende gemeente één lid van het college van burgemeester en wethouders zitting. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en drie vanuit het algemeen bestuur aangewezen leden. Namens onze gemeente is de portefeuillehouder Financiën lid van het algemeen bestuur.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.		
Financieel belang	In 2026 is de geraamde bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer € 4.556.000. Dat is 25,73% van de gezamenlijke gemeentelijke bijdragen van € 17.708.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 224.000	€ 177.000
	Vreemd vermogen	€ 15.470.000	€ 16.004.000
	Solvabiliteit	1,42%	1,09%
	Begroot resultaat 2025		€ 0
	Bijdrage in 2025		€ 4.415.000
Financiële toelichting	De jaarrekening 2024 is afgesloten met een negatief resultaat van € 11.000, voornamelijk omdat een aantal aanvullende opdrachten van deelnemers iets lager uitvielen dan verwacht.		
Eventuele risico's	Het op orde houden van het personeelsbestand blijft een risico wegens voortdurende krapte op de arbeidsmarkt. Cocensus onderneemt daartoe initiatieven, zoals het aanbieden van stageplaatsen voor nabije onderwijsinstellingen en het aanbrengen van focus met uitzendorganisaties op starters door onder meer het aanbieden van een opleidingstraject.		
Overige informatie/ website	http:/www.cocensus.nl/		

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Tabel 123

Algemene informatie	Per januari 2013 nemen wij deel aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De oprichters van de OD zijn de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland. De OD helpt het Noordzeekanaalgebied waarin de dienst opereert veiliger en gezonder te maken en te houden. De primaire doelstelling voor deelname aan de OD is verbetering van de dienstverlening voor bedrijven en uniformering van vergunningverlening en handhaving. Hiervoor is schaalvergroting onontbeerlijk. Wij geven opdracht aan de OD voor de uitvoering van taken die zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Het bestuur van de OD bestaat uit een algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
Programma	Veiligheid
Beleidsdoelen	A. Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer. B. Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulp.
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoelen	C. Afgifte bouwvergunningen
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving
Beleidsdoelen	E. Milieutaken
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Openbare orde, Veiligheid en Handhaving; Portefeuillehouder Financiën.
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Vergunningen
Bestuurlijk belang	Twee leden Algemeen Bestuur, één lid Dagelijks Bestuur.
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.

Financieel belang	De financiële bijdrage van Haarlemmermeer in 2025 is begroot op € 12.413.000 op basis van de Uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2025 bij een totaalbedrag voor alle deelnemers van € 82.985.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 5.932.000	€ 9.357.000
	Vreemd vermogen	€ 32.655.000	€ 40.341.000
	Solvabiliteit	15,4%	19%
	Begroot resultaat 2025		€ 0
	Bijdrage in 2025		€ 12.413.000
Financiële toelichting	Het jaar 2024 is afgesloten met een positief saldo van € 4.486.000. Dit is € 1.839.000 positiever dan de (gewijzigde) begroting. Het saldo bestaat ten opzichte van de begroting uit € 4,3 miljoen lagere baten en € 6,1 miljoen lagere lasten. De lagere baten houden met name verband met € 4,4 miljoen lagere UVO-baten, € 654.000 hogere baten voor projecten en offertes, € 594.000 lagere subsidie-inkomsten en € 148.000 lagere overige baten. De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt € 3,1 miljoen lagere apparaatslasten primair proces bij de programma's Bouw, Bodem, Milieu en Randvoorwaardelijk, € 3,2 miljoen lagere lasten bij het programma bedrijfsvoering door minder instroom door krapte arbeidsmarkt, lagere implementatiekosten nieuw vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)-systeem, lagere kosten voor groot onderhoud, lagere dotatie aan de voorziening gekocht verlof en lagere kosten voor Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI). Voor 2025 is een resultaat van € 0 begroot.		
Eventuele risico's	De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen. Die is 1,5 per 31 december 2024 en is daarmee (ruim) voldoende. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 3.082.000. In 2025 heeft de implementatie van het nieuwe VTH-systeem PowerBrowser plaatsgevonden. De conversie naar een nieuw pakket brengt implementatie- en uitvoeringsrisico's met zich mee, zeker in combinatie met de volle projectkalender voor de organisatie. De adoptie van het nieuwe VTH-systeem heeft tijd nodig voor de gebruikersorganisatie. Het gevolg kan zijn problemen in de uitvoering waardoor er onvoldoende productie geleverd kan worden en wettelijke termijnen niet worden gehaald. Het opgenomen risico heeft zich daadwerkelijk voorgedaan. De OD NZKG is in 2025 begonnen met een inhaalslag om de opgelopen achterstanden in te lopen. De dreiging tot informatiebeveiligingsincidenten blijft toe nemen. Het risico van een informatiebeveiligingsincident is dat de dienstverlening en bedrijfsvoering volledig kan stil komen te liggen. Daarnaast kunnen informatiebeveiligingsincidenten leiden tot fouten in de dienstverlening en kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen komen te vallen. De informatiebeveiligingsdienst (IBD) ziet op dit moment twee soorten dreiging: meer ransomware en steeds meer en ernstige kwetsbaarheden en gevaren in software. Het risico is toegenomen van gemiddeld naar groot.		
Overige informatie/ website	https://odnzkg.nl/		

Recreatieschap Spaarnwoude

Tabel 124

Algemene informatie	In 1971 is de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude (GRS) afgesloten tussen gemeente Haarlemmermeer en de gemeenten Haarlem, Velsen en Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Het recreatieschap is destijds opgericht om de groene 'Rijksbufferzone Spaarnwoude' open en vrij van woon- en bedrijfsbebouwing te houden, en om in te richten en te beheren voor recreatie en natuur. Het bestuur van het recreatieschap bestaat uit bestuurders van de deelnemende gemeenten en de provincie. Doel van de GRS is het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat hierop is afgestemd in het werkingsgebied van de regeling, gelegen tussen Amsterdam, Haarlem en Hoofddorp. De participanten dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en ontwikkeling van dit openbare gebied. Een groot deel van het regionale groengebied ligt in Haarlemmermeer. Vanaf 2024 zijn de gebieden SGP en SMG samengevoegd tot één beheerexploitatie.
Programma	Maatschappelijke ontwikkeling
Beleidsdoel	E. Inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën

Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grootschalig groen en Recreatie		
Bestuurlijk belang	Haarlemmermeer heeft één zetel in het Algemeen Bestuur van zes leden.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.		
Financieel belang	Bijdrage aan exploitatiesaldo: 10,3 %.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 13.728.038	€ 14.033.832
	Vreemd vermogen	€ 4.829.404	€ 5.660.194
	Solvabiliteit	74,0%	71,0%
	Begroot resultaat 2025		€ 0 (na bestemming)
	Bijdrage in 2025		€ 685.521
Financiële toelichting	Geen bijzonderheden. Uitgaven bij Recreatieschap Spaarnwoude binnen begroting en binnen onze eigen bijdrage.		
Eventuele risico's	De risico's die zich kunnen voordoen bij GRS worden jaarlijks geïnventariseerd en opgenomen in de begroting. In 2020 is ingestemd met de Visie Spaarnwoude Park 2040 en een Uitvoeringsprogramma voor verschillende kansrijke ontwikkelingsprojecten. Dit ontwikkelingsprogramma is in 2024 geactualiseerd waarbij de uitvoering van de verschillende projecten deels wordt getemporiseerd waardoor er vooralsnog geen verhoging van de participantenbijdrage zal plaatsvinden. Bij deze temporisering is gekozen voor het meest sobere scenario en heeft effect op gemaakte keuzes voor de komende jaren. Dit betekent dat een aantal projecten niet binnen de reguliere begroting van het Recreatieschap wordt uitgevoerd. Wel biedt de deelname van het schap aan de Regiodeal MRA West mogelijkheden om enkele projecten uit het uitvoeringsprogramma versneld uit te voeren.		
Overige informatie/ website	https://www.spaarnwoudepark.nl/		

GO Beschermend Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer

Tabel 125

Algemene informatie	Vanaf 1 januari 2024 werken de acht gemeenten in de Beschermd wonen (BW)-regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer samen in een Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen (GR BW) en geven hierbinnen vorm aan de gezamenlijke uitvoering Beschermd Wonen in een Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW).		
Programma	Zorg en werk		
Beleidsdoelen	B. Inwoners ontvangen zorg en ondersteuning met verblijf.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Zorg & Welzijn		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Zorg & Welzijn		
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door de wethouders van de acht deelnemende gemeenten.		
Aandelenbelang	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen.		
Financieel belang	Voor 2024 wordt geen financiële bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer gevraagd.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	N.v.t.	€ 26.830.000
	Vreemd vermogen	N.v.t.	€ 5.569.000
	Solvabiliteit		82,8%
	Begroot resultaat 2025		N.v.t.
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	In 2024 is een positief resultaat € 837.000. Het positief resultaat in gestort in de reserve. Er was een onttrekking uit de reserve begroot van € 5.718.000.		
Eventuele risico's	De risico's die samenhangen met het uitvoeren van GO BW zijn dat het aantal cliënten en plekken zodanig toenemen, dat er een financieel tekort ontstaat. Daarnaast is het risico dat de inkomsten van de decentralisatie uitkering lager uitvallen, doordat het objectief verdeelmodel tegenvalt.		
Overige informatie/ website	-		

Meerlanden Holding NV

Tabel 126

Algemene informatie	Meerlanden Holding N.V. (MH) is onder andere werkzaam op het gebied van de inzameling, verwerking en recycling van afvalstoffen, straatreiniging en gladheidsbestrijding. MH is een overheid gedomineerde afval- en reinigingsorganisatie van en voor de deelnemende gemeenten: Haarlemmermeer, Aalsmeer, Heemstede, Noordwijk, Bennebroek/Bloemendaal, Diemen, Lisse en Hillegom.		
Programma	Kwaliteit fysieke omgeving		
Beleidsdoelen	A. Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte. B. Het sturen van afvalstromen naar maximaal hergebruik. C. Zorgen voor een adequaat beheer in de openbare buitenruimte van grondwater, hemelwater en afvalwater. D. Gemeentelijke wegen, straten en pleinen zijn goed begaanbaar, schoon en veilig.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Beheer en Onderhoud		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder Deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer bezit 69.402 geplaatste en volgestorte aandelen waarvan één transitie aandeel. Het totale belang is 42,2%.		
Financieel belang	De aandelen van Meerlanden kennen een nominale waarde van 65. Dit resulteert in een financieel belang van € 4.511.130.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 33.017.000	€ 35.663.000
	Vreemd vermogen	€ 40.697.000	€ 49.549.000
	Solvabiliteit	44,8%	41,9%
	Begroot resultaat 2025		€1.843.490
	Bijdrage in 2025		-/-
Financiële toelichting	Sinds 2021 is er een aanpassing in de kapitaalstructuur van Meerlanden. Tot en met 2026 wordt de waarde van ons transitieaandeel van € 2.099.233 in vijf jaar aan ons terugbetaald. Jaarlijks ontvangen wij nog 5% rendementsvergoeding over de waarde van het transitieaandeel. De totale netto omzet van Meerlanden is in 2024 (€ 91.836.000) gestegen ten opzichte van 2023 (€ 83.390.000). Het nettoresultaat 2024 (€ 1.843.490) is gestegen ten opzichte van 2023 (€ 22.000). Deze aanzienlijke omzet- en resultaatverbetering is te verklaren door meer inkomsten en een minder dan evenredige stijging van de kosten door uniforme overeenkomsten met de gemeenten. De verwachting voor 2026 is dat het resultaat verder zal stijgen.		
Eventuele risico's	De solvabiliteit van Meerlanden is met 41,9% voldoende en stabiel om eventuele risico's op te vangen. Naast de reguliere bedrijfsrisico's zijn er geen bijzonderheden te melden. De reguliere bedrijfsrisico's worden afgedekt door het risicomanagement binnen Meerlanden. Meerlanden heeft het volledige aandelenbezit van onze gemeente in de Waterwolf Dienstverlening Buitenruimte BV (de Waterwolf) verworven. Met ingang van 2 januari 2025 is Meerlanden volledig aandeelhouder van de Waterwolf.		
Overige informatie/ website	https://www.meerlanden.nl/		

Tegenstroom BV

Tabel 127

Algemene informatie	Tegenstroom B.V. heeft tot taak groene energie te leveren aan consumenten, bedrijven en instellingen. Tegenstroom streeft ernaar de lokaal opgewekte groene energie ook lokaal te verbruiken. Tegenstroom B.V. is de aandeelhouder van dochter Tegenstroom voor Ymere BV (zie aldaar).
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoelen	D. Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO_2-neutraal.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Klimaat & Energie

Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100%, sinds 2 oktober 2024.		
Financieel belang	De aandelen kennen een nominale waarde van € 1. Er zijn 30.000 aandelen geplaatst en gestort. Dit resulteert in een financieel belang van € 30.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ -10.709	€ 86.808
	Vreemd vermogen	€ 102.212	€ 77.762
	Solvabiliteit	-11,7%	52,8%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Het resultaat 2024 voor belastingen (zonder het resultaat van de deelneming Tegenstroom voor Ymere BV) van € 19.501 is in overeenstemming met de verwachting en wordt toegevoegd aan de reserves. Het negatieve eigen vermogen is door jaarresultaten en resultaat uit deelneming omgezet in een positief eigen vermogen.		
Eventuele risico's	Verandering van Rijksbeleid voor de energietransitie kan gevolgen hebben voor de toekomstige exploitatie.		
Overige informatie/ website	https:/tegenstroom.nl/		

Tegenstroom voor Ymere BV

Tabel 128

Algemene informatie	Tegenstroom voor Ymere B.V. heeft 1.100 woningen van woningcorporatie Ymere voorzien van zonnepanelen, waardoor de huurders van deze woningen duurzame energie opwekken voor eigen gebruik en daarmee tevens een besparing in geld realiseren op het verbruik van energie. Tegenstroom voor Ymere is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de geplaatse zonnepanelen. Tegenstroom BV is de aandeelhouder van dochter Tegenstroom voor Ymere BV.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	D. Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO_2-neutraal.		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Klimaat & Energie		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	Vanaf 2 oktober 2024 is het aandelenbelang volledig in handen van Tegenstroom BV. Ons aandeelhouderschap is daarmee indirect via de moedervennootschap Tegenstroom BV.		
Financieel belang	Onze gemeente staat garant jegens de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) voor de aan Tegenstroom voor Ymere verstrekte kredietfaciliteit met een maximum van € 3 miljoen. Gegeven dit financieel belang en de mogelijkheid om besluiten van akkoord te voorzien, blijft deze vennootschap een verbonden partij.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 68.835	€ 73.906
	Vreemd vermogen	€ 1.674.778	€ 1.519.063
	Solvabiliteit	3,9%	4,6%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De jaarcijfers zijn opgenomen op basis van de jaarrekening 2024. Het jaarresultaat 2024, voor belastingen van € 6.261 is lager dan in 2023 (€ 16.836), voornamelijk het gevolg van een lagere omzet. De winstmarge en de solvabiliteit zijn laag.		
Eventuele risico's	De salderingsregeling voor zonnepanelen vervalt per 1/1/2027 en in plaats daarvan komt een vergoeding bij teruglevering. Aangezien de vergoeding op teruglevering nog niet bekend is, zijn de consequenties voor de exploitatie nog niet volledig helder. De vennootschap zal het bedrijfsplan en het risicomanagement moeten aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. Zij zal dit naar verwachting de eerste helft 2026 aan ons college presenteren. Wij lopen een financieel risico, gezien de garantieverlening voor de uitstaande lening die Tegenstroom voor Ymere heeft afgesloten bij de BNG. In 2024 bedroeg deze € 1,3 miljoen. De aflossing loopt tot 2034.		

Overige informatie/ website	https://tegenstroom.nl/zonnepanelen/huurders-ymere

Schiphol Area Development Company NV (SADC)

Tabel 129

Algemene informatie	Schiphol Area Development Company NV (SADC) is door de gemeente Amsterdam, de provincie Noord-Holland, de gemeente Haarlemmermeer en de Schiphol Group opgericht. De kerntaken van dit regionale ontwikkelingsbedrijf zijn gebiedsontwikkeling, (inter)nationale marketing en promotie en het verbinden van publieke en private partijen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Programma	Economische Zaken		
Beleidsdoelen	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 25%. Ook de gemeente Amsterdam, de provincie Noord-Holland en de Schiphol Group hebben ieder een aandelenbelang van 25%.		
Financieel belang	Deze deelneming is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 26.717.000. (2024)		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 123.208.000	€ 129.288.000
	Vreemd vermogen	€ 22.967.000	€ 21.018.000
	Solvabiliteit	84,3%	86%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De omzet in 2024 is € 32.253.000 (2023: € 5.440.000). Dit als gevolg van een stijging van het aantal hectare gronden dat is uitgegeven in de risicodragende projectvennootschappen. Het nettoresultaat in 2024 is € 6.080.000 (2023: € 1.321.000). Het resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen. Het toekomstbeeld voor de organisatie is goed. De solvabiliteit (86%) is ruim voldoende.		
Eventuele risico's	De vennootschap loopt vooral risico bij tegenvallende verkopen (afzetrisico) en bij de waardering van haar grondposities. Deze risico's worden gemitigeerd door het monitoren van ontwikkel- en procesverbeteringen. De overige bedrijfsrisico's worden beheerst door het risicomanagement van de vennootschap.		
Overige informatie/ website	https://www.sadc.nl/		

Hoofdvaart BV

Tabel 130

Algemene informatie	De Hoofdvaart BV is opgericht in 2010 en is een 100% gemeentelijke deelneming. Doel is het participeren en optreden als commanditair vennoot in commanditaire vennootschappen. De Hoofdvaart BV participeert nu in de GEM A4 Zone West CV en de GEM President CV.
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100%.
Financieel belang	Het door de gemeente gestorte kapitaal is € 18.000. Er is door de gemeente tevens een geldlening verstrekt welke maximaal € 60 miljoen kan bedragen.

Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 9.389.631	€ 9.284.806
	Vreemd vermogen	€ 39.878.305	€ 42.542.123
	Solvabiliteit	19,1%	21,3%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Hoofdvaart BV verstrekt kapitaal aan de GEM President en de GEM A4 Zone West. Hiervoor is een geldlening van de gemeente aan de Hoofdvaart BV geformaliseerd door middel van een rekeningcourantovereenkomst. De maximale omvang van de geldlening aan de Hoofdvaart BV mag € 60 miljoen bedragen, € 50 miljoen voor de GEM A4 Zone West en € 10 miljoen voor de GEM President. De inschatting is dat de maximale omvang van de geldlening voldoende is voor beide ontwikkelingen. Na oplevering van een project vindt een eindafrekening plaats op basis van het werkelijk behaalde resultaat met inbegrip van rente. Hoofdvaart BV heeft in 2024 een verlies gerealiseerd van € 104.825 door financiële lasten (rente) waar nog geen winstuitkering tegenover staat.		
Eventuele risico's	Bij een aanzienlijke verslechtering van één van de GEM's of een faillissement is het risico dat een (deel van de) verstrekte lening niet wordt terugbetaald. De vooruitzichten van beide GEM's zijn echter zeer positief, waardoor dit risico als zeer laag wordt ingeschat.		
Overige informatie/ website	-		

GEM President CV

Tabel 131

Algemene informatie	Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV, SADC Participaties BV, alsmede GEM President Beheer BV. De activiteiten van GEM President CV, statutair gevestigd te Luchthaven Schiphol, bestaan uit het ontwikkelen van het gebied aangemerkt als 'President 1.2' te Haarlemmermeer (het Plangebied) en het (doen) uitvoeren van de grondexploitatie ten aanzien van het Plangebied, alsmede, indien en voor zover daartoe door Beherende Vennoot wordt besloten, het ontwikkelen van dan wel voeren van grondexploitaties ter zake van, andere (register) goederen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de directeur van de Hoofdvaart BV.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100% in Hoofdvaart BV en Hoofdvaart BV heeft een belang van 20% in deze CV.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is indirect via Hoofdvaart BV dat deelneemt in het commanditair kapitaal voor € 1.119.062. Tevens indirect via SADC (25% van € 4.415.132) € 1.103.783.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 10.026.562	€ 10.026.562
	Vreemd vermogen	€ 4.962.323	€ 5.562.830
	Solvabiliteit	66,9%	64,3%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De grondexploitatie van deze verbonden partij heeft een looptijd tot en met 2026. De totaal verwachte nominale opbrengst in de grondexploitatie bedraagt € 39,5 miljoen waarvan ultimo 2024 een bedrag van € 19,3 miljoen is gerealiseerd. De kosten bedragen € 31,5 miljoen waarvan ultimo 2024 een bedrag van € 27,5 miljoen is gerealiseerd. In 2024 is de netto contante waarde van de grondexploitatie € 7,4 miljoen, in 2023 was dit € 5,6 miljoen.		
Eventuele risico's	Uit de gevoeligheidsanalyse in de grondexploitatie komt als grootste risico een verslechterd investeringsklimaat ondernemers naar voren met mogelijke negatieve impact op het resultaat van € 0,45 miljoen. Als grootste kans komt de stijging van de grondprijzen naar voren met een mogelijke positieve impact van € 0,4 miljoen op het resultaat.		
Overige informatie/ website	-		

Polanenpark CV

Tabel 132

Algemene informatie	In deze CV wordt deelgenomen door de provincie Noord-Holland (50%), gemeente Haarlemmermeer (25%) en Schiphol Area Participaties 2 BV (25%). Als beherend vennoot is Polanenpark BV aangesteld. De activiteiten van Polanenpark CV bestaan uit het ontwikkelen van het zuidwestelijk gebied bij het Rottepolderplein, aangemerkt als Polanenpark (het Plangebied) en het (doen) uitvoeren van de grondexploitatie ten aanzien van het Plangebied, alsmede, indien en voor zover daartoe door beherende vennoot wordt besloten, het ontwikkelen van dan wel voeren van grondexploitaties ter zake van, andere (register)goederen.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Financiën.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een belang van 25% in deze CV.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is haar aandeel in het commanditair kapitaal, te weten € 4.365. Daarnaast staat de gemeente borg voor de BNG-financiering tot een hoogte van maximaal € 4 miljoen.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 5.723.316	€ 5.724.072
	Vreemd vermogen	€ 9.229.010	€ 5.497.774
	Solvabiliteit	38,3%	51,0%
	Verwacht resultaat 2025		N.v.t.
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De bedrijfsopbrengsten zijn in 2024 gestegen van € 552.874 (2023) naar € 717.721 (2024). Het bedrijfsresultaat is evenals in 2023 nul. In het boekjaar zijn geen gronden uitgegeven, waardoor er geen omzet en ook geen resultaat is behaald. De verwachting is dat een positieve grondexploitatie zal worden gerealiseerd, netto contante waarde van € 40,7 miljoen. Derhalve is er geen voorziening opgenomen wegens te verwachten verliezen op onderhanden werk.		
Eventuele risico's	Er zijn geen noemenswaardige materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden. De reguliere bedrijfsrisico's worden in het risicomanagement gemitigeerd.		
Overige informatie/ website	-		

GEM A4 Zone West CV

Tabel 133

Algemene informatie	Deze CV is aangegaan door de Hoofdvaart BV (33%), Schiphol Real Estate Participaties BV (33%), SADC Participaties BV (33%) en GEM A4 Zone West BV (1%). In deze CV worden alle kosten en opbrengsten van de gezamenlijke grondexploitatie A4 Zone West verantwoord en vindt de volledige financiering van betreffende exploitatie plaats.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	In de Vergadering van Commanditaire vennoten zijn wij vertegenwoordigd door de directeur van Hoofdvaart BV en directeur Economische zaken.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 100% in Hoofdvaart BV en Hoofdvaart BV is voor 33% eigenaar van deze CV.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is indirect via Hoofdvaart BV, dat deelneemt in het commanditair kapitaal voor € 36.533.722. Tevens indirect via SADC (25% van € 36.534.154) € 9.133.539. Daarnaast houdt de gemeente voor nog ongeveer € 8 miljoen gronden beschikbaar voor A4 Zone West CV.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 140.783.227	€ 143.859.354
	Vreemd vermogen	€ 4.791.054	€ 3.342.186

	Solvabiliteit	96,7%	97,7%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De som van de bedrijfsopbrengsten is in 2024 (€ 12.823.483) lager dan in 2023 (€ 18.872.143). Het bedrijfsresultaat van het boekjaar is gedaald van € 5.214.860 (2023) naar € 556.555 (2024). De solvabiliteit is hoog, waarmee de vennootschap als financieel gezond wordt beschouwd..De verwachting is dat een positieve grondexploitatie zal worden gerealiseerd (netto contante waarde € 92,6 miljoen). Derhalve is er geen voorziening opgenomen wegens te verwachten verliezen op onderhande werk. De grondexploitatie heeft een loopijd tot en met 2046.		
Eventuele risico's	Het eigen vermogen van de onderneming is ruim voldoende om eventuele financiële risico's op te vangen. Daarnaast worden de reguliere bedrijfsrisico's gemitigeerd door het risicomanagement.		
Overige informatie/ website	-		

GEM A4 Zone West Beheer BV

Tabel 134

Algemene informatie	GEM A4 Zone West Beheer BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. In de GEM A4 Zone West Beheer BV nemen SADC, Schiphol Real Estate en de gemeente Haarlemmermeer deel.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 33,3 % in GEM A4 Zone West Beheer BV, net als de overige twee aandeelhouders.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer bestaat uit het door haar gestorte deel op de geplaatste aandelen van € 6.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 302.275	€ 306.449
	Vreemd vermogen	€ 132.481	€ 151.028
	Solvabiliteit	67,0%	69,5%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Alle kosten en opbrengsten van de A4 Zone West Beheer BV worden vergoed door of afgedragen aan de GEM A4 Zone West CV. De toename van het eigen vermogen is het gevolg van winstneming uit de GEM A4 Zone West CV. De BV is gerechtigd tot een winstdeel van 1%. Hierdoor heeft de BV in 2024 een winst kunnen realiseren van € 4.174 (in 2023 was dit € 41.957). De stijging van het vreemd vermogen ziet op de rekeningcourantverhouding met A4 Zone West CV.		
Eventuele risico's	GEM A4 zone west Beheer BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is deze BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM A4 zone west Beheer CV.		
Overige informatie/ website	-		

GEM President Beheer BV

Tabel 135

Algemene informatie	Deze BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. In de GEM President Beheer BV nemen SADC en de gemeente Haarlemmermeer deel.
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.

Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een aandelenbelang van 50% in GEM President Beheer BV, net als SADC.		
Financieel belang	Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer bestaat uit het door haar gestorte deel op de geplaatste aandelen van € 9.000.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 98.405	€ 99.519
	Vreemd vermogen	€ 210	€ 210
	Solvabiliteit	99,8%	99,8%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Alle kosten en opbrengsten van de GEM President Beheer BV worden vergoed door of afgedragen aan de GEM President CV.		
Eventuele risico's	De GEM President Beheer BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is de beheer BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM President CV.		
Overige informatie/ website	-		

Polanenpark BV

Tabel 136

Algemene informatie	Deze BV is opgericht om de noodzakelijke beheeractiviteiten van betreffende projecten te initiëren dan wel uit te voeren. Naast Haarlemmermeer zijn ook de provincie Noord-Holland (50%) en Schiphol Airport Development Company (SADC) aandeelhouders van Polanenpark BV.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoel	B. Haarlemmermeer realiseert ruimtelijke projecten die bijdragen aan het maatschappelijk doel.		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Grondzaken		
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder deelnemingen vertegenwoordigt de gemeente in de vergadering van aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een belang van 25% in deze BV.		
Financieel belang	De gemeente Haarlemmermeer heeft een belang van 25% in deze BV. Het financieel belang voor de gemeente Haarlemmermeer is haar aandeel in het commanditair kapitaal, te weten € 4.365.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 425.406	€ 461.300
	Vreemd vermogen	€ 1.322.405	€ 1.321.390
	Solvabiliteit	24,3%	25,9%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Het resultaat van Polanenpark BV over 2024 bedroeg € 35.894. Het lagere resultaat ten opzichte van 2023 (€ 40.423) is te verklaren door een afname van de overige opbrengsten. Alle kosten en opbrengsten van Polanenpark BV worden vergoed door of afgedragen aan Polanenpark CV.		
Eventuele risico's	Polanenpark BV is opgericht voor het beperken van de aansprakelijkheid. In beginsel is deze BV aansprakelijk voor de tekortkomingen van GEM Polanenpark CV.		
Overige informatie/ website	https://www.sadc.nl/beschikbare-kavels-bedrijven/polanenpark/		

Stedin Holding NV

Tabel 137

Algemene informatie	Stedin is een regionale Nederlandse netbeheerder die voornamelijk in de Randstad opereert. Stedin heeft een publieke taak. Zij is verantwoordelijk voor het transport van elektriciteit en gas naar circa 2 miljoen huishoudens en industriële klanten. Alle aandelen van Stedin zijn in publieke handen (53 Nederlandse gemeenten en de Staat der Nederlanden), hetgeen geborgd is in de Gas- en Elektriciteitswet. Het aandeelhouderschap is voorbehouden aan publieke partijen.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Beleidsdoel	C. Financiering/bespaarde rente/dividend
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Financiën

Bestuurlijk belang	Zeer beperkt bestuurlijk belang gezien het aandeel van 0,07%.		
Aandelenbelang	De gemeente Haarlemmermeer bezit 3.995 aandelen (0,07% van het totaal) met een nominale waarde van € 100.		
Financieel belang	Het financiële belang dat volgt uit het aandelenbelang bedraagt € 399.500. Jaarlijks wordt dividend ontvangen. Dit is echter op basis van de nominale waarde van het aandeel.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 3.221.000.000	€ 3.370.000.000
	Vreemd vermogen	€ 5.063.000.000	€ 5.704.000.000
	Solvabiliteit	38,9%	42,9%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Stedin Groep behaalde over 2024 een nettowinst van € 158 miljoen (2023: € 170 miljoen). Dit is lager dan verwacht als gevolg van de geopolitieke onrust, met stijgende energieprijzen en lagere beschikbaarheid van grondstoffen en materialen in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt. In het eerste kwartaal van 2024 zijn de provincies Zeeland en Utrecht toegetreden alsmede een aantal gemeenten in die provincies. Het aandeel van onze gemeente is ongewijzigd op 0,07%.		
Eventuele risico's	Er zijn geen noemenswaardige materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden, behoudens de benodigde investeringen in verzwaringen van het netwerk waarvoor nieuw kapitaal is aangetrokken.		
Overige informatie/ website	https://www.stedingroep.nl/		

Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)

Tabel 138

Algemene informatie	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Deelname in het maatschappelijk kapitaal van de NV voorziet in het (gemeenschappelijk) behartigen van de belangen in de kapitaalbehoefte van gemeenten.		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Beleidsdoel	C. Financiering/bespaarde rente/dividend		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Financiën		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Aandelenbelang	De BNG is een structuurvennootschap. De Staat is de houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en waterschappen. De gemeente Haarlemmermeer bezit 123.162 aandelen (0,11% van het totaal).		
Financieel belang	De gemeente Haarlemmermeer heeft € 310.000 beschikbaar gesteld aan gestort kapitaal. Wij ontvangen jaarlijks dividend.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 4.721.000.000	€ 4.777.000.000
	Vreemd vermogen	€ 110.819.000.000	€ 123.164.000.000
	Solvabiliteit	4,1%	3,7%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Per ultimo 2024 komt het balanstotaal van BNG Bank uit op € 127,9 miljard, wat € 12,4 miljard hoger is dan ultimo 2023. De nettowinst over 2024 is € 294 miljoen. De algemene vergadering van aandeelhouders heeft besloten over 2024 een dividend van € 140 miljoen uit te keren. Dit is 47,6% van de nettowinst, gecorrigeerd voor de uitkering op het additioneel Tier 1-vermogen.		
Eventuele risico's	De bank heeft zeer hoge externe kredietratings (Moody's: Aaa, Standard & Poor's: AAA en Fitch: AAA). Dankzij deze hoge kredietwaardigheid heeft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. Verder worden de reguliere bedrijfsrisico's gemitigeerd door het hebben van een sterk risicomanagement.		
Overige informatie/ website	https://www.bngbank.nl/		

InWest Regio BV

Tabel 139

Algemene informatie	Het doel van InWest Regio BV is te komen tot een duurzame economische structuurversterking van de MRA en de regio Noord-Holland Noord. Deze structuurversterking draagt bij aan een duurzaam herstel na de coronacrisis en de gevolgen daarvan voor de regionale economie. De organisatie draagt bij aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland en aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en circulaire economie. InWest kan het MKB in Noord-Holland op deze vlakken ondersteunen door de inzet van menskracht, netwerk en financieringsmiddelen. Eind 2024 is de vennootschappelijke structuur gewijzigd, waardoor de aandeelhouders van InWest Regio BV ook direct aandeelhouder zijn geworden in ROM InWest BV. Vanaf 1 januari 2025 worden de gegevens van ROM InWest BV separaat opgenomen in deze paragraaf.		
Programma	Economische Zaken		
Beleidsdoel	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Economische Zaken		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).		
Aandelenbelang	Het uitgangspunt bij de toetreding als aandeelhouder InWest Regio B.V. is dat een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting van het jaar 2019 wordt ingelegd. Dit bedrag komt voor Haarlemmermeer (met een begrotingsomvang van € 500 miljoen) neer op € 5 miljoen. Dit wordt vanaf 2023 in twee tranches per jaar ingebracht. In 2025 zijn er twee tranches gestort in het Transitiefonds, een bedrag van € 500.000 (10% van het totaal) en een bedrag van € 216.000 (4,3% van het toaal). In 2026 zullen wederom kapitaalstortingen plaatsvinden. Gemeente Haarlemmermeer bezit 5.000 aandelen van InWest Regio BV, dat is 4,16% van het totaal.		
Financieel belang	-		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 41.611.829	€ 41.579.147
	Vreemd vermogen	€ 131.082	€ 386.742
	Solvabiliteit	99,7%	99%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	De opgenomen cijfers zijn geconsolideerd, dus inclusief Rom inWest. Het financiele resultaat komt in 2024 uit op een verlies van € 1.853.809 (2023 een verlies van € 2.921.012). De kosten voor de werkzaamheden van het Transitiefonds zijn hoger dan de opbrengsten uit het fonds. Het fonds is nog in een opbouwfase en er zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd (anders dan rente-inkomsten). Dit is in lijn met de verwachtingen. Het uitgangspunt van het fonds is dat deze volledig revolverend zullen zijn (vanaf 15 jaar), met de vooraf gestelde verwachting dat fondsen met winst verkocht worden na zes tot acht jaar. De kosten voor het fondsbeheer zijn gebaseerd op een door de AVA vastgesteld percentage van 2% van het fondsvermogen per jaar.		
Risico's	Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.		
Overige informatie / website	https://rominwest.nl/		

ROM InWest BV

Tabel 140

Algemene informatie	Met de structuurwijziging van InWest Regio BV is onze gemeente direct aandeelhouder geworden van ROM InWest BV.
Programma	Economische Zaken
Beleidsdoel	B. Versterken van de strategische positie en economische structuur via samenwerking in de regio, met inzet op nieuwe sectoren en goede maatschappelijke inpassing van de luchthavensector.
Rechtsvorm	Besloten vennootschap

Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Economische Zaken		
Bestuurlijk belang	Uit hoofde van de gehouden aandelen vertegenwoordigt de portefeuillehouder deelnemingen (wethouder Financiën) de gemeente Haarlemmermeer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).		
Aandelenbelang	Het uitgangspunt bij de toetreding als aandeelhouder InWest Regio B.V. was dat een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 wordt ingelegd. Dit bedrag komt voor Haarlemmermeer (met een begrotingsomvang van € 500 miljoen) neer op € 5 miljoen. Dit wordt vanaf 2023 in twee tranches per jaar ingebracht. De kapitaalinbreng wordt verdeeld over ROM InWest (MKB fonds en InWest Regio (Transitiefonds). De storting in het MKB fonds bedroeg in 2025 € 284.613. Dit is de laatste storting in het MKB fonds.,hiena is het gehele kapitaal getrokken Gemeente Haarlemmermeer bezit 124.947 aandelen, ofwel 2,08% van het totaal.		
Financieel belang	-		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€39.273.343	€37.202.572
	Vreemd vermogen	€2.199.121	€2.800.255
	Solvabiliteit	93,6%	87,8%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	In de jaarrekening 2024 van ROM inWest BV zijn de geconsolideerde cijfers van ROM inWest opgenomen (dus inclusief die van InWest Regio BV). Het financiële resultaat komt in 2024 uit op een verlies van € 2.070.777 (in 2023 een verlies van € 1.641.323). De kosten voor de werkzaamheden van het Transitiefonds en MKB fonds zijn hoger zijn dan de opbrengsten uit deze fondsen. De verliezen komen ten laste van het fondsvermogen. Het fonds is nog in een opbouwfase en er worden nog geen opbrengsten gerealiseerd (anders dan rente-inkomsten). Dit is in lijn met de verwachtingen. Het uitgangspunt van de fondsen is dat deze volledig revolverend zullen zijn (vanaf 15 jaar), met de vooraf gestelde verwachting dat fondsen met winst verkocht worden na zes tot acht jaar. De kosten voor het fondsbeheer zijn gebaseerd op een door de AVA vastgesteld percentage van 2% van het fondsvermogen per jaar.		
Risico's	Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.		
Overige informatie / website	https://rominwest.nl/		

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Tabel 141

Algemene informatie	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn de 342 gemeenten (per 1 januari 2023) samen, ondersteund door de VNG-organisatie. De VNG heeft als doel om de lokale overheid te versterken en de lokale democratie te vitaliseren. De gemeenten werken, via de VNG, met elkaar aan maatschappelijke opgaven.		
Programma	Bestuur, samenleving en publiekscontact		
Beleidsdoel	C. Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen en het versterken van de bestuurlijke samenwerking.		
Rechtsvorm	Vereniging		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Bestuur		
Opdrachtgeversrol	-		
Bestuurlijk belang	Haarlemmermeer heeft 75 stemmen in de Algemene Ledenvergadering. Elke gemeente die lid is van de vereniging, brengt door tussenkomst van haar vertegenwoordiger zoveel stemmen uit als het aantal veelvouden van één duizend (1000) inwoners dat de bevolking van de door haar gerepresenteerde gemeente telt, met dien verstande dat zij tenminste één en ten hoogste vijfenzeventig (75) stemmen uitbrengt.		
Aandelenbelang	De vereniging heeft geen aandelen.		
Financieel belang	De totale contributie van de gemeente Haarlemmermeer bedraagt € 267.600 voor 2026.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€56.301.000	€60.361.000
	Vreemd vermogen	€ 118.819.000	€195.596.000
	Solvabiliteit	32,1%	23,6%

	Begroot resultaat 2025	-/- € 4.966.000
	Bijdrage in 2025	N.v.t.
Financiële toelichting	Het brutobedrijfsresultaat 2024 is uitgekomen op € 3,40 miljoen negatief, € 1,67 miljoen boven de raming. Het werken met een negatief resultaat is conform de afspraak met de gemeenten om gefaseerd het eigen vermogen in te zetten. Het geconsolideerd nettoresultaat na financiële baten (7% rendement op beleggingen) is nihil.	
Eventuele risico's	Het eigen vermogen ultimo 2024 van € 60,36 miljoen is ruim voldoende voor het opvangen van eventuele risico's.	
Overige informatie/ website	https:/vng.nl/	

Dimpact

Tabel 142

Algemene informatie	Dimpact is een Coöperatieve Vereniging van, voor en door gemeenten. 40 gemeenten (leden) zijn hiervan de eigenaren. Dimpact zorgt er onder andere voor dat bestaande en nieuwe ICT-functionaliteiten worden (door)ontwikkeld en de daarmee gepaarde kosten gedeeld kunnen worden onder de betrokken gemeenten. Zo blijft de kwaliteit van dienstverlening voorop staan en worden de kosten per gemeente verminderd. Wij zijn lid geworden op 3 maart 2020 (2020.0000518) en hebben daarmee ook stemrecht op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. De samenwerking met Dimpact is contractueel vastgelegd in een lidmaatschap van deze coöperatieve vereniging. Voor afname van producten of diensten zijn nadere overeenkomsten opgesteld. Op dit moment nemen wij alleen nog contractueel de diensten Open Online (gemeentelijke website) en Open formulieren af via Dimpact. Er loopt ook nog een project initiatief 'Klant Interactie Service Systeem (KISS)' via Dimpact.		
Programma	Overhead		
Onderdeel	C. Informatievoorziening en automatisering		
Rechtsvorm	Coöperatieve vereniging		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Bedrijfsvoering		
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de algemene ledenvergadering.		
Aandelenbelang	De coöperatieve vereniging heeft geen aandelen.		
Financieel belang	Het financieel belang is gelijk aan de afname van de producten in 2023. Dit betekent een financieel belang van € 42.812.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 2.991.464	€ 702.863
	Vreemd vermogen	€ 4.586.524	€ 7.566.777
	Solvabiliteit	39,5%	8,5%
	Begroot resultaat 2025		Nog niet bekend
	Bijdrage in 2025		N.v.t.
Financiële toelichting	Dimpact heeft het jaar 2024 afgesloten met een negatief resultaat van € 2.288.601, dit als gevolg van de financiële afwikkeling van het programma Beyond23. In 2023 was het bedrijfsresultaat nog € 244.151. Het negatieve resultaat in 2024 is in lijn met het ALV besluit van 23 mei 2024 om vanuit het eigen vermogen van de vereniging tijdelijk het programma Beyond23 te bekostigen. Door het negatieve resultaat daalt het eigen vermogen van de vereniging naar € 700.000. Het eigen vermogen zal naar verwachting de komende jaren weer stijgen naar circa € 3.200.000 per ultimo 2027, aldus Dimpact.		
Eventuele risico's	Er zijn naast de reguliere bedrijfsrisico's geen andere noemenswaardige risico's. De reguliere bedrijfsrisico's worden gemitigeerd in het risicomanagement van de coöperatieve vereniging.		
Overige informatie/ website	https:/www.dimpact.nl/		

NMCX

Tabel 143

Algemene informatie	NMCX Centrum voor Duurzaamheid is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor het verduurzamen van de dagelijkse woon-, werk- en leefomgeving van Haarlemmermeer. Het is het

	loket voor iedereen die vragen of ideeën heeft op het gebied van duurzaamheid. NMCX organiseert een breed scala aan activiteiten voor bewoners, scholen en bedrijven.		
Programma	Ruimtelijke ontwikkelingen		
Beleidsdoelen	Beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO_2-neutraal.		
Rechtsvorm	Stichting		
Eigenaarsrol	Portefeuillehouder Financiën		
Opdrachtgeversrol	Portefeuillehouder Energietransitie		
Bestuurlijk belang	Het coalitieakkoord 2022-2026 geeft aan: 'Om gevolgen van de klimaatverandering in onze groeiende gemeente het hoofd te bieden, wordt de klimaat- en energietransitie nadrukkelijk en proactief ingezet. Samenwerking in de regio, maar ook met inwoners, ondernemers, organisaties nemen hier een belangrijke plek in.'		
Aandelenbelang	De coöperatieve vereniging heeft geen aandelen.		
Financieel belang	NMCX is grotendeels afhankelijk van de subsidies van onze gemeente.		
Financiële gegevens	**Balansdatum**	**31-12-2023**	**31-12-2024**
	Eigen vermogen	€ 116.105	€ 106.053
	Vreemd vermogen	€ 324.234	€ 514.378
	Solvabiliteit	26,37%	17,09%
	Begroot resultaat 2025		0
	Bijdrage in 2025		€ 0,87 mln
Financiële toelichting	De financiële gegevens zijn gebaseerd op de Jaarstukken 2024 en de begroting van 2025.I n 2025 bedroeg deze 0,87 miljoen (begroting 2025). Het nettoresultaat over 2024 bedroeg € 10.052 negatief.		
Eventuele risico's	NMCX is grotendeels afhankelijk van één grote opdrachtgever, in dit geval de gemeente Haarlemmermeer. In 2025 is dit niet anders. Bekostiging van de activiteiten blijft de focus van NMCX.		
Overige informatie/ website	https:/www.dimpact.nl/		

Grondbeleid

Portefeuillehouder: Van Straten

Vastgelegd grondbeleid

Het grondbeleid is vormgegeven in de volgende bestuurlijke stukken:

- Verordening Grondzaken 2024 (10785336)
- Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029 (10158654)
- Kader gronduitgifte 2024-2027 (8267143) (GEHEIM)
- Grondprijzennota 2026 (12685155) (GEHEIM)
- tussentijds Meerjarenperspectief Grondzaken (tMPG) 2025 (12588359)
- Meerjarenperspectief Grondzaken 2025

De Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (2021.0003036) (hierna: Omgevingsvisie) is in 2021 vastgesteld en houdt in dat we:

- blijven inzetten op het fysiek en sociaal verbonden zijn met elkaar en met de omgeving;
- gebruik blijven maken van onze grote variatie en diversiteit in landschappen en kernen;
- blijven positioneren als attractieve ontmoetingsplaats.

Uit de Omgevingsvisie is hoofdstuk IV (Doorwerking en uitvoering) van belang. In dit hoofdstuk zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- ontwikkelen in samenwerking (noodzaak van private investeringen en de veranderende rol van de gemeente);
- de verschillende financieringsmogelijkheden;
- rol van het gemeentelijk grondbeleid;
- de instrumenten voor het kostenverhaal;
- de financiële bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen en de reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH).

Op 22 mei 2025 heeft de raad de technische wijziging Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2040 (1199586) vastgesteld. In de technische wijziging is de gewijzigde onderbouwing van de financiële bijdrage conform het reeds vastgestelde Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029 vastgelegd.

Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV):

- Commissie BBV notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2023

Verordening Grondzaken 2024

In artikel 25 van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 is vastgelegd dat wij elke zes jaar de raad een verordening Grondzaken laten vaststellen. Hierin liggen de regels vast en zijn instrumenten opgenomen voor de raad en het college om grondzaken in brede zin vorm te geven en te controleren. In 2030 vindt de eerstvolgende actualisatie plaats.

Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029

In het Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029 is beschreven welke vorm van grondbeleid onze gemeente voorstaat

en welke grondbeleidsinstrumenten we (kunnen) inzet(ten) bij het verwezenlijken van onze ruimtelijke doelstellingen. Verder zijn in het Kader Strategisch Grondbeleid de belangrijkste kaders opgenomen voor de verschillende vormen van grondbeleid, kostenverhaal bij faciliterend grondbeleid en de financiële bijdrage (de 'bijdrage RIH'). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Het Kader grondbeleid is daarom gebaseerd op een ander stelsel van wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving dan de voorgaande kaders grondbeleid. Onder de Omgevingswet zijn de structuurvisie vervangen door de omgevingsvisie en bestemmingsplannen door het omgevingsplan. Het exploitatieplan is vervallen. In plaats van een exploitatieplan is het mogelijk om kostenverhaalregels op te nemen in het omgevingsplan of kostenverhaalvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afwijking van het omgevingsplan).

Strategische aankopen

Ons college heeft van de raad ruimte gekregen om strategische aankopen te doen. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet om tot een strategische aankoop over te gaan willen we snel, discreet en uit concurrentieoverwegingen kunnen handelen. Deze aankopen moeten passen in de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente in de meest brede zin.

Hiertoe wordt jaarlijks een bedrag van € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Eventuele rente en (éénmalige) afschrijvingen voortvloeiend uit een strategische aankoop worden aangevraagd bij het eerste P&C-product volgend op de betreffende aankoop dan wel via een raadsvoorstel. Een strategische aankoop dient aan twee randvoorwaarden te voldoen:

- de aankoop moet tot doel hebben om een huidige of toekomstige ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken;
- de aankoop moet waardevast zijn in de huidige bestemming, of rendabel zijn in een eventuele nieuwe bestemming.

Deze randvoorwaarden moeten voorafgaand aan de aankoop aannemelijk worden gemaakt in een collegevoorstel.

Rond de jaarovergang 2024 heeft er een grondruil voor Park 21 plaatsgevonden. De verkoop heeft in 2024 plaatsgevonden en de aankoop in 2025 (€ 3.894.000).

Voor het aankopen van (strategische) gronden bij gebiedsontwikkelingen waar het Voorkeursrecht (voorheen Wet Voorkeursrecht Gemeente (WVG)) is gevestigd vragen wij afzonderlijk krediet aan. Dit wordt niet uit het krediet strategische gronden aangekocht. In dit kader zijn in 2025 Robijnlaan 11-19 te Hoofddorp en Saffierlaan 12-16 te Hoofddorp aangekocht.

Financiële bijdrage

Het gemeentelijk beleid over kostenverhaal en financiële bijdrage bij ruimtelijke ontwikkelingen is verwoord in het Kader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2024-2029. Bij ruimtelijke ontwikkelingen trachten wij in de onderhandelingen met ontwikkelaars die op eigen grond een bouwplan wensen te realiseren, een bijdrage contractueel (anterieur) af te spreken, de zogenaamde financiële bijdrage (de 'bijdrage RIH'), boven op de binnenplanse kosten (inclusief gemeentelijke plankosten) en eventuele bijdragen voor direct-verbonden bovenwijkse voorzieningen die nodig zijn om het plan werkend op te leveren. Deze financiële bijdrage storten wij in de reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH). Ditzelfde doen wij ook bij de projecten met eigen gemeentelijke gronden (de grondexploitaties). Volgens de uitgangspunten van het BBV, romen wij een deel van de winst ten gunste van de reserve RIH. Sinds 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet in werking getreden. We nemen bij nieuw vast te stellen grondexploitaties een apart beslispunt op om dit deel van de winst van het project ten gunste van de reserve RIH te laten komen.

Vanuit de reserve RIH dekken wij investeringen in openbaar groen en infrastructuur die als 'supra bovenwijkse voorzieningen' kunnen worden beschouwd, zoals (deels) Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UPM) en PARK21.

Grondexploitaties

Grondexploitatieprojecten actualiseren

In de Verordening Grondzaken 2024 staat in artikel 11 dat een grondexploitatie elke vier jaar wordt geactualiseerd, of eerder voor zover noodzakelijk, op basis van één van de volgende vijf overwegingen:

1. de kosten en/of de opbrengsten op netto contante waarde wijken substantieel af van de laatst gerapporteerde grondexploitatie. Onder substantiële afwijkingen wordt het volgende verstaan:
   a. Afwijkingen groter dan 10% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten tot € 30 miljoen;
   b. Afwijkingen groter dan 5% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten tussen de € 30 miljoen en € 50 miljoen;
   c. Afwijkingen groter dan 3% van de kosten en/of de opbrengsten bij projecten groter dan € 50 miljoen
2. het programma wijkt meer dan 10% af van het laatst bestuurlijk vastgestelde programma;
3. het eindpeil van de fasering verschuift meer dan drie jaar naar achteren ten opzichte van het laatst bestuurlijk vastgestelde eindpeil;
4. de raad verzoekt aan het college om een actualisatie;
5. het college wil een actualisatie ter besluitvorming aan de raad aanbieden zoals bij substantiële aanpassingen van het referentiekader welke niet 'vallen' onder lid 1 sub a t/m c.

Geactualiseerde grondexploitaties worden (voornamelijk) bij het tMPG ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Grondprijzenbeleid

Elk jaar leggen we in de Grondprijzennota de hoogte van de grondprijzen vast. In deze jaarlijkse nota zijn de marktontwikkelingen voor de belangrijkste ruimtelijke bestemmingen in Haarlemmermeer besproken en zijn voorstellen gedaan voor de grondprijzen. Zo zijn in de Grondprijzennota 2026 grondprijzen onderscheiden voor doeleinden als kantoren, bedrijven, voorzieningen en woningen (inclusief vrije kavels en particulier opdrachtgeverschap). De Grondprijzennota is geheim van aard en bedoeld als onderhandelingskader en naslagwerk, in combinatie met het Kader Gronduitgifte 2024-2027, voor degenen die namens de gemeente onderhandelen met derden over de verkoop van grond en gebouwen.

Grondzaken, vijf projectcategorieën

In het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) rapporteren wij, per standlijn 1 januari, naast de stand van de Algemene reserve grondzaken (ARG) en de reserve RIH, ook over de financiële stand van vijf projectcategorieën:

1. actieve grondexploitaties
2. projecten in voorbereiding
3. projecten met overeenkomst
4. initiatievenbudget
5. mutaties strategische gronden

De rapportage per 1 juli heet het tussentijds Meerjarenperspectief Grondzaken (tMPG). Het tMPG geeft een samenvatting en een toelichting op de ARG en eventuele actualisaties, nieuwe projecten en budget-/kredietaanvragen. Ook de voortgang van grondverkopen, een prognose van de winsten en de realisatiegraad komen aan bod. De totaalstand van de ARG presenteren wij alleen bij het MPG (standlijn 1 januari).

In het (t)MPG rapporteren wij primair over de financiën en op hoofdlijnen over de inhoudelijke voortgang van projecten. Wij geven met het (t)MPG de raad inzicht in de saldi en ontwikkeling van de financiële mutaties in projecten van de gebiedsontwikkeling.

Initiatievenbudget

Wij zijn door de raad gemandateerd (2006.692372) om jaarlijks budgetten te verlenen voor initiatieven. In de strategische heroriëntatie (2021.0001203) is het ruimtelijk initiatievenbudget verlaagd van € 430.000 naar een bedrag van € 380.000. Van deze initiatieven verwachten wij dat deze kunnen leiden tot een renderende ruimtelijke ontwikkeling of hieraan bijdragen. Bij het afsluiten van het initiatief brengen we het budget ten laste gebracht van de Algemene reserve grondzaken (ARG).

In 2025 zijn zeven initiatieven geopend met een totaal aangevraagd budget van € 380.000:

- Haalbaarheidsstudies woonwagenstandplaatsen
- Rijsenhout afronding gebiedsperspectief
- Rijsenhout drie initiatieven
- Voormalige HEMA-locatie Hoofddorp
- IKC Wereldwijs
- Ruimtelijke ontwikkeling Schiphol
- Herontwikkeling Oranjebuurt 2e fase

Daarnaast zijn er in 2025 twee actieve initiatieven: Gebiedsontwikkeling Lisserbroek en Projectinitiatief Lisserweg 1b.

Algemene reserve grondzaken

Het doel van de ARG is het voorkomen van rechtstreekse beïnvloeding van de programmabegroting en jaarrekening door (project)resultaten op het gebied van grondzaken. Over de stand van de Algemene reserve grondzaken vindt één keer per jaar besluitvorming plaats door de raad met het vastellen van het MPG.

Met de ARG worden de volgende posten verrekend:
- gerealiseerde winsten gemeentelijke grondexploitaties;
- voorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties;
- afsluiten (deel) gemeentelijke grondexploiaties;
- voorziening overige ruimtelijke projecten;
- afsluiten overige ruimtelijke projecten;
- mutaties strategische gronden.

Daarnaast komt het daadwerkelijk besteed initiatievenbudget ten laste van de ARG (artikel 6.5). De kosten gemaakt in de initiatieffase gaan niet mee in de eventueel later te openen gemeentelijke grondexploitatie of faciliterende grondexploitatie.

De ARG bedraagt minimaal € 0 en heeft een bovengrens van € 5 miljoen. De Verordening Grondzaken 2024 beschrijft de werkwijze bij een stand van de ARG buiten de bandbreedte. Er kan aanvulling dan wel afroming van de reserve plaatsvinden. Een aanvulling wordt onttrokken uit de Algemene dekkingsreserve, een afroming wordt toegevoegd aan de reserve Schaalsprong (volgens raadsbesluit reserve Schaalsprong (2020.0000409)).

Ontwikkeling Algemene reserve grondzaken

Het beeld van de ARG ziet er als volgt uit (MPG 1 januari 2026). De besluiten 2025 worden genomen in het MPG tegelijk met het vaststellen van het Jaarverslag 2025.

Tabel 144 Algemene reserve grondzaken

Bedragen x € 1 miljoen	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025
Stand per 1 januari Algemene reserve grondzaken	0,0	0,5
1. Verevening grondzaken	0,3	9,9
2. Overige besluiten	- 0,3	- 0,3
3. Vennootschapsbelasting	0,6	0,0
Algemene reserve grondzaken 31-12	0,5	10,2
Storting/Afdracht Algemene dekkingsreserve/Afroming Schaalsprong	0,0	- 5,2
Algemene reserve grondzaken 31-12 na verevening	0,5	5,0

Toelichting mutaties

1. Verevening grondzaken
De verevening grondzaken bestaat uit de volgende onderdelen: gerealiseerde winsten € 5,0 miljoen, afsluiten van drie grondexploitaties met een voordelig saldo van € 2,0 miljoen, afsluiten van overige ruimtelijke projecten met een nadelig saldo van - € 0,4 miljoen, de mutatie in de voorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties € 1,3 miljoen en de mutatie verliesvoorziening strategische gronden € 2,0 miljoen.

2. Overige besluiten
De overige besluiten bestaan uit structurele besluiten en incidentele besluiten. Het totaal van de overige besluiten bedraagt circa € 0,3 miljoen. Dit betreffen kosten voor de ambtelijke inzet voor de totstandkoming van het (t)MPG, het toekennen van initiatievenbudget en de kunstbijdrage

3. Vennootschapsbelasting
Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten onderworpen aan de vennootschapsbelasting (Vpb) voor hun ondernemingsactiviteiten. Voor de activiteiten van het grondbedrijf komt de te betalen vennootschapsbelasting ten laste van de ARG. Over 2024 is fiscaal net als in 2023 een negatief resultaat behaald. Er hoeft daarom geen boeking gemaakt te worden ten laste of gunste van de ARG.

Samenvattend:
De stand van de ARG per 31 december 2025 bedraagt € 10,2 miljoen. Hiermee komt de stand van de ARG boven de vastgestelde grenzen van € 0 - € 5 miljoen. Er volgt een afdracht aan de

reserve Schaalsprong van € 5,2 miljoen (raadsbesluit reserve Schaalsprong 2020.0000409). De beginstand van de ARG per 1 januari 2026 is € 5,0 miljoen.

Rapportage op standlijn 1 januari 2026

Jaarlijks worden bij het opmaken van de jaarrekening en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) de definitieve resultaten vanuit de grondexploitaties opgemaakt, verwerkt en vastgesteld. Grondexploitaties zijn meerjarenprognoses waarbij de meeste uitgaven vooruitlopen op de inkomsten. In de jaarrekening staan de werkelijke uitgaven tot aan balansdatum als onderhanden werk onder voorraden op de balans. In het MPG kijken we vooruit naar de toekomstige inkomsten en uitgaven. Dat doen we zowel op eindwaarde als netto contante waarde. De eindwaarde is het verwacht resultaat op basis van alle gemaakte en toekomstige uitgaven en inkomsten in het jaar dat het project wordt afgerond. Aangezien ieder project een andere einddatum heeft worden alle projecten voor onder andere vergelijking ook tegen de disconteringsvoet teruggerekend naar de huidige waarde en dat is de netto contante waarde.

Waardering grondexploitaties op de balans

Grondexploitaties staan op de balans opgenomen onder de voorraden in Tabel 177. De boekwaarde staat hieronder nader uitgesplitst.

Tabel 145 Boekwaarde grondexploitaties

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Winstgevende projecten	34.753	35.073
Verliesgevende projecten	46.106	45.422
Badhoevedorp Centrum	-26.276	-21.682
Grondbank zonder Transformatie	22.175	22.308
Totaal	**76.758**	**81.122**

Voor het bepalen van winst- of verlies op de grondexploitaties passen wij de richtlijnen van het BBV toe. We gebruiken hierbij parameters die we hieronder eerst toelichten.

Parameters grondexploitatie

De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van een project en hebben invloed op het geprognosticeerde eindresultaat van een project. De ontwikkeling van de parameters wordt nauwlettend gevolgd.

Als onderdeel van de actualisering van de grondexploitaties in het MPG worden jaarlijks de parameters voor de grondexploitaties heroverwogen. Dit proces bestaat uit twee stappen:

1. de werkelijk opgetreden prijsstijgingen in 2025 en het effect hiervan op de gehanteerde parameters;
2. de verwachting van de toekomstige economische ontwikkelingen.

In onderstaande Tabel 146 staat een overzicht van de geactualisateerde parameters van de kosten en opbrengsten in de grondexploitaties naar 1 januari 2026, ten opzichte van de cijfers in het MPG 2025 (stap 1):

Tabel 146 Parameters waardering grondexploitaties 2025

Kostensoort	MPG 2025	Werkelijk 2025
Verwerving	3,5%	5,0%
VTA	3,5%	1,5%
Investeringen	3,5%	3,0%
Opbrengsten woningbouw betaalbaar	2,0%	5,0%
Opbrengsten woningbouw overig	3,5%	5,5%
Opbrengsten Kantoren & Bedrijven	1,5%	2,0%
Overige opbrengsten	1,5%	2,0%

In de netto contante waarde (NCW)-berekening van een grondexploitatie worden de geraamde kosten en opbrengsten op basis van inflatie en renteparameters en de fasering doorgerekend naar de toekomst. De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van een project. Ze zijn berekend op basis van de gemiddelde prijsverwachting in de komende zeven jaar. Dit geeft de parameters voor de grondexploitaties zoals opgenomen in Tabel 147 (stap 2).

Tabel 147 Parameters MPG 2026

Parameters MPG 2026	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Plankosten	4,0%	3,0%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Overige kosten (GWW)	3,0%	3,0%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Opbrengsten woningen betaalbaar	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Opbrengsten woningen overig	4,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Opbrengsten overig	2,0%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%

Uit de tabel is af te lezen, dat voor de jaren tot en met 2027, in verband met de onzekerheid, een hoger percentage voor plankosten en overige kosten is opgenomen in de grondexploitaties. Vanaf 2028 keert het percentage terug naar het langjarig gemiddelde van 2,5%.

Voor de opbrengstenstijging van de grondcomponent van de toekomstige bouwpercelen hanteren we verschillende categorieën:
- voor de betaalbare woningen hanteren we opbrengststijging van 2,5%;
- voor de overige woningen hanteren we in 2026 een opbrengststijging van 4,5% en voor 2027 en verder 2,5%;
- voor de overige opbrengsten hanteren we 2026 een opbrengststijging van 2% en voor 2027 en verder 2,5%

Rente en disconteringsvoet

Uitganspunt voor de te hanteren rekenrente is de gemeentelijke omslagrente. Deze is in de Programmabegroting 2025-2028 bepaald op 2%. De disconteringsvoet voor het bepalen van de Netto Contante Waarde (NCW) blijft conform BBV-voorschriften gehandhaafd op het minimum percentage van 2%.

Tabel 148 Rente en disconteringsvoet

Parameters	MPG 2025	MPG 2026
Gemeentelijke omslagrente	2,0%	2,0%
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%

Scenario- en risicoanalyses

Voor de waardering van grondexploitaties en om de resultaten te bepalen maken wij gebruik van uitgebreide scenario- en risicoanalyses. De grondexploitaties geven daardoor een voorzichtig realistisch beeld. Conform de actuele BBV-notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken maken we een splitsing tussen projectspecifieke risico's en conjuncturele risico's. Bij negatieve grondexploitaties wordt een 85% risico voor 100% meegenomen in de verliesvoorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties. De overige risico's bij negatieve grondexploitaties nemen we op in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing en dus in het benodigd weerstandsvermogen. Naast projectspecifieke risico's hebben we conjuncturele risico's die projectoverstijgend zijn. De conjucncturele risico's hebben een relatie met het weerstandsvermogen en nemen we apart op in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Bij de herziening van de grondexploitaties stellen wij de winstverwachtingen bij, de strategie, programma's en uitgiftetempo op de huidige economische omstandigheden. We houden ook rekening met ontwikkelingen als de stikstof- en de netcongestieproblematiek. Dit alles vanuit de verwachting dat in de toekomst ruimtelijke druk blijft op dit deel van de MRA.

Netto contante waarde

In Tabel 149 staan de NCW van de grondexploitatieprojecten per 1 januari 2026. De waarden zijn opgebouwd uit projectresultaten en autonome effecten (niet stuurbare markteffecten zoals rente en inflatie). Ter vergelijking is ook de stand per 1 juli 2025 uit het tMPG opgenomen. Verschillen ontstaand door een veranderde inschatting van het verloop van een project, maar ook door het toevoegen of afsluiten van projecten.

Tabel 149 Netto contante waarden (NCW) Grondexploitatieprojecten

Bedragen x € 1.000[1]	tMPG 01-07-2025	Project resultaten	Stand per 31-12-2025	NCW Autonome wijzigingen	MPG 01-01-2026	Winst/RIH uitname 2025	Resultaat na uitname
Winstgevende projecten	60.823	-1.736	59.087	14.580	73.666	-4.954	68.712
Verliesgevende projecten	-30.649	2.006	-28.643	-506	-29.150	0	-29.150
Badhoevedorp Centrum	4.272	381	4.653	513	5.166	-2.026	3.140
Totaal NCW-resultaat actieve grex projecten	34.446	650	35.096	14.586	49.682	-6.980	42.702

1 *de optellingen vinden plaats op basis van niet afgeronde bedragen dit kan leiden tot afrondingsverschillen.*

Om tussentijdse winst te kunnen nemen schrijft het BBV voor dat het realisatiebeginsel (Percentage of Completion (POC)) wordt gehanteerd. Projectspecifieke risico's corrigeren wij op de winstneming. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat als de prognose van het eindresultaat van het project alsnog verslechtert er mogelijke winst gecorrigeerd dient te worden ten laste van de Algemene reserve grondzaken.

Het actuele geraamde resultaat van de winstgevende projecten is € 73,7 miljoen. Na winstuitname bedraagt dit € 68,7miljoen. Voor het verlies op de verliesgevende projecten ad € 29,1 miljoen treffen we de Voorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties, deze lichten wij toe in Tabel 151.

Nominale eindwaarde

De BBV-regels schrijven voor dat ook de eindwaarde standen van de projecten worden weergegeven. Eindwaarde is het resultaat op het tijdstip waarop de grondexploitatie wordt afgesloten. Dit mag worden weergegeven tegen nominale of contante waarde. De nominale eindwaarde standen zijn weergegeven in Tabel 150.

Tabel 150 Nominale eindwaarde standen Grondexploitatieprojecten

Bedragen x € 1.000[1]	tMPG 01-07-2025	Project resultaten	Stand per 31-12-2025	Autonome effecten	MPG 01-01-2026	Winst/RIH uitname 2025	Resultaat na uitname
Winstgevende projecten	63.359	-1.373	61.986	10.669	72.656	396	73.052
Verliesgevende projecten	-30.370	312	-30.057	1.589	-28.468	0	-28.468
Badhoevedorp Centrum	5.108	534	5.642	-196	5.446	-2.026	3.420
Totaalresultaat actieve grex projecten	38.097	-526	37.571	12.063	49.634	-1.629	48.004

1 *de optellingen vinden plaats op basis van niet afgeronde bedragen dit kan leiden tot afrondingsverschillen.*

Toelichting op de rubrieken

In het MPG worden alle projecten toegelicht. Het (t)MPG wordt tweemaal per jaar aangeboden aan de raad. Hieronder lichten we de belangrijkse projecten toe.

Winstgevende projecten

Lincolnpark Tweede Fase

Het doel van het project Lincolnpark Tweede Fase is het realiseren van een circulaire en duurzame gemengde stedelijke ontwikkeling, van woningen en voorzieningen. Het plan- en exploitatiegebied van Lincolnpark Tweede Fase is gelegen ten zuiden van de Johan Enschedélaan, ten oosten van de Hoofdweg Oostzijde, ten noorden van de Bennebroekerweg en ten westen van bedrijventerrein De President.

Hoofddorp Zuidrand

Ten zuiden van Hoofddorp wordt sinds 2008 gewerkt aan het project de Zuidrand. De Zuidrand is een gemengde ontwikkeling van zowel woningbouw als commercieel recreatieve functies. Het project bestaat uit meerdere deelplannen waarvan inmiddels meerdere deelplannen zijn uitgevoerd. Hierdoor zijn onder andere het Sportcomplex Willem-Alexander, het Haarlemmermeer Lyceum, voetbalvereniging UNO, het gebouw Aquaradius, Hof van Pampus

(Westkavel), Zuiderhoeven (Pleinen) en een afvalwatertransportgemaal gerealiseerd.

De President 1.1
Het doel van het project De President 1.1 is het ontwikkelen van een hoogwaardig bedrijvenpark voor lokale, regionale en internationaal georiënteerde bedrijven. Bij de ontwikkeling wordt aandacht besteed aan uitstraling en duurzaamheid, waarbij gelet wordt op de inrichting van de openbare ruimte en de kwaliteit van de bedrijfsgebouwen.

Verliesgevende projecten
De Liede
Het vergroten van het bestaande laagwaardige bedrijventerrein De Liede, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor de verplaatsing van lokaal/regionale (laagwaardige en hindergevende) bedrijven is het doel van dit project. Het bestaande en nieuwe bedrijventerrein worden voorzien van een nieuwe verkeersontsluiting. Verder faciliteren we het nieuwe 380kV trafostation behorende bij de nieuwe 380kV hoogspanningsleiding zoals deze door TenneT door de Randstad wordt aangelegd.

Badhoevedorp Centum
Het project Badhoevedorp Centrum heeft als doel de herontwikkeling van het vrijkomende gebied na de omlegging van de snelweg A9. Het gaat om de deelgebieden Lijndenhof, Quatrebras, Centrum, Schuilhoeve en De Veldpost. De de opbrengsten daarvan wenden wij aan ter dekking van de bijdrage aan de omlegging van de A9 en storten wij in de Algemene dekkingsreserve (ADR). Het saldo van de grondexploitatie Badhoevedorp Centrum is ten opzichte van het tMPG 2025 gewijzigd van € 5,1 miljoen naar € 5,4 miljoen. Deze stijging komt voornamelijk door de autonome wijzigingen. Na de winstuitname van € 2,0 miljoen wordt de uiteindelijke stand € 3,4 miljoen. Het project Badhoevedorp Centrum heeft als doel de herontwikkeling van het vrijkomende gebied na de omlegging van de snelweg A9. Het gaat om de deelgebieden Lijndenhof, Quatrebras, Centrum, Schuilhoeve en De Veldpost.

Voorzieningen
Naast de waardering van grondexploitaties op aanschafwaarde vormen we voorzieningen om waar nodig de waarde op de balans te verlagen. De twee bedragen samen geven zo een voorzichtig beeld van de waarde van de grondexploitaties. We hebben daarvoor twee voorzieningen gevormd die we hieronder per voorziening toelichten.

Verliesvoorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties
De Verliesvoorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties wordt gebruikt om het begrote verlies van negatieve gemeentelijke grondexploitaties te dekken. De verliesvoorziening is gelijk aan het resultaat op de netto contante waarde van verliesgevende gemeentelijke grondexploitaite. In deze voorziening Tabel 151 zijn, conform de Verordening Grondzaken 2024 (artikel 12.5), uit voorzichtigheidsoogpunt de zogenaamde 85%-risico's meegeteld: dit zijn de grondexploitaties waarbij de kans dat het risico zich voordoen op 85% wordt ingeschat.

Tabel 151 Voorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties

Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Rekening 2025	Mutaties
Nieuwe Kom in Nieuw-Vennep	23.118	23.348	231
Boseilanden	1.772	1.626	-147
De Hoek	1.433	1.449	16
De Liede	414	31	-383
Hart van Zwanenburg	1.304	1.114	-190
Sectorpark	2.129	2.569	439
Raadhuisplein en omgeving	923	0	-923
Totaal	31.094	30.137	-957

Verliesvoorziening overige ruimtelijke projecten
Voorbereidende grondexploitaties
Voor voorbereidende grondexploitatieprojecten gaan we ervan uit dat de kosten worden terugverdiend. Pas bij het afsluiten van een voorbereidende grondexploitatie of bij het afsluiten van een overeenkomst brengen we een eventueel verlies ten laste van de ARG. We hanteren het principe 'verlies neem je op het moment dat je het verlies voorziet' waarbij we de risico's van de desbetreffende projecten in een verliesvoorziening opnemen. Op basis van een risicoanalyse is de hoogte van de benodigde voorziening bepaald.

Projecten met een ontwikkelaar op basis van een intentie- anterieure- of samenwerkings-overeenkomst
Ook voor projecten met een ontwikkelaar op basis van een intentie- anterieure- of samenwerkings-overeenkomst gaan we ervan uit dat de kosten worden terugverdiend. De regels voor de voorziening zijn hetzelfde als bij de voorziening voorbereidende grondexploitaties.

De voorziening is nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van het MPG 2025.

Tabel 152 Verliesvoorziening overige ruimtelijke projecten

Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Rekening 2025	Mutaties
Voorbereidende grondexploitaties[1]	951	1.292	341
Projecten met ontwikkelaar[2]	4.408	4.061	-347
Totaal	5.359	5.353	-6

1 *Deze voorziening is opgenomen als credit post onder de immateriële vaste activa op de balans.*
2 *Deze voorziening is opgenomen als credit post onder de vlottende activa, Overige nog te ontvangen bedragen.*

Strategische gronden

Onze gemeente bezit en verwerft strategische gronden in het kader van een actief ontwikkelbeleid. Daarmee zet zij haar privaatrechtelijke positie in om gebiedsontwikkeling te sturen. In overeenstemming met het BBV waarderen wij deze gronden tegen aanschafwaarde op de balans. Als de actuele waarde op basis van de huidige bestemming lager is dan de oorspronkelijke aanschafwaarde nemen we het verschil op in de verliesvoorziening strategische gronden. De gronden staan op de balans onder de materiële vaste activa onder Overige investeringen met economisch nut Tabel 170. Voor een helder inzicht rubriceren wij de gronden in een exploitatieperspectief van koud naar warm en ruilgronden. Het overzicht per categorie is opgenomen in Tabel 153.

Tabel 153 Strategische gronden

Categorie	Boekwaarde 31-12-2024 (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025 (x € 1.000)	m²	Gemiddelde boekwaarde per m² excl. voorz.
Koud/Schiphol exploitatieperspectief na 20 jaar	33.876	39.509	3.174.956	€ 12,44
Lauw exploitatieperspectief tussen 10 en 20 jaar	8.276	8.276	557.488	€ 14,85
Warm exploitatieperspectief binnen 10 jaar	7.734	7.734	41.421	€ 186,71
Ruilgronden	2.782	2.782	487.499	€ 5,71
Totaal	52.668	58.301	4.261.364	

Onze Verordening Grondzaken (artikel 3.2) schrijft een tweejaarlijkse taxatie van de strategische gronden voor. De taxatie heeft in 2025 plaatsgevonden. Uit de taxatie komt naar voren dat de waarde van een groot aantal gronden hoger is getaxeerd dan de vorige taxatie van 2023. De BBV-regels verbieden echter om de waarde van de gronden te verhogen. Een hogere taxatiewaarde heeft wel invloed op de verliesvoorziening strategische gronden Tabel 154 immers het verschil tussen de aanschafwaarde en taxatiewaarde is kleiner dan in 2023. Dit positieve effect van € 2,0 miljoen komt ten gunste van de ARG.

Verliesvoorziening strategische gronden

Net als bij de grondexploitaties is, op grond van de verordening (artikel 9.6) een voorziening gevormd voor eventuele verliezen op de waardering van de gronden. De stand van de voorziening is opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 154 Verliesvoorziening strategische gronden

Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Rekening 2025	Mutaties
Strategische gronden[1]	16.093	14.045	-2.048
Totaal	16.093	14.045	2.048

1 *Deze voorziening is opgenomen als credit bedrag onder de balanspost Overige investeringen met economisch nut.*

Openbaarheid Wet open overheid (Woo)

Portefeuillehouder: Van der Meij

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze paragraaf doen wij verslag van de uitvoering in 2025.

Actieve openbaarmaking
De Woo noemt zeventien categorieën van informatie die actief openbaar gemaakt moeten worden, waarvan er elf voor gemeenten gelden. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). De eerste tranche van categorieën die vanaf 1 november 2024 actief openbaar moeten worden gemaakt, betreft:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- organisatie en werkwijze;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken Staten-Generaal.

Ongeacht dat dit nog niet verplicht is maken wij altijd al meer informatie dan genoemd actief openbaar:

Categorie	Beschikbaar op
Organisatiegegevens	https://organisaties.overheid.nl
	https://haarlemmermeergemeente.nl
Wet- en regelgeving	https://lokaleregelgeving.overheid.nl
	https://www.officielebekendmakingen.nl/gemeenteblad ook op basis van de Wet elektronische publicaties (Wep)
Raadsstukken	https://haarlemmermeer.bestuurlijkeinformatie.nl (iBabs) Ook op basis van de Gemeentewet
Bestuursstukken (B&W)	https://haarlemmermeer.bestuurlijkeinformatie.nl (iBabs) verplicht: agenda en besluitenlijst
Jaarplannen en verslagen	https://planningencontrol.haarlemmermeer.nl ook als raadsstukken, maar in deze vorm beter toegankelijk
Onderzoeken: 1. Staf, bestuur en directie - onderzoeken en statistiek 2. Rekenkamer	https://onderzoek.haarlemmermeergemeente.nl/ https://www2.haarlemmermeergemeente.nl/rekenkamer
Subsidies (verleend)	https://haarlemmermeergemeente.nl/subsidieregister

Voor een aantal categorieën, zoals behandelde Woo-verzoeken en (geanonimiseerde) klachten, hebben wij nog geen geschikt publicatieplatform. Wij nemen deel in een initiatief in Dimpact-verband waar samen met 13 gemeenten dit platform wordt ontwikkeld.

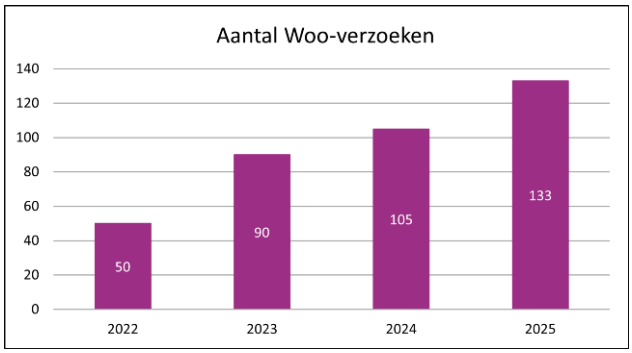
Passieve openbaarmaking
Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie openbaar te maken (op verzoek). Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang, zoals opgenomen in de wet, in het geding is. Hierbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld bescherming van de persoonlijke levenssfeer of financiële of economische benadeling van de gemeente.

In 2025 hebben wij 133 verzoeken om informatie op grond van de Woo ontvangen. De behandeling van Woo-verzoeken legt druk op de organisatie. Wij hebben 52% tijdig kunnen beantwoorden, 48% van de verzoeken zijn niet binnen de termijn van vier of de verlengde termijn van zes weken afgehandeld. Verschillende redenen kunnen daar de oorzaak van zijn, niet in de laatste plaats het aantal toegenomen Woo-verzoeken (zie Tabel 155) en de omvang van sommige verzoeken.

Tabel 155

Jaar	Aantal Woo-verzoeken
2022[1]	50
2023	90
2024	105
2025	133

1 Vanaf 1 mei 2022

Figuur 46

Verbetering van de informatiehuishouding
Uitgangspunt van Woo is, dat de (digitale) informatiehuishouding van overheden op orde is. Er is binnen de organisatie continu aandacht voor de (verbetering van de) informatiehuishouding. Aan de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer wordt in de paragraaf bedrijfsvoering en paragraaf toezichtsinformatie aandacht besteed.

Toezichtinformatie

Portefeuillehouder: Schuurmans-Wijdeven

Inleiding

In de Wet Revitalisering generiek toezicht (Rgt) is het toezicht tussen gemeenten en provincies geregeld. Het interbestuurlijke toezicht (IBT) is alleen gericht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Het is niet bedoeld om de kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren. Daarnaast is de rol van de raad als controleur van de uitvoering van wettelijke medebewindstaken door het college belangrijker geworden. Het uitgangspunt van de Wet Rgt is namelijk vertrouwen. Vertrouwen dat gemeenten hun taken goed uitvoeren en dat de horizontale verantwoording en controle goed werken. De provincie als toezichthouder komt pas in actie als blijkt dat de medebewindstaken niet goed worden uitgevoerd. Waar de uitvoering goed verloopt, kan de provincie op afstand blijven. Daar waar dat nog niet het geval is, moet de provincie haar toezichthoudende rol vervullen.

De provincie houdt systematisch toezicht op de risicovolle domeinen: financiën, informatie- en archiefbeheer, omgevingsrecht inclusief ruimtelijke ordening en huisvesting van verblijfsgerechtigden. De toezichtinformatie wordt jaarlijks voor 15 juli verstrekt aan de provincie.

Door de provincie worden de beoordelingsresultaten van het toezicht gepubliceerd op de website van de provincie, www.noord-holland.nl.

Middels deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over de verstrekte informatie aan de provincie.

Omgevingsrecht

Omgevingsrecht is een verzamelterm voor wet- en regelgeving over de fysieke leefomgeving, zoals milieu, natuur, water en ruimtelijke ontwikkeling. Het belangrijkste doel van deze regels is het behouden, beheren, gebruiken en ontwikkelen van een veilige en gezonde leefomgeving.

De informatie die voor de provincie nodig is om te beoordelen of de gemeente Haarlemmermeer op adequate wijze uitvoering geeft aan haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) op grond van de Omgevingswet is voor zover aanwezig tijdig aan de provincie verstrekt. Veel van deze VTH-taken zijn wettelijk verplicht ondergebracht bij de

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).

De belangrijkste ontwikkelingen in 2025
In 2024 is naar aanleiding van het interbestuurlijk toezicht (IBT) door de provincie geconcludeerd dat wij geen gesloten beleidscyclus hebben en dat er beleidsstukken ontbraken. Ook na aanlevering van de ontbrekende stukken was het oordeel van de provincie dat de stukken inhoudelijk niet voldoen aan de wettelijke vereisten. Dit zal ook in 2026 nog het geval zijn. Omdat de bestaande beleidsstukken gedateerd zijn is besloten een volledig nieuw handhavingsbeleid op te laten stellen, dat voldoet aan alle procescriteria uit het Omgevingsbesluit. Inmiddels is een eerste kwaliteitsmeting uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de uitvoeringsorganisatie voor de kritieke massa voldoet op alle deskundigheidsgebieden.

Aandachtspunten voor 2026
In 2026 wordt het nieuwe handhavingsbeleid vastgesteld. Nadat dit handhavingsbeleid is vastgesteld is het een blijvend aandachtspunt om de beleidscyclus gesloten te houden en te blijven voldoen aan de procescriteria. Dit betekent onder andere dat de uitvoering van de handhavingstaken tijdig moet worden geëvalueerd. Daarnaast moet er jaarlijks worden vastgesteld op welke onderwerpen wij ons het komende jaar gaan richten.

Huisvesting statushouders

De provincie houdt toezicht op het halen van de taakstelling huisvesting statushouders. Als de gemeente de Huisvestingswet niet of niet voldoende uitvoert, dan kan dit leiden tot indeplaatstreding. De wijze waarop wij uitvoering hebben gegeven aan deze taakstelling hebben wij beschreven in het programma Wonen.

Informatiebeheer en archieven (Archiefwet 1995)

De gemeentearchivaris van Haarlemmermeer, aangesloten bij het Noord-Hollands Archief, is belast met het toezicht op de naleving van de Archiefwet bij de gemeente. De Archiefverordening 2019 bepaalt dat de archivaris éénmaal per jaar verslag doet aan het college van burgemeester en wethouders betreffende de uitoefening van het toezicht en het college tenminste éénmaal per jaar verslag doet aan de gemeenteraad. Wij voldoen middels deze paragraaf aan de verplichting. De verslagen van de archivaris met betrekking tot het toezicht op nog niet overgebrachte (via het Historisch Archief openbaar gemaakte) informatie en het beheer van de archiefbewaarplaatsen zijn opvraagbaar.

De gemeentearchivaris doet jaarlijks een archiefinspectie. Eventuele gebreken in naleving van wet- en regelgeving en verantwoording worden in de verslagen van de gemeentearchivaris uitgedrukt in geconstateerde risico's, waarbij aandachtspunten voor het komende jaar worden aangedragen.

In deze verslagperiode hebben we ons gericht op de decentraal uitgevoerde vernietiging van informatie uit de systemen.

De belangrijkste ontwikkelingen in 2025
De hoeveelheid informatie die wij verwerken neemt in dit informatietijdperk alleen maar toe. Daarom is onze aandacht gegaan naar het opschonen van informatie en het inrichten van een algemene vernietigingsprocedure voor de opslag van informatie. Om informatie betrouwbaar en vindbaar te houden, is het opschonen van informatiesystemen belangrijk. Veel aandacht is ook gegaan naar moderne opslagplaatsen die de samenwerking bevorderen. Hiermee verminderen we de hoeveelheid kopieën die in de organisatie in omloop zijn. Digitaal werken betekent namelijk ook gezamenlijk aan dezelfde documenten te werken. Hierdoor is enkelvoudige opslag mogelijk.

Bij de archivering van te bewaren informatie zijn we bezig met het proces van overbrenging van digitale informatie naar het e-depot van het Noord-Hollands Archief. Om de uitvoering straks makkelijk te laten verlopen, wordt er nu gezamenlijk met het Noord-Hollands Archief aan de randvoorwaarden voor overbrenging gewerkt.

Jaarrekening

Algemene grondslagen opstellen jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de vigerende verordeningen.

Grondslagen voor consolidatie
Verbonden partijen worden niet geconsolideerd.

Grondslagen voor de balans
Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, tenzij hierna anders is weergegeven. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij hierna anders is weergegeven.

Stelsel- en schattingswijzigingen
Er is geen sprake van stelsel- en schattingswijzigingen in 2025.

Normenkader rechtmatigheid
Het normenkader voor de rechtmatigheid van de baten en lasten inclusief balansmutaties wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Het normenkader rechtmatigheid 2025 12778653 is vastgesteld in de raad van 18 december 2025.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten opgenomen.

Waarderingsgrondslagen activa

Algemeen vaste activa

Op grond van de Notitie Activabeleid Gemeente Haarlemmermeer 2019 (2019.0054155) worden alleen de vaste activa met een investeringsbedrag groter dan € 50.000 geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatste worden altijd geactiveerd.

Immateriële vaste activa

Conform de Notitie Activabeleid Gemeente Haarlemmermeer 2019 activeert de gemeente in principe geen bijdragen aan activa in eigendom van derden. Wanneer hiervan wordt afgeweken moet er een gemotiveerd raadsbesluit aan ten grondslag liggen. Daarbij is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Activa met een meerjarig economisch nut
Deze activa zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen. Bij het afschrijven wordt rekening gehouden met specifieke investeringsbijdragen van derden die op de desbetreffende investering in mindering worden gebracht. Bijdragen uit reserves worden niet rechtstreeks op de activa in mindering gebracht, maar via de afzonderlijke programmarekeningen aangewend voor dekking van de afschrijving. De overige gronden en terreinen, waaronder de 'strategische gronden', zijn gewaardeerd op maximaal de marktwaarde.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, voor het inzamelen van huishoudelijk afval of begraafplaatsen, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut
Deze worden ook geactiveerd. Dit betreffen de eerste aanleg van wegen met de hierbij behorende civiele kunstwerken, de niet in grondexploitaties opgenomen eerste aanleg of vervanging van grote wegen- en waterbouwkundige werken (viaducten, bruggen, verkeersregelinstallaties en openbare verlichting) en omvangrijke wegenreconstructies in het kader van een wijkverbetering of verkeersdoorstroming. Waardering vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen. Bij het afschrijven wordt rekening gehouden met specifieke investeringsbijdragen van derden die allereerst op de desbetreffende investering in mindering worden gebracht. Dekking uit een reserve wordt bij investeringen met maatschappelijk nut op dezelfde manier verwerkt als bij de investeringen met economisch nut. Dit houdt in dat de reserve via de afzonderlijke programmarekeningen aangewend wordt voor dekking van de afschrijving. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Het is niet toegestaan om extra af te schrijven op investeringen met maatschappelijk nut.

Afschrijvingsmethode
De berekening van de afschrijvingen geschiedt conform de lineaire afschrijvingsmethode op basis van de verwachte economische gebruiksduur per actief. De gebruiksduur wordt zowel bepaald door technische als economische slijtage.

Afschrijvingen
De afschrijvingen op de materiële vaste activa die ten laste worden gebracht van de programmarekening, worden berekend op basis van de verkrijgingprijs, verminderd met eventuele investeringsbijdragen. Met een eventuele restwaarde wordt geen rekening gehouden. De afschrijvingstermijnen bij eerste aanleg of aanschaf zijn:

Tabel 156

Categorie	Aantal jaar
Gronden en terreinen	n.v.t.
Inrichten gronden (niet) openbare dienst	10-30
Gebouwen (niet) voor openbare dienst en sportgebouwen	10-40
Inrichting gebouwen	3-20
Materieel	3-15
Openbaar groen	20-50
Wegen, straten en pleinen	10-55
Bruggen	10-30
Riolering	20-60

Financiële vaste activa
De waardering van de deelnemingen vindt plaats tegen de nominale waarde van het gestorte kapitaal. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa
Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

De 'Bouwgronden in exploitatie' zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die volgens het besluit ruimtelijk ordening rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede de rentekosten (renteomslagpercentage) en de administratie- en beheerskosten. Genomen resultaten zijn in de waardering verdisconteerd. Dit kan bij het verwachten van toekomstige verliezen leiden tot een negatieve stand van de activa, aangezien de verliesvoorziening verwerkt wordt als een correctiepost.

De voorraad gereed product vertoont het verloop van de eigen verklaringen tijdens een jaar. Ook wordt op deze post activa verantwoord dat in de verkoop staat.

Winstnemingen grondexploitaties
Tussentijdse winsten worden genomen volgens het realisatiebeginsel. De techniek die hiervoor toegepast moet worden is de 'percentage of completion (POC) methode' (percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde opbrengsten x geraamde winst). Op de geraamde winst worden eerst de risico's in mindering gebracht.

Verliesnemingen op bouwgronden in exploitatie (BIE)
Bij actieve grondexploitaties met een verwacht negatief resultaat wordt een voorziening

getroffen ter hoogte van dit negatieve verwachte resultaat.

Parameters grondexploitaties
In de grondexploitaties wordt gerekend met langjarige gemiddelde parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en renteontwikkelingen. Deze zijn mede de basis voor het opstellen van het (t)MPG dat halfjaarlijks aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Voor het bepalen van de voorziening wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën:

1. Belastingdebiteuren (opgelegd door Cocensus)
De noodzakelijke stand van de voorziening wordt bepaald op basis van de dynamische methode door aan de hand van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als oninbaar te beschouwen. Openstaande posten tot één jaar worden voor 10% als oninbaar geschat. Dit percentage loopt op tot 100% voor openstaand posten ouder dan zes jaar.

2. Bijstandsdebiteuren
De noodzakelijke stand van de voorziening wordt bepaald op basis van de dynamische methode. Voor de diverse categorieën vorderingen op basis van de Participatiewet worden verschillende percentages aangehouden, afhankelijk van het risico. Het percentage oninbaar ligt tussen 25% en 75%.

3. Overige vorderingen
Voor deze categorie vorderingen wordt gebruik gemaakt van zowel de statische als de collectieve statische methode. De statische methode wordt toegepast op alle vorderingen ouder dan 120 dagen en groter dan € 200.000. Per vordering en per debiteur wordt het risico op oninbaarheid beoordeeld. De collectief statische methode wordt gebruikt voor vorderingen die bij de belasting- of gerechtsdeurwaarder in behandeling zijn (oninbaarheid 50%) en bij openstaande dwangsommen (oninbaarheid 75% ongeacht de ouderdom).

Liquide middelen
De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Waarderingsgrondslagen passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene - en bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming volgens het overzicht van baten en lasten (de programmarekening).

De raad bepaalt of een bestemmingsreserve wordt opgeheven en wat er met het resterende saldo gebeurt. Op het moment dat een bestemmingsreserve bij de jaarrekening op nul staat en geen nieuwe besluiten worden genomen, wordt een voorstel tot opheffing gedaan.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd wegens:
a) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten (voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's);
b) kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (onderhoudsegalisatievoorzieningen);
c) van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (door derden beklemde middelen) met uitzondering van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen welke verantwoord worden onder de 'Overlopende passiva'.

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De pensioenverplichting voor de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Dit onderdeel bestaat uit de grondslagen voor resultaatbepaling bij baten en lasten, personeel, dividend, onderhoudskosten en resultaatneming grondexploitaties.

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het college van burgemeester en wethouders schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Algemene uitkering
Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Dividend
Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend wordt vastgesteld.

Opbrengstverantwoording omgevingsvergunningen
Opbrengsten uit hoofde van omgevingsverguningen worden verantwoord op het moment dat de aanvraag is ontvangen.

Personeelslasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Sommige personele lasten worden echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Dit omdat het niet is toegestaan om voorzieningen dan wel schulden op te nemen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voorbeelden hiervan zijn ziektekostenpremie voor gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Afschrijvingen
Afschrijvingen geschieden tijdsevenredig, op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Afschrijvingen vangen aan in het jaar na in gebruik name van het actief.

Onderhoudskosten
Onderhoudskosten lopen via de exploitatielasten, tenzij hiervoor een voorziening is getroffen. In Haarlemmermeer geldt dit voor het onderhoud van gebouwen.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 157

Programma/Mutatie reserves (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Baten en lasten	Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
		2025	2025	2025	
Bestuur, samenleving en publiekscontact	Baten	4.907	5.761	9.260	3.499
	Lasten	18.789	20.467	19.685	782
	Saldo	**-13.882**	**-14.706**	**-10.425**	**4.281**
Veiligheid	Baten	3.080	31.702	30.961	-741
	Lasten	25.578	54.706	53.740	966
	Saldo	**-22.498**	**-23.004**	**-22.779**	**225**
Zorg en werk	Baten	42.093	50.745	51.317	571
	Lasten	172.310	195.137	191.075	4.061
	Saldo	**-130.217**	**-144.392**	**-139.759**	**4.633**
Maatschappelijke ontwikkeling	Baten	24.450	40.805	39.652	-1.153
	Lasten	117.997	135.476	131.853	3.622
	Saldo	**-93.547**	**-94.671**	**-92.201**	**2.470**
Mobiliteit	Baten	187	715	591	-124
	Lasten	8.320	7.607	6.822	785
	Saldo	**-8.133**	**-6.892**	**-6.231**	**661**
Ruimtelijke ontwikkelingen	Baten	38.157	52.298	39.860	-12.437
	Lasten	45.423	51.596	35.400	16.196
	Saldo	**-7.266**	**701**	**4.460**	**3.759**
Wonen	Baten	3.907	4.664	4.897	234
	Lasten	7.544	6.657	5.723	933
	Saldo	**-3.637**	**-1.993**	**-826**	**1.167**
Kwaliteit fysieke omgeving	Baten	48.156	45.882	47.068	1.186
	Lasten	92.474	91.405	91.242	163
	Saldo	**-44.318**	**-45.524**	**-44.174**	**1.350**
Economische zaken	Baten	17.083	6.163	8.334	2.171
	Lasten	14.991	12.191	11.910	281
	Saldo	**2.092**	**-6.028**	**-3.576**	**2.452**
Overzicht algemene dekkingsmiddelen *	Baten	416.852	441.985	444.431	2.445
	Lasten	15.478	6.013	6.035	-23
	Saldo	**401.374**	**435.973**	**438.395**	**2.423**
Overzicht overhead	Baten	1.599	1.671	2.001	330
	Lasten	78.208	82.899	82.515	385
	Saldo	**-76.609**	**-81.228**	**-80.514**	**714**
1 Totaal van baten excl. reservemutaties		**600.472**	**682.390**	**678.372**	**-4.018**
2 Totaal van lasten excl. reservemutaties		**597.112**	**664.153**	**636.001**	**28.152**
3 Saldo van baten en lasten (1-2)		**3.360**	**18.237**	**42.371**	**24.134**

* Waarvan

- Onvoorzien	Lasten	35	35	-	35
- Vennootschapsbelasting	Lasten	1.000	-	-102	102

Programma/Mutatie reserves (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Baten en lasten	Begroting origineel	Begroting gewijzigd	Rekening	Verschil rekening begroting gewijzigd
		2025	2025	2025	
Zorg en werk	Storting	0	4.703	4.703	-
	Saldo	**-**	**-4.703**	**-4.703**	**-**
Maatschappelijke ontwikkeling	Onttrekking	6.788	4.949	4.222	-728
	Storting	3.113	8.720	8.961	-241
	Saldo	**3.675**	**-3.770**	**-4.739**	**-969**
Mobiliteit	Onttrekking	455	276	276	0
	Storting	3.110	3.980	3.980	-
	Saldo	**-2.655**	**-3.704**	**-3.704**	**0**
Ruimtelijke ontwikkelingen	Onttrekking	15.483	22.032	22.910	878
	Storting	19.578	47.922	52.252	-4.330
	Saldo	**-4.095**	**-25.890**	**-29.342**	**-3.452**
Wonen	Onttrekking	160	44	26	-18
	Storting	1.138	2.228	2.518	-290
	Saldo	**-979**	**-2.184**	**-2.492**	**-308**
Kwaliteit fysieke omgeving	Onttrekking	449	444	395	-49
	Storting	0	318	318	-
	Saldo	**449**	**126**	**77**	**-49**
Economische zaken	Onttrekking	0	1.466	1.443	-23
	Storting	0	0	138	-138
	Saldo	**-**	**1.466**	**1.305**	**-161**
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Onttrekking	10.614	30.612	26.297	-4.315
	Storting	1.266	4.482	4.332	150
	Saldo	**9.348**	**26.130**	**21.966**	**-4.165**
4 Totaal van baten reservemutaties		**33.948**	**59.823**	**55.569**	**-4.254**
5 Totaal van lasten reservemutaties		**28.206**	**72.352**	**77.202**	**-4.850**
6 Resultaat reservemutaties (4-5)		**5.743**	**-12.529**	**-21.632**	**-9.103**
7 Totaal van baten incl. reservemutaties (1+4)		**634.420**	**742.213**	**733.941**	**-8.272**
8 Totaal van lasten incl. reservemutaties (2+5)		**625.317**	**736.505**	**713.203**	**23.303**
9 Gerealiseerd resultaat (7-8)		**9.102**	**5.708**	**20.738**	**15.030**

Toelichting bij baten en lasten

Analyse afwijkingen per programma

Dit onderdeel is opgenomen per beleidsdoel in de programmaverantwoording onder het kopje Specificatie behorend bij de jaarrekening.

Aanwending bedrag Onvoorzien

Onvoorzien
Conform het BBV dient een overzicht van de aanwending onvoorzien te worden opgenomen.

Op de begrote post voor onvoorziene uitgaven van € 35.000 is in 2025 geen beroep gedaan.

Budgetoverhevelingen

Wij stellen aan de gemeenteraad voor de volgende budgetten over te hevelen naar het jaar 2026. Deze overhevelingen vinden budgetneutraal plaats via de Algemene dekkingsreserve.

Conform de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (11373188) worden de voorstellen voor budgetoverheveling getoetst aan de volgende criteria:

1. het achterwege blijven van de budgetoverheveling leidt tot een significante vertraging in de oorspronkelijk voorgenomen uitvoering;
2. het minimumbedrag voor een budgetoverheveling bedraagt € 200.000;
3. de overheveling moet betrekking hebben op incidenteel beschikbaar gestelde budgetten;
4. door de overheveling mag het betreffende budget niet worden overschreden.

Tabel 158 Budgetoverhevelingen Najaarsrapportage 2025

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min is nadeel)	2025
Bij de Najaarsrapportage 2025 zijn de volgende budgetoverhevelingen toegekend:	
Aanbesteding regiesysteem jeugd en Wmo	265
Implementatie Participatiewet in balans	187
Impulsbudget sociale infrastructuur 2025	278
Project wachttijden jeugdzorg	250
Asbestverwijdering en onderhoud Kleine Belt 1	182
Opstellen MJOP's	145
Realisatie tijdelijk jongerencentrum Badhoevedorp	250
SPUK GALA en SPUK IZA	562
Tuinuitgifte project wijken jonger dan 20 jaar	233
Vervanging vloertegels SKWA	700
Verzachting ombuiging cultuur	373
OV-Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	475
Energietransitie	425
Omgevingswet	1.387
Programmakosten Stadscentrum Hoofddorp & Spoorzone	900
Asielopgave	1.109
Straatreiniging en zwerfafval	259
Datacenters naar de cloud	200
Totaal - Budgetoverhevelingen	**8.180**

Tabel 159 Budgetoverhevelingen Jaarstukken 2025

Budgetoverhevelingen bij de Jaarstukken 2025:	
Hervormingsagenda	255
Ventilatie schoolwoningen Floriande midden	450
Motie Aanpak asociaal gedrag in verkeer	250
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	42
Zonnepanelen, schitteringsproblematiek	1.400
HAR+ regeling	258
Subsidieregeling Van groot naar beter	86
Doorontwikkeling ondernemersplein	125
Behoud Jongerenwerk	354
Amendement 'NAVO-top: Ondernemers verdienen ook dekking'	250
Veilig vergaderen gemeenteraad	82
Totaal Jaarstukken 2025	**3.552**
Totaal-generaal budgetoverhevelingen	**11.732**

Toelichting op de budgetoverhevelingen bij de jaarstukken

Hervormingsagenda **255.000**

Op basis van de nota van B&W overbruggingsmiddelen cruciale trajecten programma Zorg en werk 2022-2023 (2022.0000114) zijn bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2022 incidenteel middelen toegekend. De eerste plannen in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd, naast de al ingevoerde maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn in 2025 gemaakt. In 2026 besteden wij die middelen om de eerste acties in gang te zetten.

Ventilatie schoolwoningen Floriande midden **450.000**

De werkzaamheden zijn in 2025 niet uitgevoerd, wegens capaciteits- en planningsbeperkingen bij de aannemer. Daarnaast was voorzien dat de schoolwoningen in 2025 juridisch zouden worden overgedragen aan de schoolbesturen. Deze overdracht is met één jaar uitgesteld, waardoor uitvoering van de werkzaamheden is doorgeschoven.

Motie Aanpak asociaal gedrag in verkeer **250.000**

Bij de vaststelling van de Voorjaarsrapportage 2025 heeft de raad de motie 'Aanpak asociaal gedrag in het verkeer' aangenomen. De consequenties zijn verwerkt in het meerjarenbeeld bij Programmabegroting 2026-2029. Het budget voor 2025 is in de Najaarsrapportage 2025 verwerkt maar niet benut. Om de incidentele kosten in 2028 te kunnen dekken, stellen wij voor het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2028.

Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp **42.000**

In de decembercirculaire van 2025 hebben wij middelen van het Rijk ontvangen voor aanvullende ondersteuning lokale energiehulp. Wij stellen voor deze middelen beschikbaar te stellen in 2026. Wij zullen deze middelen inzetten als aanvulling op de middelen uit de specifieke uitkering Aanpak Energiearmoede.

Zonnepanelen, schitteringsproblematiek **1.400.000**

In 2025 heeft het college van B&W ingestemd (12444387) met de vaststellingsovereenkomst met de Groene Energie Corridor (DGEC) inzake de schitteringsproblematiek. Hierin hebben de gemeente, Schiphol, DGEC en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afspraken gemaakt over het voorkomen van de hinder die piloten ondervinden van de reflectie van de zonnepanelen van het zonnepark DGEC. Dit brengt mogelijk de vliegveiligheid in gevaar en in de vaststellingovereenkomst is een oplossing hiervoor afgesproken. Het beschikbare budget is in 2025 niet volledig benut. Om de incidentele kosten in 2026 te kunnen dekken, stellen wij voor het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2026.

HAR+ regeling **257.600**

De vergoeding voor de opvang van statushouders op basis van de hotel- en accommodatie regeling (HAR) aan de Planeetbaan is hoger dan geraamd omdat de bedragen op basis van de HAR+ regeling zijn verhoogd. Daarnaast zijn de kosten van de HAR-regeling in 2025 lager dan geraamd omdat minder statushouders werden opgevangen. Wij stellen voor de extra ontvangen HAR+ middelen voor deze regeling samen met het resterende budget van deze regeling over te hevelen naar 2026 voor de sociale begeleiding van statushouders en asielzoekers, zoals de begeleiding naar werk, onderwijs en inburgering.

Subsidieregeling Van groot naar beter **86.000**

De motie Van groot naar beter, over een verhoging van de verhuiskostenvergoeding, is vlak voor het zomerreces aangenomen. Hierdoor was het niet mogelijk om de verhoging van het subsidieplafond per direct in 2025 uit te voeren. Om een zorgvuldige voorbereiding, goede communicatie en uitvoering van de regeling te waarborgen, wordt de wijziging per 1 januari 2026 van kracht. Het voor 2025 beschikbare budget is daarom niet benut. Om de incidentele verhoging van de verhuiskostenvergoeding over de jaren 2026, 2027 en 2028 te dekken, wordt voorgesteld het resterende extra budget van 2025 over te hevelen naar 2028. De overheveling sluit aan bij het gemeentelijke woonbeleid, waarin benutting van de bestaande woningvoorraad en bevordering van doorstroming centraal staan. Het is een financiële maatregel die de continuïteit en effectiviteit van de gewijzigde subsidieregeling garandeert.

Doorontwikkeling ondernemersplein **125.400**

Bij de jaarstukken van 2024 zijn de middelen voor de doorontwikkeling van het ondernemersplein overgeheveld om na de voorbereidende fase over te gaan naar de realisatiefase. Dit jaar hebben wij de afhandeling van de initiatiefaanvragen vanuit ondernemers kunnen verbeteren door het stroomlijnen van de interne processen en het opzetten van separate communicatielijnen naar ondernemers. Door capaciteitsgebrek hebben wij de realisatiefase dit jaar niet kunnen afronden. Ook bleek dat er aanvullend onderzoek nodig is naar wat de verbeteringen hebben opgeleverd en waar informatievoorziening nog tekortschiet. Wij stellen daarom voor om de resterende middelen over te hevelen naar 2026. In 2026 willen wij de middelen inzetten om het aanvullend onderzoek te laten verrichten, het ontwikkelen van een digitaal platform in samenwerking met de Kamer van Koophandel en in te zetten op bredere communicatie richting ondernemers in onze gemeente. Wij verwachten de doorontwikkeling van het ondernemersplein in de tweede helft van 2026 af te ronden.

Behoud Jongerenwerk **354.000**

Voor de al lopende projecten voor jongerenwerk was dekking vanuit de incidentele middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en bijdragen van derden. De extra middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het jaar 2025 zijn daardoor vrijgevallen. Gezien de oplopende tekorten voor de komende jaren en het belang van het voortzetten van het jongerenwerk, stellen wij voor het budget over te hevelen naar het komend jaar.

Amendement 'NAVO-top: Ondernemers verdienen ook dekking' **250.000**

De raad heeft bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025 het amendement 'NAVO-top: Ondernemers verdienen ook dekking' aangenomen. Met dit amendement wordt beoogd een aanvullende, tijdelijke en eenmalige compensatieregeling in te stellen voor lokaal gevestigde ondernemers die niet in aanmerking komen voor de bestaande rijksregeling, maar die aantoonbaar en rechtstreeks financieel nadeel hebben ondervonden als gevolg van de NAVO-top. De wettelijke regeling biedt vijf jaar de tijd om compensatie aan te vragen, na het evenement. De verwachting is dat er na drie jaar geen aanvragen binnenkomen.

Veilig vergaderen gemeenteraad **81.900**

In de decembercirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld voor veilig vergaderen gemeenteraad. Deze middelen zullen in 2026 worden uitgegeven om de veiligheid van de fysieke vergaderlocatie(s) te verhogen.

Overzicht incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 28) schrijft een overzicht van incidentele baten en lasten voor als verplicht onderdeel van de toelichting op de programmarekening. Dit betreft zowel de programma's als de reserves. Mutaties op doorlopende baten en lasten, zoals bijvoorbeeld de algemene uitkering en afschrijvingen zijn niet meegenomen.

Bij het opstellen van de tabel Incidentele baten en lasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het betreft baten en lasten die zich maximaal drie jaar voordoen of waarvan de eindigheid vastligt als gevolg van een raadsbesluit of toekenningsbesluit;
- toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, met uitzondering van reguliere onttrekkingen aan de reserve Dekking afschrijvingslasten en onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings) reserve. Deze onttrekkingen hebben als doel structurele lasten te dekken gedurende een periode van minimaal drie jaar;
- er wordt een drempel gehanteerd van € 200.000.

Het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden apart vermeld in Tabel 162

Tabel 160

BATEN (x € 1.000) Incidentele Baten	Baten zijn voordelen in de exploitatie	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025	I	Reserve
Veiligheid						
	Opvang vluchtelingen Oekraïne	18.952	26.807	27.307	Ontheemden	
	Suppletieregeling Opsporing en ruiming NGE	1.997	0	12	< 3 jaar	
Zorg en werk						
	ESF- subsidie	175	0	0	< 3 jaar	
	Compensatie gedupeerden kinderopvangtoeslag affaire	432	410	411	< 3 jaar	
	Kleinschalige woonvoorziening Jeugdzorg	204	0	46	SPUK	
Maatschappelijke ontwikkeling						
	Oekraïense ontheemden- huisartsenzorg	668	800	1.022	Ontheemden	
	Impuls Jongerencultuur	504	370	333	<3 jaar	
	Project oneigenlijk gebruik jongere wijken	0	100	0		
	Subsidie provincie project informele zorg	87	74	74	SPUK	
	SPUK IZA	1.120	1.120	1.089	SPUK	
	SPUK GALA	2.606	2.224	2.184	SPUK	
	Budget Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	886	1.043	921	Corona	
	Oekraïnse ontheemden - leerlingvervoer	0	155	0	<3 jaar	
	Verkopen (tuin)gronden	341	200	226	<3 jaar	
Ruimtelijke ontwikkeling						
	Resultaat Grondexploitaties	5.721	7.417	14.264		R
	Resultaat grondexploitatie Badhoevedorp		900	2.026		
	RIH: ruimtelijke projecten	3.106	14.694	7.603		R
	Klimaatmiddelen Rijk	1.926	2.747	2.741	SPUK	
	Klimaatmiddelen provinicie	127	121	121	SPUK	
	Klimaatmiddelen provincie Energiebesparing	105	206	141	SPUK	
	Lokale aanpak isolatie	2	312	589	SPUK	
	Energiearmoede	603	886	692	SPUK	
Wonen						
	Exploitatie Planeetbaan 2	3.947	3.772	3.837	< 3 jaar	
	Hotel- en accommodatieregeling statushouders	1.506	74	243	SPUK	
	Extra huuropbrengsten Planeetbaan 2	0	430	430	< 3 jaar	
Kwaliteit fysieke omgeving						

BATEN (x € 1.000) Incidentele Baten	Baten zijn voordelen in de exploitatie	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025	I	Reserve
	Verzekeringsuitkering openbare verlichting en verkeerslichten	441	218	732	< 3 jaar	
Economische zaken						
	Verkoop panden en gronden	10.970	660	624		R
	Schaalsprong, Saturnusstraat 40-62	1.833	1.742	1.500		R
	Schaalsprong, Diamantlaan 6	0	297	311		R
	Rijstvogelstraat 102-110	0	0	20		
Algemene dekkingsmiddelen						
	Gemeentefonds bijdrage opsporing en ruiming NGE	667	31	31	< 3 jaar	
	Gemeentefonds energietoeslag	0	-4.971	-4.971	< 3 jaar	
Diversen						
	Budgetoverhevelingen	2.385	3.582	2.293		R
Totaal incidentele baten		61.311	66.421	66.852		
Onttrekkingen aan reserves						
Algemene reserves						
	Algemene dekkingsreserve	14.216	30.612	26.297		R
	Algemene reserve grondzaken	5.173	1.685	9.812		R
Bestemmingsreserves						
	Haarlemmermeerse Bos	0	300	234		R
	Maatschappelijke voorzieningen	0	1.228	1.228		R
	Monumenten	151	304	304		R
	Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)	4.034	19.506	12.042		R
	Schaalsprong	1.399	493	708		R
	Stadscentrum Hoofddorp	0	318	318		
	Stichting Mainport en Groen (SMG)	265	881	219		R
	Versterking van de (lucht)vrachtketen	226	1.466	1.443		R
	Wonen	112	44	26		R
Totaal onttrekkingen reserves		25.576	56.837	52.631		
Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen		86.886	123.258	119.483		

LASTEN (x € 1.000) Incidentele Lasten	lasten zijn nadelen in de exploitatie	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025	I	Reserve
Veiligheid						
	Opvang ontheemden Oekraïne	18.952	26.807	27.307	Ontheemden	
	Suppletieregeling Opsporing en ruiming NGE	2.556	31	0	< 3 jaar	
Zorg en werk						
	Compensatie gedupeerden kinderopvangtoeslag affaire	336	410	435	< 3 jaar	
	Schuldhulpverlening, initiële contractperiode	615	0	0	< 3 jaar	
	Uitvoering Wet Inburgering 2023 en 2024	615	0	0	< 3 jaar	
	Kleinschalige woonvoorziening Jeugdzorg	204	0	46	SPUK	
	Bijdrage zorginstelling	0	225	225	< 3 jaar	
Maatschappelijke ontwikkeling						
	Oekraïense ontheemden	668	800	1.022	Ontheemden	
	Ventilatie scholen	0	312	231	< 3 jaar	
	Tijdelijke huisvesting onderwijs, vijf investeringsprojecten	744	0	0	< 3 jaar	
	Projecten Stichting Mainport en Groen	265	881	219	< 3 jaar	R

LASTEN (x € 1.000) Incidentele Lasten	lasten zijn nadelen in de exploitatie	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025	I	Reserve
	Provincie project informele zorg	87	74	74	SPUK	
	Revitalisering Haarlemmermeerse bos	0	300	234	< 3 jaar	
	Energiecompensatie	554	0	0	< 3 jaar	
	Impuls Jongerencultuur	504	370	333	SPUK	
	Openbare bibliotheek	0	481	481	< 3 jaar	
	Toerisme, evenementen en promotie 2020-2025	192	0	0	< 3 jaar	
	Beeldende kunst in de openbare ruimte	131	131	131	< 3 jaar	
	SPUK IZA	1.004	1.120	1.089	SPUK	
	SPUK GALA	2.606	2.224	2.184	SPUK	
	Monumentensubsidies	0	304	304		R
	NPO budget	886	1.043	921	Corona	
	Oekraïense ontheemden - leerlingvervoer	236	155	155	< 3 jaar	
	Project oneigenlijk gebruik jongeren wijken	0	451	277	< 3 jaar	
Mobiliteit						
	Invoering omgevingswet	1.118	546	717	< 3 jaar	
	OV Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	260	375	387		R
	Overig < € 200.000	116	0		< 3 jaar	R
Ruimtelijke ontwikkeling						
	Resultaat grondexploitaties	5.173	1.685	9.812		R
	RIH: Ruimtelijke projecten	3.106	19.506	12.042		R
	Versnelling woningbouwproductie, vijf deelprojecten	824	600	1.118	< 3 jaar	
	Spoorzone Hoofddorp	1.443	1.637	2.059	< 3 jaar	
	Klimaatmiddelen Rijk	1.926	2.747	2.741	SPUK	
	Klimaatmiddelen provincie energiebesparing	105	206	141	SPUK	
	Lokale aanpak isolatie	2	312	589	SPUK	
	Energiearmoede	603	886	692	SPUK	
	Uitvoering energietransitie	83	68	27	< 3 jaar	
	Klimaatmiddelen provincie Noord-Holland	127	121	121	SPUK	
	Stadscentrum Hoofddorp	410	41	434	< 3 jaar	
	Programma Woningbouw Haarlemmermeer West	2.885	0	0	< 3 jaar	
	Overig < € 200.000	105	0	0	< 3 jaar	
Wonen						
	Huisvestingsopgave asielaanpak	156	171	147	< 3 jaar	
	Exploitatie Planeetbaan 2	2.984	2.525	1.797		R
	Hotel- en accommodatieregeling statushouders	1.265	631	542	< 3 jaar	
	Overig < € 200.000	64	0	0	< 3 jaar	
Kwaliteit fysieke omgeving						
	Storm- en vuurwerkschade fysieke leefomgeving	266	184	56	< 3 jaar	
	Schade openbare verlichting en verkeerslichten	321	0	583	< 3 jaar	
	Overig < € 200.000	184	53	101	< 3 jaar	
Economische zaken						
	Schiphol Cargo Mainport Program (SCMP)	226	1.466	1.443		R
	Rijstvogelstraat 102 - 110	0	14	8		R
	Verkoop panden en gronden (boekwaarde)	6.643	0	0	< 3 jaar	
	Exploitatie Diamantlaan 6 (netto)	0	407	428	< 3 jaar	

LASTEN (x € 1.000)	lasten zijn nadelen in de exploitatie	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025	I	Reserve
Incidentele Lasten						
	Exploitatie Saturnusstraat 40-62	1.161	901	1.915		R
Overzicht overhead						
	Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	53	944	573	< 3 jaar	R
	Verwerving en implementatie financieel-, personeels- en salarisadministratie systemen	3.702	0	0	< 3 jaar	
Diversen	Budgetoverhevelingen	5.325	6.646	4.238		R
Totaal incidentele lasten		71.791	78.791	78.379		
Stortingen in de reserves						
Algemene reserves						
	Algemene dekkingsreserve	3.928	6.232	24.571		R
	Algemene reserve grondzaken	5.721	7.417	14.264		R
Bestemmingsreserves						
	Indexatie woningbouw	0	4.433	3.765		
	Maatschappelijke voorzieningen	1.386	4.135	4.124		R
	Monumenten	55	0	279		R
	Stadscentrum Hoofddorp	2.845	790	790		R
	Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)	3.030	14.694	7.603		R
	Schaalsprong	2.232	14.726	20.230		R
	Stichting Mainport en Groen (SMG)	0	0	49		R
	Toekomstbestendige werklocaties	313	0	138		R
	Transformatie jeugdhulp	0	4.703	4.703		R
	Wonen	0	430	430		R
	Dekking afschrijvingslasten	6.468	14.560	14.198		R
Totaal stortingen in reserves		25.978	72.120	95.144		
Totaal incidentele lasten incl. stortingen		97.769	150.911	173.523		

Incidentele baten en lasten

De incidentele baten zijn lager dan de incidentele lasten. De incidentele onttrekkingen aan de reserves zijn lager dan de stortingen aan de reserves. Het saldo van de incidentele baten en lasten is negatief, er zijn meer incidentele lasten dan baten.

Tabel 161

Saldo incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting gewijzigd 2025	Rekening 2025
Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen reserves	86.887	123.258	119.483
Totaal incidentele lasten inclusief onttrekkingen reserves	97.769	150.911	173.523
Saldo incidentele baten en lasten	-10.882	-27.653	-54.040

Door het saldo van de incidentele baten en lasten te corrigeren op de eindcijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten wordt inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo. Het totale exploitatiesaldo is positief, zonder de incidentele baten en lasten is het saldo nog positiever en daarom is er sprake van een materieel begrotingsevenwicht in 2025.

De presentatie van het structureel begrotingssaldo en de toelichting hierop wordt gegeven in de financiële hoofdlijnen.

Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen aan reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan de reserve Dekking afschrijvingslasten;

- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

De incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden vermeld in het overzicht van incidentele baten en lasten.

Tabel 162

Reserve omschrijving (bedragen x € 1.000)	Vermeerderingen begroting 2025	Verminderingen begroting 2025	Vermeerderingen rekening 2025	Verminderingen rekening 2025
Algemene dekkingsreserve	-	-	-	-
Algemene Reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Calatravabruggen	-	312	-	263
Indexatie woningbouw	-	-	-	-
Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)	-	132	-	131
Monumenten	73	72	72	73
Onderwijshuisvesting	112	0	137	0
Wonen	48	0	48	0
Subtotaal bestemmingsreserves	**232**	**516**	**258**	**467**
Dekking afschrijvingslasten	0	2.469	0	2.469
Totaal bestemmingsreserves	**232**	**2.985**	**258**	**2.936**
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	**232**	**2.985**	**258**	**2.936**

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. In het geval van gemeenten zijn de gemeentesecretaris en de gemeentegriffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', als hun bezoldiging de maximale norm te boven gaat. De WNT-norm voor 2025 is € 246.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 163

Gegevens 2025 *(bedragen x € 1)*

Functie(s) *Leidinggevende topfunctionarissen*	Gemeentesecretaris Cees Vermeer	Gemeentesecretaris Hermineke van Bockxmeer	Griffier John van der Rhee
Duur dienstverband	01/01 - 31/08	01/09-31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning	138.221	59.716	149.459
Beloningen betaalbaar op termijn	15.560	7.776	23.049
Totaal bezoldiging	153.781	67.492	172.508
Toepasselijk WNT-maximum	163.775	82.225	246.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 164

Gegevens 2024 *(bedragen x € 1)*

Functie(s) *Leidinggevende topfunctionarissen*	Gemeentesecretaris	Griffier
	Cees Vermeer	John van der Rhee
Duur dienstverband	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1.0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Beloning	168.349	136.128
Beloningen betaalbaar op termijn	23.390	22.833
Subtotaal	191.739	158.961
Bezoldiging	191.739	158.961
Onverschuldigde betaling en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Toepasselijk WNT-maximum	233.000	233.000
Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op bedrag wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Balans

Activa (bedragen × € 1.000)	31 december 2024		31 december 2025	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald activum	782		1.709	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.752		7.377	
Totaal immateriële vaste activa		**8.534**		**9.085**
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut * gronden uitgegeven in erfpacht	14.088		14.088	
Overige investeringen met een economisch nut	413.545		452.966	
Investeringen met een economisch nut (t.b.v. heffingen)	67.754		71.801	
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	166.348		182.686	
Totaal materiële vaste activa		**661.735**		**721.540**
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	35.261		35.690	
Leningen aan deelnemingen	38.826		39.798	
Overige langlopende leningen	948		832	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd >= 1 jaar	500		500	
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	41.923		42.499	
Totaal financiële vaste activa		**117.458**		**119.319**
Totaal vaste activa		**787.727**		**849.945**
Vlottende Activa				
Voorraden				
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	47.475		52.900	
Gereed product en handelsgoederen	9		6	
Totaal voorraden		**47.484**		**52.906**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	34.301		53.372	
Uitzettingen in -s Rijks schatkist	3.023		0	
Overige vorderingen	47.113		42.788	
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**84.437**		**96.160**
Liquide middelen				
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	26		24	
Totaal liquide middelen		**26**		**24**
Overlopende activa				
Van overheden te ontvangen uitkeringen met specifiek doel * Het Rijk	4.274		16.755	
Overige Nederlandse overheidslichamen	377		427	
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	37.874		47.257	
Totaal overlopende activa		**42.525**		**64.439**
Totaal vlottende activa		**174.472**		**213.530**
Totaal activa		**962.199**		**1.063.475**

Passiva

Passiva (bedragen × € 1.000)	31 december 2024	31 december 2025
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	209.007	211.733
Bestemmingsreserves	139.710	176.816
Saldo overzicht van baten en lasten	18.199	20.738
Totaal Eigen vermogen	**366.916**	**409.288**
Voorzieningen		
Voorziening Door Derden beklemde middelen	6.597	6.709
Voorziening Onderhoudsegalisatie	5.538	6.385
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	15.817	12.718
Totaal Voorzieningen	**27.952**	**25.812**
Vaste schulden met rentetypische looptijd >= 1 jaar		
Onderhandse leningen van: • binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	19.750	16.500
• binnenlandse banken en overige financiële instellingen	315.437	282.027
Waarborgsommen	2.716	288
Totaal Vaste schulden met rentetypische looptijd >= 1 jaar	**337.903**	**298.815**
Totaal vaste passiva	**732.771**	**733.915**
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd <= 1 jaar		
Overige kasgeldleningen	0	30.000
Banksaldi	2.246	7.369
Overige schulden	34.515	48.797
Totaal Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd <= 1 jaar	**36.761**	**86.166**
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	39.450	61.641
Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen • Het Rijk	114.290	139.328
• overige Nederlandse overheidslichamen	14.277	14.572
Overige vooruitontvangen bedragen	24.650	27.853
Totaal Overlopende passiva	**192.667**	**243.395**
Totaal vlottende passiva	**229.428**	**329.561**
Totaal passiva	**962.199**	**1.063.475**

De verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting wordt ingeschat als 'nihil' en is derhalve buiten de balanstelling gehouden.

Buiten de balans opgenomen borg- en garantstellingen:

- Garantstellingen	0	0
- Borgstellingen en overige garanties	651.474	645.610

Toelichting op de balans

Op de balans staan alle bezittingen, het eigen vermogen en de schulden van de gemeente. De balans bestaat uit twee gedeelten die met elkaar in evenwicht moeten zijn: de activa en de passiva. De activa worden gevormd door de bezittingen van de gemeente en de passiva bestaan uit de middelen waarmee de activa gefinancierd zijn. Onze balans is ingedeeld conform de richtlijnen van het BBV. Hierna wordt de balans per onderdeel toegelicht. Er kunnen kleine afrondingsverschillen optreden in de optellingen.

Toelichting vaste activa

Vaste activa zijn de bezittingen van de gemeente die voor langer dan één jaar bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de gemeente.

Immateriële vaste activa

Tabel 165 Immateriële vaste activa

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald activum	1.733	3.001
Voorziening voorbereidende kosten voor grondexploitaties	-951	-1.292
Subtotaal	**782**	**1.709**
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.752	7.377
Totaal Immateriële vaste activa	**8.534**	**9.085**

Onder 'Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald activum' worden voorbereidende kosten van grondexploitaties geboekt. De kosten moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
1. de kosten passen binnen de kostensoortlijst Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
2. de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan; daarna moet het een actieve grondexploitatie worden of afgeboekt worden ten laste van het jaarresultaat (eventueel via het vormen van een voorziening);
3. plannen tot ontwikkelingen van grond waarvoor voorbereidingskosten gemaakt worden, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een besluit.

De kosten van de voorbereidende grondexploitaties bedragen € 1,516 miljoen en wordt toegelicht in het MPG 2025.

De voorziening voorbereidende kosten voor grondexploitaties is per saldo met € 0,341 miljoen toegenomen. Dit heeft betrekking op de voorbereidende grondexploitaties de Binnenweg, Beukenhorst Oost, Badhoevedorp Centrum Noord en WC Nijestraat.

Materiële vaste activa

Investeringen met een economisch nut - gronden uitgegeven in erfpacht

Tabel 166 Investeringen met een economisch nut - gronden uitgegeven in erfpacht

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Afwaarderingen wegens duurzame waardevermindering	Stand per 31-12-2025
Gronden en terreinen	14.088	0	0	0	0	0	14.088
Totaal gronden uitgegeven in erfpacht	**14.088**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**14.088**

Gronden uitgegeven in erfpacht
In 2025 hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Overige investeringen met een economisch nut

Tabel 167 Overige investeringen met een economisch nut

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afwaarderingen wegens duurzame waardevermindering	Stand per 31-12-2025
Gronden en terreinen	108.965	7.430	0	334	0	116.061
Voorziening voor overige gronden en terreinen	-16.093	2.122	74	0	0	-14.045
Bedrijfsgebouwen	293.522	45.343	0	15.046	0	323.819
Machines, apparaten en installaties	6.497	1.535	0	1.294	0	6.738
Overig	20.650	1.700	0	1.957	0	20.393
Totaal overige investeringen met een economisch nut	**413.541**	**58.130**	**74**	**18.631**	**0**	**452.966**

Investeringen met economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of verhandelbaar zijn. Hieronder worden de verschillende categorieën toegelicht, waarbij investeringen boven de € 0,2 miljoen apart worden gespecificeerd.

Gronden en terreinen
Een deel van de Gronden en terreinen (€ 58,3 miljoen) heeft betrekking op strategische gronden en lichten we toe in de paragraaf Grondbeleid.

Bedrijfsgebouwen
De vermeerderingen van 2025 staan in onderstaande tabel.

Tabel 168 Vermeerderingen bedrijfsgebouwen

(Bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Nieuwe gemeentehuis	28.789
Sporthal Lincolnpark	6.419
Nieuwbouw de Kameleon ZWB	2.852
Rietland en Avantiscollege	1.939
Pand Robijnlaan 11-19 HFD	1.413
Nieuwbouw school Nassaupark Buitenplaats	647
Pand Saffierlaan 12-16 te Hoofddorp	645
Nieuwbouw IKC de Zwaan ZWB	559
Integraal Kind Centrum HWG Jong Geleerd	481

(Bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
Uitbreiding Olijfboom HFD	478
Renovatie de Zwanebloem	375
uitbreiding Adalbertusschool	310
Overige gebouwen	436
Totaal	**45.343**

Machines, apparaten en installaties
De vermeerderingen staan in onderstaande tabel.

Tabel 169 Vermeerderingen Machines, apparaten en installaties

(Bedragen x € 1.000)	Bedrag
Omschrijving investering	
De nieuwe werkplek	1.096
Netwerk datacenter	211
Overige	228
Totaal	**1.535**

Overig
De vermeerderingen staan in onderstaande tabel.

Tabel 170 Vermeerderingen Overig

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving investering	Bedrag
Visie Ringvaart-Ringdijk 2023	677
Vergroenen speelplaatsen 2024	317
Vervangen speelvoorzieningen 2024	278
Akoestische maatregelen gymzalen	247
Overige	181
Totaal	**1.700**

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Tabel 171 Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Inves-teringen	Desinves-teringen	Bijdragen derden	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen wegens duurzame waarde-vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Begraafplaatsen	1.279	241	0	0	136	0	1.384
Rioleringswerken	66.474	5.216	0	0	1.273	0	70.417
Totaal investeringen met een economisch nut (t.b.v. heffingen)	**67.754**	**5.457**	**0**	**0**	**1.409**	**0**	**71.801**

Begraafplaatsen
De vermeerderingen betreffen maatregelen op diverse begraafplaatsen.

Rioleringswerken
De vermeerderingen staan in onderstaande tabel.

Tabel 172 Vermeerderingen rioleringswerken

(bedragen × € 1.000)

Omschrijving investering	Bedrag
PRSW afschrijving 60 jaar 2025	1.222
riolering Kruislaan/Fortweg HFD	856
Drainage Welgelegen NVP 2024	734
Drainage Kinheim/Seevanck 2024	638
Riolering ABB Maria Margaretalaan (integraal)	410
Riolering Parklaan / Draverslaan HFD	226
Overige	1.130
Totaal	**5.216**

Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut

Tabel 173 Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen wegens duurzame waarde-vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	161.294	21.954	0	8.054	0	175.194
Overig	5.059	2.718	0	285	0	7.492
Totaal Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	166.353	24.672	**0**	**8.339**	**0**	**182.686**

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De vermeerderingen staan in onderstaande tabel.

Tabel 174 Vermeerderingen Grond- en weg- en waterbouwkundige werken

(bedragen x €.1.000)

Omschrijving investering	Bedrag
Verbreding Nwe Bennebroekerweg/Weg om de Zuid	1.734
VOR 2025 Openbare verlichting	1.564
BR0130 Brug Weteringbrug	1.318
Herinr. Robert Kochstraat/Kamerlingh Onneslaan	1.086
Interimbeheer Stadscentrum	860
Vervangen duiker Wethouder van Essenweg	838
NVP Herfstpark	831
Vervanging elementen Graan voorVisch	781
Herinrichting Schipholweg BHD	690
verharding Pax deelproject 2	575
Liniepad VFH voetgangers-/fietsbrug	558
Soderblomstraat vervangen elementen	520
HOV Haarlemmermeer Zuidwest	480
Diverse beplanting integrale projecten	460
ZWB Voetvalveld veld 2	452
Diverse locaties bomen planten	431
Verharding Azollastraat/Waterkersstraat	428
Damwand Polanenkade HWG	427
Bomen Schweitzerstraat/Kellogsstraat	404
Diverse Bomen 2024	396

(bedragen x €.1.000)

Omschrijving investering	Bedrag
Verharding Noordel. Randweg Nw.Vennep reconstr.	385
Fietsbrug Abbenes	379
Verharding Kruislaan/Fortweg/Raadhuislaan	356
OVL Verslimmen meetverdeelkast	349
Stadscentrum Parkeren	339
Toegankelijke bushaltes	322
HFD Reigers veld 3	309
NVP OVL/kabelnet NVP NO	294
Damwand Bollenlaan HFD	292
Snelfietsroute De Hoek/A4	287
Kabelnet Asserweg eo	287
VOR24 Recreactiegebieden	270
Kleine verkeersmaatregelen 2024	248
Bennebroekerbrug	246
BHD Doortrekken S106	215
Aanpassingen infrastructuur HFD-Noord	211
Verharding Lageweg SPD	208
Vervangen bestrating Alholm	207
Verharding Spoorzicht-Noord	200
Overig	8.044
Af: bijdragen derden	-6.327
Totaal	**21.954**

Onder de bijdrage van derden is in 2025 voor een bedrag van € 6,327 miljoen aan subsidies ontvangen. Dit betreft Herinrichting Schipholweg (€ 1,4 miljoen), Verbreding Nieuwe Bennebroekerweg/Weg om de Zuid (€ 1,166 miljoen), Aanpassingen infrastructuur HFD-Noord (€ 1,157 miljoen), Snelfietsroute De Hoek/A4 (€ 0,6 miljoen), Verbeteren fietsroute Oude Notweg/Batterijweg (€ 0,346 miljoen), H&S Fietsverbinding F200 (€ 0,29 miljoen), Park21 Evenemententerrein (€ 0,249 miljoen) en Reconstructie Batterijweg (€ 0,214 miljoen).

De Overige Materiële vaste activa bevat een vermeerdering van € 2,423 miljoen betreft Speelvoorzieningen 2025.

Financiële vaste activa

De Financiële vaste activa zijn nader onderverdeeld in onderstaande tabel en worden per rubriek toegelicht.

Tabel 175 Financiële vaste activa

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	35.261	35.690
Leningen aan deelnemingen	38.826	39.798
Overige langlopende leningen	948	832
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd >= 1 jaar	500	500
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	41.923	42.499
Totaal financiële vaste activa	**117.458**	**119.319**

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Tabel 176 Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
BNG Bank Aandelen	293	293
De Meerlanden Holding NV	4.965	5.081
De Waterwolf	1.188	0
GEM A4 zone west	6	6
GEM President	9	9
Hoofdvaart BV	18	18
Polanenpark B.V. Aandelen	4	4
Polanenpark C.V. Aandelen	4	4
ROM InWest	2.005	3.505
Schiphol Area Development Comp	26.717	26.717
Stedin	3	3
Suikerunie aandelen	9	9
Tegenstroom BV	30	30
Tegenstroom voor Ymere BV	10	10
Totaal deelnemingen	**35.261**	**35.689**

Er heeft een kapitaalstorting plaatsgevonden van € 1,5 miljoen aan InWest Regio BV. De Meerlanden Holding NV heeft dividend gestort van € 0,336 miljoen. En er is stockdividend van € 0,116 miljoen in aandelen toegevoegd. Het dividend van BNG Bank NV van € 0,309 miljoen is vastgesteld en uitgekeerd. Van Stedin Holding NV is € 0,035 miljoen dividend ontvangen.

Leningen aan deelnemingen
Dit betreft een lening aan de Hoofdvaart BV. Aan de lening is € 0,972 miljoen rente toegevoegd.

Overige langlopende leningen u/g
De overige langlopende leningen zijn afgenomen met € 0,116 miljoen als gevolg van aflossing.

Uitzettingen in de vorm van Nederlands Schuldpapier > 1 jaar
Dit betreft een obligatielening aan de Nederlandse Staat. Hierop is € 0,028 miljoen aan rente ontvangen.

Overige uitzettingen met rentetypische looptijd > 1 jaar
De overige uitzettingen zijn toegenomen met toegevoegde rente van € 0,577 miljoen, waarvan € 0,554 miljoen voor startersleningen, € 0,003 miljoen voor asbestleningen en € 0,020 miljoen voor duurzaamheidsleningen.

Toelichting vlottende activa

Vlottende activa zijn die activa die reeds in liquide vorm als kas- of banktegoeden aanwezig zijn, dan wel op korte termijn (binnen een jaar) hierin zijn om te zetten (bijvoorbeeld voorraden, debiteuren). Conform het BBV worden de gronden in exploitatie onder de voorraden verantwoord.

Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Tabel 177 Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Bouwgronden in exploitatie excl. voorziening	76.758	25.352	20.988	81.122
Voorziening negatieve resultaten plannen	-31.094	-686	-1.643	-30.137
Grondzaken in exploitatie, incl. voorziening	**45.664**	**24.666**	**19.345**	**50.985**
Overig onderhanden werk	1.810	141	36	1.915
Overig onderhanden werk, incl. voorziening	**1.810**	**141**	**36**	**1.915**
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	**47.475**	**24.807**	**19.381**	**52.900**

Bouwgronden in exploitatie exclusief voorziening
De positie bouwgronden in exploitatie is toegenomen met € 4,364 miljoen. Deze toename is samengesteld uit een waardevermeerdering van de bouwgronden in exploitatie van € 25,352 miljoen en een waardevermindering van € 20,988 miljoen. De waardevermeerdering betreft reguliere projectuitgaven in de lopende projecten en een winstneming van € 6,980 miljoen. De rest van de verminderingen hebben betrekkingen op grondverkopen en ontvangen subsidies.

Verliesvoorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties
De onderbouwing van deze voorziening is opgenomen in onderstaande tabel. De mutaties zijn vooral het gevolg van autonome effecten en met name door een verschuiving in de prijspeildatum. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het MPG 2026.

Tabel 178 Mutaties Verliesvoorziening negatieve resultaten gemeentelijke grondexploitaties

(bedragen x € 1.000) Omschrijving	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Nieuwe Kom, Nieuw-Vennep	23.118	23.348
Sectorpark	2.129	2.569
Boseilanden	1.772	1.626
De Hoek	1.433	1.449
De Liede	414	31
Hart van Zwanenburg	1.304	1.114
Raadhuisplein en omgeving	923	0
Totaal	**31.093**	**30.137**

Overig onderhanden werk
Het overig onderhanden werk bestaat uit de volgende posten.

Tabel 179 Specificatie Overig onderhanden werk

(bedragen x € 1.000) Omschrijving investering	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
A4 Zone West	1.875	1.875
Initiatieven	55	160
Overige projecten (gedekt uit grondexploitaties)	-119	-119
Totaal overig onderhanden werk	**1.810**	**1.915**

Grondprijzen
De jaarlijks vastgestelde Grondprijzennota dient als basis voor de opbrengsten in de grondexploitaties. Over het algemeen genomen wordt de 'mediaan' (de meeste voorkomende prijzen) gehanteerd. Afwijkingen die hierop kunnen plaatsvinden zijn:
- Gesloten contracten
- Projecten met (extreme) duurzaamheidseisen
- Transformatiegebieden

- Overige bijzondere gevallen

Opbrengstenindexatie toekomstige jaren
Er wordt een opbrengstparameter gehanteerd van 2,5% voor wonen betaalbaar, 4,5% voor woningen overig en 2,0% voor de opbrengsten overig. Vanwege het unieke karakter van Haarlemmermeer en de lokale sterke economie zien wij dit als een realistische aanname.

Kostenindexatie toekomstige jaren
Voor kostenindexatie is een percentage van 3% aangehouden. De verwachting is dat de kostenstijging vanaf 2028 zal dalen naar het langjarig gemiddelde van 2,5%.

Rente waartegen grondexploitaties contant worden gemaakt
Conform de laatste notitie grondexploitaties van het BBV wordt de systematiek rondom het berekenen van de toe te rekenen rente aan de grondexploitaties, voorgeschreven. Het (vaste) percentage rondom de discontovoet wordt ook voorgeschreven door het BBV.

Risico- en kansenanalyse
Voor alle actieve grondexploitaties worden twee keer per jaar de risico's en kansen berekend. Dit wordt financieel vertaald op basis van de kans dat iets zich voordoet, waarna deze kans wordt vermenigvuldigd met het mogelijk financiële gevolg. Dit om inzicht te verschaffen in de mogelijke impact op de netto contante waarde-berekeningen en actief te kunnen sturen op de projecten. Naast deze analyse van kansen en risico's is een gevoeligheidsanalyse een instrument om de gevoeligheid van marktomstandigheden op de grondexploitaties weer te geven. In de gevoeligheidsanalyse worden de volgende mogelijke markteffecten doorgerekend:
1. de gehanteerde (interne) omslagrente daalt met 1%;
2. de geraamde grondprijzen vallen 10% lager uit;
3. de geraamde opbrengsten worden één jaar later gerealiseerd. Het betreft hier alle opbrengsten tot einde looptijd van het project. Er vindt hierbij geen kostensturing plaats;
4. de geraamde opbrengsten worden één jaar later gerealiseerd. Het betreft hier alle opbrengsten tot einde looptijd van het project. De kosten worden hierbij ook een jaar later gefaseerd;
5. de opbrengststijging wordt 1% lager dan nu is berekend;
6. de opbrengststijging wordt 1% hoger dan nu is berekend;
7. de kostenstijging wordt 1% lager dan nu is berekend;
8. de kostenstijging wordt 1% hoger dan nu is berekend.

De belangrijkste effecten doen zich voor indien de grondprijzen met 10% dalen, ten opzichte van de calculatie.

In onderstaande tabel is de totaal geraamde cashflow opgenomen zowel de kosten als de baten.

Tabel 180 Geraamde cashflow grondexploitaties

(bedragen x € 1.000)	tMPG 2025 Totaal	MPG 2026 Boekwaarde 31-12-2025	Begroot tot einde looptijd	Totaal	Percentage gerealiseerd
Verwervingen	98.960	92.359	1.632	93.991	98%
VTA	158.540	129.316	24.673	153.989	84%
Bouwrijp maken	67.576	50.566	17.300	67.866	75%
Woonrijp maken	131.960	79.913	52.509	132.422	60%
Investeringen	199.536	130.479	69.809	200.288	65%
Diverse kosten	62.195	31.482	30.210	61.692	51%
Afdracht fondsen	2.192	-1.921	4,156	2.234	-86%
Rente	69.806	64.693	0	64.693	100%
Reserve Grondzaken	116.398	118.194	0	118.194	100%
Totaal kosten	707.626	564.601	130.479	695.081	81%
Grondverkopen	700.426	467.728	230.813	698.541	67%
Diverse opbrengsten	46.204	45.098	116	45.215	100%
Totaal opbrengsten	746.630	512.826	230.930	743.756	69%
Saldo cashflow	39.005	-51.775	100.450	48.675	

Gereed product en handelsgoederen

Tabel 181 Gereed product en handelsgoederen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Gereed product en handelsgoederen	9	6
Totaal Gereed product en handelsgoederen	**9**	**6**

Dit betreft de post Eigen Verklaringen bij de servicebalies.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Tabel 182 Vorderingen op openbare lichamen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Herrub-ricering	Stand per 01-01-2025	Stand per 31-12-2025
Vorderingen op gemeenten	415	0	415	522
Vorderingen op overige overheden	33.501	7.452	40.953	52.631
Vorderingen op gemeenschappelijke regelingen	385	0	385	220
Totaal vorderingen op openbare lichamen	**34.301**	**7.452**	**41.753**	**53.372**

De migratie naar en de inrichting van een nieuw financieel systeem leidt tot een herrubricering van € 7,452 miljoen, bestaande uit:

1. Van de rubriek Overige Vorderingen naar de rubriek Vorderingen op Openbare Lichamen een bedrag van € 3,015 miljoen Tabel 184;
2. Van de rubriek Vorderingen op Openbare Lichamen naar de rubriek Overige Schulden een bedrag van € 4,437 miljoen Tabel 202.

Van de Vordering op Overige Overheden is € 46,3 miljoen BTW en het BCF gerelateerd. Het restant zijn vorderingen die de gemeente heeft op overheidsinstellingen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Het saldo op de rekening courant in de schatkist is € 0,0 miljoen op 31 december 2025. Gemiddeld over vier kwartalen is € 21,592 miljoen in de schatkist aangehouden. De drempel voor het aanhouden van creditsaldo buiten de schatkist is € 10,251 miljoen. Het gemiddelde bedrag over vier kwartalen dat is aangehouden buiten de schatkist was € 4,543 miljoen. Onderstaande tabel geeft aan dat de drempel niet is overschreden. We voldoen hiermee aan de regeling Schatkistbankieren.

Tabel 183 Toetsing voorwaarden Schatkistbankieren

Gemiddelde bedragen x € 1.000	1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
Buiten de Schatkist aangehouden	4.111	6.149	4.177	3.736
Ruimte onder de drempel	6.139	4.101	6.074	6.514
Drempel	10.251	10.251	10.251	10.251
Rekening-courant bij het Rijk	20.048	16.997	25.349	23.974

Overige vorderingen

De vorderingen bestaan uit de vorderingen op belastingdebiteuren, bijstandsdebiteuren en overige vorderingen. Voor elke categorie is een voorziening dubieuze debiteuren, waarin reserveringen zijn voorzien voor het gedeelte van de vordering waarvoor de kans klein is dat deze ontvangen gaat worden. De vorderingen staan hieronder uitgesplitst.

Tabel 184 Overige vorderingen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Herrub-ricering	Stand per 01-01-2025	Stand per 31-12-2025
Debiteuren bijstand	10.811	0	10.811	10.547
Rekening courant Hoofdvaart BV	3.440	0	3.440	3.973
Overige vorderingen (niet-overheid)	35.209	-3.015	32.193	31.302
Voorzieningen - Dubieuze debiteuren	-880	0	-880	-978
Debiteuren Belastingen	8.245	0	8.245	6.880
Voorzieningen - Dubieuze bijstand debiteuren	-8.066	0	-8.066	-7.844
Voorzieningen - Dubieuze Belasting debiteuren	-1.645	0	-1.645	-1.092
Totaal overlopende activa	**47.114**	**-3.015**	**44.098**	**42.788**

De migratie naar en de inrichting van een nieuw financieel systeem leidt tot een herrubricering van de rubriek Overige Vorderingen naar de rubriek Vorderingen op Openbare Lichamen Tabel 182 van € 3,015 miljoen.

Tabel 185 Overige vorderingen - nadere specificatie

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Belasting-debiteuren	Bijstands-debiteuren	Overige vorderingen	Totaal
Vorderingen per 31-12-2024	8.245	10.811	38.648	57.704
Voorziening oninbare vorderingen 2024	-1.645	-8.066	-880	-10.590
Stand per 31-12-2024	**6.600**	**2.745**	**37.768**	**47.114**
Vorderingen per 31-12-2025	6.880	10.547	35.275	52.702
Voorziening oninbare vorderingen 2025	-1.092	-7.844	-978	-9.914
Stand per 31-12-2025	**5.788**	**2.703**	**34.297**	**42.788**

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi. De kassaldi zijn de bedragen die in de kas zitten bij het gemeentekantoor Beukenhorst en de servicecentra in Halfweg en Nieuw-Vennep.

Tabel 186 Liquide middelen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Banksaldi	0	3
Kassaldi	26	21
Totaal Liquide middelen	**26**	**24**

Overlopende activa

Van overheden te ontvangen uitkeringen met specifiek doel - Het Rijk

Tabel 187 Van overheden te ontvangen uitkeringen met specifiek doel - Het Rijk

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Opvang Oekraïners	4.274	27.230	20.065	11.439
Realisatie Stimulans Woningbouw	0	5.313	0	5.313
Toeslagen affaire	0	2	0	2
Totaal nog te ontvangen van het Rijk	**4.274**	**32.545**	**20.065**	**16.754**

Door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ontstaan er nog te ontvangen bedragen van het Rijk. In bovenstaande tabel is het verloop van deze uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel te zien.

Overige Nederlandse overheidslichamen

Tabel 188 Overige Nederlandse overheidslichamen

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Opvang Oekraïners	330	380	333	377
Subsidie F200	47	0	47	0
Automobiel 2025 Haarlemmermeer vrijwilligersvervoer	0	50	0	50
Totaal Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden	**377**	**430**	**380**	**427**

Door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ontstaan er nog te ontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen niet zijnde het Rijk. In bovenstaande tabel is het verloop te zien van deze uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die ontvangen moeten worden van de provincie Noord-Holland en de Vervoerregio Amsterdam.

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Tabel 189 Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Nog te ontvangen bijdragen (niet-overheid)	33.632	37.495	41.110	30.017
Vooruitbetaalde kosten (niet-overheid)	8.618	21.354	21.784	8.188
Vooruitontvangen facturen (niet-overheid)	0	13.382	0	13.382
Overige overlopende activa	31	408.926	409.226	-269
Voorziening Anterieure overeenkomsten	-4.408	2.461	2.114	-4.061
Totaal overlopende activa	**37.874**	**483.618**	**474.234**	**47.257**

Voorziening anterieure overeenkomsten
De post nog te ontvangen bijdragen (niet-overheid) betreffen de grondexploitaties waarbij een anterieure overeenkomst is afgesproken met ontwikkelaars voor de verhaalbare kosten van de grondexploitatie. Hier tegenover is een voorziening opgenomen om risico's af te dekken. Dit wordt ook toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

Toelichting vaste passiva

De vaste passiva bestaat uit het eigen vermogen (reserves) en de langlopende schulden (looptijd van één jaar en langer) van de gemeente. Hieruit blijkt hoe de bezittingen van de gemeente gefinancierd zijn.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Tabel 190 Algemene reserve

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Saldo rekening	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2025
Algemene dekkingsreserve	208.459	18.199	6.372	26.297	206.733
Algemene reserve grondzaken	548	0	14.264	9.812	5.000
Totaal	**209.007**	**18.199**	**20.636**	**36.109**	**211.733**

Algemene dekkingsreserve
De Algemene dekkingsreserve vormt het vrij besteedbare eigen vermogen. De Algemene dekkingsreserve kan worden ingezet worden als buffer voor incidentele financiële tegenvallers en onvoorziene risico's en is dan ook een belangrijk onderdeel van het weerstandsvermogen. Het voordelige saldo van de Jaarrekening 2024 is toegevoegd ter grootte van € 18,2 miljoen.

In onderstaande tabellen worden de vermeerderingen en verminderingen van de Algemene dekkingsreserve weergegeven. Mutaties groter dan € 0,2 miljoen worden apart gespecificeerd.

Tabel 191 Vermeerderingen Algemene dekkingsreserve

(bedragen x € 1.000) Vermeerderingen	Bedrag
Budgetoverhevelingen	2.294
Planeetbaan 2	2.040
Badhoevedorp centrum	2.025
Overige	12
Totaal vermeerderingen	**6.372**

Tabel 192 Verminderingen Algemene dekkingsreserve

(bedragen x € 1.000) Verminderingen	Bedrag
Resultaat 2024 tgv Schaalsprong	13.031
Budgetoverhevelingen	4.239
Project FHIT	2.920
Woningbouwprojecten	2.876
Resultaat 2024 tgv reserve indexatie woningbouw subsidies	2.033
Terugdraaien ombuiging jongerenwerk	400
Overige	798
Totaal verminderingen	**26.297**

Algemene reserve grondzaken
Het doel van de Algemene reserve grondzaken (ARG) is het voorkomen van rechtstreekse beïnvloeding van de programmabegroting en jaarrekening door (project)resultaten op het gebied van grondzaken. De ARG wordt ook toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Hieronder worden de vermeerderingen en verminderingen van de Algemene reserve grondzaken weergegeven. Mutaties groter dan € 0,2 miljoen worden apart gespecificeerd.

Tabel 193 Vermeerderingen Algemene reserve grondzaken

(bedragen x € 1.000) Vermeerderingen	Bedrag
Dotatie voorziening Grondexploitaties	1.735
Winstneming grondexploitaties 2025	9.499
Storting Reserve grondzaken	2.122
Anterieure overeenkomst	347
Rente voorziening negatieve resultaten	383
Overige	178
Totaal vermeerderingen	**14.264**

Tabel 194 Verminderingen Algemene reserve grondzaken

(bedragen x € 1.000) Verminderingen	Bedrag
Storting Reserve Schaalsprong	6.591
Vrijval voorziening Grondexploitaties	1.119
Winstneming grondexploitaties 2025	1.594
Mutatie voorziening overige ruimtelijke projecten anterieure overeenkomsten	
Kunst openbare ruimte	200
Overige	308
Totaal verminderingen	**9.812**

Bestemmingsreserves

Tabel 195 Bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Reserve Calatravabruggen	339	0	263	75
Reserve Haarlemmermeerse Bos	715	0	234	481
Reserve Indexatie subsidies woningbouw	0	3.765	0	3.765
Reserve Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)	524	0	131	393
Reserve Maatschappelijke voorzieningen	4.761	4.124	1.228	7.656
Reserve Monumenten	597	351	377	571
Reserve Onderwijshuisvesting	920	137	0	1.056
Reserve Pionier-BOLS	1.231	0	0	1.231
Reserve Programma Stadscentrum Hoofddorp	3.383	790	318	3.855
Reserve Projecten De Nieuwe Kom Nieuw-Vennep	1.044	0	0	1.044
Reserve Ruimtelijke investeringen Haarlemmermeer (RIH)	36.583	7.603	12.042	32.144
Reserve Schaalsprong	8.388	20.231	708	27.910
Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)	5.201	49	219	5.031
Reserve Toekomstbestendige werklocaties	828	138	0	966
Reserve Transformatie jeugdhulp	0	4.703	0	4.703
Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen	7.748	0	1.443	6.305
Reserve Wonen	1.624	478	26	2.076
Subtotaal	**73.886**	**42.368**	**16.991**	**99.263**
Reserve Dekking afschrijvingslasten	65.824	14.198	2.469	77.552
Totaal	**139.710**	**56.566**	**19.460**	**176.816**

Reserve Calatravabruggen
Voor het onderhoud aan de Calatravabruggen is een reserve ingesteld. Vanuit deze reserve wordt het onderhoud bekostigd. Deze onderhoudskosten variëren afhankelijk van de onderhoudswerkzaamheden van jaar tot jaar. Er is dit jaar voor € 0,263 miljoen aan deze reserve onttrokken.

Reserve Haarlemmermeerse bos
De revitalisering van het veertig jaar oude recreatiegebied Haarlemmermeerse Bos is gefaseerd uitgevoerd in de jaren 2020-2022. Als gevolg van een langer durend planvoorbereiding- en

vergunningtraject voor enkele werken in het bos is de uitvoering doorgeschoven naar 2026. Er is dit jaar voor € 0,234 miljoenonttrokken aan de reserve. De reserve blijft in stand totdat de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Reserve Indexatie subsidies woningbouw
Het doel van deze reserve is het dekken van loon- en prijsstijgingen van de investeringen ten behoeve van de realisatie van woningbouwprojecten voor het deel dat gedekt wordt uit vooruitontvangen specifieke uitkeringen van het Rijk. De toevoegingen aan de reserve zijn gebaseerd op het veronderstelde rentevoordeel als gevolg van de vooruitontvangen subsidies. Voor de berekening van dit rentevoordeel wordt uitgegaan van de boekwaarde van de nog niet benutte specifieke uitkeringen per 1 januari van een begrotingsjaar vermenigvuldigd met de gemiddelde rentevergoeding gedurende het begrotingsjaar die gemeenten ontvangen voor schatkistbankieren volgens de opgave van het Agentschap van de Generale Thesaurie van het ministerie van Financiën. Er is dit jaar € 3,765 miljoen aan de reserve gedoteerd.

Reserve Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)
Deze reserve is ingesteld ter dekking van de afkoop voor het onderhoud van Floriande. Er is conform de begroting het jaarlijkse bedrag van € 0,131 miljoen onttrokken.

Reserve Maatschappelijke voorzieningen
Deze reserve heeft als doel het dekken van vervangingen of investeringen in bestaand gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Voor de periode 2023 - 2030 zal ingezet worden op een $C0_2$-reductie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille van ten minste 55%. Dit wordt gerealiseerd door verduurzaming van ten minste zes panden en door het omzetten van de meerjarenonderhoudsplannen naar duurzame meerjarenonderhoudsplannen. Het netto resultaat van de verkopen uit de vastgoedportefeuille wordt voor 100% gestort in de bestemmingsreserve maatschappelijke voorzieningen. Er is dit jaar € 4.124 miljoen aan de reserve gedoteerd en € 1.228 miljoen onttrokken.

Reserve Monumenten
Conform de in bestemmingsreserve monumenten (2014.0008663) vastgelegde gedragslijn om mogelijke restgelden uit de reguliere subsidieverordening te doteren aan de bestemmingsreserve monumenten, is € 0,351 miljoen gedoteerd. Vanuit deze nota vindt er ook een jaarlijkse structurele storting plaats van € 0,072 miljoen vanuit het budget monumenten. Vanuit de nota Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed 2020 (2020.0000059) vindt er een jaarlijkse structurele onttrekking plaats van € 0,072 miljoen voor subsidieaanvragen conform artikel 9 van de Subsidieverordening restauratie gemeentelijk erfgoed 2020. Bij de Najaarsrapportage 2024 en 2025 is een extra onttrekking geraamd voor in totaal € 0,377 miljoen. Het restant budget 2025 € 0,279 miljoen vanuit de reguliere subsidies monumenten, wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve monumenten.

Reserve Onderwijshuisvesting
De reserve Onderwijshuisvesting is bedoeld voor onderwijshuisvesting en voor het saneren van asbest bij scholen. Er is niets aan deze reserve onttrokken of gedoteerd. Er is dit jaar € 0,137 miljoen aan de reserve gedoteerd

Reserve Pionier-BOLS
Deze reserve heeft als doel de financiële dekking van projecten in het kader van de gebiedsontwikkeling Pionier-BOLS terrein. Met de reserve kunnen de kosten en opbrengsten van het masterplan binnen de begroting worden verevend. Er is niets aan deze reserve onttrokken of gedoteerd.

Reserve Programma stadscentrum Hoofddorp
Deze reserve is ingesteld voor het ondersteunen en verwezenlijken van de doelstellingen van het programma Stadscentrum Hoofddorp: hebben en houden van een aantrekkelijk en levendig stedelijk gebied waar werken, wonen en voorzieningen met elkaar vermengen en er een aangenaam verblijf is (raadsbesluit 9 november 2023, 8302549). Er is dit jaar € 0,790 miljoen gedoteerd en € 0,318 miljoen onttrokken aan de reserve.

Reserve Project de Nieuwe Kom
De reserve is ingesteld voor het dekken van het tekort bij het afsluiten van de herziene grondexploitatie de Nieuwe Kom. In deze reserve hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer (RIH)
Het doel van deze reserve is mogelijkheid scheppen voor ruimtelijke investeringen in infrastructuur en openbaar groen. De vermeerderingen komen voort uit de bijdragen van projectontwikkelaars voor kleinschalige woningbouwprojecten en voor gebiedsontwikkelingen voor een totaal van € 7,603 miljoen. Er is € 12,042 miljoen aan deze reserve onttrokken. Voor nadere informatie verwijzen we naar het MPG 2025.

Reserve Schaalsprong
Het doel van deze reserve is de dekking van voorbereidingskosten en de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen in mobiliteit, bovenwijks groen (2020.0000409) en wettelijk vereiste maatschappelijke voorzieningen (2021.0002603) die noodzakelijk zijn om (de versnelling van) woningbouw mogelijk te maken. Er is € 0,708 miljoen onttrokken en € 20,231 miljoen gedoteerd aan de reserve.

Reserve Stichting Mainport en Groen (SMG)
De reserve Stichting Mainport en Groen is tot stand gekomen om projecten zeker te stellen na de liquidatie van Stichting Mainport en Groen. Er is € 0,219 miljoen onttrokken en € 0,049 miljoen gedoteerd aan de reserve.

Reserve Toekomstbestendige werklocaties
Conform het raadsvoorstel Actualisatie koers herstructurering werklocaties van 9 april 2024 (10475335) is het doel van deze reserve het samen met ondernemers en marktpartijen op peil houden van de kwaliteit van kantoren- en bedrijventerreinen en winkelgebieden. Het eventueel niet bestede deel van het in de exploitatie beschikbare budget voor dit doel wordt gestort in deze reserve. Er is dit jaar € 0,138 miljoen aan de reserve gedoteerd.

Reserve Transformatie jeugdhulp
Deze reserve is ingesteld voor de ondersteuning van de transformatie van de jeugdhulp conform de afspraken in de hervormingsagenda. Er is dit jaar € 4,703 miljoen aan de reserve gedoteerd.

Reserve Versterking van de (lucht)vrachtketen
Deze reserve heeft, in overleg met het ministerie en de regionale partners, het volgende doel gekregen; de aansluiting van Schiphol en de regio op het Europese vrachtnetwerk en versterking van de (lucht)vrachtketen. Er is € 1,443 miljoen onttrokken aan de reserve.

Reserve Wonen
Deze reserve is ingesteld voor woonmogelijkheden voor huishoudens die daar op grond van hun inkomen niet (geheel) zelf in kunnen voorzien en om financiële knelpunten weg te nemen die de voortgang en/of realisatie van woningbouwprojecten in de weg staan. Er is dit jaar € 0,478 miljoen gedoteerd en € 0,026 miljoen onttrokken aan de reserve.

Reserve Dekking afschrijvingslasten
De reserve Dekking afschrijvingslasten is ingesteld ter dekking van de afschrijvingslasten van verschillende investeringen. Dit zijn maatschappelijke voorzieningen (verzamelinvestering), sportcomplex Koning Willem-Alexander, Haarlemmermeer Lyceum, MFA Badhoevedorp, dorpshuis Zwanenburg, Monumenten (verzamelinvestering), Quatrebras, Ruimtelijke Investeringen Haarlemmermeer, Haarlemmerliede en Spaarnwoude (HenS), Spaarndammerdijk, Dorpshuis Marijke, Project dorpshart Rijsenhout, Mobiliteit, Spoorzicht Noord, Aanleg bos bij Abbenes, Sporthal Linconpark, PARK21 Evenementen, PARK21 Polderlanden, Stadspark Hoofddorp, Warmte koude opslag Raadhuisplein, Programma Stadscentrum Hoofddorp, Groene Carré, Dorpbos Abbenes, Groene kwadrant en Koolstofcertificaten. Per saldo is er voor € 14,198 miljoen gedoteerd en € 2,469 miljoen onttrokken ten behoeve van de dekking van afschrijvingslasten.

Voorzieningen

Voorziening door derden beklemde middelen

Tabel 196 Voorziening door derden beklemde middelen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Voorziening Tariefegalisatie riolering	6.597	112	0	6.709
Totaal door derden beklemde middelen	**6.597**	**112**	**0**	**6.709**

Voorziening tariefsegalisatie rioolheffing
De mutatie op de voorziening tariefsegalisatie rioolheffing (onttrekking of storting) wordt aan het einde van het jaar bepaald door de relatie tussen de inkomsten en uitgaven te leggen.

Voorziening onderhoudsegalisatie

Tabel 197 Voorziening onderhoudsegalisatie

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Onderhoud gebouwen	5.538	2.479	-1.632	6.385
Totaal Voorziening onderhoudsegalisatie	**5.538**	**2.479**	**-1.632**	**6.385**

Onderhoudsegalisatievoorzieningen
Deze voorziening is gevormd voor de egalisering van de in de tijd onregelmatig gespreide kosten voor onderhoud aan gemeentelijke objecten.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Tabel 198 Voorzieningen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Voorziening bovenwettelijk verlof	2.076	1.060	0	3.135
Voorziening pensioenverplichtingen wethouders	10.689	0	-3.722	6.967
Voorziening regeling vervroegde uittreding	907	0	-249	658
Voorziening verlofsparen	936	413	0	1.349
Voorziening wachtgeldverpl. voormalig personeel	1.210	0	-601	609
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**15.817**	**1.473**	**-4.572**	**12.718**

Voorziening bovenwettelijk verlof
In de jaarstukken 2022 is een voorziening bovenwettelijk verlof ingesteld. Voor het bovenwettelijke verlof dat bestaat uit overmatige verlofsaldi moet een voorziening worden opgenomen. In 2025 worden meer uren als overmatig aangemerkt waardoor er een storting is gedaan van € 1,060 miljoen. De hoogte van de voorziening bedraagt € 3,135 miljoen.

Voorziening pensioenverplichting wethouders
Per 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en worden de pensioenen overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Hierdoor moet een eenmalige kapitaalstorting aan het ABP gedaan worden. Uit onderzoek van het ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK) is gebleken dat onze voorziening ultimo 2024 ruim voldoende is om de overdrachtswaarde per 1 januari 2028 te kunnen voldoen. Rekening houdend met de ontwikkelingen in 2025 kan een bedrag van € 3,429 miljoen vrijvallen. De belangrijkste oorzaak van deze vrijval is de hogere rekenrente per 31 december 2025 (2,954% ten opzichte van 2,325% op de actuariële waardeberekeningen per 31 december 2024). Jaarlijks wordt de stand van de voorziening geactualiseerd tot en met de overdracht naar ABP per 1 januari 2028. Vanaf dat moment zal een voorziening niet langer nodig zijn. De vermindering van € 0,293 miljoen zijn de uitbetaalde pensioenen aan de reeds gepensioneerde wethouders.

Voorziening regeling voor vervroegde uittreding

Deze voorziening is bedoeld ter dekking van de kosten als gevolg van vervroegde uittreding. De regeling voor vervroegde uittreding (RVU) geeft een beperkt aantal medewerkers dat aan specifieke voorwaarden voldoet, de mogelijkheid vervroegd met pensioen te gaan. Zo moet de medewerker bijvoorbeeld op de ingangsdatum van de RVU 41 jaar in dienst zijn geweest van een bij ABP aangesloten werkgever en moet de medewerker uiterlijk 31 december 2028 de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt hebben. Indien gebruik gemaakt wordt van de RVU heeft de medewerker tijdens zijn deelname aan de RVU recht op een maandelijkse uitkering gelijk aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU. In 2025 is een totaal van € 0,168 miljoen uitbetaald aan deelnemers van de regeling. Doordat niet iedere gerechtigde deelneemt is er een vrijval van € 0,081 miljoen.

Voorziening verlofsparen
Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning, bijvoorbeeld voor vervroegd pensioen of een sabbatical. Medewerkers kunnen bovenwettelijke verlofuren aanmerken als verlofsparen, deze gespaarde verlofuren verjaren niet. Ook aangekochte extra verlofuren kunnen ingezet worden voor verlofsparen. De verlofuren die door medewekers als verlofsparen zijn aangemerkt, vertegenwoordigen een waarde. Voor de in 2025 gespaarde uren is een bedrag van € 0,413 miljoen gestort. De hoogte van de voorziening komt daardoor op € 1,349 miljoen.

Voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel
Naast de wachtgelden is de gemeente eigenrisicodrager voor de lasten die voorvloeien uit de Werkloosheidswet (WW). De verplichtingen die hieruit volgen, zijn opgenomen in deze voorziening. Het bedrag dat vrijgevallen is in deze voorziening bedraagt € 0,109 miljoen. In totaal is € 0,493 miljoen uitgekeerd aan wachtgelden en WW-uitkeringen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Onderhandse leningen en waarborgsommen

Tabel 199 Onderhandse leningen en waarborgsommen

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Onderhandse leningen van: • binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	19.750	16.500
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	315.437	282.027
Waarborgsommen	2.716	288
Totaal vaste schulden met rentetypische looptijd >= 1 jaar	**337.903**	**298.815**

Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars
Regulier is € 3,250 miljoen afgelost en er zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en overige financiële instellingen
Regulier is € 33,41 miljoen afgelost en er zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Waarborgsommen
Vanuit het BBV is voorgeschreven om de waarborgsommen onder de vaste schulden te verantwoorden. Dit zijn waarborgsommen die ontvangen worden voor woningbouw. Later worden deze weer geretourneerd.

Rentelast vaste schulden

Het gemiddelde rentepercentage over onze langlopende leningenportefeuille bedroeg 1,49%. Vorig jaar was dit 1,51%. De rentelast over alle onderhandse leningen bedraagt € 4,731 miljoen. Vorig jaar was dit € 5,377 miljoen. Het totale leningensaldo (exclusief waarborgsommen) is met € 36,660 miljoen afgenomen.

Toelichting vlottende passiva

De vlottende passiva zijn de kortlopende schulden (tot één jaar) van de gemeente.

Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige kasgeldleningen

Tabel 200 Overige kasgeldleningen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Overige kasgeldleningen	0	55.000	25.000	30.000
Totaal Overige kasgeldleningen	**0**	**55.000**	**25.000**	**30.000**

Er zijn twee kasgeldleningen opgenomen van respectievelijk € 25 miljoen en € 30 miljoen. De lening van € 30 miljoen is in oktober 2025 opgenomen en wordt in april 2026 afgelost.

Tabel 201 Banksaldi

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Banksaldi	2.246	7.369
Totaal Banksaldi	**2.246**	**7.369**

Overige schulden

Tabel 202 Overige schulden

(bedragen × € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Herrub-ricering	Stand per 01-01-2025	Stand per 31-12-2025
Crediteuren publiekrechtelijke lichamen	-6	0	-6	6.293
Optievergoedingen	7	0	7	2
Crediteuren overige (zonder sub)	4.485	0	4.485	0
Betalingen onderweg	22.628	4.218	26.846	2.395
Af te dragen BTW hoog	0	4.437	4.437	2.483
SLP Infrafonds	6.257	0	6.257	6.329
Reserveringsbijdragen	115	0	115	115
Crediteuren overige	1.029	0	1.029	31.179
Totaal Overige schulden	**34.515**	**8.655**	**43.170**	**48.796**

De migratie naar en de inrichting van een nieuw financieel systeem leidt tot een herrubricering van een bedrag van € 8,655 miljoen, bestaande uit:

1. Van de rubriek Nog te betalen bedragen Tabel 203 naar de rubriek Overige Schulden een bedrag van € 4,218 miljoen;
2. Van de rubriek Vorderingen op Openbare Lichamen Tabel 182 naar de rubriek Overige Schulden van € 4,437 miljoen.

Infra Fonds SLP
Conform afspraken met Schiphol Logistics Park (SLP) is € 0,073 miljoen aan rente toegevoegd. Verder geen mutaties.

Overlopende passiva

Nog te betalen bedragen

Tabel 203 Nog te betalen bedragen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Herrub-ricering	Stand per 01-01-2025	Stand per 31-12-2025
Nog te betalen bedragen	39.450	-4.218	35.232	61.641
Totaal Nog te betalen bedragen	**39.450**	**-4.218**	**35.232**	**61.641**

De migratie naar en de inrichting van een nieuw financieel systeem leidt tot herrubricering van de rubriek Nog te Betalen Bedragen naar de rubriek Overige Schulden Tabel 202 van € 4,218 miljoen.

De post aangegane verplichtingen/nog te betalen bedragen zijn bedragen die na het sluiten van de crediteurenadministratie nog in het boekjaar 2025 zijn geboekt, omdat ze betrekking hadden op 2025.

Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen - het Rijk

Tabel 204 Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen - het Rijk

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Aanpak energie armoede (BZK C55)	1.279	0	-692	586
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (JenV A16)	0	15.791	-15.791	0
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek B2	619	0	-35	584
Lokale Preventieakkoord of Preventieaanpakken 2022 (VWS H12)	40	0	-36	4
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (OCW D14)	1.044	0	-920	124
MVJ SPUK Mainports PAOS 2024 A30	1.692	1.591	-140	3.144
Omgevingslawaai	70	0	0	70
Onderwijsachterstanden (D8)	0	4.051	-3.032	1.019
Onderwijsroutes (SZW G13)	30	210	-240	0
Pilot gebiedsontwikkeling NOVEX Haarlemmermeer Spoorzone (BZKC116)	32.232	0	0	32.232
Pilot Re-integratie officier	130	0	0	130
Regeling huisvesting aandachtsgroepen (C56)	180	0	0	180
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021 (FIN B2)	69	0	-69	0
Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid (BZK C92)	0	153	-153	0
Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (IenW E104)	11.717	0	0	11.717
Regiodeal	8.634	9.001	-12.516	5.118
RHA subsidie woonwagenstandplaats	51	0	0	51
Social Works SPL 24	862	0	-862	0
Specifieke uitkering impuls jongerencultuur (OCW D21)	370	0	-333	37
Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (BZK C94)	5.456	2.499	-627	7.328
Specifieke uitkering stimulering sport (VWS H4)	0	625	-469	157
Specifieke uitkering woningbouwimpuls tranche 2 (BZK C9)	14.594	0	0	14.594
SPUK BEN Forensisch Expert Netwerk NH	0	70	0	70
SPUK BEN Thuis voor Noordje	0	22	-2	20
SPUK BEN VAV	0	39	0	39
SPUK C110 mobiliteit 2024	21.640	22.682	0	44.323
Spuk Domein-overstijgend samenwerken 2025	0	73	-23	50
SPUK E115 Fietsbrug	100	0	0	100
SPUK GALA, Brede Regeling Combinatiefuncties (H30)	33	723	-698	58
SPUK GALA, Lokaal Sportakkoord (H30)	2	2.510	-2.505	6
Spuk GALA, Overige (H30)	145	1.595	-1.385	356
Spuk IJs/zwembaden (H25)	122	1.494	-1.494	122
SPUK IZA	0	2.209	-2.178	31
Spuk MEOZ (H32)	1.494	0	-1.494	0
SPUK Pilot overheidsbrede dienstverlening	0	21	0	21
SPUK Programma Natuur (L16B)	842	842	-842	842
SPUK Schipholbalie 2023 (tranche 4) (BZK C82)	25	410	-416	19
SPUK Schone lucht akkoord	0	14	0	14
Spuk Sport vs 2024	162	0	-162	0
SPUK Startbouwimpuls (BZK C105)	2.750	0	0	2.750

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
SPUK Tijdelijke Regeling Duurzame en Circulaire Infrastructuur (E115)	0	231	0	231
SPUK versterking clientondersteuning	14	0	0	14
Sub DUMAVA	296	1.704	0	1.999
Subsidie RVO VIS21	210	0	-162	48
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (IenW E44)	1.215	0	0	1.215
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid (CDOKE) (EZK F28)	2.160	5.501	-2.741	4.920
Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021 (IenW E56)	700	0	0	700
Wet inburgering 2021 (SZW G10)	3.310	3.312	-2.318	4.304
Totaal Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	**114.290**	**77.373**	**-52.335**	**139.328**

Van het Rijk ontvangen, nog te besteden uitkeringen zijn voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel. In bovenstaande tabel is het verloop van deze voorschotbedragen te zien.

Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen - overige Nederlandse overheidslichamen

Tabel 205 Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen - overige Nederlandse overheidslichamen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Stand per 31-12-2025
Energietoezicht Bedrijven Provincie NH	0	121	-121	0
GA Middelen kleinschalige woningvoorzieningen	5	0	0	5
GA Middelen KWV Vijfhuizen	46	0	-46	0
ISV 2014	1.582	0	-37	1.545
PARK21 NRG	6.609	0	0	6.609
PARK21 PASO	2.275	0	-1.326	948
PNH Energie infra (transformatorstations en tracés)	61	0	-18	43
PNH energiebesparing woningen	93	113	-141	65
PNH Voorber.geluidsschermen Halfweg	291	0	0	291
Subsidie F200	0	337	-337	0
Subsidie Groene en Recreatieve Verbindingen	2.430	0	0	2.430
Subsidie PNH TOBED de President 1.1	0	75	0	75
Subsidie PNH Toekomstbestendige werklocatie De Hoek	0	20	0	20
Subsidie Renovatie Stadspark Hoofddorp	0	20	-20	0
Subsidie Spoorzicht Noord	382	0	0	382
Subsidie Weg om de Zuid	0	1.657	0	1.657
Toegankelijk maken bushaltes	143	0	0	143
VRA bijdrage fietsbrug Abbenes	320	0	0	320
ZonMw subsidie dorpsmoestuin GvV HFD	39	0	0	39
Totaal Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheden	**14.277**	**2.342**	**-2.047**	**14.572**

Van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen zijn voorschotbedragen van overheidsinstellingen (provincie Noord-Holland en Vervoerregio Amsterdam) met een specifiek bestedingsdoel. In bovenstaande tabel is het verloop van deze voorschotbedragen te zien.

Overige vooruitontvangen bedragen

Tabel 206 Overige vooruitontvangen bedragen

(bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Overige vooruitontvangen bedragen	24.650	27.853
Totaal overige vooruit ontvangen bedragen	**24.650**	**27.853**

Vooruitontvangen bedragen zijn bedragen die wij tot en met 2025 hebben ontvangen, maar die verantwoord moeten worden in 2026 of later.

Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken

Onze gemeente is voor toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële rechten en verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen en rechten lichten we hier toe.

Contracten

In 2025 zijn 41 contracten met een looptijd van drie jaar of langer afgesloten met een totaalwaarde van
€ 6,78 miljoen.

FLO verplichtingen van de brandweer bij de VRK

Functioneel leeftijdsontslag (FLO) verplichtingen zijn reguliere loonkosten die buiten de gemeenschappelijke regeling (GR) van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) vallen en specifiek zijn voor gemeenten met beroepsbrandweer tot en met het jaar 2045. Er is een meerjarenprognose gemaakt voor de kosten van het FLO-overgangsrecht (€ 13,257 miljoen). Jaarlijks wordt voor ons een bedrag begroot op basis van een meerjarige inschatting van de kosten. De werkelijke kosten staan echter nog niet vast, maar hangen af van de individuele keuzes die de medewerkers maken.

Garantstellingen

Tabel 207

(bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Bejaardenzorg en verpleeghuizen	1.502	676	638
Sportverenigingen en –instellingen	5.491	2.456	2.062
Sociaal-culturele en maatschappelijke instellingen	4.235	2.705	2.342
Borg Tegenstroom voor Ymere	3.000	1.616	1.469
Borg Polanenpark C.V.	4.000	2.000	500
Totaal publiek gemeentelijk belang	**18.227**	**9.452**	**7.011**
	0	0	0
Totaal regionaal strategisch karakter	**0**	**0**	**0**

De grens voor de garanties met een publiek gemeentelijk belang bedraagt € 36 miljoen volgens het Garantiebeleid 2019 (2019.0057727). Dat overschrijden we niet, omdat op dit moment het saldo € 7,011 miljoen is. De garanties met een regionaal strategisch karakter zijn conform beleid afgebouwd. De grens was € 23,5 miljoen en heeft geen revolverend karakter.

In het Garantiebeleid 2019 is vastgelegd dat wij bij afgegeven garantstellingen jaarlijks door de instelling en geldverstrekker aangeleverde informatie beoordelen. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden bij vaststelling van de Programmabegroting 2026-2029, op basis van de informatie van de instellingen over het boekjaar 2024. De raad is hierover per brief (25080506.1265) geïnformeerd. Omdat de standen ultimo op basis van privacywetgeving niet altijd meer met de geldverstrekker kunnen worden geverifieerd, hanteren wij in deze paragraaf de informatie uit de laatste brief aan de raad, aangevuld met de informatie van de instellingen over 2024, die na datum van de raadsbrief is ontvangen. Dit betreffen de standen per 31 december 2024.

Borgstellingen en overige garanties

Tabel 208

(bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Borg	Stand per 01-01-2025	Stand per 31-12-2025	Door ons betaald in 2025
Indirecte garantstellingen gemeenschappelijke regelingen	43.327		11.980	11.098	0
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	3.317.980		434.571	459.589	0
Hypotheken personeel	517		423	423	0
Nationale hypotheek Garantie	349.000	50%	204.500	174.500	0
Totaal			651.474	645.610	0

Indirecte garantstellingen gemeenschappelijke regelingen
Indirect staat de gemeente ook garant voor alle opgenomen geldleningen door de gemeenschappelijke regelingen. Het betreffen hier geldleningen van Cocensus en de VRK voor € 11,098 miljoen. Deze garanties zijn onlosmakelijk verbonden aan gemeenschappelijke regelingen en daarom ook niet opgenomen in het garantieplafond.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw
De gemeente garandeert samen met de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldleningen aan woningbouwcorporaties binnen Haarlemmermeer. Het totaal van deze gegarandeerde geldleningen bij deze corporaties bedraagt € 3.318 miljoen waarvoor wij gedeeltelijk borg staan wat neer komt op € 459,589 miljoen. De gemeente is hiervoor achtervang, dat wil zeggen dat zolang het Waarborgfonds nog voldoende middelen heeft worden wij hierop niet aangesproken. Het waarborgfonds heeft hiervoor een risicovermogen, dat als eerste buffer dient om aanspraken van de borg op te vangen. In 2025 zijn wij hiervoor niet aangesproken.

Hypotheken personeel
Borgstellingen op hypotheken van personeel zijn opgenomen voor een bedrag van € 0,423 miljoen. De regeling is aflopend; er worden geen nieuwe borgstellingen op hypotheken personeel afgegeven.

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)
Tot 2011 heeft de gemeente gemeentegaranties afgegeven. Na 2011 vallen deze garanties geheel voor rekening van de Staat. Het bedrag waar de gemeente ultimo 2025 nog indirect garant voor staat is 50% van € 349 miljoen, € 174,5 miljoen voor 1.970 leningen binnen de gemeente. Er zijn geen claims betaald door NHG en ook niet door de gemeente.

Badhoevedorp-Zuid

Onze gemeente wordt verweten onrechtmatig te hebben gehandeld omdat wij ons niet of onvoldoende zouden hebben ingespannen mee te werken aan ontwikkelingsmogelijkheden in Badhoevedorp Zuid. Er is een uitspraak van de rechtbank Amsterdam, hiertegen zijn we in hoger beroep gegaan. Tegelijkertijd loopt er een schadestaatprocedure waarbij de tegenpartij de schade heeft opgemaakt. Als reactie daarop hebben wij uitgebreid onderzoek laten doen met gespecialiseerde bureaus. De resultaten daarvan zijn meegenomen in de risicoanalyse die Naris medio 2019 met ons heeft uitgevoerd. Op basis daarvan is de conclusie dat, naar de stand van zaken van deze procedures, geen voorziening nodig is. De risicoanalyse is onderdeel van de berekening die gemaakt wordt ten behoeve van het weerstandsvermogen. Op 16 maart 2020 is bekend gemaakt dat de aandelen van TeleVerde BV door een overname in handen zijn gekomen van een andere partij. Het feit dat TeleVerde BV nieuwe aandeelhouders heeft gekregen is nog niet direct van invloed op de lopende procedures tussen de gemeente en TeleVerde BV. De gemeente heeft medio 2024 de risicoanalyse geactualiseerd in verband met het rentedragende karakter van de claim. De afgelopen jaren zijn intensieve besprekingen tussen gemeente en de nieuwe aandeelhouders van TeleVerde BV gevoerd over het realiseren van een gebiedsontwikkeling. Gedurende deze onderhandelingen zijn het hoger beroep en de schadestaatprocedure 'on hold' gezet om te onderzoeken of er tot een oplossing kon worden gekomen. Ondanks dat de besprekingen nog niet hebben geleid tot een inhoudelijk nader tot elkaar komen van partijen, is de Intentieovereenkomst verlengd en zijn partijen nog met elkaar in overleg. Er is mandaat verleend voor een verdere verlenging van de intentieovereenkomst. De risicoanalyse wordt de komende periode geactualiseerd indien nodig.

Na balansdatum voorgedane ontwikkelingen

Artikel 29 van het BBV schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de jaarrekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december 2025, maar vóór het vaststellen van de jaarstukken. Alle gegevens die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum tot de formele opmaakdatum door het college zijn verwerkt in deze jaarstukken. Gegevens die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, maar belangrijke financiële gevolgen kunnen hebben, dienen te worden toegelicht. Indien noodzakelijk wordt dit hoofdstuk hiervoor benut. Dit kan ook om informatie gaan die na de datum van opmaken van de jaarstukken door het college en voor vaststelling door de raad beschikbaar komt. Indien dit laatste het geval is, ontvangt de raad een erratum bij de jaarstukken.

Rechtmatigheids-verantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 18 december vastgestelde normenkader (12778653) van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 12,7 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 16,5 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 12,7 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0,1 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Geconstateerde afwijkingen

Tabel 209

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	€
Begrotingscriterium	
1a. Overschrijving lasten programma's (zie Overschrijdingen budgetten lasten)	0
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten) (zie Overschrijdingen investeringskredieten)	131
2. Ongeautoriseerde reservemutaties (zie Toevoegingen en onttrekkingen reserves)	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
4. Totaal begrotingsonrechtmatigheden (1a + 1b + 2 + 3)	131
5. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	131
6. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (4 – 5)	0
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	14.282
Begrotingssubsidies ten onrechte niet gepubliceerd	105
Onduidelijkheden fiscaal pleitbaar standpunt wet DBA	1.942
Niet geinde eigen bijdrage leerlingenvervoer	5
7. Totaal van afwijkingen in voorwaardencriterium	16.334
Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
8. Geen bevindingen	0
9. Totaal onrechtmatigheden (4 + 7 + 8)	16.465

10. Waarvan acceptabel (5)	131
11. Waarvan niet-acceptabel (9 - 10)	16.334

Toelichting
In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingsonrechtmatig-heden

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium één van de toetsingscriteria. In de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV wordt dit als volgt toegelicht. Als het college meer geld besteed dan de gemeenteraad heeft goedgekeurd met de begroting of afzonderlijke raadsbesluiten (begrotingswijzigingen) dan is sprake van een overschrijding. Dat is een begrotingsonrechtmatigheid. De gemeenteraad kan wel vooraf regels vaststellen die aangeven wanneer een overschrijding in vooraf bepaalde situaties wel of niet acceptabel is. Overschrijdingen die niet binnen de afspraken passen, worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierover kan dan een debat in de raad plaatsvinden, waarbij de raad beslist of de onrechtmatigheden alsnog worden goedgekeurd.

Wanneer de gemeente minder geld besteed dan goedgekeurd met de begroting of afzonderlijke raadsbesluiten, doordat bijvoorbeeld doelen en activiteiten niet worden gerealiseerd of uitgevoerd of als sprake is van meer of minder inkomsten voor de gemeente dan begroot en dit wordt door het college niet tijdig aan de gemeenteraad gemeld of de begroting wordt hierop niet aangepast, dan zijn dit ook begrotingsonrechtmatigheden. Het gaat hierbij om het niet tijdig melden aan de gemeenteraad. Deze begrotingsonrechtmatigheden worden eveneens toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierover kan dan een debat in de raad plaatsvinden, waarbij de raad beslist of de onrechtmatigheden alsnog worden goedgekeurd. In de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (tweede wijziging) is vastgelegd dat onder 'tijdig melden' wordt verstaan bij de voorjaarsrapportage, de najaarsrapportage of bij de jaarstukken. De afwijkingen die tijdig zijn gemeld worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Gezien deze toelichting wordt hierna ingegaan op de volgende categorieën van begrotingsonrechtmatigheden:
1. begrotingsoverschrijvingen lasten;
2. overschrijdingen investeringskredieten;
3. toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld;
4. onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en/of lagere of hogere baten.

Overschrijdingen budgetten lasten

Uitgangspunt voor begrotingsoverschrijdingen van de lasten is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Door de raad is in de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 in artikel 11 lid 4 bepaald welke begrotingsonrechtmatigheden passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel geduid worden. Hiervan is sprake in de volgende situaties:
1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
3. Er is sprake van een overschrijding die past binnen de vastgestelde totale exploitatieopzet van een grondexploitatie.
4. Er is sprake van een budgetoverschrijving op een activeerbare activiteit (investering) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren.

Door de raad zijn de lasten geautoriseerd per programma, met uitzondering van beleidsdoel A van het programma Zorg en werk. Omdat de geraamde lasten van dit beleidsdoel meer zijn dan 10% van het totaal van de geraamde lasten voor mutaties reserves is dit beleidsdoel conform de financiële verordening apart geautoriseerd. Uit het overzicht van baten en lasten blijkt dat er geen sprake is van overschrijdingen bij de lasten van de programma's. Verder blijkt uit de specificatie horende bij de jaarrekening van het programma Zorg en werk dat bij beleidsdoel A geen sprake is van een overschrijding van de lasten. Ook de beleidsdoelen B tot en met E van het programma Zorg en werk laten per saldo geen overschrijding zien.

Conclusie

Omdat er geen begrotingsoverschrijdingen op de lasten zijn, is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid op het gebied van de geautoriseerde lasten.

Overschrijdingen investeringskredieten

Tabel 210

Programma omschrijving	Omschrijving krediet	Bedrag x € 1.000 overschrijding	Oorzaak overschrijding	Compensatie hogere opbrengst	Gevolg exploitatie kapitaallasten komende jaren	Binnen beleid en voorzienbaar
Maatschappelijke ontwikkeling	VOR 2024 Recreatiegebieden	218	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	Sportvelden	735	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	VOR 2025 Speelvoorzieningen	1.429	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	IHP Nieuwbouw IKC De Zwaan	559	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	IHP Renovatie Jong Geleerd	481	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	IHP Renovatie IKC De Zwanebloem	189	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. Er is te weinig voorbereiding krediet aangevraagd.	0	0	1.
Maatschappelijke ontwikkeling	Lincolnpark sporthal	1.199	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Mobiliteit	Interimbeheer Stadscentrum	134	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Schweitzer/Kellogg-straat verharding	161	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	VOR 2024 Vervanging elementen Graan voor Visch	172	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Drainage wijk Welgelegen	213	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Beweegbare brug Wetringbrug	169	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Diverse locaties bomen planten	184	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Begroting Beleidsmaatregelen aanpassingen bestaande infra 2025	397	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Toegankelijke bushaltes	100	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Toegankelijke bushaltes	131	De overschrijding zal gedekt worden door de Vervoerregio Amsterdam	0	0	2.
Kwaliteit fysieke omgeving	Openbare verlichting verledden 2025	1.464	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	VOR2024 Duiker Wethouder van Essenweg	708	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Kwaliteit fysieke omgeving	Relinen 2025	1.222	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.

Programma omschrijving	Omschrijving krediet	Bedrag x € 1.000 overschrijding	Oorzaak overschrijding	Compensatie hogere opbrengst	Gevolg exploitatie kapitaallasten komende jaren	Binnen beleid en voorzienbaar
Overzicht overhead	De Nieuwe Werkplek 2024	590	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Overzicht overhead	Gemeentehuis	2.550	De overschrijding betreft de vrijgegeven jaarschijf. De overschrijding past wel binnen het totaal krediet.	0	0	1.
Totaal overschrijding vrijgegeven investeringsbedragen		13.005				

De gevolgen voor de exploitatie (hogere kapitaallasten) in de komende jaren is € 0 voor alle posten omdat met de kapitaallasten al rekening is gehouden in het meerjarenbeeld of omdat tegen over de hogere uitgaven een inkomst staat.

Conclusie kredietoverschrijdingen

1. De betreffende overschrijdingen worden veroorzaakt doordat de werkzaamheden eerder zijn uitgevoerd dan voorzien, waardoor de voor 2026 beschikbaar gestelde jaarschijf wordt overschreden. Het in 2025 extra bestede bedrag past binnen het totaal geautoriseerde krediet. Conform artikel 11, lid 3, van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023, inclusief tweede wijziging, wordt een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, als rechtmatig beschouwd.
2. De overschrijding wordt gedekt door een nog te ontvangen bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam. Hlerdoor ontstaan er geen extra kapitaallasten. De extra uitgaven zijn niet tijdig geraamd en daarmee onrechtmatig. Deze onrechtmatigheid valt binnen de categorie posten waarvan de raad vooraf in de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 heeft bepaald dat deze acceptabel zijn (artikel 11, lid 4).

Toevoegingen en onttrekkingen reserves

De mutaties in de bestemmingsreserves vormen een onderdeel van de (al dan niet gewijzigde) gemeentelijke begroting. In de jaarrekening moeten de toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting(swijzigingen) door de raad is goedgekeurd voor de betreffende bestemmingsreserve. Verder kunnen er raadsbesluiten zijn die inhouden dat specifiek benoemde saldi ook nog in het lopende begrotingsjaar ten gunste of ten laste van een specifieke bestemmingsreserve mogen worden gebracht.

De in Tabel 211 opgenomen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves zijn niet door de raad geautoriseerd middels de vaststelling van de programmabegroting en de wijzigingen daarop. Echter door de raad is wel eerder vastgesteld dat het hier gaat om reserves waarmee de baten en de lasten geëgaliseerd worden en daarmee zijn de hogere onttrekkingen en stortingen geautoriseerd. Hierdoor zijn deze mutaties wel rechtmatig.

Tabel 211

(bedragen x € 1.000)

Begroot	Rekening	Verschil	Verklaring	Conclusie
Onttrekkingen:				
1.685	9.812	-8.127	Algemene reserve grondzaken	
			In de Verordening Grondzaken gemeente Haarlemmermeer 2024 is opgenomen dat over de stand van deze reserve één keer per jaar besluitvorming plaats door de raad. Het college doet daarvoor een voorstel bij het MPG aan de raad. In de verordening is ook opgenomen welke posten verrekend worden met de reserve. De besluitvorming van het MPG standlijn 1 januari 2026 is verwerkt in de jaarrekening 2025.	Past binnen het bestaande beleid
493	708	-215	Reserve Schaalsprong	
			Dit betreft het exploitatieresultaat van de panden Diamantlaan 6 en Saturnusstraat 40-62 te Hoofddorp. Bij het besluit tot aankoop van de panden is besloten het exploitatieresultaat te onttrekken aan de reserve Schaalsprong. Over 2025 is het resultaat negatiever dan geraamd.	Past binnen het bestaande beleid

(bedragen x € 1.000)

Begroot	Rekening	Verschil	Verklaring	Conclusie
		-8.342	**Totaal hogere onttrekkingen dan begroot**	
Stortingen:				
6.232	6.372	-140	Algemene dekkingsreserve	
			De hogere storting wordt veroorzaakt door de hogere winstneming van de bouwgrondexploitatie Badhoevedorp. De winstneming was geraamd op € 0,9 miljoen. Op basis van de voorgeschreven regels voor winstneming bij de bouwgrondexploitaties is in 2025 een winstgenomen van € 2,0 miljoen (zie het MPG 2026). De winst van deze bouwgrondexploitatie wordt gestort in de Algemene dekkingsreserve ter dekking van de eerder uit deze reserve gedekte bijdrage in de omlegging van de A9.	Past binnen het bestaande beleid
7.417	14.264	-6.847	Algemene reserve grondzaken	
			In de Verordening Grondzaken gemeente Haarlemmermeer 2024 is opgenomen dat over de stand van deze reserve één keer per jaar besluitvorming plaats door de raad. Het college doet daarvoor een voorstel bij het MPG aan de raad. In de verordening is ook opgenomen welke posten verrekend worden met de reserve. De besluitvorming van het MPG standlijn 1 januari 2026 is verwerkt in de jaarrekening 2024.	Past binnen het bestaande beleid
72	351	-279	Reserve monumenten	
			In de notitie reserves en voorzieningen 2020 is opgenomen dat het restant subsidiebudget monumenten per einde boekjaar wordt gestort in de reserve.	Past binnen het bestaande beleid
112	137	-25	Reserve onderwijshuisvesting	
			In de verordening 'voorzieningen huisvesting onderwijs' is opgenomen dat de huurafdracht voor onderwijshuisvesting beschikbaar moeten blijven. Bij de Voorjaarsrapportage 2025 is besloten dat deze huurafdracht gestort wordt in de reserve Onderwijshuisvesting. De werkelijk van de schoolbesturen ontvangen huurafdracht is hoger dan geraamd. Conform het vastgestelde beleid is het hogere bedrag gestort in de reserve.	Past binnen het bestaande beleid
14.726	20.230	-5.504	Reserve Schaalsprong	
			De overschrijding betreft voor € 5,2 miljoen het surplus van de Algemene reserve grondzaken. Bij de instelling van de reserve Schaalsprong (2020.0000409) is besloten dat dit surplus wordt gestort in de reserve Schaalsprong. Het resterende verschil van € 0,3 miljoen betreft een geraamde onttrekking van het exploitatieresultaat Diamantlaan 6 die per abuis bij de stortingen geraamd is.	Past binnen het bestaande beleid
0	49	-49	Reserve Mainport en Groen	
			Alle kosten van de projecten die zijn overgenomen van de stichting Mainport en Groen (SMG) worden gedekt uit deze reserve. In 2024 is een te hoog bedrag onttrokken als gevolg van een foutieve factuur. Dit is in 2025 gecorrigeerd en het te hoog onttrokken bedrag is nu teruggestort.	Past binnen het bestaande beleid
0	138	-138	Reserve toekomstbestendige werklocaties	
			In de notitie reserves en voorzieningen 2020 is opgenomen dat afwijkingen ten opzichte van de planning met de reserve verrekend. In 2025 is het geplande budget grotendeels niet besteed en gestort in de reserve.	Past binnen het bestaande beleid
		-12.982	**Totaal hogere stortingen dan begroot**	

Onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en/of lagere of hogere baten

Bij deze categorie begrotingsonrechtmatigheden is het van belang om vast te stellen of de raad tijdig is geïnformeerd over deze afwijkingen. In de eerste wijziging van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (11373188) is hierover het volgende vastgelegd: Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting, zowel van de baten en lasten als van investeringskredieten, als onrechtmatig wordt beschouwd indien deze niet tijdig aan de raad is gemeld. Onder 'tijdig melden' wordt verstaan bij de voorjaarsrapportage, de najaarsrapportage of bij de jaarstukken. De afwijkingen die tijdig zijn gemeld worden, conform de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV, niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De onderschrijdingen van de lasten en de lagere of hogere baten per programma blijken uit het overzicht van baten en lasten. Deze verschillen worden per programma toegelicht in het jaarverslag en zijn hiermee tijdig gemeld aan de raad.

Overige gegevens

Restantinvesteringen

In het Activabeleid gemeente Haarlemmermeer 2019 (2019.0054155) is vastgelegd dat vrijgegeven investeringen (restantinvesteringen) niet automatisch worden overgeheveld van het ene naar het andere jaar. Doelstelling van het inbouwen van deze toets is een vlotte afwikkeling van deze kredieten te bevorderen (beleidsrealisatie) en zicht te houden op de investeringen in de pijplijn.

Er is een overzicht samengesteld met de restantinvesteringen per programma per 31 december 2025. Verder wordt aangegeven wat de uitkomst is van de toetsing van deze restantinvesteringen aan de vastgestelde richtlijnen. Ook is bepaald welke vrijgegeven investeringen worden doorgeschoven.

Toetsing aan de richtlijnen

Dit jaar is het totaal van de door de raad vrijgegeven middelen voor investeringen € 102 miljoen. De realisatie voor 2025 is een bedrag van € 91,6 miljoen. Dit betekent dat we € 10,4 miljoen minder besteed hebben aan investeringen dan geraamd. Dit is als volgt opgebouwd:

- € 8,4 miljoen wordt netto doorgeschoven naar 2026. Dit betreft € 21,4 miljoen aan niet bestede bedragen en € -13,0 miljoen dat meer is besteed dan de geraamde vrijgegeven bedragen. Dit laatste bedrag wordt verrekend met geplande bestedingen in 2026 en 2027 voor geautoriseerde kredieten;
- € 2 miljoen investeringen welke komen te vervallen.

Op basis van de vastgestelde richtlijn kan een bedrag van € 8,4 miljoen aan investeringen worden overgeheveld naar 2026. Het gaat hier om:

1. investeringen die in 2025 door de raad beschikbaar zijn gesteld, maar waarvan uitvoering nog niet volledig heeft plaatsgevonden (netto € 2,7 miljoen). Deze investeringen worden op grond van de richtlijnen zonder meer overgeheveld;
2. investeringen die vóór 2025 door de raad beschikbaar zijn gesteld, waarvan de investeringen over meerdere jaren lopen of waarvan uitvoering nog niet volledig heeft plaatsgevonden, maar waarvoor inmiddels wel concrete verplichtingen zijn aangegaan (€ 4,8 miljoen);
3. voorbereidingskredieten die door de raad beschikbaar zijn gesteld, waarvan de daadwerkelijke uitvoering de komende jaren plaats vindt (€ 0,3 miljoen). Bij voorbereidingskredieten vindt op grond van de richtlijnen altijd overheveling plaats;
4. investeringen die voor 2025 zijn aangevraagd maar waarvoor gegronde rede is deze door te schuiven (€ 0,6 miljoen).

De grootste doorgeschoven bedragen zijn:

- Vernieuwing openbare ruimte 2024 € 2,7 miljoen
- Vernieuwing openbare ruimte 2025 € -3,2 miljoen
- IHP nieuwbouw De Kameleon € 1,2 miljoen
- Lincolnpark sporthal € -1,2 miljoen
- Rijnlanderweg € 1,0 miljoen
- Nieuwbouw gemeentehuis € -2,5 miljoen
- Doortrekken S106 € 2,3 miljoen
- PionierBols € 1,9 miljoen

Investeringen welke komen te vervallen, € 2,0 miljoen, betreft voornamelijk de volgende investeringen die zijn afgerond:

- IHP Nieuwbouw Avantis College en Rietland College € 1,1 miljoen
- Doorfietsroute Haarlem-Amsterdam (F200) € 0,5 miljoen
- Oude Haagsebrug € 0,5 miljoen

Analyse

Het doorschuiven van de kredieten heeft de volgende oorzaken:

- voor een deel van de investeringen is het totale investeringsbedrag geautoriseerd, terwijl de uitvoering gefaseerd over meerdere jaren plaatsvindt;
- investeringen komen later tot uitvoering dan oorspronkelijk gepland. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat noodzakelijke afstemming met of toestemming van medeoverheden of andere derden meer tijd kost;
- verder schuiven investeringen door in verband met afstemming van de planning met andere projecten ter voorkoming van extra overlast voor inwoners en ondernemers.

De financiële consequenties met betrekking tot de kapitaallasten, veroorzaakt door het verschuiven van de kredieten, worden verwerkt in het meerjarenbeeld bij de Voorjaarsrapportage 2026.

Overzicht restant vrij gegeven investeringen per programma

Programma (bedragen x € 1.000)	1 Totaal vrij gegeven 2025	2 Uitgegeven in 2025	3 (1-2) resterende investeringen 2025	4 restant investeringen per 1-1-2026 na toetsing
Maatschappelijke ontwikkeling	20.422	21.517	-1.094	-1.866
Mobiliteit	1.742	1.966	-225	-232
Ruimtelijke ontwikkelingen	77	111	-34	-34
Kwaliteit fysieke omgeving	44.903	32.194	12.709	11.672
Economische zaken	6.318	5.117	1.201	1.100
Overzicht overhead	28.506	30.656	-2.150	-2.233
Totaal Investeringsplan	**101.968**	**91.561**	**10.407**	**8.407**

Verklarende woordenlijst

Begrip	Omschrijving
Accres	Jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Op basis van de normeringssystematiek is deze gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Deze systematiek is beëindigd. In de Voorjaarsnota 2023 is door het Rijk besloten om het gemeentefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. In de Miljoenennota 2024 is deze indexering uitgewerkt. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar.
Algemene reserve	Reserve als buffer voor risico's die de gemeente loopt. Deze reserve hoort bij het weerstandsvermogen.
Algemene uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds. Bekostiging vanuit het Rijk aan gemeenten op basis van maatstaven. De uitkering is gebaseerd op de financiële verhoudingswet en is vrij besteedbaar.
Autonome mutaties	Verhogingen en verlagingen in baten en lasten binnen het bestaande beleid, die veroorzaakt worden door onvermijdbare en externe factoren. Bij tegenvallers geldt als aanvullende voorwaarde dat uitstel van de uitgaven redelijkerwijs niet mogelijk is.
Bestemmingsreserve	Reserves voor een bepaald bestedingsdoel, door de raad bepaald.
Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)	Wettelijk voorschriften voor verslaggeving bij gemeenten en provincies. Hierin staan ook de inrichtingsvoorschriften voor programmabegroting en -verantwoording.
BTW-Compensatiefonds	Een begrotingsfonds waaruit gemeenten worden gecompenseerd voor een belangrijk deel van de door hen betaalde omzetbelasting. Het fonds is bedoeld om een betere afweging te maken tussen uitbesteden of zelf uitvoeren en maken zo meer gebruik van de efficiencyvoordelen die kunnen worden behaald bij uitbesteding.
Budgettair neutraal	Een beleidswijziging die de uitkomst van de programmabegroting per saldo niet beïnvloedt.
Dekkingspercentage	Bepaalde gemeentelijke lasten worden aan de inwoners doorgerekend. De mate waarin dit gebeurt wordt uitgedrukt in het dekkingspercentage. Bij een volledige doorbelasting is het dekkingspercentage 100%.
Doeluitkering	Specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk aan gemeenten voor specifieke taken. Doeluitkeringen zijn geoormerkt en niet vrij besteedbaar.
Dotatie voorziening	Een dotatie is een toevoeging aan een voorziening ten laste van de exploitatie ten behoeve van uitgaven in latere jaren. Aangezien nog geen sprake is van een daadwerkelijke uitgave wordt dit bedrag toegevoegd (gedoteerd) aan een voorziening.

Begrip	Omschrijving
Eigen vermogen	Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen op de balans bestaat uit het saldo van de programmarekening en de reserves.
Financiering	De wijze waarop wordt voorzien in de behoefte aan middelen voor de exploitatie en de investeringen. Inkomsten en uitgaven verlopen niet altijd synchroon, zodat tijdelijke overschotten of tekorten ontstaan. Deze worden gereguleerd op de geldmarkt (kort geld).
Garantie	Zekerheidsstelling door de gemeente ten behoeve van derden die een lening aantrekken. Derden zijn bijvoorbeeld sportverenigingen en welzijnsinstellingen. Ingeval van wanbetaling moet de gemeente de resterende schuld aflossen.
Gemeentefonds	Landelijk begrotingsfonds onder beheer van het ministerie van BZK. Uit dit fonds worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn, voor zover daar geen wettelijke verplichtingen tegenover staan, vrij besteedbaar.
Incidenteel	Eenmalige, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerende lasten of baten.
Integratie-uitkeringen	Uitkering uit het gemeentefonds van tijdelijke aard ter overbrugging voor gefaseerde overheveling van specifieke rijksuitkeringen.
Investering	Grote uitgaven voor zaken met een meerjarig nut. De lasten van het gebruik wordt over meerdere jaren verdeeld. Deze manier van verdelen over de jaren heet afschrijven.
Jaarrekening	Eén van de twee onderdelen van de verantwoording. De jaarrekening geeft per programma een analyse van de afwijkingen tussen de begroting en de rekening. Tevens wordt in de jaarrekening de stand van de vermogenspositie opgemaakt.
Jaarverslag	Eén van de twee onderdelen van de verantwoording. Het jaarverslag bevat de meer beleidsmatige onderdelen, zoals de programmaverantwoording en de paragrafen.
Kapitaallasten	Deze bestaan uit de componenten afschrijving en rente. Het zijn exploitatiekosten van vaste activa, gebaseerd op de levensduur. De rentekosten ontstaan omdat voor de financiering van de activa leningen worden aangetrokken. Vanwege jaarlijkse afschrijving daalt de boekwaarde en daarmee de rentekosten.
Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het tekort hoger dan de limiet, dan moet financiering plaatsvinden met lang geld.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een programma in beeld brengt.
Kort geld	Middelen die worden aangetrokken op de geldmarkt in de vorm van kortlopende leningen (termijn korter dan een jaar).
Lasten schuldpositie	De (in)flexibiliteit van de begroting wordt beïnvloed door de rente- en afschrijvingslasten, die gedekt moeten worden. Hoe hoger dit aandeel is, hoe minder mogelijkheid er is om middelen in te zetten voor andere prioriteiten. Tevens geeft de hoogte van de rentelasten aan over welk deel van de begroting een risico wordt gelopen als gevolg van grote rentefluctuaties. Dit wordt berekend door de formule: rente delen door de afschrijvingslasten delen door de totale inkosten (voor bestemming reserves).
Lang geld	Middelen die worden aangetrokken op de kapitaalmarkt in de vorm van langlopende leningen (termijn langer dan een jaar).
Leges	Heffing voor een goed of een dienst op een publiekrechtelijke grondslag (bijvoorbeeld leges paspoorten, leges rijbewijzen). Het totaal van de leges mag hooguit kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in tijdstip, omvang en periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken.
Netto schuldquote	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen en is dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Dit wordt berekend door de formule: netto schuld delen door de totale inkosten (voor bestemming reserves).
Ombuiging	Verlaging van de uitgaven ten opzichte van een eerder vastgelegd ijkpunt.
Onderuitputting	Lagere besteding van budgetten dan geraamd in enig jaar.
Openeinderegelingen	Regeling op grond waarvan derden recht hebben op een geldelijke bijdrage van de overheid of van de sociale fondsen. Dit ongeacht of deze overheid /fondsen hiervoor voldoende budget hebben. De derde moet voldoen aan in de regeling vastgelegde voorwaarden. Beheersing van de budgetten geschiedt door het het aanpassen van deze voorwaarden.
Precariobelasting	Rechten voor het gebruiken van openbare grond of water. Het recht kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben of van degene voor wie dit gebeurt.
Programmabegroting	Het overzicht van de geraamde (verwachte) baten en lasten in een bepaald jaar, opgesteld volgens het BBV. De begroting wordt door de raad vastgesteld. De programmabegroting geeft –

Begrip	Omschrijving
	op hoofdlijnen – inzicht in het door de raad voorgestane beleid ingedeeld in programma's en de daarmee samenhangende financiële middelen voor het komend jaar en (indicatief) de daarop volgende drie jaren.
Programmaverantwoording	Overzicht van de in een bepaald jaar gerealiseerde lasten en baten ter verantwoording van het uitvoeren van de programmabegroting.
Rechtmatigheids-verantwoording	Verantwoording aan de raad waarin het college aangeeft of er in het verslagjaar rechtmatigheidsfouten en/of -onduidelijkheden waren. Het gaat hierbij om financiële rechtmatigheid: het voldoen aan wet- en regelgeving bij het uitvoeren van financiële beheershandelingen.
Rekenrente	Voorgecalculeerde rente voor het ter beschikking stellen van gelden (lang) aan de interne organisatie.
Reserves	Dit betreft in beginsel vrij aanwendbare middelen. Ze behoren daarom tot het eigen vermogen. De reserves worden onderscheiden in de algemene reserves en bestemmingsreserves.
Solvabiliteit	De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoger percentage duidt op een hogere financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteit wordt in de literatuur tevens genoemd als meest omvattende globale indicator van de vermogenspositie. Gemeenten die goed scoren op deze indicator blijken relatief vaak ook goed te scoren op andere financiële indicatoren, voor gemeenten met een slechte score blijkt dit juist omgekeerd. Met deze indicator zijn wij in staat de omvang van de schuld af te wegen tegen de financiële gezondheid van de gemeente. Dit wordt berekend door de formule: totaal eigen vermogen delen door totaal passiva maal 100%.
Specifieke uitkering (SPUK)	Een geoormerkte uitkering voor een specifiek doel met voorwaarden en, afhankelijk van de regeling, een terugbetalingsverplichting.
Stelpost	Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Structureel	Jaarlijks terugkerend. Uitgangspunt is dat structurele kosten door structurele opbrengsten worden gedekt.
Subsidie	Overdrachten van gemeente aan derden, zowel particuliere instellingen als natuurlijke personen. Het gaat hierbij zowel om de bijstandsuitgaven als subsidies in engere zin.
Taakveld	Om de taken en activiteiten te aggregeren en te kunnen vergelijken met andere gemeenten, is in het BBV voorgeschreven dat de baten en lasten van de gemeente moeten worden ingedeeld aan de hand van uniforme eenheden: de taakvelden. De taakvelden clusteren producten, taken en activiteiten van de gemeente.
Treasury	Dit betreft het geheel van activiteiten in verband met de financiering.
Treasurystatuut	Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens bevat deze regels over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie van de ambtelijke organisatie aan het college.
Van derden verkregen middelen	Middelen, die onder stringente condities zijn verkregen van derden, veelal de rijks- of provinciale overheid.
Verantwoording	Ook wel jaarstukken genoemd. De verantwoording wordt opgesteld conform het BBV en is opgebouwd uit het (eigenlijke) jaarverslag en de jaarrekening. In de verantwoording wordt verslag uitgebracht over de uitvoering van de programmabegroting.
Verplichting	Contractuele overeenkomst tot het betalen van een bedrag aan een bekende partij.
Voorziening	Een voorziening is een apart gezet bedrag voor voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan het tijdstip van optreden en/of de omvang per balansdatum niet exact bekend zijn. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Er liggen verplichtingen voor de toekomst aan ten grondslag. Om die reden is een voorziening niet vrij besteedbaar. In specifieke gevallen is het vormen van een voorziening verplicht, in andere is het een keuze en onder bepaalde condities is het verboden een voorziening te vormen.
Weerstandsvermogen	Maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zondar dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van gemeente Haarlemmermeer

Verklaring over de jaarrekening 2025

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van gemeente Haarlemmermeer ('de gemeente') op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ('BBV').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025 van gemeente Haarlemmermeer gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- Algemene grondslagen opstellen jaarrekening;
- Overzicht van baten en lasten en de toelichting bij de baten en lasten;
- Budgetoverhevelingen;
- Overzicht van incidentele baten en lasten;
- Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen aan reserves;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen;
- Balans en de toelichting op de balans;
- Niet in de balans tot uitdrukking komende verplichtingen en aanspraken;

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam, T: 088 792 00 10, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

www.pwc.nl

- Na balansdatum voorgedane ontwikkelingen;
- Rechtmatigheids-verantwoording;
- Begrotingsonrechtmatig-heden;
- Restantinvesteringen;
- Single information Single audit (SiSa); en
- Recapitulatie op taakveld.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is het BBV.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de 'Controlecyclus accountantscontrole 2025' zoals vastgesteld door de raad op 10 juli 2025, het normenkader rechtmatigheid 2025 en voorlopig normenkader 2026 zoals is vastgesteld door de raad op 18 december 2025 en het Controleprotocol WNT 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Haarlemmermeer zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Benadrukking van de toelichting in de jaarrekening inzake overschrijding van de verantwoordingsgrens voor rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 323, waarin het college van burgemeester en wethouders heeft beschreven dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde rechtmatigheidsfouten, voor een bedrag van in totaal €14,5 miljoen en het totaal aan geconstateerde onduidelijkheden van in totaal €1,9 miljoen, liggen boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en financiële risico's, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Daarom geven wij geen afzonderlijke oordelen of conclusies over de informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak gericht op de frauderisico's en de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel belang' wordt toegelicht in de sectie 'Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening'.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de bij onze controle toegepaste materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €12.716.000 (2024: €6.100.000), waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €200.000 (2024: €200.000) rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen, of in het kader van SiSa of WNT, relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Haarlemmermeer en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van het college van burgemeester en wethouders, de gedragscode integriteit en de regeling misbruik & oneigenlijk gebruik, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

We hebben inlichtingen ingewonnen bij een selectie van leden van het college van burgemeester en wethouders, de directie, de gemeentesecretaris, de concerncontroller en de integriteitscoördinator om hun fraudebewustzijn te evalueren, alsmede om de interne beheersomgeving met betrekking tot fraude, de 'tone at the top' en de controles op entiteitsniveau te evalueren.

Wij hebben aan de leden van het college van burgemeester en wethouders, de directie, de gemeentesecretaris, de concerncontroller en de integriteitscoördinator gevraagd of zij op de hoogte waren van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Het risico dat het college van burgemeester en wethouders en de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt Het college van burgemeester en wethouders en de directie bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders en de directie met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het college van burgemeester en wethouders en de directie.	Wij hebben de opzet en implementatie van relevante interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot het genereren en verwerken van journaalposten en maken van schattingen geëvalueerd. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Daarnaast zijn wij nagegaan of de gemeente transacties is aangegaan met organisaties waarbij collegeleden of directieleden een nevenfunctie hebben. Wij hebben dergelijke transacties niet aangetroffen. We hebben de integriteitscoördinator gesproken waarbij we de meldingen inzake integriteit en niet naleven van wet- en regelgeving hebben doorgenomen. Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college en de directie zoals de waardering van de grondexploitaties, vaste activa en debiteuren en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college en de directie bij deze posten. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college en de directie.

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
Frauderisico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken Gemeenten kopen goederen en diensten in bij een veelvoud aan leveranciers, waarbij ook sprake is van een grote diversiteit in goederen en diensten. Om die reden identificeren wij een frauderisico ten aanzien van mogelijke gunning van contracten aan bevriende partijen en van ambtenaren die in ruil hiervoor specifieke voordelen verkrijgen.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van interne beheersmaatregelen ten aanzien van het inkoopproces en specifiek de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen. Wij hebben vastgesteld dat er periodiek een spendanalyse is opgesteld, waarbij wordt vastgesteld of het juiste aanbestedingstraject is gevolgd. Wij hebben de werking van deze beheersmaatregel vastgesteld. Daarnaast hebben wij op basis van een deelwaarneming aanbestedingsdossiers gecontroleerd. Hierbij is expliciet vastgesteld dat de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd en de gemeente in de selectie van leveranciers de leverancierskeuze heeft gedaan op basis van vooraf vastgestelde criteria. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van dit risico.
Het risico op niet-zakelijke transacties bij de grondverkopen Het risico rondom mogelijke niet-zakelijke transacties bij grondverkopen is doorgaans bij gemeenten met een relatief grote projectportefeuille een verhoogd risico. Dit komt omdat er doorgaans veel grondverkopen plaatsvinden.	We hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersing met betrekking tot verkopen van gronden vastgesteld. Wij hebben een deelwaarneming verricht op de materiële verkooptransacties. Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde verkoopprijzen zijn gebaseerd op de grondprijzennota.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen waren die een aanwijzing vormden voor fraude. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden om de risico-inschatting in relatie tot de financiële positie van het college van burgemeester en wethouders te evalueren omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en overwegen of de risico-inschatting van het college van burgemeester en wethouders alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het college van burgemeester en wethouders bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Kennisnemen van de meerjarenbegroting en de ontwikkelingen in de sector lokale overheden.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen voortzetten van het geheel van de activiteiten en bedrijfsvoering is gewaarborgd.
- Vaststellen dat de verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare ratio's.
- Inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in de jaarstukken anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de jaarstukken en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (‘de specifieke uitkeringen’) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (‘de SiSa-bijlage’).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de 'Regeling Informatieverstrekking SiSa' vloeit voort uit de Financiële-verhoudingswet.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.

- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor:

- het opmaken van de jaarrekening en het getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het BBV, alsmede voor het opstellen van de jaarstukken in overeenstemming met het BBV; en voor
- een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de 'Controlecyclus accountantscontrole 2025' dat is vastgesteld door de raad op 10 juli 2025, het normenkader rechtmatigheid 2025 en voorlopig normenkader 2026 dat is vastgesteld door de raad op 18 december 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat
  - de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing van de gemeente.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Ook het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 1 juni 2026
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:
N. van Someren MSc RA

Bijlagen

Single information Single audit (SiSa-bijlage)

De doelstelling van de Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) richting uitkeringsverstrekkers te verminderen. De SiSa-verantwoordingssytematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van de medeoverheden. De financiële verantwoording van de daarvoor aangewezen specifieke uitkeringen gebeurt via een bijlage bij de jaarrekening en valt daarmee ook onder de accountantsverklaring. De SiSa-bijlage geeft op beknopte wijze volgens de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgeschreven wijze de belangrijkste verantwoordingsinformatie over de betreffende specifieke uitkering, zoals bijvoorbeeld de juridische grondslag en de besteding ervan.

SiSa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A30**	**Specifieke uitkering Mainports** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A30/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A30/02*	Project afgerond in jaar T *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A30/03*	Eventuele toelichting als bij de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A30/04*		
			€ 1.955.075	€ 3.468.916	Nee			
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			82	269	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€229.999	€ 1.269.009	€0	€0	€70.463	€115.921
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€21.306	€195.445	€301.186	€952.227	€102.654	€428.549
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€127.073	€247.073	€0	€ 0	€852.681	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 2.454	Nee				
BZK	**C82**	**Specifieke uitkering Schipholbalie (tranche 4)** Gemeente Haarlemmermeer	Baten (jaar T) Gemeentebalie Schiphol *Aard controle R* *Indicator: C82/01*	Lasten (jaar T) Gemeentebalie Schiphol *Aard controle R* *Indicator: C82/02*	Beginstand exploitatietekort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C82/03*	Totaal exploitatietekort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C82/04*	Totale voorschotbetaling (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C82/05*	Beginstand opgebouwde reservevoorziening (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C82/06*
			€ 651.844	€ 1.067.379	€ 0	-€ 415.535	€ 410.000	24.611
			Eindstand opgebouwde reservevoorziening (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C82/07*					
			€ 18.688					
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 153.000	€ 0	6	3.629	5	
BZK	**C132**	**Inrichten overheidsbrede loketten**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C132/01*					
			€ 49.027					

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*	*Aard controle R* *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 2.694.372	€ 259.448	€ 0	€ 414.629	€ 414.629	€ 1.018.745
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/07*	*Aard controle R* *Indicator: D8/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	*Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 827.989	€ 0	€ 92.200			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
				€ 1.043.914	€ 123.725	Ja		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D21**	**Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur**	Naam instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/01*	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle R* *Indicator: D21/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/04*	Eventuele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/05*	
		1	Stichting Maatvast Haarlemmermeer	€ 52.892	€ 161.440	Nee		
		2	Stichting C Punt	€ 129.960	€ 304.791	Nee		
		3	Stichting NMCX	€ 0	€ 72.666	Nee		
		4	Stichting Fort Penningsveer	€ 150.000	€ 243.050	Nee		
		5	Stichting Haarlemmermeer museum de Cruquius	€ 0	€ 80.000	Nee		
		55						
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Indicator: E3/07	*Indicator: E3/08*	*Indicator: E3/09*	*Indicator: E3/10*	*Indicator: E3/11*	*Indicator: E3/12*
			1	*0*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
IenW	**E44**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E44/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/03*	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering *Aard controle R* *Indicator: E44/04*	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/06*
			1	31185916/5000005982	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2	31185916/5000005982	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3	31185916/5000005982	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4	31185916/5000005982	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			35						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/09*			
			1	31185916/5000005982	Drainagetransportriool (Welgelegen)	Nee			
			2	31185916/5000005982	Wadi met afvoer (Welgelegen)	Nee			
			3	31185916/5000005982	Verbeterd Verbeterd droogmakerijsysteem (Park 21)	Nee			
			4	31185916/5000005982	Polderuiterwaarde (Park21)	Nee			
			35						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/10*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/11*	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/12*	Correctie cofinanciering (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44/13*		
			1	31185916/5000005982	Ja				
			2	31185916/5000005982	Ja				
			3	31185916/5000005982	Ja				
			4	31185916/5000005982	Ja				
			35						
IenW	**E53**	**Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord**		Beschikkingsnummer / en projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E53/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/03*	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/04*	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/05*	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/06*

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1	SPUKSLA25-03833638	€ 0	€ 0			
			2						
			15						
				Kopie beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/07*	Jaar waarin het project is opgenomen in een decentraal uitvoeringsplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/09*			
			1	SPUKSLA25-03833638		Nee			
			2						
			15						
IenW	**E56**	**Regeling specifieke uitkering doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021**		Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle R* *Indicator: E56/01*	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle R* *Indicator: E56/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle n.v.t* *Indicator: E56/03*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E56/04*	Correctie besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle R* *Indicator: E56/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E56/06*
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	€ 0	Ja
			2						
			20						
				Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E56/07*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E56/08*				
			1	N.v.t.	Nee				
			2						
			20						
IenW	**E104**	**Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E104/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/04*	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/05*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/06*
			1	*5000006549*		€ 709.841	€ 709.841	485	193
			2						
			3						
			4						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/07*	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/08*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/10*		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		1	5000006549	69	35	Nee		
		2						
		3						
		4						
			Naam infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/11*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/12*	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle R* *Indicator: E104/13*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/14*	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/15*	
		1	*Hoofdvaart Oostzijde herinrichten*		€ 75.616	€ 75.616	Nee	
		2	*Kruisweg herprofileren*		€ 70.818	€ 70.818	Nee	
		3	*Herprofilering Beursrotonde*		€ 70.818	€ 70.818	Nee	
		4	*Burgemeester van Willigenlaan herprofileren*		€ 70.818	€ 70.818	Nee	
		5	*Herinrichting kuispunt Planetenweg-Kruisweg*		€ 70.818	€ 70.818	Nee	
		6	*Herprofileren Nieuweweg*		€ 73.996	€ 73.996	Nee	
		7	*Parkeergarages Stadscentrum Hoofddorp*		€ 276.288	€ 276.288	Nee	
		40						
IenW	**E110**	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/01*	Totale besteding (t/m jaar T-1) *Automatisch berekend. Alleen voor SiSa 2024.* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/02*	Totale besteding (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/03*	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/04*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Automatisch berekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/05*	
			IENW/BSK-2024/196652	€ 3.816.964	€ 2.421.761	€ 0	€ 6.238.725	
			Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle D1* *Indicator: E110/06*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle D1* *Indicator: E110/07*	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle D1* *Indicator: E110/08*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle D1* *Indicator: E110/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E110/11*
			5.057	2.372	2.925	1.360	Nee	Ja
			Naam mobiliteitsmaatregel *Aard controle n.v.t* *Indicator: E110/12*	Totale besteding (t/m jaar T-1) per mobiliteitsmaatregel *Alleen voor SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E110/13*	Totale besteding (jaar T) per mobiliteitsmaatregel *Aard controle R* *Indicator: E110/14*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per mobiliteitsmaatregel *Aard controle n.v.t* *Indicator: E110/15*	Mobiliteitsmaatregel afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t* *Indicator: E110/16*	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1	*Stadsstraat van Heuven Goedhartlaan; Afwaarderen Polarisavenue - Kruisweg/N201 (fase 1) van gebiedsontsluitingsweg naar erftoegangsweg*	€ 0	€ 107.805	€ 107.805	Nee	
			2	*Stadsstraat van Heuven Goedhartlaan; Afwaarderen Polarisavenue - Kruisweg/N201 (fase 2) van gebiedsontsluitingsweg naar erftoegangsweg*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			3	*Aanleg fietsoversteek van Heuven*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			4	*Afwaarderen Hoofdweg Oost; ged. Van Heuven Goedhartlaan - Graan voor Visch naar erftoegangsweg*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			5	*Verbreding fietsstroken Hoofdweg Oost tussen ged. Achterweg - Van Stamplein*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			6	*Aanleg fietspad Boslaan - Piratenweg*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			7	*Verplaatsen randweg Hoofddorp Zuid (Nieuwe Bennebroekerweg)*	€ 3.401.679	€ 1.734.220	€ 5.135.899	Nee	
			8	*Afwaarderen Kruisweg tussen stationskwartier en Van der Willigenlaan naar erftoegangsweg*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			9	*Autoluw maken centrumring Hoofddorp*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			10	*Aanleg doorfietsroute Pabstlaan*	€ 0	€ 15.180	€ 15.180	Nee	
			11	*Aanleg fietspad Graan voor Visch tussen Lincolnpark en Van Heuven Goedhartlaan*	€ 172.324	€ 84.813	€ 257.137	Nee	
			12	*Aanleg HOV busroute tussen zuidrand Hoofddorp en Hoofddorp station Hoofddorp Zuid - Hoofddorp Station*	€ 242.961	€ 479.743	€ 722.704	Nee	
			13	*Aanleg fietspad tussen Lisserbroek en Nieuw Vennep*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			25						
IenW	**E115**	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur**		Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E115/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E115/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E115/03*	Beschikking kenmerk *Aard controle n.v.t. Indicator: E115/04*		
				€ 379.016	€ 446.058	Nee	31203373		
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025**		Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 37.184.843	€ 796.772	€ 977.432	€ 30.187	€ 269.644	€ 312
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 161.696	€ 66.975	€ 0	€ 2.326.815	€ 24.329	€ 7.844
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 3.922	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.		Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
				€ 42.197	€ 19.426	€ 39.569	€ 0	€ 0	€ 0
				BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 370	€ 0	€ 7.848	€ 312.059	€ 10.208
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 907	€ 0	€ 18.768	€ 101.406	€ 3.866
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 2.168	€ 0	€ 39.017	€ 129.577	€ 4.790
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.824	€ 461
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	-€ 677	€ 0	€ 10.708	€ 13.432	€ 670
			6	Totaal	-€ 4.122	€ 0	€ 76.341	€ 572.298	€ 19.995
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6	Totaal	0	0	N.v.t.		
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.096	€ 508	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		6	Totaal	1.096	508	0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 1.830.668	€ 298.176	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 240.486	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 623.613	€ 467.088				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R*	Toelichting *Aard controle n.v.t.*		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Indicator: H4/03	*Indicator: H4/04*	*Indicator: H4/05*	*Indicator: H4/06*		
			€ 447.514	€ 19.574	€ 0			
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	
			Nee	Geen capaciteit	€ 0	€ 35.685	Nee	
VWS	**H26B**	**Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/01*	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/02*	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/03*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H26B/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/05*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/06*
		1	060363 Gemeente Amsterdam	*1045501*	*Ja*	€ 46.011	€ 190.744	Ja
		2	060363 Gemeente Amsterdam	*1046276*	*Nee*	€ 0	€ 0	Nee
		3	060363 Gemeente Amsterdam	*1045501*	*Ja*	€ 29.492	€ 29.492	Ja
		4	060363 Gemeente Amsterdam	*1045501*	*Ja*	€ 8.545	€ 8.545	Nee
		15						
			Optionele toelichting (verplicht in te vullen indien indicator 3 met "nee" is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/07*					
		1						
		2	Het team zat nog in de opstartfase en was nog niet operationeel.					
		15						
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle R* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			€ 2.424.236	€ 240.205	€ 2.184.000	€ 2.184.000	Ja	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			Ja	Nee				
VWS	**H35**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/01*	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/02*	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/03*	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H35/04*	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden *vanaf SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: H35/05*	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/06*
		1	*1045482*	Ja	Ja	€ 1.089.081	€ 0	Ja
VWS	**H39**	**Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2025**	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/01*	Experiment gerealiseerd (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/02*	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle D1* *Indicator: H39/03*	Toelichting (Verplicht indien bij H39/02 of H39/03 "Nee" is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/04*		
		1	*90003043*		Ja	Het experiment is niet gerealiseerd in de zin dat er een werkende Lang Leven Thuisflat is. We hebben een DOS financieringsaanvraag ingediend bij zorgkantoor Z&Z om het experiment in 2026 voort te zetten. Onderstaande resultaten zijn per 31-12-2025 wel behaald.		
			Kopie Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/05*	Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H39/06*	Eigen bijdrage en bijdragen derden (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H39/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2025 *Aard controle R* *Indicator: H39/08*		
		1	90003043	€ 22.500	€ 0	€ 22.500		
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/09*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H39/10*				

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Ja	Ja				
VRO	J4	**Regiodeals 5e tranche**		Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/01*	Besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: J4/02*	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: J4/03*	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van Rijksmiddelen per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler. *Aard controle R* *Indicator: J4/04*	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van regionale financiering per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler. *Aard controle R* *Indicator: J4/05*	
			1	Case for Change Beverwijk	€ 0	€ 0			
			2	Case for Change Haarlem	€ 0	€ 0			
			3	Case for Change Haarlemmermeer	€ 934.643	€ 3.894.490			
			4	Case for Change Velsen	€ 0	€ 0			
			5	Case for Change Zandvoort	€ 0	€ 0			
			6	Case for Change Hoogheemraadschap van Rijnland	€ 0	€ 0			
			7	Case for Change Spaarnwoude	€ 0	€ 0			
			8	Cross over thema finacieen	€ 0	€ 0			
			9	Cross over Thema kennis	€ 0	€ 0			
			10	Uitvoerinsgkosten (VAT) Velsen	€ 0	€ 0			
			11	Uitvoerinsgkosten (VAT) Haarlemmermeer	€ 17.788	€ 17.788			
				Kopie Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/06*	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/07*	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/09*		
			1	*Case for Change Beverwijk*	€ 0	€ 0			
			2	*Case for Change Haarlem*	€ 0	€ 0			
			3	*Case for Change Haarlemmermeer*	€ 952.432	€ 3.894.490			
			4	*Case for Change Velsen*	€ 0	€ 0			
			5	*Case for Change Zandvoort*	€ 0	€ 0			
			6	*Case for Change Hoogheemraadschap van Rijnland*	€ 0	€ 0			
			7	*Case for Change Spaarnwoude*	€ 0	€ 0			
			8	*Cross over thema finacieen*	€ 0	€ 0			
			9	*Cross over Thema kennis*	€ 0	€ 0			
			10	*Uitvoerinsgkosten (VAT) Velsen*	€ 0	€ 0			
			11	*Uitvoerinsgkosten (VAT) Haarlemmermeer*	€ 17.788	€ 17.788			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/10*	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage *Aard controle R* *Indicator: J4/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4/12*			
			Ja	€ 40.100	Nee			
VRO	**J6B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J6B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/03*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J6B/04*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/05*	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/06*
			030007 Provincie Noord-Holland	€ 151.838	€ 151.838	€ 151.838	€ 151.838	5
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J6B/08*				
			0	Ja				
VRO	**J9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 7** Gemeenten	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/06*
		1	2021-0000014522	Nee	Ja	136	68	136
		2						
		20						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/12*
		1	2021-0000014522	Nee	€ 0	€ 1.580.266	€ 0	€ 1.197.783
		2						
		20						

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/13*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/14*	Toelichting afwijking(en) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/15*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/16*		
		1	2021-0000014522	Ja	Vertraging is opgelopen door onder andere moeizame onderhandelingen met grondeigenaars/initiatiefnemers.	Nee		
		2						
		20						
VRO	**J17**	**Realisatiestimulans**	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/01*	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/02*	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/03*			
			759	894	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/04*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . *Aard controle R* *Indicator: J17/05*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/06*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). *Aard controle R* *Indicator: J17/07*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/08*	
		1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2						
VRO	**J32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/04*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: J32/05*	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/06*

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		1	SUVIS21-2-03059011	€ 231.566	€ 231.566	Ja	Ja	
		100						
VRO	J55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			1.260	€ 274.829	€ 653.510	75	€ 125.312	€ 227.280
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			1.181	€ 292.358	€ 862.012			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			5.734	4.192	88	68	8.769	259
VRO	J56	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: J56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: J56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/06*
		1	*RHA2021-02275411*	*Oosterdreef, Nieuw-Vennep*	€ 0	€ 150.000	0	30
		2	*RHA2021-02275850*	*Wickevoort 1, Cruquius*	€ 0	€ 0	0	0
		3	*RHA2021-02275981*	*Wickevoort 2, Cruquius*	€ 0	€ 0	0	0

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			4	*RHA2021-02371647*	*DUWO-Hydepark*	€ 0	€ 664.986	0	0
				Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: J56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: J56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/12*
			1	*Oosterdreef, Nieuw-Vennep*	€ 0	€ 0	Ja	Ja	
			2	*Wickevoort 1, Cruquius*	€ 0	€ 0	Ja	Ja	
			3	*Wickevoort 2, Cruquius*	€ 0	€ 0	Ja	Ja	
			4	*DUWO-Hydepark*	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
				Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/14*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/15*			
			1	*Oosterdreef, Nieuw-Vennep*	Nee	Ja			
			2	*Wickevoort 1, Cruquius*	Nee	Ja			
			3	*Wickevoort 2, Cruquius*	Nee	Ja			
			4	*DUWO-Hydepark*	Nee	Ja			
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
			1	*LAI23-03611240*	€ 589.215	423	0	€ 0	€ 0
			2	*LAI24-03727723*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3	*LAI25-03842543*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			100						
				Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 28.740	€ 560.475	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	**J105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/01*	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/02*	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/03*	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/04*	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/05*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J105/06*
		1	*Hyde Park Blok 21 – Msolutions*	0	Nee	0	Nee	€ 0
		2	*ZVM in Nieuw-Vennep*	0	Nee	0	Nee	€ 0
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J105/12*
		1	*Hyde Park Blok 21 – Msolutions*	€ 0	Ja	Project ligt stil	0	Nee
		2	*ZVM in Nieuw-Vennep*	€ 0	Ja	Project ligt stil	0	Nee
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/14*				
		1	*Hyde Park Blok 21 – Msolutions*	Nee				
		2	*ZVM in Nieuw-Vennep*	Nee				
		20						
VRO	**J106**	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/01*	Totale besteding (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/02*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/03*			
		1	2023-0000100035	€ 6.538.441	€ 6.538.441			
		2		€ 0	€ 0			
		3		€ 0	€ 0			
			Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				Aard controle D1 *Indicator: J106/04*	*Aard controle D1* *Indicator: J106/05*	*Aard controle D1* *Indicator: J106/06*	*Aard controle D1* *Indicator: J106/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/08*	
			1	5.057	2.372	2.925	1.360	Nee	
			2						
			3						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/09*	Naam gebiedsmaatregel *Aard controle n.v.t* *Indicator: J106/10*	Besteding (jaar T) per gebiedsmaatregel *Aard controle R* *Indicator: J106/11*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per gebiedsmaatregel *Aard controle n.v.t* *Indicator: J106/12*	Gebiedsmaatregel afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J106/13*	
			1	2023-0000100035	*Strategische grondverwerving in Hoofddorp stationsgebied*	€ 6.538.441	€ 6.538.441	Nee	
			2						
			20						
VRO	**J116**	**Pilot gebiedsontwikkeling NOVEX Haarlemmermeer Spoorzone**		Voldaan aan de inrichting van een projectorganisatie die uitvoering geeft aan de samenwerkingsovereenkomst van 27 februari 2024 (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: U116/01*	Voldaan aan de vormgeving en totstandbrenging van de op de realisatie van de woningen bij deze gebiedsontwikkeling gerichte, langjarige en duurzame samenwerking bij de gebiedsontwikkeling (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: U116/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: U116/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: U116/04*		
				Nee	Nee	€ 11.353	Nee		
VRO	**J209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: J209/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
			1	*RHA2023-03517910*	*Uitbreiding Woonwagenstandplaatsen*	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2						
			10						
				Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
			1	*Uitbreiding Woonwagenstandplaatsen*	0	Ja	Ja	Nee	
			2						

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		10						
KGG	K28	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 925.835	€ 579.297	€ 1.235.929	€ 6.707.414	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
LVVN	L16B	**Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/01*	Naam uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/02*	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle R* *Indicator: L16B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/04*	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/05*	Uitvoeringsprogramma volgens projectplan uitgevoerd (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/06*
		1	Provincie Noord-Holland	Bosgebieden Haarlemmermeer	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
		2						
		100						
			Kopie uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/07*	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/08*	Toelichting per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/09*			
		1	*Bosgebieden Haarlemmermeer*	Nee	verlenging van de eerste fase			
		2						
		100						
LVVN	L35B	**Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml) (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/01*	Besteding (jaar T) aan directe uitvoeringskosten ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: L35B/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/03*			
		1	030007 Provincie Noord-Holland	€ 0	Nee			
		2						
		3						

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/04*	Naam maatregelpakket *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/05*	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen per maatregelpakket *Aard controle R* *Indicator: L35B/06*			
			1 030007 Provincie Noord-Holland	*Maatregelpakket 6: Aanleg Bos en Parklandschap.*	€ 0			
			2					
			60					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 15.497.900	€ 12.411.140		€ 0	€ 0	€ 557.297
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/10*	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 36.336	€ 1.272.340	1-1-2025	1-10-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/13*				
			€ 27.230.333	€ 97.569.562				
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M29B/03*			

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1	050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten regie	€ 376.972			
			2	050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden	€ 0			
			3	050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten communicatie	€ 0			
			4	050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten zorgkosten	€ 0			
			5	050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten materiele uitgaven	€ 0			
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator “nee” is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/05*				
				Nee					

Recapitulatie op taakveld

Er kunnen kleine afrondingsverschillen optreden in de optellingen.

Tabel 212

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Bestuur, samenleving en publiekscontact					
0.1 Bestuur	A	0	0	3.503	3.503
	C	281	375	375	-0
0.2 Burgerzaken	A	0	0	19	19
	E	4.626	5.386	5.363	-23
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	0	0	0	0
Baten		**4.907**	**5.761**	**9.260**	**3.499**
0.1 Bestuur	A	7.079	7.492	7.049	443
	B	472	660	572	88
	C	1.283	1.324	1.267	57
	D	460	465	460	5
0.2 Burgerzaken	A	306	995	966	29
	D	69	150	129	21
	E	8.990	9.249	9.110	139
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	74	74	74	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	D	58	58	58	-
Lasten		**18.789**	**20.467**	**19.685**	**782**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-13.882**	**-14.706**	**-10.425**	**4.281**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-13.882**	**-14.706**	**-10.425**	**4.281**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	B	82	82	124	42
1.2 Openbare orde en veiligheid	A	2.999	4.814	4.298	-516
	B	0	0	-12	-12
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	0	26.807	26.552	-255
Baten		**3.080**	**31.702**	**30.961**	**-741**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	B	18.865	19.000	18.902	98
1.2 Openbare orde en veiligheid	A	6.404	8.425	7.946	479
	B	209	374	341	33
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	100	26.907	26.551	356
Lasten		**25.578**	**54.706**	**53.740**	**966**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-22.498**	**-23.004**	**-22.779**	**225**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-22.498**	**-23.004**	**-22.779**	**225**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Zorg en werk					
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	20	20	35	15

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Zorg en werk					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	378	378	473	96
	D	0	1.365	1.611	246
	E	1.595	2.392	2.071	-321
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	D	235	410	503	93
6.3 Inkomensregelingen	C	1.909	2.328	2.352	24
	D	36.676	41.567	41.585	18
6.5 Arbeidsparticipatie	C	31	486	470	-16
	D	0	0	5	5
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo	A	122	122	155	33
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	A	899	899	1.025	126
6.713 Dagbesteding (Wmo)	A	0	61	75	14
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	0	75	62	-13
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	B	0	0	46	46
6.791 PGB Wmo	A	0	0	7	7
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	B	0	345	345	-
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	B	229	229	427	198
6.821 Jeugdbescherming	A	0	69	68	-1
Baten		**42.093**	**50.745**	**51.317**	**571**
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	20	20	30	-10
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	3.556	3.322	3.362	-40
	D	0	1.365	1.611	-246
	E	1.544	2.392	2.071	321
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	A	473	692	652	40
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	0	232	208	24
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	A	2.434	2.491	2.457	35
	D	235	410	435	-25
6.3 Inkomensregelingen	C	2.092	2.487	2.516	-29
	D	48.917	53.445	53.062	383
6.4 Begeleide participatie	C	5.983	6.834	6.731	103
6.5 Arbeidsparticipatie	C	4.943	5.005	5.045	-40
	D	309	355	373	-18
	E	2.052	1.970	1.815	155
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo	A	7.856	7.762	7.480	282
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	A	9.498	9.520	9.547	-27
6.712 Begeleiding (Wmo)	A	8.006	8.680	8.258	422
6.713 Dagbesteding (Wmo)	A	3.788	3.397	3.603	-207
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	A	1.320	746	742	4
	B	11	11	0	11
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	40.094	48.283	46.337	1.946
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	A	1.060	1.060	277	783
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	B	14.515	19.529	19.800	-271
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	B	636	36	33	3
6.791 PGB Wmo	A	1.031	883	819	64
6.792 PGB Jeugd	A	1.261	2.200	2.323	-122
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	B	0	345	345	-
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	B	288	314	309	4
6.821 Jeugdbescherming	A	3.169	3.384	2.841	543
6.822 Jeugdreclassering	A	0	0	413	-413

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Zorg en werk					
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	A	2.861	3.125	3.125	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	A	4.360	4.842	4.454	388
Lasten		**172.310**	**195.137**	**191.075**	**4.061**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-130.217**	**-144.392**	**-139.759**	**4.633**
Mutaties reserves	A	0	4.703	4.703	0
Lasten		**0**	**4.703**	**4.703**	**0**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-130.217**	**-149.095**	**-144.462**	**4.633**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Maatschappelijke ontwikkeling					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	D	3.793	0	3.544	3.544
4.2 Onderwijshuisvesting	B	1.318	2.194	2.092	-102
	E	853	945	1.233	289
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	B	4.425	5.409	5.453	44
5.1 Sportbeleid en activering	E	713	759	713	-46
5.2 Sportaccommodaties	E	6.208	6.267	5.862	-405
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	D	842	3.222	985	-2.237
5.5 Cultureel erfgoed	D	119	119	95	-24
5.6 Media	D	456	1.274	643	-631
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	D	0	0	0	0
	E	1.364	14.457	13.324	-1.132
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	78	81	78	-3
	B	508	560	372	-188
	C	2.833	3.537	3.326	-211
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	125	231	0	-231
7.1 Volksgezondheid	A	818	1.751	1.931	180
Baten		**24.450**	**40.805**	**39.652**	**-1.153**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	D	732	47	1.356	-1.309
1.2 Openbare orde en veiligheid	C	113	134	128	7
3.4 Economische promotie	E	27	27	27	-
4.2 Onderwijshuisvesting	B	13.593	14.042	14.124	-82
	E	826	759	775	-16
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	B	11.305	11.800	11.619	181
5.1 Sportbeleid en activering	E	2.536	2.646	2.505	141
5.2 Sportaccommodaties	E	20.804	20.602	20.030	572
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	D	15.329	15.563	14.980	583
5.4 Musea	D	1.314	1.329	1.282	48
5.5 Cultureel erfgoed	D	898	1.079	890	189
5.6 Media	D	7.200	7.936	7.645	291
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	D	43	44	71	-27
	E	9.660	21.624	19.727	1.897
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	4.184	4.121	4.208	-87
	B	767	756	715	41
	C	16.621	18.775	18.012	763
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	A	1.865	2.447	2.203	244

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Maatschappelijke ontwikkeling					
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	A	566	466	310	156
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	A	110	110	110	-
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	C	607	607	607	0
7.1 Volksgezondheid	A	8.899	10.563	10.532	30
Lasten		**117.997**	**135.476**	**131.853**	**3.622**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-93.547**	**-94.671**	**-92.201**	**2.470**
Mutaties reserves	B	35	35	35	0
	C	3.944	2.372	2.372	0
	D	66	384	384	0
	E	2.743	2.158	1.430	728
Baten		**6.788**	**4.949**	**4.222**	**728**
Mutaties reserves	B	0	112	137	-25
	C	1.491	4.523	4.412	111
	D	60	73	351	-279
	E	1.562	4.012	4.061	-49
Lasten		**3.113**	**8.720**	**8.961**	**-241**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-89.873**	**-98.441**	**-96.940**	**1.501**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Mobiliteit					
2.1 Verkeer en vervoer	B	99	626	405	-222
2.2 Parkeren	B	0	0	42	42
2.5 Openbaar vervoer	A	25	25	0	-25
	B	64	64	145	81
Baten		**187**	**715**	**591**	**-124**
0.4 Overhead	B	0	0	9	-9
1.2 Openbare orde en veiligheid	B	511	510	449	61
2.1 Verkeer en vervoer	A	1.268	1.520	1.175	345
	B	3.730	3.242	2.961	282
2.2 Parkeren	A	300	286	271	15
	B	868	871	832	39
2.5 Openbaar vervoer	A	25	25	0	25
	B	1.619	1.153	1.126	27
Lasten		**8.320**	**7.607**	**6.822**	**785**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-8.133**	**-6.892**	**-6.231**	**661**
Mutaties reserves	A	332	153	153	0
	B	123	123	123	0
Baten		**455**	**276**	**276**	**0**
Mutaties reserves	A	3.110	3.980	3.980	0
	B	0	0	0	0
Lasten		**3.110**	**3.980**	**3.980**	**0**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-10.787**	**-10.596**	**-9.935**	**661**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Ruimtelijke ontwikkelingen					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	B	755	845	1.071	227
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A	0	0	43	43
	B	5.010	3.801	5.425	1.624
7.4 Milieubeheer	B	1	1	0	-1
	D	3.243	4.275	2.591	-1.684
8.1 Ruimtelijke ordening	A	280	2.459	7.942	5.483
	B	9.022	24.311	3.169	-21.142
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	B	8.882	4.511	12.949	8.437
8.3 Wonen en bouwen	C	10.403	10.898	5.388	-5.509
	D	562	1.198	1.282	84
Baten		**38.157**	**52.298**	**39.860**	**-12.437**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	B	253	154	538	-384
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A	0	0	50	-50
	B	-662	270	363	-93
7.4 Milieubeheer	B	735	735	633	102
	D	4.708	5.790	4.122	1.667
8.1 Ruimtelijke ordening	A	7.372	7.781	9.683	-1.902
	B	10.338	20.547	4.546	16.001
	C	230	230	21	209
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	B	11.861	1.095	2.074	-980
8.3 Wonen en bouwen	C	10.026	13.798	12.088	1.710
	D	562	1.198	1.282	-84
Lasten		**45.423**	**51.596**	**35.400**	**16.196**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-7.266**	**701**	**4.460**	**3.759**
Mutaties reserves	B	15.483	22.032	22.910	-878
Baten		**15.483**	**22.032**	**22.910**	**-878**
Mutaties reserves	A	0	4.400	4.400	0
	B	19.578	43.522	47.852	-4.330
Lasten		**19.578**	**47.922**	**52.252**	**-4.330**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-11.361**	**-25.189**	**-24.882**	**307**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Wonen					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	A	0	55	0	-55
	B	3.948	4.534	4.652	117
8.3 Wonen en bouwen	A	0	74	243	169
	B	-40	0	3	3
Baten		**3.907**	**4.664**	**4.897**	**234**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	B	3.215	2.756	2.078	678
8.3 Wonen en bouwen	A	1.154	1.141	1.029	112
	B	3.175	2.760	2.616	144
Lasten		**7.544**	**6.657**	**5.723**	**933**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-3.637**	**-1.993**	**-826**	**1.167**
Mutaties reserves	A	160	44	26	18
Baten		**160**	**44**	**26**	**18**
Mutaties reserves	A	48	478	478	0

	B	1.091	1.750	2.040	-290
Lasten		**1.138**	**2.228**	**2.518**	**-290**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-4.616**	**-4.177**	**-3.318**	**859**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Kwaliteit fysieke omgeving					
2.1 Verkeer en vervoer	D	967	1.365	2.559	1.194
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	A	948	1.117	999	-117
6.3 Inkomensregelingen	B	0	0	94	94
7.2 Riolering	C	16.138	13.839	13.831	-8
7.3 Afval	B	29.128	28.587	28.615	28
7.4 Milieubeheer	D	20	20	0	-20
	E	55	55	185	130
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	A	900	900	785	-115
Baten		**48.156**	**45.882**	**47.068**	**1.186**
1.2 Openbare orde en veiligheid	D	154	158	125	33
2.1 Verkeer en vervoer	D	33.039	33.796	32.941	855
2.4 Economische havens en waterwegen	C	947	1.239	1.074	165
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	A	13.510	14.026	14.646	-620
	C	900	235	187	48
6.3 Inkomensregelingen	B	865	865	852	13
7.2 Riolering	C	10.459	8.708	8.965	-257
7.3 Afval	B	22.891	23.254	23.149	105
7.4 Milieubeheer	E	8.333	7.686	7.758	-72
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	A	1.376	1.439	1.545	-106
Lasten		**92.474**	**91.405**	**91.242**	**163**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-44.318**	**-45.524**	**-44.174**	**1.350**
Mutaties reserves	A	132	132	131	0
	D	317	312	263	49
Baten		**449**	**444**	**395**	**49**
Mutaties reserves	D	0	318	318	0
Lasten		**0**	**318**	**318**	**0**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-43.869**	**-45.398**	**-44.097**	**1.301**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Economische zaken					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	A	15.099	4.067	5.884	1.817
3.1 Economische ontwikkeling	A	20	20	30	10
	B	0	0	0	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A	0	0	453	453
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	A	1.963	2.076	1.943	-132
	B	0	0	23	23
Baten		**17.083**	**6.163**	**8.334**	**2.171**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	A	9.700	4.494	4.945	-451
2.1 Verkeer en vervoer	A	0	0	5	-5
	B	191	191	191	-
3.1 Economische ontwikkeling	A	845	845	778	67
	B	820	2.363	2.345	19

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Economische zaken					
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	A	683	695	511	184
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	A	1.827	2.677	2.150	527
	B	664	664	749	-85
8.1 Ruimtelijke ordening	A	0	0	0	-
	B	262	262	237	24
Lasten		**14.991**	**12.191**	**11.910**	**281**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**2.092**	**-6.028**	**-3.576**	**2.452**
Mutaties reserves	B	0	1.466	1.443	23
Baten		**0**	**1.466**	**1.443**	**23**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**2.092**	**-4.562**	**-2.271**	**2.291**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Overzicht algemene dekkingsmiddelen					
0.5 Treasury	C	8.188	11.726	11.442	-284
0.61 OZB woningen	A	23.768	23.847	24.138	291
0.62 OZB niet-woningen	A	78.976	82.141	82.102	-39
0.63 Parkeerbelasting	A	3.221	3.795	3.758	-38
0.64 Belastingen overig	A	1.073	1.073	1.072	-1
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	B	286.300	303.586	305.158	1.572
0.8 Overige baten en lasten	D	0	0	805	805
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	A	14	14	7	-7
3.4 Economische promotie	A	15.281	15.772	15.920	148
8.3 Wonen en bouwen	A	32	32	29	-3
Baten		**416.852**	**441.985**	**444.431**	**2.445**
0.5 Treasury	C	1.156	29	496	-467
0.61 OZB woningen	A	1.086	1.086	1.071	14
0.62 OZB niet-woningen	A	2.758	2.758	2.748	10
0.63 Parkeerbelasting	A	31	31	31	0
0.64 Belastingen overig	A	44	44	51	-7
0.8 Overige baten en lasten	D	9.125	1.787	1.462	325
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	E	1.000	0	-102	102
3.4 Economische promotie	A	279	279	277	1
Lasten		**15.478**	**6.013**	**6.035**	**-23**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**401.374**	**435.973**	**438.395**	**2.423**
Mutaties reserves	A	0	0	138	-138
Lasten		**0**	**0**	**138**	**-138**
Mutaties reserves	D	10.614	30.612	26.297	4.315
Baten		**10.614**	**30.612**	**26.297**	**4.315**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**410.722**	**462.103**	**460.361**	**-1.742**

Programma en taakveldomschrijving (bedragen × € 1.000; min = nadeel)	Beleidsdoel	Originele begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Verschil rekening gewijzigde begroting
Overzicht overhead					
0.4 Overhead	A	1.434	1.434	1.985	551
	B	0	0	6	6
	C	144	144	1	-143
	D	21	94	70	-24
	E	0	0	-61	-61
Baten		**1.599**	**1.671**	**2.001**	**330**
0.4 Overhead	A	37.585	41.783	41.548	235
	B	13.571	15.147	15.370	-223
	C	18.053	17.271	17.587	-316
	D	15.620	16.010	15.322	688
	E	-6.621	-7.312	-7.312	1
Lasten		**78.208**	**82.899**	**82.515**	**385**
Saldo van baten en lasten (B-L)		**-76.609**	**-81.228**	**-80.514**	**714**
Resultaat programma (Saldo +O-S)		**-76.609**	**-81.228**	**-80.514**	**714**

Samenvattend

Baten	-600.472	-682.390	-678.372	-4.018
Lasten	597.112	664.153	636.001	28.152
Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten	**3.360**	**18.237**	**42.371**	**24.134**
Totaal mutaties reserves	**-62.154**	**-132.176**	**-132.771**	**-596**
Gerealiseerd resultaat	**9.102**	**5.708**	**20.738**	**15.030**

PDF

www.haarlemmermeer.nl

gemeente
Haarlemmermeer